

تيسير الكريم الرحمن
في تفسير كلام المنان

تفسير السعدي

TAFSĪR AS-SA'DĪ

EDIȚIE ROMÂNĂ

Juz' 28–30

Al-Mujādilah 58:1 – An-Nās 114:6

Vol. 10

Comentariu al Coranului de

‘ABD AR-RAHMĀN IBN NĀṢIR
AS-SA'DĪ

INSTITUTUL TAWHID

ABD AR RAHMAN IBN NASIR AS SADI

Tafseer As Sa'di

Explicarea sensurilor Coranului

Volumul 10

JUZURILE 28 LA 30

al Mujadilah 58:1 pana la an Nas 114:6

Traducere din limba araba in limba romana

Institutul Tawhid din Romania

Editia romana 2026

Text coranic arab: Tanzil Quran Text, versiunea 1.1, Uthmani. Copyright © 2007–2026 Tanzil Project. Licenta Creative Commons Attribution 3.0. Reproducerea si distribuirea identica sunt permise; modificarea textului nu este permisa. Acest aviz si atribuirea Tanzil Project se pastreaza in copii si in lucrarile care contin parti substantiale ale textului.
<https://tanzil.net> · Actualizari: <https://tanzil.net/updates/>
Caractere arabe Amiri si Amiri Quran, Khaled Hosny si colaboratorii. Licenta SIL Open Font License.

Ghid de lectura

Cum este organizat volumul

Volumul cuprinde comentariul juzurilor 28–30, de la al Mujadilah 58:1 pana la an Nas 114:6. Sunt cuprinse integral ultimele 57 de sure ale Coranului. Juzul 28 incepe cu al Mujadilah 58:1, juzul 29 cu al Mulk 67:1, iar juzul 30 cu an Naba 78:1.

Textul arab si traducerea sensurilor

Pasajele Coranului sunt asezate pe mijlocul paginii, in limba araba. Traducerea sensurilor in limba romana este tiparita cu litere aldine, iar comentariul lui as Sadi cu litere obisnuite. Traducerea reda sensurile textului coranic si nu inlocuieste originalul arab.

Referintele si notele

O trimitere precum 58:1 indica Sura al Mujadilah, versetul 1. Notele de subsol ofera referinte pentru relatari, lamuriri de sens sau variante de traducere utile intelegerii pasajului. Mențiunile „manuscrisul A”, „manuscrisul B” sau „cele două manuscrise” din unele note se referă la exemplarele manuscrise ale comentariului lui as-Sa’dī, comparate la pregătirea ediției arabe. Ele nu desemnează versiuni diferite ale Coranului. Un juz este una dintre cele treizeci de parti ale Coranului.

Orientarea in volum

Cuprinsul indica surele si impartirea pe juzuri. Repertoarul de la sfarsit permite gasirea fiecarui pasaj coranic comentat. Autorul grupeaza uneori mai multe versete inaintea comentariului; aceasta ordine este pastrata si semnalata prin titluri distincte. Limitele juzurilor sunt marcate prin titluri distincte. Trimiterile sunt active in documentul electronic si indica paginile pentru exemplarul tiparit.

Cuprins

Ghid de lectura.....	ii
Juzul 28.....	1
Sura al Mujadilah 1–22.....	1
Sura al Hashr 1–24.....	16
Sura al Mumtahanah 1–13.....	34
Sura as Saff 1–14.....	45
Sura al Jumuah 1–11.....	54
Sura al Munafiqun 1–11.....	61
Sura at Taghabun 1–18.....	67
Sura at Talaq 1–12.....	77
Sura at Tahrim 1–12.....	87
Juzul 29.....	96
Sura al Mulk 1–30.....	96
Sura al Qalam 1–52.....	108
Sura al Haqqah 1–52.....	120
Sura al Maarij 1–44.....	130
Sura Nuh 1–28.....	140
Sura al Jinn 1–28.....	147
Invataturi din sura al Jinn.....	154
Sura al Muzzammil 1–20.....	156
Sura al Muddaththir 1–56.....	164
Sura al Qiyamah 1–40.....	174
Sura al Insan 1–31.....	181
Sura al Mursalat 1–50.....	190

Cuprins continuare

Juzul 30.....	197
Sura an Naba 1–40.....	197
Sura an Naziat 1–46.....	204
Sura Abasa 1–42.....	211
Sura at Takwir 1–29.....	216
Sura al Infitar 1–19.....	222
Sura al Mutaaffin 1–36.....	225
Sura al Inshiqaq 1–25.....	232
Sura al Buruj 1–22.....	236
Sura at Tariq 1–17.....	241
Sura al Ala 1–19.....	244
Sura al Ghashiyah 1–26.....	247
Sura al Fajr 1–30.....	251
Sura al Balad 1–20.....	257
Sura ash Shams 1–15.....	260
Sura al Layl 1–21.....	263
Sura ad Duha 1–11.....	267
Sura ash Sharh 1–8.....	270
Sura at Tin 1–8.....	272
Sura al Alaq 1–19.....	274

Cuprins continuare

Sura al Qadr 1–5.....	277
Sura al Bayyinah 1–8.....	279
Sura az Zalzalah 1–8.....	282
Sura al Adiyat 1–11.....	284
Sura al Qariah 1–11.....	286
Sura at Takathur 1–8.....	288
Sura al Asr 1–3.....	290
Sura al Humazah 1–9.....	292
Sura al Fil 1–5.....	294
Sura Quraysh 1–4.....	295
Sura al Maun 1–7.....	296
Sura al Kawthar 1–3.....	298
Sura al Kafirun 1–6.....	300
Sura an Nasr 1–3.....	301
Sura al Masad 1–5.....	303
Sura al Ikhlas 1–4.....	305
Sura al Falaq 1–5.....	306
Sura an Nas 1–6.....	308
Repertoarul pasajelor comentate.....	310

Juzul 28

Sura al Mujadilah

VERSETELE 1 LA 22

Numita si Qad sami'a Allah. Revelata la Medina

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator.

Versetele 1 la 4

قَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّتِي تُجَادِلُكَ فِي زَوْجِهَا وَتَشْتَكِي إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ يَسْمَعُ
تَحَاوُرِكُمَا إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ﴿١﴾ الَّذِينَ يُظَاهِرُونَ مِنْكُمْ مِّنْ نِّسَائِهِمْ مَا هُنَّ
أُمَمٌ إِنْ أُهْمَتْهُمُ إِلَّا الَّتِي وَلَدْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ لَيَقُولُونَ مُنْكَرًا مِّنَ الْقَوْلِ وَزُورًا
وَإِنَّ اللَّهَ لَعَفُوٌ غَفُورٌ ﴿٢﴾

1. Allah a auzit vorbele celei care discuta cu tine despre sotul ei si se plange lui Allah. Allah aude discutia dintre voi doi. Allah este Auzitor, Vazator. 2. Aceia dintre voi care isi declara sotiile oprite pentru ei, asemanandu-le cu mamele lor, sa stie ca ele nu sunt mamele lor. Mamele lor sunt numai cele care i-au nascut. Ei rostesc, intr-adevar, vorbe urate si mincinoase. Iar Allah este Cel care sterge pacatele, Atoateiertator.

وَالَّذِينَ يُظَاهِرُونَ مِن نِّسَائِهِمْ ثُمَّ يَعُودُونَ لِمَا قَالُوا فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مِّن قَبْلِ أَنْ
يَتَآسَأَ ذَٰلِكُمْ تَوْعَظُونَ بِهِ ۚ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٣﴾

3. Cei care isi declara sotiile oprite pentru ei, asemanandu-le cu mamele lor, apoi revin asupra celor spuse trebuie sa elibereze un rob inainte ca cei doi sa se atinga. Cu aceasta sunteti povatuiti, iar Allah este Bine Stiutor a ceea ce faceti.

فَن لَّمْ يَجِدْ فَصِيَامُ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَتَمَآجَا ۖ فَن لَّمْ يَسْتَطِيعْ
فَإِطْعَامُ سِتِّينَ مِسْكِينًا ۚ ذَٰلِكَ لِتُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ۚ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ
وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٤﴾

4. Cel care nu gaseste mijloacele pentru aceasta trebuie sa posteasca doua luni la rand, inainte ca cei doi sa se atinga. Iar cel care nu poate trebuie sa hraneasca saizeci de nevoiasi. Aceasta, pentru ca voi sa credeti in Allah si in Trimisul Sau. Acestea sunt hotarele lui Allah, iar necredinciosii vor avea o pedeapsa dureroasa.

Aceste versete nobile au fost pogorate cu privire la un barbat dintre Ansari a carui sotie s-a plans lui Allah si si-a sustinut pricina inaintea Trimisului lui Allah, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, dupa ce sotul ei si-o declarase oprita, in urma unei lungi vieti impreuna si dupa ce avusesera copii. El era un batran inaintat in varsta. Ea s-a plans lui Allah si Trimisului lui Allah de starea ei si de starea lui, a pomenit acest lucru si a staruit asupra lui, revenind mereu. Allah Preainaltul a spus: „Allah a auzit vorbele celei care discuta cu tine despre sotul ei si se plange lui Allah. Allah aude discutia dintre voi doi”, adica vorbele pe care vi le spuneti unul altuia. „Allah este Auzitor”: aude toate glasurile, in toate timpurile si in toate felurile nevoilor. „Vazator”: vede mersul furnicii negre pe stanca tare, in noaptea intunecata.

Aceasta vesteste desavarsirea auzului si vazului Sau, precum si cuprinderea de catre ele a lucrurilor mici si mari. Totodata, aici este un indiciu ca Allah Preainaltul ii va inlatura pricina plangerii si ii va ridica necazul. De aceea a pomenit, intr-un mod general, randuiala privitoare la ea si la celelalte femei, spunand:

„Aceia dintre voi care isi declara sotiile oprite pentru ei, asemanandu-le cu mamele lor, sa stie ca ele nu sunt mamele lor. Mamele lor sunt numai cele care i-au nascut” (versetul 2). Ziharul fata de sotie consta in faptul ca barbatul ii spune sotiei sale: „Tu esti pentru mine precum spatele mamei mele”, sau o aseamana cu o alta ruda cu care ii este oprita casatoria, ori ii spune: „Tu imi esti oprita.” In obiceiul lor se folosea tocmai cuvantul „spate”; de aceea Allah a numit aceasta zihar si a spus: „Aceia dintre voi care isi declara sotiile oprite pentru ei, asemanandu-le cu mamele lor, sa stie ca ele nu sunt mamele lor.” Adica: cum pot rosti asemenea vorbe, despre care stiu ca nu corespund realitatii, asemanandu-si sotiile cu mamele care i-au nascut? Allah a aratat gravitatea si uratenia acestei fapte si a spus: „Ei rostesc, intr-adevar, vorbe urate si mincinoase”, adica vorbe respingatoare si neadevarate. „Iar Allah este Cel

care sterge pacatele, Atoateiertator” fata de cel care a savarsit unele incalcari, dar le-a indreptat prin cainta sincera.

„Cei care isi declara sotiile oprite pentru ei, asemanandu-le cu mamele lor, apoi revin asupra celor spuse” (versetul 3). Invatatii au avut pareri diferite despre intelesul revenirii. S-a spus ca inseamna hotararea de a avea raporturi conjugale cu sotia asupra careia a rostit ziharul si ca, prin simpla hotarare, ii devine obligatorie ispasirea amintita. Dovada pentru aceasta este ca Allah Preainaltul a pomenit, in privinta ispasirii, ca ea trebuie implinita inainte ca cei doi sa se atinga; iar aceasta presupune deja luarea hotararii. S-a mai spus ca inseamna raportul conjugal in sine, dovada fiind cuvintele lui Allah Preainaltul: „Apoi revin asupra celor spuse”, iar ceea ce spusesea privea raportul conjugal. Potrivit ambelor pareri, de indata ce are loc revenirea, ispasirea acestei declarari drept oprit este „eliberarea unui rob”: un rob credincios, asa cum este precizat in versetul despre ucidere, barbat sau femeie, cu conditia sa nu aiba defecte care ii vatama putinta de a munci. „Inainte ca cei doi sa se atinga”: barbatul trebuie sa se abtina de la raporturi cu sotia asupra careia a rostit ziharul pana cand implineste ispasirea prin eliberarea unui rob. „Cu aceasta sunteti povatuiti”: randuiala pe care v-am amintit-o va este lamurita impreuna cu avertizarea care o insoteste. Povatuirea inseamna prezentarea randuielii impreuna cu incurajarea si avertizarea. Cel care doreste sa rosteasca ziharul se abtine de la aceasta atunci cand i se aminteste ca trebuie sa elibereze un rob. „Iar Allah este Bine Stiutor a ceea ce faceti”: El rasplateste pe fiecare dupa fapta lui.

„Cel care nu gaseste mijloacele pentru aceasta” (versetul 4), adica nu gaseste un rob pe care sa-l elibereze sau nu are pretul lui, trebuie „sa posteasca doua luni la rand, inainte ca cei doi sa se atinga”. „Iar cel care nu poate” posti „trebuie sa hraneasca saizeci de nevoiasi”. Fie le da mancare din hrana obisnuita a tinutului sau cat sa le ajunga, asa cum au spus multi comentatori, fie ii da fiecarui nevoias un mudd de grau sau jumătate de sa' din alte alimente acceptate pentru dania de la incheierea postului, asa cum a spus un alt grup. „Aceasta”, adica randuiala pe care v-am lamurit-o si v-am facut-o limpede, este „pentru ca voi sa credeti in Allah si in Trimisul Sau”, prin tinerea acestei randuieli si a celorlalte randuieli si prin punerea lor in practica. Respectarea randuielilor lui Allah si lucrarea potrivit lor fac parte din credinta; mai mult, ele sunt tinta ei si prin ele credinta sporeste, se desavarseste si creste. „Acestea sunt hotarele lui Allah”, care impiedica savarsirea acelor fapte; ele nu trebuie nici incalcate, nici implinite cu lipsuri. „Iar necredinciosii vor avea o pedeapsa dureroasa.”

In aceste versete se afla mai multe randuieli. Printre ele se numara bunatatea lui Allah fata de robii Sai si grija Sa pentru ei: El a pomenit plangerea acestei

femei incercate, i-a inlaturat necazul si i l-a ridicat. Mai mult, prin randuiala Sa generala, a ridicat necazul oricarui om incercat cu o pricina asemenea acesteia.

De asemenea, ziharul priveste numai declararea sotiei drept oprita, deoarece Allah a spus: „Sotiile lor.” Daca un barbat si-ar declara oprita roaba, aceasta nu ar fi zihar, ci ar face parte din declararea drept oprite a lucrurilor bune, precum mancarea si bautura, pentru care este obligatorie numai ispasirea juramantului.

Tot dintre ele: ziharul nu este valabil fata de o femeie inainte de casatoria cu ea, pentru ca, in clipa ziharului, ea nu este cuprinsa intre sotii lui, asa cum nici divortul de ea nu este valabil, fie ca il rosteste neconditionat, fie ca il leaga de o conditie.

Ziharul este oprit, deoarece Allah l-a numit „vorbe urate si mincinoase”.

Allah a atras atentia asupra randuiei si asupra intelepciunii ei, pentru ca a spus: „Ele nu sunt mamele lor.”

Este dezaprobat ca barbatul sa-si strige sotia si sa i se adreseze cu numele uneia dintre rudele cu care ii este oprita casatoria, spunandu-i, de pilda: „O, mama mea!”, „O, sora mea!” si altele asemenea, deoarece astfel o aseamana cu persoana care ii este oprita.

Ispasirea devine obligatorie numai prin revenirea asupra celor spuse de cel care a rostit ziharul, potrivit celor doua pareri amintite mai inainte, si nu prin simpla rostire a ziharului.

Pentru ispasirea prin eliberarea unui rob este de ajuns eliberarea unui mic sau mare, barbat sau femeie, deoarece formularea versetului este generala in aceasta privinta.

Ispasirea, daca este prin eliberarea unui rob sau prin post, trebuie implinita inainte ca cei doi sa se atinga, asa cum a precizat Allah. Lucrurile stau diferit in cazul ispasirii prin hranirea nevoiasilor: in timpul implinirii acesteia sunt ingaduite apropierea si raporturile conjugale.

Poate ca intelepciunea obligativitatii ispasirii inaintea atingerii este ca aceasta il indeamna mai mult sa o implineasca. Daca isi doreste raportul conjugal si stie ca nu-l poate avea decat dupa ispasire, se grabeste sa o implineasca.

Trebuie neaparat hraniti saizeci de nevoiasi. Daca ar aduna hrana pentru saizeci de nevoiasi si ar da-o unui singur om sau mai multora, dar mai putini de saizeci, aceasta nu ar fi de ajuns, deoarece Allah a spus: „Hranirea a saizeci de nevoiasi.”

Versetul 5

إِنَّ الَّذِينَ يُحَادُّونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ كُبِتُوا كَمَا كُبِتَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ^ج وَقَدْ أُنْزِلْنَا
 ءَايَاتٍ بَيِّنَاتٍ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ مُهِينٌ ﴿٥﴾

5. Cei care se impotrivesc lui Allah si Trimisului Sau vor fi umiliti, asa cum au fost umiliti cei de dinaintea lor. Noi am pogorat semne limpezi, iar necredinciosii vor avea o pedeapsa umilitoare.

Impotrivirea fata de Allah si Trimisul Sau insemna incalcarea poruncii lor si neascultarea fata de ei, indeosebi in faptele deosebit de grave, precum impotrivirea fata de Allah si Trimisul Sau prin necredinta si dusmania fata de apropiatii lui Allah. Cuvintele Sale: „Vor fi umiliti, asa cum au fost umiliti cei de dinaintea lor” insemna: vor fi injositi si facuti de rusine, asa cum s-a facut cu cei dinaintea lor, ca rasplata pe masura faptelor. Ei nu au niciun argument impotriva lui Allah, caci dovada Lui deplina a fost statornicita asupra fapturilor. El a pogorat semnele limpezi si dovezile care lamuresc adevarurile si arata telurile. Cine le urmeaza si lucreaza dupa ele se afla printre cei calauziti si biruitori. „Iar necredinciosii” care le tagaduiesc „vor avea o pedeapsa umilitoare”, adica una care ii injoseste si ii coboara. Dupa cum s-au semetit fata de semnele lui Allah, El ii va umili si ii va injosi.

Versetele 6 la 7

يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوا^ج أَخَصَصْتُ اللَّهُ لَكُمْ^ج وَلَهُ عَلَى كُلِّ
 شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿٦﴾

6. In Ziua in care Allah ii va invia pe toti si ii va instiinta despre ceea ce au facut. Allah a tinut socoteala faptelor, iar ei le-au uitat. Si Allah este Martor asupra tuturor lucrurilor.

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَا يَكُونُ مِنْ نَجْوَى
ثَلَاثَةٍ إِلَّا هُوَ رَابِعُهُمْ وَلَا خَمْسَةٍ إِلَّا هُوَ سَادِسُهُمْ وَلَا أَدْنَى مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْثَرَ
إِلَّا هُوَ مَعَهُمْ إِنْ مَا كَانُوا ثُمَّ يَنْبِئُهُمْ بِمَا عَمِلُوا يَوْمَ الْقِيَمَةِ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ
عَلِيمٌ ﴿٧﴾

7. Oare nu vezi ca Allah stie ceea ce se afla in ceruri si ceea ce se afla pe pamant? Nu exista vorbire in taina intre trei fara ca El sa fie al patrulea, nici intre cinci fara ca El sa fie al saselea; nici intre mai putini sau mai multi decat atat fara ca El sa fie cu ei, oriunde s-ar afla. Apoi, in Ziua Invierii, El ii va instiinta despre ceea ce au facut. Allah este Stiutor al tuturor lucrurilor.

Allah Preainaltul spune: „In Ziua in care Allah ii va invia pe toti”, toate faptele ridicandu-se in graba din mormintele lor. El le va rasplati pentru faptele lor „si ii va instiinta despre ceea ce au facut”, bine sau rau, pentru ca El a stiut acestea, le-a scris in Tableta Pastrata si le-a poruncit ingerilor nobili care vegheaza asupra oamenilor sa le scrie. Cei care au savarsit faptele au uitat ceea ce au facut, insa Allah le-a tinut socoteala. „Si Allah este Martor asupra tuturor lucrurilor”: asupra celor vazute si a tainelor, a lucrurilor ascunse si a celor tainuite.

De aceea, in versetul 7, a vestit largimea stiintei Sale si cuprinderea de catre ea a tot ceea ce este in ceruri si pe pamant, mic sau mare. „Nu exista vorbire in taina intre trei fara ca El sa fie al patrulea, nici intre cinci fara ca El sa fie al saselea; nici intre mai putini sau mai multi decat atat fara ca El sa fie cu ei, oriunde s-ar afla.” Prin aceasta insotire se intelege insotirea prin stiinta si cuprinderea a ceea ce isi spun in taina si ascund intre ei. De aceea a spus: „Allah este Stiutor al tuturor lucrurilor.” Apoi Preainaltul a spus:

Versetele 8 la 9

أَلَمْ تَر إِلَى الَّذِينَ نَهَوْا عَنِ النَّجْوَى ثُمَّ يَعُودُونَ لِمَا نُهُوا عَنْهُ وَيَتَنَجَّوْنَ بِالْأَيْمِ
وَالْعُدُونِ وَمَعْصِيَتِ الرَّسُولِ وَإِذَا جَاءُوكَ حَيَّوكَ بِمَا لَمْ يُحَيِّكَ بِهِ اللَّهُ وَيَقُولُونَ
فِي أَنْفُسِهِمْ لَوْلَا يُعَذِّبُنَا اللَّهُ بِمَا نَقُولُ حَسْبُكُمْ جَهَنَّمُ يَصْلَوْنَهَا فَبِئْسَ
الْمَصِيرُ ﴿٨﴾

8. Oare nu i-ai vazut pe aceia carora li s-a oprit vorbirea in taina, dar care se intorc la ceea ce li s-a oprit si vorbesc in taina despre pacat, nedreptate si neascultare fata de Trimis? Cand vin la tine, te saluta cu un salut cu care Allah nu te-a salutat si isi spun in sinea lor: De ce nu ne pedepseste Allah pentru ceea ce spunem? Le este de ajuns Gheena, in care vor arde. Si ce rau loc de intoarcere!

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا تَنَجَّيْتُمْ فَلَا تَنَجَّوْا بِالْأَيْمِ وَالْعُدُونِ وَمَعْصِيَتِ الرَّسُولِ
وَتَنَجَّوْا بِالْبُرِّ وَالتَّقْوَى وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٩﴾

9. O, voi cei care credeti! Cand vorbiti in taina, nu vorbiti despre pacat, nedreptate si neascultare fata de Trimis, ci vorbiti despre bine si teama de Allah. Si temeti-va de Allah, la Care veti fi adunati!

Vorbirea in taina este discutia tainuita intre doi sau mai multi. Ea poate fi despre bine si poate fi despre rau. Allah le-a poruncit credinciosilor sa vorbeasca in taina despre bine, un nume care cuprinde orice bine, orice ascultare si orice implinire a drepturilor lui Allah si ale robilor Sai, si despre teama de Allah, care aici este un nume ce cuprinde parasirea tuturor lucrurilor oprite si a pacatelor. Credinciosul implineste aceasta porunca dumnezeiasca; de aceea nu-l gasesti vorbind in taina sau rostind decat ceea ce il apropie de Allah si il indeparteaza de mania Lui. Nelegiuitul, in schimb, trateaza cu usurinta porunca lui Allah si vorbeste in taina despre pacat, nedreptate si neascultare fata de Trimis, asemenea fatarnicilor, a caror obisnuinta si purtare fata de Trimis, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, erau acestea.

Allah Preainaltul a spus: „Cand vin la tine, te saluta cu un salut cu care Allah nu te-a salutat”, adica se poarta necuviincios in salutul pe care ti-l adreseaza. „Si isi spun in sinea lor”: isi tainuiesc acele vorbe pe care Cunoscatorul celor nevazute si al celor vazute le-a pomenit despre ei: „De ce nu ne pedepseste

Allah pentru ceea ce spunem?”¹ Sensul este ca ei trateaza cu usurinta acest lucru si se folosesc de faptul ca pedeapsa nu le este grabita drept dovada ca vorbele lor nu sunt oprite. Allah Preainaltul a spus, aratand ca El da ragaz, dar nu neglijeaza: „Le este de ajuns Gheena, in care vor arde. Si ce rau loc de intoarcere!” Adica le ajunge Gheena, care aduna asupra lor orice pedeapsa si nenorocire, ii inconjoara si in care vor fi chinuiti. Si ce rau loc de intoarcere!

Cei pomeniti aici sunt fie niste fatarnici care arata in afara credinta si i se adreseaza Trimisului, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, cu aceste vorbe, lasand impresia ca au urmarit un bine, desi mint in aceasta privinta; fie niste oameni ai Cartii care, atunci cand il salutau pe Trimisul lui Allah, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, spuneau: „As-samu alayka, ya Muhammad”, intelegand prin aceasta: „Moartea sa fie asupra ta, Muhammad!”²

Versetul 10

إِنَّمَا النَّجْوَى مِنَ الشَّيْطَانِ لِيَحْزُنَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَلَيْسَ بِضَرِّهِمْ شَيْئًا إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٠﴾

10. Vorbirea in taina este numai de la Seitan, ca sa-i intristeze pe cei care cred, dar nu le poate face niciun rau decat cu ingaduinta lui Allah. Si in Allah sa se increada credinciosii!

Allah Preainaltul spune: „Vorbirea in taina”, adica sfatuirea in taina a dusmanilor credinciosilor impotriva credinciosilor, prin viclenie, inselaciune si urzirea raului, „este numai de la Seitan”, a carui viclenie este slaba si a carui uneltire este fara folos, „ca sa-i intristeze pe cei care cred”. Acesta este telul si scopul acestei viclenii. „Dar nu le poate face niciun rau decat cu ingaduinta lui Allah”, caci Allah Preainaltul le-a fagaduit credinciosilor ca le va fi de ajuns si ca le va da biruinta asupra dusmanilor. Preainaltul a spus: „Uneltirea rea nu se intoarce decat impotriva celor care o fac.” Oricat ar vorbi in taina si ar unelti dusmanii lui Allah, ai Trimisului Sau si ai credinciosilor, raul acestora se intoarce asupra lor insisi. Credinciosilor nu le face rau decat ceea ce Allah a sortit si a hotarat. „Si in Allah sa se increada credinciosii”, adica sa se sprijine

¹ Nota editiei engleze, dupa ash-Shawkani: ei socoteau ca, daca Muhammad ar fi fost intr-adevar Profet, Allah i-ar fi pedepsit pentru lipsa de respect cu care i se adresau.

² Nota editiei arabe: relatarea Aishei este consemnata de al-Bukhari (nr. 6256) si Muslim (nr. 2165). Trimiterea la al-Bukhari este tiparita aici cu nr. 6356; nr. 6256 identifica relatarea despre salut. Nota editiei engleze explica apropierea dintre as-sam, „moarte”, si as-salam, „pace”, si arata ca Profetul raspundea: „Wa alaykum”, adica „Si asupra voastra”.

pe El si sa se increada in fagaduinta Lui. Pe cel care se increde in Allah, El il indestuleaza si ii implineste cele privitoare la religia si la viata lui lumeasca.

Versetul 11

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا قِيلَ لَكُمْ تَفَسَّحُوا فِي الْمَجَالِسِ فَافْسَحُوا يَفْسَحِ اللَّهُ لَكُمْ وَإِذَا قِيلَ أَنْشُرُوا فَأَنْشُرُوا يَرْفَعِ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ أُتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿١١﴾

11. O, voi cei care credeti! Cand vi se spune sa faceti loc in adunari, faceti loc, iar Allah va va face voua loc. Si cand vi se spune sa va ridicati, ridicati-va! Allah ii va inalta in trepte pe cei dintre voi care cred si pe cei carora li s-a dat stiinta. Si Allah este Bine Stiutor a ceea ce faceti.

Aceasta este o invatatura de buna purtare de la Allah pentru robii Sai credinciosi: atunci cand se aduna intr-una dintre adunarile lor, iar unii dintre ei sau cei nou-veniti au nevoie sa li se faca loc, buna purtare cere sa li se faca loc, pentru a implini aceasta nevoie. Aceasta nu-l vatama cu nimic pe cel care face loc; astfel, nevoia fratelui sau se implineste fara ca el sa sufere vreun rau. Rasplata este de acelasi fel cu fapta: cui face loc, Allah ii face loc, iar cui largeste locul pentru fratele sau, Allah ii largeste lui.³ „Si cand vi se spune sa va ridicati”, adica sa va ridicati si sa va dati deoparte din locurile voastre pentru o nevoie ivita, „ridicati-va”: grabiti-va sa va ridicati pentru implinirea acelui folos. Implinirea unor asemenea lucruri face parte din stiinta si din credinta. Allah Preainaltul ii inalta in trepte pe oamenii stiintei si ai credintei, potrivit stiintei si credintei cu care i-a inzestrat. „Si Allah este Bine Stiutor a ceea ce faceti”: El rasplateste pe fiecare dupa fapta sa, daca este buna, cu bine, iar daca este rea, cu rau. In acest verset se afla aratarea virtutii stiintei si a faptului ca podoaba si rodul ei sunt buna purtare pe care o cere si lucrarea potrivit cerintelor ei.

³ Nota editiei engleze, dupa al-Kashshaf si Ibn Ashur: largimea fagaduinta cuprinde ceea ce oamenii doresc sa primeasca din belsug in aceasta lume si in Viata de Apoi, precum locul, mijloacele de trai, rabdarea si largimea mormantului si a Paradisului.

Versetele 12 la 13

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا نَجَّيْتُمُ الرَّسُولَ فَقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيْ نَجْوٰكُمُ صَدَقَةٌ ذٰلِكَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَأَطْهَرُ فَإِن لَّمْ تَجِدُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٢﴾

12. O, voi cei care credeti! Cand vreti sa vorbiti intre patru ochi cu Trimisul, dati o milostenie inaintea discutiei voastre. Aceasta este mai bine pentru voi si mai curat. Iar daca nu gasiti mijloacele, Allah este Atoateiertator, Indurador.

ءَأَشْفَقْتُمْ أَن تُقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيْ نَجْوٰكُمُ صَدَقَتٌ فَإِذْ لَّمْ تَفْعَلُوا وَتَابَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَءَاتُوا الزَّكَاةَ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٣﴾

13. V-ati temut sa dati milostenii inaintea discutiilor voastre intre patru ochi? De vreme ce nu ati facut-o, iar Allah v-a iertat, atunci impliniti Rugaciunea, dati dania si ascultati de Allah si de Trimisul Sau. Si Allah este Bine Stiutor a ceea ce faceti.

Allah Preainaltul le porunceste credinciosilor sa dea milostenie inainte de a vorbi intre patru ochi cu Trimisul Sau Muhammad, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra sa, pentru a-i educa, a-i invata si pentru cinstirea Trimisului. Aceasta cinstire este mai buna pentru credinciosi si mai curata: prin ea sporesc binele si rasplata voastra si dobanditi curatarea de intinari, printre care se afla lipsa de respect fata de Trimis si lipsa bunei purtari fata de el, prin inmultirea discutiilor intre patru ochi care nu aduc niciun rod. Daca omului i se porunceste sa dea milostenie inainte de a-i vorbi intre patru ochi, aceasta devine o masura care il deosebeste pe cel dornic de stiinta si de bine: lui nu-i pasa de milostenia pe care o da. Cat despre cel care nu are ravna si nici dorinta de bine, ci urmareste doar sa vorbeasca mult, el se opreste astfel de la ceea ce il impovareaza pe Trimis. Aceasta il priveste pe cel care are mijloace pentru milostenie. In ceea ce-l priveste pe cel care nu are mijloace, Allah nu l-a pus la stramtoare, ci l-a iertat, l-a scutit si i-a ingaduit discutia intre patru ochi fara a da mai inainte o milostenie pe care nu o poate da.

Apoi, in versetul 13, atunci cand Allah, Binecuvantat si Preainalt, a vazut teama credinciosilor si greutatea pe care le-o aducea milostenia la fiecare discutie intre patru ochi, le-a usurat lucrul si nu i-a tras la raspundere pentru parasirea milosteniei dinaintea discutiei. Cinstirea si respectul fata de Trimis au ramas insa in vigoare si nu au fost abrogate, deoarece aceasta randuiala face

parte dintre cele prescrise pentru un alt scop, nefiind urmarita pentru ea insasi. Scopul era buna purtare fata de Trimis si cinstirea lui. Allah Preainaltul le-a poruncit sa implineasca marile porunci urmarite pentru ele inele si a spus: „De vreme ce nu ati facut-o”, adica nu v-a fost usor sa dati milostenia. Dar numai acest fapt nu este de ajuns, caci nu este o conditie a poruncii ca ea sa-i fie usoara robului. De aceea a legat-o de cuvintele Sale: „Iar Allah v-a iertat”, adica v-a iertat aceasta. „Atunci impliniti Rugaciunea”, cu stalpii, conditiile, toate hotarele si indatoririle ei, „dati dania” obligatorie din averile voastre celor indreptatiti sa o primeasca.

Aceste doua acte de adorare sunt temeiul adorarii trupesti si al celei prin avere. Cine le implineste asa cum cere Legea a implinit drepturile lui Allah si drepturile robilor Sai. De aceea a spus dupa ele: „Si ascultati de Allah si de Trimisul Sau.” Aceasta este cea mai cuprinzatoare dintre porunci. Ea cuprinde ascultarea fata de Allah si ascultarea fata de Trimisul Sau prin implinirea poruncilor lor, ferirea de cele oprite de ei, credinta in cele vestite de ei si oprirea la hotarele Legii. Ceea ce conteaza in acestea este sinceritatea si buna implinire. De aceea a spus: „Si Allah este Bine Stiutor a ceea ce faceti.” Allah Preainaltul le cunoaste faptele si felul in care au fost savarsite si ii rasplateste potrivit stiintei Sale despre ceea ce este in piepturile lor.

Versetele 14 la 19

* أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ تَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مَا هُم مِّنكُمْ وَلَا مِنْهُمْ وَيَحْلِفُونَ عَلَى الْكَذِبِ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿١٤﴾ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٥﴾ اتَّخَذُوا أَيْمَانَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا عَن سَبِيلِ اللَّهِ فَلَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿١٦﴾

14. Oare nu i-ai vazut pe cei care si-au luat drept aliati un neam asupra caruia Allah S-a maniat? Ei nu sunt nici dintre voi, nici dintre aceia si jura mincinos, cu buna stiinta. **15.** Allah le-a pregatit o pedeapsa aspra. Rele sunt cele pe care le savarseau! **16.** Si-au luat juramintele drept scut si au abatut de la calea lui Allah. Ei vor avea o pedeapsa umilitoare.

لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِنْ اللَّهِ شَيْئًا أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١٧﴾ يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَمِيعًا فَيَحْلِفُونَ لَهُ كَمَا يَحْلِفُونَ لَكُمْ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ عَلَىٰ شَيْءٍ أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ الْكَاذِبُونَ ﴿١٨﴾

17. Nici averile lor, nici copiii lor nu le vor folosi cu nimic in fata lui Allah. Ei sunt locuitorii Focului, in care vor ramane vesnic. 18. In Ziua in care Allah ii va invia pe toti, ei li vor jura Lui asa cum va jura voua si vor crede ca se sprijina pe ceva. Dar ei sunt mincinosii!

أَسْتَحْذَرُ عَلَيْهِمُ الشَّيْطَانُ فَأَنْسَهُمْ ذَكَرَ اللَّهُ أُولَئِكَ حِزْبُ الشَّيْطَانِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ الشَّيْطَانِ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿١٩﴾

19. Seitan i-a luat in stapanire si i-a facut sa uite pomenirea lui Allah. Ei sunt tabara lui Seitan. Si tabara lui Seitan este cea pierzatoare!

In versetele 14-15, Allah Preainaltul vesteste uratenia starii fatarnicilor care ii iau drept aliati pe necredinciosii dintre iudei, crestini si altii asupra carora Allah S-a maniat si care au avut din plin parte de blestemul Lui. Ei nu sunt nici dintre credinciosi, nici dintre necredinciosi: „Sovaind intre acestea, nici cu acestia, nici cu aceia.” Nu sunt credinciosi deopotriva in afara si inlauntru, deoarece inlauntru lor este alaturi de necredinciosi; si nu sunt nici cu necredinciosii deopotriva in afara si inlauntru, deoarece in afara sunt cu credinciosii. Aceasta este insusirea pe care Allah le-a dat-o. Cu toate acestea, ei jura tocmai contrariul, care este minciuna: jura ca sunt credinciosi, desi nu sunt credinciosi.⁴ Rasplata acestor tradatori, nelegiuiti si mincinosi este ca Allah le-a pregatit o pedeapsa aspra, a carei masura nu poate fi cuprinsa si a carei infatisare nu poate fi cunoscuta. „Rele sunt cele pe care le savarseau”, pentru ca au facut ceea ce Il manie pe Allah si aduce asupra lor pedeapsa si blestemul.

„Si-au luat juramintele drept scut” (versetul 16), adica drept pavaza si aparare prin care se feresc de musturarea lui Allah, a Trimisului Sau si a credinciosilor. Din aceasta pricina, ei s-au abatut pe ei insisi si i-au abatut pe altii de la calea lui Allah, care este drumul pe care cine merge ajunge in Gradinile Fericirii. Iar cel care se abate de la el nu mai are decat drumul care duce la Iad. „Ei vor avea o pedeapsa umilitoare”: pentru ca s-au semetit fata de credinta in Allah si supunerea fata de semnele Sale, El i-a injosit prin pedeapsa

⁴ Nota editiei arabe: manuscrisul B precizeaza „desi stiu ca nu sunt credinciosi”, aratand ca juramantul lor este facut cu stiinta.

vesnica, ce nu le va fi usurata nici macar pentru o clipa si in care nu li se va da ragaz.

„Nici averile lor, nici copiii lor nu le vor folosi cu nimic in fata lui Allah” (versetul 17): nu vor indeparta de la ei nimic din pedeapsa si nu le vor aduce nicio parte de rasplata. „Ei sunt locuitorii Focului”, cei legati de el, care nu vor iesi din el, „si vor ramane vesnic in el”.

Cine isi traieste viata intr-o anumita stare moare in ea. Asa cum fatarnicii ii amageau pe credinciosi in lumea aceasta si le jurau ca sunt credinciosi, tot astfel, in Ziua Invierii, cand Allah ii va invia pe toti, ei Li vor jura lui Allah asa cum le-au jurat credinciosilor. Vor socoti, prin juramantul lor, „ca se sprijina pe ceva”, deoarece necredinta, fatarnicia si credintele lor desarte au continuat sa se inradacineze in mintile lor, putin cate putin, pana cand i-au amagit. Au crezut ca se sprijina pe ceva care are insemnatate si de care se leaga rasplata, insa ei mint in aceasta. Este cunoscut ca minciuna nu poate trece drept adevar inaintea Cunoscatorului celor nevazute si al celor vazute.

Ceea ce li s-a intamplat vine din faptul ca Seitan i-a luat in stapanire, a pus mana pe ei, le-a infrumusetat faptele si i-a facut sa uite pomenirea lui Allah. El este dusmanul vadit, care nu le doreste decat raul: „El isi cheama tabara numai pentru ca ei sa fie dintre locuitorii Focului aprins.” „Ei sunt tabara lui Seitan. Si tabara lui Seitan este cea pierzatoare”: cei care si-au pierdut religia, viata lumeasca, propriile suflete si familiile.

Versetele 20 la 21

إِنَّ الَّذِينَ يُحَادُّونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ أُولَئِكَ فِي الْأَذَلِّينَ ﴿٢٠﴾ كَتَبَ اللَّهُ
لَا غَلْبَ أَنَا وَرُسُلِي إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿٢١﴾

20. Cei care se impotrivesc lui Allah si Trimisului Sau se vor afla printre cei mai umiliti. 21. Allah a hotarat: Eu si trimisii Mei vom birui negresit! Allah este Puternic, Atotputernic.

Aceasta este o fagaduinta si o amenintare: amenintare pentru cel care se impotrivesc lui Allah si Trimisului Sau prin necredinta si neascultare, ca va fi parasit si umilit, fara un sfarsit vrednic de lauda si fara vreun stindard biruitor; si fagaduinta pentru cel care crede in El si in trimisii Sai si urmeaza cele aduse de trimisi, devenind astfel dintre cei izbanditori ai taberei lui Allah, ca va avea parte de izbanda, ajutor si biruinta in lumea aceasta si in Viata de Apoi. Aceasta este o fagaduinta care nu va fi incalcata si nici schimbata, caci vine de la Cel Adevarat, Puternic si Atotputernic, Caruia nimic din ceea ce voieste nu Li este cu neputinta.

Versetul 22

لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَوْ
كَانُوا آبَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ أُولَئِكَ كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ
الْإِيمَانَ وَأَيَّدَهُم بِرُوحٍ مِنْهُ وَيُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ
فِيهَا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ أُولَئِكَ حِزْبُ اللَّهِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ
الْمُفْلِحُونَ ﴿٢٢﴾

22. Nu vei gasi un neam care crede in Allah si in Ziua de Apoi iubindu-i pe cei care se impotrivesc lui Allah si Trimisului Sau, chiar daca ar fi parintii lor, copiii lor, fratii lor sau neamul lor. Acestia sunt cei in ale caror inimi El a inscris credinta si pe care i-a intarit cu un duh de la El. Ii va face sa intre in Gradini pe sub care curg rauri, in care vor ramane vesnic. Allah este multumit de ei, iar ei sunt multumiti de El. Acestia sunt tabara lui Allah. Si tabara lui Allah este cea izbanditoare!

Allah Preainaltul spune: „Nu vei gasi un neam care crede in Allah si in Ziua de Apoi iubindu-i pe cei care se impotrivesc lui Allah si Trimisului Sau.” Adica cele doua nu se intalnesc. Robul nu este credincios cu adevarat in Allah si in Ziua de Apoi decat daca lucreaza potrivit cerintelor si urmarilor credintei sale: iubirea si loialitatea fata de cel care implineste credinta, precum si respingerea si dusmania fata de cel care nu o implineste, chiar daca ar fi omul cel mai apropiat de el. Aceasta este credinta adevarata, care isi da rodul si prin care se implineste scopul ei. Cei cu aceasta insusire sunt aceia in ale caror inimi Allah „a in scris credinta”, adica a intiparit-o, a statornicit-o si a sadit-o astfel incat nu se clatina, iar indoilele si nedumeririle nu o ating. Allah i-a intarit „cu un duh de la El”, adica prin revelatia Sa, ajutorul Sau, sprijinul Sau dumnezeiesc si bunatatea Sa de Domn. Ei au viata buna in acest salas si Gradinile Fericirii in salasul statornic, in care se afla tot ceea ce isi doresc sufletele si ceea ce desfata ochii si ceea ce aleg sufletele. Ei vor avea parte de cea mai buna si mai mare fericire: Allah Isi va revarsa multumirea asupra lor si nu Se va mai mania niciodata pe ei. Iar ei vor fi multumiti de Domnul lor pentru feluritele cinstiri, rasplatile imbelsugate, darurile bogate si treptele inalte pe care El li le va oferi, incat nu vor vedea nicio tinta mai presus de ceea ce le-a daruit Stapanul lor si niciun capat dincolo de aceasta. Cat despre cel care pretinde ca el crede in Allah si in Ziua de Apoi, dar, cu toate acestea, se imprieteneste cu dusmanii lui Allah si il iubeste pe cel care a aruncat credinta in urma sa, credinta lui este doar o pretentie lipsita de realitate. Orice lucru are nevoie de o dovada care sa-l adevereasca; simpla pretentie nu foloseste la nimic si nu face ca acela care o sustine sa fie crezut. Si lauda este a lui Allah.

Sura al Hashr

VERSETELE 1 LA 24

Revelata la Medina

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator.

Versetele 1 la 17

سَبِّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ^ط وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١﴾

1. Tot ceea ce este in ceruri si tot ceea ce este pe pamant Il preamaresti pe Allah. El este Cel Atotputernic, Cel Intept.

هُوَ الَّذِي أَخْرَجَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مِنْ دِيَارِهِمْ لِأَوَّلِ الْحَشْرِ مَا ظَنَنْتُمْ أَنْ يَخْرِجُوا وَظَنُوا أَنَّهُمْ مَانِعَتُهُمْ حُصُونُهُمْ مِنَ اللَّهِ فَأَتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ حَيْثُ لَمْ يَحْتَسِبُوا وَقَذَفَ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ يُخْرِبُونَ بُيُوتَهُمْ بِأَيْدِيهِمْ وَأَيْدِ الْمُؤْمِنِينَ فَاعْتَبِرُوا يَا أُولِيَ الْأَبْصَارِ ﴿٢﴾

2. El este Cel care i-a scos din casele lor pe aceia dintre oamenii Scripturii care nu au crezut, la prima adunare pentru izgonire. Voi nu credeati ca vor pleca, iar ei credeau ca fortaretele lor ii vor apara de Allah. Insa Allah a venit asupra lor de unde nu se asteptau si a aruncat spaima in inimile lor, astfel incat isi daramau casele cu propriile maini si cu mainile credinciosilor. Luati aminte, asadar, voi, cei inzeatrati cu vedere!

وَلَوْلَا أَن كَتَبَ اللَّهُ عَلَيْهِمُ الْجَلَائِ لَعَذَّبَهُمْ فِي الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ
النَّارِ ﴿٣﴾ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ شَاقُّوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَمَنْ يُشَاقِقِ اللَّهَ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ
الْعِقَابِ ﴿٤﴾ مَا قَطَعْتُمْ مِنْ لَيْنَةٍ أَوْ تَرَكْتُمُوهَا قَائِمَةً عَلَى أُصُولِهَا فَبِإِذْنِ اللَّهِ
وَلِيُخْزِيَ الْفَاسِقِينَ ﴿٥﴾

3. Dacă Allah nu le-ar fi hotarat izgonirea, i-ar fi pedepsit in aceasta lume. Iar in Viata de Apoi vor avea parte de chinul Focului. 4. Aceasta, fiindca s-au impotrivit lui Allah si Trimisului Sau. Iar pentru cel care I se impotriveste lui Allah, Allah este aspru la pedeapsa. 5. Orice palmier ati taiat sau ati lasat in picioare, pe radacinile lui, a fost cu ingaduinta lui Allah si pentru ca El sa-i umileasca pe cei nelegiuiti.

وَمَا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَى رَسُولِهِ مِنْهُمْ فَمَا أَوْجَفْتُمْ عَلَيْهِ مِنْ خَيْلٍ وَلَا رِكَابٍ
وَلَكِنَّ اللَّهَ يُسَلِّطُ رُسُلَهُ عَلَى مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٦﴾

6. Pentru ceea ce Allah i-a dat Trimisului Sau din bunurile lor, voi nu ati manat nici cai si nici camile. Insa Allah le da trimisilor Sai putere asupra cui voieste. Allah este cu putere peste toate.

مَا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَى رَسُولِهِ مِنْ أَهْلِ الْقُرَى فَلِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ وَلِذِي الْقُرْبَىٰ
وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ كَيْ لَا يَكُونَ دُولَةً بَيْنَ الْأَغْنِيَاءِ مِنْكُمْ
وَمَا آتَاكُمُ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَاكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ
الْعِقَابِ ﴿٧﴾

7. Ceea ce Allah i-a dat Trimisului Sau din bunurile locuitorilor cetatilor li apartine lui Allah, Trimisului, rudelor apropiate, orfanilor, sarmanilor si calatorului ramas fara mijloace, pentru ca aceste bunuri sa nu circule doar printre cei bogati dintre voi. Ceea ce va da Trimisul, luati, iar de la ceea ce va opreste, abtineti-va! Temeti-va de Allah, caci Allah este aspru la pedeapsa.

لِلْفُقَرَاءِ الْمُهَاجِرِينَ الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَأَمْوَالُهُمْ يُبْتَغُونَ فَضْلًا مِّنَ اللَّهِ
وَرِضْوَانًا وَيَنْصُرُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ أُولَئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ ﴿٨﴾

8. Aceste bunuri le revin emigrantilor saraci, care au fost izgoniti din casele lor si de la averile lor, cautand harul lui Allah si multumirea Lui si sprijinindu-L pe Allah si pe Trimisul Sau. Acestia sunt cei sinceri.

وَالَّذِينَ تَبَوَّءُوا الدَّارَ وَالْإِيمَانَ مِنْ قَبْلِهِمْ يُحِبُّونَ مَنْ هَاجَرَ إِلَيْهِمْ وَلَا يَجِدُونَ فِي
صُورِهِمْ حَاجَةً مِّمَّا أُوتُوا وَيُؤْثِرُونَ عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ وَمَنْ
يُوقَ شُحَّ نَفْسِهِ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٩﴾

9. Iar cei care, inaintea lor, s-au statornicit in acest salas si in credinta ii iubesc pe cei care au emigrat la ei si nu simt in piepturile lor nicio invidie pentru ceea ce li s-a dat acelora. Ei ii pun mai presus de ei insisi, chiar daca sunt ei insisi in lipsuri. Cei care sunt paziti de zgarcenia propriului suflet, aceia sunt cei care izbutesc.

وَالَّذِينَ جَاءُوا مِنْ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَانِنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا
بِالْإِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًّا لِلَّذِينَ ءَامَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ رَءُوفٌ
رَّحِيمٌ ﴿١٠﴾

10. Iar cei care au venit dupa ei spun: „Doamne al nostru, iarta-ne pe noi si pe fratii nostri care ne-au precedat in credinta si nu pune in inimile noastre ranchiuna fata de cei care au crezut! Doamne al nostru, Tu esti Cel Plin de bunatate, Indurador!”

* أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ نَافَقُوا يَقُولُونَ لِإِخْوَانِهِمُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكُتُبِ
لَئِنْ أُخْرِجْتُمْ لَنَخْرُجَنَّ مَعَكُمْ وَلَا نُطِيعُ فِيكُمْ أَحَدًا أَبَدًا وَإِنْ قُوتِلْتُمْ لَنَنْصُرَنَّكُمْ
وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿١١﴾

11. Nu i-ai vazut pe cei fatarnici, care le spun fratilor lor necredinciosi dintre oamenii Scripturii: „Daca veti fi izgoniti, vom pleca si noi impreuna cu voi si

nu vom asculta niciodata de nimeni impotriva voastra. Iar daca veti fi atacati, va vom ajuta”? Allah marturiseste ca ei sunt mincinosi.

لَئِنْ أُخْرِجُوا لَا يَخْرُجُونَ مَعَهُمْ وَلَئِنْ قُوتِلُوا لَا يَنْصُرُونَهُمْ وَلَئِنْ نَصَرُوهُمْ لَيُولَيَنَّ
الْأَدْبَرَ ثُمَّ لَا يُصْرُونَ ﴿١٢﴾ لَأَنْتُمْ أَشَدُّ رَهْبَةً فِي صُدُورِهِمْ مِنْ اللَّهِ ذَلِكَ
بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ ﴿١٣﴾

12. Daca aceia vor fi izgoniti, ei nu vor pleca impreuna cu ei; daca vor fi atacati, nu-i vor ajuta. Iar daca i-ar ajuta, ar intoarce spatele, dupa care nu ar mai primi ajutor. 13. Cu adevarat, voi starniti in piepturile lor o frica mai mare decat Allah. Aceasta, fiindca ei sunt un neam care nu pricepe.

لَا يَقْتُلُونَكُمْ جَمِيعًا إِلَّا فِي قَرْيٍ مُحَصَّنَةٍ أَوْ مِنْ وَرَاءِ جُدُرٍ بَأْسُهُمْ بَيْنَهُمْ شَدِيدٌ
تَحْسِبُهُمْ جَمِيعًا وَقُلُوبُهُمْ شَتَّىٰ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٤﴾ كَمَثَلِ
الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَرِيبًا ذَاقُوا وَبَالَ أَمْرِهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٥﴾

14. Ei nu vor lupta impotriva voastra impreuna decat in cetati intarite sau din spatele zidurilor. Puterea lor in lupta dintre ei este mare. Tu ii socotesti uniti, dar inimile lor sunt dezbinata. Aceasta, fiindca ei sunt un neam care nu judeca. 15. Ei sunt asemenea celor care, cu putin timp inaintea lor, au gustat urmare rea a faptelor lor si care vor avea parte de un chin dureros.

كَمَثَلِ الشَّيْطَانِ إِذْ قَالَ لِلْإِنْسَانِ اكْفُرْ فَلَمَّا كَفَرَ قَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِنْكَ إِنِّي
أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ ﴿١٦﴾ فَكَانَ عَقِبَهُمَا أَنَّهُمَا فِي النَّارِ خَالِدِينَ فِيهَا
وَذَلِكَ جَزَاءُ الظَّالِمِينَ ﴿١٧﴾

16. Sunt asemenea lui Seitan, care ii spune omului: „Nu crede!” Iar dupa ce acesta nu mai crede, el spune: „Eu nu am nicio legatura cu tine. Eu ma tem de Allah, Domnul lumilor”. 17. Sfarsitul amandurora va fi Focul, in care vor ramane vesnic. Aceasta este rasplata celor nedrepti.

Comentariul versetelor 1 la 7

Aceasta sura se mai numeste si Sura Banu an-Nadir. Acestia erau un grup numeros de evrei care locuiau langa Medina pe vremea trimiterii Profetului,

binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui. Cand Profetul, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, a fost trimis si a emigrat la Medina, ei nu au crezut in el, alaturi de ceilalti evrei care l-au tagaduit. Profetul, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, a incheiat un acord de pace cu grupurile de evrei care ii erau vecini in Medina. La aproximativ sase luni dupa batalia de la Badr, Profetul, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, s-a dus la ei si le-a cerut sa-l ajute la plata despagubirii pentru cei doi barbati din tribul Kilab pe care ii ucisese Amr ibn Umayyah ad-Damri. Ei au spus: „Vom face aceasta, Abul-Qasim! Asaza-te aici pana iti implinim cererea!” Apoi unii dintre ei s-au retras deoparte cu ceilalti, iar Seitan le-a impodobit nenorocirea care le fusese scrisa. Au uneltit sa-l uida, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, si au spus: „Care dintre voi va lua aceasta piatra de moara, va urca si o va arunca peste capul lui, zdrobindu-l cu ea?” Cel mai nelegiuit dintre ei, Amr ibn Jhash, a spus: „Eu!” Sallam ibn Mishkam le-a spus: „Nu faceti aceasta! Pe Allah, el va fi instiintat despre ceea ce v-ati propus, iar aceasta ar insemna incalcarea legamantului dintre noi si el”.

Revelatia i-a venit pe loc de la Domnul sau, instiintandu-l despre ceea ce planuiau impotriva lui. S-a ridicat in graba si a pornit spre Medina. Insotitorii lui l-au ajuns din urma si i-au spus: „Te-ai ridicat fara sa bagam de seama!” El i-a instiintat despre ceea ce planuisera evreii impotriva lui. Trimisul lui Allah, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, le-a trimis vorba: „Iesiti din Medina si nu mai locuiti aici alaturi de mine! Va dau ragaz zece zile; oricui va fi gasit dupa aceea i se va taia gatul”. Ei au ramas cateva zile, pregatindu-se. Fatarnicul Abd Allah ibn Ubayy ibn Salul le-a trimis mesajul: „Nu parasiti casele voastre! Am cu mine doua mii de oameni care vor intra cu voi in fortareata voastra si vor muri aparandu-va. Banu Qurayzah si aliatii vostri din Ghatafan va vor ajuta”. Conducatorul lor, Huyayy ibn Akhtab, s-a lasat atras de ceea ce acesta ii spusese si i-a trimis Trimisului lui Allah, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, urmatorul raspuns: „Nu vom iesi din casele noastre. Fa ce crezi de cuviinta!” Trimisul lui Allah, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, si insotitorii lui au rostit: „Allah este Cel mai Mare!” si au pornit impotriva lor. Ali ibn Abi Talib purta steagul. Musulmanii s-au asezat in jurul fortaretelor lor, tragand cu sageti si aruncand pietre. Banu Qurayzah s-au tinut deoparte, iar Ibn Ubayy si aliatii lor din Ghatafan i-au tradat. Trimisul lui Allah, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, i-a asediat, le-a taiat palmierii si i-a ars. Ei i-au trimis vorba: „Vom iesi din Medina”. El le-a ingaduit sa plece cu familiile lor si cu bunurile pe care le puteau duce camilele, in afara armelor. Trimisul lui Allah, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, a preluat averile si armele.

Bunurile celor din Banu an-Nadir i-au revenit numai Trimisului lui Allah, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, pentru nevoile care se iveau si pentru interesele musulmanilor. El nu a scos din ele o cincime, deoarece Allah i le daduse fara ca musulmanii sa fi manat impotriva lor cai sau camile. I-a izgonit la Khaybar, printre ei aflandu-se si capetenia lor, Huyayy ibn Akhtab. A luat in stapanire pamanturile si casele lor si a preluat armele, gasind cincizeci de armuri, cincizeci de coifuri si trei sute patruzeci de sabii. Acesta este, pe scurt, ceea ce s-a intamplat cu ei, asa cum au relatat autorii cartilor de biografie.⁵

Allah Preainaltul incepe aceasta sura instiintand ca tot ceea ce este in ceruri si pe pamant Il preamareste pe Domnul sau cu lauda, Il declara mai presus de ceea ce nu se potriveste maretiei Sale, I se inchina si se supune grandorii Sale. El este Cel Atotputernic, Care a supus toate lucrurile; nimic nu se poate impotrivi Lui si nimic, oricat de greu, nu-I este cu neputinta. El este Cel Intept in creatia si porunca Sa: nu creeaza nimic fara rost, nu legiuiește nimic lipsit de folos si nu face decat ceea ce cere intelepciunea Sa.

Din aceasta face parte si ajutorul dat de El Trimisului Sau, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, impotriva celor din Banu an-Nadir care nu au crezut, dintre oamenii Scripturii. Cand l-au tradat pe Trimisul Sau, El i-a scos din casele si tinuturile cu care se obisnuisera si pe care le iubeau. Scoaterea lor de acolo a fost prima adunare si izgonire pe care Allah le-a hotarat-o prin mana Trimisului Sau Muhammad, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui. Ei au fost izgoniti la Khaybar. Acest verset nobil arata ca avea sa mai existe pentru ei o alta adunare si izgonire. Aceasta s-a petrecut cand Profetul, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, i-a izgonit din Khaybar, iar apoi Umar, Allah sa fie multumit de el, i-a scos de acolo pe cei ramasi.

„Voi nu credeati”, o, musulmanilor, „ca vor pleca” din casele lor, din pricina tariei fortificatiilor, a apararii si a pozitiei lor puternice in ele. „Iar ei credeau ca fortaretele lor ii vor apara de Allah”: erau incantati de ele, se lasau amagiti de ele si socoteau ca nimeni nu-i va putea atinge sau birui. Insa hotararea lui Allah este mai presus de toate acestea; in fata Lui nu folosesc nici fortaretele, nici cetatuile, nici taria si nici apararea. De aceea El spune: „Insa Allah a venit asupra lor de unde nu se asteptau”, adica pe o cale si printr-o poarta despre care nici nu le trecuse prin minte ca ar putea fi atinsi prin ea. El, Preainaltul, „a aruncat spaima in inimile lor”: o frica puternica, cea mai mare ostire a lui Allah, in fata careia nu sunt de folos nici numarul mare, nici pregatirea, nici forta si nici taria.

⁵ Nota editiei arabe: pentru aceasta relatare, vezi Ibn Hisham, as-Sirah an-Nabawiyah, 3/257, si Ibn Saad, at-Tabaqat al-Kubra, 2/57.

Ei socoteau ca singurul loc prin care ar putea ajunge la ei vreo slabiciune, daca aceasta ar fi ajuns, erau fortaretele in care se baricadasera si pe care se bazuiau cu toata increderea. Dar cine se increde in altcineva decat Allah este parasit, iar sprijinul cautat in altcineva decat Allah se intoarce impotriva lui. Astfel, a venit asupra lor o hotarare cereasca, ce s-a abatut asupra inimilor lor, locul statorniciei si al rabdarii sau al slabiciunii si al lipsei de vloga. Ea le-a inlaturat forta, puterea si taria, lasandu-le in schimb slabiciune, neputinta si lasitate, pe care nu aveau niciun mijloc sa le respinga. Toate acestea au devenit un ajutor impotriva lor. De aceea El spune: „Isi daramau casele cu propriile maini si cu mainile credinciosilor”. Ei facusera pace cu Profetul, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, cu conditia sa poata lua ceea ce incaptea pe camile; de aceea au desfacut multe dintre acoperisurile pe care le pretuiiau. Tot ei, prin nedreptatea lor, le-au dat credinciosilor puterea sa le ruineze casele si sa le darama fortaretele. Asadar, ei insisi si-au pricinuit raul si au ajutat cel mai mult la propria lor pierzanie.⁶

„Luati aminte, asadar, voi, cei inzestrati cu vedere!”, adica voi, cei cu privire patrunzatoare si cu minte intreaga. In aceasta este o pilda din care se cunoaste ceea ce Allah Preainaltul le face celor care dusmanesc adevarul si isi urmeaza poftele. Nu le-au folosit nici puterea, nici apararea, nici taria si nici fortificatiile atunci cand a venit asupra lor porunca lui Allah; pedeapsa i-a ajuns din pricina pacatelor lor. Invatatura se ia din sensul general, nu numai din imprejurarea particulara care a prilejuit revelatia. Acest verset porunceste sa tragem invataminte, sa judecam un caz prin cel asemanator lui, sa comparam un lucru cu ceea ce ii seamana si sa cugetam la sensurile si intelegciunile cuprinse in porunci, asupra carora se apleaca mintea si gandirea. Prin aceasta mintea se desavarseste, vederea launtrica se lumineaza, credinta sporeste si se dobandeste intelegerea adevarata.

Apoi Allah Preainaltul arata ca acesti evrei nu au primit intreaga pedeapsa pe care o meritau si ca El le-a usurat-o. Daca nu le-ar fi hotarat izgonirea care i-a lovit si nu ar fi randuit-o prin hotararea Sa, care nu se schimba si nu se modifica, ar fi avut parte de altfel de chin si pedeapsa in aceasta lume. Dar, chiar daca au scapat de pedeapsa lumeasca aspra, in Viata de Apoi ii asteapta chinul Focului, a carui asprime nu o cunoaste decat Allah. Sa nu le treaca prin minte ca pedeapsa lor s-a incheiat, s-a ispravit si ca nu a mai ramas nimic din ea pentru ei! Ceea ce Allah le-a pregatit din pedeapsa Vietii de Apoi este mai mare si mai cumplit.

⁶ Nota editiei arabe: manuscrisul B spune ca ei au fost „printre cele mai mari ajutoare” la propria pierzanie, in loc de „cel mai mare ajutor”, cum apare in lectura principala.

„Aceasta”, fiindca „s-au impotrivit lui Allah si Trimisului Sau”: I-au dusmanit, au luptat impotriva Lor si s-au straduit sa le incalce poruncile. Aceasta este randuiala si purtarea Lui cu acela care I se impotriveste: „Iar pentru cel care I se impotriveste lui Allah, Allah este aspru la pedeapsa”.

Cand Banu an-Nadir i-au invinuit pe Trimisul lui Allah, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, si pe musulmani pentru taierea palmierilor si a copacilor, pretinzand ca aceasta era o fapta de stricaciune si folosind-o ca sa-i ponegreasca pe musulmani, Allah Preainaltul a aratat ca taierea palmierilor sau lasarea lor in picioare se facea cu ingaduinta si porunca Sa. „Si pentru ca El sa-i umileasca pe cei nelegiuiti”: El v-a dat putere sa le taiati palmierii si sa-i ardeti, pentru ca aceasta sa fie o pedeapsa si o umilire pentru ei in aceasta lume, prin care sa li se cunoasca neputinta deplina, caci nu au fost in stare sa-si apere palmierii, izvorul hranei lor. Cuvantul „linah” cuprinde toti palmierii, potrivit celei mai temeinice si mai potrivite interpretari. Aceasta a fost starea celor din Banu an-Nadir si felul in care Allah Preainaltul i-a pedepsit in aceasta lume.

Apoi El arata cui i-au fost transferate bunurile si lucrurile lor, spunand: „Pentru ceea ce Allah i-a dat Trimisului Sau din bunurile lor”, adica de la locuitorii acestei asezari, Banu an-Nadir, voi, musulmanilor, „nu ati manat nici cai si nici camile”.⁷ Nu ati adunat si nu ati mobilizat osti pentru a le obtine, adica nu v-ati ostenit pentru dobandirea lor nici voi insiva si nici animalele voastre; Allah le-a aruncat spaima in inimi, iar bunurile v-au revenit curate, fara truda. De aceea El spune: „Insa Allah le da trimisilor Sai putere asupra cui voieste. Allah este cu putere peste toate”. Din desavarsirea puterii Sale face parte faptul ca nimic nu I se poate impotrivi si ca nicio fiinta puternica nu-I poate rezista.

In terminologia juristilor, „fay” insemna bunurile luate de drept de la necredinciosi fara lupta, precum aceste bunuri de la care ei au fugit si pe care le-au parasit de frica musulmanilor. Ele au fost numite „fay” deoarece s-au intors de la necredinciosii care nu le merita la musulmanii care au asupra lor dreptul cel mai mare. Randuiala lor generala este cea pomenita de Allah in cuvintele Sale: „Ceea ce Allah i-a dat Trimisului Sau din bunurile locuitorilor cetatilor”, in general, fie ca aceasta a avut loc pe vremea Trimisului, fie dupa el, in vremea celor din comunitatea sa care preiau conducerea: „Ii apartine lui Allah, Trimisului, rudelor apropiate, orfanilor, sarmanilor si calatorului ramas fara mijloace”. Acest verset este asemenea celui din sura al-Anfal: „Sa stiti ca,

⁷ Nota editiei engleze: musulmanii au mers pe jos in aceasta imprejurare, fara sa inainteze calare si fara sa treaca printr-o batalie. De aceea, aceste bunuri i-au revenit Trimisului pentru a le imparti potrivit randuiei aratate in versetul urmator.

din orice prada dobanditi, o cincime li apartine lui Allah, Trimisului, rudelor apropiate, orfanilor, sarmanilor si calatorului ramas fara mijloace”.

Acest „fay” se imparte, asadar, in cinci parti. Partea lui Allah si a Trimisului Sau este cheltuita pentru interesele generale ale musulmanilor. O cincime le revine rudelor apropiate, adica Banu Hashim si Banu al-Muttalib, oriunde s-ar afla, barbatii si femeile lor fiind tratati in mod egal in aceasta privinta. Banu al-Muttalib au fost inclusi impreuna cu Banu Hashim in cincimea din cincime, iar ceilalti urmasi ai lui Abd Manaf nu au fost inclusi, deoarece cei dintai li s-au alaturat celor din Banu Hashim in intrarea in vale atunci cand Quraysh au hotarat impreuna sa-i izoleze si sa-i dusmanasca. Ei l-au sprijinit pe Trimisul lui Allah, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, spre deosebire de ceilalti. De aceea Profetul, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, a spus despre Banu al-Muttalib: „Ei nu m-au parasit nici in vremea nestiintei si nici in Islam”.⁸ O cincime le revine orfanilor saraci, adica celor al caror tata a murit si care nu au ajuns la pubertate; o cincime, sarmanilor; si o cincime, calatorilor, adica strainilor ramasi fara mijloace departe de tinuturile lor.

Allah a randuit aceasta impartire si a restrans „fay”-ul la acesti beneficiari anume, „pentru ca aceste bunuri sa nu circule doar printre cei bogati dintre voi”, adica sa nu ramana numai in posesia si in circulatia celor bogati. Daca nu ar fi randuit astfel, bogatii puternici le-ar fi trecut de la unii la altii, iar celorlalti oameni lipsiti de putere nu le-ar fi revenit nimic din ele. In aceasta s-ar afla rele pe care numai Allah le cunoaste, dupa cum in respectarea poruncii si a Legii lui Allah se afla foloase care nu pot fi numarate. De aceea Allah a poruncit printr-o regula cuprinzatoare si un principiu general: „Ceea ce va da Trimisul, luati, iar de la ceea ce va opreste, abtineti-va!” Aceasta cuprinde temeliile si ramurile religiei, partea ei vazuta si cea launtrica. Oamenii sunt datorati sa primeasca si sa urmeze ceea ce a adus Trimisul, fara sa le fie ingaduit sa i se impotriveasca. Hotararea Trimisului asupra unui lucru este asemenea hotararii lui Allah Preainaltul: nimeni nu are ingaduinta si nici scuza sa o paraseasca, iar cuvantul nimanui nu poate fi pus inaintea cuvantului sau. Apoi El le porunceste sa se teama de Allah, caci aceasta da viata inimilor si sufletelor si face sa prospere aceasta lume si Viata de Apoi; prin ea se dobandesc fericirea statornica si marea izbanda, iar prin neglijarea ei vin nefericirea vesnica si chinul fara sfarsit. El spune: „Temeti-va de Allah, caci Allah este aspru la pedeapsa” fata de cel care paraseste evlavie si prefera sa-si urmeze poftetele.

⁸ Nota editiei arabe: relatarea este consemnata de Ahmad in al-Musnad (4/81) si de an-Nasai (7/131); al-Albani a calificat-o drept autentica in Irwa al-ghalil (5/78). In acest loc, textul arab tiparit numeste „Banu Abd al-Muttalib”; contextul si relatarea se refera la Banu al-Muttalib, asa cum apare si in editia engleza.

Comentariul versetelor 8 la 10

Apoi Allah Preainaltul arata intelepciunea si motivul pentru care a atribuit bunurile „fay” celor carora le-a randuit. Acestia sunt vrednici sa fie ajutati si merita ca bunurile sa le fie date lor. Printre ei sunt muhajirunii⁹, care au parasit lucrurile iubite si familiare: casele, tinuturile, oamenii dragi, prietenii si averile, din dorinta de a ajunge la Allah, pentru a sprijini religia lui Allah si din iubire fata de Trimisul lui Allah. Acestia sunt cei sinceri, care au lucrat potrivit credintei lor si si-au adeverit-o prin fapte bune si prin acte de adorare anevoioase, spre deosebire de cel care pretinde ca are credinta, dar nu o adevereste prin lupta, emigrare si alte acte de adorare.

Printre ei sunt si ansarii, din triburile Aws si Khazraj, care au crezut in Allah si in Trimisul Sau de bunavoie, din iubire si prin propria alegere. Ei i-au oferit adapost Trimisului lui Allah, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, si l-au aparat de orice dusman, rosu sau negru. S-au statornicit in salasil emigrarii si al credintei, pana cand acesta a devenit un refugiu si un loc de intoarcere pentru credinciosi, in care emigrantii cautau adapost si sub a carui ocrotire musulmanii locuiau in siguranta. Toate celelalte tinuturi erau atunci tinuturi de razboi, de politeism si de rau. Sprijinatorii religiei au continuat sa gaseasca adapost la ansari, pana cand Islamul s-a raspandit, s-a intarit si a inceput sa sporeasca si sa creasca putin cate putin. Ei au cucerit inimile prin stiinta, credinta si Coran, iar tinuturile prin sabie si sulita. Printre insusirile lor frumoase se numara faptul ca „ii iubesc pe cei care au emigrat la ei”, datorita iubirii lor fata de Allah si Trimisul Sau: i-au iubit pe cei iubiti de El si pe cei care I-au sprijinit religia.

„Si nu simt in piepturile lor nicio invidie pentru ceea ce li s-a dat acelora”: nu-i invidiaza pe muhajiruni pentru ceea ce Allah le-a daruit din harul Sau si pentru virtutile si meritele deosebite cu care i-a cinstit si de care acestia sunt vrednici. Aceasta arata curatia inimilor lor, lipsa de ranchiuna, de ura si de invidie. Totodata, arata ca muhajirunii sunt mai presus de ansari, deoarece Allah i-a pomenit mai intai si a spus ca ansarii nu simt in piepturile lor nicio invidie pentru ceea ce li s-a dat acelora. Aceasta dovedeste ca Allah Preainaltul le-a daruit muhajirunilor ceea ce nu le-a daruit ansarilor si altora. De asemenea, ei au unit sprijinirea religiei cu emigrarea.

Cuvintele Sale: „Ei ii pun mai presus de ei insisi, chiar daca sunt ei insisi in lipsuri” arata una dintre insusirile prin care ansarii i-au intrecut pe ceilalti si s-au deosebit de cei din jur: preferarea altora inaintea lor insisi. Aceasta este forma cea mai desavarsita de darnicie: sa daruiesti altora lucrurile pe care

⁹ Nota editiei engleze: muhajirunii sunt musulmanii care au emigrat de la Mecca la Medina.

sufletul le iubeste, fie ele averi sau altele, chiar daca ai tu insuti nevoie de ele, ba chiar daca esti in stramtorare si saracie. Aceasta nu izvoraste decat dintr-un caracter curat si dintr-o iubire fata de Allah Preainaltul care este pusa inaintea iubirii pentru dorintele si placerile sufletului. Un exemplu este intamplarea acelui ansar din pricina caruia a fost revelat versetul: el l-a pus pe oaspetele sau inaintea lui, oferindu-i mancarea lui si a familiei si copiilor sai, iar ei s-au culcat flamanzi.¹⁰

Preferarea altora inaintea ta este opusul egoismului: cea dintai este laudabila, pe cand egoismul este vrednic de osanda, fiind o trasatura a avaritiei si a zgarceniei. Cel caruia i-a fost daruita puterea de a-i pune pe altii inaintea sa a fost pazit de zgarcenia propriului suflet. „Cei care sunt paziti de zgarcenia propriului suflet, aceia sunt cei care izbutesc”. Pazirea de zgarcenia sufletului cuprinde pazirea de ea in toate cele poruncite. Cand omul este pazit de zgarcenia sa, sufletul lui primeste cu bunavointa poruncile lui Allah si ale Trimisului Sau: le implineste ascultator, supus si cu inima deschisa. Sufletul lui paraseste de bunavoie ceea ce Allah a oprit, chiar daca acel lucru ii este drag, il cheama si il doreste; de asemenea, daruieste cu bunavointa averea pe calea lui Allah, cautand multumirea Lui. Prin aceasta se dobandesc reusita si izbanda, spre deosebire de cel care nu a fost pazit de zgarcenia sufletului sau, ci a fost lovit de aceasta zgarcenie fata de bine, care este radacina si izvorul raului.

Aceste doua categorii vrednice si curate sunt nobilii insotitori ai Profetului si conducatorii de seama. Ei au dobandit intaietatile, virtutile si meritele prin care i-au intrecut pe cei de dupa ei si i-au ajuns din urma pe cei de dinaintea lor. Au devenit astfel cei mai de seama credinciosi, fruntasii musulmanilor si conducatorii celor evlaviosi. Pentru cei care au venit dupa ei, este de ajuns ca merit sa mearga pe urmele lor si sa urmeze calauzirea lor. De aceea Allah ii pomeneste, dintre cei care au venit mai tarziu, pe aceia care ii iau drept pilda si le urmeaza calea, spunand: „Iar cei care au venit dupa ei”, adica dupa muhajiruni si ansari, „spun”, dorind binele pentru ei insisi si pentru toti credinciosii: „Doamne al nostru, iarta-ne pe noi si pe fratii nostri care ne-au precedat in credinta!”

Aceasta este o rugaciune cuprinzatoare pentru toti credinciosii, dintre primii insotitori ai Profetului si dintre cei de dinaintea si de dupa ei. Ea arata una dintre binefacerile credintei: credinciosii isi sunt de folos unii altora si se roaga unii pentru altii, datorita credintei pe care o impartasesc. Aceasta credinta cere incheierea legaturii de fratie dintre credinciosi, iar printre roadele acesteia se numara rugaciunea unora pentru ceilalti si iubirea reciproca. De aceea Allah

¹⁰ Nota editiei arabe: intamplarea este relatata de Abu Hurayrah si consemnata de al-Bukhari (nr. 3798) si Muslim (nr. 2054).

pomeneste in aceasta rugaciune inlaturarea ranchiunii din inima, fie ea putina sau multa. Cand ranchiuna dispare, se statorniceste opusul ei: iubirea fata de credinciosi, loialitatea, dorinta sincera de bine si celelalte drepturi ale credinciosilor.

Allah i-a descris pe cei de dupa insotitorii Profetului prin credinta, deoarece cuvintele lor „ne-au precedat in credinta” arata ca o impartasesc cu acestia si ca ii urmeaza pe insotitori in convingerile si temeliile credintei. Acestia sunt oamenii Sunnei si ai comunitatii, carora li se potriveste, numai lor, aceasta descriere deplina. I-a descris, de asemenea, prin recunoasterea pacatelor si cererea de iertare pentru ele, prin cererea de iertare unii pentru altii si prin straduinta de a inlatura din inimile lor ranchiuna si ura fata de fratii lor credinciosi. Rugaciunea lor pentru aceasta cere cele pe care le-am pomenit si cuprinde iubirea unora fata de ceilalti, faptul ca fiecare ii doreste fratelui sau ceea ce isi doreste pentru sine si ca ii vrea binele cu sinceritate, fie ca acesta este de fata sau absent, viu sau mort.

Acest verset nobil arata ca toate acestea se numara printre drepturile pe care credinciosii le au unii fata de altii. Ei isi incheie apoi rugaciunea cu doua Nume nobile, care arata desavarsirea indurarii lui Allah, marea Sa compasiune si bunatatea Sa fata de ei. Printre manifestarile acestora, ba chiar printre cele mai insemnate, se afla faptul ca El le da putinta de a implini drepturile Sale si drepturile robilor Sai. Aceste trei categorii alcatuiesc aceasta comunitate si sunt cele indreptatite la bunurile „fay”, a caror cheltuire urmareste interesele Islamului. Acestia sunt oamenii lui si cei vrednici de el. Fie ca Allah sa ne faca dintre ei, prin bunavointa si darnicia Sa!

Comentarii versetelor 11 la 17

Apoi Allah Preainaltul arata cat de uimitoare este starea fatarnicilor care le-au insuflat fratilor lor dintre oamenii Scripturii speranta ca ii vor ajuta si le vor fi aliati impotriva credinciosilor. Ei le spun: „Daca veti fi izgoniti, vom pleca si noi impreuna cu voi si nu vom asculta niciodata de nimeni impotriva voastra”, adica nu vom asculta de nimeni care ne-ar mustra sau ne-ar ameninta pentru ca va ajutam, cerandu-ne sa nu va mai sprijinim. „Iar daca veti fi atacati, va vom ajuta. Allah marturisește ca ei sunt mincinosi” in aceasta fagaduinta cu care si-au amagit fratii. Aceasta purtare nu este neobisnuita pentru ei, caci minciuna este insusirea lor; amagirea si inselatoria sunt mereu alaturi de ei, iar fatarnicia si lasitatea ii insotesc.

De aceea Allah i-a dezmințit prin cuvintele Sale, iar cele vestite de El s-au petrecut asa cum a spus, intocmai potrivit cuvantului Sau: „Daca aceia vor fi izgoniti”, adica scosi si alungati din casele lor, „ei nu vor pleca impreuna cu

ei”, din pricina iubirii fata de tinuturile lor, a lipsei de rabdare in lupta si a nerespectarii fagaduintei. „Daca vor fi atacati, nu-i vor ajuta”; dimpotriva, lasitatea ii va stapani, neputinta ii va cuprinde si isi vor parasi fratii atunci cand acestia vor avea cea mai mare nevoie de ei. „Iar daca i-ar ajuta”, presupunand ca aceasta s-ar intampla, „ar intoarce spatele, dupa care nu ar mai primi ajutor”: vor da bir cu fugitii de la lupta si de la sprijinirea lor si nu vor primi ajutor de la Allah.

Motivul care i-a impins la aceasta este ca voi, credinciosilor, „starniti in piepturile lor o frica mai mare decat Allah”. Se tem de voi mai mult decat se tem de Allah si pun frica de o faptura care nu are putere sa-si aduca nici siesi si nici altuia vreun folos sau rau inaintea fricii de Creatorul in a Carui mana se afla raul si folosul, daruirea si oprirea darului. „Aceasta, fiindca ei sunt un neam care nu pricepe” treptele lucrurilor, nu cunoaste adevarata lor fire si nu vede urmarile. Adevarata intelegere, in deplinatatea ei, inseamna ca frica de Creator, nadejdea in El si iubirea fata de El sa aiba intaietate asupra celorlalte, iar celelalte sa le urmeze.

„Ei nu vor lupta impotriva voastra impreuna”, adica fiind adunati laolalta, „decat in cetati intarite sau din spatele zidurilor”. Nu raman statornici in lupta impotriva voastra si nu se hotarasc sa o poarte decat atunci cand sunt la adapost in cetati sau in spatele zidurilor si al imprejmuirilor. In asemenea conditii, ei pot opune o oarecare rezistentă, bizuindu-se pe fortaretele si zidurile lor, fara sa aiba ei insisi curaj. Aceasta este o trasatura dintre cele mai vrednice de osanda. „Puterea lor in lupta dintre ei este mare”: intre ei au o putere mare de lupta; lipsa nu se afla in trupurile sau in forta lor, ci in slabiciunea credintei lor si in dezbinarea dintre ei. De aceea El spune: „Tu ii socotesti uniti”, cand ii vezi adunati si sprijinindu-se unii pe altii, „dar inimile lor sunt dezbinat”, dusmanoase, risipite si imprastiate. „Aceasta”, adica motivul pentru care au insusirile pomenite, este „fiindca ei sunt un neam care nu judeca”: nu au minte si pricepere. Daca ar fi avut minte, ar fi ales ceea ce este mai bun inaintea a ceea ce este mai prejos, nu s-ar fi multumit pentru ei insisi cu partea cea mai josnica dintre cele doua, ar fi fost uniti in cuvant si cu inimile impacate. Astfel s-ar fi ajutat, sprijinit si ar fi conlucrat pentru interesele si foloasele lor religioase si lumesti.

Acesti oameni parasiti dintre oamenii Scripturii, impotriva carora Allah l-a ajutat pe Trimisul Sau si carora le-a dat sa guste umilinta in viata lumeasca, fara sa-i ajute cei care le fagaduisera sprijinul, sunt „asemenea celor care, cu putin timp inaintea lor”, adica necredinciosii din Quraysh, carora „Seitan le-a impodobit faptele si le-a spus: Astazi nimeni dintre oameni nu va poate birui, iar eu va sunt ocrotitor! Dar cand cele doua tabere s-au zarit, el a dat inapoi pe calcaie si a spus: Eu nu am nicio legatura cu voi. Eu vad ceea ce voi nu vedeti”.

Ei au fost amagiti de propriile suflete si de cei care i-au inselat, fara sa le fie de folos si fara sa indeparteze de la ei pedeapsa. Au venit la Badr cu trufie si ingamfare, socotind ca isi vor implini dorintele impotriva Trimisului lui Allah si a credinciosilor. Dar Allah i-a ajutat pe Trimisul Sau si pe credinciosi impotriva lor: le-au fost ucise capetenile si vitejii, unii dintre ei au fost luati prizonieri, iar altii au fugit. Astfel au gustat urmare rea a faptelor lor si sfarsitul politeismului si al silniciei lor. Aceasta s-a intamplat in aceasta lume, iar „ei vor avea parte”, in Viata de Apoi, de chinul Focului.

Acesti fatarnici, care i-au amagit pe fratii lor dintre oamenii Scripturii, sunt „asemenea lui Seitan, care ii spune omului: Nu crede!” Ii impodobeste necredinta, i-o infatiseaza frumoasa si il cheama la ea. Dar, cand omul se lasa inselat de el, cade in necredinta si ajunge la nenorocire, Seitan, pe care l-a luat drept aliat si care l-a chemat la cele spre care l-a chemat, nu-i este de folos. Dimpotriva, se dezice de el si spune: „Eu nu am nicio legatura cu tine. Eu ma tem de Allah, Domnul lumilor”. Adica: nu am puterea de a indeparta de la tine pedeapsa si nu-ti pot aduce nici macar un fir de bine.

„Sfarsitul amandurora”, al celui care a chemat, adica Seitan, si al celui chemat, adica omul care l-a ascultat, va fi „Focul, in care vor ramane vesnic”, asa cum Allah Preainaltul spune: „El ii cheama pe cei din ceata sa doar ca sa fie dintre locuitorii Flacarilor”. „Aceasta este rasplata celor nedrepti”, care au fost partasi la nedreptate si necredinta, chiar daca asprimea si puterea chinului lor difera. Aceasta este purtarea obisnuita a lui Seitan cu toti aliatii lui: ii cheama si ii atrage prin amagire spre ceea ce le face rau, pana cand cad in plase si sunt inconjurati de pricinile pieirii. Atunci se dezice de ei si ii paraseste. Intreaga vina si muștrare cad asupra celui care l-a ascultat. Allah a avertizat impotriva lui, a pus in garda si a facut cunoscute scopurile lui, tinta si sfarsitul lui. Asadar, cel care cuteaza sa-l asculte este un neascultator care a lucrat in cunostinta de cauza si nu are nicio scuza.

Versetele 18 la 21

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَلْتَنْظُرْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ لِغَدٍ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ لِلَّهِ
 خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٨﴾ وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنْسَاهُمْ أَنفُسَهُمْ
 أُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿١٩﴾ لَا يَسْتَوِي أَصْحَابُ النَّارِ وَأَصْحَابُ الْجَنَّةِ
 أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمُ الْفَائِزُونَ ﴿٢٠﴾

18. O, voi cei care credeti! Temeti-va de Allah si fiecare suflet sa priveasca la ceea ce a trimis inainte pentru ziua de maine! Temeti-va de Allah, caci Allah este Bine Stiutor a ceea ce faceti. 19. Nu fiti asemenea celor care L-au uitat pe Allah, iar El i-a facut sa uite de ei insisi! Acestia sunt cei nelegiuiti. 20. Nu sunt deopotriva locuitorii Focului si locuitorii Paradisului. Locuitorii Paradisului sunt cei care izbutesc.

لَوْ أَنزَلْنَاهُ هَٰذَا الْقُرْءَانَ عَلَىٰ جَبَلٍ لَّرَأَيْتَهُ خَاشِعًا مُّتَصَدِّعًا مِّنْ خَشْيَةِ اللَّهِ
 وَتِلْكَ الْأَمْثَلُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٢١﴾

21. Daca am fi trimis acest Coran asupra unui munte, l-ai fi vazut smerit si despicandu-se de frica lui Allah. Acestea sunt pildele pe care le dam oamenilor, pentru ca ei sa cugete.

Allah Preainaltul le porunceste robilor Sai credinciosi ceea ce credinta impune si cere: sa ramana statornici in teama de El, in ascuns si la vedere, in toate imprejurarile; sa vegheze asupra poruncilor, randuielilor si limitelor pe care Allah le-a impus; sa priveasca la ceea ce este in favoarea lor si la ceea ce este impotriva lor si la faptele pe care le-au dobandit, care le vor fi de folos sau le vor dauna in Ziua Invierii. Daca isi pun Viata de Apoi inaintea ochilor si in centrul inimilor si se preocupa de sederea lor in ea, se vor stradui sa inmulteasca faptele care conduc spre ea si sa le curete de piedicile si obstacolele care le opresc mersul, ii impiedica sau ii abat. Daca stiu, de asemenea, ca „Allah este Bine Stiutor a ceea ce faceti”, ca faptele lor nu-I sunt ascunse, ca nu se pierde si nu sunt neglijate la El, aceasta ii va indemna la seriozitate si staruinta.

Acest verset nobil este un temei pentru cercetarea propriului suflet: omul trebuie sa si-l cerceteze. Daca vede o greseala, sa o indrepte parasind-o, intorcandu-se cu cainta sincera si indepartandu-se de cauzele care conduc spre ea. Daca se vede pe sine neglijent in implinirea vreunei porunci a lui Allah, sa

depuna efort si sa ceara ajutorul Domnului sau pentru a o implini, a o desavarsi si a o indeplini temeinic. Sa puna alaturi bunavointa si binefacerile lui Allah fata de el si propriile sale lipsuri, caci aceasta il va face, fara indoiala, sa simta rusine.

Omul este lipsit cu totul de bine atunci cand neglijeaza aceasta si se aseamana cu un neam care L-a uitat pe Allah, a fost nepasator fata de pomenirea Lui si fata de implinirea dreptului Sau si s-a indreptat spre placerile si poftele proprii. Ei nu au izbutit si nu au dobandit nimic folositor. Dimpotriva, Allah i-a facut sa uite ceea ce era spre binele lor si sa fie nepasatori fata de foloasele si castigurile lor. Treburile lor au ajuns in risipa, iar ei s-au intors cu pierderea ambelor salasuri, suferind o paguba care nu mai poate fi indreptata si o frangere ce nu mai poate fi reparata. Aceasta pentru ca „ei sunt cei nelegiuiti”, care au iesit din ascultarea fata de Domnul lor si s-au avantat in neascultarea fata de El.

Oare este deopotriva cel care a pastrat teama de Allah si a privit la ceea ce a pregatit pentru ziua sa de maine, devenind astfel vrednic de Gradinile Fericirii si de viata lipsita de neajunsuri, alaturi de cei pe care Allah i-a binecuvantat, dintre profeti, cei deplin sinceri, martiri si drepti, cu acela care a neglijat pomenirea Lui si I-a uitat drepturile, ajungand nefericit in aceasta lume si vrednic de pedeapsa in Viata de Apoi? Cei dintai sunt cei care izbutesc, iar ceilalti sunt cei pierzatori.

Dupa ce Allah Preainaltul le-a lamurit robilor Sai cele pe care le-a lamurit si le-a dat porunci si interdictii in Cartea Sa mareata, aceasta ar trebui sa-i faca sa se grabeasca spre ceea ce El i-a chemat si i-a indemnnt, chiar daca ar avea o asprime si o impietire a inimilor asemenea muntilor neclintiti. Caci acest Coran, daca ar fi fost trimis asupra unui munte, „l-ai fi vazut smerit si despicandu-se de frica lui Allah”, datorita puterii depline cu care atinge inimile. Povaturile Coranului sunt cele mai mari dintre toate povaturile. Poruncile si interdictiile sale cuprind intelepciunile si foloasele legate de ele; sunt dintre cele mai usoare lucruri pentru suflete si pentru trupuri, lipsite de impovarare¹¹, fara contradictii, nepotriviri, greutati sau asprime. Sunt potrivite pentru orice timp si loc si se potrivesc fiecarui om. Apoi Allah Preainaltul arata ca le da oamenilor pilde si le lamureste robilor Sai, in Cartea Sa, ceea ce este ingaduit si ceea ce este oprit, pentru ca ei sa cugete la versetele Sale si sa mediteze asupra lor. Cugetarea asupra acestora ii deschide omului comorile stiintei, ii arata caile binelui si ale raului, il indeamna spre trasaturile alese si calitatile frumoase si il

¹¹ Nota editiei arabe: in loc de „lipsite de impovarare”, manuscrisul B are „cele mai putin impovaratoare”.

opreste de la purtarile rele. Nimic nu-i este, asadar, mai folositor omului decat cugetarea asupra Coranului si meditarea la sensurile lui.

Versetele 22 la 24

هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عِلْمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ هُوَ الرَّحْمَنُ
الرَّحِيمُ ﴿٢٢﴾ هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْمَلِكُ الْقُدُّوسُ السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ
الْمُهَيِّمُ الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ سُبْحَنَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٢٣﴾

22. El este Allah, in afara Caruia nu exista alta divinitate vrednica de adorare, Cunoscatorul celor nevazute si al celor vazute. El este Cel Milostiv, Cel Indurador. 23. El este Allah, in afara Caruia nu exista alta divinitate vrednica de adorare, Stapanitorul, Cel Sfânt, Cel Desavarsit, Cel care adevereste, Veghetorul, Cel Atotputernic, Cel care supune, Cel Preainalt in Maretie. Marire lui Allah! El este mai presus de ceea ce li asociaza ei!

هُوَ اللَّهُ الْخَلَّاقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِي
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢٤﴾

24. El este Allah, Creatorul, Infaptuitorul, Datatorul de chipuri. Ale Lui sunt Numele cele mai frumoase. Tot ceea ce este in ceruri si pe pamant Il preamareste. El este Cel Atotputernic, Cel Intept.

Aceste versete nobile cuprind multe dintre Numele cele mai frumoase ale lui Allah si dintre insusirile Sale preinalte, de mare insemnatate si cu dovezi minunate. El arata ca este „Allah”, Cel adorat, Caruia I se cuvine inchinarea, „in afara Caruia nu exista alta divinitate vrednica de adorare”, datorita desavarsirii Sale marete, bunatatii Sale cuprinzatoare si carmuirii Sale generale. Orice alta divinitate in afara Lui este falsa si nu merita nici macar un fir de adorare, fiindca este saraca, neputincioasa, nedesavarsita si nu are nicio putere nici pentru sine, nici pentru altcineva. Apoi El Se descrie prin stiinta Sa cuprinzatoare, care include ceea ce este ascuns fapturilor si ceea ce ele vad, si prin indurarea Sa cuprinzatoare, care a imbratisat toate lucrurile si a ajuns la orice fiinta vie.

Apoi repeta ca numai Lui I se cuvine adorarea in toate privintele si ca El este Stapanitorul tuturor stapanirilor. Lumea de sus si cea de jos, impreuna cu locuitorii lor, sunt cu totii ai lui Allah, aflati in nevoie fata de El si sub carmuirea Sa. „Cel Sfânt, Cel Desavarsit”, adica Cel Sfintit, lipsit de orice

defect, neajuns si lipsa, Cel Preamarit si Slavit. Numele „Cel Sfant” arata ca El este mai presus de orice lipsa si ca lui Allah I se cuvine preamarirea pentru insusirile si maretia Sa.

„Cel care adevereste”, adica Cel care ii adevereste pe trimisii si profetii Sai in cele cu care au venit, prin semne limpezi, dovezi hotaratoare si argumente vadite. „Cel Atotputernic”, Care nu poate fi biruit si Caruia nimeni nu I se poate impotrivi; dimpotriva, El a supus toate lucrurile si toate I s-au plecat. „Cel care supune”, Care i-a supus pe toti robii si Caruia I s-au plecat toate fapturile; El este si Cel care il mangaie pe cel frant si il imbogateste pe cel sarac. „Cel Preainalt in Maretie”, Caruia Ii apartin maretia si grandoarea si Care este mai presus de orice defect, nedreptate si silnicie. „Marire lui Allah! El este mai presus de ceea ce Ii asociaza ei!” Aceasta este o declarare generala a faptului ca El este mai presus de tot ceea ce I-au atribuit cei care I-au facut asociati si I s-au impotrivit.

„El este Allah, Creatorul” tuturor fapturilor, „Infaptuitorul” tuturor celor aduse in fiinta, „Datatorul de chipuri” tuturor celor carora li s-a dat chip. Aceste Nume sunt legate de creare, carmuire si randuire; toate acestea Ii apartin numai lui Allah si nimeni nu-I este partas la ele. „Ale Lui sunt Numele cele mai frumoase”: El are foarte multe Nume, pe care nimeni altcineva in afara Lui nu le poate numara si nu le cunoaste. Cu toate acestea, toate sunt frumoase, adica exprima insusiri desavarsite; mai mult, arata cele mai desavarsite si mai mari insusiri, fara nicio lipsa, in nicio privinta. Din frumusetea lor face parte faptul ca Allah le iubeste, ii iubeste pe cei care le iubesc si iubeste ca robii Sai sa-L cheme si sa-I ceara prin ele. Din desavarsirea Lui si din faptul ca ale Lui sunt Numele cele mai frumoase si insusirile cele mai inalte face parte faptul ca tot ceea ce este in ceruri si pe pamant se afla neincetat in nevoie fata de El. Toate Il preamaresc cu lauda si Ii cer cele de care au nevoie, iar El le daruieste din harul, darnicia si marinimia Sa ceea ce cer indurarea si intelegiunea Lui. „El este Cel Atotputernic, Cel Intept”: nu vointe niciun lucru fara ca acesta sa se implineasca si niciun lucru nu se intampla decat pentru o intelegiune si un folos.

S-a incheiat explicatia acestei sure.

Sura al Mumtahanah

VERSETELE 1 LA 13

Revelata la Medina

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator.

Versetele 1 la 9

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ أَوْلِيَاءَ تُلْقُونَ إِلَيْهِم بِالْمَوَدَّةِ
وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ يُخْرِجُونَ الرَّسُولَ وَإِيَّاكُمْ أَنْ تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ
رَبِّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ خَرَجْتُمْ جِهَادًا فِي سَبِيلِي وَابْتِغَاءَ مَرْضَاتِي تُسِرُّونَ إِلَيْهِم
بِالْمَوَدَّةِ وَأَنَا أَعْلَمُ بِمَا أَخْفَيْتُمْ وَمَا أَعْلَنْتُمْ وَمَنْ يَفْعَلْهُ مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ
السَّبِيلِ ﴿١﴾

1. O, voi cei care credeti! Nu-i luati ca aliati pe dusmanii Mei si pe dusmanii vostri, aratandu-le iubire, cand ei au tagaduit adevarul care a venit la voi si il izgonesc pe Trimis si pe voi fiindca voi credeti in Allah, Domnul vostru, daca ati iesit sa luptati pe calea Mea si sa cautati multumirea Mea! Le aratati in ascuns iubire, inasa Eu stiu cel mai bine ceea ce ascundeti si ceea ce faceti cunoscut. Oricine dintre voi face aceasta s-a abatut de la calea cea dreapta.

إِنْ يَتَّقُواكُمْ يَكُونُوا لَكُمْ أَعْدَاءً وَيَسْطُوا إِلَيْكُمْ أَيْدِيَهُمْ وَأَلْسِنَتُهُمْ بِالسُّوءِ
وَوُدُّوا لَوْ تَكْفُرُونَ ﴿٢﴾ لَنْ تَنْفَعَكُمْ أَرْحَامُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ
يَفْصَلُ بَيْنَكُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٣﴾

2. Daca pun mana pe voi, va vor fi dusmani si isi vor intinde impotriva voastra mainile si limbile cu rau. Ei doresc ca voi sa nu mai credeti. 3. Nu va vor folosi nici rudele voastre si nici copiii vostri in Ziua Invierii. El va va desparti unii de altii. Allah vede ceea ce faceti.

قَدْ كَانَتْ لَكُمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ فِي إِبْرَاهِيمَ وَالَّذِينَ مَعَهُ إِذْ قَالُوا لِقَوْمِهِمْ إِنَّا بُرَءُؤُا
 مِنْكُمْ وَمِمَّا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ كَفَرْنَا بِكُمْ وَبَدَا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمُ الْعَدَاوَةُ
 وَالْبَغْضَاءُ أَبَدًا حَتَّى تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَحَدهُ إِلَّا قَوْلَ إِبْرَاهِيمَ لِأَبِيهِ لَا تُسْتَغْفَرَنَّ لَكَ
 وَمَا أَمْلِكُ لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ رَبَّنَا عَلَيْكَ تَوَكَّلْنَا وَإِلَيْكَ أَنَبْنَا وَإِلَيْكَ
 الْمَصِيرُ ﴿٤﴾

4. Ati avut o pilda frumoasa in Ibrahim si in cei care erau alaturi de el, cand i-au spus neamului lor: „Noi ne lepadam de voi si de ceea ce adorati in afara lui Allah. Ne dezicem de voi, iar intre noi si voi s-au aratat dusmania si ura pentru totdeauna, pana cand veti crede numai in Allah”, in afara cuvintelor lui Ibrahim catre tatal sau: „Voi cere, cu siguranta, iertare pentru tine, dar nu pot face nimic pentru tine in fata lui Allah”. „Doamne al nostru, in Tine ne incredem, la Tine ne intoarcem cu cainta si la Tine este intoarcerea.

رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَآغْفِرْ لَنَا رَبَّنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ
 الْحَكِيمُ ﴿٥﴾ لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِيهِمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِمَنْ كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ
 الْآخِرَ وَمَنْ يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿٦﴾ * عَسَى اللَّهُ أَنْ يَجْعَلَ
 بَيْنَكُمْ وَبَيْنَ الَّذِينَ عَادَيْتُمْ مِنْهُمْ مَوْدَةً وَاللَّهُ قَدِيرٌ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٧﴾

5. Doamne al nostru, nu ne face o incercare pentru cei care nu cred si iarta-ne, Doamne al nostru! Tu esti Cel Atotputernic, Cel Intept!” 6. Ati avut in ei o pilda frumoasa pentru cel care nadajduieste in Allah si in Ziua de Apoi. Iar cel care intoarce spatele, Allah este Cel Lipsit de orice nevoie, Cel Vrednic de lauda. 7. Poate ca Allah va pune iubire intre voi si aceia dintre ei pe care i-ati dusmanit. Allah este cu putere, iar Allah este Atoateiertator, Indurator.

لَا يَنْهَكُمُ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ لَمْ يُقْتَلُوا فِي الدِّينِ وَلَمْ يُخْرِجُوا مِنْ دِينِكُمْ أَنْ تَبَرُّوهُمْ وَتُقْسِطُوا إِلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ ﴿٨﴾ إِنَّمَا يَنْهَكُمُ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ قَتَلُوا فِي الدِّينِ وَأَخْرَجُوا مِنْ دِينِكُمْ وَظَلَمُوا عَلَىٰ إخراجكم أَنْ تَوَلَّوْهُمْ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٩﴾

8. Allah nu va opreste sa fiti buni si drepti cu cei care nu au luptat impotriva voastra din pricina religiei si nu v-au izgonit din casele voastre. Allah ii iubeste pe cei drepti. 9. Allah va opreste doar sa-i luati ca aliati pe cei care au luptat impotriva voastra din pricina religiei, v-au izgonit din casele voastre si au ajutat la izgonirea voastra. Cei care ii iau ca aliati sunt cei nedrepti.

Multi dintre autorii de tafsir, Allah sa aiba mila de ei, au pomenit ca pricina revelarii acestor versete nobile se afla in intamplarea lui Hatib ibn Abi Balta'ah. Cand Profetul, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, a pornit in expeditia cuceririi, Hatib le-a scris politeistilor din Mecca, instiintandu-i ca Trimisul lui Allah, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, pornise spre ei, pentru a-si castiga astfel bunavointa lor, nu din indoiala sau fatarnicie. A trimis scrisoarea printr-o femeie, iar Profetul, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, a fost instiintat despre fapta lui. A trimis pe cineva dupa femeie inainte ca ea sa ajunga la destinatie, a luat scrisoarea de la ea si l-a muștrat pe Hatib. Acesta a adus o dezvinovatare pe care Profetul, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, a primit-o.¹²

Aceste versete cuprind o interdictie aspra de a-i lua ca aliati pe necredinciosi, fie ei politeisti sau de alta categorie, si de a le arata afectiune. Ele arata ca acest lucru este potrivit credintei si caii lui Ibrahim, prietenul apropiat al lui Allah, pacea fie asupra lui. El contrazice si ratiunea, care cere cea mai mare precautie fata de dusmanul ce nu precupeste niciun efort in dusmania sa si care foloseste orice prilej pentru a-i pricinui rau celui pe care il dusmaneste.

Allah Preainaltul spune: „O, voi cei care credeti!”, adica: lucrati potrivit cerintelor credintei voastre, luandu-l ca aliat pe cel care traieste in credinta si impotrivindu-l celui care i se impotriveste, caci acesta este dusmanul lui Allah si dusmanul credinciosilor. „Nu-i luati pe dusmanul Meu si pe dusmanul vostru ca aliati, aratandu-le afectiune”, adica: va grabiti sa le aratati afectiune si cautati mijloacele care duc la aceasta. Odata ce afectiunea se statorniceste, ea este urmata de sprijin si alianta; astfel, robul iese din credinta, ajunge printre

¹² Nota editiei arabe: relatarea lui Ali ibn Abi Talib este consemnata de al-Bukhari (nr. 4890) si Muslim (nr. 2494).

necredinciosi si se desparte de oamenii credintei. Mai mult, celui care ii ia ca aliati pe necredinciosi ii lipseste demnitatea: cum poate sa se alieze cu cel mai inversunat dusman al sau, care nu-i doreste decat raul, si sa se impotriveasca Domnului si Ocrotitorului sau, Care ii doreste binele, i-l porunceste si il indeamna la el?

Un alt motiv care il indeamna pe credincios sa se impotriveasca necredinciosilor este faptul ca ei au tagaduit adevarul venit la credinciosi. Nu exista impotrivire si vrajmasie mai mare decat aceasta: ei au tagaduit temelia religiei voastre si au pretins ca sunteti rataciti si lipsiti de calauzire, in vreme ce ei sunt cei care au tagaduit adevarul asupra caruia nu incapa nicio indoiala. Este cu neputinta ca acela care respinge adevarul sa aiba vreo dovada sau vreun argument care sa arate ca afirmatia lui este corecta. Dimpotriva, simpla cunoastere a adevarului¹³ arata desertaciunea si stricaciunea spuselor celui care il respinge.

Din dusmania lor adanca face parte si faptul ca „ii alunga pe Trimis si pe voi”, o, credinciosilor, din casele voastre si va izgonesc din tinuturile voastre. In ochii lor nu aveti alta vina decat ca „credeti in Allah, Domnul vostru”, Cel pe Care intreaga creatie este datoare sa-L adore, fiindca El i-a purtat de grija si a revarsat asupra ei binefacerile vazute si nevazute; El este Allah Preainaltul. Intrucat ei s-au abatut de la aceasta porunca, cea mai inalta dintre indatoriri, iar voi ati implinit-o, v-au dusmanit si v-au scos din casele voastre din aceasta pricina. Ce religie, ce demnitate si ce ratiune ii mai raman robului daca ii ia ca aliati pe necredinciosii care au aceasta purtare in orice vreme si in orice loc, iar de la a-i face rau nu-i opreste decat frica sau o piedica puternica?

„Daca ati iesit sa luptati pe calea Mea si sa cautati multumirea Mea”, adica: daca scopul plecarii voastre este lupta pe calea lui Allah, pentru inaltarea Cuvantului Sau si pentru cautarea multumirii Lui, atunci lucrati potrivit acestui scop, luandu-i ca aliati pe apropiatii lui Allah si impotrivindu-va dusmanilor Sai. Aceasta se numara printre cele mai inalte forme de lupta pe calea Lui¹⁴ si printre cele mai de seama fapte prin care oamenii se apropie de Allah si cauta multumirea Sa.

„Le aratati afectiune in ascuns, in vreme ce Eu stiu ceea ce ascundeti si ceea ce faceti cunoscut”, adica: cum puteti sa le aratati afectiune necredinciosilor in taina si sa ascundeti aceasta, stiind ca Allah cunoaste ceea ce ascundeti si ceea

¹³ Nota editiei arabe: manuscrisul B are „simpla respingere a adevarului”, in loc de „simpla cunoastere a adevarului”. Comentariul urmeaza lectura principala, potrivit careia cunoasterea adevarului arata falsitatea spuselor celui care il respinge.

¹⁴ Nota editiei arabe: manuscrisul B formuleaza aici „aceasta este lupta pe calea lui Allah”, in loc de „aceasta se numara printre cele mai inalte forme de lupta pe calea Lui”.

ce faceti cunoscut? Chiar daca acest lucru le ramane ascuns credinciosilor, el nu-I ramane ascuns lui Allah Preainaltul. El ii va rasplati pe robi pentru binele si raul pe care le cunoaste despre ei. „Iar acela dintre voi care face aceasta”, adica ii ia ca aliati pe necredinciosi dupa ce Allah l-a avertizat sa nu o faca, „s-a abatut de la calea cea dreapta”, fiindca a urmat o purtare potrivnica Legii, ratiunii si demnitatii omenesti.

Apoi Allah Preainaltul a aratat cat de puternica este dusmania lor, pentru a-i indemna pe credinciosi sa li se impotriveasca: „Daca pun mana pe voi”, adica daca va gasesc si li se iverse prilejul de a va vatama, „va vor fi dusmani” pe fata si „isi vor intinde spre voi mainile”, ucigandu-va, lovindu-va si facandu-va alte asemenea rele, „si limbile cu rau”, adica prin vorbe urate, insulte si altele asemenea. „Si ar dori sa deveniti necredinciosi”: acesta este scopul lor cel mai inalt si ceea ce urmaresc de la voi.

Daca aduceti drept motiv si spuneti: „Ii luam ca aliati pe necredinciosi din pricina legaturilor de rudenie si a averilor”, atunci averile si copiii vostri nu va vor fi de niciun folos inaintea lui Allah. „Allah vede ceea ce faceti.” De aceea v-a avertizat sa nu-i luati ca aliati pe necredinciosii a caror alianta va vatama.

„Ati avut”, o, voi, credinciosilor, „o pilda frumoasa”, adica un model bun si o urmare care va aduce folos, „in Ibrahim si in cei care erau impreuna cu el”, dintre credinciosi. Caci vi s-a poruncit sa urmati credinta lui Ibrahim, cel inclinat numai catre adevar. „Cand au spus neamului lor: Noi ne lepadam de voi si de ceea ce adorati in afara lui Allah”, adica atunci cand Ibrahim, pacea fie asupra lui, si credinciosii care erau impreuna cu el s-au lepadat de neamul lor politeist si de ceea ce acesta adora in afara lui Allah. Apoi si-au aratat dusmania in termenii cei mai limpezi, spunand: „Ne dezicem de voi si s-au ivit”, adica s-au aratat limpede, „intre noi si voi dusmania si ura”, adica ura din inimi, disparitia afectiunii si dusmania manifestata prin fapte. Aceasta dusmanie si aceasta ura nu au un termen sau o limita, ci vor dainui „pentru totdeauna”, atata vreme cat staruiti in necredinta voastra, „pana cand veti crede numai in Allah”. Daca veti crede numai in Allah, dusmania si ura vor disparea si se vor transforma in afectiune si alianta.

Asadar, o, credinciosilor, aveti o pilda frumoasa in Ibrahim si in cei care erau impreuna cu el, in ceea ce priveste credinta, afirmarea unicitatii lui Allah, cerintele si urmarile lor, precum si adorarea exclusiva a lui Allah in toate. Exista insa o singura exceptie: „in afara de vorbele lui Ibrahim catre tatal sau”, Azar, politeistul necredincios si indarjit, pe care l-a chemat la credinta si la afirmarea unicitatii lui Allah, dar care a refuzat. Atunci Ibrahim i-a spus: „Voi cere negresit iertare pentru tine”, desi „nu pot face nimic pentru tine inaintea lui Allah”. Insa Il voi chema pe Domnul meu; poate ca, rugandu-ma Domnului

meu, nu voi fi nefericit. Nu trebuie sa-l urmati pe Ibrahim in aceasta imprejurare, in care s-a rugat pentru un politeist. Nu va este ingaduit sa va rugati pentru politeisti si sa spuneti: „Noi urmam in aceasta credinta lui Ibrahim.” Allah a aratat motivul pentru care Ibrahim a facut aceasta, spunand: „Ibrahim nu a cerut iertare pentru tatal sau decat din pricina unei fagaduinte pe care i-o facuse. Insa, cand i s-a aratat limpede ca el era un dusman al lui Allah, s-a lepadat de el...” [at-Tawbah 9:114].

Aveti o pilda frumoasa in Ibrahim si in cei care erau impreuna cu el, atunci cand L-au chemat pe Allah, s-au increzut in El, s-au intors catre El si si-au recunoscut neputinta si lipsurile. Ei au spus: „Doamne al nostru, in Tine ne-am increzut”, adica: pe Tine ne sprijinim pentru a dobandi ceea ce ne foloseste si pentru a indeparta ceea ce ne vatama; in Tine ne punem increderea pentru aceasta, o, Doamne al nostru. „Si catre Tine ne-am intors”, adica: ne-am intors la ascultarea de Tine, la cautarea multumirii Tale si la tot ceea ce ne apropie de Tine. Ne grabim sa implinim acestea si ne straduim sa facem binele. Stim ca la Tine ne vom intoarce, asa ca ne pregatim sa venim inaintea Ta si facem ceea ce ne apropie de Tine.

„Doamne al nostru, nu ne face o incercare pentru cei care nu cred”, adica: nu le da putere asupra noastra din pricina pacatelor noastre, incat sa ne prigoneasca si sa ne impiedice, pe cat pot, sa ne implinim credinta. Astfel, ar ajunge ei insisi intr-o incercare, fiindca, vazand ca biruinta le apartine, ar crede ca ei urmeaza adevarul, iar noi desertaciunea, si ar spori in necredinta si in nelegiuire. „Si iarta-ne”, adica iarta pacatele si faptele rele pe care le-am savarsit, precum si neimplinirea poruncilor Tale. „Doamne al nostru, Tu esti Cel Atotputernic”, Cel Care supune orice lucru, „Cel Intept”, Cel Care asaza fiecare lucru la locul sau. Prin puterea si intelepciunea Ta, da-ne biruinta asupra dusmanilor nostri, iarta-ne pacatele si indreapta-ne lipsurile.

Apoi Allah a repetat indemnul de a-i lua drept pilda si de a le urma exemplul, spunand: „Ati avut in ei o pilda frumoasa.” Nu tuturor le este usor sa urmeze aceasta pilda, ci ea este inlesnita doar „celui care isi pune nadejdea in Allah si in Ziua de Apoi”. Credinta si asteptarea rasplatii ii usureaza robului orice greutate, fac sa i se para putin tot ceea ce implineste si il indeamna sa-i urmeze cat mai mult pe robii drepti ai lui Allah, pe profeti si pe trimisi. El se vede intr-o nevoie adanca de aceasta si cu totul dependent de ea. „Iar cel care se abate” de la ascultarea de Allah si de la urmare trimisilor Sai nu-si vatama decat propriul suflet si nu-I pricinuieste lui Allah niciun rau. „Allah este Cel Lipsit de Nevoie”, a Carui independenta este deplina si absoluta din toate punctele de vedere si Care nu are nevoie de niciuna dintre fapturile Sale, „Cel Vrednic de Lauda” in Fiinta Sa, in numele, insusirile si faptele Sale. El este laudat pentru toate acestea.

Apoi Allah Preainaltul a aratat ca dusmania pe care le-a poruncit credinciosilor sa o aiba fata de politeisti si prin care i-a descris ramane valabila atata vreme cat acestia staruie in politeismul si necredinta lor. Daca trec la credinta, atunci hotararea urmeaza temeiul de care este legata, iar afectiunea intemeiata pe credinta revine. Asadar, o, credinciosilor, nu va pierdeti nadejdea in intoarcerea lor la credinta! „Poate ca Allah va pune afectiune intre voi si aceia dintre ei cu care sunteti in dusmanie”, afectiune al carei temei este intoarcerea lor la credinta. „Allah este Atotputernic” asupra oricarui lucru. Printre acestea se afla calauzirea inimilor si schimbarea lor dintr-o stare in alta. „Allah este Atoateiertator, Indurator”: niciun pacat nu este prea mare pentru ca El sa-l ierte si niciun cusur nu este prea mare pentru ca El sa-l acopere. „Spune: O, robii Mei care ati intrecut masura impotriva voastra insiva, nu deznadajduiti de indurarea lui Allah! Allah iarta toate pacatele. El este Atoateiertator, Indurator” [az-Zumar 39:53]. Acest verset cuprinde un semn si o veste buna despre intrarea in Islam a unora dintre politeistii care, la vremea aceea, erau dusmanii credinciosilor. Asa s-a si intamplat; Lui I se cuvin lauda si recunostinta.

Cand au fost revelate aceste versete nobile, care ii indeamna pe credinciosi sa se impotriveasca necredinciosilor, ele au avut o puternica inraurire asupra lor, iar ei le-au implinit in cel mai desavarsit chip. Au ajuns sa se fereasca, temandu-se sa nu pacatuiasca, de pastrarea legaturilor cu unele dintre rudele lor politeiste, crezand ca si aceasta intra in ceea ce Allah interzisese. Atunci Allah i-a instiintat ca acest lucru nu intra in interdictie si a spus: „Allah nu va opreste sa va purtati cu bunatate si dreptate fata de aceia care nu au luptat impotriva voastra din pricina religiei si nu v-au alungat din casele voastre. Allah ii iubeste pe cei drepti.” Adica Allah nu va opreste sa aratati bunatate, sa pastrati legaturile, sa rasplatiti binele cu bine si sa fiti drepti fata de politeistii dintre rudele voastre si fata de altii, cata vreme ei nu s-au ridicat sa lupte impotriva voastra din pricina religiei si sa va scoata din casele voastre. Nu aveti nicio vina daca pastrati legaturile cu ei, fiindca, in aceasta imprejurare, pastrarea lor nu cuprinde nimic oprit si nu aduce urmari vatamatoare. Tot astfel, Allah Preainaltul a spus despre parintii necredinciosi al caror copil este musulman: „Daca se straduiesc sa te faca sa-Mi asociezi ceva despre care nu ai nicio stiinta, nu le da ascultare, dar poarta-te cu ei in aceasta lume cu bunatate” [Luqman 31:15].

Cuvintele Sale: „Allah va opreste doar sa-i luati ca aliati pe aceia care au luptat impotriva voastra din pricina religiei”, adica din pricina religiei voastre, fiind dusmani ai religiei lui Allah si ai celor care o urmeaza, „v-au alungat din casele voastre si au ajutat”, adica i-au sprijinit pe altii, „la alungarea voastra”. Allah va opreste sa-i luati ca aliati, oferindu-le sprijin si afectiune prin cuvinte

si fapte. Insa bunatatea si binefacerea voastra care nu inseamna luarea politeistilor ca aliati nu sunt interzise de Allah. Dimpotriva, ele intra in porunca generala de a face bine rudelor si altora, dintre oameni si dintre celelalte fapturi. „Iar aceia care ii iau ca aliati”, dintre voi, „aceia sunt cei nelegiuiti.” Aceasta nelegiuire este pe masura aliantei. Daca alianta este deplina, ea constituie o necredinta care scoate omul din Islam; sub acest nivel se afla trepte dintre care unele sunt foarte grave, iar altele mai putin grave.

Versetele 10 la 11

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا جَاءَكُمُ الْمُؤْمِنَاتُ مِهْجَرَاتٍ فَامْتَحِنُوهُنَّ ۚ إِنَّهُنَّ عَلِمْنَ مَا لَمْ تُغَلِّبُوا لَهُنَّ ۚ فَلَا تَرْجِعُوهُنَّ إِلَى الْكُفَّارِ لَا هُنَّ حِلٌّ لَّهُمْ وَلَا هُمْ يَحِلُّونَ لَهُنَّ وَءَلْوَتُهُمْ ۚ مَا أَنْفَقُوا وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ أَنْ تَكْحُوهُنَّ إِذَا ءَاتَيْتُمُوهُنَّ أَجُورَهُنَّ وَلَا تُمْسِكُوا بِعِصَمِ الْكَوَافِرِ وَسْئَلُوا مَا أَنْفَقْتُمْ وَلَيْسَلُوا مَا أَنْفَقُوا ۚ ذَلِكُمْ حُكْمُ اللَّهِ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ ۚ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٠﴾

10. O, voi cei care credeti! Cand vin la voi femei credincioase care au emigrat, puneti-le la incercare. Allah stie mai bine credinta lor. Daca le recunoasteti drept credincioase, nu le inapoiati necredinciosilor. Ele nu le sunt ingaduite lor, iar ei nu le sunt ingaduiti lor. Dati-le insa ceea ce au cheltuit. Nu aveti nicio vina daca va casatoriti cu ele, dupa ce le dati zestrea cuvenita. Nu pastrati legaturile de casatorie cu femeile necredincioase. Cereti inapoi ceea ce ati cheltuit, iar ei sa ceara inapoi ceea ce au cheltuit. Aceasta este hotararea lui Allah, prin care judeca intre voi. Allah este Atotstiutor, Intept.

وَإِنْ فَاتَكُمْ شَيْءٌ مِّنْ أَزْوَاجِكُم إِلَى الْكُفَّارِ فَعَابْتُمْ فَاتُوا الَّذِينَ ذَهَبَتْ أَزْوَاجُهُمْ مِّثْلَ مَا أَنْفَقُوا ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي أَنْتُمْ بِهِ ءُمُونُونَ ﴿١١﴾

11. Daca vreuna dintre sotile voastre pleaca de la voi la necredinciosi, iar voi dobanditi apoi prada, dati-le celor ale caror sotii au plecat echivalentul a ceea ce au cheltuit. Temeti-va de Allah, Cel in Care credeti!

La incheierea tratatului de la al-Hudaybiyah, Profetul, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, s-a inteles cu politeistii ca pe oricine dintre ei ar veni la el ca musulman il va trimite inapoi la politeisti. Formularea era generala, fara restrictii, si ii cuprindea atat pe barbati, cat si pe femei. In

privinta barbatilor, Allah nu l-a oprit pe Trimisul Sau sa-i inapoieze necredinciosilor, pentru a respecta conditia si pentru a duce la bun sfarsit impacarea, care aducea unul dintre cele mai mari foloase. In privinta femeilor insa, inapoierea lor ar fi pricinuit numeroase rele. De aceea, Allah le-a poruncit credinciosilor ca, atunci cand vin la ei „femei credincioase care au emigrat”, iar ei se indoiesc de sinceritatea credintei lor, sa le cerceteze si sa le puna la incercare prin ceea ce le poate arata adevarul, precum juramintele solemne si alte asemenea mijloace.

Este cu putinta ca o femeie sa nu fie sincera in credinta ei, ci sa urmareasca un sot, o alta tara sau vreun alt scop lumesc. Daca se afla intr-o asemenea situatie, trebuie inapoata pentru respectarea conditiei, fara ca aceasta sa pricinuiasca un rau. Daca insa a fost pusa la incercare si s-a dovedit sincera sau daca sinceritatea ei este cunoscuta fara cercetare, ea nu trebuie inapoata necredinciosilor. „Ele nu le sunt ingaduite lor, iar ei nu le sunt ingaduiti lor.” In inapoierea lor se afla, asadar, un rau mare. Legiutorul a tinut seama de acesta si, totodata, de respectarea conditiei, poruncind sa li se dea sotilor necredinciosi, drept despagubire pentru ele, ceea ce cheltuisera pentru zestre si pentru cele care o insotesc. Atunci musulmanii nu au nicio vina daca se casatoresc cu aceste femei, chiar daca ele au soti in tinutul politeismului, cu conditia sa le dea drepturile cuvenite, adica zestrea si intretinerea.

Dupa cum o musulmana nu este ingaduita unui necredincios, nici unui musulman nu-i este ingaduit sa pastreze ca sotie o necredincioasa cat timp aceasta ramane in necredinta ei, cu exceptia femeilor dintre Oamenii Cartii. De aceea, Allah Preainaltul a spus: „Nu pastrati legaturile de casatorie cu femeile necredincioase.” Daca este oprita pastrarea legaturii de casatorie cu ele, atunci, cu atat mai mult, este oprita incheierea unei asemenea casatorii. „Cereti inapoi ceea ce ati cheltuit”, o, credinciosilor, atunci cand sotiile voastre se intorc la necredinciosi, lepadandu-se de credinta. Daca necredinciosii iau de la musulmani cheltuiala facuta pentru sotiile lor care au devenit musulmane, atunci si musulmanii au dreptul sa primeasca, in schimb, ceea ce au cheltuit pentru sotiile care i-au parasit si au trecut la necredinciosi.

Aceasta arata ca pierderea dreptului conjugal al sotului are o valoare ce poate fi despagubita. Astfel, daca cineva face nevalida casatoria unui barbat cu o femeie printr-o legatura de rudenie prin alaptare sau prin alt mijloc, este dator sa restituie valoarea zestreii.

Cuvintele Sale: „Aceasta este hotararea lui Allah”, adica aceasta hotarare pe care Allah a pomenit-o si v-a lamurit-o este hotararea Lui, pe care v-a aratat-o si v-a explicat-o. „Allah este Atotstiutor, Intept”: El cunoaste hotararile care va sunt de folos si vi le randuieste potrivit intelepciunii si indurarii Sale.

Cuvintele Sale: „Daca vreuna dintre sotile voastre pleaca de la voi la necredinciosi”, adica se leapada de credinta si pleaca, „iar voi dobanditi apoi prada, dati-le celor ale caror sotii au plecat echivalentul a ceea ce au cheltuit”. S-a aratat mai inainte ca, daca necredinciosii primeau despagubire pentru sotile lor care treceau la musulmani, atunci, cand sotia unui musulman pleca la necredinciosi si el o pierdea, musulmanii trebuiau sa-i dea din prada echivalentul a ceea ce cheltuise. „Temeti-va de Allah, Cel in Care credeti”: credinta voastra in Allah cere sa staruiti mereu in teama de El.

Versetul 12

يَأَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا جَاءَكَ الْمُؤْمِنَاتُ يُبَايِعْنَكَ عَلَى أَنْ لَا يُشْرِكْنَ بِاللَّهِ شَيْئًا وَلَا يَسْرِقْنَ وَلَا يَزْنِينَ وَلَا يَقْتُلْنَ أَوْلَادَهُنَّ وَلَا يَأْتِينَ بِبُهْتَانٍ يَفْتَرِينَهُ بَيْنَ أَيْدِيهِنَّ وَأَرْجُلِهِنَّ وَلَا يَعْصِيَنَّ فِي مَعْرُوفٍ فَبَايِعْنَهُنَّ وَأَسْتَغْفِرْ لَهُنَّ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٢﴾

12. O, Profetule! Cand vin la tine femei credincioase ca sa-ti depuna juramantul de credinta, fagaduind ca nu-I vor asocia nimic lui Allah, nu vor fura, nu vor savarsi desfranare, nu-si vor ucide copiii, nu vor veni cu o calomnie pe care s-o nascoceasca intre mainile si picioarele lor si nu ti se vor impotrivi in ceea ce este bine, primeste juramantul lor si cere-I lui Allah iertare pentru ele. Allah este Atoateiertator, Indurador.

Aceste conditii pomenite in verset sunt numite juramantul de credinta al femeilor. Femeile depuneau juramantul ca vor implini indatoririle comune barbatilor si femeilor in orice imprejurare. In privinta barbatilor, ceea ce trebuie sa implineasca difera potrivit starii, rangului si obligatiilor lor. Profetul, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, implinea ceea ce Allah ii poruncise. Cand femeile veneau la el sa-i depuna juramantul, asumandu-si aceste conditii, le primea juramantul, le mangaia inimile, cerea iertare lui Allah pentru lipsurile lor si le cuprindea in randul credinciosilor.

„Ca nu-I vor asocia nimic lui Allah”, ci Il vor adora numai pe El. „Nu-si vor ucide copiii”, dupa cum obisnuiau femeile nestiutoare din vremea ignorantei. „Nu vor savarsi desfranare”, asa cum era raspandit printre femeile desfranate si cele care aveau iubiti. „Nu vor veni cu o calomnie pe care s-o nascoceasca intre mainile si picioarele lor”: calomnia inseamna a nascoci minciuni despre altul. Asadar, sa nu nascoceasca minciuni in nicio imprejurare, fie ca ele le privesc pe ele si pe sotii lor, fie ca ii privesc pe altii. „Nu ti se vor impotrivi in ceea ce este

bine”, adica nu ti se vor impotrivi in nicio porunca pe care le-o dai, fiindca poruncile tale nu pot fi decat bune. Aici intra ascultarea de interdictia bocetelor, a sfasierii hainelor la piept, a zgarierii fetelor si a chemarilor din vremea ignorantei.

„Primește jurământul lor”, daca isi asuma toate cele pomenite, „si cere-I lui Allah iertare pentru ele”, pentru lipsurile lor si pentru a le linisti inimile. „Allah este Atoateiertator”, adica daruieste multa iertare celor care pacatuiesc si multa bunatate pacatosilor care se caiesc, „Indurător”: indurarea Lui cuprinde orice lucru, iar binefacerea Lui se intinde asupra tuturor fapturilor.

Versetul 13

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ قَدْ يَسُؤُوا مِنَ الْآخِرَةِ كَمَا
يَبُشِّرُ الْكَافَّارُ مِنْ أَصْحَابِ الْقُبُورِ ﴿١٣﴾

13. O, voi cei care credeti! Nu luati ca aliati un neam asupra caruia Allah S-a maniat. Ei au deznadajduit in privinta Vietii de Apoi, asa cum au deznadajduit necredinciosii dintre locuitorii mormintelor.

Adica: o, credinciosilor, daca sunteti credinciosi Domnului vostru, cautati multumirea Lui si va feriti de mania Sa, „nu luati ca aliati un neam asupra caruia Allah S-a maniat”. El S-a maniat pe ei din pricina necredintei lor, iar aceasta ii cuprinde pe necredinciosii de orice fel. „Ei au deznadajduit in privinta Vietii de Apoi”, adica au fost lipsiti de binele Vietii de Apoi si nu mai au nicio parte din el. Feriti-va, asadar, sa-i luati ca aliati si sa le urmati raul si politeismul, ca sa nu fiti lipsiti de binele Vietii de Apoi asa cum au fost lipsiti ei.

Cuvintele Sale: „asa cum au deznadajduit necredinciosii dintre locuitorii mormintelor”, adica atunci cand au ajuns in viata de apoi, au vazut adevarata stare a lucrurilor si au stiut cu certitudine ca nu au nicio parte din binele ei. Mai este cu putinta ca intelesul cuvintelor „au deznadajduit in privinta Vietii de Apoi” sa fie ca au tagaduit-o si nu au crezut in ea. Atunci nu este de mirare ca se napustesc spre fapte care atrag mania lui Allah si pedeapsa Sa. Deznadejdea lor fata de Viata de Apoi este asemenea deznadejdii necredinciosilor care tagaduiesc invierea in aceasta lume, fata de intoarcerea locuitorilor mormintelor la Allah Preainaltul.

S-a incheiat explicatia acestei sure. Allah stie mai bine.

Sura as Saff

VERSETELE 1 LA 14

Revelata la Medina

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator.

Versetele 1 la 3

سَبِّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۖ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١﴾ يَأْتِيهَا
الَّذِينَ ءَامَنُوا لَمْ يَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ ﴿٢﴾ كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ أَنْ تَقُولُوا مَا
لَا تَفْعَلُونَ ﴿٣﴾

1. Tot ceea ce se afla in ceruri si tot ceea ce se afla pe pamant Il preamaresti pe Allah. El este Cel Atotputernic, Cel Intept. 2. O, voi cei care credeti! De ce spuneti ceea ce nu faceti? 3. Este foarte urat inaintea lui Allah sa spuneti ceea ce nu faceti.

Aceasta arata maretia si stapanirea lui Allah Preainaltul, precum si supunerea tuturor lucrurilor fata de El, Binecuvantatul si Preainaltul. Toti cei din ceruri si de pe pamant Il preamaresc pe Domnul lor, aducandu-I lauda, Il adora si Li cer cele de care au nevoie. „El este Cel Atotputernic”, Cel Care a supus toate lucrurile prin puterea si stapanirea Sa, „Cel Intept” in creatia si in porunca Sa.

„O, voi cei care credeti! De ce spuneti ceea ce nu faceti?” Adica: de ce vorbiti despre bine si ii indemnati pe altii la el, ba poate chiar va laudati cu el, in vreme ce voi nu-l faceti? Si de ce opriti raul, ba poate chiar va socotiti mai presus de el, in vreme ce voi sunteti intinati de el si il aveti drept insusire? Oare li se cuvine credinciosilor o astfel de stare vrednica de osanda? Nu este oare unul dintre lucrurile cele mai urate inaintea lui Allah ca robul sa spuna ceea ce nu face? De aceea, cel care porunceste binele trebuie sa fie cel dintai care se grabeste sa-l implineasca, iar cel care opreste raul trebuie sa fie cel mai indepartat dintre oameni de el. Allah Preainaltul spune: „Le porunciti oamenilor binele si va uitati pe voi insiva, in vreme ce cititi Cartea? Oare voi nu pricepeti?” [al-Baqarah 2:44]. Iar Shu'ayb, pacea fie asupra lui, i-a spus

neamului sau: „Eu nu doresc sa fac tocmai ceea ce va opresc voua” [Hud 11:88].

Versetul 4

إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًا كَانَهُمْ بَنِينَ مَرْصُوصًا ﴿٤﴾

4. Allah ii iubeste pe aceia care lupta pe calea Sa in randuri, de parca ar fi o cladire trainic inchegata.

Acesta este un indemn al lui Allah catre robii Sai de a lupta pe calea Lui si o invatatura despre cum sa procedeze. In lupta trebuie sa se aseze intr-un rand strans si drept, fara goluri in randuri. Randurile lor trebuie sa aiba o ordine si o asezare prin care sa se pastreze aliniera luptatorilor, sa se intareasca sprijinul reciproc, sa fie infricosat dusmanul si sa se incurajeze unii pe altii. De aceea, atunci cand Profetul, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, lua parte la lupta, isi aseza companionii in randuri si ii randuia la locurile lor¹⁵, astfel incat unii sa nu se bizuie numai pe altii, ci fiecare grup sa se ingrijeasca de locul sau si sa-si implineasca indatorirea. In acest fel se duc la bun sfarsit lucrarile si se ajunge la desavarsire.

Versetul 5

وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ يَنْقُومُ لِي تُؤْذُونِي وَقَدْ تَعْلَمُونَ أَنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ فَلَمَّا زَاغُوا أَزَاغَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿٥﴾

5. Si cand Musa i-a spus neamului sau: „O, neam al meu! De ce imi pricinuiti suferinta, cand stiti ca eu sunt trimisul lui Allah catre voi?” Iar cand ei s-au abatut, Allah le-a abatut inimile. Allah nu calauzeste neamul celor nelegiuiti.

„Si cand Musa i-a spus neamului sau”, mustrandu-i pentru ceea ce faceau si dojenindu-i pentru suferinta pe care i-o pricinuiau, desi stiau ca era trimisul lui Allah: „De ce imi pricinuiti suferinta”, prin cuvinte si fapte, „cand stiti ca eu sunt trimisul lui Allah catre voi?” Trimisului i se cuvin cinstirea, respectul, pretuirea, implinirea poruncilor si grabirea in a-i respecta hotararile. A-i pricinui suferinta unui trimis, al carui bine fata de oameni intrece orice bine in afara binefacerii lui Allah, este culmea nerusinariei, a obrazniciei si a abaterii de la calea cea dreapta, pe care au cunoscut-o si au parasit-o. De aceea a spus: „Iar

¹⁵ Nota editiei arabe: este amintita randuirea luptatorilor in marea batalie de la Badr, cu trimitere la Ahmad, al-Musnad, 5/420.

cand ei s-au abatut”, adica s-au indepartat voit de adevar, „Allah le-a abatut inimile”, ca pedeapsa pentru abaterea pe care si-au ales-o si de care au fost multumiti. El nu le-a dat izbanda de a urma calauzirea, fiindca binele nu li se potriveste si nu sunt buni decat pentru rau. „Allah nu calauzeste neamul celor nelegiuiti”, adica pe aceia a caror insusire a ramas mereu nelegiuirea si care nu urmaresc calauzirea.

Acest verset nobil arata ca ratacirea pe care Allah o randuieste robilor Sai nu este o nedreptate din partea Lui si ca ei nu au niciun argument impotriva Sa. Dimpotriva, pricina se afla la ei: ei insisi si-au inchis usa calauzirii dupa ce au cunoscut-o. Apoi El ii rasplateste pentru aceasta prin ratacire, abatere si intoarcerea inimilor¹⁶, ca pedeapsa pentru ei si ca dreptate din partea Sa. Asa cum a spus Allah Preainaltul: „Le vom intoarce inimile si privirile, dupa cum nu au crezut in el prima oara, si ii vom lasa sa rataceasca orbeste in nelegiuirea lor” [al-An'am 6:110].

Versetele 6 la 9

وَإِذْ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ يَبْنِي إِسْرَءِيلَ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَةِ وَمُبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنْ بَعْدِي اسْمُهُ أَحْمَدُ فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا هَذَا سِحْرٌ مُبِينٌ ﴿٦﴾ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَهُوَ يُدْعَى إِلَى الْإِسْلَامِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٧﴾

6. Si cand Isa, fiul lui Maryam, a spus: „O, fii ai lui Israel! Eu sunt trimisul lui Allah catre voi, intarind Tora care a fost inaintea mea si vestind un trimis care va veni dupa mine, al carui nume va fi Ahmad.” Dar, cand a venit la ei cu dovezi limpezi, au spus: „Aceasta este vrajitorie vadita!” 7. Si cine este mai nelegiuit decat acela care nascoceste minciuni despre Allah, in vreme ce este chemat la Islam? Allah nu calauzeste neamul celor nelegiuiti.

¹⁶ Nota editiei arabe: manuscrisul B precizeaza „ratacirea si abaterea pe care nu au niciun mijloc sa le respinga, precum si intoarcerea inimilor”. Aceasta precizare apare si in editia engleza.

يُرِيدُونَ لِيُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَهِهِمْ وَاللَّهُ مُتِمُّ نُورِهِ ۖ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ﴿٨﴾
 هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ ۚ وَلَوْ كَرِهَ
 الْمُشْرِكُونَ ﴿٩﴾

8. Ei voiesc sa stinga lumina lui Allah cu gurile lor, insa Allah Isi va desavarsi lumina, chiar daca necredinciosilor nu le place. 9. El este Cel Care l-a trimis pe Trimisul Sau cu calauzirea si cu religia adevarului, pentru a o face biruitoare asupra tuturor religiilor, chiar daca politeistilor nu le place.

Allah Preainaltul vorbeste despre indarjirea fiilor lui Israel pomeniti mai inainte, pe care Isa, fiul lui Maryam, i-a chemat, spunandu-le: „O, fii ai lui Israel! Eu sunt trimisul lui Allah catre voi”, adica Allah m-a trimis ca sa va chem la bine si sa va opresc de la rau si m-a intarit cu dovezi limpezi. Printre lucrurile care arata adevarul spuselor mele se afla faptul ca eu vin „intarind Tora care a fost inaintea mea”: am venit cu ceea ce a adus Musa, din Tora si din legile ceresti. Daca as pretinde pe nedrept profetia, as aduce altceva decat ceea ce au adus trimisii. De asemenea, eu intaresc Tora care a fost inaintea mea fiindca ea a vorbit despre mine si mi-a vestit venirea; am venit si am fost trimis pentru a-i adeveri vestirea. „Si vestind un trimis care va veni dupa mine, al carui nume va fi Ahmad”: acesta este Muhammad ibn Abdullah ibn Abd al-Muttalib, Profetul din neamul lui Hashim, binecuvantarea si pacea fie asupra lui.

Isa, pacea fie asupra lui, asemenea celorlalti profeti, il adevereste pe profetul de dinaintea sa si il vesteste pe cel care urmeaza. Asa se deosebesc ei de mincinosi, care ii contrazic pe profeti in cel mai puternic chip si se indeparteaza de ei prin insusiri, purtare, porunci si interdictii. „Dar, cand a venit la ei”, adica Muhammad, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, cel vestit de Isa, „cu dovezi limpezi”, cu argumente vadite care aratau ca el este cel asteptat si ca este cu adevarat trimisul lui Allah, „au spus”, impotrivindu-se adevarului si tagaduindu-l: „Aceasta este vrajitorie vadita!” Acesta este unul dintre cele mai uimitoare lucruri: sa socoteasca vrajitor, cu vrajitorie vadita, un trimis a carui misiune a devenit mai limpede decat soarele la amiaza! Poate exista o lipsire de izbanda mai mare decat aceasta? Poate exista o nascocire mai grava decat aceea prin care au negat ceea ce era cunoscut despre misiunea lui si i-au atribuit tocmai lucrul de care era cel mai indepartat dintre oameni?

„Si cine este mai nelegiuit decat acela care nascoceste minciuni despre Allah”, prin aceasta sau prin alte afirmatii, in vreme ce el nu are nicio dezvinovatare si orice argument al sau a fost inlaturat? Caci „este chemat la

Islam” si i se arata dovezile si lamuririle acestuia. „Allah nu calauzeste neamul celor nelegiuiti”, pe cei care staruie in nelegiuirea lor si nu sunt opriti de la ea de nicio povata, de nicio lamurire si de niciun argument. Cu atat mai mult, aceasta ii priveste pe acei nelegiuiti care se ridica impotriva adevarului pentru a-l respinge si pentru a sprijini desertaciunea.

De aceea, Allah a spus despre ei: „Ei voiesc sa stinga lumina lui Allah cu gurile lor”, adica prin vorbe stricate cu care resping adevarul, vorbe care nu au niciun temei. Dimpotriva, ele ii sporesc celui cu discernamant cunoasterea desertaciunii in care se afla ei. „Insa Allah Isi va desavarsi lumina, chiar daca necredinciosilor nu le place”: Allah a chezasuit sprijinirea religiei Sale, desavarsirea adevarului cu care i-a trimis pe trimisii Sai si aratarea luminii Sale in toate tinuturile, chiar daca necredinciosilor nu le place. Oricat s-ar stradui, din pricina urii lor, sa foloseasca tot ceea ce le sta in putere pentru a stinge lumina lui Allah, ei vor fi biruiti. Ei sunt asemenea celui care sufla spre discul soarelui ca sa-l stinga: nici nu-si ating scopul, nici mintile lor nu scapa de invinuirea de neputinta si de osanda.

Apoi a pomenit temeiul biruintei si al triumfului religiei islamice, atat in planul faptelor, cat si al argumentelor, spunand: „El este Cel Care l-a trimis pe Trimisul Sau cu calauzirea si cu religia adevarului”, adica cu stiinta folositoare si cu fapta dreapta. Cu stiinta prin care ii calauzeste pe oameni catre Allah si catre salasul cinstirii Sale, catre cele mai bune fapte si purtari si catre ceea ce le este de folos in aceasta lume si in Viata de Apoi. „Si cu religia adevarului”, adica religia care trebuie urmata si prin care este adorat Domnul lumilor, o religie adevarata si dreapta, fara lipsuri si fara cusururi. Poruncile ei sunt hrana inimilor si a sufletelor si alinarea trupurilor, iar parasirea celor pe care le opreste fereste de rau si de stricaciune.

Calauzirea si religia adevarului cu care a fost trimis Profetul, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, sunt cea mai mare dovada si cel mai puternic argument ca el spune adevarul. Aceasta dovada dainuieste cat dainuie timpul: cu cat omul chibzuiese mai mult la ea, cu atat ii sporesc bucuria si intelegerea. „Pentru a o face biruitoare asupra tuturor religiilor”, adica pentru a o inalta deasupra tuturor celorlalte religii prin dovada si argument si pentru a-i face biruitori, prin sabie si lance, pe cei care o urmeaza.

In privinta religiei inesi, aceasta insusire o insoteste in orice vreme. Nimeni nu se poate ridica sa o infrunte sau sa o combata fara ca ea sa-l biruiasca si sa-l invinga, dobandind intaietatea si puterea asupra lui. Cat despre cei care se socotesc apartinatori ai ei, daca o implinesc, se lumineaza cu lumina ei si ii urmeaza calauzirea in treburile religiei si ale vietii lor, nici lor nu le va putea sta cineva impotriva si vor ajunge negresit biruitori asupra adeptilor celorlalte

religii. Daca insa o neglijeaza si se multumesc doar sa se declare apartinatori ai ei, aceasta nu le va folosi, iar neglijarea ei va deveni pricina pentru care dusmanii vor capata putere asupra lor. Acest lucru poate fi cunoscut prin cercetarea starilor musulmanilor si prin privirea la generatiile lor de la inceput si de mai tarziu.

Versetele 10 la 14

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ تَجْرِئةٍ تُنَجِّيْكُمْ مِّنْ عَذَابِ ٱلْأَلَمِ ﴿١٠﴾
تُؤْمِنُونَ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِ ۖ وَتُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنفُسِكُمْ ذَٰلِكُمْ
خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١١﴾ يَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَيُدْخِلْكُمْ جَنَّاتٍ
تَجْرَىٰ مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَارُ وَمَسَاكِنُ طَيِّبَةً فِي جَنَّاتٍ عَدْنٍ ذَٰلِكَ ٱلْفَوْزُ
ٱلْعَظِيمُ ﴿١٢﴾

10. O, voi cei care credeti! Sa va indrum catre un negot care sa va izbaveasca de o pedeapsa dureroasa? 11. Credeti in Allah si in Trimisul Sau si luptati pe calea lui Allah cu averile si cu sufletele voastre. Aceasta este mai bine pentru voi, daca ati sti. 12. El va va ierta pacatele si va va face sa intrati in gradini pe sub care curg rauri si in locuinte placute, in gradinile sederii vesnice. Aceasta este marea izbanda.

وَأُخْرَىٰ تُحِبُّونَهَا ۖ نَصْرٌ مِّنَ ٱللَّهِ وَفَتْحٌ قَرِيبٌ ۖ وَبَشِّرِ ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿١٣﴾

13. Si inca un lucru pe care il iubiti: un ajutor de la Allah si o biruinta apropiata. Vesteste-le aceasta credinciosilor!

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا ۖ كُونُوا أَنصَارَ ٱللَّهِ ۖ كَمَا قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ ٱلْحَوَارِيِّنَ مِّنْ
أَنصَارِي إِلَى ٱللَّهِ قَالَ ٱلْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ أَنصَارُ ٱللَّهِ ۖ فَاثْمَنَّا طَائِفَةٌ مِّنْ بَنِي
إِسْرَءِيلَ وَكَفَرَتْ طَائِفَةٌ ۖ فَأَيَّدْنَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا عَلَىٰ عَدُوِّهِمْ فَأَصْبَحُوا
ظَاهِرِينَ ﴿١٤﴾

14. O, voi cei care credeti! Fiti sprijinatorii lui Allah, asa cum Isa, fiul lui Maryam, le-a spus apostolilor: „Cine sunt sprijinatorii mei pe calea lui Allah?” Apostolii au spus: „Noi suntem sprijinatorii lui Allah!” O parte dintre

fiii lui Israel a crezut, iar o alta parte nu a crezut. Noi i-am intarit pe cei care au crezut impotriva dusmanilor lor si ei au ajuns biruitori.

Aceasta este o povata, o indrumare si o calauzire din partea Celui Mai Indurador dintre cei induratori pentru robii Sai credinciosi, catre cel mai insemnat negot, catre cel mai mare scop si catre cea mai inalta dorinta, prin care se dobandesc izbavirea de pedeapsa dureroasa si fericirea dainuitoare. El a folosit o formulare de propunere care arata ca acesta este un lucru dorit de orice om cu discernamant si catre care nazuieste orice om chibzuit.

Este ca si cum s-ar fi intreat: „Ce este acest negot de o asemenea insemnatate?” Atunci a spus: „Credeti in Allah si in Trimisul Sau.” Se stie ca credinta deplina inseamna adeverirea hotarata a tot ceea ce Allah a poruncit sa fie crezut, o adeverire care atrage dupa sine faptele trupului. Printre cele mai de seama dintre acestea se afla lupta pe calea Lui. De aceea a spus:

„Si luptati pe calea lui Allah cu averile si cu sufletele voastre”, oferindu-va pe voi insiva si vietile voastre pentru a-i infrunta pe dusmanii Islamului, cu scopul de a sprijini religia lui Allah si de a inalta Cuvantul Sau, si cheltuind din averile voastre, pentru acest scop, ceea ce va sta in putere. Chiar daca aceasta este neplacuta sufletelor si greu de indurat, ea „este mai bine pentru voi, daca ati sti”. Caci in aceasta se afla binele din aceasta lume: biruinta asupra dusmanilor, cinstea care inlatura umilinta, belsugul mijloacelor de trai si linistea si bucuria sufletului. Tot in ea se afla binele Vietii de Apoi, prin dobandirea rasplatii lui Allah si izbavirea de pedeapsa Sa.

De aceea a pomenit rasplata din Viata de Apoi, spunand: „El va va ierta pacatele.” Aceasta cuprinde atat pacatele mici, cat si pe cele mari, caci credinta in Allah si lupta pe calea Lui sterg pacatele, chiar daca sunt mari. „Si va va face sa intrati in gradini pe sub care curg rauri”, adica pe sub locuintele, palatele, incaperile inalte si pomii lor: rauri de apa care nu se strica, rauri de lapte al carui gust nu se schimba, rauri de vin placut celor care il beau si rauri de miere curatita. Acolo vor avea roade de tot felul.

„Si in locuinte placute, in gradinile sederii vesnice”, locuinte care aduna orice insusire placuta: sunt inalte, semete, frumos cladite si impodobite. Locuitorii Paradisului ii vor vedea pe cei din incaperile inalte ale treptelor de sus asa cum se vede astrul stralucitor la orizontul de rasarit sau de apus. Unele dintre cladirile Paradisului sunt facute din caramizi de aur, iar altele din caramizi de argint; corturile sale sunt din perle si coral, iar unele locuinte sunt din smarald si din nestemate colorate in cele mai frumoase culori. Din pricina limpezimii lor, dinlauntru lor se vede ceea ce este in afara, iar din afara se vede ceea ce este inauntru. Au un parfum placut si o frumusetate pe care nicio descriere nu le poate cuprinde si care nu i-au trecut prin inima nimanui dintre

fapturi. Oamenii nu le pot cunoaste pana cand nu le vor vedea, nu se vor bucura de frumusetea lor si nu li se vor desfata ochii cu ele.

In acea stare, daca Allah nu i-ar fi creat pe locuitorii Paradisului si nu le-ar fi dat o alcatuire desavarsita, care nu mai este supusa pieirii, ar fi fost aproape sa moara de bucurie. Slava Celui pe Care nimeni dintre fapturne Sale nu-L poate lauda indeajuns! El este asa cum S-a laudat pe Sine, mai presus de orice lauda pe care I-o aduce vreo faptura a Sa. Binecuvantat fie Cel Maret si Frumos, Care a intemeiat salasul fericirii si a asezat in el atata maretie si frumuseti, incat uimeste mintile fapturilor si le cucereste inimile. Preainalt este Cel a Carui intelepciune este desavarsita! Printre semnele acesteia se afla si faptul ca, daca le-ar fi aratat robilor Paradisul¹⁷ si ei ar fi vazut fericirea din el, nimeni nu ar fi ramas in urma de la cautarea lui si nu le-ar mai fi fost placuta viata in acest salas tulburat, a carui desfatare este amestecata cu durere si a carui bucurie este amestecata cu tristete.

Paradisul a fost numit gradina sederii vesnice deoarece locuitorii lui raman in el, nu ies niciodata si nu doresc sa plece in alta parte. Aceasta rasplata imbelsugata si aceasta frumoasa rasplatire reprezinta marea izbanda, fara seaman. Aceasta este rasplata din Viata de Apoi.

Cat despre rasplata din aceasta lume a acestui negot, El a pomenit-o prin cuvintele: „Si inca un lucru pe care il iubiti”, adica veti dobandi inca un dar pe care il indragiti: „un ajutor de la Allah” impotriva dusmanilor vostri, prin care se dobandesc cinstea si bucuria, „si o biruinta apropiata”, prin care se largeste cuprinsul Islamului si se dobandesc mijloace de trai imbelsugate. Aceasta este rasplata credinciosilor care lupta pe calea lui Allah. Cat despre credinciosii care nu iau parte la lupta, atunci cand altii o implinesc, Allah Preainaltul nu i-a facut sa-si piarda nadejdea in harul si binefacerea Sa, ci a spus: „Vesteste-le aceasta credinciosilor!”, adica vesteste-le rasplata apropiata si pe cea de mai tarziu, fiecaruia potrivit credintei sale, chiar daca nu vor ajunge la treapta celor care lupta pe calea lui Allah.

Profetul, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, a spus: „Cel care este multumit cu Allah ca Domn, cu Islamul ca religie si cu Muhammad ca trimis va avea negresit Paradisul.” Abu Sa'id al-Khudri, cel care a relatat hadithul, a fost uimit de aceasta si a spus: „Repete-mi aceasta, o, Trimis al lui Allah!” El i-a repetat-o, apoi a spus: „Si mai este o fapta prin care robul este inaltat cu o suta de trepte in Paradis; intre fiecare doua trepte este cat intre cer si

¹⁷ Nota editiei arabe: manuscrisul B formuleaza ipoteza astfel: „daca le-ar fi aratat fapturilor Paradisul atunci cand l-a creat”. Editia engleza urmeaza aceasta precizare de timp.

pamant.” El a intrebat: „Care este aceasta, o, Trimis al lui Allah?” A raspuns: „Lupta pe calea lui Allah, lupta pe calea lui Allah.” Relatat de Muslim.¹⁸

Apoi Allah Preainaltul a spus: „O, voi cei care credeti! Fiti sprijinatorii lui Allah”, prin cuvinte si fapte. Aceasta se implineste prin respectarea religiei lui Allah, prin straduinta ca si ceilalti sa o respecte, prin lupta, cu trupurile si averile, impotriva celor care i se impotrivesc cu indarjire si prin respingerea pretinselor dovezi ale celui care sprijina desertaciunea cu ceea ce pretinde a fi stiinta si respinge adevarul. Adevarul este sprijinit prin demontarea argumentului acestuia, prin aducerea dovezii impotriva lui si prin avertizarea oamenilor asupra lui. Din sprijinirea religiei lui Allah fac parte invatarea Cartii lui Allah si a Sunnei Trimisului Sau, predarea lor, indemnarea la acestea, poruncirea binelui si oprirea raului.

Apoi Allah i-a indemnato pe credinciosi sa urmeze pilda celor drepti de dinaintea lor, spunand: „asa cum Isa, fiul lui Maryam, le-a spus apostolilor: Cine sunt sprijinatorii mei pe calea lui Allah?” El le-a spus aceasta pentru a-i indemnato: cine ma ajuta si sta alaturi de mine in sprijinirea religiei lui Allah, urmand aceeasi cale pe care o urmez eu? Apostolii s-au grabit sa raspunda: „Noi suntem sprijinatorii lui Allah!” Isa, pacea fie asupra lui, a staruit in implinirea poruncii lui Allah si in sprijinirea religiei Sale, impreuna cu apostolii care erau alaturi de el. „O parte dintre fiii lui Israel a crezut”, datorita chemarii lui Isa si a apostolilor, „iar o alta parte nu a crezut” si nu s-a supus chemarii lor. Atunci credinciosii au luptat impotriva necredinciosilor. „Noi i-am intarit pe cei care au crezut impotriva dusmanilor lor”, adica le-am dat putere si i-am sprijinit impotriva lor, „si ei au ajuns biruitori”, invingandu-i si supunandu-i. Asadar, o, comunitate a lui Muhammad, fiti sprijinatorii lui Allah si chematori la religia Sa! Allah va va sprijini asa cum i-a sprijinit pe cei de dinaintea voastra si va va face biruitori asupra dusmanilor vostri.

S-a incheiat explicatia acestei sure. Lauda este a lui Allah, Domnul lumilor.

¹⁸ Nota editiei arabe: relatarea este consemnata de Muslim (nr. 1884). Manuscrisul B reda aici o alta formulare: „In Paradis sunt o suta de trepte; intre fiecare doua trepte este cat intre cer si pamant. Allah le-a pregatit celor care lupta pe calea Lui.” Editia engleza reda aceasta formulare si o atribuie lui al-Bukhari.

Sura al Jumuah

VERSETELE 1 LA 11

Revelata la Medina

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator.

Versetul 1

يَسْبَحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ الْمَلِكِ الْقُدُّوسِ الْعَزِيزِ
الْحَكِيمِ ﴿١﴾

1. Tot ceea ce se afla in ceruri si tot ceea ce se afla pe pamant Il preamareste pe Allah, Stapanul, Cel Preasfant, Cel Atotputernic, Cel Intept.

„Stapanul, Cel Preasfant, Cel Atotputernic, Cel Intept”: tot ceea ce se afla in ceruri si pe pamant Il preamareste pe Allah, se supune poruncii Sale, Il recunoaste ca Dumnezeu si Il adora. Aceasta pentru ca stapanirea Sa este desavarsita si Lui Ii apartine stapanirea lumii de sus si a celei de jos; toate Ii apartin si se afla sub carmuirea Sa. El este Cel Preasfant, Cel Preamarit si lipsit de orice cusur si neajuns, Cel Atotputernic, Care supune toate lucrurile, Cel Intept in creatia si in porunca Sa. Aceste insusiri marete cheama la adorarea exclusiva a lui Allah, fara niciun asociat.

Versetele 2 la 4

هُوَ الَّذِي بَعَثَ فِي الْأُمِّيِّينَ رَسُولًا مِّنْهُمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ
الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٢﴾

2. El este Cel Care a trimis printre cei nestiutori de carte un trimis dintre ei, care le recita versetele Sale, ii curateste si ii invata Cartea si intelepciunea, desi mai inainte se aflau intr-o ratacire vadita.

ج
وَأَخْرَيْنَ مِنْهُمْ لَمَّا يَلْحَقُوا بِهِمْ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٣﴾

3. Si altora dintre ei, care inca nu li s-au alaturat. El este Cel Atotputernic, Cel Intept.

ج
ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٤﴾

4. Acesta este harul lui Allah, pe care El il daruieste cui voieste. Iar Allah este Stapanul harului nemarginit.

„El este Cel Care a trimis printre cei nestiutori de carte un Trimis”: prin cei nestiutori de carte se inteleg cei care nu aveau o Carte si nici vreo urma a unui mesaj dumnezeiesc, precum arabii si altii asemenea lor, care nu erau dintre oamenii Cartii. Allah Preainaltul le-a daruit o binefacere mai mare decat cea daruita altora, fiindca erau lipsiti de cunoastere si de bine si se aflau intr-o ratacire vadita. Adorau idoli, copacii si pietrele si aveau purtarea fiarelor salbatice: cel puternic il devora pe cel slab. Se aflau intr-o adanca nestiinta fata de invataturile profetilor.

Allah a trimis printre ei un Trimis dintre ei insisi, caruia ii cunosteau obarsia, insusirile frumoase si sinceritatea, si i-a pogorat Cartea Sa. El „le recita versetele Lui”, versetele limpezi care aduc credinta si certitudinea, „ii curateste”, indemnandu-i la purtarile alese, explicandu-le in amanuntime si avertizandu-i impotriva purtarilor josnice, „si ii invata Cartea si intelepciunea”, adica invataturile Coranului si ale Sunnei, care cuprind cunoasterea celor dintai si a celor de pe urma. Dupa aceasta invatare si curatie, au ajuns cei mai invatati dintre oameni, ba chiar indrumatorii oamenilor cunoasterii si ai religiei. Au devenit cei mai desavarsiti in purtare, cei mai buni in calauzire si in demnitate. S-au calauzit pe ei insisi si i-au calauzit pe altii, ajungand conducatorii celor bine calauziti si imamii celor tematori de Allah. Aceasta a fost cu putinta numai pentru ca Allah a trimis la ei acest Trimis, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, daruindu-le astfel cea mai inalta binefacere si cel mai mare dar.

„Si altora dintre ei, care inca nu li s-au alaturat”, adica: Allah le-a daruit aceasta binefacere si altora, dincolo de cei nestiutori de carte amintiti, anume celor care aveau sa vina dupa ei si oamenilor Cartii care nu au luat parte la chemarea directa a Trimisului. Este cu putinta ca intelesul sa fie ca nu li s-au alaturat in privinta meritelor, dupa cum este cu putinta sa insemne ca nu li s-au alaturat in timp. Ambele intelesuri sunt corecte. Cei care au fost martorii trimiterii Trimisului si au luat parte la chemarea lui au dobandit, prin aceasta, insusiri alese si merite la care nimeni nu-i poate ajunge.

Aceasta tine de puterea si intelepciunea Sa: El nu i-a lasat pe robii Sai de izbeliste, fara rost, ci a trimis la ei trimisi, le-a dat porunci si le-a pus oprelisti. Aceasta tine de harul nemarginit al lui Allah, pe care El il daruieste cui vointe dintre robii Sai. Nu exista binefacere mai mare decat aceasta: nici sanatatea trupului, nici belsugul mijloacelor de trai, nici celelalte binefaceri lumesti pe care le-a revarsat asupra lor. Nu exista nimic mai inalt decat binefacerea religiei, care este temelia izbanzii si a fericirii vesnice.

Versetele 5 la 8

ج
مَثَلُ الَّذِينَ حُمِلُوا التَّوْرَةَ ثُمَّ لَمْ يَحْمِلُوهَا كَمَثَلِ الْحِمَارِ يَحْمِلُ أَسْفَارًا بِئْسَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٥﴾ قُلْ يَأَيُّهَا الَّذِينَ هَادُوا إِنْ زَعَمْتُمْ أَنَكُمْ أَوْلِيَاءُ لِلَّهِ مِنْ دُونِ النَّاسِ فَتَمَنَّوْا الْمَوْتَ

إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٦﴾

5. Pilda celor carora le-a fost incredintata Tora, dar care apoi nu s-au achitat de indatoririle ei, este asemenea pildei magarului care poarta carti. Rea este pilda neamului care a socotit mincinoase semnele lui Allah! Iar Allah nu calauzeste neamul celor nedrepti. 6. Spune: O, voi, cei care urmati iudaismul! Daca pretindeti ca voi sunteti apropiatii lui Allah, fara ceilalti oameni, atunci doriti-va moartea, daca sunteti sinceri!

ج
وَلَا يَتَمَنَّوْنَ أَبَدًا بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ﴿٧﴾ قُلْ إِنْ أَرَادْتُمْ أَن تُتَّقُوا فَمَا كَانَ لَهُمْ جُودٌ إِذْ فَتَنَّاكَ بِهَذِهِ الْأَمْرِ وَلَئِنْ لَمْ تَأْمُرْ بِالدِّينِ لَأَخَذُوا مِنْهُ نَافَثًا فَلْيَكُونِ مِنَ الَّذِينَ خَسِرُوا ﴿٨﴾

7. Insa ei nu si-o vor dori niciodata, din pricina celor pe care mainile lor le-au trimis inainte. Iar Allah ii cunoaste bine pe cei nedrepti. 8. Spune: Moartea de care fugiti va va intalni negresit. Apoi veti fi adusi inapoi la Cunoscatorul celor nevazute si al celor vazute, iar El va va instiinta despre ceea ce faceti.

Dupa ce a amintit binefacerea daruita acestei comunitati, in care a trimis un Profet nestiutor de carte, si insusirile alese si meritele pe care i le-a dat in chip aparte si in care nimeni nu o poate egala, ea fiind comunitatea nestiutoare de carte care i-a intrecut pe cei dintai si pe cei de pe urma, inclusiv pe oamenii Cartii care pretindeau ca sunt invatatii evlaviosi si inteleptii inaintati in

cunoastere, Allah a aratat ca aceia carora le-a fost incredintata Tora, dintre evrei si, de asemenea, dintre crestini, si carora li s-a poruncit sa o invete si sa lucreze potrivit ei, dar care nu au purtat-o si nu au implinit ceea ce le-a fost incredintat, nu au niciun merit. Ei sunt asemenea magarului care poarta carti pline de cunoastere: oare are el vreun folos din cartile aflate pe spinarea lui? Dobandeste prin ele vreo cinste sau partea lui se margineste la a le cara? Aceasta este pilda invatatilor oamenilor Cartii¹⁹ care nu lucreaza potrivit celor din Tora. Una dintre cele mai insemnate si mai mari porunci ale ei este aceea de a-l urma pe Muhammad, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, vestirea venirii lui si credinta in Coranul pe care l-a adus. Oare un asemenea om dobandeste din Tora altceva decat dezamagire, pierdere si ridicarea dovezii impotriva lui? Aceasta pilda i se potriveste intocmai.

„Rea este pilda neamului care a socotit mincinoase semnele lui Allah”, cele care arata adevarul Trimisului nostru si adevarul celor cu care a venit. „Iar Allah nu calauzeste neamul celor nedrepti”, adica nu-i calauzeste catre ceea ce le este de folos, atata vreme cat nedreptatea si indarjirea raman insusirile lor.

Din nedreptatea si indarjirea evreilor face parte si faptul ca stiu ca se afla in desertaciune, dar pretind ca urmeaza adevarul si ca sunt apropiatii lui Allah, fara ceilalti oameni. De aceea, Allah i-a poruncit Trimisului Sau sa le spuna: daca sunteti sinceri in pretentia voastra ca urmati adevarul si sunteti apropiatii lui Allah, „atunci doriti-va moartea”. Aceasta este o incercare usoara; daca ar sti ca urmeaza adevarul, nu ar sovai in fata provocarii pe care Allah a facut-o dovada pentru sinceritatea lor, daca isi doresc moartea, si pentru minciuna lor, daca nu si-o doresc.

Intrucat nu au raspuns acestei provocari, s-a aratat ca stiu ca ei se afla in desertaciune si stricaciune. De aceea, Allah spune: „Insa ei nu si-o vor dori niciodata, din pricina celor pe care mainile lor le-au trimis inainte”, adica din pricina pacatelor si neascultarilor care ii fac sa se teama de moarte. „Iar Allah ii cunoaste bine pe cei nedrepti”: nimic din nedreptatea lor nu-I ramane ascuns.

Desi nu-si doresc moartea din pricina celor pe care mainile lor le-au trimis inainte, ba chiar fug de ea cat pot, aceasta nu-i va izbavi. Moartea ii va intalni negresit, caci Allah a hotarat-o pentru robi si a scris-o asupra lor. Dupa moarte si dupa incheierea sorocurilor, in Ziua Invierii, intreaga creatie va fi adusa inapoi la Cunoscatorul celor nevazute si al celor vazute. El le va aduce la cunostinta binele si raul pe care le-au facut, fie ele putine sau multe.

¹⁹ Nota editiei arabe: manuscrisul B spune aici „invatatii evreilor”, in loc de „invatatii oamenilor Cartii”. Editia engleza urmeaza formularea mai restransa.

Versetele 9 la 11

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ
وَذَرُوا الْبَيْعَ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٩﴾ فَإِذَا قُضِيَتِ الصَّلَاةُ
فَانْتَشِرُوا فِي الْأَرْضِ وَابْتَغُوا مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَاذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا لَّعَلَّكُمْ
تُفْلِحُونَ ﴿١٠﴾

9. O, voi cei care credeti! Cand se face chemarea la rugaciune in ziua de vineri, grabiti-va catre pomenirea lui Allah si lasati negotul! Aceasta este mai bine pentru voi, daca ati sti! **10.** Iar cand rugaciunea s-a incheiat, raspanditi-va pe pamant, cautati din harul lui Allah si pomeniti-L mult pe Allah, ca sa izbanditi.

وَإِذَا رَأَوْا تِجْرَةً أَوْ لَهْوًا أَنْفَضُوا إِلَيْهَا وَتَرَكُوكَ قَائِمًا قُلْ مَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ مِّنْ
اللَّهِ وَمِنَ التِّجْرَةِ وَاللَّهُ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿١١﴾

11. Dar cand vad un negot sau o distractie, se imprastie catre aceasta si te lasa in picioare. Spune: Ceea ce se afla la Allah este mai bun decat distractia si decat negotul. Iar Allah este Cel mai bun dintre cei care daruiesc cele de trebuinta traiului.

Allah Preainaltul le porunceste robilor Sai credinciosi sa participe la rugaciunea de vineri si sa se grabeasca spre ea atunci cand se face chemarea. Prin grabirea amintita aici se intelege straduinta de a merge la ea, grija pentru ea si asezarea ei pe primul loc intre preocuparile omului. Nu se intelege alergarea, fiindca aceasta este oprita atunci cand omul merge la rugaciune.

„Si lasati negotul”, adica lasati negotul atunci cand se face chemarea la rugaciune si mergeti la ea. „Aceasta este mai bine pentru voi” decat sa va ocupati cu negotul si sa pierdeti rugaciunea obligatorie, care se numara printre cele mai intarite indatoriri. „Daca ati sti” ca ceea ce se afla la Allah este mai bun si mai trainic! Cel care da intaietate vietii lumesti inaintea religiei sufera adevarata pierdere, tocmai atunci cand isi inchipuie ca are de castigat.

Porunca de a lasa negotul este marginita la timpul rugaciunii. „Iar cand rugaciunea s-a incheiat, raspanditi-va pe pamant”, pentru a cauta castigul si a face negot. Intrucat ocuparea cu negotul poate aduce nepasare fata de pomenirea lui Allah, El a poruncit sa fie pomenit mult, pentru a indrepta aceasta: „Si pomeniti-L mult pe Allah”, cand stati in picioare, cand sedeti si

cand stati culcati pe o parte. „Ca sa izbanditi”, caci pomenirea deasa a lui Allah se numara printre cele mai insemnate pricini ale izbanzii.

„Dar cand vad un negot sau o distractie, se imprastie catre aceasta”, adica ies din moschee, din ravna pentru acea distractie si pentru acel negot, si lasa binele. „Si te lasa in picioare”, tinand predica oamenilor. Aceasta s-a petrecut intr-o zi de vineri, pe cand Profetul, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, le tinea predica oamenilor. O caravana cu marfuri a sosit la Medina. Cand oamenii din moschee au auzit-o, s-au imprastiat din moschee si l-au lasat pe Profet, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, sa predice, grabindu-se catre ceva pentru care nu se cuvenea sa se grabeasca si dand dovada de lipsa de cuviinta.²⁰

„Spune: Ceea ce se afla la Allah”, din plata si rasplata daruite celui care staruie in bine si isi deprinde sufletul cu adorarea lui Allah, „este mai bun decat distractia si decat negotul”. Chiar daca din acestea se dobandesc unele dintre lucrurile urmarite, folosul lor este mic si trecator²¹, iar ele fac sa se piarda binele Vietii de Apoi. Rabdarea in ascultarea de Allah nu-l lipseste pe om de cele de trebuinta traiului, caci „Allah este Cel mai bun dintre cei care daruiesc cele de trebuinta traiului”. Celui care se teme de Allah, El ii daruieste mijloace de trai de unde nici nu se asteapta.

Aceste versete cuprind numeroase invataturi. Printre ele se afla faptul ca rugaciunea de vineri este obligatorie pentru credinciosi: ei trebuie sa mearga la ea, sa se grabeasca sa participe si sa-i acorde grija cuvenita.

Tot printre ele se afla faptul ca cele doua predici din ziua de vineri sunt obligatorii si trebuie sa se participe la ele. Pomenirea lui Allah amintita aici a fost explicata ca insemnand cele doua predici, iar Allah a poruncit sa se mearga si sa se grabeasca spre aceasta pomenire.

De asemenea, chemarea la rugaciunea de vineri este randuita de Lege si poruncita.

Printre aceste invataturi se numara si interzicerea vanzarii si cumpararii dupa chemarea la rugaciunea de vineri. Negotul este oprit fiindca face sa se piarda o indatorire si distrage de la aceasta. Aceasta arata ca orice lucru ingaduit care face sa se piarda o indatorire nu mai este ingaduit in acea imprejurare.

Tot astfel, exista porunca de a participa la cele doua predici din ziua de vineri si mustrarea celor care nu participa la ele. De aici urmeaza si obligatia de a le asculta in tacere.

²⁰ Nota editiei arabe: intamplarea caravanei este consemnata de al-Bukhari si Muslim. Editia araba tipareste al-Bukhari nr. 899 si Muslim nr. 863; relatarea corespunzatoare din al-Bukhari este la nr. 936, iar trimiterea la Muslim nr. 863 este corecta.

²¹ Nota editiei arabe: manuscrisul B are „mic si insotit de neajunsuri”, in loc de „mic si trecator”. Editia engleza urmeaza sensul lecturii B.

O alta invatatura este aceea ca robul care se apropie de Allah prin adorare si slujire, atunci cand sufletul sau il cheama spre distractie, negot sau pofta, trebuie sa-si aminteasca binefacerile aflate la Allah pentru cel care da intaietate multumirii Sale inaintea dorintelor propriului suflet.

S-a incheiat explicatia surei al-Jumu'ah, prin harul si ajutorul lui Allah. Lauda este a lui Allah, Domnul lumilor.

Sura al Munafiqun

VERSETELE 1 LA 11

Revelata la Medina

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator.

Versetele 1 la 6

إِذَا جَاءَكَ الْمُنَافِقُونَ قَالُوا نَشْهَدُ إِنَّكَ لَرَسُولُ اللَّهِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّكَ لَرَسُولُهُ
وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَكَاذِبُونَ ﴿١﴾ اتَّخَذُوا أَيْمَانَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا عَنْ
سَبِيلِ اللَّهِ إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢﴾ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ ءَامَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا
فَطُبِعَ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ ﴿٣﴾

1. Cand vin la tine fatarnicii, spun: Marturisim ca tu esti, cu adevarat, Trimisul lui Allah! Allah stie ca tu esti Trimisul Sau, iar Allah marturisește ca fatarnicii sunt, cu adevarat, mincinosi. 2. Si-au luat juramintele drept scut si au indepartat de la calea lui Allah. Cat de rau este ceea ce faceau! 3. Aceasta pentru ca ei au crezut, apoi au devenit necredinciosi. Astfel, inimile le-au fost pecetluite si ei nu inteleg.

وَإِذَا رَأَيْتَهُمْ تَعْجَبُكَ أَجْسَامُهُمْ وَإِنْ يَقُولُوا تَسْمَعُ لِقَوْلِهِمْ كَأَنَّهُمْ خِشْبٌ مُسْنَدَةٌ يَحْسِبُونَ كُلَّ صِيحَةٍ عَلَيْهِمْ هُمُ الْعَدُوُّ فَاحْذَرْهُمْ قَتَلَهُمُ اللَّهُ أَنَّى يُؤْفَكُونَ ﴿٤﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا يَسْتَغْفِرْ لَكُمْ رَسُولُ اللَّهِ لَوَّاْ رُءُوسَهُمْ وَرَأَيْتَهُمْ يَصُدُّونَ وَهُمْ مُسْتَكْبِرُونَ ﴿٥﴾

4. Cand ii vezi, infatisarea lor iti place, iar cand vorbesc, le asculti vorbele. Sunt ca niste bucati de lemn rezemate.²² Ei socotesc ca orice strigat este impotriva lor. Ei sunt dusmanul, asadar pazeste-te de ei! Sa-i nimiceasca Allah! Cum de sunt intorsi de la adevar? 5. Cand li se spune: „Veniti, ca Trimisul lui Allah sa ceara iertare pentru voi!”, isi intorc capetele si ii vezi indepartandu-se cu trufie.

سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أَسْتَغْفَرْتَ لَهُمْ أَمْ لَمْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ لَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿٦﴾

6. Totuna le este daca ceri iertare pentru ei sau nu ceri iertare pentru ei: Allah nu-i va ierta. Cu adevarat, Allah nu calauzeste neamul celor nelegiuiti.

Cand Profetul, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, a sosit la Medina, iar islamul s-a raspadit si a devenit puternic acolo, unii dintre locuitorii ei, din triburile Aws si Khazraj, au aratat credinta, dar au ascuns necredinta, pentru a-si pastra rangul, a-si ocroti viata si a-si ocroti averile. Allah a amintit despre ei insusiri prin care pot fi recunoscuti, pentru ca robii Sai sa se fereasca de ei si sa-i cunoasca bine.

El a spus: „Cand vin la tine fatarnicii, spun”, mintind: „Marturisim ca tu esti, cu adevarat, Trimisul lui Allah!” Aceasta marturie a fatarnicilor era minciuna si fatarnicie, desi nu era nevoie de marturia lor pentru a-l sustine pe Trimisul Sau. „Allah stie ca tu esti Trimisul Sau, iar Allah marturiseste ca fatarnicii sunt, cu adevarat, mincinosi” in vorbele si pretentiile lor, fiindca ceea ce spuneau nu se afla cu adevarat in inimile lor.

„Si-au luat juramintele drept scut”, adica drept pavaza cu care se feresc sa fie numiti fatarnici. „Si au indepartat de la calea lui Allah”: s-au indepartat pe ei insisi de la calea Lui si i-au indepartat si pe altii, carora starea lor le era

²² Nota editiei engleze, dupa ash-Shawkani: Cand stateau in adunarea Profetului, ascultandu-l rezemati de perete, fatarnicii erau asemenea unor bucati de lemn sprijinite de zid, lipsite de intelegere si de cunoastere.

ascunsa. „Cat de rau este ceea ce faceau!”: aratau credinta, ascundeau necredinta si isi intureau vorbele prin juraminte, dand impresia ca sunt sinceri.

Lucrul care le-a impodobit fatarnicia in ochii lor a fost faptul ca nu au ramas statornici in credinta. Dimpotriva, „au crezut, apoi au devenit necredinciosi. Astfel, inimile le-au fost pecetluite”, incat binele nu mai poate patrunde in ele. „Si ei nu inteleg” ceea ce le este de folos si nu sunt constienti de ceea ce este in interesul lor.

„Cand ii vezi, infatisarea lor iti place”, datorita prospetirii si frumusetii ei. „Iar cand vorbesc, le asculti vorbele”, fiindca au o vorbire frumoasa si cuvinte placute. Insa dincolo de aceasta infatisare si de aceste vorbe nu se afla nici purtari alese, nici calauzire dreapta. De aceea, Allah spune: „Sunt ca niste bucati de lemn rezemate”, lipsite de folos si de pe urma carora nu ai parte decat de rau. „Ei socotesc ca orice strigat este impotriva lor”, din pricina lasitatii, friicii, slabiciunii inimilor si indoielilor lor. Se tem ca adevarul despre ei va fi descoperit.

„Ei sunt dusmanul”, in adevaratul inteles al cuvantului. Dusmanul care se arata pe fata este mai usor de infruntat decat dusmanul care ramane nevazut si unelteste. Acesta se preface ca iti este prieten, in vreme ce iti este dusman inversunat. „Asadar pazeste-te de ei! Sa-i nimiceasca Allah! Cum de sunt intorsi de la adevar?” Cum de se abat de la religia islamului, dupa ce dovezile ei s-au aratat limpezi, catre necredinta, care nu le aduce decat pierdere si nefericire?

„Cand li se spune” acestor fatarnici: „Veniti, ca Trimisul lui Allah sa ceara iertare pentru voi”, pentru cele savarsite de voi, astfel incat starea voastra sa se indrepte si faptele voastre sa fie primite, ei refuza cu cea mai mare indarjire. „Isi intorc capetele”, aratand ca nu vor sa-i ceara Trimisului sa se roage pentru ei, „si ii vezi indepartandu-se” de adevar, din ura fata de el, „cu trufie”, refuzand sa-l urmeze din nelegiuire si indarjire. Aceasta este starea lor atunci cand sunt chemati sa ceara rugaciunea Trimisului.

Faptul ca nu au venit la el pentru a-i cere sa se roage pentru iertarea lor tine de bunatatea lui Allah si de cinstirea pe care El i-o arata Trimisului Sau. Caci „totuna le este daca ceri iertare pentru ei sau nu ceri iertare pentru ei: Allah nu-i va ierta”. Aceasta deoarece sunt oameni nelegiuiti, care au iesit din ascultarea de Allah si au ales necredinta in locul credintei. De aceea, cererea de iertare a Trimisului nu le-ar fi de folos, chiar daca ar cere iertare pentru ei. Allah Preainaltul spune: „Cere iertare pentru ei sau nu cere iertare pentru ei! Chiar daca ai cere iertare pentru ei de saptezeci de ori, Allah nu-i va ierta...” [at-Tawbah 9:80]. „Cu adevarat, Allah nu calauzeste neamul celor nelegiuiti.”

Versetele 7 la 8

هُمُ الَّذِينَ يَقُولُونَ لَا تُنْفِقُوا عَلَىٰ مَنْ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ حَتَّىٰ يَنْفَضُوا ۚ وَلِلَّهِ خَزَائِنُ
 السَّمٰوٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَلَكِنَّ الْمُنٰفِقِينَ لَا يَفْقَهُونَ ﴿٧﴾ يَقُولُونَ لِنَ رَجَعْنَا
 إِلَى الْمَدِينَةِ لَنُخْرِجَنَّ ٱلْأَعْرَضَ مِنْهَا ٱلْأَذَلَّ وَلِلَّهِ ٱلْعِزَّةُ وَلِرَسُولِهِ وَلِلْمُؤْمِنِينَ
 وَلَكِنَّ الْمُنٰفِقِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٨﴾

7. Ei sunt cei care spun: Nu cheltuiti pentru cei care se afla alaturi de Trimisul lui Allah, pana ce se vor imprastia! Dar ale lui Allah sunt comorile cerurilor si ale pamantului, insa fatarnicii nu inteleg. 8. Ei spun: Daca ne vom intoarce la Medina, cel puternic il va alunga din ea pe cel umilit! Dar puterea si cinstea sunt ale lui Allah, ale Trimisului Sau si ale credinciosilor, insa fatarnicii nu stiu.

Aceasta tine de dusmania lor apriga fata de Profet, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, si fata de musulmani. Cand au vazut adunarea si unirea companionilor sai si graba lor de a dobandi multumirea Trimisului lui Allah, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, au spus, potrivit inchipuirii lor desarte: „Nu cheltuiti pentru cei care se afla alaturi de Trimisul lui Allah, pana ce se vor imprastia!” Dupa pretentia lor, daca nu ar fi fost averile fatarnicilor si ceea ce cheltuiau ei pentru credinciosi, acestia nu s-ar fi adunat pentru a sprijini religia lui Allah. Este cat se poate de uimitor ca acesti fatarnici, cei mai dornici dintre oameni sa lase religia fara sprijin si sa-i vatame pe musulmani, fac o asemenea afirmatie, care nu-l poate insela decat pe cel lipsit de cunoasterea adevarului.

De aceea, Allah Preainaltul a raspuns vorbelor lor, spunand: „Dar ale lui Allah sunt comorile cerurilor si ale pamantului”. El daruieste mijloace de trai cui voieste si le refuza cui voieste, usureaza caile de dobandire pentru cine voieste si le ingreuneaza pentru cine voieste. „Insa fatarnicii nu inteleg.” Tocmai de aceea au rostit acele cuvinte, al caror inteles este ca toate comorile mijloacelor de trai s-ar afla in mainile lor si ar fi supuse vointei lor.

„Ei spun: Daca ne vom intoarce la Medina, cel puternic il va alunga din ea pe cel umilit!” Aceasta s-a petrecut in expeditia de la al-Muraysi', cand intre unii emigranti si unii ajutatori din Medina au fost rostite vorbe care au tulburat inimile. Atunci a iesit la iveala fatarnicia fatarnicilor si s-a aratat ceea ce se afla in inimile lor. Mai-marele lor, Abdullah ibn Ubayy ibn Salul, a spus: „Pilda noastra si a acestora”, adica a emigrantilor, „nu este alta decat vorba celui care

a spus: „Ingrasa-ti cainele si te va manca!” Si a spus: „Daca ne vom intoarce la Medina, cel puternic il va alunga din ea pe cel umilit!” In inchipuirea lui, el si fratii sai fatarnici erau cei puternici, iar Trimisul lui Allah si cei care il urmau erau cei umiliti. Insa adevarul era tocmai opus celor spuse de acest fatarnic. De aceea, Allah Preainaltul spune: „Dar puterea si cinstea sunt ale lui Allah, ale Trimisului Sau si ale credinciosilor”. Ei sunt cei puternici si cinstiti, pe cand fatarnicii si fratii lor dintre necredinciosi sunt cei umiliti. „Insa fatarnicii nu stiu” aceasta; de aceea au pretins ca ei sunt cei puternici, amagindu-se cu desertaciunea in care se aflau.

Apoi Allah Preainaltul a spus:

Versetele 9 la 11

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تُلْهِكُمْ أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَمَنْ يَفْعَلْ
ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٩﴾ وَأَنْفِقُوا مِنْ مَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ
يَأْتِيَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ فَيَقُولَ رَبِّ لَوْلَا أَخَّرْتَنِي إِلَىٰ أَجَلٍ قَرِيبٍ فَأَصَّدَقَ
وَأَكُنْ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿١٠﴾

9. O, voi cei care credeti! Sa nu va abata averile voastre si nici copiii vostri de la pomenirea lui Allah! Cei care fac aceasta sunt cei pierzatori. 10. Si cheltuiti din ceea ce v-am daruit, inainte sa vina moartea la vreunul dintre voi, iar el sa spuna: Doamne al meu, de mi-ai da un ragaz pana la un soroc apropiat, ca sa dau milostenie si sa fiu dintre cei drepti!

وَلَنْ يُؤَخِّرَ اللَّهُ نَفْسًا إِذَا جَاءَ أَجَلُهَا وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١١﴾

11. Insa Allah nu va da ragaz niciunui suflet atunci cand i-a venit sorocul. Iar Allah stie pe deplin ceea ce faceti.

Allah Preainaltul le porunceste robilor Sai credinciosi sa-L pomeneasca mult, caci in aceasta se afla castigul, izbanda si numeroase binefaceri. El le interzice sa se lase abatuti de averile si copiii lor de la pomenirea Lui. Iubirea de avere si de copii este sadita in firea celor mai multi oameni, iar ei ajung sa o puna inaintea iubirii de Allah; in aceasta se afla marea pierdere. De aceea, Allah Preainaltul spune: „Cei care fac aceasta”, adica cei pe care averea si copiii ii abat de la pomenirea lui Allah, „sunt cei pierzatori”, fiindca pierd fericirea vesnica si desfatarea statornica, alegand ceea ce piere in locul a ceea ce dainuie.

Allah Preainaltul spune: „Averile voastre si copiii vostri sunt doar o incercare, iar la Allah se afla o rasplata mare” [at-Taghabun 64:15].

In cuvintele Sale: „Si cheltuiti din ceea ce v-am daruit” intra cheltuielile obligatorii, precum zakat-ul, ispasirile, intretinerea sotiilor si a robilor aflati in stapanire si altele asemenea, precum si cheltuielile recomandate, cum ar fi daruirea averii pentru toate cauzele folositoare. Cuvintele Sale: „Din ceea ce v-am daruit” arata ca Allah Preainaltul nu le-a impus robilor cheltuieli care sa-i impovareze si sa le fie greu de suportat. Dimpotriva, le-a poruncit sa dea o parte din ceea ce El le-a daruit, le-a inlesnit si le-a usurat caile de dobandire. Sa-I multumeasca, asadar, Celui Care le-a daruit, ajutandu-i pe fratii lor nevoiasi, si sa se grabeasca sa faca aceasta inaintea mortii. Cand moartea soseste, robul nu mai poate savarsi nici macar cat greutatea unui atom de bine.

De aceea, Allah spune: „Inainte sa vina moartea la vreunul dintre voi, iar el sa spuna”, caindu-se pentru ceea ce a neglijat atunci cand avea putinta si cerand intoarcerea, care este cu neputinta: „Doamne al meu, de mi-ai da un ragaz pana la un soroc apropiat”, pentru a indrepta ceea ce am neglijat, „ca sa dau milostenie” din averea mea, prin care sa ma izbavesc de pedeapsa si sa merit rasplata imbelsugata, „si sa fiu dintre cei drepti”, implinind toate cele poruncite si ferindu-ma de toate cele oprite. Aici intra pelerinajul si celelalte fapte.

Insa timpul acestei cereri si al acestei dorinte a trecut si nu mai poate fi recuperat. De aceea, Allah spune: „Insa Allah nu va da ragaz niciunui suflet atunci cand i-a venit sorocul”, cel hotarat pentru el. „Iar Allah stie pe deplin ceea ce faceti”, bine sau rau. El va va rasplati potrivit intentiilor si faptelor pe care le cunoaste despre voi.

S-a incheiat explicatia surei al-Munafiqun. Lauda este a lui Allah.

Sura at Taghabun

VERSETELE 1 LA 18

Revelata la Mecca

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator.

Versetele 1 la 4

يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى
كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١﴾ هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ فَنُكِرْتُمْ كَافِرًا وَمِنْكُمْ مُؤْمِنٌ وَاللَّهُ بِمَا
تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٢﴾ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ
صُورَكُمْ وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ ﴿٣﴾

1. Il preamaresti pe Allah tot ceea ce se afla in ceruri si pe pamant. A Lui este stapanirea si a Lui este lauda, iar El este cu putere peste toate. 2. El este Cel Care v-a creat; printre voi sunt necredinciosi si printre voi sunt credinciosi. Iar Allah vede bine ceea ce faceti. 3. El a creat cerurile si pamantul intru adevar, v-a dat chip si a facut frumoase chipurile voastre. Si la El este intoarcerea.

يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُسْرُونَ وَمَا تُعْلِنُونَ وَاللَّهُ عَلِيمٌ
بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٤﴾

4. El stie ceea ce se afla in ceruri si pe pamant si stie ceea ce ascundeti si ceea ce faceti cunoscut. Iar Allah cunoaste bine ceea ce se afla in piepturi.

Aceste versete nobile cuprind o bogata prezentare a maretelor insusiri ale Creatorului. El a amintit desavarsirea dumnezeirii Sale, slavit si preainaltat fie El, deplina Sa lipsa de nevoie fata de oricine si nevoia tuturor fapturilor de El, precum si faptul ca toti cei din ceruri si de pe pamant Il preamaresc pe Domnul lor, aducandu-I lauda. Intreaga stapanire este a lui Allah, astfel ca nicio faptura nu iese de sub stapanirea Lui. Tot a Lui este intreaga lauda: lauda pentru

insusirile Sale desavarsite, lauda pentru toate lucrurile pe care le-a adus la existenta, lauda pentru randuielile pe care le-a legiuit si pentru binefacerile pe care le-a daruit. Puterea Sa este atotcuprinzatoare, niciun lucru existent nu iese din ea si nimic din ceea ce El vointe nu-I este cu neputinta.

El a amintit ca i-a creat pe robi si a facut ca printre ei sa fie credinciosi si necredinciosi. Credinta si necredinta lor se petrec, asadar, potrivit hotararii si randuiei lui Allah. El este Cel Care a voit aceasta in privinta lor, dandu-le putere si vointa prin care pot face ceea ce voiesc in privinta poruncilor si oprelistilor. „Iar Allah vede bine ceea ce faceti.”

Dupa ce a amintit crearea omului, caruia i se dau porunci si oprelisti, a amintit crearea celorlalte fapturi, spunand: „El a creat cerurile si pamantul”, adica insasi alcatuirea lor si toate cele aflate in ele, si a facut frumoasa creatia lor, „intru adevar”, adica potrivit intelepciunii si scopului pe care Allah Preainaltul l-a urmarit. „V-a dat chip si a facut frumoase chipurile voastre”, dupa cum spune Allah Preainaltul: „Noi l-am creat pe om in cea mai frumoasa alcatuire” [at-Tin 95:4]. Omul este cea mai frumoasa dintre fapturi ca infatisare si cea mai minunata la vedere. „Si la El este intoarcerea”, adica intoarcerea din Ziua Invierii. El va va rasplati pentru credinta si necredinta voastra si va va intreba despre binefacerile si desfatările pe care vi le-a daruit: I-ati multumit pentru ele sau nu?

Apoi a amintit atotcuprinderea cunoasterii Sale, spunand: „El stie ceea ce se afla in ceruri si pe pamant”, dintre cele ascunse si cele vadite, dintre cele nevazute si cele vazute. „Si stie ceea ce ascundeti si ceea ce faceti cunoscut. Iar Allah cunoaste bine ceea ce se afla in piepturi”, adica tainele bune, gandurile rele, intentiile curate si scopurile stricate pe care acestea le cuprind. Intrucat El cunoaste bine ceea ce se afla in piepturi, omul intept si cu pricepere trebuie sa se ingrijeasca si sa se straduiasca sa-si pazeasca launtrul de purtarile josnice si sa se impodobeasca cu insusiri frumoase.

Versetele 5 la 6

أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ فَذَاقُوا وَبَالَ أَمْرِهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ
 أَلِيمٌ ﴿٥﴾ ذَلِكَ بِأَنَّهُ كَانَتْ تَأْتِيهِمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَقَالُوا أَبَشَرٌ يَهْدُونَنَا
 فَكَفَرُوا وَتَوَلَّوْا وَاسْتَغْنَى اللَّهُ وَاللَّهُ غَنِيٌ حَمِيدٌ ﴿٦﴾

5. Oare nu v-a ajuns vestea celor care nu au crezut mai inainte? Ei au gustat urmarile rele ale faptelor lor si vor avea parte de o pedeapsa dureroasa.

6. Aceasta deoarece trimisii lor veneau la ei cu dovezi limpezi, dar ei spuneau:

Niste oameni sa ne calauzeasca? Astfel, nu au crezut si s-au intors de la adevar, iar Allah nu a avut nevoie de ei. Allah este Cel Lipsit de Nevoie, Cel Vrednic de Lauda.

Dupa ce Allah Preainaltul a amintit insusirile Sale desavarsite si marete, prin care este cunoscut si adorat si pentru care oamenii se straduiesc sa-I dobandeasca multumirea si sa se fereasca de mania Sa, El a adus la cunostinta ceea ce a facut cu neamurile de mai inainte si cu generatiile trecute. Vestile despre acestea sunt inca povestite de cei veniti dupa ele si relatate de oamenii sinceri. Cand trimisii lor au venit la ele cu adevarul, le-au socotit cuvintele mincinoase si li s-au impotrivit cu indarjire. De aceea, Allah le-a facut sa guste urmarile rele ale faptelor lor in aceasta lume si le-a umilit in ea, „si vor avea parte de o pedeapsa dureroasa” in Viata de Apoi.

De aceea a amintit pricina acestei pedepse, spunand: „Aceasta”, adica pedeapsa si urmarile rele pe care le-am pogorat asupra lor, s-a petrecut „deoarece trimisii lor veneau la ei cu dovezi limpezi”, adica semne vadite care aratau adevarul si desertaciunea. Insa ei s-au aratat nemultumiti si s-au trufit inaintea trimisilor lor, spunand: „Niste oameni sa ne calauzeasca?”, adica: ei nu au niciun merit in plus fata de noi; pentru ce i-a ales Allah pe ei si nu pe noi? Dupa cum se spune in celalalt verset: „Trimisii lor le-au spus: Noi nu suntem decat oameni asemenea voua, dar Allah daruieste harul Sau cui voieste dintre robii Sai...” [Ibrahim 14:11]. Ei au vrut sa ingradeasca harul lui Allah si binefacerea pe care El a daruit-o profetilor Sai, alegandu-i sa fie trimisi catre oameni. S-au trufit si au refuzat sa li se supuna, iar astfel au fost incercati prin adorarea copacilor, pietrelor si a altora asemenea. „Astfel, nu au crezut” in Allah „si s-au intors” de la ascultarea de El. „Iar Allah nu a avut nevoie de ei”: El nu tine seama de ei, iar ratacirea lor nu-I pricinuieste nicio vatamare. „Allah este Cel Lipsit de Nevoie, Cel Vrednic de Lauda”, adica El are deplina si absoluta lipsa de nevoie fata de oricine, din toate punctele de vedere, si este vrednic de lauda in cuvintele, faptele si insusirile Sale.

Versetul 7

زَعَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنْ لَنْ يُعْثُوا قُلْ بَلَىٰ وَرَبِّي لَتُبْعَثُنَّ ثُمَّ لَتُنَبُّونَ بِمَا عَمِلْتُمْ
وَذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿٧﴾

7. Cei care nu cred pretind ca nu vor fi inviati. Spune: Ba da, pe Domnul meu! Vetii fi inviati negresit, apoi veti fi instiintati despre ceea ce ati facut. Iar aceasta li este usor lui Allah.

Allah Preainaltul aduce la cunostinta indarjirea necredinciosilor, pretentiile lor desarte si tagaduirea invierii, fara cunoastere, fara calauzire si fara o Carte luminatoare. El i-a poruncit celei mai nobile dintre fapturile Sale sa jure pe Domnul sau ca ii va invia si ii va rasplati pentru faptele lor rele si pentru tagaduirea adevarului. „Iar aceasta Ii este usor lui Allah.” Chiar daca este greu, ba chiar cu neputinta pentru fapturi, intrucat, de si-ar uni toate puterile pentru a readuce la viata un singur mort, nu ar putea face aceasta, pentru Allah Preainaltul lucrurile stau altfel: atunci cand vointe un lucru, ii spune: „Fii!”, iar el este. Allah Preainaltul spune: „Si se va sufla in trambita, iar cei din ceruri si cei de pe pamant vor cadea rapusi, in afara de cei pe care ii vointe Allah. Apoi se va sufla in ea inca o data si, deodata, ei vor sta in picioare, privind” [az-Zumar 39:68].

Versetul 8

ج
فَآمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَالنُّورِ الَّذِي أَنْزَلْنَا وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٨﴾

8. Credeti, asadar, in Allah, in Trimisul Sau si in Lumina pe care am pogorat-o! Iar Allah stie pe deplin ceea ce faceti.

Dupa ce a amintit tagaduirea celor care neaga invierea si faptul ca aceasta tagaduire implica necredinta in Allah si in semnele Sale, Allah Preainaltul a poruncit ceea ce fereste de pierzanie si de nefericire: credinta in El, in Trimisul Sau si in Cartea Sa. Allah a numit Cartea Sa Lumina, fiindca lumina este opusul intunericului. Randuielile, legile si vestirile din Cartea pe care a pogorat-o Allah sunt lumini prin care omul se calauzeste in intunecimile adanci ale nestiintei si merge prin bezna noptii. Celelalte invataturi, in afara calauzirii prin Cartea lui Allah, aduc mai multa vatamare decat folos si mai mult rau decat bine. Ba chiar nu se afla in ele nici bine, nici folos, in afara a ceea ce este in acord cu mesajul adus de trimisi. Credinta in Allah, in Trimisul Sau si in Cartea Sa cere hotarare deplina, certitudine sincera cu privire la ele si fapte potrivite acestei credinte, prin implinirea poruncilor si ferirea de cele oprite. „Iar Allah stie pe deplin ceea ce faceti” si va va rasplati pentru faptele voastre bune si rele.

Versetele 9 la 10

يَوْمَ يَجْمَعُكُمْ لِيَوْمِ الْجَمْعِ ذَٰلِكَ يَوْمُ التَّغَابُنِ وَمَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا
يُكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ وَيُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا
ذَٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٩﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ
خَالِدِينَ فِيهَا وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿١٠﴾

9. In Ziua in care El va va aduna pentru Ziua Adunarii, aceea va fi Ziua castigului si a pierderii. Celui care crede in Allah si face fapte bune, El ii va sterge faptele rele si il va face sa intre in Gradini pe sub care curg rauri, in care va ramane vesnic. Aceasta este marea izbanda. 10. Iar cei care nu cred si socotesc mincinoase semnele Noastre vor fi locuitorii Focului, in care vor ramane vesnic. Si ce rea intoarcere!

Intelesul este: amintiti-va de Ziua Adunarii, in care Allah ii va aduna pe cei dintai si pe cei de pe urma, ii va face sa stea intr-o adunare infricosatoare si mareata si le va aduce la cunostinta ceea ce au facut. Atunci se vor arata deosebiriile dintre fapturi, precum si cine a castigat si cine a pierdut. El va inalta unii oameni la cele mai inalte trepte, in incaperile sublime si in salasurile inalte care cuprind toate desfatările si dorintele implinite. Pe altii ii va cobori in adancul cel mai de jos, in locul ingrijorarii, mahnirii, intristarii si pedepsei aspre. Aceasta va fi urmarea a ceea ce au pregatit pentru ei insisi si au trimis inainte in zilele vietii lor.

De aceea a spus: „Aceea va fi Ziua castigului si a pierderii”, adica ziua in care se vor arata deosebiriile dintre fapturi in privinta castigului si a pierderii. Credinciosii vor fi cei castigatori, iar nelegiuitii cei pagubiti; cei pacatosi vor sti ca s-au sprijinit pe ceva lipsit de temei si ca ei sunt cei pierzatori. Este ca si cum s-ar intreba: prin ce se dobandesc izbanda si desfatarea sau nefericirea si pedeapsa? Allah Preainaltul a aratat pricinile acestora, spunand: „Celui care crede in Allah”, cu o credinta deplina, care cuprinde tot ceea ce Allah a poruncit sa fie crezut, „si face fapte bune”, obligatorii si de bunavoie, implinind drepturile lui Allah si drepturile robilor Sai, „El il va face sa intre in Gradini pe sub care curg rauri”. In ele se afla tot ceea ce sufletele doresc, ceea ce incanta ochii, ceea ce spiritele aleg si dupa care inimile tanjesc. Acolo se afla implinirea deplina a oricarei dorinte. „In care va ramane vesnic. Aceasta este marea izbanda.”

„Iar cei care nu cred si socotesc mincinoase semnele Noastre”, adica cei care le tagaduiesc fara vreun temei din Lege sau din ratiune, desi dovezile si semnele limpezi au venit la ei, dar le-au socotit mincinoase si s-au impotrivit cu indarjire celor aratate de ele, „vor fi locuitorii Focului, in care vor ramane vesnic. Si ce rea intoarcere!”, fiindca acolo se aduna toata suferinta, greutatea, nefericirea si pedeapsa.

Versetele 11 la 13

مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ يَهْدِ اللَّهُ قَلْبَهُ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١١﴾ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَإِنَّمَا عَلَى رَسُولِنَا الْبَلْغُ الْمُبِينُ ﴿١٢﴾ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٣﴾

11. Nicio nenorocire nu loveste decat cu ingaduinta lui Allah. Celui care crede in Allah, El ii calauzeste inima. Iar Allah este Stiutor a toate. 12. Ascultati de Allah si ascultati de Trimis! Iar daca va intoarceti, Trimisului Nostru ii revine numai transmiterea limpede. 13. Allah! Nu exista alta divinitate in afara Lui. Si in Allah sa se increada credinciosii!

Allah Preainaltul spune: „Nicio nenorocire nu loveste decat cu ingaduinta lui Allah”. Aceasta cuprinde toate nenorocirile care ating omul insusi, averea, copiii, pe cei dragi si altele asemenea. Tot ceea ce ii loveste pe robi se petrece potrivit hotararii si randuiei lui Allah: El a stiut aceasta mai dinainte, condeiul Sau a scris-o, vointa Sa a facut-o sa se implineasca, iar intelegiunea Sa a cerut-o. Insa ceea ce conteaza este daca robul isi implineste sau nu indatorirea in aceasta imprejurare. Daca o implineste, va avea parte de rasplata imbelsugata si de plata frumoasa in aceasta lume si in Viata de Apoi.

Daca el crede ca nenorocirea vine de la Allah, o primeste cu multumire si se supune poruncii Sale, Allah ii calauzeste inima. Astfel, el isi gaseste linistea si nu se pierde cu firea in fata nenorocirilor, asa cum se intampla cu cel a carui inima nu este calauzita de Allah. Dimpotriva, Allah ii daruieste statornicie atunci cand nenorocirile vin si il ajuta sa implineasca ceea ce cere rabdarea. Prin aceasta dobandeste o rasplata inca de acum, pe langa marea rasplata pe care Allah i-o pastreaza pentru Ziua Rasplatirii. Allah Preainaltul spune: „Cei rabdatori isi vor primi rasplata fara masura” [az-Zumar 39:10].

De aici se intelege ca acela care nu crede in Allah atunci cand vin nenorocirile, in sensul ca nu ia in seama hotararea si randuiala Sa, ci se opreste

doar la pricini, este lasat fara ajutor si Allah il lasa in grija propriului sau suflet. Cand robul este lasat in grija propriului suflet, acesta nu mai are decat neliniste si deznadejde. Ele sunt o pedeapsa grabnica pentru rob, inaintea pedepsei Vietii de Apoi, pentru neimplinirea indatoririi rabdarii.

Acesta este intelesul cuvintelor Sale: „Celui care crede in Allah, El ii calauzeste inima” in imprejurarea aparta a nenorocirilor. Cat priveste intelesul general al cuvintelor, Allah a aratat ca, pentru oricine crede, adica are credinta poruncita in Allah, in ingerii Sai, in Cartile Sale, in trimisii Sai, in Ziua de Apoi si in destin, cu binele si raul lui, si isi aadevereste credinta prin implinirea cerintelor si indatoririlor ei, aceasta este cea mai mare pricina a calauzirii lui de catre Allah in cuvinte, fapte, toate imprejurarile, cunoastere si lucrare. Aceasta este cea mai buna rasplata pe care Allah o daruieste oamenilor credintei. Allah Preainaltul a vestit ca ii intareste pe credinciosi in viata lumeasca si in Viata de Apoi. Temelia statorniciei este taria inimii, rabdarea si certitudinea ei la venirea oricarei incercari. El a spus: „Allah ii intareste pe cei care cred prin cuvantul statornic, in viata lumeasca si in Viata de Apoi...” [Ibrahim 14:27]. Oamenii credintei sunt cei cu inimile cel mai bine calauzite si cei mai statornici in fata tulburarilor si spaimelor, datorita credintei pe care o au.

Cuvintele Sale: „Ascultati de Allah si ascultati de Trimis!” inseamna: impliniti poruncile lui Allah si ale Trimisului Sau si feriti-va de cele oprite de ei. Ascultarea de Allah si ascultarea de Trimisul Sau sunt temelia fericirii si semnul izbanzii. „Iar daca va intoarceti”, adica de la ascultarea de Allah si de la ascultarea de Trimisul Sau, „Trimisului Nostru ii revine numai transmiterea limpede”. El va transmite mesajul cu care a fost trimis la voi, in chip lamurit si limpede, astfel incat dovada sa fie ridicata impotriva voastra. Nu sta in puterea lui sa va calauzeasca si nici sa va ceara socoteala. Cel Care va va cere socoteala pentru implinirea sau neimplinirea ascultarii de Allah si de Trimisul Sau este Cunoscatorul celor nevazute si al celor vazute.

„Allah”, Cel despre Care se spune: „Nu exista alta divinitate in afara Lui”, este Singurul Care merita adorarea si recunoasterea dumnezeirii. Orice alta divinitate adorata in afara Lui este desarta. „Si in Allah sa se increada credinciosii!”, adica sa se sprijine pe El in orice lucru care ii preocupa si in tot ceea ce vor sa implineasca. Niciun lucru nu se inlesneste decat prin Allah si nu exista cale catre aceasta decat prin increderea in El. Increderea in Allah nu este deplina pana cand robul nu are o parere buna despre Domnul sau si nu este convins ca El ii este de ajuns pentru lucrul in privinta caruia se sprijina pe El. Potrivit credintei robului, increderea lui in Allah va fi puternica sau slaba.

Versetele 14 la 15

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ وَأَوْلَادِكُمْ عَدُوًّا لَكُمْ فَاحْذَرُوهُمْ وَإِنْ تَعَفَّوْا وَتَصَفَّحُوا وَتَغْفِرُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٤﴾ إِنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ وَاللَّهُ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿١٥﴾

14. O, voi cei care credeti! Printre sotile voastre si copiii vostri sunt unii care va sunt dusmani, asadar feriti-va de ei!²³ Iar daca iertati, treceti cu vederea si acoperiti greselile, atunci Allah este Atoateiertator, Indurador. 15. Averile voastre si copiii vostri sunt doar o incercare, iar la Allah se afla o rasplata mare.

Acesta este un avertisment de la Allah pentru credinciosi, ca sa nu se lase amagiti de sotii si de copii. Unii dintre ei va sunt dusmani, iar dusmanul este cel care va doreste raul. Indatorirea voastra este sa va feriti de cel care are aceasta insusire. Sufletul este, prin firea sa, inclinat spre iubirea sotiiilor si a copiilor, iar Allah Preainaltul le-a dat robilor Sai acest sfat, pentru ca iubirea lor sa nu-i faca sa se supuna cererilor sotiiilor si copiilor atunci cand in ele se afla ceva oprit de Lege. El i-a indemnnt sa-I implineasca poruncile si sa dea intaietate multumirii Sale, amintind marea rasplata pe care o are la El, care cuprinde telurile inalte si lucrurile de mare pret dorite. I-a indemnnt, de asemenea, sa dea intaietate Vietii de Apoi inaintea vietii lumesti trecatoare, care se sfarseste.

Intrucat oprirea de la ascultarea de sotii si copii in ceea ce il vatama pe rob, precum si avertizarea impotriva acestui lucru, ar putea lasa impresia ca ei trebuie tratati cu asprime si pedepsiti, Allah Preainaltul a poruncit ferirea de ei, dar si trecerea cu vederea si iertarea lor. In aceasta se afla foloase nenumarate. El a spus: „Iar daca iertati, treceti cu vederea si acoperiti greselile, atunci Allah este Atoateiertator, Indurador”. Rasplata este de acelasi fel cu fapta: pe cel care iarta, Allah il iarta, iar celui care trece cu vederea, Allah ii trece cu vederea greselile. Cel care se poarta fata de Allah Preainaltul asa cum Ii place Lui si fata de robii Sai asa cum le place lor si le este de folos dobandeste iubirea lui Allah si iubirea robilor Sai, iar treburile sale se asaza bine.

²³ Nota editiei engleze, dupa ash-Shawkani: Unii barbati din Mecca au imbratisat islamul si au vrut sa emigreze la Medina, insa sotile si copiii lor i-au impiedicat. Versetul ii indeamna sa se fereasca de piedicile puse de familie si sa nu-i asculte pe ai lor in nesupunerea fata de Allah, dar sa le ierte greselile, sa nu-i mustre pentru ele si sa le acopere.

Versetele 16 la 18

فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ وَأَسْمِعُوا وَأَطِيعُوا وَأَنْفِقُوا خَيْرًا لِّأَنْفُسِكُمْ وَمَنْ يُوقِ شُحَّ
 نَفْسِهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٦﴾ إِنَّ تَقْرِضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا يُّضَاعِفْهُ
 لَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ شَكُورٌ حَلِيمٌ ﴿١٧﴾ عَلِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْعَزِيزُ
 الْحَكِيمُ ﴿١٨﴾

16. Temeti-va, asadar, de Allah cat va sta in putinta, ascultati, supuneti-va si cheltuiti spre binele sufletelor voastre! Cei care sunt feriti de zgarcenia propriului suflet sunt cei care izbandesc. **17.** Daca li dati lui Allah un imprumut bun, El vi-l va inmulti si va va ierta. Iar Allah este Cel Recunoscator, Cel Ingaduitor, **18.** Cunoscatorul celor nevazute si al celor vazute, Cel Atotputernic, Cel Intept.

Allah Preainaltul porunceste teama de El, care inseamna implinirea poruncilor Sale si ferirea de cele oprite de El, si o leaga de putinta si de capacitatea omului. Acest verset arata ca orice indatorire pe care robul nu o poate implini nu mai este obligatorie pentru el. Daca poate implini o parte din ceea ce i s-a poruncit, dar nu poate implini o alta parte, atunci face ceea ce poate, iar ceea ce nu poate nu i se mai cere. Profetul, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, a spus: „Cand va poruncesc un lucru, impliniti din el atat cat puteti”.²⁴

Sub aceasta regula a Legii intra nenumarate cazuri particulare.

Cuvintele Sale: „Si ascultati” inseamna: ascultati indemnurile pe care vi le da Allah si randuielile pe care vi le prescrie. Invatati acestea si supuneti-va lor. „Si supuneti-va”, adica lui Allah si Trimisului Sau, in toate treburile voastre. „Si cheltuiti”, din cheltuielile randuite de Lege, obligatorii si recomandate. Aceasta fapta va fi spre binele vostru in aceasta lume si in Viata de Apoi. Intregul bine se afla in implinirea poruncilor lui Allah Preainaltul, in primirea indemnurilor Sale si in supunerea fata de Legea Sa, iar intregul rau se afla in impotrivirea fata de acestea.

Insa exista o boala care ii impiedica pe multi oameni sa cheltuiasca asa cum li s-a poruncit: zgarcenia sadita in firea celor mai multe suflete. Sufletul se zgारceste cu averea, iubeste sa o aiba si uraste din rasputeri sa o lase sa-i iasa

²⁴ Nota editiei arabe: Hadith relatat de Abu Hurayrah, consemnat de al-Bukhari (nr. 7288) si Muslim (nr. 1337). In sursa araba, numarul relatarii din al-Bukhari este tiparit „7277”; trimiterea corespunzatoare acestui hadith este 7288.

din mana. Cel pe care Allah Preainaltul il fereste de „zgarcenia propriului suflet”, astfel incat sufletul lui sa daruiasca de bunavoie pentru ceea ce ii este de folos, se numara printre „cei care izbandesc”. Ei au dobandit ceea ce cautau si au scapat de ceea ce se temeau. Mai mult, aceasta poate cuprinde toate poruncile si oprelistile adresate robului. Daca sufletul sau este zgarcit si nu se supune celor poruncite si nu da ceea ce are de dat, omul nu izbandeste, ci pierde in aceasta lume si in Viata de Apoi. Dar daca sufletul sau este darnic, linistit, deschis fata de Legea lui Allah si cauta multumirea Sa, atunci intre el si implinirea celor cu care a fost insarcinat nu mai sta decat cunoasterea lor si intelegerea limpede a faptului ca ele Ii sunt placute lui Allah Preainaltul. Prin aceasta, el izbandeste, reuseste si dobandeste intreaga izbanda.

Apoi Allah Preainaltul a indemnat la cheltuire, spunand: „Daca Ii dati lui Allah un imprumut bun”. Acesta este orice dar facut din averea dobandita in chip ingaduit, prin care robul urmareste Fata lui Allah Preainaltul si pe care il asaza la locul cuvenit. „El vi-l va inmulti”: cheltuiala este rasplatita de zece ori, pana la sapte sute de ori si de inca multe ori pe atat. Pe langa aceasta inmultire, „va va ierta” pacatele datorita cheltuielii si milosteniei voastre. Allah sterge pacatele prin milostenii si prin fapte bune: „Faptele bune le indeparteaza pe cele rele” [Hud 11:114].

„Iar Allah este Cel Recunoscator, Cel Ingaduator.”²⁵ El nu Se grabeste sa-l pedepseasca pe cel care nu-L asculta, ci ii da ragaz, fara sa-l lase uitarii. „Daca Allah i-ar lua pe oameni la socoteala pentru ceea ce au agonisit, nu ar lasa pe fata pamantului nicio vietiuitoare, insa El le da ragaz pana la un soroc hotarat...” [Fatir 35:45]. Allah Preainaltul este Recunoscator: primeste de la robii Sai putine fapte si ii rasplateste din belsug pentru ele. El il rasplateste pe cel care indura pentru El greutatile, poverile si felurile indatoriri apasatoare. Celui care lasa ceva pentru Allah, Allah ii daruieste in loc ceva mai bun.

„Cunoscatorul celor nevazute si al celor vazute”, adica al ostirilor care le sunt ascunse robilor si pe care numai El le cunoaste, precum si al fapturilor pe care ei le vad. „Cel Atotputernic”, Cel Care nu poate fi biruit si Caruia nimeni nu I se poate impotrivi, Cel Care a supus toate lucrurile. „Cel Intept” in creatia si in porunca Sa, Cel Care asaza fiecare lucru la locul lui.

S-a incheiat explicatia surei. Lauda este a lui Allah.

²⁵ Nota editiei arabe: Manuscrisul B are aici „Atoateiertator” (Ghafur). In manuscrisul A, o alta mana a corectat cuvantul in „Recunoscator” (Shakur), forma din versetul coranic 64:17, urmata in textul de baza.

Sura at Talaq

VERSETELE 1 LA 12

Revelata la Medina

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator.

Versetele 1 la 3

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ فَطَلِّقُوهُنَّ لِعَدَّتِهِنَّ وَأَحْصُوا الْعِدَّةَ وَاتَّقُوا اللَّهَ رَبَّكُمْ لَا تُخْرِجُوهُنَّ مِنْ بُيُوتِهِنَّ وَلَا يَخْرُجْنَ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ بِفَحْشَةٍ مُبَيَّنَةٍ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ لَا تَدْرِي لَعَلَّ اللَّهَ يُحْدِثُ بَعْدَ ذَلِكَ أَمْرًا ﴿١﴾

1. O, Profetule! Cand divortati de femei, divortati de ele la timpul potrivit pentru perioada lor de asteptare si socotiti cu grija perioada de asteptare.²⁶ Temeti-va de Allah, Domnul vostru! Nu le scoateti din casele lor si nici ele sa nu iasa, in afara de cazul in care savarsesc o fapta vadit rusinoasa. Acestea sunt hotarele lui Allah. Cel care incalca hotarele lui Allah isi face singur nedreptate. Tu nu stii: poate ca Allah va aduce dupa aceasta o noua imprejurare.

فَإِذَا بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ أَوْ فَارِقُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَأَشْهِدُوا ذَوَى عَدْلٍ مِّنكُمْ وَأَقِيمُوا الشَّهَادَةَ لِلَّهِ ذَلِكَ يُوعِظُ بِهِ مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ
الْآخِرِ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا ﴿٢﴾

2. Iar cand se apropie de sfarsitul perioadei lor de asteptare, pastrati-le in chip cuviincios sau despartiti-va de ele in chip cuviincios. Luati ca martori doi

²⁶ Nota editiei engleze: Pentru femeia care are menstruatie, perioada de asteptare este de trei cicluri menstruale, potrivit versetului al-Baqarah 2:228. Daca sotul nu o ia inapoi inainte de incheierea acestei perioade, divortul devine definitiv si ea se poate casatori cu altcineva.

oameni drepti dintre voi si aduceti marturia pentru Allah! Prin aceasta este indemnat cel care crede in Allah si in Ziua de Apoi. Celui care se teme de Allah, El ii va face o cale de iesire

وَيَرْزُقُهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ إِنَّ اللَّهَ
بَلِّغُ أَمْرِهِ ۚ قَدْ جَعَلَ اللَّهُ لِكُلِّ شَيْءٍ قَدْرًا ﴿٣﴾

3. si ii va darui cele de trebuinta traiului de unde nici nu se asteapta. Celui care se increde in Allah, El ii este de ajuns. Allah Isi duce negresit la indeplinire porunca. Allah a randuit pentru fiecare lucru o masura.

Allah Preainaltul spune, adresandu-Se Profetului Sau Muhammad, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, si credinciosilor: „O, Profetule! Cand divortati de femei”, adica atunci cand vreti sa divortati de ele, cautati sa impliniti randuiala legiuita pentru divort. Nu va grabiti sa divortati de indata ce se iveste o pricina pentru aceasta, fara sa tineti seama de porunca lui Allah. Dimpotriva, „divortati de ele la timpul potrivit pentru perioada lor de asteptare”, adica avand in vedere perioada lor de asteptare: sotul sa divorteze de sotia sa atunci cand ea este curata de menstruatie, intr-o perioada de curatenie in care nu a avut raporturi intime cu ea. Acesta este divortul in urma caruia perioada de asteptare este limpede si bine stabilita. Lucrurile stau altfel daca divorteaza de ea in timp ce este la menstruatie: menstruatie in timpul careia a avut loc divortul nu se socoteste, iar perioada de asteptare se prelungeste din aceasta pricina. La fel, daca divorteaza de ea intr-o perioada de curatenie in care a avut raporturi intime cu ea, nu poate fi sigur ca ea nu este insarcinata; sarcina nu este inca vadita si nu este limpede ce fel de perioada de asteptare trebuie sa respecte.

Allah Preainaltul a poruncit socotirea cu grija a perioadei de asteptare, adica stabilirea ei prin menstruatie, daca femeia are menstruatie, sau prin luni, daca nu are menstruatie si nu este insarcinata. Socotirea ei implineste dreptul lui Allah, dreptul sotului care a divortat de ea, dreptul celui care se va casatori cu ea mai tarziu, precum si dreptul ei la intretinere si la celelalte lucruri. Daca perioada de asteptare este bine socotita, starea ei este cunoscuta limpede si se stie ce drepturi si indatoriri decurg din ea. Porunca de a socoti perioada de asteptare se adreseaza sotului si femeii, daca ea raspunde pentru implinirea indatoririlor religioase; altfel, se adreseaza tutorelui ei. Cuvintele Sale: „Temeti-va de Allah, Domnul vostru!” inseamna: in toate treburile voastre si temeti-va de El in privinta drepturilor sotiilor de care ati divortat.

„Nu le scoateti din casele lor” pe durata perioadei de asteptare. Dimpotriva, ele trebuie sa ramana in casa in care locuiau cand sotul a divortat de ele. „Si

nici ele sa nu iasa”, adica nu le este ingaduit sa iasa din ea. Interdictia de a le scoate se datoreaza faptului ca sotul trebuie sa-i asigure sotiei locuinta²⁷, pentru ca ea sa-si duca la capat perioada de asteptare, care este unul dintre drepturile lui. Iar interdictia ca ele sa iasa se datoreaza faptului ca iesirea lor nesocoteste dreptul sotului si nu-l pazeste. Aceasta interdictie de a iesi din case si de a fi scoase din ele dureaza pana la incheierea perioadei de asteptare.

„In afara de cazul in care savarsesc o fapta vadit rusinoasa”, adica un lucru urat si limpede, care indreptatesta scoaterea lor, astfel incat locuitorii casei ar avea de suferit daca femeia nu ar fi scoasa, cum ar fi vatamarea prin vorbe si prin fapte rusinoase. In aceasta imprejurare, ei le pot scoate din casa, fiindca ele insele au pricinuit scoaterea lor. Asigurarea locuintei are menirea de a le mangaia si de a se purta cu blandete fata de ele, inasa ele insele si-au adus vatamarea. Aceasta se aplica femeii aflate in perioada de asteptare dupa un divort revocabil. Cat despre femeia divortata irevocabil, ea nu are dreptul la locuinta in mod obligatoriu, fiindca locuinta tine de intretinere, iar intretinerea este obligatorie pentru femeia divortata revocabil, nu pentru cea divortata irevocabil.

„Acestea sunt hotarele lui Allah”, adica hotarele pe care El le-a stabilit si le-a randuit pentru robii Sai si pe care le-a poruncit sa le respecte si sa nu le depaseasca. „Cel care incalca hotarele lui Allah”, adica nu se opreste la ele, ci le depaseste sau nu le implineste, „isi face singur nedreptate”, nesocotind dreptul propriului suflet si pierzandu-si partea din urmare hotarelor lui Allah, in care se afla binele acestei lumi si al Vietii de Apoi. „Tu nu stii: poate ca Allah va aduce dupa aceasta o noua imprejurare”, adica Allah a randuit perioada de asteptare si a legat de ea limitele divortului din pricini de mare intelepciune.

Printre aceste pricini se afla faptul ca Allah poate sa faca sa se nasca in inima sotului care a divortat mila si iubire, astfel incat sa o ia inapoi pe cea de care a divortat si sa reia viata alaturi de ea. Perioada de asteptare ii da putinta sa faca aceasta. Sau poate ca a divortat de ea dintr-o pricina care o privea, iar acea pricina dispare in timpul perioadei de asteptare; atunci o ia inapoi, fiindca motivul divortului a incetat. Tot printre pricinile de intelepciune se afla faptul ca, in timpul acestei asteptari, se afla daca pantecele ei este liber de o sarcina de la sotul ei.

Cuvintele Sale: „Iar cand se apropie de sfarsitul perioadei lor de asteptare” inseamna: cand sfarsitul acestei perioade este aproape. Daca perioada de

²⁷ Nota editiei arabe: Manuscrisul B formuleaza aici obligatia din perspectiva dreptului sotului: „locuirea ii este datorata sotului de catre ea”. Textul de baza vorbeste despre obligatia sotului de a-i asigura sotiei locuinta.

asteptare s-ar fi incheiat, sotul nu ar mai avea alegerea intre a pastra sotia si a se desparti de ea. „Pastrati-le in chip cuviincios”, adica printr-o buna convietuire si o frumoasa insotire, nu pentru a le pricinui rau, cu intentia de a le vatama si de a le tine inchise. Pastrarea lor in acest fel nu este ingaduita. „Sau despartiti-va de ele in chip cuviincios”, adica printr-o despartire in care nu se afla nimic oprit, fara insulte, fara certuri si fara silirea femeii sa cedeze ceva din averea ei.

„Luati ca martori”, pentru divortul de ea si pentru luarea ei inapoi, „doi oameni drepti dintre voi”, adica doi barbati musulmani drepti. Aceasta marturie inchide usa disputelor si a ascunderii de catre fiecare dintre ei a ceea ce trebuie sa faca cunoscut. „Si aduceti”, o, martorilor, „marturia pentru Allah!”, adica aduceti-o asa cum se cuvine, fara adaugare si fara scadere, urmarind prin ea Fata lui Allah Preainaltul. Nu favorizati prin marturie o ruda din pricina rudeniei si nici un prieten din pricina iubirii pentru el.

„Prin aceasta”, adica prin randuielile si hotarele pe care vi le-am amintit, „este indemnat cel care crede in Allah si in Ziua de Apoi”. Credinta in Allah si in Ziua de Apoi il face pe cel care o are sa ia aminte la indemnurile lui Allah si sa trimita inainte, pentru Viata de Apoi, cat mai multe fapte bune pe care le poate implini. Lucrurile stau altfel cu omul din a carui inima a plecat credinta: lui nu-i pasa de raul pe care il savarseste si nu cinsteste indemnurile lui Allah, fiindca ii lipseste ceea ce l-ar indamna la aceasta.

Intrucat divortul poate pricinui stramtorare, zbucium si mahnire, Allah Preainaltul a poruncit teama de El si i-a fagaduit celui care se teme de El, in privinta divortului si in alte privinte, ca ii va darui usurare si o cale de iesire. Daca robul doreste sa divorteze si o face in chipul randuit de Lege, rostind un singur divort, atunci cand femeia nu este la menstruatie si nici intr-o perioada de curatenie in care a avut raporturi intime cu ea, lucrurile nu i se ingusteaza. Dimpotriva, Allah ii face loc de usurare si ii lasa putinta de a reveni la casatorie, daca ii pare rau pentru divort.

Desi versetul se afla in contextul divortului si al luarii sotiei inapoi, se tine seama de intelesul general al cuvintelor. Astfel, pe oricine se teme de Allah Preainaltul si staruie in cautarea multumirii Sale in toate treburile lui, Allah il rasplateste in aceasta lume si in Viata de Apoi. Din rasplata Lui face parte si faptul ca ii daruieste usurare si o cale de iesire din orice greutate si necaz. Dupa cum celui care se teme de Allah El ii daruieste usurare si o cale de iesire, tot astfel, cel care nu se teme de Allah ajunge sub povara si in lanturile unor greutati din care nu poate scapa si ale caror urmari nu le poate inlatura. Priveste aceasta si in cazul divortului: daca robul nu se teme de Allah in privinta lui, ci il rosteste in chip oprit, cum ar fi rostirea de trei ori a divortului si altele asemenea, el va ajunge negresit sa-l regrete, fara sa mai poata indrepta lucrurile si iesi din acea situatie.

Cuvintele Sale: „Si ii va darui cele de trebuinta traiului de unde nici nu se asteapta” inseamna: Allah ii aduce mijloace de trai celui temator de El pe o cale la care nu se asteapta si de care nu este constient. „Celui care se increde in Allah”, in treburile religiei si ale vietii sale lumesti, sprijinindu-se pe Allah pentru a-i aduce ceea ce ii foloseste si pentru a indeparta ceea ce il vatama si fiind increzator ca El ii va inlesni aceasta, „El ii este de ajuns”, adica ii ajunge pentru lucrul in privinta caruia s-a increzut in El. Cand lucrul este incredintat Celui Lipsit de Nevoie, Celui Puternic, Celui Atotputernic, Celui Indurador, implinirea aceluia lucru ii este robului mai aproape decat orice altceva. Insa intelegiunea dumnezeiasca poate cere amanarea lui pana la timpul potrivit. De aceea, Allah Preainaltul spune: „Allah Isi duce negresit la indeplinire porunca”, adica hotararea si randuiala Sa se vor implini fara indoiala. Insa El „a randuit pentru fiecare lucru o masura”, adica un timp si o masura pe care lucrul nu le depaseste si de la care nu ramane in urma.

Versetele 4 la 5

وَالَّتِي يَبْسُنَ مِنَ الْحَيْضِ مِنْ نَسَائِكُمْ إِنْ أَرَبْتُمْ فَعِدَّتِهِنَّ ثَلَاثَةُ أَشْهُرٍ وَالَّتِي
لَمْ يَحْضَنْ وَأُولَتْ الْأَحْمَالِ أَجَلُهُنَّ أَنْ يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ
لَهُ مِنْ أَمْرِهِ يُسْرًا ﴿٤﴾ ذَلِكَ أَمْرُ اللَّهِ أَنْزَلَهُ إِلَيْكُمْ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يُكَفِّرْ
عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ وَيُعْظِمْ لَهُ أَجْرًا ﴿٥﴾

4. Pentru acelea dintre femeile voastre care nu mai nadajduiesc sa aiba menstruatie, daca aveti indoieli, perioada de asteptare este de trei luni, la fel si pentru cele care nu au avut menstruatie. Iar pentru cele insarcinate, sorocul este pana cand nasc. Celui care se teme de Allah, El ii va usura treburile. 5. Aceasta este porunca lui Allah, pe care El a pogorat-o catre voi. Celui care se teme de Allah, El ii va sterge faptele rele si ii va mari rasplata.

Dupa ce Allah Preainaltul a amintit ca divortul randuit de Lege este cel prin care se poate incepe perioada de asteptare a femeilor, El a aratat aceasta perioada, spunand: „Pentru acelea dintre femeile voastre care nu mai nadajduiesc sa aiba menstruatie”, adica aveau menstruatie, dar aceasta a incetat din pricina varstei inaintate sau din alta pricina si nu mai este de asteptat sa revina, perioada de asteptare este de trei luni, fiecare luna fiind socotita in locul unei menstruatii. „La fel si pentru cele care nu au avut menstruatie”, adica fetele tinere care inca nu au avut menstruatie sau femeile ajunse la maturitate care nu au avut-o deloc: ele sunt asemenea celor a caror menstruatie a incetat,

perioada lor de asteptare fiind de trei luni. Cat despre cele care au menstruatie, Allah a amintit perioada lor de asteptare in cuvintele Sale: „Femeile divortate sa astepte trei menstruatii...” [al-Baqarah 2:228].

Cuvintele Sale: „Iar pentru cele insarcinate, sorocul”, adica perioada lor de asteptare, „este pana cand nasc” inseamna: pana cand dau nastere la tot ceea ce poarta in pantece, fie un singur copil, fie mai multi. Atunci nu se tine seama de numarul lunilor sau de altceva. „Celui care se teme de Allah, El ii va usura treburile”, adica celui care se teme de Allah, El ii inlesneste treburile si ii face usoara orice greutate.

„Aceasta”, adica randuiala pe care Allah v-a lamurit-o, „este porunca lui Allah, pe care El a pogorat-o catre voi”, ca sa mergeti dupa ea, sa o urmati si sa o cinstiti. „Celui care se teme de Allah, El ii va sterge faptele rele si ii va mari rasplata”, adica va fi ferit de ceea ce se teme si va dobandi ceea ce cauta.

Versetele 6 la 7

ج
 أَسْكُنُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ سَكَنْتُمْ مِنْ وَجْدِكُمْ وَلَا تُضَارُوهُنَّ لِتُضَيِّقُوا عَلَيْهِنَّ
 وَإِنْ كُنَّ أُولَاتٍ حَمْلٍ فَأَنْفِقُوا عَلَيْهِنَّ حَتَّى يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ فَإِنْ أَرْضَعْنَ لَكُمْ
 فَآتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ وَأَمْتَرُوا بَيْنَكُمْ بِمَعْرُوفٍ وَإِنْ تَعَاَسَ رِمَ فُسْطَرِضْ لَهُ
 أُخْرَى ۖ ﴿٦﴾

6. Lasati-le sa locuiasca acolo unde locuiti voi, potrivit mijloacelor voastre, si nu le pricinuiti rau pentru a le face viata grea! Daca sunt insarcinate, cheltuiti pentru ele pana cand nasc. Iar daca alapteaza pentru voi, dati-le plata lor si indemnati-va intre voi la ceea ce este cuviincios. Daca nu va puteti intelege, atunci o alta femeie va alapta pentru el.

ج
 لِيُنْفِقَ ذُو سَعَةٍ مِّنْ سَعَتِهِ ۖ وَمَنْ قُدِرَ عَلَيْهِ رِزْقُهُ فَلْيُنْفِقْ مِمَّا آتَاهُ اللَّهُ لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا مَا آتَاهَا سَيَجْعَلُ اللَّهُ بَعْدَ عُسْرٍ يُسْرًا ۖ ﴿٧﴾

7. Cel care are belsug sa cheltuiasca din belsugul sau, iar cel caruia i-au fost stramtorate mijloacele de trai sa cheltuiasca din ceea ce i-a daruit Allah. Allah nu impovareaza niciun suflet decat potrivit cu ceea ce i-a daruit. Allah va aduce, dupa greutate, usurare.

Mai inainte s-a aratat ca Allah a interzis scoaterea femeilor divortate din case. Aici El porunceste sa li se asigure locuinta si randuieste ca aceasta sa fie

potrivita cu ceea ce este cuviincios: o casa in care locuiesc oameni asemenea lui si ei, potrivit cu starea sotului, de belsug sau de lipsuri. „Si nu le pricinuiti rau pentru a le face viata grea!”, adica nu le vatamati prin vorbe sau prin fapte in locuinta lor, pentru ca ele sa se sature si sa iasa din case inainte de incheierea perioadei de asteptare, astfel incat voi sa fiti, de fapt, cei care le-au scos. Intelesul este ca Allah a interzis scoaterea lor din casa si le-a interzis lor sa iasa si a poruncit sa li se asigure locuinta fara sa li se pricinuiasca vatamare sau greutate. Stabilirea acesteia tine de obiceiul recunoscut.

„Daca sunt”, adica femeile divortate, „insarcinate, cheltuiti pentru ele pana cand nasc”. Aceasta se datoreaza copilului pe care il poarta in pantece, daca divortul este irevocabil, iar daca divortul este revocabil, se datoreaza atat femeii, cat si sarcinii ei. Intretinerea se incheie odata cu nasterea. Dupa ce nasc, ele fie isi alapteaza copiii, fie nu o fac. „Iar daca alapteaza pentru voi, dati-le plata lor”, cea stabilita, daca s-a stabilit o plata; altfel, plata obisnuita pentru o asemenea lucrare.

„Si indemnati-va intre voi la ceea ce este cuviincios”, adica fiecare dintre cei doi sotii, precum si ceilalti oameni, sa-i porunceasca celuilalt binele, care cuprinde tot ceea ce aduce folos si indreptare in aceasta lume si in Viata de Apoi. Neglijarea indemnului la bine aduce vatamari si rele pe care numai Allah le cunoaste, pe cand indemnul la bine inseamna intrajutorare in evlavie si in teama de Allah. Aici se cuvine ca, atunci cand cei doi sotii se despart si in timpul perioadei de asteptare, mai ales daca au un copil impreuna, fiecare dintre ei sa fie indemnata la bine, la buna convietuire si la inlaturarea neintelegerilor si a certurilor si sa fie sfatuit in aceasta privinta. Caci, de obicei, se nasc dispute si certuri din pricina intretinerii femeii si a copilului, pe langa despartirea care, cel mai adesea, este insotita de ura, iar aceasta se rasfrange asupra multor lucruri.²⁸

„Daca nu va puteti intelege”, adica daca sotii nu se inteleg ca ea sa alapteze copilul lor, „atunci o alta femeie va alapta pentru el”, adica o alta decat mama lui. „Nu aveti niciun pacat daca platiti ceea ce ati fagaduit, dupa cuviinta” [al-Baqarah 2:233]. Aceasta se aplica atunci cand copilul primeste sanul altei femei decat mama lui. Daca nu primeste decat sanul mamei sale, ea trebuie sa-l alapteze si este datoare sa o faca, iar daca refuza, este constransa la aceasta. I se cuvine plata obisnuita, daca nu s-au inteles asupra unei plati anume. Acest inteles se desprinde din versetul cel nobil: cat timp copilul se afla in pantecele mamei, in timpul sarcinii, si nu avea cum sa iasa de acolo, Allah Preainaltul a randuit ca total care raspunde de el sa-i asigure intretinerea. Dupa nastere, cand copilul poate fi hranit fie de mama lui, fie de alta femeie, Allah Preainaltul a

²⁸ Nota editiei arabe: Manuscrisul B spune ca despartirea izvoraste de obicei din ura si, la randul ei, starneste ura.

ingaduit ambele posibilitati. Daca insa copilul nu poate fi hranit decat de mama sa, el se afla in aceeași situație ca în timpul sarcinii, iar mama ramane singura lui cale de hranire.

Apoi Allah Preainaltul a randuit intretinerea potrivit starii sotului, spunand: „Cel care are belsug sa cheltuiasca din belsugul sau”, adica omul bogat sa cheltuiasca potrivit bogatiei lui, nu cat cheltuiesc cei saraci. „Iar cel caruia i-au fost stramtorate mijloacele de trai”, adica i-au fost ingustate, „sa cheltuiasca din ceea ce i-a daruit Allah”, din mijloacele sale de trai. „Allah nu impovareaza niciun suflet decat potrivit cu ceea ce i-a daruit.” Aceasta se potriveste intelegiunii si indurarii dumnezeiesti: El a randuit fiecare lucru potrivit starii omului, a usurat povara celui aflat in lipsuri si nu l-a indatorat decat pe masura a ceea ce i-a dat. Allah nu impovareaza niciun suflet peste puterea sa, fie ca este vorba despre intretinere, fie despre alte lucruri. „Allah va aduce, dupa greutate, usurare.” Aceasta este o veste buna pentru cei aflati in lipsuri: Allah Preainaltul le va inlatura stramtorarea si le va usura greutatea. „Alaturi de greutate este usurare. Cu adevarat, alaturi de greutate este usurare” [ash-Sharh 94:5-6].

Versetele 8 la 12

وَكَايْنٍ مِّنْ قَرْيَةٍ عَتَتْ عَنْ أَمْرِ رَبِّهَا وَرُسُلِهِ ۖ فَخَاسَبْنَاهَا حَسَابًا شَدِيدًا
وَعَذَّبْنَاهَا عَذَابًا نُّكَرًا ﴿٨﴾ فَذَاقَتْ وَبَالَ أَمْرِهَا وَكَانَ عَاقِبَةُ أَمْرِهَا
خُسْرًا ﴿٩﴾ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا ۖ فَاتَّقُوا اللَّهَ يَا أُولِيَ الْأَلْبَابِ الَّذِينَ
ءَامَنُوا قَدْ أَنزَلَ اللَّهُ إِلَيْكُمْ ذِكْرًا ﴿١٠﴾

8. Cate cetati s-au razvratit impotriva poruncii Domnului lor si a trimisilor Sai! Noi le-am cerut socoteala cu asprime si le-am pedepsit cu o pedeapsa cumplita. 9. Ele au gustat urmarile faptelor lor, iar sfarsitul lor a fost pierderea. 10. Allah le-a pregatit o pedeapsa aspra. Temeti-va, asadar, de Allah, o, voi, cei inzeestrati cu minte, care ati crezut! Allah v-a pogorat o pomenire,

رَسُولًا يَتْلُو عَلَيْكُمْ آيَاتِ اللَّهِ مُبَيِّنَاتٍ لِيُخْرِجَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَمَنْ يُؤْمِن بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُدْخِلْهُ
جَنَّتٍ تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا قَدْ أَحْسَنَ اللَّهُ لَهُ
رِزْقًا ﴿١١﴾

11. un Trimis care va recita versetele lamuritoare ale lui Allah, pentru a-i scoate pe cei care au crezut si au implinit fapte bune din intuneric la lumina. Pe cel care crede in Allah si implineste fapte bune El il va face sa intre in Gradini pe sub care curg rauri, unde va ramane vesnic. Allah i-a daruit o frumoasa inzestrare.

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ وَمِنَ الْأَرْضِ مِثْلَهُنَّ يَتَنَزَّلُ الْأَمْرُ بَيْنَهُنَّ لِتَعْلَمُوا
أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ وَأَنَّ اللَّهَ قَدْ أَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا ﴿١٢﴾

12. Allah este Cel Care a creat sapte ceruri si tot atatea pamanturi. Porunca Sa coboara intre ele, pentru ca voi sa stiti ca Allah este cu putere peste toate si ca Allah cuprinde totul cu stiinta Sa.

Allah Preainaltul vesteste nimicirea neamurilor razvratite si a generatiilor care i-au socotit mincinosi pe trimisi. Numarul lor mare si puterea lor nu le-au folosit cu nimic cand le-a venit socoteala aspra si pedeapsa dureroasa. Allah le-a facut sa guste din pedeapsa potrivita faptelor lor rele. Pe langa pedeapsa din aceasta lume, Allah le-a pregatit o pedeapsa aspra in Viata de Apoi. „Temeti-va, asadar, de Allah, o, voi, cei inzestrati cu minte!”, adica voi, cei inzestrati cu minti care inteleg versetele lui Allah si pildele Sale. Cel Care a nimicit generatiile trecute pentru ca au socotit adevarul minciuna ii poate nimici si pe cei de dupa ele, caci intre cele doua tabere nu este nicio deosebire.

Apoi Allah le aminteste robilor Sai credinciosi de Cartea pe care a pogorat-o pentru ei, asupra Trimisului Sau Muhammad, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, pentru a scoate fapturile din intunecimile nestiintei, necredintei si nesupunerii la lumina stiintei, a credintei si a ascultarii. Dintre oameni, unii au crezut in el, iar altii nu au crezut. „Pe cel care crede in Allah si implineste fapte bune”, dintre cele obligatorii si cele recomandate, „El il va face sa intre in Gradini pe sub care curg rauri”. In ele se afla desfatarea vesnica, pe care niciun ochi nu a vazut-o, nicio ureche nu a auzit-o si nicio inima omeneasca nu si-a inchipuit-o. „Unde va ramane vesnic. Allah i-a daruit o frumoasa inzestrare.”

Iar cei care nu cred in Allah si in Trimisul Sau sunt locuitorii Focului si vor ramane vesnic in el.

Apoi Allah Preainaltul vesteste ca El a creat cerurile si pe cei care se afla in ele, cele sapte pamanturi si pe cei care se afla in ele, precum si ceea ce este intre ele. El a pogorat porunca, adica Legea si randuielile religiei, pe care le-a revelat trimisilor Sai pentru a le aduce aminte robilor si pentru a-i povatui, precum si poruncile Sale privitoare la creatie si la ceea ce a hotarat, prin care carmuieste fapturile. Toate acestea sunt pentru ca robii sa-L cunoasca si sa stie ca puterea Sa cuprinde toate lucrurile, iar stiinta Sa cuprinde totul. Atunci cand Il cunosc prin numele Sale cele mai frumoase si prin insusirile Sale sfinte, ei I se inchina, Il iubesc si Li implinesc drepturile. Acesta este scopul urmarit prin creatie si prin porunca: cunoasterea lui Allah si adorarea Lui. Robii drepti carora Allah le-a daruit izbanda au implinit aceasta, iar cei nedrepti, care intorc spatele adevarului, s-au abatut de la ea.

S-a incheiat talcuirea acestei sure. Lauda Li apartine lui Allah.

Sura at Tahrim

VERSETELE 1 LA 12

Revelata la Medina

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator.

Versetele 1 la 5

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ لِمَ تُحَرِّمُ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكَ تَبْتَغِي مَرْضَاتَ أَزْوَاجِكَ وَاللَّهُ غَفُورٌ
رَحِيمٌ ﴿١﴾ قَدْ فَرَضَ اللَّهُ لَكُمْ تَحِلَّةَ أَيْمَانِكُمْ وَاللَّهُ مَوْلَاكُمْ وَهُوَ الْعَلِيمُ
الْحَكِيمُ ﴿٢﴾

1. O, Profetule! De ce iti opresti ceea ce Allah ti-a ingaduit, cautand multumirea sotiilor tale? Allah este Atoateiertator, Indurator. 2. Allah v-a randuit dezlegarea de juramintele voastre. Allah este Ocrotitorul vostru si El este Atotstiutor, Intept.

وَإِذْ أَسْرَأَ النَّبِيُّ إِلَىٰ بَعْضِ أَزْوَاجِهِ حَدِيثًا فَلَمَّا نَبَأَتْ بِهِ ۖ وَأَظْهَرَهُ اللَّهُ عَلَيْهِ
عَرَفَ بَعْضُهُ ۖ وَأَعْرَضَ عَنْ بَعْضٍ فَلَمَّا نَبَأَهَا بِهِ ۖ قَالَتْ مَنْ أَنبَأَكَ هَذَا قَالَ
نَبَأَنِيَ الْعَلِيمُ الْخَبِيرُ ﴿٣﴾

3. Cand Profetul i-a incredintat in taina uneia dintre sotiile sale un lucru, iar ea l-a dezvaluit si Allah i-a dat lui de stire despre aceasta, el a facut cunoscuta o parte si a trecut cu vederea alta parte. Cand el i-a spus despre aceasta, ea a intrebat: „Cine ti-a dat de stire?” El a raspuns: „Mi-a dat de stire Cel Atotstiutor, Cel Bine Stiutor.”

إِنَّ تَوْبًا إِلَى اللَّهِ فَقَدْ صَغَتْ قُلُوبُكُمَا وَإِنْ تَظَاهَرَا عَلَيْهِ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ مَوْلَاهُ
 وَجِبْرِيلُ وَصَلَحُ الْمَوْتِنِ وَالْمَلَائِكَةُ بَعْدَ ذَلِكَ ظَهِيرٌ ﴿٤﴾ عَسَىٰ رَبُّهُ إِنْ
 طَلَّقَكَ أَنْ يُبَدِّلَهُ أَزْوَاجًا خَيْرًا مِنْكَ مُسْلِمٌ مُّؤْمِنٌ قَلْبَتِ تَبَيَّتِ
 عِلْدَتِ سَيِّحَتِ ثَيِّبَتِ وَأَبْكَارًا ﴿٥﴾

4. Daca voi doua va caiti inaintea lui Allah, [este mai bine pentru voi], caci inimile voastre s-au abatut. Iar daca va sprijiniti una pe alta impotriva lui, Allah este Ocrotitorul sau, precum si Jibril si credinciosii drepti, iar ingerii, dupa acestia, ii sunt ajutoare. 5. Daca el divorteaza de voi, Domnul sau poate sa-i dea, in schimb, sotii mai bune decat voi: supuse lui Allah, credincioase, ascultatoare, care se caiesc, se inchina si postesc, dintre cele care au mai fost casatorite si dintre fecioare.

Aceasta este o mustrare din partea lui Allah pentru Profetul Sau Muhammad, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, atunci cand si-a interzis relatiile cu concubina sa Mariyah sau consumarea unei bauturi din miere²⁹, pentru a tine seama de dorinta uneia dintre sotiile sale, intr-o intamplare cunoscuta. Atunci Allah Preainaltul a pogorat aceste versete.

„O, Profetule!”, adica tu, cel asupra caruia Allah Si-a revarsat harul prin profetie, prin trimiterea cu mesajul Sau si prin revelatie. „De ce iti opresti ceea ce Allah ti-a ingaduit”, dintre lucrurile bune cu care Allah te-a binecuvantat pe tine si comunitatea ta, „cautand”, prin aceasta oprire, „multumirea sotiilor tale? Allah este Atoateiertator, Indurator.”

Aceasta arata limpede ca Allah l-a iertat pe Trimisul Sau, a ridicat de la el mustrarea si S-a indurat de el.

Acea oprire pe care el si-a impus-o a devenit prilejul randuirii unei legi generale pentru intreaga comunitate. Allah Preainaltul a spus: „Allah v-a randuit dezlegarea de juramintele voastre.” Aceasta cuprinde toate juramintele credinciosilor. El v-a legiuit si v-a randuit mijlocul prin care va dezlegati juramintele inainte de a le incalca si prin care va ispasiti vina dupa incalcarea lor. Aceasta se afla in cuvintele Sale: „O, voi, cei care ati crezut! Nu opriti lucrurile bune pe care Allah vi le-a ingaduit si nu incalcati masura, caci Allah nu-i iubeste pe cei care incalca masura...” pana la cuvintele: „Ispasirea lor este hranirea a zece sarmani cu hrana mijlocie cu care va hraniti familiile, sau imbracarea lor, sau eliberarea unui rob. Cel care nu gaseste mijloacele sa

²⁹ Nota editiei arabe: Relatarea despre miere este consemnata de al-Bukhari (nr. 4912) si Muslim (nr. 1474), de la Aishah, Allah sa fie multumit de ea.

posteașca trei zile. Aceasta este ispasirea juramentelor voastre, atunci când ati jurat” [al-Ma'idah 5:87-89]. Asadar, oricine isi opreste un lucru ingaduit, fie hrana, fie bautura, fie o concubina, sau jura pe Allah sa faca ori sa nu faca un lucru, apoi isi incalca juramentul sau vrea sa-l incalce, trebuie sa aduca ispasirea amintita.

Cuvintele Sale: „Allah este Ocrotitorul vostru” inseamna: El Se ingrijeste de treburile voastre si va creste in cel mai bun chip, in privinta religiei si a vietii voastre lumesti, indepartand de voi raul. De aceea v-a randuit dezlegarea juramentelor, pentru ca sa va eliberati de obligatia lor. „Si El este Atotstiutor, Intept”: stiinta Sa cuprinde ceea ce aratati si ceea ce ascundeti, iar El este Intept in tot ceea ce a creat si a hotarat. De aceea v-a legiuit randuierile pe care El le stie potrivite cu folosul si cu starea voastra.

Cuvintele Sale: „Cand Profetul i-a incredintat in taina uneia dintre sotii sale un lucru” se refera, dupa cum au spus multi talcuitori, la Hafsa, mama credinciosilor, Allah sa fie multumit de ea. Profetul, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, i-a incredintat un lucru in taina si i-a poruncit sa nu spuna nimanui, insa ea i l-a spus Aishei, Allah sa fie multumit de ea. Allah l-a instiintat despre lucrul pe care ea il dezvaluise, iar el i-a facut cunoscuta o parte din ceea ce spusese si a trecut cu vederea alta parte, din generozitatea si ingaduinta lui, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui. Atunci ea i-a spus: „Cine ti-a dat de stire?” despre acest lucru care nu iesise dintre noi. „El a raspuns: Mi-a dat de stire Cel Atotstiutor, Cel Bine Stiutor”, Caruia nu-I ramane ascuns nimic, Cel Care cunoaste taina si ceea ce este si mai ascuns.

Cuvintele Sale: „Daca voi doua va caiti inaintea lui Allah...” si „caci inimile voastre s-au abatut” li se adreseaza celor doua sotii nobile, Hafsa si Aisha, Allah sa fie multumit de amandoua, atunci când ele au fost pricina pentru care Profetul, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, si-a oprit ceea ce iubea. Allah le-a chemat pe amandoua la cainta si le-a muștrat pentru aceasta. El le-a instiintat ca inimile lor „s-au abatut”, adica au inclinat si s-au indepartat de la evlavie si de la buna purtare cuvenite fata de Trimis, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, de la cinstirea lui si de la grija de a nu-l impovara. „Iar daca va sprijiniti una pe alta impotriva lui”, adica daca va ajutati una pe alta in ceea ce il impovareaza si staruiti in aceasta, „Allah este Ocrotitorul sau, precum si Jibril si credinciosii drepti, iar ingerii, dupa acestia, ii sunt ajutoare”. Toti sunt ajutoare ale Trimisului si il sprijina. Cine are asemenea sprijinitori este cel caruia i se da izbănda, iar oricine ii sta impotriva este parazit, fara ajutor. Aici se afla cea mai mare cinste si virtute pentru stapanul trimisilor: Creatorul Insusi i-a dat sprijinul Sau acestui Trimis nobil, alaturi de cei alesi dintre fapturile Sale. Tot aici se afla si o avertizare cat se poate de limpede pentru cele doua sotii nobile.

Apoi El le-a avertizat cu un lucru deosebit de greu de indurat pentru femei: divortul, care este una dintre cele mai apasatoare incercari pentru ele. El a spus: „Daca el divorteaza de voi, Domnul sau poate sa-i dea, in schimb, sotii mai bune decat voi”. Asadar, nu va ridicati cu trufie impotriva lui, caci, daca ar divorta de voi, el nu ar ramane in stramtorare si nu ar fi nevoit sa va pastreze. Allah i-ar da in loc sotii mai bune decat voi, atat in religie, cat si in frumuseti. Aceasta este o afirmatie conditionata de un lucru care nu s-a petrecut si care nu trebuie neaparat sa se petreaca: el nu a divortat de ele. Daca ar fi divortat de ele, ar fi avut sotiile virtuozose amintite, care intrunesc islamul, adica implinirea randuielilor exterioare, credinta, adica implinirea randuielilor launtrice, a convingerilor si a faptelor inimii, si ascultarea statornica, adica supunerea neincetata. Ele „se caiesc” de ceea ce Allah uraste. Astfel, El le-a descris prin implinirea celor pe care Allah le iubeste si prin cainta de ceea ce El uraste.

„Dintre cele care au mai fost casatorite si dintre fecioare”³⁰, adica unele dintre ele au mai fost casatorite, iar altele sunt fecioare, pentru ca el, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, sa aiba varietate in ceea ce iubeste. Cand sotiile au auzit aceasta avertizare si mustrare, Allah sa fie multumit de ele, s-au grabit sa caute multumirea Trimisului lui Allah, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui. Astfel, aceasta descriere li s-a potrivit si ele au devenit cele mai bune femei credincioase. Aceasta este o dovada ca Allah Preainaltul nu alege pentru Trimisul Sau decat cele mai desavarsite stari si cele mai inalte lucruri. Intrucat Allah a ales pentru Trimisul Sau ca sotiile amintite sa ramana alaturi de el, aceasta arata ca ele sunt cele mai bune si mai desavarsite dintre femei.

Versetul 6

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا قُواْ أَنْفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ عَلَيْهَا مَلَائِكَةٌ غِلَظٌ شِدَادٌ لَا يَعْصُونَ اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ ﴿٦﴾

6. O, voi, cei care ati crezut! Paziti-va pe voi insiva si familiile voastre de un Foc al carui combustibil sunt oamenii si pietrele, peste care sunt ingeri aspri si puternici, care nu se abat de la ceea ce le-a poruncit Allah si fac ceea ce li se porunceste.

³⁰ Nota editiei arabe: In ambele manuscrise, comentariul trece de la „care se caiesc” la „dintre cele care au mai fost casatorite si dintre fecioare”, fara cuvintele „care se inchina si postesc” din versetul 66:5. Textul coranic de mai sus le pastreaza integral.

Adica: o, voi, cei asupra carora Allah Si-a revarsat harul credintei, impliniti cerintele si conditiile ei! „Paziti-va pe voi insiva si familiile voastre de un Foc” descris prin aceste insusiri cumplite. Omul se pazeste pe sine silindu-si sufletul sa implineasca porunca lui Allah, sa se fereasca de ceea ce El a oprit si sa se caiasca de ceea ce starneste mania lui Allah si atrage pedeapsa. Familia si copiii sunt paziti prin buna lor crestere, prin invatarea lor si prin obligarea lor la implinirea poruncii lui Allah. Robul nu este in siguranta decat atunci cand implineste porunca lui Allah atat in privinta sa, cat si in privinta celor aflati sub raspunderea lui, dintre sotii, copii si ceilalti oameni asupra carora are autoritate si pe care ii carmuieste.

Allah a descris Focul prin aceste insusiri pentru a-i opri pe robii Sai de la nepasarea fata de porunca Sa. El a spus: „Al carui combustibil sunt oamenii si pietrele”, asemenea cuvintelor Sale: „Voi si ceea ce adorati in afara de Allah sunteti combustibilul Gheenei, in care veti intra” [al-Anbiya 21:98]. „Peste care sunt ingeri aspri si puternici”, adica aspri in fire si severi in mustrea lor; ei inspaimanta prin glasurile lor si ingrozesc prin infatisarea lor. Ii umilesc pe locuitorii Focului prin puterea lor si implinesc asupra lor porunca lui Allah, Care le-a hotarat pedeapsa si le-a randuit un chin aspru. „Care nu se abat de la ceea ce le-a poruncit Allah si fac ceea ce li se porunceste.” In aceasta se afla si o lauda pentru ingerii nobili, pentru supunerea lor fata de porunca lui Allah si pentru ascultarea lor in tot ceea ce El le-a poruncit.

Versetul 7

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَعْتَذِرُوا الْيَوْمَ إِنَّمَا تُجْزَوْنَ مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٧﴾

7. O, voi, cei care nu ati crezut! Nu va dezvinovatiti astazi! Sunteti rasplatiti doar pentru ceea ce ati savarsit.

Adica locuitorii Focului vor fi muștrati in Ziua Invierii cu aceasta muștrare si li se va spune: „O, voi, cei care nu ati crezut! Nu va dezvinovatiti astazi!” Vremea dezvinovătirii a trecut, iar folosul ei a disparut. Acum nu a mai ramas decat rasplata pentru fapte, iar voi nu ati trimis inainte decat necredinta in Allah, socotirea versetelor Sale drept minciuna si lupta impotriva trimisilor Sai si a celor apropiati Lui.

Versetul 8

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا تَوْبُوا إِلَى اللَّهِ تَوْبَةً نَّصُوحًا عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَن يُكَفِّرَ عَنْكُمْ
 سَيِّئَاتِكُمْ وَيُدْخِلَكُم مِّنْ جَنَّاتٍ تَجْرَىٰ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يَوْمَ لَا يُخْزِي اللَّهُ النَّبِيَّ
 وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَهُ نُورُهُمْ يَسْعَىٰ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَانِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا أَتْمِ لَنَا
 نُورَنَا وَآغْفِرْ لَنَا إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٨﴾

8. O, voi, cei care ati crezut! Caiti-va inaintea lui Allah cu o cainta sincera! Poate ca Domnul vostru va va sterge faptele rele si va va face sa intrati in Gradini pe sub care curg rauri, in Ziua in care Allah nu-i va umili pe Profet si pe cei care au crezut impreuna cu el. Lumina lor va merge inaintea lor si in dreapta lor. Ei vor spune: „Doamne al nostru, desavarseste pentru noi lumina noastra si iarta-ne! Tu esti cu putere peste toate.”

In acest verset, Allah a poruncit cainta sincera si a fagaduit pentru ea stergerea pacatelor, intrarea in Gradini, izbanda si fericirea. In Ziua Invierii, credinciosii vor merge in lumina credintei lor, vor umbla in stralucirea ei si se vor bucura de mangaierea si de linistea ei. Ei se vor teme atunci cand se vor stinge luminile date ipocritilor.

Ei li vor cere lui Allah sa le desavarseasca lumina, iar Allah le va raspunde rugamintii si, prin lumina si certitudinea pe care le au, ii va duce in Gradinile desfatarii si in apropierea Domnului Cel Generos. Toate acestea sunt roade ale caintei sincere. Prin ea se intelege cainta deplina, care cuprinde toate pacatele si pe care robul o implineste pentru Allah, urmarind numai Fata lui Allah si apropierea de El, si in care staruie in toate imprejurarile sale.

Versetul 9

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ وَاغْلُظْ عَلَيْهِمْ وَمَأْوَاهُمُ جَهَنَّمُ وَفِئْسَ
 الْمَصِيرُ ﴿٩﴾

9. O, Profetule! Lupta impotriva necredinciosilor si a ipocritilor si fii aspru cu ei! Adapostul lor va fi Gheena. Si ce rau sfarsit!

Allah Preainaltul ii porunceste Profetului Sau, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, sa lupte impotriva necredinciosilor si a ipocritilor si sa fie aspru cu ei in aceasta. Aceasta cuprinde stradania de a le infatisa dovada, de a-i

chema prin buna povatuire si de a desfiinta feluritele rataciri in care se afla, precum si lupta impotriva lor cu armele, pentru cei care refuza sa raspunda chemarii lui Allah si sa se supuna judecatii Sale. Impotriva acestora se lupta si se arata asprime; cat despre primul fel de stradanie, el se implineste in chipul cel mai bun. Necredinciosii si ipocritii au parte de pedeapsa in aceasta lume, prin faptul ca Allah le da Trimisului Sau si celor din tabara lui putere asupra lor si putinta de a lupta impotriva lor, iar in Viata de Apoi au parte de pedeapsa Focului. „Si ce rau sfarsit!” la care ajunge orice nefericit pierdut.

Versetele 10 la 12

ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ كَفَرُوا امْرَأَتَ نُوحٍ وَامْرَأَتَ لُوطَ كَانَتَا تَحْتَ عَبْدَيْنِ مِنْ عِبَادِنَا صَالِحِينَ فَخَفَّتَاهُمَا فَلَمْ يَغْنِيَا عَنْهُمَا مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَقِيلَ ادْخُلَا النَّارَ مَعَ الدَّٰخِلِينَ ﴿١٠﴾

10. Allah le-a dat ca pilda celor care nu au crezut pe sotia lui Nuh si pe sotia lui Lut. Ele erau sotiile a doi robi drepti dintre robii Nostri, insa i-au tradat. Cei doi nu le-au putut ajuta cu nimic impotriva lui Allah si li s-a spus: „Intrati amandoua in Foc, impreuna cu cei care intra!”

وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ ءَامَنُوا امْرَأَتَ فِرْعَوْنَ إِذْ قَالَتْ رَبِّ ابْنِ لِي عِنْدَكَ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ وَنَجِّنِي مِنْ فِرْعَوْنَ وَعَمَلِهِ وَنَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿١١﴾ وَمَرْيَمَ ابْنَتَ عِمْرَانَ الَّتِي أَحْصَنَتْ فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا فِيهِ مِنْ رُوحِنَا وَصَدَّقَتْ بِكَلِمَاتِ رَبِّهَا وَكُتِبَ فِيهَا الْفَاتِحَةُ ﴿١٢﴾

11. Iar Allah le-a dat ca pilda celor care au crezut pe sotia lui Faraon, cand ea a spus: „Doamne al meu, zideste pentru mine, langa Tine, o casa in Paradis si mantuieste-ma de Faraon si de faptele lui! Mantuieste-ma de neamul celor nedrepti!” 12. Si pe Maryam, fiica lui Imran, care si-a pazit castitatea. Noi am suflat in ea din duhul Nostru. Ea a crezut in cuvintele Domnului ei si in Cartile Sale si a fost dintre cei ascultatori.

Acestea sunt cele doua pilde pe care Allah le-a dat pentru credinciosi si pentru necredinciosi, spre a le arata ca legatura si apropierea unui necredincios de un credincios nu-i folosesc cu nimic, iar legatura unui credincios cu un necredincios nu-i dauneaza cu nimic, daca isi implineste indatorirea. In aceasta

se afla parca si o aluzie si o avertizare pentru sotiile Profetului, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, impotriva nesupunerii: legatura lor cu el nu le foloseste cu nimic daca fac rau. Allah a spus:

„Allah le-a dat ca pilda celor care nu au crezut pe sotia lui Nuh si pe sotia lui Lut. Ele erau”, adica cele doua femei, „sotiile a doi robi drepti dintre robii Nostri”, Nuh si Lut, pacea fie asupra amandurora, „insa i-au tradat” in religie, avand o alta religie decat sotii lor. Acesta este intelesul tradarii de aici, nu tradarea in privinta descendentei si a patului conjugal. Nicio sotie de profet nu a savarsit vreodata desfranare, iar Allah nu ar fi facut ca sotia vreunuia dintre profetii Sai sa fie desfranata. „Cei doi nu le-au putut ajuta”, adica Nuh si Lut nu le-au putut ajuta pe sotiile lor, „cu nimic impotriva lui Allah si li s-a spus” amandurora: „Intrati amandoua in Foc, impreuna cu cei care intra!”

„Iar Allah le-a dat ca pilda celor care au crezut pe sotia lui Faraon”, Asiyah, fiica lui Muzahim, Allah sa fie multumit de ea, „cand ea a spus: Doamne al meu, zideste pentru mine, langa Tine, o casa in Paradis si mantuieste-ma de Faraon si de faptele lui! Mantuieste-ma de neamul celor nedrepti!” Allah a descris-o prin credinta, prin rugaciunea ei smerita catre Domnul ei si prin cererea celui mai inalt lucru: intrarea in Paradis si apropierea de Domnul Cel Generos. Ea I-a cerut sa o izbaveasca de incercarea lui Faraon si de faptele lui rele, precum si de incercarea oricarui nedrept. Allah i-a raspuns si ea a trait cu o credinta deplina, cu statornicie desavarsita si ferita de incercarile care o puteau rataci. De aceea, Profetul, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, a spus: „Multi dintre barbati au atins desavarsirea, dar dintre femei nu au atins-o decat Maryam, fiica lui Imran, Asiyah, fiica lui Muzahim, si Khadijah, fiica lui Khuwaylid. Iar intaietatea Aishei fata de celelalte femei este asemenea intaietatii tharidului fata de celelalte mancaruri.”³¹

³¹ Nota editiei arabe: Al-Bukhari (nr. 3769) si Muslim (nr. 2431) relateaza hadithul de la Abu Musa fara mentionarea Khadijei. Textul autorului este pastrat aici. Editia engleza atribuie versiunea care o mentioneaza si pe Khadijah lui Ibn Kathir, calificand lantul de transmitere drept puternic.

Cuvintele Sale: „Si pe Maryam, fiica lui Imran, care si-a pazit castitatea” inseamna ca ea a pazit-o si a ferit-o de desfranare, datorita desavarsirii religiei, curatiei si neprihanirii sale. „Noi am suflat in ea din duhul Nostru”: Jibril, pacea fie asupra lui, a suflat in deschizatura de la gat a vesmantului ei, iar suflarea lui a ajuns la Maryam. Astfel, din ea s-a nascut Isa, pacea fie asupra lui, Trimisul cel nobil si marele conducator. „Ea a crezut in cuvintele Domnului ei si in Cartile Sale.” Aceasta o descrie prin stiinta si cunoastere, caci credinta in cuvintele lui Allah cuprinde cuvintele Sale legiuite si cele privitoare la hotararile Sale asupra creatiei. Credinta in Cartile Sale cere cunoasterea celor prin care aceasta credinta se implineste, iar aceasta nu are loc decat prin stiinta si fapta. De aceea, El a spus: „Si a fost dintre cei ascultatori”, adica dintre cei care staruie in ascultarea lui Allah, cu teama si smerenie. Aceasta o descrie prin desavarsirea faptelor. Ea, Allah sa fie multumit de ea, este o femeie pe deplin adevarata in credinta, iar aceasta treapta inseamna desavarsirea stiintei si a faptelor.

S-a incheiat talcuirea surei. Lauda Ii apartine lui Allah.

Juzul 29

Sura al Mulk

VERSETELE 1 LA 30

Revelata la Mecca

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator.

Versetele 1 la 4

تَبَرَّكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمُلْكُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١﴾ الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ
وَالْحَيَاةَ لِيُبْلِغَكُمْ إِلَيْكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا وَهُوَ الْعَزِيزُ الْغَفُورُ ﴿٢﴾ الَّذِي خَلَقَ
سَبْعَ سَمَاوَاتٍ طِبَاقًا مَّا تَرَى فِي خَلْقِ الرَّحْمَنِ مِنْ تَفَوُّتٍ فَارْجِعِ الْبَصَرَ
هَلْ تَرَى مِنْ فُطُورٍ ﴿٣﴾

1. Binecuvantat este Cel in Mana Caruia se afla stapanirea si El este cu putere peste toate, 2. Cel Care a creat moartea si viata pentru a va incerca, spre a vedea care dintre voi este mai bun in fapte. El este Cel Atotputernic, Atoateiertator, 3. Cel Care a creat sapte ceruri suprapuse. Nu vezi in creatia Celui Milostiv nicio nepotrivire. Intoarce-ti privirea: vezi oare vreo crapatura?

ثُمَّ ارْجِعِ الْبَصَرَ كَرَّتَيْنِ يَنْقَلِبْ إِلَيْكَ الْبَصَرُ خَاسِئًا وَهُوَ حَسِيرٌ ﴿٤﴾

4. Apoi intoarce-ti privirea inca de doua ori: privirea se va intoarce la tine neputincioasa si ostenita.

„Binecuvantat este Cel in Mana Caruia se afla stapanirea” inseamna: mare si preainalt este El, mult este binele Sau si atotcuprinzatoare este binefacerea Sa. Din maretia Sa face parte faptul ca in Mana Sa se afla stapanirea lumii de sus si a celei de jos. El le-a creat si le carmuieste dupa cum vointe, prin hotararile Sale asupra creatiei si prin randuielile Sale religioase, care urmeaza

intelepciunea Sa. Din maretia Sa face parte si puterea Sa desavarsita, prin care are putere asupra tuturor lucrurilor si prin care a adus la existenta marile fapturi pe care le-a creat, precum cerurile si pamantul.

„Cel Care a creat moartea si viata”, adica a hotarat pentru robii Sai sa le dea viata, apoi sa-i faca sa moara, „pentru a va incerca, spre a vedea care dintre voi este mai bun in fapte”, adica ale cui fapte sunt mai sincere si mai drepte. Allah Si-a creat robii, i-a adus in aceasta lume si i-a instiintat ca vor pleca din ea. Le-a dat porunci si oprelisti si i-a incercat prin poftele care se impotrivesc poruncii Sale. Celui care se supune poruncii lui Allah si isi indreapta faptele, Allah ii da o frumoasa rasplata in ambele vietii. Iar cel care urmeaza poftele sufletului si arunca deoparte porunca lui Allah va avea parte de cea mai rea rasplata. „El este Cel Atotputernic”, Caruia Ii apartine intreaga putere, prin care a supus toate lucrurile si Caruia I se supun toate fapturile. „Atoateiertator” fata de cei care fac rau, fata de cei neglijenti si fata de pacatosi, mai ales atunci cand se caiesc si se intorc la El. El le iarta pacatele, chiar daca ar ajunge pana la inaltul cerului, si le acopera greselile, chiar daca ar umple lumea.

„Cel Care a creat sapte ceruri suprapuse”, adica fiecare deasupra celuiilalt, nu toate pe un singur nivel. El le-a creat cu cea mai mare frumusetate si desavarsire. „Nu vezi in creatia Celui Milostiv nicio nepotrivire”, adica vreun defect sau vreo lipsa. Cand lipsa este inlaturata din toate privintele, cerurile sunt frumoase, desavarsite si armonioase in toate: in culoare, in infatisare, in inaltime si in ceea ce se afla in ele, dintre soare, luna si astrii luminosi, atat cei fiksi, cat si cei care se misca. Intrucat desavarsirea lor este cunoscuta, Allah Preainaltul a poruncit sa fie privite in repetate randuri si sa se cugete la intinderile lor. El a spus: „Intoarce-ti privirea”, adica priveste-le din nou, luand aminte. „Vezi oare vreo crapatura?”, adica vreo lipsa sau vreo neoranduiala?

„Apoi intoarce-ti privirea inca de doua ori.” Prin aceasta se intelege repetarea privirii de multe ori. „Privirea se va intoarce la tine neputincioasa si ostenita”, adica incapabila sa vada vreun defect sau vreo crapatura, oricat de mult s-ar stradui.

Apoi Allah a vorbit in chip limpede despre frumusetatea cerului, spunand:

Versetele 5 la 11

وَلَقَدْ زَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصَابِيحَ وَجَعَلْنَاهَا رُجُومًا لِلشَّيَاطِينِ وَأَعْتَدْنَا لَهُمْ
عَذَابَ السَّعِيرِ ﴿٥﴾ وَلِلَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ وَيُسْ
الْمَصِيرُ ﴿٦﴾ إِذَا أُلْقُوا فِيهَا سَمِعُوا لَهَا شَهِيقًا وَهِيَ تَفُورُ ﴿٧﴾ تَكَادُ تَمَيِّزُ مِنَ
الْغَيْظِ كُلَّمَا أُلْقِيَ فِيهَا فَوْجٌ سَأَلَهُمْ خَزَنَتُهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَذِيرٌ ﴿٨﴾

5. Noi am impodobit cerul cel mai apropiat cu candelă si le-am facut mijloace de alungare a diavolilor, iar lor le-am pregatit pedeapsa Focului arzător. 6. Cei care nu au crezut in Domnul lor vor avea parte de pedeapsa Gheenei. Si ce rau sfarsit! 7. Cand vor fi aruncati in ea, ii vor auzi mugetul, in vreme ce clocoteste, 8. aproape sa se sfasie de furie. Ori de cate ori o ceata va fi aruncata in ea, pazitorii ei ii vor intreba: „Oare nu v-a venit un prevenitor?”

قَالُوا بَلَىٰ قَدْ جَاءَنَا نَذِيرٌ فَكَذَّبْنَا وَقُلْنَا مَا نَزَّلَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا فِي
ضَلَالٍ كَبِيرٍ ﴿٩﴾ وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ
السَّعِيرِ ﴿١٠﴾

9. Ei vor spune: „Ba da, ne-a venit un prevenitor, insa noi l-am socotit mincinos si am spus: Allah nu a pogorat nimic; voi nu sunteti decat intr-o mare ratacire!” 10. Si vor spune: „Daca am fi ascultat sau am fi cugetat, nu am fi fost printre locuitorii Focului arzător.”

Adica: Noi am infrumusetat „cerul cel mai apropiat”, pe care il vedeti si care este aproape de voi, „cu candelă”: stelele, cu deosebirile dintre ele in lumina si stralucire. Daca nu ar fi stelele din el, cerul ar fi un acoperis intunecat, fara frumusetate sau podoaba. Insa Allah a facut aceste stele o podoaba a cerului, frumusetate, lumina si calauze dupa care oamenii se orienteaza in intunecimile uscatului si ale marii. Faptul ca El spune ca a impodobit cerul cel mai apropiat cu candelă nu este in contradictie cu faptul ca multe dintre stele se pot afla deasupra celor sapte ceruri. Cerurile sunt stravezii si, astfel, cerul cel mai apropiat este impodobit, chiar daca acei astri nu se afla in el.

„Si le-am facut”, adica pe aceste candelă, „mijloace de alungare a diavolilor”, care vor sa asculte pe furis vestile cerului. Allah a facut aceste stele pazitoare ale cerului, pentru a-i impiedica pe diavoli sa afle vestile despre pamant. Acestea sunt flacarile aruncate dinspre stele, pe care Allah le-a pregatit

diavolilor in aceasta lume. „Iar lor le-am pregatit”, in Viata de Apoi, „pedeapsa Focului arzator”, fiindca s-au razvratit impotriva lui Allah si i-au ratacit pe robii Sai. La fel, Allah le-a pregatit pedeapsa Focului arzator celor care ii urmeaza dintre necredinciosi. De aceea, El a spus: „Cei care nu au crezut in Domnul lor vor avea parte de pedeapsa Gheenei. Si ce rau sfarsit!”, in care locuitorii ei vor fi umiliti pana la capat.

„Cand vor fi aruncati in ea”, in chip de umilire si injosire, „ii vor auzi mugetul”, adica un sunet puternic si inflorator. „Aproape sa se sfasie de furie”, adica partile ei aproape ca se desprind unele de altele si se rup, desi sunt unite, din pricina furiei sale cumplite impotriva necredinciosilor. Oare ce crezi ca le va face cand vor ajunge in ea? Apoi Allah aminteste mustrea pazitorilor ei fata de locuitorii ei: „Ori de cate ori o ceata va fi aruncata in ea, pazitorii ei ii vor intreba: Oare nu v-a venit un prevenitor?” Adica: starea voastra si faptul ca meritati Focul sunt ca si cum nu ati fi fost instiintati despre el si prevenitorii nu v-ar fi avertizat impotriva lui.

„Ei vor spune: Ba da, ne-a venit un prevenitor, insa noi l-am socotit mincinos si am spus: Allah nu a pogorat nimic; voi nu sunteti decat intr-o mare ratacire!” Ei au adunat laolalta socotirea unui anumit trimis drept mincinos si respingerea, in general, a tot ceea ce Allah a pogorat. Nu s-au multumit cu aceasta, ci au spus ca trimisii care ii preveneau erau rataciti, desi ei erau cei calauziti si cei care ii calauzeau pe altii. Nici macar nu i-au socotit doar rataciti, ci au facut din ratacirea lor o mare ratacire. Ce incapatanare, trufie si nedreptate s-ar putea asemana cu acestea?

„Si vor spune”, recunoscand ca nu au fost vrednici de calauzire si indreptare: „Daca am fi ascultat sau am fi cugetat, nu am fi fost printre locuitorii Focului arzator.” Astfel, ei recunosc ca au fost lipsiti de caile calauzirii: ascultarea celor pogorate de Allah si aduse de trimisi, precum si mintea care ii foloseste celui care o are, ii arata adevarul lucrurilor, il face sa aleaga binele si sa se opreasca de la tot ceea ce are o urmare vrednica de osanda. Acestia nu au avut nici auz, nici minte folositoare. Lucrurile stau altfel cu oamenii certitudinii si ai cunoasterii, cu cei statornici in sinceritate si credinta. Ei si-au sprijinit credinta pe dovezile transmise: au ascultat ceea ce a venit de la Allah si ceea ce a adus Trimisul lui Allah, cu invatare, intelegere si fapta. Au folosit si dovezile ratiunii, prin care se deosebeste calauzirea de ratacire, frumosul de urat si binele de rau. Credinta lor este pe masura harului pe care Allah li l-a daruit in calauzirea prin dovezile rationale si cele transmise. Slava Celui Care il alege pentru harul Sau pe cine vointe, Care binecuvanteaza pe cine vointe dintre robii Sai si il lasa fara ajutor pe cel care nu este potrivit pentru bine!

Allah Preainaltul spune despre acesti oameni care intra in Foc, recunoscandu-si nedreptatea si incapatanarea:

فَاعْتَرَفُوا بِذَنبِهِمْ فَسُحْقًا لِأَصْحَابِ السَّعِيرِ ﴿١١﴾

11. Astfel, isi vor recunoaste pacatul. Departe sa fie locuitorii Focului arzator!

Adica: indepartare, pierdere si nenorocire pentru ei! Cat sunt de nefericiti si de rai, fiindca au pierdut rasplata lui Allah si raman pentru totdeauna in Focul arzator, care le mistuie trupurile si ajunge pana la inimile lor.

Versetul 12

إِنَّ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ﴿١٢﴾

12. Cei care se tem de Domnul lor in ascuns vor avea parte de iertare si de o mare rasplata.

Dupa ce a amintit starea celor nefericiti si nelegiuiti, Allah i-a descris pe cei drepti si fericiti, spunand: „Cei care se tem de Domnul lor in ascuns”, adica in toate imprejurarile, chiar si atunci cand nimeni in afara de Allah nu-i vede. Ei nu savarsesc fapte de nesupunere fata de El si nu neglijeaza ceea ce El le-a poruncit. „Vor avea parte de iertare” pentru pacatele lor. Cand Allah le iarta pacatele, ii fereste de raul lor si ii fereste de pedeapsa Iadului. „Si de o mare rasplata”: ceea ce El le-a pregatit in Paradis, din desfatarea vesnica, din intinsa stapanire, din placerile neincetate, din palate, locuinte inalte, hurii frumoase, slujitori si tineri care ii servesc. Mai presus de toate acestea si mai mare decat ele este multumirea Celui Milostiv, pe care El o revarsa asupra locuitorilor Gradinilor.

Versetele 13 la 14

وَأَسِرُوا قَوْلَكُمْ أَوِ اجْهَرُوا بِهِ ۖ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿١٣﴾ أَلَا يَعْلَمُ
مَنْ خَلَقَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ ﴿١٤﴾

13. Fie ca va ascundeti vorbele, fie ca le rostiti deschis, El cunoaste ceea ce se afla in piepturi. 14. Oare sa nu stie Cel Care a creat, cand El este Cel Cunosctor al celor mai fine lucruri, Cel Bine Stiutor?

Aceasta este o vestire din partea lui Allah despre nemarginirea stiintei Sale si despre cunoasterea Sa care cuprinde cele mai fine lucruri. El a spus: „Fie ca va ascundeti vorbele, fie ca le rostiti deschis”, toate sunt la fel inaintea Lui si nimic nu-I ramane ascuns. „El cunoaste ceea ce se afla in piepturi”, adica intentiile si dorintele din ele. Cu atat mai mult cunoaste vorbele si faptele care se aud si se vad!

Apoi El a adus o dovada rationala pentru stiinta Sa, spunand: „Oare sa nu stie Cel Care a creat?” Cum ar putea sa nu stie Cel Care a creat fapturile, le-a intocmit cu precizie si le-a facut frumoase? „Cand El este Cel Cunoscator al celor mai fine lucruri, Cel Bine Stiutor”: cunoasterea Sa este atat de fina, incat cuprinde tainele, ceea ce este ascuns in inimi, lucrurile tainuite si cele nevazute. El este Cel Care „cunoaste taina si ceea ce este si mai ascuns” [Ta Ha 20:7]. Printre intelesurile numelui al-Latif se afla si faptul ca El Se poarta cu bunatate, pe cai tainice, fata de robul Sau apropiat: ii aduce binele si bunatatea de unde acesta nu-si da seama si il fereste de rau de unde nu se asteapta. Il ridica la cele mai inalte trepte prin mijloace la care robul nici nu s-ar fi gandit, pana intr-acolo incat il face sa guste lucruri neplacute pentru a-l duce, prin ele, la ceea ce este mult iubit si la teluri nobile.

Versetul 15

ص

هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ ذَلُولًا فَامْشُوا فِي مَنَاكِبِهَا وَكُلُوا مِن رِّزْقِهِ
وَالِيهِ النُّشُورُ ﴿١٥﴾

15. El este Cel Care v-a facut pamantul supus. Umblati, asadar, pe intinderile lui si mancati din cele daruite de El pentru trai. La El va fi invierea.

Adica: El este Cel Care a supus pamantul pentru voi, ca sa puteti implini pe el tot ceea ce va este de trebuinta: sa saditi, sa construiti, sa lucrati ogorul si sa strabateti drumuri prin care ajungeti in tinuturi indepartate si in tari aflate la mare departare. „Umblati, asadar, pe intinderile lui”, adica pentru a cauta mijloace de trai si castiguri. „Si mancati din cele daruite de El pentru trai. La El va fi invierea.” Dupa ce veti pleca din aceasta lume, pe care Allah a facut-o un loc de incercare si un mijloc prin care se ajunge in Viata de Apoi, veti fi inviati dupa moarte si adunati la Allah, pentru ca El sa va rasplateasca pentru faptele voastre bune si rele.

Versetele 16 la 18

ءَأَمِنْتُمْ مِّنْ فِي السَّمَاءِ أَن يَخْسِفَ بِكُمُ الْأَرْضَ فَإِذَا هِيَ تَمُورُ ﴿١٦﴾ أَمْ
 أَمِنْتُمْ مِّنْ فِي السَّمَاءِ أَن يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا فَسَتَعْلَمُونَ كَيْفَ نَذِيرِ ﴿١٧﴾
 وَلَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ﴿١٨﴾

16. Sunteti oare siguri ca Acela Care este deasupra cerului nu va face pamantul sa va inghita si, deodata, el sa se cutremure? 17. Sau sunteti siguri ca Acela Care este deasupra cerului nu va trimite impotriva voastra o furtuna de pietre? Atunci veti sti cum este avertizarea Mea! 18. Si cei de dinaintea lor au socotit adevarul minciuna. Si cum a fost pedeapsa Mea!³²

Aceasta este o amenintare si o avertizare pentru cel care staruie in razvratire, in depasirea masurii si in nesupunerea ce atrage pedeapsa si osanda. Allah a spus: „Sunteti oare siguri ca Acela Care este deasupra cerului”, adica Allah Preainaltul, Cel deasupra fapturilor Sale, „nu va face pamantul sa va inghita si, deodata, el sa se cutremure?” cu voi si sa se zguduie, pana cand pieriti si sunteti nimiciti?

„Sau sunteti siguri ca Acela Care este deasupra cerului nu va trimite impotriva voastra o furtuna de pietre?”, adica o pedeapsa din cer care sa va loveasca si prin care Allah sa va pedepseasca. „Atunci veti sti cum este avertizarea Mea!”, adica in ce chip va vine ceea ce v-am vestit prin trimisi si prin Carti. Sa nu socotiti ca sentimentul vostru de siguranta va va feri de pedeapsa lui Allah, venita fie din pamant, fie din cer! Vetii afla negresit sfarsitul faptelor voastre, fie ca ragazul vostru este lung, fie ca este scurt. Cei de dinaintea voastra au socotit adevarul minciuna asa cum ati facut si voi, iar Allah Preainaltul i-a nimiciti. Priviti cum a fost pedeapsa Lui asupra lor: El le-a grabit pedeapsa din aceasta lume, inaintea pedepsei Vietii de Apoi. Feriti-va sa nu va loveasca ceea ce i-a lovit pe ei!

³² Nota editiei engleze, dupa at-Tabari: Allah a schimbat belsugul de care se bucurau in lipsuri, iar bunastarea lor in pieire.

Versetul 19

أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صَفَّتْ وَيَقْبِضْنَ مَا يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا الرَّحْمَنُ إِنَّهُ
بِكُلِّ شَيْءٍ بَصِيرٌ ﴿١٩﴾

19. Oare nu privesc la pasarile deasupra lor, care isi intind si isi strang aripile? Numai Cel Milostiv le tine. El vede toate lucrurile.

Aceasta este o mustrare si un indemn de a privi la starea pasarilor pe care Allah le-a supus si carora le-a supus vazduhul. Ele isi intind aripile in el ca sa zboare si le strang ca sa coboare. Raman plutind in vazduh, miscandu-se prin el dupa voia si trebuinta lor. „Numai Cel Milostiv le tine”, caci El le-a supus vazduhul si le-a intocmit trupurile si alcatuirea potrivite pentru zbor. Cel care priveste la pasari si ia invatatura din starea lor gaseste in aceasta o dovada a puterii Creatorului si a grijii Sale dumnezeiesti. El este Unul, Unicul, Caruia singur I se cuvine adorarea. „El vede toate lucrurile”: El ii carmuiește pe robii Sai potrivit cu ceea ce li se cuvine si cu ceea ce cere intelegiunea Sa.

Versetele 20 la 21

أَمَّنْ هَذَا الَّذِي هُوَ جُنْدٌ لَّكُمْ يَنْصَرُّكُمْ مِّنْ دُونِ الرَّحْمَنِ إِنِ الْكَافِرُونَ إِلَّا
فِي غُرُورٍ ﴿٢٠﴾ أَمَّنْ هَذَا الَّذِي يَرْزُقُكُمْ إِنْ أَمْسَكَ رِزْقَهُ بَلْ لَجُّوا فِي
عَتْوٍ وَنُفُورٍ ﴿٢١﴾

20. Cine este acela care va este oaste si va ajuta in afara Celui Milostiv? Necredinciosii nu sunt decat in amagire. 21. Sau cine va va darui cele de trebuinta traiului, daca El Isi opreste darurile? Insa ei staruie in razvratire si in indepartare.

Allah Preainaltul le spune celor razvratiti, care fug de porunca Sa si intorc spatele adevarului: „Cine este acela care va este oaste si va ajuta in afara Celui Milostiv?” Adica: daca Cel Milostiv voieste sa va loveasca un rau, cine va ajuta si il indeparteaza de la voi? Cine va ajuta impotriva dusmanilor vostri in afara Celui Milostiv? El este Cel Care daruieste ajutorul si cinstea si Cel Care aduce injosirea. Celelalte fapturi, chiar daca s-ar aduna pentru a ajuta un rob, nu i-ar aduce niciun folos, nici cat greutatea unui fir de colb, impotriva vreunui dusman. Asadar, staruinta necredinciosilor in necredinta, dupa ce au aflat ca nimeni in afara Celui Milostiv nu-i poate ajuta, este amagire si nesabuinta.

„Sau cine va va darui cele de trebuinta traiului, daca El Isi opreste darurile?” Toate mijloacele de trai sunt de la Allah. Daca El vi le-ar opri, cine vi le-ar trimite? Fapturile nu sunt in stare sa-si asigure singure mijloacele de trai; cu atat mai putin le pot asigura altora! Cel Care daruieste cele de trebuinta si revarsa binefacerile, de la Care singur vine orice binefacere primita de robi, este Cel Care merita sa fie adorat singur. Insa necredinciosii „staruie”, adica persista, „in razvratare”, in impietare si lipsa de supunere fata de adevar, „si in indepartare”, adica fug de adevar.

Versetul 22

أَفَمَنْ يَمْشِي مُكِبًّا عَلَىٰ وَجْهِهِ أَهْدَىٰ أَمَّنْ يَمْشِي سَوِيًّا عَلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٢٢﴾

22. Oare cel care merge cu fata la pamant este mai bine calauzit sau cel care merge drept, pe o cale dreapta?

Adica: dintre cei doi oameni, care este mai bine calauzit? Cel care s-a pierdut in ratacire si s-a afundat in necredinta, a carui inima s-a rasturnat, astfel incat adevarul i-a devenit minciuna si minciuna adevar? Sau cel care cunoaste adevarul, il alege si il implineste, mergand pe calea dreapta in vorbele, faptele si toate starile sale? Simpla privire la starea celor doi arata deosebirea dintre ei si cine este calauzit si cine este ratacit. Starile lor sunt o marturie mai puternica decat vorbele.

Versetele 23 la 26

قُلْ هُوَ الَّذِي أَنشَأَكُمْ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ وَالْأَفْئِدَةَ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ﴿٢٣﴾ قُلْ هُوَ الَّذِي ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ وَإِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٢٤﴾ وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدُ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٥﴾ قُلْ إِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ وَإِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿٢٦﴾

23. Spune: „El este Cel Care v-a adus la existenta si v-a daruit auzul, vazul si inimile. Cat de putin multumiti!” 24. Spune: „El este Cel Care v-a raspandit pe pamant si la El veti fi adunati.” 25. Ei spun: „Cand se va implini aceasta fagaduinta, daca sunteti sinceri?” 26. Spune: „Numai la Allah este stiinta, iar eu sunt doar un prevenitor limpede.”

Allah Preainaltul spune, aratand ca El singur este Cel vrednic de adorare si chemandu-i pe robii Sai sa-I multumeasca si sa-L adore numai pe El: „Spune: El este Cel Care v-a adus la existenta”, adica v-a facut sa existati din nefiinta, fara sa aiba vreun ajutor sau sprijinitor. Cand v-a adus la existenta, El v-a desavarsit alcatuirea prin auz, vaz si inimi. Aceste trei lucruri sunt cele mai alese parti ale trupului si cele mai desavarsite dintre puterile trupesti. Insa, in ciuda acestei binefaceri, „cat de putin multumiti” lui Allah! Putini dintre voi sunt multumitori si putina este multumirea voastra.

„Spune: El este Cel Care v-a raspandit pe pamant”, adica v-a imprastiat in tinuturile lui si v-a asezat in intinderile lui. V-a dat porunci si oprelisti si a revarsat asupra voastra binefacerile de care va folositi. Apoi, dupa aceasta, va aduna pentru Ziua Invierii. Insa aceasta fagaduinta a rasplatii este tagaduita de acesti incapatanati.

„Ei spun”, tagaduind: „Cand se va implini aceasta fagaduinta, daca sunteti sinceri?” Ei au facut din vestirea timpului venirii ei un semn al sinceritatii trimisilor. Aceasta este nedreptate si incapatanare. Caci „numai la Allah este stiinta”, nu la vreuna dintre fapturi. Nu exista o legatura necesara intre adevarul acestei vesti si cunoasterea timpului ei. Adevarul se cunoaste prin dovezile sale, iar Allah a adus pentru adevarul acesteia dovezi si argumente care nu lasa nici cea mai mica indoiala celui care asculta si ia aminte.

Versetele 27 la 30

فَلَمَّا رَأَوْهُ زُلْفَةً سَيِّئَتْ وُجُوهُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَقِيلَ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ
تَدْعُونَ ﴿٢٧﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَهْلَكَنِيَ اللَّهُ وَمَنْ مَعِيَ أَوْ رَحِمَنَا فَمَنْ يُجِيبُ
الْكَافِرِينَ مِنْ عَذَابِ أَلِيمٍ ﴿٢٨﴾ قُلْ هُوَ الرَّحْمَنُ ءَامَنَّا بِهِ وَعَلَيْهِ تَوَكَّلْنَا
فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٢٩﴾

27. Cand o vor vedea aproape, fetele celor care nu au crezut se vor intuneca de spaima si li se va spune: „Iata ceea ce cereati?” 28. Spune: „Ce credeti? Daca Allah ma nimiceste pe mine si pe cei care sunt cu mine sau Se indura de noi, cine ii va apara pe necredinciosi de o pedeapsa dureroasa?” 29. Spune: „El este Cel Milostiv. Noi am crezut in El si in El ne-am increzut. Veti sti cine este intr-o ratacire vadita.”

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَصْبَحَ مَاؤُكُمْ غَوْرًا فَمَنْ يَأْتِيكُمْ بِمَاءٍ مَّعِينٍ ﴿٣٠﴾

30. Spune: „Ce credeti? Daca apa voastra s-ar afunda in pamant, cine v-ar aduce apa curgatoare?”

Adica necredinciosii au tagaduit si s-au amagit cat timp erau in aceasta lume. Dar cand va veni Ziua Rasplatii si vor vedea pedeapsa „aproape” de ei, aceasta ii va ingrozi, ii va inspaimanta si ii va tulbura. Fetele lor se vor schimba din aceasta pricina si vor fi mustrati pentru tagaduirea lor. Li se va spune: „Iata ceea ce creati!” Astazi ati vazut-o cu ochii vostri, lucrul vi s-a lamurit si toate caile de scapare vi s-au taiat. Nu a mai ramas decat sa indurati pedeapsa.

Intrucat cei care il socoteau mincinos pe Trimis, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, si ii respingeau chemarea asteptau sa piara si pandeau loviturile sortii asupra lui, Allah i-a poruncit sa le spuna: Chiar daca dorinta voastra s-ar implini, „daca Allah ma nimiceste pe mine si pe cei care sunt cu mine”, aceasta nu va foloseste cu nimic. Voi ati tagaduit versetele lui Allah si ati ajuns sa meritati pedeapsa. Cine va apara „de o pedeapsa dureroasa”, a carei venire asupra voastra a devenit sigura? Asadar, stradania si dorinta voastra de a pieri eu nu va aduc niciun folos si nu va ajuta cu nimic.

Printre vorbele lor se afla si pretentia ca ei sunt calauziti, iar Trimisul este ratacit. Au repetat aceasta iar si iar, s-au certat si au luptat pentru a o sustine. Atunci Allah i-a poruncit Profetului Sau sa vorbeasca despre starea sa si despre starea celor care il urmeaza, astfel incat calauzirea si evlavia lor sa fie limpezi pentru oricine. Ei spun: „Noi am crezut in El si in El ne-am increzut.” Credinta cuprinde convingerea launtrica, faptele launtrice si pe cele exterioare. Intrucat existenta si desavarsirea faptelor depind de increderea in Allah, El a amintit-o in mod aparte dintre toate faptele. Altfel, ea este cuprinsa in credinta si face parte dintre cerintele ei, dupa cum Allah Preainaltul a spus: „In Allah incredeti-va, daca sunteti credinciosi” [al-Ma'idah 5:23]. Aceasta este starea Trimisului si a celor care il urmeaza, starea care duce la izbanda si de care depinde fericirea. Dusmanii lui se afla in starea potrivnica, fara credinta si fara incredere in Allah. Prin aceasta se cunoaste cine este calauzit si cine se afla intr-o ratacire vadita.

Apoi El a vestit ca numai El daruieste binefacerile, mai ales apa, din care Allah a facut orice lucru viu. El a spus: „Spune: Ce credeti? Daca apa voastra s-ar afunda”, adica ar disparea in adanc, „cine v-ar aduce apa curgatoare?”, din care beti si cu care va adapati vitele si va udati pomii si culturile? Aceasta intrebare are inteles de negare: nimeni nu poate face aceasta in afara lui Allah Preainaltul.

S-a incheiat talcuirea surei al-Mulk. Lauda Ii apartine lui Allah.

Sura al Qalam

VERSETELE 1 LA 52

Numita si Nun. Revelata la Mecca

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurador.

Versetele 1 la 7

ن وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ ﴿١﴾ مَا أَنْتَ بِمَجْنُونٍ ﴿٢﴾ وَإِنَّ لَكَ
لَأَجْرًا غَيْرَ مَمْنُونٍ ﴿٣﴾ وَإِنَّكَ لَعَلَى خُلُقٍ عَظِيمٍ ﴿٤﴾ فَسَتُبْصِرُ
وَيُبْصِرُونَ ﴿٥﴾

1. Nun. Pe condei si pe ceea ce ei scriu! 2. Tu nu esti, prin harul Domnului tau, un nebun. 3. Tu vei avea parte de o rasplata necurmata. 4. Si tu ai un caracter mare. 5. Tu vei vedea si ei vor vedea

بِأَيِّكُمْ الْمَفْتُونُ ﴿٦﴾ إِنْ رَبِّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ
بِالْمُهْتَدِينَ ﴿٧﴾

6. care dintre voi este cu mintea tulburata. 7. Domnul tau ii cunoaste cel mai bine pe cei care s-au abatut de la calea Sa si ii cunoaste cel mai bine pe cei calauziti.

Allah Preainaltul jura pe condei. Acesta este un nume care cuprinde toate condeiele cu care se scriu feluritele stiinte si cu care se astern proza si poezia. Condeiu si feluritele cuvinte care se scriu cu el sunt dintre marile semne ale lui Allah si merita ca El sa jure pe ele pentru a arata nevinovatia Profetului Sau Muhammad, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, fata de nebunia pe care i-o atribuiam dusmanii sai. Allah a negat aceasta despre el, prin harul si bunatatea Domnului sau, Care l-a binecuvantat cu mintea desavarsita, cu judecata temeinica si cu vorbirea hotaratoare, cea mai buna dintre cele pe care

le-au asternut condeiele si le-au scris oamenii. Aceasta este fericirea in aceasta lume.

Apoi El a amintit fericirea lui in Viata de Apoi, spunand: „Tu vei avea parte de o rasplata necurmata”, adica de o rasplata mare, asa cum arata folosirea formei nehotarate a cuvântului. „Necurmata” inseamna neintrerupta³³; ea este statornica si vesnica. Aceasta se datoreaza faptelor bune pe care el, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, le-a trimis inainte, caracterului sau desavarsit si calauzirii sale catre tot binele.

De aceea, El a spus: „Si tu ai un caracter mare”, adica ai o treapta inalta, datorita caracterului cu care Allah te-a binecuvantat. Intelesul acestui caracter mare se aduna in explicatia pe care mama credinciosilor, Aishah, Allah sa fie multumit de ea, a dat-o celui care a intrebat-o despre el: „Caracterul sau era Coranul.”³⁴

Aceasta se regaseste, de pilda, in cuvintele Sale: „Fii ingaduitor, porunceste binele si indeparteaza-te de cei nestiutori” [al-A’raf 7:199]; „Prin indurarea lui Allah ai fost bland cu ei...” [Al Imran 3:159]; „V-a venit un Trimis dintre voi, caruia ii este greu ceea ce va impovareaza...” [at-Tawbah 9:128]. Asemenea acestora sunt si celelalte versete care arata ca el, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, avea cele mai alese insusiri si care indeamna la orice caracter frumos. El a avut partea cea mai deplina si mai nobila din ele si a atins culmea cea mai inalta a fiecarei insusiri.

El, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, era bland, ingaduitor si apropiat de oameni. Raspundea chemarii celui care il invita, implinea nevoia celui care ii cerea ajutorul si mangaia inima celui care ii cerea ceva, fara sa-l lipseasca si fara sa-l intoarca dezamagit. Daca insotitorii lui doreau de la el un lucru, se intelegea cu ei, ii urma si le implinea dorinta, daca acel lucru nu cuprindea ceva oprit. Cand lua o hotarare, nu se purta in chip autoritar fata de ei, ci se sfatuia cu ei si le cerea parerea. Primea binele celui care facea bine si il ierta pe cel care gresea. Nu statea cu cineva decat purtandu-se fata de el in chipul cel mai deplin si mai frumos. Nu se incrunta in fata lui, nu ii vorbea cu asprime si nu-si ascundea zambetul. Nu-i tinea socoteala scaparilor de limba si nu-l tragea la raspundere pentru asprimea cu care se purta, ci ii arata cea mai mare bunatate si il suporta cu cea mai mare rabdare, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui.

³³ Nota editiei arabe: Manuscrisul B explica aici „necurmata” prin cuvântul „intrerupta” (maqtu’), fara negatie. Textul de baza are „neintrerupta” (ghayr maqtu’), potrivit sensului versetului.

³⁴ Nota editiei arabe: Relatarea Aishei este consemnata de Muslim (nr. 746). Nota editiei engleze: Relatarea este consemnata si de Abu Dawud si a fost declarata autentica de al-Albani.

Dupa ce Allah l-a asezat pe cele mai inalte trepte in toate privintele, iar dusmanii lui il numeau nebun si cu mintea tulburata, El a spus: „Tu vei vedea si ei vor vedea care dintre voi este cu mintea tulburata.” S-a aratat limpede ca el era cel mai bine calauzit dintre oameni si cel mai desavarsit, atat in sine, cat si in folosul adus altora. Dusmanii lui erau cei mai raticiti dintre oameni si cei mai rai fata de oameni. Ei sunt cei care i-au amagit pe robii lui Allah si i-au abatut de la calea Sa. Este de ajuns ca Allah stie aceasta, caci El este Cel Care cere socoteala si rasplateste.

„Domnul tau ii cunoaste cel mai bine pe cei care s-au abatut de la calea Sa si ii cunoaste cel mai bine pe cei calauziti.” In aceasta se afla o amenintare pentru cei raticiti, o fagaduinta pentru cei calauziti si o lamurire a intelegiunii lui Allah: El il calauzeste pe cel potrivit pentru calauzire, nu pe altul.

Versetele 8 la 16

فَلَا تُطِيعِ الْمَكْذِبِينَ ﴿٨﴾ وَدُّوا لَوْ تُدْهِنُ فَيُدْهِنُونَ ﴿٩﴾ وَلَا تُطِيعِ كُلَّ حَلَّافٍ مِّمَّيْنِ ﴿١٠﴾ هَمَّازٍ مَّشَاءٍ بَنِيمٍ ﴿١١﴾ مَنَاجٍ لِلْخَيْرِ مُعْتَدٍ أَثِيمٍ ﴿١٢﴾

8. Nu le da ascultare celor care socotesc adevarul minciuna! 9. Ei ar dori ca tu sa faci compromisuri, ca sa faca si ei compromisuri. 10. Si nu-i da ascultare niciunui om care jura intruna si este vrednic de dispret, 11. defaimator, care umbla cu barfe, 12. care opreste binele, incalca masura si este plin de pacate,

عُتْلٍ بَعْدَ ذَلِكَ زَنِيمٍ ﴿١٣﴾ أَنْ كَانَ ذَا مَالٍ وَنَبِينٍ ﴿١٤﴾ إِذَا تَنَلَّى عَلَيْهِ
ءَايَتُنَا قَالَ أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿١٥﴾ سَنَسِفُهُ عَلَى الْخُرُطُومِ ﴿١٦﴾

13. aspru si, pe deasupra, de obarsie indoielnica, 14. pentru ca are avere si fii. 15. Cand ii sunt recitate versetele Noastre, el spune: „Povesti ale celor de demult!” 16. Noi il vom insemna pe nas.

Allah Preainaltul ii spune Profetului Sau Muhammad, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui: „Nu le da ascultare celor care socotesc adevarul minciuna”, celor care te-au socotit mincinos si s-au impotrivit cu incapatanare adevarului. Ei nu sunt vrednici sa li se dea ascultare, fiindca nu poruncesc decat ceea ce se potriveste poftelor lor si nu doresc decat neadevarul. Cel care le da ascultare se indreapta catre ceea ce ii face rau. Aceasta ii cuprinde pe toti cei care tagaduiesc adevarul si orice ascultare care izvoraste din aceasta tagaduire, chiar daca aici contextul priveste un caz anume: politeistii i-au cerut Profetului,

binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, sa nu mai vorbeasca despre lipsurile zeilor si ale religiei lor, iar ei sa nu mai vorbeasca impotriva lui.

De aceea, El a spus: „Ei ar dori”, adica politeistii, „ca tu sa faci compromisuri”, sa fii de acord cu o parte din ceea ce urmeaza ei, fie prin vorba, fie prin fapta, fie tacand atunci cand trebuie sa vorbești, „ca sa faca si ei compromisuri”. Insa tu vesteste limpede porunca lui Allah si arata deschis religia islamului! Infatisarea ei deplina cuprinde respingerea a ceea ce i se opune si aratarea lipsurilor a ceea ce o contrazice.

„Si nu-i da ascultare niciunui om care jura intruna”, adica jura mult. Un asemenea om nu poate fi decat mincinos, iar mincinosul nu poate fi decat „vrednic de dispret”: josnic la suflet, lipsit de nazuinti inalte, fara dorinta de bine, urmarind doar poftele josnice ale propriului suflet.

„Defaimator”, adica unul care le gaseste oamenilor multe cusururi si ii ataca prin vorbire pe la spate, prin batjocura si prin altele asemenea. „Care umbla cu barfe”, adica merge printre oameni purtand vorbe de la unii la altii, pentru a strica legaturile dintre ei si a starni vrajba si ura.

„Care opreste binele”, adica nu implineste binele la care este indatorat, cum ar fi cheltuielile obligatorii, ispasirile, zakatul si celelalte asemenea. „Incalca masura” fata de fapturi, nedreptatindu-le in privinta vietii, averii si onoarei lor. „Plin de pacate”, adica savarseste multe pacate legate de dreptul lui Allah Preainaltul.

„Aspru”, adica rau la fire, neinduplecat, cu inima impietrita si nesupus adevarului. „Si, pe deasupra, de obarsie indoielnica”, adica unul care isi pretinde un neam ce nu-i apartine, fara obarsie si fara un temei din care sa izvorasca binele. Dimpotriva, caracterul lui este cel mai urat si nu se nadajduieste vreo indreptare de la el. El poarta un semn, adica o trasatura prin care este cunoscut in rau.

Intelesul acestor cuvinte este ca Allah Preainaltul a oprit ascultarea de orice om care jura mult, este mincinos, josnic la suflet si rau la caracter. Mai ales este vorba despre insusirile care cuprind admiratia de sine, trufia fata de adevar si fata de fapturi, dispretuirea oamenilor prin vorbire pe la spate, prin barfe si prin atacarea lor, precum si savarsirea multor pacate.

Desi aceste versete au fost pogorate cu privire la unii dintre politeisti, precum al-Walid ibn al-Mughirah sau altcineva³⁵, caci Allah spune despre el: „Pentru ca are avere si fii. Cand ii sunt recitate versetele Noastre, el spune: Povesti ale celor de demult!”, ele ii cuprind pe toti cei descrisi prin aceste insusiri. Adica, din pricina multimii averii si a fiilor sai, el s-a razvratit, s-a

³⁵ Nota editiei arabe: Vezi Fath al-Bari, vol. 8, p. 662.

semetit impotriva adevarului si l-a respins cand i-a venit, socotindu-l printre povestile celor de demult, care pot fi adevarate sau mincinoase. Coranul a fost pogorat pentru calauzirea tuturor fapturilor, cuprinzand primele si ultimele generatii ale comunitatii. Unele versete au fost pogorate dintr-un anumit motiv sau cu privire la o anumita persoana pentru a lamuri regula generala si pentru a arata cazurile particulare cuprinse in judecatile generale.

Apoi Allah Preainaltul l-a amenintat pe cel care se poarta in felul descris de El: il va insemna „pe nas”, ca pedeapsa. Il va pedepsi cu o pedeapsa vadita, care va lasa un semn in locul unde ii va fi cel mai greu de indurat, adica pe fata.

Versetele 17 la 33

إِنَّا بَلَوْنَهُمْ كَمَا بَلَوْنَا أَصْحَابَ الْجَنَّةِ إِذْ أَقْسَمُوا لَيَصْرِمُنَّهَا مُصْبِحِينَ ﴿١٧﴾ وَلَا يَسْتَنْوُونَ ﴿١٨﴾ فَطَافَ عَلَيْهَا طَائِفٌ مِّن رَّبِّكَ وَهُمْ نَائِمُونَ ﴿١٩﴾ فَأَصْبَحَتْ كَالصَّرِيمِ ﴿٢٠﴾ فَتَنَادَوْا مُصْبِحِينَ ﴿٢١﴾

17. Noi i-am incercat asa cum i-am incercat pe stapanii gradinii, cand au jurat ca ii vor culege roadele dis-de-dimineata, 18. fara sa faca vreo exceptie. 19. Insa o nenorocire de la Domnul tau a trecut peste ea in timp ce ei dormeau, 20. iar ea a ajuns asemenea noptii intunecate. 21. Dimineata s-au strigat unii pe altii:

أَنْ أَغْدُوا عَلَىٰ حَرِّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَٰرِمِينَ ﴿٢٢﴾ فَانْطَلَقُوا وَهُمْ يَتَخَفَتُونَ ﴿٢٣﴾ أَنْ لَا يَدْخُلَهَا الْيَوْمَ عَلَيْكُمْ مَّسْكِينٌ ﴿٢٤﴾ وَغَدُوا عَلَىٰ حَرِّ قَادِرِينَ ﴿٢٥﴾ فَلَهَا رَأَوْهَا قَالُوا إِنَّا لَضَالُّونَ ﴿٢٦﴾

22. „Porniti devreme spre ogorul vostru, daca vreti sa-i culegeti roadele!” 23. Au pornit, soptindu-si unii altora: 24. „Sa nu intre astazi in ea, la voi, niciun sarman!” 25. Au pornit devreme, hotarati sa opreasca daruirea si socotindu-se in stare. 26. Cand au vazut-o, au spus: „Ne-am ratacit!”

بَلْ نَحْنُ مُحْرَمُونَ ﴿٢٧﴾ قَالَ أَوْسَطُهُمْ أَلَمْ أَقُلْ لَكُمْ لَوْلَا
تُسَبِّحُونَ ﴿٢٨﴾ قَالُوا سُبْحَانَ رَبِّنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿٢٩﴾ فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ
عَلَى بَعْضٍ يَتَلَوْمُونَ ﴿٣٠﴾ قَالُوا يَوَيْلَنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿٣١﴾

27. „Ba nu, suntem lipsiti de roade!” 28. Cel mai cumpatat dintre ei a spus: „Nu v-am spus eu: De ce nu-L preamariti pe Allah?” 29. Ei au spus: „Slava Domnului nostru! Noi am fost nedrepti!” 30. Apoi s-au intors unii spre altii, mustrandu-se. 31. Au spus: „Vai noua! Noi am incalcat masura!”

عَسَىٰ رَبُّنَا أَن يُبَدِّلَنَا خَيْرًا مِّنْهَا إِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا رُغْبُونَ ﴿٣٢﴾ كَذَلِكَ الْعَذَابُ
وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٣٣﴾

32. Poate ca Domnul nostru ne va da in schimb una mai buna decat aceasta. Spre Domnul nostru ne indreptam nadajde.” 33. Astfel este pedeapsa! Iar pedeapsa Vietii de Apoi este mai mare, daca ar sti!

Allah Preainaltul spune: Noi i-am incercat pe acesti oameni care tagaduiesc adevarul, le-am dat ragaz si i-am inzestrat cu ceea ce am voit din avere, fii, viata lunga si altele asemenea, potrivite poftelor lor. Nu am facut aceasta pentru ca ei ar fi cinstiti inaintea Noastra, ci poate fi o atragere treptata spre pieire, fara ca ei sa-si dea seama. Amagirea lor prin acestea este asemenea amagirii stapanilor gradinii, care erau partasi la ea, atunci cand pomii au rodit, fructele s-au copt si a venit vremea culesului. Ei erau siguri ca roadele le stau la indemana si se afla sub puterea lor si ca nu exista nimic care sa-i opreasca sa le culeaga. De aceea au jurat, fara sa faca vreo exceptie, ca le vor culege dis-de-dimineata. Nu stiau ca Allah ii pandeste si ca pedeapsa ii va ajunge pe neasteptate si va veni inaintea lor la gradina.

„Insa o nenorocire de la Domnul tau a trecut peste ea”, adica o pedeapsa a coborat asupra ei noaptea, „in timp ce ei dormeau”, a nimicit-o si a distrus-o. „Iar ea a ajuns asemenea noptii intunecate”, adica intunecata ca noaptea, iar pomii si roadele au disparut.

Aceasta s-a intamplat fara ca ei sa-si dea seama de nenorocirea care se abatuse asupra lor. De aceea, cand s-a facut dimineata, s-au strigat unii pe altii, spunand: „Porniti devreme spre ogorul vostru, daca vreti sa-i culegeti roadele!”

„Au pornit”, indreptandu-se spre ea, „soptindu-si unii altora” despre oprirea dreptului lui Allah Preainaltul si spunand: „Sa nu intre astazi in ea, la voi, niciun sarman!” Adica au plecat devreme, inainte ca oamenii sa se

raspandeara, si s-au indemnat unii pe altii sa-i lipseasca pe cei saraci si nevoiasi. Din pricina zgarceniei si a grijii lor peste masura, sopteau aceste cuvinte, temandu-se sa nu-i auda cineva si sa-i instiinteze pe saraci.

„Au pornit devreme”, in aceasta stare urata, de impietire si lipsa de mila, „hotarati sa opreasca daruirea si socotindu-se in stare”, adica hotarati sa retina si sa impiedice dreptul lui Allah, siguri ca sunt in stare sa faca aceasta.

„Cand au vazut-o” in starea pe care Allah a descris-o, asemenea noptii intunecate, „au spus”, din nedumerire si tulburare: „Ne-am ratacit!”, adica ne-am abatut de la ea; poate ca aceasta este alta gradina. Cand au cercetat si si-au venit in fire, au spus: „Ba nu, suntem lipsiti de roade!” Atunci au stiut ca aceea era o pedeapsa.

„Cel mai cumpatat dintre ei a spus”, adica cel mai drept si cu cea mai buna purtare dintre ei: „Nu v-am spus eu: De ce nu-L preamariti pe Allah?” Adica sa-L socotiti mai presus de ceea ce nu I se cuvine, printre care se afla si gandul vostru ca puterea voastra este de sine statatoare. Daca ati fi facut exceptia, spunand: „Daca Allah vointe”, si ati fi pus vointa voastra sub vointa Lui, nu vi s-ar fi intamplat ceea ce vi s-a intamplat.

„Ei au spus: Slava Domnului nostru! Noi am fost nedrepti!” Adica si-au indreptat greseala dupa aceasta, insa dupa ce pedeapsa se abatuse asupra gradinii lor si nu mai putea fi ridicata. Totusi, poate ca aceasta preamarire si recunoasterea propriei nedreptati le-au folosit la usurarea pacatului si au fost o cainta.

De aceea au simtit o mare parere de rau si „s-au intors unii spre altii, mustrandu-se” pentru ceea ce savarsisera. „Au spus: Vai noua! Noi am incalcat masura!”, adica am depasit hotarul in privinta dreptului lui Allah si a dreptului robilor Sai. „Poate ca Domnul nostru ne va da in schimb una mai buna decat aceasta. Spre Domnul nostru ne indreptam nadajdea.” Ei au nadajduit ca Allah le va da in loc ceva mai bun si au fagaduit ca se vor indrepta catre Allah cu dorinta si ca vor starui in rugaciunea catre El in aceasta lume. Daca au fost asa cum au spus, atunci se pare ca Allah le-a dat in aceasta lume ceva mai bun in locul ei. Caci celui care Il cheama pe Allah cu sinceritate, se indreapta catre El cu dorinta si nadajduieste in El, Allah ii daruieste ceea ce cere.

Allah Preainaltul a spus, aratand gravitatea celor petrecute: „Astfel este pedeapsa!”, adica pedeapsa din aceasta lume pentru cel care savarseste ceea ce o atrage. Allah ii ia lucrul prin care s-a razvratit si s-a semetit si pentru care a ales viata lumeasca, lipsindu-l de el tocmai cand are cea mai mare nevoie de el. „Iar pedeapsa Vietii de Apoi este mai mare” decat pedeapsa acestei lumi, „daca ar sti!” Cel care stie aceasta este indemnat sa se fereasca de orice pricina care atrage pedeapsa si il lipseste de rasplata.

Versetele 34 la 41

إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتٍ النَّعِيمِ ﴿٣٤﴾ أَفَجَعَلُ الْمُسْلِمِينَ
كَالْجُرِمِينَ ﴿٣٥﴾ مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ﴿٣٦﴾ أَمْ لَكُمْ كِتَابٌ فِيهِ
تَدْرُسُونَ ﴿٣٧﴾ إِنَّ لَكُمْ فِيهِ لَمَا تَخَيَّرُونَ ﴿٣٨﴾

34. Cei care se tem de Allah vor avea la Domnul lor Gradinile desfatarii.
35. Oare ii vom face pe cei supusi lui Allah asemenea nelegiuitilor? 36. Ce este
cu voi? Cum judecati? 37. Sau aveti o Carte din care invatati 38. ca veti avea
tot ceea ce alegeti?

أَمْ لَكُمْ أَيْمَانٌ عَلَيْنَا بَلِغَةٌ إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ إِنَّ لَكُمْ لَمَا تَحْكُمُونَ ﴿٣٩﴾
سَلِّمُوا إِلَيْهِمْ بِذَلِكَ زَعِيمٌ ﴿٤٠﴾ أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ فَلْيَأْتُوا بِشُرَكَائِهِمْ إِنْ كَانُوا
صَادِقِينَ ﴿٤١﴾

39. Sau aveti din partea Noastra juraminte care Ne leaga pana in Ziua
Invierii, ca veti avea tot ceea ce hotarati? 40. Intreaba-i care dintre ei
chezasuieste aceasta. 41. Sau au ei asociati? Sa-i aduca, asadar, pe asociatii
lor, daca sunt sinceri!

Allah Preainaltul vesteste ceea ce le-a pregatit celor care se feresc de
necredinta si de pacate: felurite desfatari si o viata lipsita de necazuri, in
apropierea Celui mai Generos dintre cei generosi. Intelegiunea Sa nu cere ca
El sa-i faca pe cei tematori, care I se supun Domnului lor, li urmeaza porunca si
cauta multumirea Sa, asemenea nelegiuitilor care s-au afundat in nesupunere
fata de El, in tagaduirea versetelor Sale, in dusmania fata de trimisii Sai si in
lupta impotriva celor apropiati Lui. Cel care socoteste ca El le va da aceeasi
rasplata a judecat rau: judecata lui este neadevarata si parerea lui este stricata.

Daca nelegiuitii pretind aceasta, ei nu au niciun sprijin pentru pretentia lor.
Nu au o Carte pe care o invata si o citesc, din care sa afle ca sunt dintre
locuitorii Paradisului si ca vor avea tot ceea ce cer si aleg. Nu au de la Allah
vreun legamant sau juramant care sa-L lege pana in Ziua Invierii, potrivit caruia
vor primi ceea ce hotarasc. Nu au nici asociati si ajutoare care sa le implineasca
dorintele. Daca au asociati si ajutoare, sa-i aduca, daca sunt sinceri! Se stie ca
toate acestea lipsesc. Ei nu au o Carte, nu au de la Allah un legamant de
mantuire si nu au asociati care sa-i ajute. Astfel se cunoaste ca pretentiile lor
sunt neadevarate si stricate. Cuvintele Sale: „Intreaba-i care dintre ei

chegasuieste aceasta” inseamna: care dintre ei garanteaza aceasta pretentie a carei falsitate s-a dovedit? Nimeni nu poate sa o sustina si sa o garanteze.

Versetele 42 la 43

يَوْمَ يُكْشَفُ عَنْ سَاقٍ وَيُدْعَوْنَ إِلَى السُّجُودِ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ ﴿٤٢﴾ خَشَعَةً
أَبْصَرَهُمْ تَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ وَقَدْ كَانُوا يُدْعَوْنَ إِلَى السُّجُودِ وَهُمْ سَلِيمُونَ ﴿٤٣﴾

42. In Ziua in care va fi descoperit Fluierul Piciorului si vor fi chemati sa se prosterneze, dar nu vor putea, 43. privirile lor vor fi coborate, iar umilinta ii va acoperi. Ei fusesera chemati sa se prosterneze pe cand erau sanatosi.

Adica atunci cand va veni Ziua Invierii si se vor arata in ea cutremurele, grozaviile si spaimile pe care mintea nu si le poate inchipui, Creatorul va veni pentru a judeca intre robii Sai si a-i rasplati. El Isi va descoperi Fluierul Piciorului Sau cel nobil, cu care nimic nu se aseamana, si le va arata fapturilor din maretia si slava Sa ceea ce nu poate fi exprimat. Atunci „vor fi chemati sa se prosterneze” inaintea lui Allah. Credinciosii care se prosternau de bunavoie si prin propria alegere se vor prosterna. Nelegiuitii ipocriti vor incerca sa se prosterneze, dar nu vor putea, iar spinarea lor va fi asemenea coarnelor vitelor: nu se vor putea apleca. Aceasta este o rasplata de acelasi fel cu faptele lor. In aceasta lume erau chemati sa se prosterneze inaintea lui Allah, sa-L socoteasca Unic si sa-L adore, fiind sanatosi, fara vreo neputinta, insa s-au semetit si au refuzat. Sa nu intrebi despre starea lor si despre raul sfarsit pe care il vor avea in Ziua aceea! Allah S-a maniat pe ei, hotararea pedepsei li s-a implinit si toate caile de scapare li s-au taiat. Caindu-se ori dezvinovatindu-se in Ziua Invierii, nu vor avea niciun folos. In aceasta se afla ceea ce impiedica inimile sa staruie in pacate si le indeamna sa indrepte lucrurile cat timp mai este cu putinta.

Versetele 44 la 52

فَذَرْنِي وَمَنْ يُكَذِّبُ هَذَا الْخَدِيثَ ^ط سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ حَيْثُ لَا
يَعْلَمُونَ ﴿٤٤﴾ وَأُمْلِي لَهُمْ إِنَّ كَيْدِي مَتِينٌ ﴿٤٥﴾ أَمْ تَسْأَلُهُمْ أَجْرًا فَهُمْ
مِنْ مَغْرَمٍ مُثْقَلُونَ ﴿٤٦﴾ أَمْ عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ فَهُمْ يَكْتُبُونَ ﴿٤٧﴾ فَأَصْبِرْ
لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تَكُنْ كَصَاحِبِ الْحُوتِ إِذْ نَادَىٰ وَهُوَ مَكْظُومٌ ﴿٤٨﴾

44. Lasa in seama Mea pe cel care tagaduiește acest cuvânt! Noi ii vom atrage treptat spre pieire, fara ca ei sa stie. 45. Le dau ragaz, caci planul Meu este de neclintit. 46. Sau le ceri vreo plata, astfel incat ei sunt impovarati de o datorie? 47. Sau au ei stiinta celor nevazute si o scriu?³⁶ 48. Rabda, asadar, hotararea Domnului tau si nu fi asemenea celui inghitit de peste, cand a strigat, apasat de mahnire.

لَوْلَا أَنْ تَدْرَكَهُ نِعْمَةٌ مِنْ رَبِّهِ لَبَدَّ بِالْعَرَاءِ وَهُوَ مَذْمُومٌ ﴿٤٩﴾ فَاجْتَبَاهُ
رَبُّهُ فَعَلَّهُ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٥٠﴾ وَإِنْ يَكَادُ الَّذِينَ كَفَرُوا لِيُزْلِقُونَكَ
بِأَبْصَرِهِمْ لَمَّا سَمِعُوا الذِّكْرَ وَيَقُولُونَ إِنَّهُ لَمَجْنُونٌ ﴿٥١﴾ وَمَا هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ
لِّلْعَالَمِينَ ﴿٥٢﴾

49. Daca nu l-ar fi ajuns un har de la Domnul sau, ar fi fost aruncat pe pamantul pustiu, vrednic de mustrare. 50. Insa Domnul sau l-a ales si l-a facut dintre cei drepti. 51. Cei care nu au crezut aproape ca te doboara cu privirile lor, cand aud Pomenirea, si spun: „El este nebun!” 52. Insa acesta nu este decat o pomenire pentru lumi.

Adica: lasa-i pe seama Mea pe cei care tagaduiesc Coranul cel mare, caci Mie Imi revine sa-i rasplatesc. Nu cere sa li se grabeasca pedeapsa! „Noi ii vom atrage treptat spre pieire, fara ca ei sa stie.” Ii inzestram cu averi si copii si le dam din belsug mijloace de trai si fapte, pentru ca ei sa se amageasca si sa staruie in ceea ce ii vatama. Acesta este planul lui Allah impotriva lor. Planul lui Allah impotriva dusmanilor Sai este trainic si puternic: raul si pedeapsa lor ajung la cea mai mare masura.

³⁶ Nota editiei engleze, dupa al-Qurtubi, care relateaza de la Ibn Abbas: Intrebarea este daca ei cunosc cele nevazute inscise in Tabla Pastrata (al-Lawh al-Mahfuz), pe care sa-si intemeieze argumentele impotriva Profetului.

„Sau le ceri vreo plata, astfel incat ei sunt impovarati de o datorie?” Nu exista niciun motiv pentru indepartarea lor de tine si pentru refuzul lor de a te crede. Tu ii inveti si ii chemi la Allah numai pentru binele lor, fara sa le ceri din averea lor vreo plata care sa le fie apasatoare.

„Sau au ei stiinta celor nevazute si o scriu?” Oare au gasit in lucrurile nevazute pe care le cunosc ca ei sunt pe adevar si ca vor avea rasplata la Allah? Nu asa stau lucrurile, ci starea lor este aceea a omului incapatanat si nedrept.

Nu mai ramane decat rabdarea fata de vatamarile lor, suportarea celor ce vin din partea lor si staruinta in chemarea lor. De aceea, El a spus: „Rabda, asadar, hotararea Domnului tau”, adica ceea ce El a hotarat prin Lege si prin decretul Sau. Hotararea care aduce ceva dureros trebuie intampinata cu rabdare, nu cu nemulțumire si neliniste. Iar hotararea legiuita trebuie intampinata cu primire, supunere si ascultare deplina fata de porunca Sa. Cuvintele Sale: „Si nu fi asemenea celui inghitit de peste” se refera la Yunus, fiul lui Matta, binecuvantarea si pacea fie asupra lui. Adica nu-i semana in starea care l-a facut sa ajunga inchis in pantecele pestelui: el nu a avut fata de neamul sau rabdarea care i se cerea si a plecat manios pe Domnul sau, pana cand s-a urcat intr-o corabie pe mare. Cand corabia s-a ingreunat de cei aflati in ea, oamenii au tras la sorti cine sa fie aruncat, ca sa le usureze povara. Sortii au cazut asupra lui, iar pestele l-a inghitit, el fiind vrednic de mustrare.³⁷

Cuvintele Sale: „Cand a strigat, apasat de mahnire” inseamna fie ca era in pantecele pestelui, care il inchisese in stramtoarea lui, fie ca a strigat coplesit de griji si de mahnire. El a spus: „Nu exista alta divinitate in afara de Tine! Slava Tie! Eu am fost dintre cei nedrepti” [al-Anbiya 21:87]. Allah i-a raspuns rugaciunii, iar pestele l-a aruncat din pantecele lui pe pamantul pustiu, pe cand era bolnav. Allah a facut sa creasca deasupra lui o planta de dovleac. De aceea, El a spus aici: „Daca nu l-ar fi ajuns un har de la Domnul sau, ar fi fost aruncat pe pamantul pustiu”, adica pe un pamant gol, „vrednic de mustrare”. Insa Allah l-a cuprins cu indurarea Sa, astfel incat a fost aruncat acolo vrednic de lauda, iar starea lui a devenit mai buna decat cea de dinainte. De aceea, El a spus: „Insa Domnul sau l-a ales”, adica l-a ales dintre ceilalti, l-a apropiat si l-a curatit de orice intinare, „si l-a facut dintre cei drepti”: cei ale caror fapte, vorbe, intentii si stari sunt drepte.

Profetul nostru Muhammad, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, a implinit aceasta porunca si a rabdat hotararea Domnului sau cu o rabdare pe care nimeni dintre fapturi nu a egalat-o. Allah i-a daruit sfarsitul cel bun, iar sfarsitul cel bun este al celor tematori. Dusmanii lui nu au izbutit impotriva lui

³⁷ Nota editiei engleze: Yunus a plecat de la neamul la care fusese trimis, care nu dadea ascultare chemarii sale, fara ingaduinta Domnului sau, temandu-se ca oamenii ii vor face rau.

decat ceea ce s-a întors spre raul lor. Ei au dorit până și să-l doboare „cu privirile lor”, adică să-l lovească cu privirile lor, din pizma, rânchiuna și furia lor. Acesta a fost capatul vătămării prin fapta pe care au putut să i-o pricinuiască, iar Allah l-a ocrotit și l-a sprijinit. Cât despre vătămarea prin vorbe, ei spuneau despre el ceea ce le însuflau inimile lor: uneori spuneau că este nebun, alții poet, iar alții vrăjitor. Allah Preaînaltul a spus: „Însă acesta nu este decât o pomenire pentru lumi.” Adică acest Coran mareț, această Pomenire plină de înțelepciune, nu este decât o pomenire pentru lumi, prin care își amintesc cele de folos pentru religia și viața lor lumească. Lauda îi aparține lui Allah.

Sura al Haqqah

VERSETELE 1 LA 52

Revelata la Mecca

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator.

Versetele 1 la 8

الْحَاقَّةُ ﴿١﴾ مَا الْخَاقَةُ ﴿٢﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْخَاقَةُ ﴿٣﴾ كَذَبَتْ ثَمُودُ
وَعَادُ بِالْقَارِعَةِ ﴿٤﴾ فَأَمَّا ثَمُودُ فَأُهْلِكُوا بِالطَّاغِيَةِ ﴿٥﴾

1. Cea care se va implini negresit! 2. Ce este Cea care se va implini negresit?
3. Si ce te-ar putea face sa stii ce este Cea care se va implini negresit?
4. Thamud si Ad au tagaduit Ziua care loveste. 5. Cat despre Thamud, ei au fost nimiciti de strigatul coplesitor.

وَأَمَّا عَادُ فَأُهْلِكُوا بِرِيحٍ صَرْصَرٍ عَاتِيَةٍ ﴿٦﴾ سَخَّرَهَا عَلَيْهِمْ سَبْعَ لَيَالٍ وَثَمَنِيَةً
أَيَّامٍ حُسُومًا فَتَرَى الْقَوْمَ فِيهَا صَرْعَى كَأَنَّهُمْ أُعْجَازُ نَخْلٍ خَاوِيَةٍ ﴿٧﴾ فَهَلْ
تَرَى لَهُمْ مِنْ بَاقِيَةٍ ﴿٨﴾

6. Iar Ad au fost nimiciti de un vant rece, vijelios, 7. pe care l-a dezlantuit asupra lor sapte nopti si opt zile fara intrerupere. Ai fi vazut atunci oamenii zacand fara viata, de parca ar fi fost trunchiuri de palmieri prabusiti. 8. Mai vezi oare vreo ramasita a lor?

„Cea care se va implini negresit” este unul dintre numele Zilei Invierii, fiindca ea se va implini si se va abate asupra fapturilor, iar in ea se vor arata adevarul lucrurilor si cele ascunse in piepturi. Allah Preainaltul i-a aratat maretia si insemnatatea prin repetarea cuvintelor: „Cea care se va implini negresit! Ce este Cea care se va implini negresit? Si ce te-ar putea face sa stii ce este Cea care se va implini negresit?” Caci ea are o insemnatate mare si este o zi cumplita.

Printre semnele maretiei ei se afla si faptul ca Allah a nimicit neamurile care au tagaduit-o, prin pedeapsa grabnica.

Apoi El a amintit un exemplu dintre imprejurarile ei vazute in aceasta lume: pedepsele cumplite pe care le-a abatut asupra neamurilor razvratite. El a spus: „Thamud si Ad au tagaduit.” Thamud erau vestitul trib care locuia in al-Hijr. Allah l-a trimis la ei pe Trimisul Sau Salih, pacea fie asupra lui, oprindu-i de la asocierea de parteneri lui Allah in care se aflau si poruncindu-le sa-L socoteasca Unic. Ei insa i-au respins chemarea, l-au socotit mincinos si au tagaduit ceea ce le-a vestit despre Ziua Invierii. Ea este Ziua care loveste fapturile cu grozaviile sale. Tot astfel a fost si cu neamul Ad de odinioara, care locuia in Hadramawt. Allah l-a trimis la ei pe Trimisul Sau Hud, binecuvantarea si pacea fie asupra lui, chemandu-i sa-L adore numai pe Allah, insa ei l-au socotit mincinos si au tagaduit ceea ce le-a vestit despre inviere. Atunci Allah i-a nimicit pe cei razvratiti prin pieirea grabnica.

„Cat despre Thamud, ei au fost nimiciti de strigatul coplesitor”, adica de strigatul acela mare si ingrozitor, care le-a sfasiat inimile si din pricina caruia li s-au stins sufletele. Au ajuns morti, astfel incat nu se mai vedeau decat locuintele si trupurile lor.

„Iar Ad au fost nimiciti de un vant rece, vijelios”, adica de un vant puternic, cu suflare naprasnica, al carui vuiet era mai puternic decat tunetul asurzitor. „Vijelios” inseamna ca a depasit puterea pazitorilor sai, potrivit multor talcuitori, sau ca s-a dezlantuia asupra neamului Ad si a intrecut masura, dupa cum este corect.

„Pe care l-a dezlantuia asupra lor sapte nopti si opt zile fara intrerupere”, adica zile nefaste, rele si cumplite pentru ei, care i-au nimicit si i-au facut sa piara. „Ai fi vazut atunci oamenii zacand fara viata”, adica morti, „de parca ar fi fost trunchiuri de palmieri prabusiti”, carora li s-au taiat varfurile si care au cazut unele peste altele. „Mai vezi oare vreo ramasita a lor?” Aceasta intrebare are intelesul unei negari categorice.

Versetele 9 la 12

وَجَاءَ فِرْعَوْنُ وَمَنْ قَبْلَهُ وَالْمُؤْتَفِكَتُ بِالْخَاطِئَةِ ﴿٩﴾ فَعَصَوْا رَسُولَ رَبِّهِمْ
فَأَخَذَهُمْ أَخْذَةً رَابِيَةً ﴿١٠﴾ إِنَّا لَمَّا طَغَا الْمَاءُ حَمَلْنَاكُمْ فِي
الْجَارِيَةِ ﴿١١﴾ لِنَجْعَلَهَا لَكُمْ تَذْكِرَةً وَتَعِيَهَا أُذُنٌ وَعِيَةٌ ﴿١٢﴾

9. Faraon, cei dinaintea lui si cetatile rasturnate au savarsit pacatul. 10. Ei nu au dat ascultare trimisului Domnului lor, iar El i-a lovit cu o pedeapsa

naprasnica. 11. Cand apele au crescut peste masura, Noi v-am purtat in corabie, 12. ca sa facem din ea o aducere-aminte pentru voi si ca o ureche atenta sa o pastreze.

Adica, in afara celor doua neamuri razvratite, Ad si Thamud, au fost si alti tirani razvratiti, precum Faraon al Egiptului. Allah l-a trimis la el pe robul si Trimisul Sau Musa, fiul lui Imran, binecuvantarea si pacea fie asupra lui, si le-a aratat semne limpezi prin care s-au incredintat de adevar. Ei insa le-au tagaduit si nu au crezut, din nedreptate si trufie. Tot astfel au fost cei care l-au precedat dintre cei ce au tagaduit, precum si „cetatile rasturnate”, adica cetatile neamului lui Lut. Toti „au savarsit pacatul”, adica fapta razvratita: necredinta, tagaduirea, nedreptatea si impotrivirea, impreuna cu celelalte feluri de pacate si nelegiuiri.

„Ei nu au dat ascultare trimisului Domnului lor.” Aici, cuvantul „trimis” desemneaza categoria: fiecare dintre aceste neamuri l-a socotit mincinos pe trimisul pe care Allah li l-a trimis. Atunci Allah i-a lovit pe toti „cu o pedeapsa naprasnica”, adica una care depasea masura necesara pentru a-i nimici.

Printre acestia s-a aflat si neamul lui Nuh. Allah i-a inecat in ape, cand apa a acoperit fata pamantului si s-a inaltat deasupra locurilor lui ridicate. Allah le-a amintit fapturilor care au venit dupa ei binefacerea de a le fi purtat „in corabie”, pe cand se aflau inca in coapsele parintilor lor, tatii si mamele pe care Allah i-a salvat. Asadar, laudati-L pe Allah si multumiti Celui care v-a salvat atunci cand i-a nimicit pe cei razvratiti! Luati aminte la semnele Sale, care arata Unicitatea Sa! De aceea, El a spus: „Ca sa facem din ea”, adica din corabie, aici fiind avute in vedere corabiile in general, „o aducere-aminte pentru voi”, care sa va aminteasca de prima corabie construita si de istoria ei: cum Allah i-a salvat pe ea pe cei care au crezut in El si l-au urmat pe Trimisul Sau, in timp ce i-a nimicit pe toti ceilalti locuitori ai pamantului. Caci un lucru dintr-un anumit fel aminteste de obarsia acelui fel.

Cuvintele Sale „si ca o ureche atenta sa o pastreze” insemna ca oamenii inzestrati cu minte o inteleg, ii cunosc rostul si stiu in ce consta semnul cuprins in ea. Altfel stau lucrurile cu cei care se abat si sunt nepasatori, cu cei lipsiti de agerime si intelegere. Ei nu trag folos din semnele lui Allah, fiindca nu inteleg ceea ce vine de la Allah si nu cugeta la semnele Sale.

Versetele 13 la 18

فَإِذَا نُفِخَ فِي الصُّورِ نَفْخَةٌ وَاحِدَةٌ ﴿١٣﴾ وَحُمِلَتِ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ فَدُتَّتَا
 دَكَّةً وَاحِدَةً ﴿١٤﴾ فَيَوْمَئِذٍ وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ ﴿١٥﴾ وَانْشَقَّتِ السَّمَاءُ فَهِيَ
 يَوْمَئِذٍ وَاهِيَةٌ ﴿١٦﴾ وَالْمَلَكُ عَلَى أَرْجَائِهَا وَيَحْمِلُ عَرْشَ رَبِّكَ فَوْقَهُمْ يَوْمَئِذٍ
 ثَمَنِيَةٌ ﴿١٧﴾

13. Cand se va sufla in Trambita o singura data, 14. iar pamantul si muntii vor fi ridicati si zdrobiti dintr-o singura lovitura, 15. atunci, in Ziua aceea, se va petrece Evenimentul. 16. Cerul se va despica, fiind in Ziua aceea slabit. 17. Ingerii vor sta la marginile lui, iar in Ziua aceea opt vor purta deasupra lor Tronul Domnului tau.

يَوْمَئِذٍ تَعْرَضُونَ لَا تَخْفَى مِنْكُمْ خَافِيَةٌ ﴿١٨﴾

18. In Ziua aceea veti fi infatisati, iar nimic ascuns din voi nu va ramane tainuit.

Dupa ce Allah Preainaltul a amintit ce le-a facut celor care i-au socotit mincinosi pe trimisii Sai, cum i-a rasplatit si le-a grabit pedeapsa in aceasta lume, precum si faptul ca El i-a salvat pe trimisi si pe cei care i-au urmat, aceasta a pregatit pomenirea rasplatii din Viata de Apoi si a rasplatirii depline a faptelor in Ziua Invierii. El a amintit intamplarile cumplite care se vor petrece inaintea Zilei Invierii. Prima dintre ele va fi ca Israfil va sufla „in Trambita”, dupa ce trupurile vor fi rasarit din nou, intregi. Va sufla o singura data, iar sufletele vor iesi, fiecare suflet va intra in trupul sau si, iata, oamenii vor sta inaintea Domnului lumilor.

„Iar pamantul si muntii vor fi ridicati si zdrobiti dintr-o singura lovitura”: muntii vor fi faramitati, se vor destrama, se vor amesteca cu pamantul si vor fi imprastiati peste el. Totul va ajunge o intindere neteda, pe care nu vei vedea nici adancitura, nici ridicatura. Asa se va intampla cu pamantul si cu tot ce este pe el. Cat despre cer, el se va cutremura, se va framanta si se va despica, culoarea lui se va schimba si se va slabi dupa taria si puterea sa mare. Aceasta nu se va petrece decat din pricina unui lucru mare care il va zgudui si a unui eveniment cumplit care il va slabi si ii va lua taria.

„Ingerii”, adica nobilii ingeri, vor sta „la marginile lui”, adica pe laturile si la colturile cerului, supusi Domnului lor si smeriti inaintea maretiei Sale. „Iar in

Ziua aceea opt vor purta deasupra lor Tronul Domnului tau”: opt ingeri de o putere uriasa, atunci cand El va veni sa desparta intre robi si sa judece intre ei cu dreptatea, echitatea si harul Sau.

De aceea, El a spus: „In Ziua aceea veti fi infatisati” inaintea lui Allah, „iar nimic ascuns din voi nu va ramane tainuit”: nici trupurile si fiintele voastre, nici faptele si insusirile voastre. Caci Allah Preainaltul este Cunosculatorul celor nevazute si al celor vazute. El ii va aduna pe robi desculti, goi si necircumcisi, pe un pamant neted, unde toti vor auzi chemarea vestitorului si unde privirea ii va cuprinde pe toti. Atunci El ii va rasplati pentru ceea ce au facut. De aceea a aratat felul rasplatirii, spunand:

Versetele 19 la 24

فَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ ۖ فَيَقُولُ هَآؤُمُ اقْرَءُوا كِتَابِيَهٗ ﴿١٩﴾ إِنِّي ظَنَنْتُ أَنِّي مُلْكٌ حَسْبِيَ ۚ ﴿٢٠﴾ فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَّاضِيَةٍ ﴿٢١﴾ فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ ﴿٢٢﴾ قُطُوفُهَا دَانِيَةٌ ﴿٢٣﴾

19. Cel caruia i se va da cartea sa in mana dreapta va spune: „Luati si cititi cartea mea! 20. Eu am fost incredintat ca voi da socoteala.” 21. El va avea parte de o viata placuta, 22. intr-o gradina inalta, 23. ale carei roade sunt la indemana.

كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا أَسْلَفْتُمْ فِي الْأَيَّامِ الْخَالِيَةِ ﴿٢٤﴾

24. „Mancati si beti cu placere, pentru ceea ce ati trimis inainte in zilele trecute!”

Acestia sunt cei fericiti. Li se vor da in mainile drepte cartile in care sunt cuprinse faptele lor bune, pentru a-i deosebi, pentru a le arata cinstea si pentru a le inalta rangurile. Din bucurie, veselie si dorinta de a le arata fapturilor cinstea cu care Allah l-a binecuvantat, unul dintre ei va spune atunci: „Luati si cititi cartea mea!” Adica: iata cartea mea, cititi-o! Ea vesteste gradinile Paradisului, felurile onoruri, iertarea pacatelor si acoperirea lipsurilor. La aceasta stare m-a adus binefacerea lui Allah asupra mea: credinta in inviere si in darea de socoteala, precum si pregatirea pentru acestea prin faptele pe care le-am putut implini. De aceea, el spune: „Eu am fost incredintat ca voi da socoteala.” Adica: am avut certitudine; aici, cuvantul folosit in araba pentru presupunere are intelesul certitudinii.

„El va avea parte de o viața placută”, care cuprinde tot ce poftesc sufletele și tot ce bucura ochii. Ei vor fi multumiți cu ea și nu vor alege altceva în locul ei. Va fi „într-o grădina înaltă”, cu locuințe și palate înalte și cu salazuri ridicate. „Ale carei roade sunt la îndemână”: fructele ei de toate felurile vor fi aproape și ușor de cules de către locuitorii ei, care le vor lua stând în picioare, așezați sau rezemați.

Li se va spune, spre cinstirea lor: „Mancati și beti” din orice mâncare delicioasă și băutură plăcută, „cu plăcere”, adică bucurându-vă deplin, fără nimic care să le tulbure plăcerea și fără nicio lipsă. Această rasplată v-a fost dată „pentru ceea ce ați trimis înainte în zilele trecute”: fapte bune și parăsirea faptelor rele, precum rugăciunea, postul, milostenia, pelerinajul, bunătatea față de fapuri, pomenirea lui Allah și întoarcerea către El. Allah a făcut din fapte o pricină a intrării în Paradis, izvorul desfătărilor lui și temelia fericirii sale.

Versetele 25 la 37

وَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ بِشِمَالِهِ ۖ فَيَقُولُ يَلَيْتَنِي لَمْ أُوتَ كِتَابِيَهٗ ﴿٢٥﴾ وَلَمْ
أَدْرِ مَا حِسَابِيَهٗ ﴿٢٦﴾ يَلَيْتَهَا كَانَتْ الْقَاضِيَةَ ﴿٢٧﴾ مَا أَغْنَىٰ عَنِّي مَالِيَهٗ
﴿٢٨﴾ هَلَكَ عَنِّي سُلْطَانِيَهٗ ﴿٢٩﴾

25. Iar cel caruia i se va da cartea sa în mână stângă va spune: „O, de nu mi s-ar fi dat cartea mea 26. și de n-as fi știut care este socoteala mea! 27. O, de-ar fi fost moartea sfârșitul! 28. Avereă mea nu mi-a fost de niciun folos. 29. Puterea mea s-a dus!”

خُذُوهُ فَغُلُّوهُ ﴿٣٠﴾ ثُمَّ الْجَحِيمَ صَلُّوهُ ﴿٣١﴾ ثُمَّ فِي سِلْسِلَةٍ ذَرْعُهَا سَبْعُونَ
ذِرَاعًا فَاسْلُكُوهُ ﴿٣٢﴾ إِنَّهُ كَانَ لَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ ﴿٣٣﴾ وَلَا يَحْضُرُ
عَلَىٰ طَعَامِ الْمَسْكِينِ ﴿٣٤﴾

30. „Prindeți-l și puneți-i un lant la gât! 31. Apoi aruncați-l în Focul Iadului! 32. Apoi legați-l într-un lant lung de șaptezeci de coti! 33. El nu credea în Allah, Cel Mareț, 34. și nu indemnă la hrănirea sarmanului.

فَلَيْسَ لَهُ الْيَوْمَ هَاهُنَا حَمِيمٌ ﴿٣٥﴾ وَلَا طَعَامٌ إِلَّا مِنْ غِسْلِينٍ ﴿٣٦﴾ لَا يَأْكُلُهُ إِلَّا الْخَاطِئُونَ ﴿٣٧﴾

35. Astazi nu are aici niciun apropiat, 36. nici alta hrana decat puroi, 37. pe care nu-l mananca decat pacatosii.”

Acestia sunt cei nefericiti. Li se vor da in mainile stangi cartile in care sunt cuprinse faptele lor rele, pentru a-i deosebi prin umilire, rusine si dezvaluirea ticalosiei lor. Din pricina grijii, amaraciunii si durerii, unul dintre ei va spune: „O, de nu mi s-ar fi dat cartea mea”, fiindca ea ii vesteste intrarea in Foc si pierderea vesnica. „Si de n-as fi stiut care este socoteala mea!” Adica: de-as fi fost cu totul uitat, fara sa fi fost inviat si chemat sa dau socoteala! De aceea, el spune: „O, de-ar fi fost moartea sfarsitul!” Adica: de-ar fi fost moartea mea o moarte dupa care nu mai este inviere!

Apoi se va uita la averea si puterea sa si va vedea ca ele sunt o nenorocire pentru el. Nu a trimis nimic din ele inainte pentru Viata de Apoi si nici nu i-ar folosi la ceva daca ar incerca sa se rascumpere cu ele de pedeapsa. El va spune: „Averea mea nu mi-a fost de niciun folos.” Nu mi-a folosit nici in aceasta lume, fiindca nu am trimis nimic din ea inainte, nici in Viata de Apoi, fiindca vremea in care imi putea fi de folos a trecut. „Puterea mea s-a dus”: a disparut si s-a destramat. Nu i-au fost de folos ostrile, multimea, numarul, inzeestrarea si nici marele sau prestigiu. Toate s-au dus precum vantul, iar din pricina lor el a pierdut prilejurile de castig si foloasele, care au fost inlocuite de griji, amaraciune si dureri.

Atunci se va porunci pedepsirea lui, iar pazitorilor neinduplecati si aspri ai Iadului li se va spune: „Prindeti-l si puneti-i un lant la gat!” Adica: puneti-i in jurul gatului un lant care sa-l stranga. „Apoi aruncati-l in Focul Iadului!”, adica faceti-l sa se raseasca in jarul si flacarile lui. „Apoi legati-l intr-un lant lung de saptezeci de coti”, unul dintre lanturile Iadului, de o fierbinteala cumplita. „Legati-l” inseamna sa-l insirati in el, astfel incat lantul sa-i intre prin sezut, sa-i iasa prin gura si sa fie atarnat de el. El va fi chinuit neincetat prin aceasta pedeapsa ingrozitoare. Ce cumplite sunt chinul si pedeapsa si ce mare este durerea starnita de mustrare si repros!

Pricina care l-a adus in acest loc este ca „el nu credea in Allah, Cel Mare”: nu credea in Domnul sau si se impotriva trimisilor Sai si adevarului cu care venisera. „Si nu indemna la hranirea sarmanului”: in inima sa nu era mila prin care sa-i compatimeasca pe saraci si nevoiasi. Nu-i hranea din averea sa si nici nu-i indemna pe altii sa-i hraneasca, fiindca inima sa nu avea nimic care sa-l opreasca de la aceasta nepasare.

Caci fericirea se sprijina pe doua lucruri, care formeaza temelia ei: sinceritatea fata de Allah, a carei obarsie este credinta in Allah, si bunatatea fata de fapturi, in toate formele ei. Printre cele mai insemnate se afla indepartarea nevoii celor lipsiti, prin hranirea lor cu ceea ce le sustine viata. Acestia insa nu au nici sinceritate, nici bunatate; de aceea au ajuns sa merite ceea ce au meritat.

„Astazi nu are aici”, adica in Ziua Invierii, „niciun apropiat”: nicio ruda si niciun prieten care sa mijloceasca pentru el, ca sa scape de pedeapsa lui Allah sau sa dobandeasca rasplata Lui. „Mijlocirea nu foloseste inaintea Lui decat celui caruia El ii ingaduie” [Saba 34:23]. „Cei nedrepti nu vor avea niciun prieten apropiat si niciun mijlocitor caruia sa i se dea ascultare” [Ghafir 40:18]. Nu va avea „nici alta hrana decat puroi”, adica puroiul locuitorilor Focului, de o fierbinteala si o amaraciune cumplete, cu miros urat si gust rau. Aceasta mancare respingatoare nu o mananca „decat pacatosii”, care s-au abatut de la calea cea dreapta si au urmat toate drumurile care i-au dus la Iad. De aceea au meritat pedeapsa dureroasa.

Versetele 38 la 52

فَلَا أُقْسِمُ بِمَا تُبْصِرُونَ ﴿٣٨﴾ وَمَا لَا تَبْصِرُونَ ﴿٣٩﴾ إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ
كَرِيمٍ ﴿٤٠﴾ وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَاعِرٍ قَلِيلًا مَّا تُوْمِنُونَ ﴿٤١﴾ وَلَا بِقَوْلِ
كَاهِنٍ قَلِيلًا مَّا تَذْكُرُونَ ﴿٤٢﴾

38. Jur pe ceea ce vedeti 39. si pe ceea ce nu vedeti: 40. acesta este un cuvânt transmis de un trimis nobil. 41. El nu este cuvântul unui poet. Cat de puțin credeti! 42. Si nici cuvântul unui ghicitor. Cat de puțin luati aminte!

تَنْزِيلٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٣﴾ وَلَوْ تَقَوَّلَ عَلَيْنَا بَعْضُ الْأَقَاوِيلِ ﴿٤٤﴾
لَأَخَذْنَا مِنْهُ بِالْيَمِينِ ﴿٤٥﴾ ثُمَّ لَقَطَعْنَا مِنْهُ الْوَتِينَ ﴿٤٦﴾ فَمَا مِنْكُمْ مِّنْ أَحَدٍ
عَنْهُ حَاجِزِينَ ﴿٤٧﴾

43. Este o revelatie de la Domnul lumilor. 44. Daca el Ne-ar fi atribuit unele vorbe nascocite, 45. l-am fi apucat de mana dreapta, 46. apoi i-am fi taiat aorta 47. si niciunul dintre voi nu l-ar fi putut apara.

وَأَنَّهُ لَتَذَكُّرَ الْمُنْتَهِينَ ﴿٤٨﴾ وَإِنَّا لَنَعْلَمُ أَنَّ مِنْكُمْ مُكَذِّبِينَ ﴿٤٩﴾ وَأَنَّهُ
لَحَسْرَةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٥٠﴾ وَأَنَّهُ لَحَقَّ الْيَقِينُ ﴿٥١﴾ فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ
الْعَظِيمِ ﴿٥٢﴾

48. El este, cu adevarat, o aducere-aminte pentru cei tematori de Allah.
49. Noi stim ca printre voi sunt unii care il tagaduiesc. **50.** El va fi o pricina de
amar regret pentru necredinciosi. **51.** El este, cu adevarat, adevarul cert.
52. Preamareste, asadar, numele Domnului tau, Cel Mare!

Allah Preainaltul a jurat pe toate lucrurile pe care fapturile le vad si pe cele
pe care nu le vad. Aici intra intreaga creatie, ba chiar si Fiinta Sa cea sfanta.
Prin acest juramant a intarit adevarul celor cu care a venit Trimisul din acest
Coran nobil si faptul ca nobilul Trimis l-a transmis de la Allah Preainaltul.
Allah l-a aratat pe Trimisul Sau curat de invinuirile dusmanilor lui, care
spuneau ca este poet sau vrajitor³⁸. La aceasta i-au impins lipsa credintei si a
luarii-aminte. Daca ar fi crezut si ar fi luat aminte, ar fi cunoscut ce le este de
folos si ce le dauneaza.

Tot astfel, daca ar fi cercetat starea lui Muhammad, binecuvantarea si pacea
lui Allah fie asupra lui, si i-ar fi urmarit insusirile si purtarea, ar fi vazut un
lucru limpede ca soarele, care le-ar fi aratat ca el este cu adevarat Trimisul lui
Allah, iar cele cu care a venit sunt „o revelatie de la Domnul lumilor”. Nu se
potriveste ca acestea sa fie cuvint omenesc. Dimpotriva, sunt cuvinte care arata
maretia Celui care le-a rostit, maiestatea insusirilor Sale, desavarsirea grijii Sale
pentru fapturi si inaltarea Sa deasupra robilor Sai. De asemenea, aceasta
inchipuire a lor nu se potriveste cu Allah si cu intelegiunea Sa.

Caci, daca el l-ar fi atribuit lui Allah si ar fi nascocit „unele vorbe”
mincinoase, „l-am fi apucat de mana dreapta, apoi i-am fi taiat aorta”, un vas
legat de inima, a carui taiere duce la moartea omului. Daca s-ar presupune -
departe de Trimis una ca aceasta! - ca Trimisul ar fi nascocit ceva pe seama lui
Allah, El i-ar fi grabit pedeapsa si l-ar fi lovit cu lovitura Celui Atotputernic si
Deplin in Putere. Caci El este Intept si are putere asupra tuturor lucrurilor.
Intelegiunea Sa cere sa nu-i dea ragaz celui care minte pe seama Lui,
pretinzand ca Allah i-a ingaduit sa verse sangele celor care i se impotrivesc si
sa le ia averile si ca el si cei care il urmeaza sunt cei mantuiti, iar cei care i se
impotrivesc vor pieri. Prin urmare, faptul ca Allah l-a sprijinit pe Trimisul Sau

³⁸ Nota traducerii: Autorul foloseste aici cuvantul „vrajitor” (sahir); in textul versetului 69:42 apare
„ghicitor” (kahin). Formularea autorului a fost pastrata in comentariu.

cu minuni, a dovedit prin semne limpezi adevărul mesajului său, i-a dat biruința asupra dușmanilor și i-a pus sub puterea lui este cea mai mare marturie a Sa pentru trimiterea lui.

Cuvintele Sale „și niciunul dintre voi nu l-ar fi putut apăra” înseamnă că, dacă El l-ar fi nimicit, acesta nu s-ar fi putut apăra singur și nimeni nu l-ar fi putut feri de pedeapsa lui Allah.

„El este”, adică nobilul Coran, „o aducere-aminte pentru cei temători de Allah”. Prin el își amintesc cele de folos religiei și vieții lor lumesti, le cunosc și le pun în practică. El le amintește credințele religiei, purtările placute lui Allah și hotărârile Legii, astfel încât ajung învățați evlavioși, robi care îl cunosc pe Allah și conducători calauzitori.

„Noi știm că printre voi sunt unii care îl tagaduiesc.” Aici se afla o amenințare și un avertisment pentru cei care tagaduiesc Coranul: El îi va pedepsi aspru pentru tagaduirea lor. „El va fi o pricină de amar regret pentru necredincioși.” Fiindcă l-au tagaduit, atunci când vor vedea ceea ce li s-a făgăduit în el, vor regreta că nu s-au calauzit după el și nu s-au supus poruncii sale. Astfel, vor fi pierdut răsplata, vor fi ajuns la cea mai aspră pedeapsă și li se vor fi tăiat toate căile de scăpare.

„El este, cu adevărat, adevărul cert”, adică cea mai înaltă treaptă a cunoașterii. Cea mai înaltă treaptă a cunoașterii este certitudinea: cunoașterea statornică, care nu se clatina și nu dispăre. Certitudinea are trei trepte, fiecare mai înaltă decât cea dinainte. Prima este cunoașterea certă, adică acea cunoaștere dobândită printr-o veste. Apoi vine certitudinea prin vedere, adică acea cunoaștere dobândită prin văz. Apoi vine adevărul cert, adică acea cunoaștere dobândită prin gustare și experiență nemijlocită. Acest Coran are această însușire: cunoștințele pe care le cuprinde sunt sprijinite de dovezi categorice, iar adevărurile și cunoștințele credinței din el îi dau celui care le gustă adevărul cert.

„Preamărește, asadar, numele Domnului tău, Cel Mare!” Adică: socotește-L mai presus de ceea ce nu se potrivește măreției Sale și sfintește-L prin pomenirea însușirilor maiestății, frumuseții și desăvârșirii Sale.

S-a încheiat talcuirea sursei al-Haqqah. Lauda îi aparține lui Allah, Domnul lumilor.³⁹

³⁹ Nota ediției arabe: Manuscrisul B încheie astfel: „Lauda îi aparține lui Allah, la început și la sfârșit, în cele arătate și în cele ascunse, pentru desăvârșirea, binefacerea și dreptatea Sa.”

Sura al Maarij

VERSETELE 1 LA 44

Numita si Sa'ala sa'il. Revelata la Mecca

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator.

Versetele 1 la 7

سَأَلَ سَائِلٌ بِعَذَابٍ وَاقِعٍ ﴿١﴾ لِلْكَافِرِينَ لَيْسَ لَهُ دَافِعٌ ﴿٢﴾ مِنَ اللَّهِ ذِي الْمَعَارِجِ ﴿٣﴾ تَعْرَجُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ خَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ ﴿٤﴾ فَاصْبِرْ صَبْرًا جَمِيلًا ﴿٥﴾

1. Cineva a cerut o pedeapsa care se va abate negresit 2. asupra necredinciosilor si pe care nimeni nu o poate indeparta, 3. de la Allah, Stapanul treptelor inaltarii. 4. Ingerii si duhul urca la El intr-o zi a carei durata este de cincizeci de mii de ani. 5. Rabda, asadar, cu o rabdare frumoasa!

إِنَّهُمْ يَرَوْنَهُ بَعِيدًا ﴿٦﴾ وَنَزَلَهُ قَرِيبًا ﴿٧﴾

6. Ei o socotesc indepartata, 7. iar Noi o vedem aproape.

Allah Preainaltul arata nestiinta celor incapatanati si faptul ca ei cer grabirea pedepsei lui Allah in batjocura, din indaratnicie si ca o provocare, de parca L-ar putea face neputincios. „Cineva a cerut”: cineva a invocat si a cerut venirea „unei pedepse care se va abate negresit asupra necredinciosilor”, fiindca o merita prin necredinta si incapatanarea lor. „Si pe care nimeni nu o poate indeparta, de la Allah”: aceasta pedeapsa, a carei grabire a cerut-o unul dintre politeistii razvratiti, nu poate fi indepartata de nimeni inainte de a cobori si nici ridicata dupa ce a coborat.

Aceasta s-a petrecut atunci cand an-Nadr ibn al-Harith al-Qurashi, sau altcineva dintre cei care tagaduiau, s-a rugat, spunand: „Doamne, daca acesta este adevarul venit de la Tine, atunci fa sa ploua asupra noastra cu pietre din cer

sau adu asupra noastra o pedeapsa dureroasa” [al-Anfal 8:32]. Pedeapsa lui Allah se va abate negresit asupra lor: fie le va fi grabita in aceasta lume, fie le va fi pastrata pentru Viata de Apoi. Daca L-ar cunoaste pe Allah si ar cunoaste maretia Sa, intinderea stapanirii Sale si desavarsirea numelor si insusirilor Sale, nu ar cere grabirea pedepsei, ci s-ar supune si s-ar purta cu buna-cuviinta. De aceea, El a amintit din maretia Sa ceea ce se impotriveste vorbelor lor urate, spunand:

„Stapanul treptelor inaltarii. Ingerii si duhul urca la El.” Adica Stapanul inaltarii, al maiestatii si al maretiei, Cel care carmuieste toate fapturile, la care ingerii se inalta pentru cele pe care i-a insarcinat sa le randuiasca. La El se inalta si duhul. Acest nume cuprinde aici toate sufletele, atat pe cele ale oamenilor drepti, cat si pe cele ale nelegiuitilor, iar aceasta se petrece la moarte.

Cat despre cei drepti, sufletele lor se inalta la Allah. Li se ingaduie sa treaca dintr-un cer in altul, pana cand ajung la cerul deasupra caruia Se afla Allah, Atotputernic si Maret. Ele Il saluta pe Domnul lor, capata apropierea de El si se bucura sa fie aproape de El. Primesc de la El lauda, cinstire, bunatate si pretuire. Cat despre sufletele nelegiuitilor, ele se inalta, dar, cand ajung la cer, cer ingaduinta de a intra si nu le este data, astfel ca sunt intoarse pe pamant.

Apoi El a amintit distanta pe care ingerii si duhul o strabat, inaltandu-se la Allah. Ei o strabat intr-o zi, prin mijloacele pe care El li le-a inlesnit si prin insusirile cu care i-a inzestrat: finetea, usurinta si iuteala miscarii. Totusi, aceeasi distanta, strabatuta in chip obisnuit, ar cere cincizeci de mii de ani, de la inceputul inaltarii duhului si pana la hotarul care i-a fost randuit, acolo unde ajunge in adunarea cea inalta.

Aceasta stapanire mare si aceasta lume intinsa, atat cele de sus, cat si cele de jos, se afla toate sub creatia si carmuirea Celui Preainalt. El le cunoaste starile vazute si ascunse, locurile unde se aseaza si cele unde sunt lasate. El a revarsat asupra lor din indurarea, bunatatea si binefacerea Sa ceea ce i-a cuprins pe toti. El a randuit pentru ele hotararea Sa asupra existentei, hotararea Sa in Lege si hotararea rasplatirii. Vai de oamenii care nu-I cunosc maretia si nu-L pretuiesc asa cum I se cuvine, cerand grabirea pedepsei ca o provocare si o punere la incercare! Slava Celui Ingaduator, care le da ragaz fara sa-i lase nepedepsiti! Ei Il jignesc, iar El ii rabda, le daruieste sanatate si le da cele de trebuinta.

Aceasta este una dintre interpretarile posibile ale nobilului verset. Potrivit ei, inaltarea si urcarea au loc in aceasta lume, fiindca inceputul contextului arata acest inteles. Este insa cu putinta sa fie vorba despre Ziua Invierii si despre faptul ca Allah, Binecuvantat si Preainalt, le va arata robilor Sai in Ziua Invierii din maretia, maiestatea si slava Sa ceea ce va fi cea mai mare dovada a cunoasterii Lui. Ei vor vedea ingerii si sufletele inaltandu-se si coborand cu

randuielile dumnezeiesti si lucrarile Domnului in acea zi, a carei durata este de cincizeci de mii de ani, din pricina lungimii si asprimii sale. Allah Preainaltul o va usura insa pentru credincios.

Cuvintele Sale „Rabda, asadar, cu o rabdare frumoasa!” inseamna: staruie cu o rabdare frumoasa in chemarea neamului tau, fara sa te plangi si fara sa te plictisesti. Continua sa implinesti porunca lui Allah si cheama-i pe robii Sai sa-L socoteasca Unic. Sa nu te opreasca ceea ce vezi la ei: lipsa supunerii si a dorintei de a primi chemarea. Caci in rabdarea fata de acestea se afla mult bine.

„Ei o socotesc indepartata, iar Noi o vedem aproape.” Pronumele se refera la invierea in care se va afla pedeapsa pentru cei ce au cerut grabirea ei. Starea lor este a celui care tagaduieste, pe care nefericirea si amagirea l-au coplesit, astfel incat socoteste indepartate toate cele ce-l asteapta: invierea si ridicarea din morminte. Allah insa o vede aproape, fiindca El este bland si ingaduitor, nu Se grabeste si stie ca ea se va petrece negresit. Tot ceea ce va veni este aproape.

Apoi El a amintit grozaviile acelei zile si cele care se vor petrece in ea, spunand:

Versetele 8 la 18

يَوْمَ تَكُونُ السَّمَاءُ كَالْمُهْلِ ﴿٨﴾ وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ ﴿٩﴾ وَلَا يَسْأَلُ
حَمِيمٌ حَمِيمًا ﴿١٠﴾ يُبْصِرُونَهُمْ يَوْمَ الْجَزْمِ لَوْ يَفْتَدِي مِنْ عَذَابِ يَوْمٍ
بَنِيهِ ﴿١١﴾ وَصَحْبَتَهُ وَأَخِيهِ ﴿١٢﴾

8. In Ziua in care cerul va fi asemenea plumbului topit, 9. iar muntii vor fi asemenea lanii scarmanate, 10. niciun apropiat nu va intreba de alt apropiat, 11. desi li se vor arata unii altora. Nelegiuitul va dori sa se rascumpere de pedeapsa Zilei aceleia cu fiii sai, 12. cu sotia si cu fratele sau,

وَفَصِيلَتِهِ الَّتِي تُؤْوِيهِ ﴿١٣﴾ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا ثُمَّ يُنْجِيهِ ﴿١٤﴾ كَلَّا
إِنَّهَا لَظَنٌ ﴿١٥﴾ نَزَاعَةٌ لِلشَّوَى ﴿١٦﴾ تَدْعُوا مَنْ أَدْبَرَ وَتَوَلَّى ﴿١٧﴾

13. cu neamul sau care il adaposteste 14. si cu toti cei de pe pamant, numai sa-l scape. 15. Nicidecum! Ea este o flacara aprinsa, 16. care smulge pielea capului, 17. chemandu-l pe cel care a intors spatele si s-a abatut,

وَجَعَلَ فَأَوْعَى ﴿١٨﴾

18. care a adunat averi si le-a ingramadit.

„In Ziua”, adica in Ziua Invierii, se vor petrece aceste intamplari marete. „Cerul va fi asemenea plumbului topit”, fiindca se va despică si groaza lui va ajunge la culme. „Iar muntii vor fi asemenea lanii scarmanate”, care apoi va deveni pulbere risipita si va dispărea.

Daca asemenea corpuri mari si puternice vor fi cuprinse de aceasta zguduire si neliniste, ce crezi ca se va intampla cu robul slab, al carui spate este impovarat de pacate si poveri? Oare nu este de asteptat ca inima sa sa fie smulsa de spaima, sa fie cuprins de tulburare si sa uite de toti ceilalti? De aceea, El a spus: „Niciun apropiat nu va întreba de alt apropiat, desi li se vor arata unii altora.” Apropiatul isi va vedea apropiatul, ruda sa, dar in inima lui nu va mai fi loc sa întrebe de starea acestuia si nici sa se gandeasca la legatura, iubirea si prietenia dintre ei. Nu-l va preocupa decat propria persoana.

„Nelegiuitul”, asupra caruia pedeapsa a devenit cuvenita, „va dori sa se rascumpere de pedeapsa Zilei aceleia cu fiii sai, cu sotia si cu fratele sau, cu neamul sau”, adica rudele lui, „care il adaposteste”. In aceasta lume, rudele obisnuiesc sa se sprijine si sa se ajute unele pe altele. In Ziua Invierii insa nimeni nu-i va fi de folos altuia si nimeni nu va mijloci decat cu ingaduinta lui Allah. Chiar daca nelegiuitul care merita pedeapsa ar da tot ce se afla pe pamant ca rascumparare, ca apoi aceasta sa-l scape, nu i-ar folosi.

„Nicidecum!” Nu vor avea nicio cale de scapare si niciun refugiu. Cuvantul Domnului tau s-a implinit asupra lor,⁴⁰ iar folosul rudelor si al prietenilor s-a dus. „Ea este o flacara aprinsa, care smulge pielea capului”: Focul va dogori si, prin puterea lui, va smulge madularele din afara si dinlauntru trupului. El il va chema „pe cel care a intors spatete si s-a abatut, care a adunat averi si le-a ingramadit”: pe cel care s-a intors de la urmare a adevarului, s-a indepartat de el si nu i-a pasat de el, a strans averile unele peste altele si le-a pus deoparte, fara sa cheltuiasca din ele ceea ce i-ar fi folosit si l-ar fi ferit de Foc. Focul ii va chema pe acestia la el si se va pregati sa-i cuprinda in flacari.

⁴⁰ Nota editiei arabe: manuscrisul B are aici: „Cuvantul Domnului tau s-a implinit asupra celor care s-au razvratit: ei nu vor crede”, formulare care trimite la Yunus 10:33.

Versetele 19 la 35

* إِنَّ الْإِنْسَانَ خُلِقَ هَلُوعًا ﴿١٩﴾ إِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ جَزُوعًا ﴿٢٠﴾ وَإِذَا مَسَّهُ الْخَيْرُ مَنُوعًا ﴿٢١﴾ إِلَّا الْمُصَلِّينَ ﴿٢٢﴾ الَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ دَائِمُونَ ﴿٢٣﴾

19. Omul a fost creat nerabdator: 20. cand il atinge raul, este nelinistit, 21. iar cand il atinge binele, este zgarcit, 22. afara de cei care se roaga, 23. care stau in rugaciunea lor,

وَالَّذِينَ فِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ مَّعْلُومٌ ﴿٢٤﴾ لِلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ ﴿٢٥﴾ وَالَّذِينَ يُصَدِّقُونَ بِيَوْمِ الدِّينِ ﴿٢٦﴾ وَالَّذِينَ هُمْ مِّنْ عَذَابِ رَبِّهِمْ مُّشْفِقُونَ ﴿٢٧﴾ إِنَّ عَذَابَ رَبِّهِمْ غَيْرُ مَأْمُونٍ ﴿٢٨﴾

24. in ale caror averi este un drept hotarat 25. pentru cel care cere si pentru cel lipsit, 26. care cred in Ziua Rasplatii, 27. care se tem de pedeapsa Domnului lor, 28. caci nimeni nu este la adapost de pedeapsa Domnului lor,

وَالَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ ﴿٢٩﴾ إِلَّا عَلَىٰ أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ ﴿٣٠﴾ فَمَنْ ابْتَغَىٰ وَرَاءَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْعَادُونَ ﴿٣١﴾ وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمْتِنَتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رِعُونَ ﴿٣٢﴾ وَالَّذِينَ هُمْ بِشَهَادَتِهِمْ قَائِمُونَ ﴿٣٣﴾

29. care isi pazesc partile intime, 30. afara de sotiile lor si de cele pe care le stapanesc mainile lor drepte, caci atunci nu sunt de mustrat. 31. Iar cei care cauta dincolo de acestea sunt cei care incalca masura. 32. Cei care vegheaza asupra celor incredintate lor si asupra legamantului lor, 33. care sunt drepti in marturiile lor

وَالَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ﴿٣٤﴾ أُولَٰئِكَ فِي جَنَّاتٍ مَّكْرُمُونَ ﴿٣٥﴾

34. si care isi pazesc rugaciunea, 35. acestia vor fi cinstiti in gradini.

Aceasta este descrierea omului asa cum este el, descrierea firii sale de la inceput: este nerabdator. Allah a explicat aceasta nerabdare prin cuvintele: „Cand il atinge raul, este nelinistit.” Se tulbura daca il lovesc saracia, boala sau pierderea unui lucru drag, precum averea, familia ori copilul. In asemenea imprejurari, el nu recurge la rabdare si nu este multumit cu ceea ce Allah a hotarat. „Iar cand il atinge binele, este zgarcit”: nu cheltuiește din ceea ce Allah i-a daruit si nu-I multumeste lui Allah pentru binefacerile si bunatatea Sa. Astfel, este nelinistit la greu si zgarcit la bine.

„Afara de cei care se roaga”, cei descrisi prin insusirile care urmeaza. Cand au parte de bine, ei Ii multumesc lui Allah si cheltuiesc din ceea ce El le-a daruit, iar cand ii atinge raul, rabda si cauta rasplata Lui. Cuvintele Sale „care staruie in rugaciunea lor” inseamna ca ei o implinesc statornic la timpurile ei, cu toate conditiile si cele care o desavarsesc. Ei nu sunt asemenea celui care nu se roaga, celui care se roaga uneori si alteori nu sau celui care o implineste cu lipsuri.

„In ale caror averi este un drept hotarat”, din zakat si milostenie, „pentru cel care cere”, adica acela care se infatiseaza cerand, „si pentru cel lipsit”: nevoiasul care nu le cere oamenilor, ca ei sa-i dea, si de a carui nevoie nu isi dau seama, ca sa-i faca milostenie.

„Care cred in Ziua Rasplatii”: ei cred ceea ce Allah a vestit despre ea si ceea ce trimisii au vestit despre rasplatire si inviere. Sunt incredintati de acestea, se pregatesc pentru Viata de Apoi si se straduiesc sa o dobandeasca. Credinta in Ziua Rasplatii atrage dupa sine credinta in trimisi si in Cartile cu care au venit.

„Care se tem de pedeapsa Domnului lor”: se tem si sunt cuprinsi de spaima, parasind tot ce i-ar apropia de pedeapsa lui Allah. „Caci nimeni nu este la adapost de pedeapsa Domnului lor”: ea este pedeapsa de care omul se teme si de care se fereste.

„Care isi pazesc partile intime”: nu se angajeaza in relatii intime oprite, precum desfranarea, relatiile sexuale intre barbati, impreunarea pe cale anala ori in timpul menstruatiei si cele asemenea. Le pazesc, de asemenea, de privirile si atingerile celor carora acestea nu le sunt ingaduite si parasesc mijloacele oprite care duc la savarsirea desfranarii. „Afara de sotiile lor si de cele pe care le stapanesc mainile lor drepte”, adica roabele lor, „caci atunci nu

sunt de muștrat”, prin împreunarea cu ele în locul zamislirii. „Iar cei care caută dincolo de acestea”, adică în afara soției și a roabei aflate în stăpânire, „sunt cei care încalca măsura”: cei care depășesc ceea ce Allah a îngăduit și ajung la ceea ce Allah a oprit. Acest verset arată că căsătoria temporară, *mutah*, este oprită, fiindcă femeia nu este soție în înțelesul propriu al căsătoriei și nici roaba aflată în stăpânire.

„Cei care veghează asupra celor încredințate lor și asupra legământului lor”: le respectă, le pazesc și se străduiesc să le îndeplinească și să le țină. Aceasta cuprinde toate cele încredințate robului în relația cu Domnul său, precum îndatoririle ascunse, pe care nimeni nu le vede afară de Allah, și toate cele încredințate lui în relația cu faptele, în privința averilor și a tainelor. Tot astfel, legământul cuprinde atât legământul făcut cu Allah, cât și legământul făcut cu oamenii. Robul va fi întrebat despre legământ: l-a împlinit și l-a ținut sau l-a lepădat, l-a trădat și nu l-a împlinit?

„Care sunt drepti în mărturiile lor”: ei nu mărturisesc decât ceea ce știu, fără adaugiri, fără lipsuri și fără să ascundă ceva. Nu favorizează în mărturie nicio rudă, niciun prieten și nici pe altcineva, iar prin depunerea mărturiei urmăresc Fata lui Allah. Allah Preainaltul a spus: „Depuneți mărturia pentru Allah” [at-Talaq 65:2] și: „O, voi cei care credeți! Fiti statornici în dreptate, mărtori pentru Allah, chiar împotriva voastră, a părinților sau a rudelor apropiate” [an-Nisa 4:135].

„Și care își pazesc rugăciunea”, împlinind-o statornic în chipul cel mai desăvârșit. „Acestia”, cei care au aceste însusiri, „vor fi cinstiți în grădini”. Allah le va darui cinste și desfătare veșnică, tot ce poftesc sufletele și tot ce bucura ochii, iar ei vor rămâne acolo pentru totdeauna.

Înțelesul tuturor acestora este că Allah i-a descris pe cei fericiți și buni prin aceste însusiri desăvârșite și prin purtările nobile și plăcute Lui: acte de adorare savarsite cu trupul, precum rugăciunea și statornicia în ea; fapte ale inimii, precum teama de Allah, care cheamă la tot binele; acte de adorare prin avere; credințe folositoare; purtări nobile; bună purtare față de Allah și față de faptele Sale, prin dreptate față de ele, păzirea drepturilor lor și a celor încredințate; și castitate deplină, prin păzirea partilor intime de ceea ce Allah Preainaltul urăște.⁴¹

⁴¹ Nota ediției arabe: manuscrisul B are „păzirea legămintelor și a tainelor lor”, în loc de „păzirea drepturilor lor și a celor încredințate”.

Versetele 36 la 39

فَمَالِ الَّذِينَ كَفَرُوا قَبْلَكَ مُهْطِعِينَ ﴿٣٦﴾ عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ
عِزِينَ ﴿٣٧﴾ أَيُطْمَعُ كُلُّ امْرِئٍ مِنْهُمْ أَنْ يُدْخَلَ جَنَّةَ نَعِيمٍ ﴿٣٨﴾ كَلَّا
إِنَّا خَلَقْنَاهُمْ مِمَّا يَعْلَمُونَ ﴿٣٩﴾

36. Ce au cei care nu cred, de se grabesc spre tine, 37. din dreapta si din stanga, in cete? 38. Oare fiecare dintre ei nadajduieste sa fie primit intr-o gradina a desfatarilor?⁴² 39. Nicidecum! Noi i-am creat din ceea ce ei stiu.⁴³

Allah Preainaltul arata amagirea necredinciosilor, spunand: „Ce au cei care nu cred, de se grabesc spre tine”, adica vin in graba, „din dreapta si din stanga, in cete”: in grupuri despartite si adunari felurite, fiecare bucurandu-se de ceea ce are. „Oare fiecare dintre ei nadajduieste sa fie primit intr-o gradina a desfatarilor?” Din ce pricina nadajduiesc, cand nu au trimis inainte decat necredinta si tagaduirea Domnului lumilor? De aceea, El a spus: „Nicidecum!” Lucrurile nu stau dupa dorintele lor, iar puterea lor nu le poate aduce ceea ce poftesc. „Noi i-am creat din ceea ce ei stiu”, adica dintr-un lichid tasnit, care iese dintre spinare si coaste. Ei sunt slabi si nu au putere sa-si aduca singuri folos sau rau, nici asupra mortii, vietii sau invierii lor.

⁴² Nota editiei engleze: politeistii se adunau in jurul Profetului, ascultau si respingeau cuvintele sale si ii batjocoreau pe credinciosi. Ei pretindeau ca, daca musulmanii vor intra in Paradis, ei vor intra inaintea lor. Explicatia este atribuita lui al-Qurtubi si ash-Shawkani.

⁴³ Nota editiei engleze: amintirea originii smerite a omului inlatura trufia, potrivit lui ash-Shawkani, si arata puterea Creatorului de a-l invia, potrivit lui Ibn Ashur si az-Zamakhshari.

Versetele 40 la 44

فَلَا أُقْسِمُ بِرَبِّ الْمَشَارِقِ وَالْمَغَارِبِ إِنَّا لَقَادِرُونَ ﴿٤٠﴾ عَلَى أَنْ نُبَدِّلَ خَيْرًا
 مِنْهُمْ وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوقِينَ ﴿٤١﴾ فَذَرَهُمْ يَخُوضُوا وَيَلْعَبُوا حَتَّى يُلْقُوا يَوْمَهُمُ
 الَّذِي يُوْعَدُونَ ﴿٤٢﴾ يَوْمَ يُخْرِجُونَ مِنَ الْأَجْدَاثِ سَرَاعًا كَانَهُمْ إِلَى نُصَبٍ
 يُوفَضُونَ ﴿٤٣﴾ خَشِيعَةً أَبْصَرَهُمْ تَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ ذَلِكَ الْيَوْمُ الَّذِي كَانُوا
 يُوعَدُونَ ﴿٤٤﴾

40. Jur pe Domnul rasariturilor si al apusurilor ca Noi avem putere 41. sa-i inlocuim cu altii mai buni decat ei si nimeni nu Ne poate intrece. 42. Lasa-i sa se adanceasca in vorbe desarte si sa se joace, pana vor intalni Ziua care li s-a fagaduit, 43. Ziua in care vor iesi in graba din morminte, de parca ar alerga spre un semn ridicat, 44. cu privirile coborate, acoperiti de umilinta. Aceasta este Ziua care le-a fost fagaduita.

Acesta este un jurament al lui Allah Preainaltul pe rasariturile si apusurile soarelui, lunii si stelelor, fiindca ele cuprind semne stralucite ale invierii si ale puterii Sale de a-i face din nou asemenea lor, ramanand aceleasi persoane. Dupa cum Allah Preainaltul a spus: „Si sa va cream intr-o stare pe care nu o cunoasteti” [al-Waqi’ah 56:61]. „Si nimeni nu Ne poate intrece”: nimeni nu Ne poate scapa, nu poate fugi de Noi si nu Ne poate face neputinciosi atunci cand vrem sa-l readucem la viata.

Dupa ce invierea si rasplata au fost dovedite, daca ei staruie in tagaduire si nu se supun semnelor lui Allah, „lasa-i sa se adanceasca in vorbe desarte si sa se joace”: sa se cufunde in vorbe mincinoase si credinte stricate, sa-si ia religia in joaca, sa manance, sa bea si sa se desfete, „pana vor intalni Ziua care li s-a fagaduit”. Caci Allah le-a pregatit in ea pedeapsa si suferinta care sunt urmare a vorbelor lor desarte si a jocului lor.

Apoi El a amintit starea fapturilor atunci cand vor intalni Ziua care le-a fost fagaduita: „Ziua in care vor iesi din morminte”, adica din gropile lor, „in graba”, raspunzand chemarii vestitorului si alergand spre ea, „de parca ar alerga spre un semn ridicat”, spre care se indreapta in graba. Nu se vor putea impotrivi celui care ii cheama si nici nu se vor putea abate de la chemarea vestitorului. Vor veni umiliti si supusi, ca sa stea inaintea Domnului lumilor.

„Cu privirile coborate, acoperiti de umilinta”: umilinta si nelinistea le vor stapani inimile si vor pune stapanire pe ele, astfel incat privirile li se vor cobori, miscarile li se vor opri si glasurile li se vor stinge. Aceasta stare si acest sfarsit vor fi in Ziua lor „care le-a fost fagaduita”. Iar fagaduinta lui Allah trebuie sa se implineasca negresit.

Sura Nuh

VERSETELE 1 LA 28

Pacea fie asupra lui Nuh. Revelata la Mecca

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurador.

Versetele 1 la 28

إِنَّا أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ أَنْ أَنْذِرْ قَوْمَكَ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١﴾ قَالَ يَقَوْمِ إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿٢﴾ أَنْ أَعْبُدُوا اللَّهَ وَاتَّقُوهُ وَأَطِيعُوا أَمْرَهُ ﴿٣﴾ يَغْفِرْ لَكُمْ مِنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُخِرْكُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُسَمًّى إِنَّ أَجَلَ اللَّهِ إِذَا جَاءَ لَا يُؤَخَّرُ لَوْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٤﴾

1. Noi l-am trimis pe Nuh la neamul sau, spunandu-i: „Avertizeaza-ti neamul inainte sa vina asupra lui o pedeapsa dureroasa!” 2. El a spus: „O, neamul meu! Eu sunt pentru voi un avertizator limpede. 3. Adorati-L pe Allah, temeti-va de El si dati-mi ascultare! 4. El va va ierta din pacatele voastre si va va da ragaz pana la un termen hotarat. Cand vine termenul hotarat de Allah, el nu mai poate fi amanat, daca ati sti!”

قَالَ رَبِّ إِنِّي دَعَوْتُ قَوْمِي لَيْلًا وَنَهَارًا ﴿٥﴾ فَلَمْ يَزِدْهُمْ دُعَائِي إِلَّا فِرَارًا ﴿٦﴾ وَإِنِّي كُلَّمَا دَعَوْتُهُمْ لِتَغْفِرَ لَهُمْ جَعَلُوا أَصْبَعَهُمْ فِي آذَانِهِمْ وَأَسْتَغْشَوْا ثِيَابَهُمْ وَأَصْرُوا وَاسْتَكْبَرُوا اسْتِكْبَارًا ﴿٧﴾ ثُمَّ إِنِّي دَعَوْتُهُمْ جِهَارًا ﴿٨﴾ ثُمَّ إِنِّي أَعْلَنْتُ لَهُمْ وَأَسْرَرْتُ لَهُمْ إِسْرَارًا ﴿٩﴾

5. El a spus: „Doamne, eu mi-am chemat neamul noaptea si ziua, 6. insa chemarea mea nu a facut decat sa le sporeasca fuga. 7. De fiecare data cand i-am chemat, ca Tu sa-i ierti, si-au pus degetele in urechi, s-au acoperit cu vesmintele lor, au staruit in impotrivire si s-au aratat nespus de trufasi.

8. Apoi i-am chemat cu glas tare. 9. Apoi le-am vorbit deschis si le-am vorbit in taina.

فَقُلْتُ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ إِنَّهُ كَانَ غَفَّارًا ﴿١٠﴾ يُرْسِلُ السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ
مَدَدَرَارًا ﴿١١﴾ وَيُمِدُّكُمْ بِأَمْوَالٍ وَبَنِينَ وَيَجْعَلُ لَكُمْ جَنَّاتٍ وَيَجْعَلُ لَكُمْ
أَنْهَارًا ﴿١٢﴾ مَا لَكُمْ لَا تَرْجُونَ لِلَّهِ وَقَارًا ﴿١٣﴾ وَقَدْ خَلَقَكُمْ
أَطْوَارًا ﴿١٤﴾

10. Le-am spus: Cereti iertare Domnului vostru, caci El este Mult-Iertator!
11. El va va trimite ploaie imbelsugata din cer, 12. va va darui averi si fii, va
va da gradini si va va da rauri. 13. Ce este cu voi de nu va temeti de maretia
lui Allah, 14. cand El v-a creat in etape succesive?

أَلَمْ تَرَوْا كَيْفَ خَلَقَ اللَّهُ سَبْعَ سَمَوَاتٍ طِبَاقًا ﴿١٥﴾ وَجَعَلَ الْقَمَرَ فِيهِنَّ
نُورًا وَجَعَلَ الشَّمْسُ سِرَاجًا ﴿١٦﴾ وَاللَّهُ أَنْبَتَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ نَبَاتًا ﴿١٧﴾
ثُمَّ يُعِيدُكُمْ فِيهَا وَيُخْرِجُكُمْ إِخْرَاجًا ﴿١٨﴾ وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ
بَسَاطًا ﴿١٩﴾

15. Nu ati vazut cum Allah a creat sapte ceruri, unele deasupra altora, 16. a
asezat luna in ele ca lumina si a facut soarele o candela? 17. Allah v-a facut sa
rasariti din pamant. 18. Apoi va va intoarce in el si va va scoate din nou.
19. Allah a facut pentru voi pamantul o intindere,

لَتَسْلُكُوا مِنْهَا سُبُلًا فِجَاجًا ﴿٢٠﴾

20. ca sa strabateti pe el drumuri largi.”

قَالَ نُوحٌ رَبِّ إِنَّهُمْ عَصَوْنِي وَاتَّبَعُوا مَنْ لَمْ يَزِدْهُ مَالُهُ وَوَلَدَهُ إِلَّا
 خَسَارًا ﴿٢١﴾ وَمَكْرُوهًا مَكْرًا كَبِيرًا ﴿٢٢﴾ وَقَالُوا لَا تَذَرُنَّ آلِهَتَكُمْ وَلَا
 تَذَرُنَّ وَدًّا وَلَا سُوَاعًا وَلَا يَغُوثَ وَيَعُوقَ وَنَسْرًا ﴿٢٣﴾ وَقَدْ أَضَلُّوا كَثِيرًا
 وَلَا تَزِدِ الظَّالِمِينَ إِلَّا ضَلَالًا ﴿٢٤﴾

21. Nuh a spus: „Doamne, ei nu mi-au dat ascultare si l-au urmat pe acela caruia averea si copiii nu i-au sporit decat pierderea. 22. Ei au urzit un viclesug urias. 23. Si au spus: Sa nu-i parasiti pe zeii vostri! Sa nu-i parasiti pe Wadd, nici pe Suwa, nici pe Yaghuth, Ya'uuq si Nasr! 24. Ei i-au ratacit pe multi. Si nu le spori celor nedrepti decat ratacirea!”

مَّا خَطِيئَتِهِمْ أُغْرِقُوا فَأَدْخَلُوا نَارًا فَلَمْ يَجِدُوا لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ
 أَنْصَارًا ﴿٢٥﴾ وَقَالَ نُوحٌ رَبِّ لَا تَذَرْ عَلَى الْأَرْضِ مِنَ الْكَافِرِينَ
 دَيَّارًا ﴿٢٦﴾ إِنَّكَ إِنْ تَذَرَهُمْ يُضِلُّوا عِبَادَكَ وَلَا يَلِدُوا إِلَّا فَجْرًا
 كَفَّارًا ﴿٢٧﴾ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِوَلَدِي وَلِمَنْ دَخَلَ بَيْتِي مُؤْمِنًا وَلِلْمُؤْمِنِينَ
 وَالْمُؤْمِنَاتِ وَلَا تَزِدِ الظَّالِمِينَ إِلَّا تَبَارًا ﴿٢٨﴾

25. Din pricina pacatelor lor au fost inecati si introdusi in Foc, iar ei nu si-au gasit ajutoare impotriva lui Allah. 26. Nuh a spus: „Doamne, nu lasa pe pamant niciun necredincios! 27. Daca ii lasi, ei ii vor rataci pe robii Tai si nu vor naste decat nelegiuiti, mari necredinciosi. 28. Doamne, iarta-ma pe mine, pe parintii mei, pe cel care intra in casa mea credincios, precum si pe credinciosi si pe credincioase! Si nu le spori celor nedrepti decat pieirea!”

Comentariul versetelor 1 la 4

Allah nu a amintit in aceasta sura decat istoria lui Nuh, datorita indelungatei sale sederi in mijlocul neamului sau, chemarii sale repetate la Unicitatea lui Allah si opririi lor de la asocierea de parteneri Lui.

El a vestit ca l-a trimis pe Nuh la neamul sau, din mila fata de ei si pentru a-i avertiza asupra unei pedepse dureroase, ca nu cumva, staruind in necredinta, sa fie nimiciti de Allah pentru totdeauna si supusi unei pedepse vesnice.

Nuh, pacea fie asupra lui, s-a supus acestei porunci si s-a grabit sa implineasca porunca lui Allah. El a spus: „O, neam al meu! Eu sunt pentru voi

un avertizator limpede”, adica avertizarea mea este clara. Aceasta datorita faptului ca el a lamurit lucrurile asupra carora ii avertiza, cele de la care ii oprea si mijloacele prin care putea fi dobandita mantuirea. El le-a explicat toate acestea pe deplin, apoi le-a aratat temelia chemarii sale si le-a poruncit-o, spunand: „Adorati-L pe Allah si temeti-va de El!” Aceasta inseamna sa-I inchine numai Lui adorarea, sa afirme Unicitatea Sa si sa se indeparteze de asocierea de parteneri Lui, de caile si mijloacele care duc la ea. Daca se tem de Allah, El le iarta pacatele; iar daca le iarta pacatele, ei sunt salvati de pedeapsa si dobandesc rasplata.

„Si va va da ragaz pana la un termen hotarat”, adica va va lasa sa va bucurati de aceasta lume si va indeparta pieirea de voi pana la un termen hotarat. Durata sederii in aceasta lume este stabilita prin hotararea si predestinarea lui Allah, pana la un timp limitat. Bucuria lumeasca nu este vesnica, fiindca moartea este inevitabila. De aceea, El a spus: „Cand vine termenul hotarat de Allah, el nu mai poate fi amanat. Daca ati sti”, nu ati fi refuzat credinta in Allah si nu v-ati fi impotrivit adevarului.⁴⁴

Comentariul versetelor 5 la 9

Ei nu au raspuns chemarii lui si nu s-au supus poruncii sale. Atunci el s-a plans Domnului sau, spunand: „Doamne, mi-am chemat neamul noaptea si ziua, dar chemarea mea nu le-a sporit decat fuga”, adica fuga de adevar si intoarcerea de la el. Asadar, chemarea nu le-a adus niciun folos, fiindca folosul chemarii consta in atingerea scopului urmarit, in intregime sau macar in parte.

„De fiecare data cand i-am chemat, ca Tu sa-i ierti”, adica i-am chemat pentru ca ei sa raspunda. Daca ar fi raspuns, Tu i-ai fi iertat, iar aceasta era numai spre binele lor. Insa ei au refuzat orice in afara staruirii in neadevarul lor si a fugii de adevar. „Si-au pus degetele in urechi”, ca sa nu auda ceea ce le spunea profetul lor, Nuh, pacea fie asupra lui. „S-au acoperit cu vesmintele lor”, adica s-au invaluit intr-un acoperamant care sa-i ascunda, indepartandu-se de adevar si urandu-l. „Au staruit” in necredinta si in raul lor „si s-au aratat foarte trufasi” fata de adevar. Astfel, raul lor a sporit, iar binele lor s-a indepartat.

„Apoi i-am chemat cu glas tare”, astfel incat toti sa auda. „Apoi le-am vorbit in public si le-am vorbit in taina.” Toate acestea arata staruinta si sinceritatea lui, precum si faptul ca a incercat orice cale prin care credea ca poate atinge scopul urmarit.

⁴⁴ Nota editiei arabe: manuscrisul B are aici „nu L-ati fi tagaduit pe Allah si nu v-ati fi impotrivit adevarului”, lectura conditionala urmata in traducere. Textul de baza are „asa cum L-ati tagaduit pe Allah si v-ati impotrivit adevarului”.

Comentariul versetelor 10 la 16

„Le-am spus: Cereti iertare Domnului vostru”, adica parasiti pacatele in care va aflati si cereti-I lui Allah sa vi le ierte. „Caci El este Mult-Iertator”, adica il iarta din belsug pe cel care se caieste si cere iertare. Nuh i-a incurajat prin iertarea pacatelor si prin ceea ce decurge din ea: dobandirea rasplatii si indepartarea pedepsei. I-a incurajat si prin binele apropiat al acestei lumi, spunand: „El va va trimite ploaie imbelsugata din cer”, adica ploaie care vine necontenit, uda vaile si trecatorile si da viata tinuturilor si robilor. „Va va darui averi si fii”, adica va va inmulti averile prin care dobanditi ceea ce cautati din aceasta lume, precum si copiii. „Va va da gradini si va va da rauri.” Acestea se numara printre cele mai mari placeri si lucruri dorite ale vietii lumesti.

„Ce este cu voi de nu va temeti de maretia lui Allah”, adica nu va temeti de maretia Lui si nu-I acordati cinstirea cuvenita? „Cand El v-a creat in etape succesive”, adica o creatie dupa alta: in pantecele mamei, apoi in perioada alaptarii, apoi in copilarie, apoi la varsta discernamantului, apoi in tinerețe si pana la ultima etapa la care ajunge omul. Cel care singur creeaza si carmuiește in chip minunat trebuie sa fie singurul caruia I se inchina adorarea si caruia I se recunoaste Unicitatea. Amintirea inceputului creatiei lor le atrage atentia asupra intoarcerii la viata: Cel care i-a creat din nimic este in stare sa-i readuca la viata dupa moarte.

El le-a adus drept dovada si crearea cerurilor, care este mai mare decat crearea oamenilor, spunand: „Nu ati vazut cum Allah a creat sapte ceruri, unele deasupra altora”, adica fiecare cer deasupra altuia? „A asezat luna in ele ca lumina” pentru locuitorii pamantului „si a facut soarele o candela”. Aceasta atrage atentia asupra maretiei creatiei acestor lucruri si asupra numeroaselor foloase ale soarelui si lunii, care arata mila lui Allah si nemarginita Sa binefacere. Cel Mare si Indurador merita sa fie marit si iubit, sa ne temem de El si sa nadajduim in El.⁴⁵

Comentariul versetelor 17 la 20

„Allah v-a facut sa rasariti din pamant”, atunci cand l-a creat pe total vostru Adam, pe cand voi va aflati inca in coapsele lui. „Apoi va va intoarce in el”, la moarte, „si va va scoate din nou”, pentru inviere si ridicarea din morminte. El este Cel care stapaneste viata, moartea si invierea.⁴⁶

⁴⁵ Nota editiei arabe: manuscrisul B mentioneaza aici ca Allah merita sa fie iubit si adorat, apoi sa ne temem de El si sa nadajduim in El. Textul de baza mentioneaza marirea si iubirea Lui.

⁴⁶ Nota editiei engleze: Adam a fost creat din lut, iar alcatuirea fiecarui om cuprinde elemente ale pamantului. Explicatia este atribuita lui Ibn Ashur si ar-Razi.

„Allah a facut pentru voi pamantul o intindere”, adica l-a intins si l-a pregatit ca sa va folositi de el. „Ca sa strabateti pe el drumuri largi.” Daca El nu l-ar fi intins, aceasta nu ar fi fost cu putinta. Nici nu ati fi putut sa-l arati, sa saditi, sa-l cultivati, sa construiti si sa locuiti pe suprafata lui.

Comentariul versetelor 21 la 24

„Nuh a spus”, plangandu-se Domnului sau ca aceste cuvinte, indrumari si aduceri-aminte nu le-au folosit si nu au dat niciun rod: „Ei nu mi-au dat ascultare” in ceea ce le-am poruncit „si l-au urmat pe acela caruia averea si copiii nu i-au sporit decat pierderea”. Adica nu l-au ascultat pe trimisul sincer, care ii indruma spre bine, si au urmat capeteniiile si oamenii de vaza, ale caror averi si copii nu le-au sporit decat pierderea: pieirea si lipsirea de castiguri. Atunci cum va fi cu cei care li s-au supus si i-au ascultat?

„Ei au urzit un viclesug urias”, adica un viclesug mare si dus la extrem in impotrivirea fata de adevar. „Si au spus”, chemandu-i la asocierea de parteneri lui Allah si infrumusetand-o in ochii lor: „Sa nu-i parasiti pe zeii vostri!” I-au indemnat astfel sa se agate cu incapatanare de asocierea de parteneri lui Allah in care se aflau si sa nu paraseasca ceea ce urmasera stramosii lor. Apoi i-au numit pe zeii lor, spunand: „Sa nu-i parasiti pe Wadd, nici pe Suwa, nici pe Yaghuth, Ya'uq si Nasr!” Acestea erau numele unor oameni drepti. Cand au murit, Satana le-a infrumusetat oamenilor din neamul lor ideea de a le face chipuri, pentru ca, dupa pretentia lor, vederea acestora sa-i indemne la ascultare. Apoi a trecut multa vreme si au venit alti oameni, iar Satana le-a spus: Stramosii vostri ii adorau, cautau apropierea prin ei si cereau ploaia prin mijlocirea lor. Atunci ei au inceput sa-i adore. De aceea, capeteniiile le-au cerut celor care ii urmau sa nu paraseasca adorarea acestor idoli.

„Ei i-au ratacit pe multi”, adica oamenii de vaza si capeteniiile au ratacit prin chemarea lor multe fapturi. „Si nu le spori celor nedrepti decat ratacirea!” Daca ratacirea lor ar fi ramas la ceea ce era atunci cand ii chemam la adevar, ar fi fost un folos. Insa chemarea capeteniiilor nu le sporeste decat ratacirea, astfel incat nu mai ramane loc pentru izbavirea si indreptarea lor.

Comentariul versetelor 25 la 28

De aceea, Allah a amintit pedeapsa lor din aceasta lume si din Lumea de Apoi, spunand: „Din pricina pacatelor lor au fost inecati”, in apele care i-au inconjurat, „si introdusi in Foc”. Trupurile lor au fost date inecului, iar sufletele lor focului si arderii. Toate acestea s-au intamplat din pricina pacatelor lor, asupra carora profetul lor Nuh venise sa-i avertizeze si sa le arate urmarerea rea si consecintele. Ei au respins ceea ce le-a spus, pana cand pedeapsa s-a abatut

asupra lor. „Iar ei nu si-au gasit ajutoare impotriva lui Allah”, care sa-i sprijine cand s-a abatut asupra lor aceasta nenorocire. Nimeni nu se poate impotrivi hotararii si predestinarii.

„Nuh a spus: Doamne, nu lasa pe pamant niciun necredincios”, care sa umble pe fata pamantului. El a aratat motivul acestei cereri, spunand: „Daca ii lasi, ei ii vor rataci pe robii Tai si nu vor naste decat nelegiuiti, mari necredinciosi.” Ramanerea lor nu este decat rau pentru ei si pentru ceilalti. Nuh a spus aceasta fiindca, dupa ce traise mult in mijlocul lor si le cunoscuse felul de a fi, intelesese din faptele lor care avea sa fie urmarea. De aceea, Allah i-a raspuns rugii: i-a inecat pe toti si i-a salvat pe Nuh si pe credinciosii care erau impreuna cu el.

„Doamne, iarta-ma pe mine, pe parintii mei si pe cel care intra in casa mea credincios!” I-a mentionat in mod special pe acestia datorita drepturilor lor deosebite si prioritatii de a le arata bunatate. Apoi si-a largit ruga, spunand: „Precum si pe credinciosi si pe credincioase! Si nu le spori celor nedrepti decat pieirea”, adica pierderea, nimicirea si distrugerea.

S-a incheiat explicatia surei Nuh. Lauda Ii apartine lui Allah.

Sura al Jinn

VERSETELE 1 LA 28

Numita si Qul uhiya ilayya. Revelata la Mecca

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator.

Versetele 1 la 2

قُلْ أُوحِيَ إِلَيَّ أَنَّهُ اسْتَمَعَ نَفَرٌ مِّنَ الْجِنِّ فَقَالُوا إِنَّا سَمِعْنَا قُرْءَانًا عَجَبًا ﴿١﴾
يَهْدِي إِلَى الرُّشْدِ فَآمَنَّا بِهِ وَلَمْ نُشْرِكْ بِهِ أَحَدًا ﴿٢﴾

1. Spune: „Mi s-a revelat ca un grup de djinni a ascultat si a spus: Noi am auzit un Coran minunat, 2. care calauzeste spre calea dreapta. Am crezut in el si nu vom asocia pe nimeni Domnului nostru.

Adica „spune”, o, Trimisule, oamenilor: „Mi s-a revelat ca un grup de djinni a ascultat.” Allah i-a indreptat spre Trimisul Sau pentru a asculta versetele Sale, astfel incat dovada sa le fie adusa, binefacerea asupra lor sa fie desavarsita, iar ei sa devina avertizori pentru neamul lor. Allah i-a poruncit Trimisului Sau sa le istoriseasca oamenilor vestea lor. Cand au venit sa asculte, si-au spus unii altora: Ascultati in tacere! Iar cand au ascultat in tacere, au inteles sensurile lui, iar adevarurile sale le-au ajuns la inimi. „Si au spus: Noi am auzit un Coran minunat”, adica plin de lucruri minunate si pretioase si de teluri inalte.

„Care calauzeste spre calea dreapta.” Calea dreapta este o denumire cuprinzatoare pentru tot ceea ce ii indruma pe oameni spre binele religiei si al vietii lor lumesti. „Am crezut in el si nu vom asocia pe nimeni Domnului nostru.” Ei au imbinat credinta, in care intra toate faptele bune, cu teama de Allah, care presupune parasirea raului. Au aratat ca motivul care i-a indemnat la credinta si la urmarile ei a fost ceea ce cunoscusera din indrumarile Coranului si din binele, foloasele si ferirea de rau pe care acesta le cuprinde. Acesta este un semn mare si o dovada hotaratoare pentru cel care se lumineaza prin el si ii urmeaza calauzirea.

Aceasta credinta folositoare, care da rodul oricarui bine si se intemeiaza pe calauzirea Coranului, este diferita de credinta obiceiurilor, a cresterii in familie,

a deprinderii si a altor lucruri asemanatoare. Aceea este o credinta bazata pe imitare, expusa primejdiei indoielilor si numeroaselor lucruri care o pot zdruncina.

Versetele 3 la 5

وَأَنَّهُ تَعَالَى جَدُّ رَبِّنَا مَا اتَّخَذَ صَاحِبَةً وَلَا وَلَدًا ﴿٣﴾ وَأَنَّهُ كَانَ يَقُولُ سَفِيهُنَا
عَلَى اللَّهِ شَطَطًا ﴿٤﴾

3. Inaltata este maretia Domnului nostru! El nu Si-a luat nici sotie, nici copil.

4. Nesabuitul dintre noi spunea despre Allah lucruri care intreceau orice masura.

„Inaltata este maretia Domnului nostru”, adica inaltata este maretia Sa si sfinte sunt Numele Sale. „El nu Si-a luat nici sotie, nici copil.” Ei au cunoscut din slava si maretia lui Allah ceea ce le-a aratat falsitatea pretentiei celor care sustin ca El are o sotie sau un copil. Caci Lui Ii apartin maretia si slava in fiecare atribut desavarsit. A avea o sotie si un copil contrazice aceasta, fiindca El este pe deplin lipsit de orice nevoie.

„Nesabuitul dintre noi spunea despre Allah lucruri care intreceau orice masura”, adica vorbea gresit, abatandu-se de la adevar si depasind masura. Nu l-au impins la aceasta decat nesabuinta si slabiciunea mintii sale. Altfel, daca ar fi fost chibzuit si stapan pe sine, ar fi stiut cum sa vorbeasca.

وَأَنَا ظَنَنَّا أَنْ لَنْ تَقُولَ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا ﴿٥﴾

5. Noi credeam ca nici oamenii, nici djinnii nu vor spune vreodata minciuni despre Allah.

Adica, inainte de aceasta, am fost amagiti de mai-marii si capetenile dintre djinni si oameni. Am avut o parere buna despre ei si am crezut ca ei nu indraznesc sa minta despre Allah. De aceea, inainte le urmam calea. Insa astazi, cand adevarul ni s-a aratat limpede, am urmat calea lui si ne-am supus lui, fara sa mai dam atentie spuselor vreunei fapturi care se impotrивeste calauzirii.

Versetele 6 la 7

وَأَنَّهُ كَانَ رِجَالٌ مِّنَ الْإِنسِ يَعُوذُونَ بِرِجَالٍ مِّنَ الْجِنِّ فَزَادُوهُمْ رَهَقًا ﴿٦﴾

6. Unii barbati dintre oameni cautau adapost la unii barbati dintre djinni, sporindu-le astfel nelegiuirea.

Adica oamenii cautau ocrotire la djinni in imprejurari de teama si spaima si ii adorau. Prin aceasta, oamenii le-au sporit djinnilor nelegiuirea, adica razvratirea si trufia, cand djinnii i-au vazut pe oameni adorandu-i si cautand ocrotire la ei. Este posibil si ca pronumele, adica litera waw din verbul „le-au sporit”, sa se refere la djinni. Atunci sensul este ca djinnii le-au sporit oamenilor spaima si frica, vazand ca ei cautau adapost la ei, pentru a-i sili sa se refugieze la ei si sa ramana in starea in care se aflau. Cand un om poposea intr-o vale infricosatoare, spunea: Caut adapost la stapanul acestei vai impotriva nesabuitilor din neamul lui.

وَأَنَّهُمْ ظَنُّوا كَمَا ظَنَنْتُمْ أَن لَّن يَبْعَثَ اللَّهُ أَحَدًا ﴿٧﴾

7. Ei au crezut, asa cum ati crezut si voi, ca Allah nu va invia pe nimeni.

Adica, atunci cand au tagaduit invierea, s-au avantat in asocierea de parteneri lui Allah si in razvratire.

Versetele 8 la 10

وَأَنَّا لَمَسْنَا السَّمَاءَ فَوَجدْنَهَا مُلْتَئِحَةً حَرًّا شَدِيدًا وَشُهَابًا ﴿٨﴾ وَأَنَّا كُنَّا نَقْعُدُ مِنْهَا مَقْعِدَ اللَّسْمَعِ فَمَن يَسْتَمِعِ الْآنَ يَجِدْ لَهُ شُهَابًا رَّصَدًا ﴿٩﴾

8. Noi am cercetat cerul si l-am gasit plin de pazitori puternici si de flacari arzatoare. 9. Noi obisnuiam sa ocupam in el locuri pentru a asculta pe ascuns. Insa cine asculta acum gaseste o flacara care il pandeste.

„Noi am cercetat cerul”, adica am mers la el si l-am incercat. „Si l-am gasit plin de pazitori puternici”, care ne impiedicau sa ajungem la marginile lui si sa ne apropiem de el, „si de flacari arzatoare”, cu care era lovit cel care incerca sa asculte pe ascuns. Aceasta era altfel decat vechiul nostru obicei, caci inainte puteam ajunge la vestile cerului. „Noi obisnuiam sa ocupam in el locuri pentru a asculta pe ascuns”, de unde prindeam din vestile cerului atat cat voia Allah. „Insa cine asculta acum gaseste o flacara care il pandeste”, adica una pregatita

si randuita pentru a-l nimici si a-l arde. Acesta era un lucru mare si o veste de mare insemnatate. Ei s-au incredintat ca Allah Preainaltul voia sa faca sa se petreaca pe pamant un eveniment mare, fie de bine, fie de rau. De aceea, au spus:

وَأَنَا لَا نَدْرِي أَشَرُّ أَرِيدُ بِنِي فِي الْأَرْضِ أَمْ أَرَادَ بِهِمْ رَبُّهُمْ رَشَدًا ﴿١٠﴾

10. Noi nu stim daca li se voieste vreun rau celor de pe pamant sau daca Domnul lor voieste pentru ei calauzire.

Adica trebuie sa fie una dintre aceste doua posibilitati. Ei au vazut ca lucrurile se schimbasera intr-un chip neobisnuit pentru ei si, prin agerimea lor, au inteles ca Allah voia si urma sa faca sa se petreaca acest lucru pe pamant. In aceste cuvinte se arata buna lor cuviinta: ei I-au atribuit binele lui Allah Preainaltul, iar cand au vorbit despre rau, au omis numirea celui care il voieste, din respect fata de Allah.

Versetele 11 la 14

وَأَنَا مِنَّا الصَّالِحُونَ وَمِنَّا دُونَ ذَلِكَ كُنَّا طَرَائِقَ قَدَدًا ﴿١١﴾

11. Printre noi sunt unii drepti, iar altii sunt altfel. Noi urmam cai felurite.

„Printre noi sunt unii drepti, iar altii sunt altfel”, adica pacatosi, nelegiuiti si necredinciosi. „Noi urmam cai felurite”, adica eram grupuri deosebite, cu inclinatii diferite, fiecare grup bucurandu-se de ceea ce avea.

وَأَنَا ظَنَنَّا أَنْ لَنْ نُعْجِزَ اللَّهَ فِي الْأَرْضِ وَلَنْ نُعْجِزَهُ هَرَبًا ﴿١٢﴾

12. Noi ne-am incredintat ca nu-I putem scapa lui Allah pe pamant si nici nu-I putem scapa prin fuga.

Adica, acum ni s-au aratat desavarsirea puterii lui Allah si deplina noastra neputinta. Suvitele fruntilor noastre sunt in Mana lui Allah. Nu-I putem scapa pe pamant si nici nu-I putem scapa prin fuga, chiar daca am cautat mijloace de a fugi si de a iesi de sub puterea Lui. Nu exista adapost impotriva Lui decat la El.

وَأَنَا لَمَّا سَمِعْنَا الْمَدَىٰ ءَامَنَّا بِهِ ۚ فَمَنْ يُؤْمِنُ بِرَبِّهِ ۚ فَلَا يَخَافُ بَخْسًا وَلَا رَهَقًا ﴿١٣﴾ وَأَنَا مِنَ الْمُسْلِمِينَ وَمِنَ الْقَاسِطِينَ فَمَنْ أَسْلَمَ فَأُولَٰئِكَ تَحَرَّوْا رَشَدًا ﴿١٤﴾

13. Cand am auzit calauzirea, am crezut in ea. Cine crede in Domnul sau nu se teme nici de micsorarea dreptului sau, nici de nedreptate. 14. Printre noi sunt unii musulmani, iar altii sunt nedrepti. Cei care se supun sunt cei care au cautat calea dreapta.

„Cand am auzit calauzirea”, adica Nobilul Coran, care indruma spre calea cea dreapta, i-am cunoscut calauzirea si indrumarile, iar acestea au avut inraurire asupra inimilor noastre. Atunci „am crezut in ea”. Apoi au amintit ceea ce il incurajeaza pe credincios, spunand: „Cine crede in Domnul sau nu se teme nici de micsorarea dreptului sau, nici de nedreptate.” Adica acela care crede in El cu o credinta sincera nu i se micsoreaza dreptul si nu i se aduce vatamare. Iar daca este ferit de rau, dobandeste binele. Credinta este, asadar, o cauza care duce la dobandirea oricarui bine si la indepartarea oricarui rau.

„Printre noi sunt unii musulmani, iar altii sunt nedrepti”, adica unii se abat cu nedreptate de la calea cea dreapta. „Cei care se supun sunt cei care au cautat calea dreapta”, adica au gasit calea calauzirii care ii duce spre Paradis si binefacerile sale.

Versetele 15 la 17

وَأَمَّا الْقَاسِطُونَ فَكَانُوا لِجَهَنَّمَ حَطَبًا ﴿١٥﴾ وَالْوَّاسِقُونَ عَلَى الطَّرِيقَةِ لَا أُسْقِنُهُمْ مَاءً غَدَقًا ﴿١٦﴾ لَنَفْتَنَّهُمْ فِيهِ وَمَنْ يُعْرِضْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِ يَسْلُكْهُ عَذَابًا صَعَدًا ﴿١٧﴾

15. Cat despre cei nedrepti, ei vor fi lemne pentru Gheena.” 16. Daca ei ar fi ramas statornici pe calea dreapta, le-am fi dat apa din belsug, 17. ca sa-i incercam prin aceasta. Iar pe cel care se intoarce de la Pomenirea Domnului sau, El il va supune unei pedepse coplesitoare.

„Cat despre cei nedrepti, ei vor fi lemne pentru Gheena.” Aceasta este rasplata faptelor lor, fara ca Allah sa-i nedreptateasca. Daca ei „ar fi ramas statornici pe calea dreapta”, cea mai buna dintre cai, „le-am fi dat apa din belsug”, placuta si binefacatoare. Numai nedreptatea si incalcarea masurii i-au

lipsit de aceasta. „Ca sa-i incercam prin aceasta”, adica sa-i punem la incercare si sa-i cercetam, astfel incat cel sincer sa se deosebeasca de cel mincinos.

„Iar pe cel care se intoarce de la Pomenirea Domnului sau, El il va supune unei pedepse coplesitoare.” Adica acela care se intoarce de la Pomenirea lui Allah, care este Cartea Sa, nu o urmeaza si nu i se supune, ci se lasa distras de la ea si o neglijeaza, va fi supus unei pedepse coplesitoare, adica foarte grele si aspre.

Versetele 18 la 28

وَأَنَّ الْمَسَاجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا ﴿١٨﴾ وَأَنَّهُ لَمَّا قَامَ عَبْدُ اللَّهِ يَدْعُوهُ كَادُوا يَكُونُونَ عَلَيْهِ لِبَدًا ﴿١٩﴾ قُلْ إِنَّمَا أَدْعُوا رَبِّي وَلَا أَشْرِكُ بِهِ أَحَدًا ﴿٢٠﴾ قُلْ إِنِّي لَا أَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا رَشَدًا ﴿٢١﴾

18. Moscheile Ii apartin lui Allah. Asadar, nu invocati pe nimeni alaturi de Allah! 19. Cand robul lui Allah s-a ridicat sa-L invoce, aproape ca s-au ingramadit asupra lui. 20. Spune: „Eu Il invoc numai pe Domnul meu si nu-I asociez pe nimeni.” 21. Spune: „Eu nu am putere sa va aduc vreo vatamare si nici calauzire.”

قُلْ إِنِّي لَنْ يُجِيرَنِي مِنَ اللَّهِ أَحَدٌ وَلَنْ أَجِدَ مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَدًا ﴿٢٢﴾ إِلَّا بَلَاغًا مِنَ اللَّهِ وَرِسَالَاتِهِ ۚ وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَإِنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدًا فِيهَا أَبَدًا ﴿٢٣﴾ حَتَّىٰ إِذَا رَأَوْا مَا يُوعَدُونَ فَيَسْئَلُونَ مَنْ أَضَعُ نَاصِرًا ۖ وَأَقْلُ عَدَدًا ﴿٢٤﴾

22. Spune: „Nimeni nu ma poate ocroti impotriva lui Allah si nu voi gasi adapost in afara Lui. 23. Mie nu-mi revine decat transmiterea celor primite de la Allah si a mesajelor Sale.” Iar cine nu asculta de Allah si de Trimisul Sau va avea Focul Gheenei, in care va ramane vesnic. 24. Cand vor vedea ceea ce li se promite, vor sti cine are ajutorul mai slab si numarul mai mic.

قُلْ إِنْ أَدْرَىٰ أَقْرَبُ مَا تُوْعَدُونَ أَمْ يَجْعَلُ لَهُ رَبِّي أَمَدًا ﴿٢٥﴾ عَلِمُ الْغَيْبِ
فَلَا يَظْهَرُ عَلَىٰ غَيْبِهِ أَحَدًا ﴿٢٦﴾ إِلَّا مَن ارْتَضَىٰ مِن رَّسُولٍ فَإِنَّهُ يَسْلُكُ
مِن بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ رَصَدًا ﴿٢٧﴾ لِّيَعْلَمَ أَن قَدْ أَبْلَغُوا رِسَالَاتِ رَبِّهِمْ
وَآحَاطَ بِمَا لَدَيْهِمْ وَأَحْصَىٰ كُلَّ شَيْءٍ عَدَدًا ﴿٢٨﴾

25. Spune: „Eu nu stiu daca ceea ce vi se promite este aproape sau daca Domnul meu ii va hotari un termen indepartat.” 26. El este Cunoscatorul celor nevazute si nu dezvaluie nimanui cele nevazute ale Sale, 27. decat unui trimis pe care il alege. Atunci El pune pazitori inaintea si in urma lui, 28. ca sa stie ca ei au transmis mesajele Domnului lor. El cuprinde tot ceea ce se afla la ei si a numarat fiecare lucru.

„Moscheile Ii apartin lui Allah. Asadar, nu invocati pe nimeni alaturi de Allah!” Aceasta cuprinde atat invocarea prin adorare, cat si invocarea prin cerere. Moscheile, care sunt cele mai insemnate locuri de adorare, sunt intemeiate pe inchinarea sincera numai fata de El, pe supunerea inaintea maretiei Sale si pe smerirea inaintea puterii Sale.

„Cand robul lui Allah s-a ridicat sa-L invoce”, adica sa-I ceara si sa-L adore, recitand Coranul, djinnii, din pricina multimei care se adunase in jurul lui, aproape ca „s-au ingramadit asupra lui”. Adica s-au strans unii peste altii, din dorinta de a asculta calauzirea pe care o adusese.

„Spune-le”, o, Trimisule, aratandu-le adevarul lucrului la care ii chemi: „Eu Il invoc numai pe Domnul meu si nu-I asociez pe nimeni.” Adica Il socotesc Unic, numai pe El, fara niciun asociat, si ma dezic de tot ceea ce este in afara Lui: rivali, idoli si orice isi iau politeistii in afara Sa.

„Spune: Eu nu am putere sa va aduc vreo vatamare si nici calauzire”, fiindca sunt un rob care nu are nicio putere de hotarare si de carmuire asupra lucrurilor. „Spune: Nimeni nu ma poate ocroti impotriva lui Allah”, adica nu exista nimeni la care sa caut ocrotire si care sa ma salveze de pedeapsa lui Allah. Daca Trimisul, care este cel mai desavarsit dintre fapturi, nu are putere sa aduca vatamare sau calauzire si nu poate indeparta de la sine nimic din ceea ce Allah i-ar voi ca rau, cu atat mai mult celelalte fapturi sunt astfel. „Si nu voi gasi adapost in afara Lui”, adica nici refugiu, nici ajutor.

„Mie nu-mi revine decat transmiterea celor primite de la Allah si a mesajelor Sale.” Adica nu am niciun merit deosebit fata de ceilalti oameni, in afara faptului ca Allah m-a ales pentru transmiterea mesajelor Sale si chemarea fapturilor Sale la El. Prin aceasta le este adusa oamenilor dovada.

„Iar cine nu asculta de Allah si de Trimisul Sau va avea Focul Gheenei, in care va ramane vesnic.” Aici este avuta in vedere neascultarea care constituie necredinta, dupa cum o precizeaza celelalte texte limpezi. Cat despre simpla neascultare, aceasta nu atrage ramanerea vesnica in Foc, asa cum arata versetele Coranului, hadithurile Profetului, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, si consensul primelor generatii si al imamilor acestei comunitati.

„Cand vor vedea ceea ce li se promite”, adica vor vedea cu propriii ochi si se vor incredinta ca aceasta se abate asupra lor, „vor sti” atunci cu adevarat „cine are ajutorul mai slab si numarul mai mic”. Nimeni altcineva nu-i va ajuta, iar ei nu se vor putea ajuta singuri, fiindca vor fi adunati unul cate unul, asa cum au fost creati intaia oara.

„Spune-le”, daca te intreaba cand se va implini aceasta promisiune: „Eu nu stiu daca ceea ce vi se promite este aproape sau daca Domnul meu ii va hotari un termen indepartat”, adica un ragaz lung. Cunoasterea acestui lucru ii apartine lui Allah, „Cunoscatorul celor nevazute. El nu dezvaluie nimanui cele nevazute ale Sale”, dintre fapturi. Dimpotriva, numai El cunoaste cele ascunse in launtrul fiintelor, tainele si lucrurile nevazute.

„Decat unui trimis pe care il alege”, adica ii face cunoscut ceea ce intelegiunea Sa cere sa-i fie facut cunoscut. Caci trimisii nu sunt asemenea celorlalti: Allah i-a sprijinit cu un ajutor cu care nu a sprijinit pe nimeni dintre celelalte fapturi si a ocrotit ceea ce le-a revelat, astfel incat ei sa-l transmita intocmai, fara ca diavoli sa se apropie de el si sa adauge ceva ori sa-l micsoreze.⁴⁷ De aceea, El a spus: „Atunci El pune pazitori inaintea si in urma lui⁴⁸”, adica il pazesc din porunca lui Allah.

„Ca sa stie”, prin aceasta, „ca ei au transmis mesajele Domnului lor”, datorita mijloacelor pe care li le-a pus la dispozitie. „El cuprinde tot ceea ce se afla la ei”, adica ceea ce au, ceea ce ascund si ceea ce arata, „si a numarat fiecare lucru”.

Invataturi din sura al Jinn

Aceasta sura cuprinde numeroase invataturi.

⁴⁷ Nota editiei arabe: manuscrisul B are aici „fara ca diavoli sa-i tulbure si fara sa adauge ceva”, in locul formularii despre apropierea diavolilor de revelatie. Ambele lecturi descriu ocrotirea transmiterii ei.

⁴⁸ Nota editiei engleze: pazitorii sunt ingeri care il ocrotesc pe Trimis in timpul primirii revelatiei, pentru ca diavoli sa nu adauge nimic la ea, iar mesajul sa fie transmis intocmai cum a fost primit. Prima explicatie este atribuita lui Ibn Ashur, at-Tahrir wa at-Tanwir.

Printre ele se afla existenta djinnilor si faptul ca ei poarta raspundere: li se dau porunci si interdictii, iar ei vor fi rasplatiti pentru faptele lor. Aceasta este aratata limpede in aceasta sura si in altele.

O alta invatatura este ca Trimisul lui Allah, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, a fost trimis la djinni asa cum a fost trimis la oameni. Allah a indreptat un grup de djinni spre el, ca sa asculte ceea ce i se revela si sa transmita neamului lor.

Tot dintre aceste invataturi fac parte agerimea djinnilor, cunoasterea adevarului de catre ei si faptul ca i-a condus la credinta ceea ce intelesesera din calauzirea Coranului, precum si buna lor cuviinta in vorbire.

Sura arata grija lui Allah fata de Trimisul Sau si ocrotirea celor aduse de el. Cand au inceput semnele profetiei sale, cerul era pazit cu stele, diavolii fugisera din locurile lor si fusesera alungati de la posturile lor de ascultare. Allah le aratase, prin Trimisul Sau, locuitorilor pamantului o mila a carei masura nu poate fi cuprinsa, iar Domnul lor voise pentru ei calauzire. El voia sa-Si faca vadite religia si Legea pe pamant, precum si cunoasterea Lui de catre oameni, prin ceea ce bucura inimile si ii veseleste pe oamenii cu pricepere, prin ceea ce face sa se arate randuielile Islamului si ii infrange pe adoratorii idolilor si ai chipurilor cioplite.⁴⁹

Sura arata si dorinta foarte mare a djinnilor de a-l asculta pe Trimis, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, precum si ingramadirea lor in jurul sau.

Ea cuprinde porunca de a afirma Unicitatea lui Allah si interdictia asocierii de parteneri Lui. Arata starea fapturilor si faptul ca niciuna dintre ele nu merita nici macar cat greutatea unui fir de praf din adorare. Daca Trimisul Muhammad, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, nu are putere sa aduca nimanui folos sau vatamare, nici macar lui insusi, se stie ca toate fapturile sunt la fel. Asadar, este o greseala si o nedreptate sa fie luata drept alta divinitate o fiinta care are aceste insusiri.

O alta invatatura este ca numai Allah cunoaste cele nevazute. Nimeni dintre fapturi nu le cunoaste, in afara celui pe care Allah il alege si caruia ii daruieste cunoasterea unei parti dintre ele.

S-a incheiat explicatia acestei sure. Lauda Ii apartine lui Allah, Domnul lumilor.

⁴⁹ Nota editiei arabe: manuscrisul B mentioneaza mila aratata, prin Trimis, „pamantului si locuitorilor lui”, in loc de „locuitorilor pamantului”.

Sura al Muzzammil

VERSETELE 1 LA 20

Revelata la Mecca

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurador.

Versetele 1 la 11

يَا أَيُّهَا الْمَزْمِلُ ﴿١﴾ قُمْ أَيْلًا إِلَّا قَلِيلًا ﴿٢﴾ نَصْفَهُ أَوْ انْقُصْ مِنْهُ قَلِيلًا ﴿٣﴾ أَوْ زِدْ عَلَيْهِ وَرَتِّلِ الْقُرْآنَ تَرْتِيلًا ﴿٤﴾ إِنَّا سَنُلْقِي عَلَيْكَ قَوْلًا ثَقِيلًا ﴿٥﴾

1. O, tu, cel invaluit! 2. Ridica-te noaptea la rugaciune, in afara de putin: 3. jumătate din ea, sau puțin sub jumătate, 4. ori mai mult. Si recita Coranul rar si limpede! 5. Noi iti vom incredinta un Cuvant greu.

إِنَّ نَاشِئَةَ اللَّيْلِ هِيَ أَشَدُّ وَطْأً وَأَقْوَمُ قِيلًا ﴿٦﴾ إِنَّ لَكَ فِي النَّهَارِ سَبْحًا طَوِيلًا ﴿٧﴾ وَاذْكُرْ اسْمَ رَبِّكَ وَتَبَتَّلْ إِلَيْهِ تَبْتِيلًا ﴿٨﴾ رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَاتَّخِذْهُ وَكِيلًا ﴿٩﴾ وَأَصْبِرْ عَلَى مَا يَقُولُونَ وَاهْجُرْهُمْ هَجْرًا جَمِيلًا ﴿١٠﴾ وَذَرْنِي وَالْمُكَذِّبِينَ أُولِيَ النَّعْمَةِ وَمَهْلَهُمْ قَلِيلًا ﴿١١﴾

6. Ridicarea la rugaciune in timpul noptii este mai potrivita pentru intelegere si mai dreapta in rostire. 7. In timpul zilei ai multe indeletniciri. 8. Pomeneste Numele Domnului tau si daruieste-te Lui pe deplin! 9. El este Domnul raseritului si al apusului. Nu exista alta divinitate demna de adorare in afara Lui. Asadar, ia-L drept Ocrotitor! 10. Rabda ceea ce spun si indeparteaza-te de ei intr-un chip frumos! 11. Lasa-Ma pe Mine cu cei care tagaduiesc, cei care traiesc in belsug, si mai da-le putin ragaz!

Cel invaluit este cel acoperit cu vesmintele sale, asemenea celui numit al-Muddaththir. Aceasta descriere se potriveste starii Trimisului lui Allah,

binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, atunci cand Allah l-a cinstit cu mesajul Sau si a inceput sa-i coboare revelatia, trimitandu-l pe Jibril la el. El a vazut un lucru cum nu mai vazuse niciodata, in fata caruia nu pot ramane neclintiti decat trimisii. Atunci, cand l-a vazut pe Jibril, pacea fie asupra lui, a fost cuprins de tulburare. A venit la familia sa, tremurand, si a spus: „Invaluiti-ma! Invaluiti-ma!” Apoi Jibril a venit la el si i-a spus: „Citeste!” El a raspuns: „Eu nu stiu sa citesc.” Atunci l-a strans cu putere, pana cand l-a cuprins istovirea, staruind ca el sa recite; iar Profetul, binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra lui, a recitat.⁵⁰

Apoi Allah i-a daruit statornicie, iar revelatia a continuat sa vina la el, pana cand a ajuns la o treapta pe care niciunul dintre trimisi nu a atins-o. Slava lui Allah! Cat de mare este deosebirea dintre inceputul profetiei sale si sfarsitul ei! De aceea, Allah i S-a adresat prin aceasta insusire care se afla la el la inceput. Aici i-a poruncit actele de adorare care il priveau pe el, apoi i-a poruncit sa rabde vatamarea din partea neamului sau, iar dupa aceea i-a poruncit sa vesteasca deschis porunca Sa si sa-i cheme public la Allah.

Aici i-a poruncit cel mai nobil act de adorare, rugaciunea, in cel mai potrivit si mai ales timp: ridicarea la rugaciune in timpul noptii. Din mila Sa, Allah Preainaltul nu i-a poruncit sa stea la rugaciune intreaga noapte, ci a spus: „Ridica-te noaptea la rugaciune, in afara de putin.” Apoi a precizat aceasta, spunand: „Jumătate din ea, sau puțin sub jumătate”, adica puțin mai puțin de jumătate, precum o treime sau ceva apropiat. „Ori mai mult”, adica mai mult de jumătate, aproximativ doua treimi.

„Si recita Coranul rar si limpede!” Recitarea asezata a Coranului ajuta la meditatie si cugetare, misca inimile, face cu putinta adorarea prin versetele lui si pregateste pe deplin pentru el. Caci Allah a spus: „Noi iti vom incredinta un Cuvant greu”, adica iti vom revela acest Coran greu, cu sensuri marete si insusiri inalte. Un asemenea Cuvant merita ca omul sa se pregateasca pentru el, sa-l recite asezat si sa cugete la ceea ce cuprinde.

Apoi El a aratat intelegiunea poruncii de a se ridica noaptea la rugaciune, spunand: „Ridicarea la rugaciune in timpul noptii”, adica rugaciunea savarsita dupa somn, „este mai potrivita pentru intelegere si mai dreapta in rostire”. Adica este mai aproape de atingerea scopului urmarit prin Coran: inima si limba lucreaza impreuna, preocuparile sunt putine, omul intelege ceea ce spune, iar lucrurile i se indreapta.

⁵⁰ Nota editiei arabe: relatarea despre inceputul revelatiei este consemnata de al-Bukhari, nr. 3, si Muslim, nr. 160. In aceste relatari, porunca „Citeste!” precede intoarcerea Profetului la Khadijah si cererea „Invaluiti-ma!”. Autorul rezuma aici evenimentele intr-o alta ordine, pastrata in traducere.

Lucrurile stau diferit in timpul zilei, cand aceste scopuri nu se ating in acelasi fel. De aceea, El a spus: „In timpul zilei ai multe indeletniciri”, adica te ocupi de nevoile tale si de traiul tau, ceea ce preocupa inima si nu-i ingaduie sa se dedice pe deplin.

„Pomeneste Numele Domnului tau.” Aceasta cuprinde toate felurile de pomenire. „Si daruieste-te Lui pe deplin”, adica dedica-te Lui. A te dedica lui Allah si a te intoarce spre El inseamna desprinderea inimii de fapturi si dobandirea iubirii pentru Allah si pentru ceea ce te apropie de El si de multumirea Sa.

„El este Domnul rasariturii si al apusului.” Aici denumirea cuprinde toate rasariturile si apusurile. El Preainaltul este Domnul tuturor rasariturilor si apusurilor, al luminilor care se afla in ele si al celor pentru care ele sunt de folos in lumea de sus si in cea de jos. El este Domnul, Creatorul si Carmuitorul fiecarui lucru. „Nu exista alta divinitate demna de adorare in afara Lui”, adica nimeni nu este adorat pe drept in afara Fetei Sale Preainalte. Numai El merita sa I se inchine iubirea, preamarirea, venerarea si cinstirea. De aceea, a spus: „Asadar, ia-L drept Ocrotitor”, adica drept Pazitor si Carmuitor al tuturor treburilor tale.

Dupa ce Allah i-a poruncit rugaciunea in mod special si pomenirea in general, care ii dau robului o mare tarie pentru a purta poveri si a implini fapte grele, i-a poruncit sa rabde ceea ce spun cei care i se impotrivesc: ei il insulta pe el si batjocoresc ceea ce a adus. I-a poruncit sa mearga inainte cu porunca lui Allah, fara ca cineva sa-l opreasca sau sa-l intoarca din drum, si sa se indeparteze de ei intr-un chip frumos. Aceasta inseamna indepartarea atunci cand folosul o cere, fara a le pricinui vatamare, ci purtandu-se cu ei prin distantare si prin intoarcerea de la vorbele lor care il ranesc. Totodata, i-a poruncit sa discute cu ei in cel mai bun chip.

„Lasa-Ma pe Mine cu cei care tagaduiesc”, adica lasa-Ma sa Ma ocup de ei: Ma voi razbuna pe ei si, chiar daca le dau ragaz, nu ii las nepedepsiti. „Cei care traiesc in belsug” sunt cei care au bunastare si bogatie si care s-au razvratit atunci cand Allah le-a largit mijloacele de trai si i-a ajutat din harul Sau. Asa cum Allah Preainaltul a spus: „Nu! Omul intrece masura atunci cand se vede lipsit de nevoie” [al-Alaq 96:6–7].

Apoi i-a amenintat cu pedeapsa pe care o are pregatita, spunand:

Versetele 12 la 14

إِنَّ لَدَيْنَا أَنْكَالًا وَحَجِيمًا ﴿١٢﴾ وَطَعَامًا ذَا غُصَّةٍ وَعَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٣﴾ يَوْمَ تَرْجُفُ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ وَكَانَتِ الْجِبَالُ كَثِيبًا مَّهِيلًا ﴿١٤﴾

12. La Noi se afla catuse si un Foc arzator, 13. hrana care se opreste in gat si o pedeapsa dureroasa, 14. in ziua cand pamantul si muntii se vor cutremura, iar muntii vor deveni gramezi de nisip care se revarsa.

„La Noi se afla catuse”, adica o pedeapsa aspra, pe care am facut-o pedeapsa pilduitoare pentru cel care staruie in ceea ce Il manie pe Allah. „Si un Foc arzator”, adica un foc fierbinte. „Hrana care se opreste in gat”, din pricina amaraciunii, urateniei, gustului sau rau si mirosului sau respingator. „Si o pedeapsa dureroasa”, adica una care pricinuieste durere si groaza.

Aceasta se va petrece „in ziua cand pamantul si muntii se vor cutremura”, din pricina groazei cumplite. Atunci „muntii”, cei trainici, tari si neclintiti, vor deveni „gramezi de nisip care se revarsa”, asemenea nisipului care curge si se imprastie. Apoi vor fi sfaramati, devenind asemenea pulberii imprastiate.

Versetele 15 la 19

إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَيْكُمْ رَسُولًا شَهِيدًا عَلَيْكُمْ كَمَا أَرْسَلْنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ رَسُولًا ﴿١٥﴾ فَعَصَىٰ فِرْعَوْنُ الرَّسُولَ فَأَخَذْنَاهُ أَخْذًا وَبِيلًا ﴿١٦﴾

15. Noi v-am trimis un trimis ca martor asupra voastra, asa cum i-am trimis lui Faraon un trimis. 16. Insa Faraon nu a ascultat de trimis, iar Noi l-am lovit cu o pedeapsa naprasnica.

Allah Preainaltul spune: Laudati-L pe Domnul vostru pentru ca l-a trimis pe acest Profet arab, nestiutor de carte, vestitor si avertizator, martor asupra faptelor comunitatii. Multumiti-I si impliniti ceea ce se cuvine pentru aceasta mare binefacere! Feriti-va sa o tagaduiti si sa nu-l ascultati pe trimisul vostru, ca sa nu fiti asemenea lui Faraon! Allah l-a trimis la el pe Musa, fiul lui Imran, care l-a chemat la Allah si i-a poruncit sa recunoasca Unicitatea Sa. Insa Faraon nu l-a crezut, ci nu i-a dat ascultare. Atunci Allah „l-a lovit cu o pedeapsa naprasnica”, adica aspra si coplecitoare.

ج

فَكَيْفَ تَقُولُ إِنْ كَفَرْتُمْ يَوْمًا يَجْعَلُ الْوِلْدَانَ شِيبًا ﴿١٧﴾ السَّمَاءُ مُنْفَطِرٌ بِهِ
كَانَ وَعْدُهُ مَفْعُولًا ﴿١٨﴾

17. Cum va veti feri, daca nu credeti, de o zi care ii va face pe copii carunti?

18. Cerul se va despică din pricina ei. Promisiunea Lui se va implini negresit.

Adica, in ce fel veti dobandi scaparea si mantuirea in Ziua Invierii, acea zi de o grozavie cumplita si de o insemnatate mare, care ii face pe copii carunti si din pricina careia se topesc lucrurile mari si neinsufletite? Cerul se va despică, iar stelele lui se vor imprastia. „Promisiunea Lui se va implini negresit”, adica trebuie sa se implineasca si nimic nu o poate impiedica.

إِنَّ هَذِهِ تَذْكِرَةٌ ۖ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذْ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا ﴿١٩﴾

19. Aceasta este o aducere-aminte. Asadar, cine vointe, sa urmeze o cale catre Domnul sau!

Adica aceasta povatuire prin care Allah ne-a vestit starile Zilei Invierii si grozaviile ei este o aducere-aminte. Cei tematori iau aminte la ea, iar credinciosii sunt opriti prin ea de la rau. „Asadar, cine vointe, sa urmeze o cale catre Domnul sau”, adica un drum care duce la El, prin urmarea Legii Sale. El a lamurit-o pe deplin si a aratat-o cat se poate de limpede. In aceasta se afla o dovada ca Allah Preainaltul le-a dat robilor puterea de a-si savarsi faptele si le-a facut cu putinta implinirea lor. Nu este asa cum spun adeptii doctrinei jabriyya, ca faptele lor se petrec fara vointa lor, fiindca aceasta se impotriveste textelor revelate si ratiunii.

Versetul 20

* إِنَّ رَبَّكَ يَعْلَمُ أَنَّكَ تَقُومُ أَدْنَىٰ مِنْ ثُلُثِي اللَّيْلِ وَنِصْفَهُ وَثُلُثَهُ وَطَائِفَةٌ مِّنَ الَّذِينَ مَعَكَ ۚ وَاللَّهُ يُقَدِّرُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ ۚ عَلِمَ أَن لَّنْ نَّحْصُوهُ فَتَابَ عَلَيْكُمْ ۖ فَاقْرَءُوا مَا تَيَسَّرَ مِنَ الْقُرْآنِ ۚ عَلِمَ أَن سَيَكُونُ مِنْكُمْ مَّرْضَىٰ وَءَاخِرُونَ ۖ يَضْرِبُونَ فِي الْأَرْضِ يَلْتَمِعُونَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ ۚ وَءَاخِرُونَ يَقْتُلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ۚ فَاقْرَءُوا مَا تَيَسَّرَ مِنْهُ ۚ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَاقْرَءُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا

وَمَا تَقْدِمُوا لِأَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرٌ وَأَعْظَمُ أَجْرًا
وَأَسْتَغْفِرُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢٠﴾

20. Domnul tau stie ca tu stai la rugaciune ceva mai putin de doua treimi din noapte, jumatate din ea sau o treime, impreuna cu un grup dintre cei care sunt cu tine. Allah masoara noaptea si ziua. El stie ca nu-i veti putea tine socoteala, asa ca S-a intors spre voi cu indurare. Recitati, asadar, atat cat va este usor din Coran. El stie ca unii dintre voi vor fi bolnavi, altii vor strabate pamantul cautand din harul lui Allah, iar altii vor lupta pe calea lui Allah. Recitati, asadar, atat cat va este usor din el. Impliniti rugaciunea, dati zakatul si dati-I lui Allah un imprumut bun! Orice bine trimiteti inainte pentru sufletele voastre il veti gasi la Allah, mai bun si mai mare ca rasplata. Si cereti-I iertare lui Allah! Allah este Atoateiertator, Indurator.

La inceputul acestei sure, Allah a amintit ca i-a poruncit Trimisului Sau sa stea la rugaciune jumatate din noapte, doua treimi sau o treime. Regula de baza este ca, in privinta poruncilor, comunitatea sa il urmeaza. In acest loc, El a amintit ca Trimisul a implinit aceasta porunca, el si un grup de credinciosi impreuna cu el. Intrucat stabilirea exacta a timpului poruncit le era grea oamenilor, El a vestit ca le-a usurat aceasta cat se poate de mult, spunand: „Allah masoara noaptea si ziua”, adica le cunoaste masura, cat a trecut si cat a ramas din ele. „El stie ca nu-i veti putea tine socoteala”, adica nu-i veti putea cunoaste masura exacta, fara adaos sau lipsa, fiindca aceasta cere o atentie si o osteneala in plus. De aceea, „S-a intors spre voi cu indurare”, adica v-a usurat povara si v-a poruncit ceea ce va este lesne, fie ca depaseste masura, fie ca este mai putin decat ea.

„Recitati, asadar, atat cat va este usor din Coran”, adica din ceea ce cunoasteti si nu va este greu. De aceea, cel care se roaga noaptea este indemnat sa se roage atat timp cat este vii. Daca slabeste, se simte fara vlagă sau este cuprins de somn, sa se odihneasca, astfel incat sa se roage cu liniste si tihna.

Apoi El a amintit unele dintre motivele potrivite pentru aceasta usurare, spunand: „El stie ca unii dintre voi vor fi bolnavi.” Acestora le este greu sa se roage jumatate din noapte, doua treimi sau o treime. Asadar, bolnavul sa se roage atat cat ii este usor. Nici rugaciunea in picioare nu ii este poruncita daca aceasta ii este grea. Mai mult, daca rugaciunea facultativa ii este grea, ii este ingaduit sa o lase, iar el va avea rasplata a ceea ce obisnuia sa faca pe cand era sanatos.

„Altii vor strabate pamantul cautand din harul lui Allah.” Adica El stie ca printre voi se afla calatori care pleaca pentru negot, ca sa nu aiba nevoie de facturi si sa se abtina de la a le cere. Starea calatorului cere usurare. De aceea,

rugaciunea obligatorie i-a fost usurata: i s-a ingaduit sa uneasca doua rugaciuni in timpul uneia dintre ele si sa scurteze rugaciunea de patru unitati. Tot astfel, „altii vor lupta pe calea lui Allah. Recitati, asadar, atat cat va este usor din el”.

Allah Preainaltul a amintit doua usurari: o usurare pentru cel sanatos, care se afla acasa, tinandu-se seama de vioiciunea lui, fara sa fie impovarat cu stabilirea exacta a timpului. El sa caute mai degraba timpul cel mai bun pentru rugaciune, care este treimea noptii de dupa prima ei jumătate. Si o usurare pentru bolnav si calator, fie ca drumul sau este pentru negot, fie pentru o forma de adorare, precum jihadul, pelerinajul Hajj sau alta forma de adorare. Si in cazul lui se tine seama de ceea ce nu il impovareaza. Lui Allah I se cuvin lauda si preamarirea, caci nu ne-a pus nicio greutate in religie, ci a facut Legea Sa usoara si a tinut seama de starile robilor Sai si de binele religiei lor, al trupurilor lor si al vietii lor lumesti.⁵¹

Apoi le-a poruncit robilor doua forme de adorare care sunt temelia si stalpul tuturor actelor de adorare: implinirea rugaciunii, fara de care religia nu poate fi dreapta, si oferirea zakatului, care este o dovada a credintei si prin care sunt ajutati saracii si nevoiasii. El a spus: „Impliniti rugaciunea”, adica impreuna cu stalpii ei, cu limitele, conditiile si toate elementele care o intregesc. „Si dati-I lui Allah un imprumut bun”, adica oferiti sincer, cautand Fata lui Allah, cu o intentie adevarata, cu sufletul incredintat si din avere buna si ingaduita. Aici intra atat milostenia obligatorie, cat si cea recomandata.

Apoi a indemnato la toate felurile de bine si la savarsirea lor, spunand: „Orice bine trimiteti inainte pentru sufletele voastre il veti gasi la Allah, mai bun si mai mare ca rasplata.” Fapta buna este rasplatita de zece ori, pana la sapte sute de ori si pana la inmultiri numeroase. Sa se stie ca un bine cat greutatea unui fir de praf, savarsit in aceasta viata, aduce drept rasplata, in Casa fericirii statornice, placeri si desfatari care intrec de multe ori lumea aceasta si tot ce se afla in ea. Binele si dreptatea din aceasta lume sunt materia binelui si dreptatii din Casa statornice, samanta, originea si temelia lor.

Cat de vrednice de regret sunt clipele petrecute in nepasare! Cat de vrednice de cainta sunt vremurile trecute in alte lucruri decat faptele drepte! Cat de mult avem nevoie de ajutor pentru inimile pe care nu le atinge povatuirea Ziditorului lor si in care nu isi face loc incurajarea Celui mai Milostiv fata de ele decat sunt ele fata de sine! Tie Ti se cuvine lauda, o, Allah! Tie Iti aducem plangerea noastra si de la Tine cerem ajutorul. Nu exista putere si nici tarie decat prin Tine.

⁵¹ Nota editiei arabe: manuscrisul B enumera aici lupta, jihadul, Hajj si Umrah. Textul de baza mentioneaza jihadul, Hajj si alte acte de adorare.

„Si cereti-I iertare lui Allah! Allah este Atoateiertator, Indurator.” In porunca de a cere iertare, venita dupa indemnul de a implini fapte de ascultare si de bine, se afla un mare folos. Robul nu este lipsit de neajunsuri in ceea ce i se porunceste: fie nu implineste deloc acel lucru, fie il implineste intr-un chip nedesavarsit. De aceea, i s-a poruncit sa indrepte aceasta prin cererea iertarii. Robul pacatuieste noaptea si ziua; daca Allah nu il cuprinde cu mila si iertarea Sa, el este pierdut.

S-a incheiat talcuirea ei. Lauda I se cuvine lui Allah.

Sura al Muddaththir

VERSETELE 1 LA 56

Revelata la Mecca

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator.

Versetele 1 la 7

يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ ﴿١﴾ قُمْ فَأَنْذِرْ ﴿٢﴾ وَرَبِّكَ فَكَبِّرْ ﴿٣﴾ وَثِيَابَكَ
طَهِّرْ ﴿٤﴾ وَالرُّجْزَ فَاهْجُرْ ﴿٥﴾ وَلَا تَمْنُنْ تَسْتَكْثِرُ ﴿٦﴾ وَلِرَبِّكَ
فَاصْبِرْ ﴿٧﴾

1. O, tu, cel invelit! 2. Ridica-te si avertizeaza! 3. Pe Domnul tau preamareste-L! 4. Vesmintele tale curata-le! 5. De intinaciune indeparteaza-te! 6. Nu darui pentru a primi mai mult! 7. Si pentru Domnul tau fii rabdator!

S-a aratat mai inainte ca al-Muzzammil si al-Muddaththir au acelasi inteles si ca Allah i-a poruncit Trimisului Sau, pacea si binecuvantarile lui Allah fie asupra lui, sa se straduiasca in adorarea lui Allah, atat prin faptele al caror folos se limiteaza la el, cat si prin cele al caror folos se rasfrange asupra altora. Mai inainte i-au fost poruncite formele alese de adorare al caror folos se limiteaza la el si rabdarea fata de vatamarea poporului sau. Aici i-a poruncit sa vesteasca deschis chemarea si sa se ridice pentru a avertiza. A spus: „Ridica-te”, adica plin de hotarare si voina, „si avertizeaza” oamenii prin cuvintele si faptele prin care se atinge scopul. Lamureste starea lucrului impotriva caruia ii avertizezi, pentru ca aceasta sa ii indemne mai puternic sa il paraseasca.

„Pe Domnul tau preamareste-L!” Adica preamareste-L prin afirmarea unicitatii Sale. Fa ca scopul avertizarii tale sa fie cautarea Fetei lui Allah si ca robii sa Il preamareasca si sa I se inchine.

„Vesmintele tale curata-le!” Este posibil ca prin vesmintele sa se inteleaga toate faptele sale. Curatarea lor inseamna sa le faca sincere, sa le implineasca cu credinciosie in chipul cel mai desavarsit si sa le curete de tot ceea ce le anuleaza, le strica sau le micșoreaza, precum asocierea de parteneri lui Allah,

ostentatia, ipocrizia, admiratia de sine, mandria, nepasarea si celelalte lucruri de care robului i se porunceste sa se fereasca in adorarea sa. In aceasta intra si curatarea hainelor de necuratie, caci ea tine de desavarsirea curatirii faptelor, mai ales in rugaciune. Multi invatati au spus ca indepartarea necuratiei de pe haine este una dintre conditiile rugaciunii.

Este posibil, de asemenea, ca prin vesminte sa se inteleaga hainele cunoscute sub acest nume si ca lui sa i se fi poruncit sa le curete de toate necuratiile, in toate imprejurarile si mai ales la intrarea in rugaciune. Daca i s-a poruncit curatirea celor din afara, atunci curatirea celor din afara intregeste curatirea launtrica.

„De intinaciune indeparteaza-te!” Este posibil ca prin intinaciune sa se inteleaga idolii si chipurile carora li se aducea adorare alaturi de Allah. I s-a poruncit sa se indeparteze de ei, sa se dezica de ei si de cuvintele si faptele care li se atribuie. Este posibil ca prin intinaciune sa se inteleaga toate faptele si cuvintele rele. Atunci aceasta este o porunca de a parasi pacatele mici si mari, pe cele vazute si pe cele ascunse. Aici intra asocierea de parteneri lui Allah si tot ceea ce este mai putin grav decat ea.

„Nu darui pentru a primi mai mult!” Adica nu le reprosa oamenilor binefacerile religioase sau lumesti pe care le-ai facut pentru ei, socotind ca sunt multe si vazandu-te, din pricina lor, mai presus de ei. Dimpotriva, fa-le oamenilor bine atat cat poti, uita de binefacerea ta fata de ei si cauta-ti rasplata la Allah Preainaltul. Poarta-te la fel cu cel caruia i-ai facut bine si cu ceilalti.

S-a mai spus ca intelesul este sa nu dai cuiva ceva dorind ca el sa te rasplateasca printr-un lucru mai mare. In acest caz, porunca ii este specifica Profetului, pacea si binecuvantarile lui Allah fie asupra lui.

„Si pentru Domnul tau fii rabdator!” Adica asteapta rasplata pentru rabdarea ta si urmareste prin ea Fata lui Allah Preainaltul.

Trimisul lui Allah, pacea si binecuvantarile lui Allah fie asupra lui, a implinit porunca Domnului sau si s-a grabit sa o indeplineasca. I-a avertizat pe oameni si le-a lamurit, prin semnele clare, toate cerintele dumnezeiesti. L-a preamarit pe Allah Preainaltul si a chemat fapturile sa Il preamareasca. Si-a curatat faptele vazute si ascunse de orice rau si s-a indepartat de tot ceea ce era adorat in afara lui Allah si de ceea ce era adorat alaturi de El, dintre idoli si cei care li se inchinau, precum si de rau si de oamenii lui. Dupa binefacerea lui Allah, lui i se datoreaza binefacerea adusa oamenilor, fara sa le ceara pentru aceasta rasplata sau multumire. A aratat cea mai deplina rabdare pentru Domnul sau: a rabdat in ascultarea de Allah, in abtinerea de la neascultare si in fata hotararilor

Sale dureroase, pana i-a intrecut pe trimisii inzestrati cu hotarare puternica. Binecuvantarile si pacea lui Allah fie asupra lui si asupra lor tuturor.⁵²

Versetele 8 la 10

فَإِذَا نُقِرَ فِي النَّاقُورِ ﴿٨﴾ فَذَلِكَ يَوْمٌ مَّيِّدٌ يَوْمَ عَسِيرٍ ﴿٩﴾ عَلَى الْكَافِرِينَ غَيْرُ
يَسِيرٍ ﴿١٠﴾

8. Cand se va sufla in trambita, 9. aceea va fi atunci o zi grea, 10. deloc usoara pentru necredinciosi.

Adica atunci cand se va sufla in trambita pentru ridicarea din morminte si adunarea fapturilor la inviere, „aceea va fi atunci o zi grea”, din pricina numeroaselor ei spaime si greutati, „deloc usoara pentru necredinciosi”, caci ei isi vor pierde orice nadejde in bine si vor fi siguri de pieire si nimicire. Din aceasta se intelege ca ea le va fi usoara credinciosilor, asa cum Allah Preainaltul a spus: „Necredinciosii vor spune: Aceasta este o zi grea!” [al-Qamar 54:8].

Versetele 11 la 31

ذَرْنِي وَمَنْ خَلَقْتُ وَحِيدًا ﴿١١﴾ وَجَعَلْتُ لَهُ مَالًا مَمْدُودًا ﴿١٢﴾ وَبَنِينَ
شُهُودًا ﴿١٣﴾ وَمَهَّدْتُ لَهُ تَمْهِيدًا ﴿١٤﴾ ثُمَّ يَطْمَعُ أَنْ أَزِيدَ ﴿١٥﴾ كَلَّا
إِنَّهُ كَانَ لِآيَاتِنَا عَنِيدًا ﴿١٦﴾ سَأُرْهِقُهُ صَعُودًا ﴿١٧﴾

11. Lasa-Ma cu cel pe care l-am creat singur, 12. caruia i-am dat avere intinsa 13. si fii aflati alaturi de el 14. si caruia i-am inlesnit din plin toate! 15. Apoi el ravnesteste sa-i dau si mai mult. 16. Nicidecum! El s-a impotrivit cu indarjire versetelor Noastre. 17. Il voi supune unei pedepse istovitoare.

⁵² Nota editiei arabe: manuscrisul B are aici „s-a indepartat de tot ceea ce indeparteaza de Allah”, in loc de formularea despre cele adorate in afara Lui.

إِنَّهُ فَكَّرَ وَقَدَّرَ ﴿١٨﴾ فَقَتَلَ كَيْفَ قَدَّرَ ﴿١٩﴾ ثُمَّ قَتَلَ كَيْفَ قَدَّرَ ﴿٢٠﴾ ثُمَّ نَظَرَ ﴿٢١﴾ ثُمَّ عَبَسَ وَسَرَ ﴿٢٢﴾ ثُمَّ أَدْبَرَ وَاسْتَكْبَرَ ﴿٢٣﴾ فَقَالَ إِنَّ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ يُؤْثَرُ ﴿٢٤﴾ إِنَّ هَذَا إِلَّا قَوْلُ الْبَشَرِ ﴿٢٥﴾

18. El a cugetat si a pus la cale. 19. Sa piara! Cum a mai pus la cale! 20. Si iarasi, sa piara! Cum a mai pus la cale! 21. Apoi a privit, 22. apoi s-a incrunat si s-a intunecat la fata, 23. apoi a intors spatele si s-a aratat trufas. 24. Si a spus: „Acesta nu este decat o vraja transmisa de la altii! 25. Acesta nu este decat cuvantul unui om!”

سَأُصْلِيهِ سَقَرَ ﴿٢٦﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا سَقَرُ ﴿٢٧﴾ لَا تُبْقِي وَلَا تَذَرُ ﴿٢٨﴾ لَوَاحَةٌ لِلْبَشَرِ ﴿٢٩﴾ عَلَيْهَا تِسْعَةَ عَشَرَ ﴿٣٠﴾

26. Il voi arunca in Saqar. 27. Si de unde sa stii tu ce este Saqar? 28. Nu lasa nimic si nu cruta nimic, 29. arzand pielea. 30. Peste el sunt nouasprezece.

وَمَا جَعَلْنَا أَصْحَابَ النَّارِ إِلَّا مَلَائِكَةً وَمَا جَعَلْنَا عَدَّتَهُمْ إِلَّا فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا لِيَسْتَيْقِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ وَيَرْدَادَ الَّذِينَ ءَامَنُوا إِيمَانًا وَلَا يَرْتَابَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ وَالْمُؤْمِنُونَ وَلِيَقُولَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ وَالْكَافِرُونَ مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ بِهَذَا مَثَلًا كَذَلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ مَن يَشَاءُ وَيَهْدِي مَن يَشَاءُ وَمَا يَعْلَمُ جُنُودَ رَبِّكَ إِلَّا هُوَ وَمَا هِيَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْبَشَرِ ﴿٣١﴾

31. Nu am pus drept pazitori ai Focului decat ingeri si nu am facut din numarul lor decat o incercare pentru cei care nu cred, pentru ca aceia carora le-a fost data Cartea sa dobandeasca certitudine, iar cei care cred sa sporeasca in credinta, si pentru ca aceia carora le-a fost data Cartea si credinciosii sa nu se indoiasca. Si pentru ca aceia in ale caror inimi este o boala si necredinciosii sa spuna: „Ce a voit Allah prin aceasta pilda?” Astfel Allah il lasa in ratacire pe cine vointe si il calauzeste pe cine vointe. Nimeni nu cunoaste ostirile Domnului tau in afara de El. Aceasta nu este decat o aducere-aminte pentru oameni.

Aceste versete au fost revelate despre al-Walid ibn al-Mughirah, care se impotriva cu indarjire adevarului si li declara razboi lui Allah si Trimisului Sau, ridicandu-se impotriva lor. Allah l-a muștrat asa cum nu l-a muștrat pe altul. Aceasta este rasplata oricui se impotriveste adevarului si il infrunta: in viata aceasta va avea parte de umilinta, iar pedeapsa Vietii de Apoi este si mai umilitoare.⁵³

El a spus: „Lasa-Ma cu cel pe care l-am creat singur”, adica l-am creat singur, fara avere, fara familie si fara nimic altceva, apoi nu am incetat sa il cresc si sa ii daruiesc. „Caruia i-am dat avere intinsa”, adica multa, „si fii”, adica copii de parte barbatesca, „aflati alaturi de el”, prezenti mereu langa el, bucurandu-se de ei, implinindu-si nevoile prin ei si afland sprijin in ei. „Si caruia i-am inlesnit din plin toate”, adica i-am dat putere in aceasta lume si i-am pus la indemana mijloacele ei, pana cand cele cautate i s-au supus si a dobandit ceea ce poftea si dorea.

„Apoi”, in ciuda acestor binefaceri si daruri, „el ravnește sa-i dau si mai mult”, adica ravnește sa dobandeasca fericirea Vietii de Apoi, asa cum a dobandit binefacerile acestei lumi. „Nicidecum!” Lucrurile nu vor fi asa cum ravnește, ci dimpotriva, vor fi impotriva scopului si dorintei sale. Aceasta deoarece „el s-a impotrivit cu indarjire versetelor Noastre”: le-a cunoscut, apoi le-a tagaduit; ele l-au chemat la adevar, dar el nu s-a supus.

Nu i-a fost de ajuns sa se indeparteze de ele si sa le intoarca spatele, ci a inceput sa le combata si sa se straduiasca sa le desfiinteze. De aceea, Allah a spus despre el: „El a cugetat”, adica in sinea lui, „si a pus la cale” ceea ce cugetase, ca sa rosteasca o vorba prin care sa discrediteze Coranul. „Sa piara! Cum a mai pus la cale! Si iarasi, sa piara! Cum a mai pus la cale!” Caci a incercat sa puna la cale un lucru care nu ii statea in putere si a cutezat la ceva ce nici el, nici cei asemenea lui nu puteau atinge. „Apoi a privit” la ceea ce avea sa spuna, „apoi s-a incrunat si s-a intunecat la fata”. Dupa cate se vede, aceasta venea din sila si ura sa fata de adevar. „Apoi a intors spatele si s-a aratat trufas.”

Rodul straduintei sale cu gandul, cu fapta si cu vorba a fost ca „a spus: Acesta nu este decat o vraja transmisa de la altii! Acesta nu este decat cuvantul unui om!” Adica acesta nu este cuvantul lui Allah, ci cuvantul oamenilor, si nici macar al oamenilor buni, ci al celor rai si nelegiuiti, al oricarui mincinos si vrajitor. Sa piara! Cat de departe este de adevar si cat de vrednic este de pierdere si nimicire! Cum poate trece prin mintea cuiva sau cum isi poate inchipui un om ca cel mai inalt si mai mare cuvânt, cuvântul Domnului

⁵³ Nota editiei arabe: relatarea este consemnata de al-Hakim in al-Mustadrak, 2/506; editorul mentioneaza ca al-Hakim a socotit-o autentica, iar adh-Dhahabi a fost de acord.

Generos, Glorios si Maret, seamana cu vorbele fapturilor sarace si nedesavarsite? Cum indrazneste acest mincinos indaratnic sa descrie astfel cuvantul lui Allah Preainaltul? El nu merita decat pedeapsa cumplita si pilduitoare.⁵⁴

De aceea, Allah Preainaltul a spus: „Il voi arunca in Saqar. Si de unde sa stii tu ce este Saqar? Nu lasa nimic si nu cruta nimic.” Adica, prin asprimea lui, nu lasa nimic din cel pedepsit fara sa il atinga. „Arzand pielea”, adica o arde, ii mistuie pe oameni in pedeapsa lui si ii chinuie prin caldura si frigul sau necrutator. „Peste el sunt nouasprezece” ingeri pazitori, aspri si puternici, care nu li incalca lui Allah poruncile si fac tot ce li se porunceste.

„Nu am pus drept pazitori ai Focului decat ingeri”, din pricina tariei si puterii lor. „Si nu am facut din numarul lor decat o incercare pentru cei care nu cred.” Este posibil ca intelesul sa fie ca numarul lor slujeste pedepsei si chinului necredinciosilor in Viata de Apoi, sporindu-le pedeapsa. Pedeapsa este numita fitnah, asa cum Allah Preainaltul a spus: „In Ziua in care vor fi chinuiti in Foc” [adh-Dhariyat 51:13].

Este posibil ca intelesul sa fie: v-am facut cunoscut numarul lor numai pentru ca Noi sa stim cine crede si cine tagaduieste. Aceasta este sustinuta de ceea ce urmeaza: „Pentru ca aceia carora le-a fost data Cartea sa dobandeasca certitudine, iar cei care cred sa sporeasca in credinta.” Cand acest lucru se potriveste cu ceea ce oamenii Cartii au la ei si il confirma, certitudinea lor in adevar sporeste. Credinciosilor, ori de cate ori Allah le pogoara un verset pe care il cred si il adevaresc, le sporeste credinta. „Si pentru ca aceia carora le-a fost data Cartea si credinciosii sa nu se indoiasca”, adica pentru ca indoiala si nesiguranta sa li se risipeasca.

Acestea sunt scopuri marete de care se ingrijesc oamenii inzeestrati cu minte: sa caute sporirea certitudinii si a credintei in orice timp si in orice chestiune a religiei si sa inlature indoielile si inchipuirile care se ridica impotriva adevarului. Allah a facut ca ceea ce i-a pogorat Trimisului Sau sa implineasca aceste scopuri marete si sa ii deosebeasca pe cei sinceri de mincinosi.

De aceea a spus: „Si pentru ca aceia in ale caror inimi este o boala”, adica indoiala, nesiguranta si ipocrizie, „si necredinciosii sa spuna: Ce a voit Allah prin aceasta pilda?” Ei spun aceasta din nedumerire, indoiala si necredinta in versetele lui Allah. Aceasta tine de calauzirea pe care Allah o da celui pe care il calauzeste si de lasarea in ratacire a celui pe care il lasa in ratacire. De aceea a spus: „Astfel Allah il lasa in ratacire pe cine vointe si il calauzeste pe cine vointe.” Pentru cel pe care Allah il calauzeste, El face din ceea ce i-a pogorat

⁵⁴ Nota editiei arabe: manuscrisul B are „cuvantul Celui care incepe creatia si o reface”, in loc de „cuvantul lui Allah Preainaltul”.

Trimisului Sau o indurare si o sporire a credintei si a religiei sale. Pentru cel pe care il lasa in ratacire, face din ceea ce i-a pogorat Trimisului Sau o sporire a nenorocirii, a nedumeririi si a intunericii.

Datoria este sa primim cu supunere ceea ce Allah si Trimisul Sau ne-au vestit. Caci „nimeni nu cunoaste ostirile Domnului tau”, dintre ingeri si din alte fapturi, „in afara de El”. Daca voi nu cunoasteti ostirile Sale, iar Cel Atotstiutor si Bine Cunosctor vi le-a facut cunoscute, trebuie sa credeti vestirea Sa, fara indoiala si fara sovaiala. „Aceasta nu este decat o aducere-aminte pentru oameni.” Aceasta povata si aducere-aminte nu urmareste desertaciunea si joaca. Scopul ei este sa le aminteasca oamenilor ceea ce le foloseste, ca sa implineasca acel lucru, si ceea ce le face rau, ca sa il paraseasca.

Versetele 32 la 56

كَلَّا وَالْقَمَرَ ﴿٣٢﴾ وَاللَّيْلِ إِذَا أَدْبَرَ ﴿٣٣﴾ وَالصُّبْحِ إِذَا أَسْفَرَ ﴿٣٤﴾ إِنَّهَا
لِإِحْدَى الْكُبَرِ ﴿٣٥﴾ نَذِيرًا لِلْبَشَرِ ﴿٣٦﴾ لِمَنْ شَاءَ مِنْكُمْ أَنْ يَتَقَدَّمَ أَوْ
يَتَأَخَّرَ ﴿٣٧﴾

32. Cu adevarat, jur pe luna, 33. pe noaptea care se retrage 34. si pe zorii care se lumineaza! 35. El este una dintre cele mai mari nenorociri, 36. o avertizare pentru oameni, 37. pentru acela dintre voi care vointe sa inainteze sau sa ramana in urma.

كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ رَهِينَةٌ ﴿٣٨﴾ إِلَّا أَصْحَابَ الْيَمِينِ ﴿٣٩﴾ فِي جَنَّاتٍ
يَتَسَاءَلُونَ ﴿٤٠﴾ عَنِ الْجُرْمِينَ ﴿٤١﴾ مَا سَلَكَكُمْ فِي سَقَرٍ ﴿٤٢﴾ قَالُوا
لَمْ نَكُ مِنَ الْمُصَلِّينَ ﴿٤٣﴾ وَلَمْ نَكُ نُطْعِمِ الْمَسْكِينِ ﴿٤٤﴾

38. Fiecare suflet este tinut chezasie pentru ceea ce a agonisit, 39. afara de cei ai dreptei. 40. In gradini, ei se vor intreba 41. despre nelegiuiti: 42. „Ce v-a adus in Saqar?” 43. Ei vor spune: „Nu eram dintre cei care implineau rugaciunea 44. si nu-l hraneam pe cel sarman.

وَكَا نَحُوضُ مَعَ الْخَائِضِينَ ﴿٤٥﴾ وَكَا نَكْذِبُ يَوْمَ الدِّينِ ﴿٤٦﴾ حَتَّى
 أَتَنَّا الْيَقِينَ ﴿٤٧﴾ فَا تَنْفَعُهُمْ شَفِيعَةُ الشَّفَاعِينَ ﴿٤٨﴾ فَا لَهُمْ عَنِ
 التَّذْكَرَةِ مُعْرِضِينَ ﴿٤٩﴾ كَانَهُمْ حَمْرُ مُسْتَنْفَرَةٍ ﴿٥٠﴾ فَتٌ مِنْ
 قَسُورَةٍ ﴿٥١﴾

45. Ne afundam in vorbe desarte impreuna cu cei care faceau aceasta 46. si tagaduim Ziua Rasplatii, 47. pana cand ne-a venit certitudinea.” 48. Nu le va folosi mijlocirea mijlocitorilor. 49. Ce au ei de se indeparteaza de aducerea-aminte, 50. de parca ar fi niste magari salbatici speriasi 51. care au fugit de un leu?

بَلْ يُرِيدُ كُلُّ امْرِئٍ مِنْهُمْ أَنْ يُؤْتَى صُحُفًا مُنشَرَةً ﴿٥٢﴾ كَلَّا بَلْ لَا يَخَافُونَ
 الْآخِرَةَ ﴿٥٣﴾ كَلَّا إِنَّهُ تَلْكِرَةٌ ﴿٥٤﴾ فَمَنْ شَاءَ ذَكَرْهُ ﴿٥٥﴾ وَمَا
 يَذْكُرُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ هُوَ أَهْلُ التَّقْوَى وَأَهْلُ الْمَغْفِرَةِ ﴿٥٦﴾

52. Dimpotriva, fiecare dintre ei vrea sa i se dea foi desfasurate. 53. Nicidecum! Ei nu se tem de Viata de Apoi. 54. Cu adevarat, aceasta este o aducere-aminte! 55. Asadar, cine voieste, sa ia aminte la ea. 56. Dar ei nu vor lua aminte decat daca voieste Allah. El este Cel de care se cuvine sa va temeti si Cel care daruieste iertarea.

Cuvantul „kalla” are aici sensul de „cu adevarat” sau este o formula de deschidere care atrage atentia. Allah Preainaltul a jurat pe luna, pe noapte atunci cand se retrage si pe zi atunci cand se lumineaza, caci aceste lucruri cuprind semnele maretie ale lui Allah, care arata desavarsirea puterii si intelepciunii Sale, intinderea stapanirii Sale, cuprinderea generala a milei Sale si faptul ca stiinta Sa imbratiseaza totul.

Lucrul asupra caruia se depune juramantul este afirmatia: „El este una dintre cele mai mari nenorociri.” Adica Focul este una dintre cele mai cumplite calamitati si dintre lucrurile cele mai grave. Odata ce v-am facut cunoscut acest lucru si sunteti pe deplin lamuriti asupra lui, cine dintre voi voieste sa inainteze, sa faca ceea ce il apropie de Allah, il aduce aproape de multumirea Sa si il apropie de Casa cinstirii Sale. Iar cine voieste sa ramana in urma fata de scopul pentru care a fost creat si fata de ceea ce Allah iubeste si de care este multumit, sa savarseasca pacate si sa se apropie de Gheena, asa cum Allah Preainaltul a

spus: „Spune: Adevarul este de la Domnul vostru! Cine vointe, sa creada, iar cine vointe, sa nu creada” [al-Kahf 18:29].

„Fiecare suflet este tinut chezasie pentru ceea ce a agonisit” dintre faptele rele si lucrarile urate. Adica este legat de ele si retinut din pricina lor; i-au fost prinse de gat si, prin ele, a ajuns sa merite pedeapsa. „Afara de cei ai dreptei”, caci ei nu sunt tinuti astfel, ci au fost eliberati si lasati sa plece. „In gradini, ei se vor intreba despre nelegiuiti.” Adica se afla in gradini in care li s-au implinit toate dorintele si au dobandit odihna si tihna deplina, pana cand au inceput sa se intrebe unii pe altii. Discutia lor ii conduce sa intrebe despre nelegiuiti: in ce stare au ajuns si daca au gasit ceea ce Allah le fagaduise. Unii dintre ei le spun celorlalti: „Vreti sa priviti?” Atunci privesc spre ei, in mijlocul Focului, unde sunt chinuiti, si le spun: „Ce v-a adus in Saqar?” Adica ce v-a facut sa intrati in el si prin ce pacat l-ati meritat?

„Ei vor spune: Nu eram dintre cei care implineau rugaciunea si nu-l hraneam pe cel sarman.” Nu aveau nici sinceritate fata de Cel adorat, nici binefacere si folos pentru fapturile aflate in nevoie. „Ne afundam in vorbe desarte impreuna cu cei care faceau aceasta”, adica ne afundam in neadevar si il foloseam pentru a ne impotrivi adevarului. „Si tagaduiam Ziua Rasplatii.” Acesta este efectul afundarii in neadevar: tagaduirea adevarului. Iar dintre cele mai indreptatite lucruri sa fie socotite adevar se afla Ziua Rasplatii, vremea rasplatirii faptelor, a arataii stapanirii lui Allah si a judecatii Sale drepte asupra tuturor fapturilor.

„Pana cand ne-a venit certitudinea”, adica moartea, in vreme ce staruiam pe aceasta cale mincinoasa. Cand au murit in necredinta, toate caile de scapare li s-au inchis si poarta nadejdii li s-a inchis in fata. „Nu le va folosi mijlocirea mijlocitorilor”, caci acestia nu mijlocesc decat pentru cel de care Allah este multumit, iar Allah nu este multumit de faptele acestor oameni.

Dupa ce Allah a lamurit sfarsitul celor care se impotrivesc si ceea ce li se va face, S-a intors catre cei inca aflati in viata, mustrandu-i si dojenindu-i: „Ce au ei de se indepartea de aducerea-aminte”, respingand-o si fiind nepasatori fata de ea? In fuga lor puternica de ea sunt „de parca ar fi niste magari salbatici sperati”, care au luat-o la fuga si se sperie unii pe altii, sporindu-si alergarea. „Care au fugit de un leu”, adica de un vanator, de un arcas care ii urmareste, de un leu sau de ceva asemanator. Aceasta este una dintre cele mai puternice forme de fuga de adevar.

Cu toata aceasta fuga si indepartare, ei inainteaza pretentii mari: „Fiecare dintre ei vrea sa i se dea foi desfasurate”, pogorate asupra lui din cer. Pretinde ca nu se va supune adevarului decat astfel. Dar mint: chiar daca le-ar veni toate semnele, tot nu ar crede pana cand nu ar vedea pedeapsa dureroasa. Le-au venit semnele clare, care au aratat si au lamurit adevarul; daca in ei ar fi fost bine, ar

fi crezut. De aceea a spus: „Nicidecum!” Adica nu le vom da ceea ce au cerut, caci prin aceasta nu urmareau decat sa ceara ceva menit, dupa socoteala lor, sa-l puna pe Trimis in neputinta. „Ei nu se tem de Viata de Apoi.” Daca s-ar fi temut de ea, nu ar fi facut ceea ce au facut.⁵⁵

„Cu adevarat, aceasta este o aducere-aminte!”⁵⁶ Pronumele se poate referi fie la aceasta sura, fie la povata pe care o cuprinde. „Asadar, cine voieste, sa ia aminte la ea”, caci i-a fost lamurita calea si i-a fost aratata dovada. „Dar voi nu voiti decat daca voieste Allah.”⁵⁷ Voia lui Allah se implineste si cuprinde totul; niciun eveniment, mic sau mare, nu iese de sub ea. Aici se afla un raspuns impotriva qadariyyah, care nu includ faptele robilor sub voia lui Allah, si impotriva jabriyyah, care pretind ca robul nu are vointa si nici fapta proprie in mod real, ci este constrans la faptele sale. Allah Preainaltul a afirmat pentru robii Sai o vointa si o fapta reale si le-a facut dependente de voia Sa.

„El este Cel de care se cuvine sa va temeti si Cel care daruieste iertarea.” Adica El este vrednic sa fie temut si adorat, caci El este Dumnezeuul caruia singur I se cuvine adorarea. El este vrednic sa il ierte pe cel care se teme de El si urmareste multumirea Sa.

S-a incheiat. Lui Allah I se cuvin lauda si recunostinta pentru binefacere.

⁵⁵ Nota editiei engleze: fiecare cerea o foaie de revelatie primita direct de la Allah, prin care sa i se porunceasca sa-l urmeze pe Profet.

⁵⁶ Nota editiei arabe: ambele manuscrise au aici pronumele feminin „aceasta”, pe care autorul il raporteaza la sura sau la povata; textul coranic are pronumele masculin, referitor la Coran.

⁵⁷ Nota editiei arabe: manuscrisul A are „Dar voi nu voiti”, lectura urmata aici; manuscrisul B are „Dar ei nu voiesc”. In versetul coranic 74:56 se afla „Dar ei nu vor lua aminte”, formulare pastrata in traducerea versetului de mai sus.

Sura al Qiyamah

VERSETELE 1 LA 40

Revelata la Mecca

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator.

Versetele 1 la 6

لَا أُقْسِمُ بِيَوْمِ الْقِيَمَةِ ﴿١﴾ وَلَا أُقْسِمُ بِالنَّفْسِ اللَّوَّامَةِ ﴿٢﴾ أَيَحْسَبُ
الْإِنْسَانُ أَنْ تَجْعَ عَظَامَهُ ﴿٣﴾ بَلَى قَدَرِينَ عَلَى أَنْ نُسَوِيَ بَنَانَهُ ﴿٤﴾ بَلْ
يُرِيدُ الْإِنْسَانُ لِيَفْجُرَ أَمَامَهُ ﴿٥﴾ يَسْأَلُ أَيَّانَ يَوْمُ الْقِيَمَةِ ﴿٦﴾

1. Jur pe Ziua Invierii! 2. Si jur pe sufletul care se mostra pe sine! 3. Oare omul socoteste ca nu-i vom aduna oasele? 4. Ba da! Noi suntem in stare sa-i refacem chiar si varfurile degetelor. 5. Dar omul vrea sa staruie in nelegiuire si pe mai departe. 6. El intreaba: „Cand va fi Ziua Invierii?”

Particula „la” nu are aici sens de negatie si nici nu este un adaos fara rol. Ea a fost adusa pentru deschiderea vorbirii si pentru a atrage atentia asupra celor ce urmeaza. Fiind folosita adesea impreuna cu juramantul, intrebuintarea ei la inceputul vorbirii nu mai este neobisnuita, chiar daca la origine nu a fost stabilita pentru aceasta. Lucrul pe care se jura aici este totodata lucrul asupra caruia se depune juramantul: invierea de dupa moarte, ridicarea oamenilor din morminte, apoi asteptarea lor, in picioare, ca Domnul sa judece intre ei.

„Si jur pe sufletul care se mostra pe sine!” Aceasta cuprinde toate sufletele, pe cele bune si pe cele nelegiuite. A fost numit suflet care se mostra din pricina numeroaselor sale schimbari si sovairi si pentru ca nu ramane statornic intr-o singura stare. De asemenea, la moarte el il mostra pe stapanul sau pentru ceea ce a facut. Mai mult, sufletul credinciosului il mostra inca din aceasta viata pentru neglijenta, pentru neindeplinirea vreunei datorii sau pentru nepasare. Astfel, juramantul pe raspata, prin care se adevereste raspata, este unit cu juramantul pe cel care merita sa fie rasplatit.

Apoi a vestit ca, in ciuda acestui lucru, unii dintre cei indaratnici tagaduiesc Ziua Invierii. El a spus: „Oare omul socoteste ca nu-i vom aduna oasele?” Adica dupa moarte, asa cum a spus in celalalt verset: „El spune: Cine va da viata oaselor dupa ce s-au faramitat?” [Ya-Sin 36:78]. Din nestiinta si vrajmasia sa, omul a socotit de necrezut puterea lui Allah de a-i crea din nou oasele, care sunt sustinerea trupului. Allah i-a raspuns: „Ba da! Noi suntem in stare sa-i refacem chiar si varfurile degetelor”, adica extremitatile degetelor si oaselor sale. Aceasta presupune crearea tuturor partilor trupului, caci, odata ce sunt alcatuite varfurile degetelor, alcatuirea trupului este deplina.

Tagaduirea puterii lui Allah Preainaltul nu vine din insuficienta dovezii care o arata. Dimpotriva, el a ajuns la aceasta deoarece vointa si intentia sa sunt sa tagaduiasca invierea care ii sta inainte. Nelegiuirea insemna aici minciuna rostita cu buna stiinta.

Apoi a amintit starile Zilei Invierii, spunand:

Versetele 7 la 15

فَإِذَا بَرَقَ الْبَصَرُ ﴿٧﴾ وَخَسَفَ الْقَمَرُ ﴿٨﴾ وَجُمِعَ الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ ﴿٩﴾
يَقُولُ الْإِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ أَيْنَ الْمَفْرُجُ ﴿١٠﴾ كَلَّا لَا وَزَرَ ﴿١١﴾ إِلَىٰ رَبِّكَ
يَوْمَئِذٍ الْمُسْتَقَرُّ ﴿١٢﴾

7. Cand privirea va ramane incremenita, 8. luna isi va pierde lumina, 9. iar soarele si luna vor fi adunate, 10. omul va spune in Ziua aceea: „Unde este scaparea?” 11. Nicidecum! Nu exista adapost! 12. La Domnul tau va fi in Ziua aceea locul de oprire.

يَنْبِئُوا الْإِنْسَانَ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَأَخَّرَ ﴿١٣﴾ بَلِ الْإِنْسَانُ عَلَىٰ نَفْسِهِ
بَصِيرَةٌ ﴿١٤﴾ وَلَوْ أَلْقَىٰ مَعَاذِيرَهُ ﴿١٥﴾

13. In Ziua aceea, omului i se va vesti ceea ce a trimis inainte si ceea ce a lasat in urma. 14. Omul este martor impotriva lui insusi, 15. chiar daca isi aduce dezvinovatirile.

Adica atunci cand va veni Invierea, privirile vor ramane uluite de spaima cumplita, fixe si neclipite. Allah Preainaltul a spus: „El doar le da ragaz pana la o Zi in care privirile vor ramane incremenite. Ei vor alerga cu graba, cu capetele ridicate, fara sa mai poata clipi, iar inimile lor vor fi goale” [Ibrahim

14:42-43]. „Luna isi va pierde lumina”, adica lumina si puterea ei vor disparea. „Iar soarele si luna vor fi adunate.” Ele nu au mai fost adunate de cand Allah Preainaltul le-a creat, dar El le va aduna in Ziua Invierii. Luna isi va pierde lumina, iar soarele va fi infasurat, apoi amandoua vor fi aruncate in Foc, pentru ca robii sa vada ca ele sunt doi robi supusi si pentru ca aceia care li se inchinau sa vada ca erau mincinosi.

„Omul va spune”, cand va vedea acele spaime cutremuratoare: „Unde este scaparea?” Adica unde se afla izbavirea si iesirea din ceea ce a cazut asupra noastra si ne-a cuprins?

„Nicidecum! Nu exista adapost!” Nu este refugiu pentru nimeni in afara de Allah. „La Domnul tau va fi in Ziua aceea locul de oprire” pentru toti robii. Nimeni nu se va putea ascunde sau fugi din acel loc, ci va trebui sa fie oprit pentru a fi rasplatit dupa fapta sa. De aceea a spus: „In Ziua aceea, omului i se va vesti ceea ce a trimis inainte si ceea ce a lasat in urma”, adica toate faptele sale, bune si rele, de la inceputul vietii sale pana la sfarsitul ei. I se va da o veste pe care nu o va putea tagadui.

„Omul este martor impotriva lui insusi”, adica martor si socotitor al propriei persoane, „chiar daca isi aduce dezvinovatarile”. Acestea sunt dezvinovati care nu vor fi primite; el va recunoaste ceea ce a facut si va marturisi. Allah Preainaltul a spus: „Citeste-ti cartea! Astazi iti esti de ajuns ca socotitor impotriva ta” [al-Isra 17:14]. Chiar daca robul isi neaga faptele sau se dezvinovateste pentru ele, negarea si dezvinovatarea nu ii folosesc cu nimic, caci auzul, vazul si toate madularele sale marturisesc impotriva lui despre ceea ce facea. Iar timpul in care putea cauta indreptarea a trecut, si folosul ei s-a dus. „In Ziua aceea, celor care au fost nedrepti nu le va folosi dezvinovatarea lor si nici nu li se va ingadui sa caute indreptarea” [ar-Rum 30:57].

Versetele 16 la 19

﴿١٧﴾ لَا تَحْرِكْ بِهِ لِسَانَكَ لِتَعْجَلَ بِهِ ۚ ﴿١٦﴾ إِنَّ عَلَيْنَا جَمْعَهُ وَقُرْآنَهُ ۚ ﴿١٧﴾
فَإِذَا قَرَأَهُ فَاتَّبِعْ قُرْآنَهُ ۚ ﴿١٨﴾ ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا بَيَانَهُ ۚ ﴿١٩﴾

16. Nu-ti misca limba cu el, grabindu-te sa-l reciti! 17. Noua Ne revine sa-l adunam si sa facem cu putinta recitarea lui. 18. Cand il recitam, urmeaza recitarea lui! 19. Apoi Noua Ne revine lamurirea lui.

Cand Jibril venea la Profet, pacea si binecuvantarile lui Allah fie asupra lui, cu revelatia si incepea sa i-o recite, Profetul se grabea, din ravna, sa o rosteasca inainte ca el sa termine si o recita impreuna cu Jibril. Allah l-a oprit de la

aceasta, spunand: „Nu te grabi cu Coranul inainte ca revelarea lui sa-ti fie incheiata” [Ta Ha 20:114]. Iar aici a spus: „Nu-ti misca limba cu el, grabindu-te sa-l reciti!”⁵⁸

Apoi i-a garantat ca il va memora si il va recita si ca Allah il va aduna in pieptul sau: „Noua Ne revine sa-l adunam si sa facem cu putinta recitarea lui.” Ravna care te insufleteste este starnita doar de teama de a pierde ceva sau de a uita. Daca Allah ti l-a garantat, nu mai este niciun motiv pentru aceasta graba. „Cand il recitam, urmeaza recitarea lui!” Adica atunci cand Jibril incheie ceea ce ti se reveleaza, urmeaza cele pe care le-a recitat si recita-le. „Apoi Noua Ne revine lamurirea lui”, adica lamurirea sensurilor sale. I-a fagaduit, asadar, pastrarea cuvintelor si pastrarea sensurilor lui, iar aceasta este cea mai deplina pastrare.

Profetul a urmat buna-cuviinta fata de Domnul sau. Dupa aceea, cand Jibril ii recita Coranul, el asculta cu atentie, iar dupa ce Jibril incheia, il recita.

In acest verset se afla o regula de buna-cuviinta in dobandirea stiintei: cel care invata sa nu se grabeasca sa il intrebe pe invatator inainte ca acesta sa incheie chestiunea pe care a inceput-o. Dupa ce a incheiat, il intreaba despre ceea ce i-a ramas nelamurit. Tot astfel, daca la inceputul vorbirii exista ceva care cere respingere sau aprobare, sa nu se grabeasca nici sa respinga, nici sa aprobe inainte ca vorbirea sa se incheie, pentru ca adevarul sau neadevarul din ea sa se limpezeasca si sa o inteleaga intr-un fel care ii ingaduie sa vorbeasca despre ea corect. In verset se afla si dovada ca Profetul, pacea si binecuvantarile lui Allah fie asupra lui, asa cum le-a lamurit comunitatii cuvintele revelatiei, le-a lamurit si sensurile ei.

Versetele 20 la 25

كَلَّا بَلْ تُحِبُّونَ الْعَاجِلَةَ ﴿٢٠﴾ وَتَذَرُونَ الْآخِرَةَ ﴿٢١﴾ وَجْهَ يَوْمِذٍ
نَّاصِرَةٍ ﴿٢٢﴾ إِلَىٰ رَبِّهَا نَاطِرَةٌ ﴿٢٣﴾ وَوَجْهَ يَوْمِذٍ بَاسِرَةٍ ﴿٢٤﴾ تَنْظُنْ
أَنْ يَفْعَلَ بِهَا فَاقِرَةٌ ﴿٢٥﴾

20. Nicidecum! Voi iubiti viata grabnica de acum 21. si lasati deoparte Viata de Apoi. 22. In Ziua aceea, unele chipuri vor fi luminoase, 23. privind catre Domnul lor. 24. Iar alte chipuri vor fi in Ziua aceea intunecate, 25. stiind ca asupra lor va cadea o nenorocire zdrobitoare.

⁵⁸ Nota editiei arabe: aceasta imprejurare este relatata in Sahih al-Bukhari, nr. 4927, si Sahih Muslim, nr. 448.

Ceea ce v-a adus nepasarea si indepartarea de povatuirea si aducerea-aminte a lui Allah este faptul ca „iubiti viata grabnica de acum”. Va straduiti sa o dobanditi si sa va bucurati de placerile si poftele ei, o preferati Vietii de Apoi si parasiti lucrarea pentru aceasta. Binefacerile si placerile lumii sunt imediate, iar omul este atras de ceea ce vine repede; in schimb, fericirea statornica a Vietii de Apoi este amanata. Din aceasta pricina ati devenit nepasatori fata de ea si ati lasat-o deoparte, de parca nu ati fi fost creati pentru ea si de parca lumea aceasta ar fi Casa statorniciei, pentru care se cheltuiesc vietile pretioase si pentru care se trudeste noaptea si ziua. Astfel, pentru voi adevarul s-a rasturnat si ati ajuns la pierderea la care ati ajuns. Daca ati fi preferat Viata de Apoi acestei lumi si ati fi privit urmarile lucrurilor cu ochiul celui patrunzator si intelept, ati fi izbutit, ati fi obtinut un castig lipsit de pierdere si o izbanda neinsotita de nenorocire.

Apoi a amintit ceea ce indeamna la preferarea Vietii de Apoi, aratand starea locuitorilor ei si deosebirea dintre ei. Despre rasplata celor care prefera Viata de Apoi acestei lumi, El a spus: „In Ziua aceea, unele chipuri vor fi luminoase”, adica frumoase, stralucitoare, radioase si pline de lumina, datorita desfatarii inimilor, bucuriei sufletelor si placerii duhurilor lor. „Privind catre Domnul lor”, adica Il vor privi pe Domnul lor potrivit treptelor lor. Unii dintre ei Il vor privi in fiecare zi, dimineata si seara, iar altii Il vor privi o data in fiecare vineri. Se vor bucura privind Fata Sa Generoasa si frumusetea Sa coplesitoare, caci nimic nu este asemenea Lui. Cand Il vor vedea, vor uita de fericirea in care se afla si vor dobandi o placere si o bucurie care nu pot fi descrise. Chipurile lor vor straluci si vor adauga frumuseti peste frumusetea lor. Il rugam pe Allah Cel Generos sa ne aseze impreuna cu ei.

Despre cei care prefera viata grabnica celei de apoi, El a spus: „Iar alte chipuri vor fi in Ziua aceea intunecate”, adica incrunstate, mohorate, plecate si umilite, „stiind ca asupra lor va cadea o nenorocire zdrobitoare”, adica o pedeapsa aspra si un chin dureros. De aceea, chipurile lor s-au schimbat si s-au incruntat.

Versetele 26 la 40

كَلَّا إِذَا بَلَغَتِ اللَّرَاقِيَ ﴿٢٦﴾ وَقِيلَ مَنْ رَاقٍ ﴿٢٧﴾ وَظَنَّ أَنَّهُ
الْفِرَاقُ ﴿٢٨﴾ وَالتَّتَبَّ السَّاقُ بِالسَّاقِ ﴿٢٩﴾ إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ
الْمَسَاقُ ﴿٣٠﴾

26. Cu adevarat, cand sufletul va ajunge la clavicule 27. si se va spune: „Este cineva care sa-l vindece?”, 28. iar el va sti ca a venit despartirea, 29. si un picior se va lipi de celalalt, 30. in Ziua aceea, catre Domnul tau va fi manat.

فَلَا صَدَقَ وَلَا صَلَّى ﴿٣١﴾ وَلَكِنْ كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ ﴿٣٢﴾ ثُمَّ ذَهَبَ إِلَىٰ
أَهْلِهِ يَمْتَطِي ﴿٣٣﴾ أُولَىٰ لَكَ فَأُولَىٰ ﴿٣٤﴾ ثُمَّ أُولَىٰ لَكَ فَأُولَىٰ ﴿٣٥﴾

31. El nici nu a crezut, nici nu s-a rugat, 32. ci a tagaduit si a intors spatele, 33. apoi a plecat la ai sai, mergand trufas. 34. Vai tie, si iarasi vai! 35. Apoi, vai tie, si iarasi vai!

أَيَحْسَبُ الْإِنْسَانُ أَن يُتْرَكَ سُدًى ﴿٣٦﴾ أَلَمْ يَكُ نُطْفَةً مِّن مَّنِيٍّ
يُمْنَىٰ ﴿٣٧﴾ ثُمَّ كَانَ عِلْقَةً خَلَقَ فَسَوَّىٰ ﴿٣٨﴾ فَعَجَلَ مِنْهُ الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ
وَالْأُنثَىٰ ﴿٣٩﴾ أَلَيْسَ ذَلِكَ بِقَدِيرٍ عَلَىٰ أَن يُحْيِيَ الْمَوْتَىٰ ﴿٤٠﴾

36. Oare omul socoteste ca va fi lasat fara nicio raspundere? 37. Nu a fost el o picatura din samanta varsata? 38. Apoi a fost un cheag, iar El l-a creat si l-a alcatuit armonios. 39. Si a facut din el cele doua sexe, barbatul si femeia. 40. Oare Acela nu este in stare sa dea viata mortilor?

Allah Preainaltul ii povatuieste pe robii Sai amintindu-le starea muribundului in chinurile mortii. Cand sufletul sau ajunge la clavicule, oasele care inconjoara scobitura de la baza gatului, suferinta se inaspreste. Atunci omul cauta orice mijloc si orice pricina despre care crede ca i-ar putea aduce vindecarea si usurarea. De aceea a spus: „Si se va spune: Este cineva care sa-l vindece?”, adica cine sa-i faca ruqyah, recitare pentru vindecare. Nadejdile lor in mijloacele obisnuite s-au sfarsit, asa ca s-au agatat de mijloacele dumnezeiesti. Dar hotararea si destinul au venit cu certitudine si nu mai pot fi inlaturate.

„Iar el va sti ca a venit despartirea” de lumea aceasta. „Si un picior se va lipi de celalalt”, adica greutatile se aduna si se intrepatrund, lucrul devine grav, suferinta se inaspreste si se cere ca sufletul sa iasa din trupul cu care s-a obisnuit si de care nu s-a despartit pana atunci. El este manat catre Allah Preainaltul, pentru ca El sa il rasplateasca dupa faptele sale si sa il faca sa le recunoasca. Acest avertisment pe care Allah l-a amintit conduce inimile catre ceea ce le aduce izbavirea si le opreste de la ceea ce le duce la pieire.⁵⁹

Dar cel indaratnic, caruia versetele nu ii folosesc, staruie mereu in ratacirea, necredinta si incapatanarea sa. „El nici nu a crezut”, adica nu a crezut in Allah, in ingerii Sai, in Cartile Sale, in trimisii Sai, in Ziua de Apoi si in destin, cu binele si raul sau, „nici nu s-a rugat”. „Ci a tagaduit” adevarul, in loc sa il adevereasca, „si a intors spatele” poruncii si oprelistii. Face aceasta cu inima linistita, fara teama de Domnul sau; mai mult, „a plecat la ai sai, mergand trufas”, fara sa se ingrijeasca de nimic.

Apoi l-a amenintat prin cuvintele: „Vai tie, si iarasi vai! Apoi, vai tie, si iarasi vai!” Acestea sunt cuvinte de amenintare, repetate pentru a repeta avertizarea.

Apoi i-a amintit omului crearea lui dintai: „Oare omul socoteste ca va fi lasat fara nicio raspundere?” Adica parasit, fara sa i se porunceasca sau sa i se interzica ceva, fara sa fie rasplatit sau pedepsit. Aceasta este o socoteala falsa si o parere despre Allah care nu se potriveste intelepciunii Sale. „Nu a fost el o picatura din samanta varsata?” Apoi, dupa ce a fost samanta, „a fost un cheag”, adica sange. „Iar El l-a creat”, adica Allah a creat din el fiinta vie, „si l-a alcatuit armonios”, adica l-a facut temeinic si desavarsit, „si a facut din el cele doua sexe, barbatul si femeia”. „Oare Acela”, Cel care l-a creat pe om si l-a facut sa treaca prin aceste stadii felurite, „nu este in stare sa dea viata mortilor?” Ba da! El are putere asupra tuturor lucrurilor.

S-a incheiat talcuirea surei al-Qiyamah. Lauda I se cuvine lui Allah, Domnul lumilor. Allah sa-l binecuvanteze pe Muhammad si sa-i daruiasca pace.

⁵⁹ Nota editiei engleze: suferinta si tulburarea despartirii de lumea aceasta se unesc cu suferinta si teama intrarii in Viata de Apoi.

Sura al Insan

VERSETELE 1 LA 31

Revelata la Mecca

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator.

Verselele 1 la 3

هَلْ أَتَى عَلَى الْإِنْسَانِ حِينٌ مِّنَ الدَّهْرِ لَمْ يَكُنْ شَيْئًا مَّذْكُورًا ﴿١﴾ إِنَّا خَلَقْنَا
الْإِنْسَانَ مِنْ نُطْفَةٍ أَمْشَاجٍ نَّبْتَلِيهِ فَجَعَلْنَاهُ سَمِيعًا بَصِيرًا ﴿٢﴾ إِنَّا هَدَيْنَاهُ
السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا ﴿٣﴾

1. Nu a trecut oare peste om o vreme in care nu era un lucru pomenit? 2. Noi l-am creat pe om dintr-o picatura de lichid amestecat, pentru a-l pune la incercare, si l-am facut sa auda si sa vada. 3. Noi i-am aratat calea, fie ca este recunoscator, fie ca este nerecunoscator.

In aceasta sura, Allah a amintit inceputul starii omului, sfarsitul ei si ceea ce se afla intre ele. A aratat ca peste el a trecut o vreme indelungata, cea dinaintea existentei sale, cand el nu exista si nici macar nu era pomenit.

Apoi, cand a voit sa il creeze, l-a creat pe tatal sau Adam din lut si a facut ca urmasii lui sa se succeda „dintr-o picatura de lichid amestecat”, adica dintr-un lichid neinsemnat, privit cu dezgust. „Pentru a-l pune la incercare” prin aceasta, ca sa stim daca isi vede starea dintai, daca ia aminte la ea si o intelege ori daca o uita si se mandreste. Allah l-a facut sa creasca si i-a creat puterile vazute si ascunse, precum auzul, vazul si toate celelalte madulare. I le-a intregit si i le-a facut sanatoase, pentru ca prin ele sa isi poata atinge scopurile.

Apoi i-a trimis trimisii, i-a pogorat Cartile si l-a calauzit spre calea care duce la El. I-a lamurit-o, l-a indemnat sa o urmeze si i-a vestit ceea ce va avea cand va ajunge la El. Apoi i-a facut cunoscuta calea care duce la pieire, l-a infricosat cu ea si i-a vestit ce il asteapta daca o urmeaza. Astfel l-a incercat. Oamenii s-au impartit in cei recunoscatori pentru binefacerea lui Allah, care implinesc drepturile lui Allah incredintate lor, si cei nerecunoscatori fata de binefacerile

religioase si lumesti cu care Allah i-a daruit. Acestia din urma le-au respins, nu au crezut in Domnul lor si au urmat calea care duce la pieire. Apoi Allah Preainaltul a amintit cele doua grupuri la vremea rasplatirii, spunand:

Versetele 4 la 31

إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ سَلَاسِلًا وَأَغْلَالًا وَسَعِيرًا ﴿٤﴾ إِنَّ الْأَبْرَارَ يَشْرَبُونَ مِنْ
كَأْسٍ كَانَ مِزَاجُهَا كَافُورًا ﴿٥﴾ عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا عِبَادُ اللَّهِ يُفَجِّرُونَهَا
تَفْجِيرًا ﴿٦﴾

4. Noi am pregatit pentru necredinciosi lanturi, catuse pentru gat si un Foc aprins. 5. Cei drepti vor bea dintr-un pocal o bautura amestecata cu camfor, 6. dintr-un izvor din care vor bea robii lui Allah, facandu-l sa curga din belsug.

يُوفُونَ بِالْأَنْذَرِ وَيَخَافُونَ يَوْمًا كَانَ شَرُّهُ مُسْتَطِيرًا ﴿٧﴾ وَيُطْعَمُونَ أَلْطَامَ عَلَى
حُبِّهِ مِسْكِينًا وَيَتِيمًا وَأَسِيرًا ﴿٨﴾ إِنَّمَا نَطْعِمُكُمْ لَوَجْهِ اللَّهِ لَا نُرِيدُ مِنْكُمْ
جَزَاءً وَلَا شُكُورًا ﴿٩﴾ إِنَّا نَخَافُ مِنْ رَبِّنَا يَوْمًا عَبُوسًا قَطَطِيرًا ﴿١٠﴾

7. Ei isi implinesc juruintele si se tem de o Zi al carei rau se va raspandi pretutindeni. 8. Si dau hrana, in ciuda iubirii lor pentru ea, sarmanului, orfanului si captivului: 9. „Va hranim numai cautand Fata lui Allah. Nu vrem de la voi nici rasplata, nici multumire. 10. Ne temem de la Domnul nostru de o Zi incruntata si cumplita.”

فَوْقَهُمْ اللَّهُ شَرَّ ذَلِكَ الْيَوْمِ وَلَقَّاهُمْ نَضْرَةً وَسُرُورًا ﴿١١﴾ وَجَزَاهُمْ بِمَا صَبَرُوا
جَنَّةً وَحَرِيرًا ﴿١٢﴾ مُتَكِّينَ فِيهَا عَلَى الْأَرَائِكِ لَا يَرَوْنَ فِيهَا شَمْسًا وَلَا
زَمْهَرِيرًا ﴿١٣﴾ وَدَانِيَةً عَلَيْهِمْ ظِلُّهَا وَذُلَّتْ قُطُوفُهَا تَذْلِيلًا ﴿١٤﴾

11. Allah ii va feri de raul acelei Zile si le va darui stralucire si bucurie. 12. Pentru rabdarea lor, ii va rasplati cu o Gradina si cu matase. 13. Vor sta rezemati in ea pe divanuri si nu vor simti in ea nici arsita soarelui, nici frig necrutator. 14. Umbrele ei vor fi aproape de ei, iar roadele ei vor fi coborate, usor de cules.

وَيُطَافُ عَلَيْهِمْ بِثَانِيَةٍ مِّنْ فِضَّةٍ وَأَنكُوبٍ كَانَتْ قَوَارِيرًا ﴿١٥﴾ قَوَارِيرًا مِّنْ
 فِضَّةٍ قَدَّرُوهَا تَقْدِيرًا ﴿١٦﴾ وَيُسْقَوْنَ فِيهَا كَأْسًا كَانَ مِزَاجُهَا
 زَنْجَبِيلًا ﴿١٧﴾ عَيْنًا فِيهَا تُسَمَّى سَلْسَبِيلًا ﴿١٨﴾

15. Vor fi purtate printre ei vase de argint si cupe asemenea cristalului, 16. cristal din argint, masurate dupa masura potrivita. 17. Acolo li se va da sa bea dintr-un pocal o bautura amestecata cu ghimbir, 18. dintr-un izvor numit Salsabil.

* وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَنٌ مُّخْدَوْنَ إِذَا رَأَيْتَهُمْ حَسِبْتَهُمْ لُؤْلُؤًا مَّنشُورًا ﴿١٩﴾
 وَإِذَا رَأَيْتَ ثُمَّ رَأَيْتَ نَعِيمًا وَمُلْكًا كَبِيرًا ﴿٢٠﴾

19. Printre ei vor umbla baieti vesnic tineri; cand ii vei vedea, ii vei socoti margaritare risipite. 20. Cand vei privi acolo, vei vedea desfatate si o mare imparatie.

عَلَيْهِمْ ثِيَابٌ سُنْدُسٌ خُضْرٌ وَإِسْتَبْرَقٌ ۖ وَحُلُوعٌ أُسَاوِرٌ مِّنْ فِضَّةٍ وَسَقَنَهُمُ رَبُّهُمْ
 شَرَابًا طَهُورًا ﴿٢١﴾ إِنَّ هَذَا كَانَ لَكُم جَزَاءً وَكَانَ سَعْيُكُمُ
 مَّشْكُورًا ﴿٢٢﴾

21. Vor purta vesminte verzi din matase fina si din brocart si vor fi impodobiti cu bratari de argint, iar Domnul lor le va da sa bea o bautura curata. 22. „Aceasta este rasplata voastra, iar stradania voastra a fost primita cu recunostinta.”

إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ تَنْزِيلًا ﴿٢٣﴾ فَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تُطِعْ مِنْهُمْ
 ءَاثِمًا أَوْ كَفُورًا ﴿٢٤﴾ وَادْكُرْ اسْمَ رَبِّكَ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ﴿٢٥﴾ وَمِنَ اللَّيْلِ
 فَسَبِّحْ لَهُ وَسَبِّحْهُ لَيْلًا طَوِيلًا ﴿٢٦﴾

23. Noi ti-am pogorat Coranul, treptat. 24. Primeste, asadar, cu rabdare hotararea Domnului tau si nu asculta de niciun pacatos sau necredincios dintre ei! 25. Pomeneste numele Domnului tau dimineata si seara! 26. Iar in

timpul noptii prosterneaza-te inaintea Lui si preamaresti-L o parte lunga a noptii!

إِنَّ هَؤُلَاءِ يُحِبُّونَ الْعَاجِلَةَ وَيَذَرُونَ وَرَاءَهُمْ يَوْمًا ثَقِيلًا ﴿٢٧﴾ نَحْنُ خَلَقْنَاهُمْ
وَشَدَدْنَا أَسْرَهُمْ وَإِذَا شِئْنَا بَدَّلْنَا أَمْثَلَهُمْ تَبْدِيلًا ﴿٢٨﴾ إِنَّ هَذِهِ تَذَكُّرَةٌ
فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذْ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا ﴿٢٩﴾

27. Acestia iubesc viata grabnica de acum si lasa in urma lor o Zi grea. 28. Noi i-am creat si le-am intarit alcatuirea, iar daca voim, ii inlocuim cu altii asemenea lor. 29. Aceasta este o aducere-aminte. Cine voieste, sa urmeze o cale catre Domnul sau!

وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿٣٠﴾ يَدْخُلُ مَنْ
يَشَاءُ فِي رَحْمَتِهِ وَالظَّالِمِينَ أَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿٣١﴾

30. Voi nu voiti decat daca voieste Allah. Allah este Atotstiutor, Intept. 31. El il cuprinde in mila Sa pe cine voieste, iar pentru cei nedrepti a pregatit o pedeapsa dureroasa.

Comentariul versetului 4

Adica Noi am pregatit si am pus deoparte, pentru cei care nu cred in Allah, ii socotesc mincinosi pe trimisii Sai si cuteaza sa savarseasca pacate: „Lanturi”, in focul Gheenei, dupa cum a spus Preainaltul: „Apoi legati-l cu un lant a carui lungime este de saptezeci de coti!” [al-Haqqah 69:32]. „Si catuse”: mainile le vor fi legate cu ele de gat si vor fi stransi in ele. „Si un foc aprins”: un foc care le va mistui trupurile si le va arde corpurile. Ori de cate ori pieile lor se vor coace, le vor fi schimbate cu alte piei, ca sa guste pedeapsa. Aceasta pedeapsa va dainui vesnic pentru ei si vor ramane in ea pentru totdeauna.

Comentariul versetelor 5 la 7

Cat despre „cei drepti”, ei sunt aceia ale caror inimi s-au indreptat prin cunoasterea lui Allah, iubirea fata de El si insusirile frumoase, astfel incat si faptele lor au devenit drepte, iar ei le-au folosit pentru savarsirea binelui. Allah a vestit ca ei „vor bea dintr-o cupa”, adica o bautura delicioasa de vin al carei amestec este camforul. Acesta este amestecat in ea pentru a o racori si a-i domoli taria. Camforul acela este de o desfatere desavarsita, lipsit de orice lucru care tulbura placerea sau o micsoreaza dintre cele ce se gasesc in

camforul acestei lumi. Caci neajunsurile existente in aceasta lume lipsesc din lucrurile pe care Allah le-a numit ca fiind in Paradis. Preainaltul a spus: „Printre arbori de sidr fara spini si arbori de talh cu roadele asezate unele peste altele” [al-Waqiah 56:28–29]; „si sotii curatite” [Al Imran 3:15]; „Ei vor avea Casa Pacii la Domnul lor” [al-Anam 6:127]; „in ea se afla tot ceea ce sufletele doresc si tot ceea ce desfata ochii” [az-Zukhruf 43:71].

„Un izvor din care vor bea robii lui Allah”: nu le este teama ca acea bautura delicioasa pe care o beau s-ar putea ispravi. Dimpotriva, ea are un izvor de alimentare care nu se intrerupe. Este un izvor care se revarsa si curge neincetat. Robii lui Allah il fac sa tasneasca oriunde si oricum voiesc. Daca voiesc, il indreapta catre gradinile inflorite, catre pajistile inverzite, pe langa palate si locuinte impodobite ori catre oricare dintre locurile placute pe care le aleg.

Apoi a amintit o parte dintre faptele lor, spunand: „Ei isi implinesc juruintele”, adica ceea ce si-au impus fata de Allah prin juruinte si angajamente. Daca isi implinesc juruintele, care in sine nu le sunt obligatorii decat pentru ca si le-au impus singuri, atunci cu atat mai mult implinesc indatoririle care le sunt impuse de la bun inceput.

„Si se tem de o Zi al carei rau va fi raspandit pretutindeni”, adica intins si cuprinzator. S-au temut sa nu-i atinga raul ei si au parasit orice cauza care l-ar atrage.

Comentariul versetelor 8 la 10

„Si dau hrana, in pofida iubirii lor pentru ea”: fac aceasta desi iubesc averea si hrana. Totusi, au pus iubirea lui Allah inaintea iubirii de sine si cauta sa ii hraneasca pe cei mai indreptatiti si mai nevoiasi dintre oameni: „un sarman, un orfan si un prizonier”. Prin cheltuirea averii si hranirea lor, urmaresc Fata lui Allah Preainaltul, iar starea lor spune: „Va hranim numai pentru Fata lui Allah. Nu dorim de la voi nici rasplata”, adica rasplata materiala, „nici multumire”, adica lauda rostita. „Noi ne temem de la Domnul nostru de o Zi incrunzata”, deosebit de aspra si rea, „cumplita”, adica grea si stramta.

Comentariul versetelor 11 la 14

„Allah i-a ocrotit de raul acelei Zile”: marea spaima nu-i va intrista, iar ingerii ii vor intampina, spunandu-le: „Aceasta este Ziua care v-a fost fagaduita” [al-Anbiya 21:103]. „Si le-a daruit”, adica i-a cinstit si le-a oferit, „stralucire” pe chipuri „si bucurie” in inimi. Astfel, a unit pentru ei desfatarea din afara cu cea launtrica.

„Si i-a rasplatit, pentru rabdarea lor” in ascultarea de El, implinind din aceasta ceea ce au putut; in ferirea de pacate, parasindu-le; si in fata hotararilor

Sale dureroase, fara sa se impotriveasca lor, „cu o Gradina” care cuprinde toate desfatările si este lipsita de orice tulburare ori neajuns, „si cu matase”, dupa cum a spus Preainaltul: „Iar vesmintele lor in ea vor fi din matase” [Fatir 35:33]. Poate ca matasea a fost amintita in mod aparte fiindca este vesmantul lor vazut, care arata starea celui ce il poarta.

„Rezematii in ea pe divane.” Rezemarea inseamna asezarea comoda, intr-o stare de liniste, odihna si bunastare. Divanele sunt paturi acoperite cu asternuturi impodobite. „Nu vor vedea in ea”, adica in Paradis, „nici soare” a carui caldura sa-i vatame, „nici ger”, adica frig aspru. Dimpotriva, vor petrece tot timpul la umbra deasa, unde nu este nici arsita, nici frig. Trupurile se vor desfata acolo, fara sa sufere de caldura sau de frig.

„Umbrele ei vor fi aproape de ei, iar ciorchinii ei vor fi coborati la indemana”: roadele ei vor fi aduse aproape de cel care le doreste, astfel incat sa le poata lua stand in picioare, asezat sau culcat.

Comentariul versetelor 15 la 16

„Si vor fi purtate printre ei”: tinerii si slujitorii vor umbla printre oamenii Paradisului „cu vase de argint si cupe care vor fi de cristal, cristal din argint”. Materia lor este argintul, dar au limpezimea cristalului. Acesta este unul dintre cele mai uimitoare lucruri: argintul dens va avea limpezimea cristalului, prin puritatea substantei sale si frumusetea materialului din care este facut. „Le vor potrivi dupa masura”: vasele amintite vor fi potrivite dupa cat au ei nevoie sa bea, nici mai mult, nici mai putin. Daca ar fi mai mult, placerea lor ar fi micșorata, iar daca ar fi mai puțin, nu le-ar ajunge pentru a-si potoli setea. Este posibil ca sensul sa fie ca oamenii Paradisului le vor potrivi dupa masura placerii lor, iar ele vor veni la ei intocmai cum si le-au inchipuit.

Comentariul versetelor 17 la 20

„Si li se va da sa bea in ea”, adica in Paradis, „o cupa”, un vas plin cu vin si nectar, „al carei amestec va fi ghimbirul”. Acesta este amestecat in ea pentru gustul si mirosul sau placut. „Dintr-un izvor aflat acolo”, in Paradis, „numit Salsabil”. A fost numit astfel datorita curgerii sale line, gustului placut si frumusetii sale.

„Si vor umbla printre ei”, printre oamenii Paradisului, aducandu-le hrana si bautura si slujindu-i, „tineri vesnic tineri”. Ei au fost creati din Paradis pentru a dainui; nu se schimba si nu imbatranesc, fiind de o frumusetate desavarsita. „Daca i-ai vedea”, raspanditi pentru a-i sluji, „i-ai socoti”, din pricina frumusetii lor, „margaritare risipite”. Desfatarea oamenilor Paradisului este intregita de faptul ca slujitorii lor sunt tineri vesnic tineri, a caror vedere ii

bucura si a caror intrare in locuinte nu le da niciun motiv de ingrijorare. Ei le aduc tot ceea ce cer si tot ceea ce sufletele lor doresc.

„Iar daca ai privi acolo”, daca ai vedea desfatara desavarsita in care se afla oamenii Paradisului, „ai vedea desfatara si o mare imparatie”. Ai gasi la fiecare dintre ei palate, locuinte si incaperi impodobite si infrumusetate intr-un chip pe care descrierea nu-l poate cuprinde. La el se afla gradini in florite, roade apropiate si fructe delicioase, rauri curgatoare, pajisti minunate si pasari care incanta prin glasul lor, lucruri care cuceresc inimile si bucura sufletele. Are sotii de o frumusetate si o bunatate desavarsite, care unesc frumusetatea din afara cu cea launtrica, fiind bune si frumoase, astfel incat inima i se umple de bucurie, placere si voiosie. In jurul sau sunt tineri vesnic tineri si slujitori care raman pentru totdeauna, prin care se dobandesc odihna si linistea, se intregeste placerea vietii si se desavarseste fericirea.

Apoi, mai presus de toate acestea, cea mai mare izbanda este dobandirea multumirii Domnului, Cel Indurator, auzirea cuvintelor Sale, desfatara apropierea de El, bucuria multumirii Sale, ramanerea vesnica si sporirea neincetata a desfatarilor lor. Slava Stapanului, Imparatului, Adevarului limpede, ale Carui comori nu se sfarsesc, al Carui bine nu se imputineaza si ale Carui insusiri nu au sfarsit; tot astfel, bunatatea si binefacerea Sa nu au sfarsit.⁶⁰

Comentariul versetelor 21 la 22

„Vor purta vesminte verzi din sundus si istabraq”: vor fi acoperiti de vesminte verzi din sundus si istabraq, care sunt cele mai alese feluri de matase. Sundus este matasea groasa, iar istabraq este matasea fina.⁶¹

„Si vor fi impodobiti cu bratari de argint”: pe maini vor purta bratari de argint, atat barbati, cat si femeile lor. Aceasta este o fagaduinta pe care Allah le-a facut-o, iar fagaduinta Sa se va implini, caci nimeni nu este mai adevarat decat El in cuvint si in vorbire. Cuvintele Sale: „Iar Domnul lor le va da sa bea o bautura curata” insemna ca ea nu are niciun fel de impuritate si ca le curata pantecele de orice vatamare si murdarie.

„Aceasta”, adica aceasta rasplata bogata si acest dar frumos, „este rasplata voastra” pentru faptele pe care le-ati trimis inainte. „Iar stradanii voastra a fost primita cu recunostinta”: chiar si pentru putinul din ea, Allah va daruieste din desfatara statornica ceea ce nu poate fi cuprins prin numarare.

⁶⁰ Nota editiei arabe: manuscrisul B are aici „izbanda vederii Domnului, Cel Indurator”, in loc de „dobandirea multumirii Domnului”.

⁶¹ Nota de traducere: textul arab folosit aici defineste sundus drept matase groasa si istabraq drept matase fina, in aceasta ordine. Editia engleza le reda drept matase fina si brocart gros, asa cum sunt tradusi termenii in versetul 76:21 de mai sus. Definitia din comentariul arab a fost pastrata ca atare.

Comentariul versetelor 23 la 26

Dupa ce a amintit desfatara Paraisului, Preainaltul a spus: „Noi ti-am pogorat Coranul, treptat.” In el se afla fagaduinta si amenintarea, precum si lamurirea tuturor celor de care au nevoie robii. In el se afla porunca de a implini in chipul cel mai desavarsit poruncile Sale si randuielile Legii Sale, de a se stradui sa le puna in practica si de a rabda in aceasta.

De aceea a spus: „Rabda, asadar, pentru judecata Domnului tau si nu asculta de niciun pacatos sau necredincios dintre ei!” Rabda in fata hotararii Sale asupra a ceea ce se petrece, fara sa te revolti impotriva ei, si in implinirea randuiei Sale religioase. Urmeaz-o fara ca vreun obstacol sa te opreasca ori sa te intoarca de la ea. „Si nu asculta” de cei care se impotrivesc cu indarjire si vor sa te abata: de vreun „pacatos”, care savarseste pacate si neascultare, „sau necredincios”. Caci ascultarea de necredinciosi, de cei desfranati si de cei nelegiuiti duce negresit la neascultarea de Allah, intrucat ei nu poruncesc decat potrivit poftelor lor.

Rabdarea este sprijinita de implinirea ascultarii fata de Allah si de pomenirea Lui din belsug. De aceea, Allah a poruncit aceasta, spunand: „Pomeneste numele Domnului tau dimineata si seara”, adica la inceputul si la sfarsitul zilei. In aceasta intra rugaciunile obligatorii, rugaciunile voluntare care le urmeaza, pomenirea lui Allah, preamarirea Lui, marturisirea ca nu exista alta divinitate vrednica de adorare in afara de El si proclamarea maretiei Sale in aceste momente.

„Iar in timpul noptii prosterneaza-te inaintea Lui”: inmulteste prosternarea pentru El, ceea ce cuprinde implinirea multor rugaciuni. „Si preamaresti-L o parte lunga a noptii!” Aceasta porunca generala a fost precizata mai inainte prin cuvintele Sale: „O, tu, cel invelit! Ridica-te noaptea, afara de putin: jumătate din ea, ori scade putin din aceasta, ori adauga la ea...” [al-Muzzammil 73:1–4].

Comentariul versetelor 27 la 31

Cuvintele Sale: „Acestia” se refera la cei care te socotesc mincinos, o, Trimisule, dupa ce le-au fost lamurite semnele si dupa ce au primit incurajari si avertismente. Cu toate acestea, nimic nu le-a fost de folos. Ei continua sa prefere „viata grabnica de acum” si sa-si gaseasca linistea in ea. „Si lasa”, adica parasesc faptele si neglijeaza, „in urma lor”, adica inaintea lor, „o Zi grea”: Ziua Invierii, a carei durata este de cincizeci de mii de ani din cei pe care ii numarati. Preainaltul a spus: „Necredinciosii vor spune: Aceasta este o Zi grea” [al-Qamar 54:8]. Este ca si cum nu ar fi fost creati decat pentru viata lumeasca si pentru a ramane in ea.

Apoi a adus impotriva lor o dovada rationala a invierii, si anume dovada primei creati. A spus: „Noi i-am creat”, adica i-am adus la existenta din nefiinta, „si le-am intarit alcatuirea”: le-am desavarsit alcatuirea prin nervi, vene, tendoane si puterile vazute si launtrice, pana cand trupul a ajuns deplin si desavarsit, putand sa faca tot ceea ce doreste. Cel care i-a adus la existenta in aceasta stare poate sa-i readuca dupa moarte, pentru a-i rasplati. Celui care i-a trecut, in aceasta lume, prin aceste etape nu I se potriveste sa-i lase fara rost, fara porunci si oprelisti, fara rasplata si fara pedeapsa. De aceea a spus: „Iar daca voim, ii inlocuim cu altii asemenea lor”, adica va vom crea pentru inviere printr-o alta creare si va vom aduce inapoi pe voi insiva: veti fi chiar voi, asemenea celor care ati fost.

„Aceasta este o aducere-aminte”: credinciosul isi aminteste prin ea si trage folos din avertismentele si incurajarile pe care le cuprinde. „Cine vointe, sa urmeze o cale catre Domnul sau”, adica un drum care il duce la El. Allah arata adevarul si calauzirea, apoi le lasa oamenilor alegerea intre a se calauzi prin ea si a fugi de ea, pentru ca dovada sa fie statornicita: cel care piere sa piara dupa o dovada limpede, iar cel care traieste sa traiasca dupa o dovada limpede.

„Voi nu voiti decat daca vointe Allah”, caci vointa lui Allah se implineste. „Allah este Atotstiutor, Intept”: Lui Ii apartine inteptciunea in calauzirea celui calauzit si in ducerea in ratacire a celui ratacit.

„El il cuprinde in mila Sa pe cine vointe”: il alege pentru grija Sa, ii daruieste izbanda in urmareea cauzelor fericirii si il calauzeste pe caile ei. „Iar pentru cei nedrepti”, care au ales nefericirea in locul calauzirii, „a pregatit o pedeapsa dureroasa”, din pricina nedreptatii si a incalcarii lor.

S-a incheiat. Lauda I se cuvine lui Allah.

Sura al Mursalat

VERSETELE 1 LA 50

Revelata la Mecca

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator.

Versetele 1 la 15

وَالْمُرْسَلَاتِ عُرْفًا ﴿١﴾ فَالْعَصْفَاتِ عَصْفًا ﴿٢﴾ وَالنَّشْرِ نَشْرًا ﴿٣﴾
فَالْفَرَقَاتِ فَرَقًا ﴿٤﴾ فَالْمُلْقَاتِ ذِكْرًا ﴿٥﴾ عَذْرًا أَوْ نَذْرًا ﴿٦﴾ إِنَّمَا
تُوعَدُونَ لَوَاقِعٌ ﴿٧﴾

1. Pe cei trimisi cu bine, 2. pe cei care se avanta cu putere, 3. pe cei care raspandesc, 4. pe cei care despart limpede, 5. pe cei care aduc aducerea-aminte, 6. pentru inlaturarea oricarei scuze ori pentru avertizare! 7. Ceea ce vi se fagaduieste se va petrece negresit.

فَإِذَا النُّجُومُ طُمِسَتْ ﴿٨﴾ وَإِذَا السَّمَاءُ فُرِجَتْ ﴿٩﴾ وَإِذَا الْجِبَالُ
نُسِفَتْ ﴿١٠﴾ وَإِذَا الرُّسُلُ أُقِيتْ ﴿١١﴾ لِأَيِّ يَوْمٍ أُجِّلَتْ ﴿١٢﴾ لِيَوْمِ
الْفَصْلِ ﴿١٣﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمُ الْفَصْلِ ﴿١٤﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ
لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿١٥﴾

8. Cand stelele vor fi stinse, 9. cand cerul va fi despicat, 10. cand muntii vor fi spulberati 11. si cand trimisilor li se va stabili sorocul... 12. Pentru ce Zi au fost amanati? 13. Pentru Ziua Hotararii. 14. Si ce te-ar putea face sa stii ce este Ziua Hotararii? 15. Vai, in Ziua aceea, de cei care au socotit adevarul minciuna!

Preainaltul S-a jurat asupra invierii si rasplatii pentru fapte pe „cei trimisi cu bine”. Acestia sunt ingerii pe care Allah Preainaltul ii trimite pentru a implini hotararile Sale privitoare la fapturi si la randuirea lumii, precum si poruncile

Sale religioase si revelatia Sa catre trimisii Sai. Cuvantul „cu bine” arata starea celor trimisi: sunt trimisi cu binele, intelepciunea si folosul, nu cu raul si cu ceea ce este fara rost. „Pe cei care se avanta cu putere”: si acestia sunt ingerii pe care Allah Preainaltul ii trimite. I-a descris prin graba lor de a-I implini porunca si prin repeziciunea cu care o pun in aplicare, asemenea unui vant puternic. Sau cei care se avanta cu putere sunt vanturile puternice care sufla repede.

„Pe cei care raspandesc”: este posibil ca aici sa fie avuti in vedere ingerii, care raspandesc ceea ce li s-a incredintat sa raspandeasca, ori norii prin care Allah raspandeste viata pe pamant, inviorandu-l dupa moartea sa. „Pe cei care aduc aducerea-aminte”: sunt ingerii care aduc cea mai nobila dintre porunci, aducerea-aminte prin care Allah arata mila fata de robii Sai si le aminteste lucrurile folositoare si cele de care au nevoie. Ei o transmit trimisilor „pentru inlaturarea oricarei scuze ori pentru avertizare”: pentru a inlatura scuza oamenilor si a-i avertiza asupra primejdiilor care ii asteapta. Astfel, le sunt taiate scuzele si nu mai au nicio dovada impotriva lui Allah.

„Ceea ce vi se fagaduieste”, adica invierea si rasplata pentru fapte, „se va petrece negresit”: implinirea sa este hotarata, fara nicio indoiala si fara nicio nesiguranta.

Cand se va petrece, lumea va fi supusa unei schimbari, iar grozaviile cumplite vor tulbura inimile si vor spori apasarea. Stelele se vor stinge, adica se vor risipi si vor parasii locurile lor. Muntii vor fi spulberati si vor deveni asemenea pulberii imprastiate. Ei si pamantul vor ajunge un ses neted, in care nu vei vedea nici adancitura, nici ridicatura. Acea Zi este Ziua in care trimisilor li se va stabili sorocul si pentru care au fost amanati, ca sa se hotarasca intre ei si popoarele lor. De aceea a spus: „Pentru ce Zi au fost amanati?” Intrebarea arata maretia, gravitatea si spaima acelei Zile. Apoi a raspuns prin cuvintele: „Pentru Ziua Hotararii”, adica pentru a se face deosebirea intre fapturi si pentru a i se cere socoteala fiecarei fapturi in parte.

Apoi l-a amenintat pe cel care socoteste aceasta Zi minciuna, spunand: „Vai, in Ziua aceea, de cei care au socotit adevarul minciuna!” Cat de mare va fi regretul lor, cat de aspra pedeapsa si cat de rau locul in care se vor intoarce! Allah i-a instiintat si S-a jurat pentru ei, dar ei nu L-au crezut. De aceea au meritat pedeapsa cumplita.

Versetele 16 la 19

أَلَمْ نُهْلِكِ الْأَوَّلِينَ ﴿١٦﴾ ثُمَّ نَبْعُهُمُ الْآخِرِينَ ﴿١٧﴾ كَذَلِكَ نَفْعَلُ
بِالْمُجْرِمِينَ ﴿١٨﴾ وَيَلْ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿١٩﴾

16. Oare nu i-am nimicit pe cei dintai? 17. Apoi ii vom face pe cei de pe urma sa le urmeze. 18. Asa procedam Noi cu nelegiuitii. 19. Vai, in Ziua aceea, de cei care au socotit adevarul minciuna!

Oare nu i-am nimicit pe cei care au socotit adevarul minciuna inaintea voastra? Dupa ei ii nimicim si pe cei de mai tarziu care l-au socotit minciuna. Aceasta este randuiala Sa din trecut si din viitor pentru fiecare nelegiuit: pedeapsa este de neocolit. De ce nu luati invatatura din ceea ce vedeti si auziti? „Vai, in Ziua aceea, de cei care au socotit adevarul minciuna”, dupa ce au fost martori la semnele limpezi, la pedepse si la pildele de pedepsire!

Versetele 20 la 24

أَلَمْ نَخْلُقْكُمْ مِنْ مَّاءٍ مَّهِينٍ ﴿٢٠﴾ فَجَعَلْنَاهُ فِي قَرَارٍ مَكِينٍ ﴿٢١﴾ إِلَىٰ قَدْرِ
مَعْلُومٍ ﴿٢٢﴾ فَقَدَرْنَا فَنِعْمَ الْقَادِرُونَ ﴿٢٣﴾ وَيَلْ يَوْمَئِذٍ
لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٢٤﴾

20. Oare nu v-am creat dintr-o apa neinsemnata, 21. pe care am asezat-o intr-un loc statornic, 22. pana la un soroc cunoscut? 23. Am hotarat, iar Noi suntem cei mai buni in a hotari. 24. Vai, in Ziua aceea, de cei care au socotit adevarul minciuna!

Oare nu v-am creat, o, oameni, „dintr-o apa neinsemnata”, adica de cea mai mica insemnatate, care a iesit dintre sira spinarii si coaste, pana cand Allah a asezat-o „intr-un loc statornic”? Acesta este pantecele, in care ea se aseaza si creste, „pana la un soroc cunoscut”, adica pana la un timp hotarat. „Am hotarat”: am randuit si am ingrijit acel fat in intunecimile acelea, trecandu-l de la picatura la cheag si de la cheag la bucata de carne, pana cand Allah l-a facut un trup si a fost insuflat in el duhul. Unii mor inainte de aceasta. „Iar Noi suntem cei mai buni in a hotari”: prin aceasta Isi aduce lauda Siesi, Celui Preasfant, fiindca hotararea Sa urmeaza intelepciunea Sa si este vrednica de lauda. „Vai, in Ziua aceea, de cei care au socotit adevarul minciuna”, dupa ce Allah le-a lamurit semnele si le-a aratat invataturile si dovezile limpezi!

Versetele 25 la 28

أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ كِفَاتًا ﴿٢٥﴾ أَحْيَاءَ وَأَمْوَاتًا ﴿٢٦﴾ وَجَعَلْنَا فِيهَا رُوسٍ
شَمِخَتْ وَأَسْقَيْنُكُمْ مَاءً فُرَاتًا ﴿٢٧﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٢٨﴾

**25. Oare nu am facut pamantul un loc care va cuprinde, 26. vii si morti?
27. Am asezat pe el munti trainici si inalti si v-am dat sa beti apa dulce.
28. Vai, in Ziua aceea, de cei care au socotit adevarul minciuna!**

Oare nu v-am daruit harul si binefacerea Noastra, supunand pamantul pentru folosul vostru si facandu-l un loc care va cuprinde, „vii”, in locuinte, „si morti”, in morminte? Asa cum locuintele si palatele sunt dintre binefacerile si darurile lui Allah fata de robii Sai, tot astfel mormintele sunt o mila pentru ei si o acoperire, pentru ca trupurile lor sa nu ramana descoperite fiarelor si altor vietati.

„Am asezat pe el munti trainici si inalti”: munti care intaresc pamantul, ca sa nu se clatine cu locuitorii sai. Allah l-a intarit prin muntii trainici si inalti, adica mari in inaltime si in latime. „Si v-am dat sa beti apa dulce”, adica dulce si placuta. Preainaltul a spus: „Vedeti voi apa pe care o beti? Voi ati pogorat-o din nori sau Noi suntem Cei care o pogoram? Daca am voi, am face-o sarata. De ce nu sunteti recunoscatori?” [al-Waqiah 56:68–70]. „Vai, in Ziua aceea, de cei care au socotit adevarul minciuna”, desi Allah le-a aratat binefacerile pe care numai El le daruieste si cu care i-a deosebit, iar ei le-au intampinat cu tagaduire!

Versetele 29 la 34

أَنْطَلِقُوا إِلَىٰ مَا كُنْتُمْ بِهِ تَكْذِبُونَ ﴿٢٩﴾ أَنْطَلِقُوا إِلَىٰ ظِلٍّ ذِي ثَلَاثِ
شُعَبٍ ﴿٣٠﴾ لَا ظَلِيلٍ وَلَا يُغْنِي مِنَ الْهَبِّ ﴿٣١﴾ إِنَّهَا تَرْمِي بِشَرِّ
كَالْقَصْرِ ﴿٣٢﴾ كَأَنَّهُ جُمِلَتْ صُفْرًا ﴿٣٣﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٣٤﴾

**29. Mergeti catre ceea ce socoteati minciuna! 30. Mergeti catre o umbra cu
trei ramuri, 31. care nici nu racoreste, nici nu va apara de flacara! 32. Ea
arunca scantei cat palatele, 33. de parca ar fi camile galbui. 34. Vai, in Ziua
aceea, de cei care au socotit adevarul minciuna!**

Aceasta face parte din nenorocirea pregatita pentru nelegiuitii care socotesc adevarul minciuna: in Ziua Invierii li se va spune: „Mergeti catre ceea ce

socoteati minciuna!” Apoi a lamurit prin cuvintele Sale: „Mergeti catre o umbra cu trei ramuri”, adica spre umbra focului Gheenei, in mijlocul careia se deosebesc trei ramuri: parti de foc care o cuprind pe rand, se succede asupra ei si se aduna in jurul ei. Umbra aceea nu este racoroasa: in ea nu se afla nici odihna, nici liniste. „Nici nu va apara de flacara”, pe cel care ramane in ea. Dimpotriva, flacara il inconjoara din dreapta, din stanga si din toate partile, dupa cum a spus Preainaltul: „Deasupra lor vor fi straturi de foc si dedesubtul lor, alte straturi” [az-Zumar 39:16]; „Pentru ei va fi un asternut din Gheena si deasupra lor, invelitori. Asa ii rasplatim Noi pe cei nedrepti” [al-Araf 7:41].

Apoi a amintit marimea scanteilor focului, care arata cat de mare, de groaznic, de inspaimantator si de urat la vedere este el. A spus: „Ea arunca scantei cat palatele, de parca ar fi camile galbui”, adica acele camile negre a caror culoare bate in galbui. Aceasta arata ca focul este intunecat in flacarile, jaraticul si scanteile sale, ca este negru, urat la vedere si foarte fierbinte. Ii cerem lui Allah sa ne ocroteasca de el si de faptele care apropie de el. „Vai, in Ziua aceea, de cei care au socotit adevarul minciuna!”

Versetele 35 la 40

هَذَا يَوْمٌ لَا يَنْطِقُونَ ﴿٣٥﴾ وَلَا يُؤْذِنُ لَهُمْ فَيَعْتَدِرُونَ ﴿٣٦﴾ وَيَلَّ يَوْمَئِذٍ
لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٣٧﴾ هَذَا يَوْمُ الْفَصْلِ جَمَعْنَاكُمْ وَالْأَوَّلِينَ ﴿٣٨﴾ فَإِنْ كَانَ
لَكُمْ كَيْدٌ فَكِيدُونِ ﴿٣٩﴾ وَيَلَّ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٠﴾

35. Aceasta este Ziua in care nu vor vorbi **36.** si nici nu li se va ingadui sa se dezvinovateasca. **37.** Vai, in Ziua aceea, de cei care au socotit adevarul minciuna! **38.** Aceasta este Ziua Hotararii. V-am adunat pe voi si pe cei dintai. **39.** Daca aveti vreo viclenie, atunci uneltiti impotriva Mea! **40.** Vai, in Ziua aceea, de cei care au socotit adevarul minciuna!

Aceasta Zi mare si aspra pentru cei care au socotit adevarul minciuna este o Zi in care ei nu vor vorbi, din pricina fricii si a spaimei cumplite. „Si nici nu li se va ingadui sa se dezvinovateasca”: scuza lor nu va fi primita, chiar daca ar aduce scuze. „In Ziua aceea, celor care au fost nedrepti nu le va folosi dezvinovatarea si nu li se va cere sa caute multumirea” [ar-Rum 30:57].

„Aceasta este Ziua Hotararii. V-am adunat pe voi si pe cei dintai”, pentru a face deosebirea intre voi si a judeca intre fapturi. „Daca aveti vreo viclenie”, prin care sa puteti iesi din stapanirea Mea si sa scapati de pedeapsa Mea, „atunci uneltiti impotriva Mea!” Nu aveti nicio putere si nicio autoritate, dupa

cum a spus Preainaltul: „O, voi, adunare a ginnilor si a oamenilor! Daca puteti sa treceti dincolo de hotarele cerurilor si ale pamantului, atunci treceti! Dar nu veti trece decat cu o putere” [ar-Rahman 55:33]. In Ziua aceea, siretlicurile celor nedrepti vor fi zadarnicite, viclenia si uneltirea lor vor disparea, iar ei se vor supune pedepsei lui Allah. Li se va arata ca au mintit atunci cand au socotit adevarul minciuna. „Vai, in Ziua aceea, de cei care au socotit adevarul minciuna!”

Versetele 41 la 45

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي ظِلِّ وَعُيُونٍ ﴿٤١﴾ وَفَوْكَهَ مَا يَشْتَهُونَ ﴿٤٢﴾ كُلُوا
وَأَشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٤٣﴾ إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿٤٤﴾
وَلَيْلُ يَوْمِئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٥﴾

41. Cei cu teama de Allah vor fi printre umbre si izvoare 42. si fructe dintre cele pe care le doresc. 43. Mancati si beti cu placere, pentru ceea ce ati facut! 44. Astfel ii rasplatim Noi pe cei care fac binele. 45. Vai, in Ziua aceea, de cei care au socotit adevarul minciuna!

Dupa ce a amintit pedeapsa celor care au socotit adevarul minciuna, a amintit rasplata celor care fac binele. A spus: „Cei cu teama de Allah”, adica aceia care se feresc sa socoteasca adevarul minciuna, ceea ce cuprinde recunoasterea adevarului prin cuvintele, faptele si purtarile lor. Aceasta nu se implineste decat prin indeplinirea obligatiilor si parasirea lucrurilor interzise. Ei vor fi „printre umbre”, datorita multimii arborilor de felurite soiuri, in floriti si frumosi, „si izvoare” curgatoare, de Salsabil, nectar si altele, „si fructe dintre cele pe care le doresc”, adica dintre cele mai alese si mai placute fructe.

Li se va spune: „Mancati si beti”, din mancarurile imbietoare si bauturile delicioase, „cu placere”, fara nimic care sa micsoreze ori sa tulbure desfatarea. Placerea lor nu este deplina decat atunci cand mancarea si bautura sunt lipsite de orice neajuns sau lipsa si cand ei sunt incredintati ca acestea nu se intrerup si nu dispar. „Pentru ceea ce ati facut”: faptele voastre sunt cauza care va duce la Gradinile desfatarilor statornice. Asa este pentru oricine face bine in adorarea lui Allah si face bine robilor lui Allah. De aceea a spus: „Astfel ii rasplatim Noi pe cei care fac binele. Vai, in Ziua aceea, de cei care au socotit adevarul minciuna!” Chiar daca nenorocirea aceea nu ar insemna decat pierderea acestei desfatari, tot ar fi de ajuns ca tristete si lipsire.

Versetele 46 la 50

كُلُوا وَتَمَتَّعُوا قَلِيلًا إِنَّكُمْ مَجْرُمُونَ ﴿٤٦﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٧﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ ارْكَعُوا لَا يَرْكَعُونَ ﴿٤٨﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٩﴾ فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٠﴾

46. Mancati si bucurati-va pentru putin timp! Voi sunteti nelegiuiti. 47. Vai, in Ziua aceea, de cei care au socotit adevarul minciuna! 48. Cand li se spune: „Plecati-va in rugaciune!”, ei nu se pleaca. 49. Vai, in Ziua aceea, de cei care au socotit adevarul minciuna! 50. In ce cuvânt de dupa acesta vor mai crede?

Aceasta este o amenintare si un avertisment pentru cei care socotesc adevarul minciuna: chiar daca au mancat si au baut in aceasta lume, s-au bucurat de placeri si au neglijat faptele care apropie de Allah, ei sunt nelegiuiti si vor primi ceea ce merita nelegiuitii. Placerile le vor fi intrerupte si vor ramane asupra lor urmarile rele. Din nelegiuirea lor face parte faptul ca, atunci cand li se porunceste rugaciunea, care este cea mai nobila dintre formele de adorare, si „li se spune: Plecati-va in rugaciune!”, ei refuza. Ce nelegiuire ar putea fi mai mare decat aceasta si ce tagaduire s-ar putea adauga peste ea? „Vai, in Ziua aceea, de cei care au socotit adevarul minciuna!”

Din nenorocirea lor face parte si faptul ca li se inchid portile reusitei si sunt lipsiti de orice bine. Caci, daca socotesc minciuna acest Coran, care se afla la cea mai inalta treapta a adevarului si a certitudinii, in chip absolut, „in ce cuvânt de dupa acesta vor mai crede”? In falsitate, care este intocmai asa cum o arata numele, fara sa aiba nici macar un temei indoielnic, cu atat mai putin o dovada? Sau in vorbele vreunui asociator mincinos si pacatos in chip vadit? Dupa lumina limpede nu mai sunt decat intunecimi adanci. Dupa adevarul sustinut de dovezi si argumente hotaratoare nu mai sunt decat nascocirea fatisa si minciuna vadita, care nu se potrivesc decat celui vrednic de ele. Vai lor, cat de orbi sunt! Vai lor, cat de pierduti si de nefericiti sunt! Ii cerem lui Allah iertare si ocrotire. El este Darnic, Generos.

S-a incheiat.

Juzul 30

Sura an Naba

VERSETELE 1 LA 40

Numita si Amma. Revelata la Mecca

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator.

Versetele 1 la 5

عَمَّ يَتَسَاءَلُونَ ﴿١﴾ عَنِ النَّبِإِ الْعَظِيمِ ﴿٢﴾ الَّذِي هُمْ فِيهِ مُخْتَلِفُونَ ﴿٣﴾
كَلَّا سَيَعْلَمُونَ ﴿٤﴾ ثُمَّ كَلَّا سَيَعْلَمُونَ ﴿٥﴾

1. Despre ce se intreaba unii pe altii? 2. Despre vestea cea mare, 3. asupra careia ei sunt in dezacord. 4. Nicidecum! Ei vor afla. 5. Apoi, nicidecum! Ei vor afla.

Despre ce lucru se intreaba unii pe altii cei care socotesc semnele lui Allah minciuna? Apoi a lamurit lucrul despre care se intreaba, spunand: „Despre vestea cea mare, asupra careia ei sunt in dezacord”, adica despre vestea mare in privinta careia disputa lor s-a prelungit si dezacordul lor s-a raspandit, prin tagaduire si prin socotirea ei ca fiind cu neputinta. Este vestea care nu ingaduie indoiala si in care nu patrunde nesiguranta. Insa cei care socotesc minciuna intalnirea cu Domnul lor nu cred, chiar daca le-ar veni toate semnele, pana cand vor vedea pedeapsa dureroasa. De aceea a spus: „Nicidecum! Ei vor afla. Apoi, nicidecum! Ei vor afla.” Vor afla atunci cand se va abate asupra lor pedeapsa pe care o socoteau minciuna, cand „vor fi impinsi cu putere in focul Gheenei” [at-Tur 52:13] si li se va spune: „Acesta este Focul pe care il socoteati minciuna” [at-Tur 52:14].

Apoi Preainaltul a amintit binefacerile si dovezile care arata adevarul celor aduse de trimisi, spunand:

Versetele 6 la 16

أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ مِهْدًا ﴿٦﴾ وَالْجِبَالَ أَوْتَادًا ﴿٧﴾ وَخَلَقْنَاكُمْ
 أَزْوَاجًا ﴿٨﴾ وَجَعَلْنَا نَوْمَكُمْ سُبَاتًا ﴿٩﴾ وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ لِبَاسًا ﴿١٠﴾
 وَجَعَلْنَا النَّهَارَ مَعَاشًا ﴿١١﴾

6. Oare nu am facut pamantul un asternut 7. si muntii niste tarusi? 8. V-am creat in perechi, 9. am facut somnul vostru odihna, 10. am facut noaptea un acoperamant 11. si am facut ziua pentru castigarea traiului.

وَبَنَيْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعًا شَدَادًا ﴿١٢﴾ وَجَعَلْنَا سِرَاجًا وَهَّاجًا ﴿١٣﴾ وَأَنْزَلْنَا مِنَ
 الْمُعْصِرِ مَاءً ثَجَّاجًا ﴿١٤﴾ لِّنُخْرِجَ بِهِ حَبًّا وَنَبَاتًا ﴿١٥﴾ وَجَنَّاتٍ
 أَلْفَافًا ﴿١٦﴾

12. Am inaltat deasupra voastra sapte ceruri trainice, 13. am facut o candela arzatoare 14. si am pogorat din norii incarcati apa din belsug, 15. pentru a face sa rasara prin ea grane si plante 16. si gradini cu vegetatie deasa.

Oare nu v-am daruit binefaceri marete? Am facut pentru voi „pamantul un asternut”, adica netezit si supus pentru voi si pentru folosul vostru, pentru semanaturi, locuinte si drumuri. „Si muntii niste tarusi”: ei tin pamantul, ca sa nu se clatine si sa nu se miste cu voi. „V-am creat in perechi”, adica barbati si femei din acelasi fel, pentru ca fiecare sa-si gaseasca linistea alaturi de celalalt, sa se nasca afectiunea si mila, iar din ei sa apara urmasii. In acest dar este cuprinsa si desfatarea unirii conjugale.

„Am facut somnul vostru odihna”: odihna pentru voi si intrerupere a preocuparilor voastre, care, daca ar continua neincetat, v-ar vatama trupurile. Allah a facut noaptea si somnul sa-i acopere pe oameni, pentru ca miscarile lor vatamatoare sa se linisteasca si sa dobandeasca odihna folositoare.

„Am inaltat deasupra voastra sapte ceruri trainice”, adica sapte ceruri de o putere, tarie si soliditate desavarsite. Allah le tine prin puterea Sa si le-a facut un acoperis pentru pamant. In ele se afla multe foloase pentru oameni. De aceea, dintre foloasele lor, a amintit soarele, spunand: „Am facut o candela arzatoare.” Prin candela a aratat binefacerea luminii sale, care a devenit o necesitate pentru fapturi. Prin faptul ca este arzatoare, adica prin caldura sa, a aratat coacerea si celelalte foloase pe care le aduce.

„Si am pogorat din norii incarcati”, adica din nori, „apa din belsug”, foarte multa, „pentru a face sa rasara prin ea grane”: grau, orz, porumb, orez si altele dintre cele pe care le mananca oamenii. „Si plante” cuprinde celelalte plante pe care Allah le-a facut hrana pentru vitele lor. „Si gradini cu vegetatie deasa”, adica livezi dese, in care se gasesc toate felurile de fructe delicioase. Cum Il puteti tagadui pe Cel care v-a daruit aceste binefaceri marete, a caror masura nu poate fi cuprinsa si al caror numar nu poate fi socotit? Cum puteti socoti minciuna ceea ce v-a vestit despre inviere si adunare? Cum va puteti folosi de binefacerile Sale pentru a nu-L asculta si pentru a le tagadui?

Versetele 17 la 30

إِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ كَانَ مِيقَتًا ﴿١٧﴾ يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ فَتَأْتُونَ أَفْوَاجًا ﴿١٨﴾ وَفُتِحَتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ أَبْوَابًا ﴿١٩﴾ وَسُيِّرَتِ الْجِبَالُ فَكَانَتْ سَرَابًا ﴿٢٠﴾

17. Ziua Hotararii are un soroc stabilit: 18. Ziua in care se va sufla in Trambita si veti veni in cete. 19. Cerul se va deschide si va deveni numai porti, 20. iar muntii vor fi pusi in miscare si vor deveni un miraj.

إِنَّ جَهَنَّمَ كَانَتْ مِرْصَادًا ﴿٢١﴾ لِلطَّاغِينَ مَنَابًا ﴿٢٢﴾ لِّبَشِيرٍ فِيهَا أَهْقَابًا ﴿٢٣﴾ لَا يَذُوقُونَ فِيهَا بَرْدًا وَلَا شَرَابًا ﴿٢٤﴾ إِلَّا حَمِيمًا وَغَسَّاقًا ﴿٢٥﴾

21. Gheena sta la panda, 22. loc de intoarcere pentru cei care au incalcat masura. 23. Vor ramane in ea veacuri la rand, 24. fara sa guste in ea nici racoare, nici bautura, 25. afara de apa clocotita si puroi.

جَزَاءٌ وَفَاقًا ﴿٢٦﴾ إِنَّهُمْ كَانُوا لَا يَرْجُونَ حِسَابًا ﴿٢٧﴾ وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا
كَذَّابًا ﴿٢٨﴾ وَكُلَّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ كِتَابًا ﴿٢٩﴾ فَذُوقُوا فَلَنْ نَزِيدَ كُمْ إِلَّا
عَذَابًا ﴿٣٠﴾

26. O rasplata pe masura! 27. Ei nu se asteptau la o socoteala 28. si au tagaduit cu totul semnele Noastre. 29. Noi am numarat totul intr-o Carte. 30. Gustati, asadar! Nu va vom spori decat pedeapsa.

Allah Preainaltul a amintit ceea ce se va petrece in Ziua Invierii, despre care cei ce socotesc adevarul minciuna intreaba si pe care cei indarjiti o tagaduiesc. Este o Zi mare, pe care Allah a randuit-o ca „soroc stabilit” pentru fapturi. „Se va sufla in Trambita” si ei vor veni „in cete”. In acea Zi se vor petrece spaime si cutremurari din pricina carora copilului i-ar albi parul si inimile s-ar tulbura. Muntii vor fi pusi in miscare, pana vor deveni asemenea pulberii risipite. Cerul se va despică, pana va deveni numai porti. Allah va hotari intre fapturi prin judecata Sa, care nu este nedreapta.

Focul Gheenei, pe care Allah l-a pregatit si l-a pus deoparte pentru cei care au incalcat masura, va fi aprins. El l-a facut adapost si loc de intoarcere pentru ei, iar ei vor ramane in el multe veacuri. Potrivit celor spuse de multi talcuttori, un astfel de veac are optzeci de ani. Cand vor ajunge in el, „nu vor gusta in ea nici racoare, nici bautura”: nimic care sa le racoreasca pielea ori sa le potoleasca setea. „Afara de apa clocotita”, o apa fierbinte care le frige chipurile si le sfasie maruntaiele, „si puroi”: scurgerea purulenta a oamenilor Focului, de o duhoare si un gust ingrozitoare.

Au meritat aceste pedepse groaznice ca rasplata pe masura faptelor pe care le-au savarsit si care i-au dus la ele. Allah nu i-a nedreptatit, ci ei s-au nedreptatit singuri. De aceea a amintit faptele pentru care au meritat aceasta rasplata, spunand: „Ei nu se asteptau la o socoteala.” Nu credeau in inviere si nici ca Allah le rasplateste fapturilor binele si raul, asa ca au neglijat faptele pentru Viata de Apoi.

„Si au tagaduit cu totul semnele Noastre”: le-au tagaduit limpede si fatis. Dovezile limpezi au venit la ei, dar ei li s-au impotrivit cu indarjire. „Noi am numarat totul intr-o Carte”: putinul si multul, binele si raul, toate le-am consemnat in Tabla Pastrata. Nelegiuitii sa nu-si inchipuie ca ii pedepsim pentru pacate pe care nu le-au savarsit si nici ca El pierde ceva dintre faptele lor ori uita din ele cat greutatea unui fir de praf. Preainaltul a spus: „Cartea va fi pusa inainte si ii vei vedea pe nelegiuiti cuprinsi de teama din pricina celor scrise in ea. Ei vor spune: Vai noua! Ce este cu aceasta Carte, care nu lasa

nimic mic sau mare fara sa-l fi numarat? Vor gasi de fata tot ceea ce au facut, iar Domnul tau nu nedreptateste pe nimeni” [al-Kahf 18:49].

„Gustati, asadar”, o, voi, cei care ati socotit adevarul minciuna, aceasta pedeapsa dureroasa si aceasta umilire neincetata! „Nu va vom spori decat pedeapsa”: in fiecare clipa si in orice vreme, pedeapsa lor sporeste. Acesta este cel mai aspru verset despre cat de grea este pedeapsa oamenilor Focului. Allah sa ne fereasca de el!

Versetele 31 la 36

إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ مَفَازًا ﴿٣١﴾ حَدَائِقَ وَأَعْنَابًا ﴿٣٢﴾ وَكَوَاعِبَ أَتْرَابًا ﴿٣٣﴾
وَكَأْسًا دِهَاقًا ﴿٣٤﴾ لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا كِذْبًا ﴿٣٥﴾ جَزَاءً مِّنْ
رَّبِّكَ عَطَاءٌ حِسَابًا ﴿٣٦﴾

31. Cei cu teama de Allah vor avea parte de izbanda: 32. gradini si vii, 33. femei cu sanii impliniti, de aceeasi varsta, 34. si cupe pline. 35. Nu vor auzi in ea nici vorbe desarte, nici minciuni. 36. O rasplata de la Domnul tau, un dar din belsug.

Dupa ce a amintit starea nelegiuitorilor, a amintit soarta celor cu teama de Allah, spunand: „Cei cu teama de Allah vor avea parte de izbanda.” Acestia s-au pazit de mania Domnului lor, tinandu-se de ascultarea fata de El si ferindu-se de neascultare. Ei au parte de izbanda, de scapare si de indepartare de Foc. In acel loc al izbandei vor avea „gradini”: livezi care cuprind felurite soiuri de arbori incarcati cu fructe, printre care tasnesc rauri. Strugurii au fost amintiti in mod aparte datorita cinstei lor si multimii lor in acele gradini.

Acolo vor avea sotii dupa dorintele sufletelor: „cu sanii impliniti”, adica femei ai caror sani sunt dezvoltati si nu s-au lasat, datorita tineretii, vigoriei si prosperitatii lor. „De aceeasi varsta” inseamna ca au aceeasi varsta sau varste apropiate. De obicei, cele de aceeasi varsta se inteleg si traiesc bine impreuna. Varsta aceea, de treizeci si trei de ani, este varsta la care tineretea este cel mai deplin echilibrata.

„Si cupe pline”: pline de nectar delicios pentru cei care beau. „Nu vor auzi in ea nici vorbe desarte”, adica vorbire fara folos, „nici minciuni”, adica pacat, dupa cum a spus Preainaltul: „Nu vor auzi in ea nici vorbe desarte, nici indemn la pacat, ci numai cuvintele: Pace! Pace!” [al-Waqiah 56:25–26]. Allah le-a daruit aceasta rasplata bogata din harul si binefacerea Sa, „un dar din belsug”,

pentru faptele lor, pe care Allah i-a ajutat sa le implineasca si pe care le-a facut o cale de a ajunge la cinstirea Sa.⁶²

Versetele 37 la 40

رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الرَّحْمَنُ لَا يَمْلِكُونَ مِنْهُ
خَطَابًا ﴿٣٧﴾ يَوْمَ يَقُومُ الرُّوحُ وَالْمَلَائِكَةُ صَفًّا لَا يَتَكَلَّمُونَ إِلَّا مَنْ أَذِنَ لَهُ
الرَّحْمَنُ وَقَالَ صَوَابًا ﴿٣٨﴾ ذَلِكَ الْيَوْمُ الْحَقُّ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذْ إِلَىٰ رَبِّهِ
مُتَابًا ﴿٣٩﴾ إِنَّا أَنْذَرْنَكُمْ عَذَابًا قَرِيبًا يَوْمَ يَنْظُرُ الْمَرْءُ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ وَيَقُولُ
الْكَافِرُ يَلَيْتَنِي كُنْتُ تَرِبًا ﴿٤٠﴾

37. Domnul cerurilor, al pamantului si al celor dintre ele, Cel Milostiv, Caruia nu-I vor putea adresa niciun cuvânt. 38. In Ziua in care Duhul si ingerii vor sta in rand, nu va vorbi nimeni, afara de cel caruia Cel Milostiv ii va ingadui si care va spune ceea ce este drept. 39. Aceea este Ziua adevarata. Cine vointe, sa-si aleaga o cale de intoarcere catre Domnul sau. 40. Noi v-am avertizat despre o pedeapsa apropiata, in Ziua in care omul va vedea ceea ce au trimis inainte mainile sale, iar necredinciosul va spune: „O, de-as fi fost tarana!”

Cel care le-a daruit aceste daruri este Domnul lor, „Domnul cerurilor si al pamantului”, Cel care le-a creat si le-a randuit. El este „Cel Milostiv”, a Carui mila a cuprins totul. I-a crescut, a avut mila de ei si S-a purtat cu blandete fata de ei, pana cand au ajuns la ceea ce au dobandit.

Apoi a amintit maretia Sa si stapanirea Sa cea mare in Ziua Invierii. Toate fapturile vor tacea in Ziua aceea; nu vor vorbi si „nu-I vor putea adresa niciun cuvânt”, „afara de cel caruia Cel Milostiv ii va ingadui si care va spune ceea ce este drept”. Nimeni nu va vorbi decat cu aceste doua conditii: Allah sa-i ingaduie sa vorbeasca, iar ceea ce spune sa fie drept. Caci „aceea este Ziua adevarata”, in care falsitatea nu are trecere, iar minciuna nu foloseste.

In Ziua aceea, „Duhul”, adica Jibril, pacea fie asupra lui, care este cel mai ales dintre ingeri, „si ingerii vor sta” cu totii „in rand”, supusi Lui. Nu vor vorbi decat cu ingaduinta Sa. Dupa ce a incurajat si a inspaimantat, a adus veste buna si a avertizat, a spus: „Cine vointe, sa-si aleaga o cale de intoarcere catre

⁶² Nota editiei arabe: manuscrisul B spune despre faptele bune ca Allah „le-a facut pretul Paradisului Sau si al desfatarilor sale”, in loc de „o cale de a ajunge la cinstirea Sa”.

Domnul sau”, adica prin fapte si o stradanie sincera cu care sa se intoarca la El in Ziua Invierii.

„Noi v-am avertizat despre o pedeapsa apropiata”, fiindca s-a apropiat si vine, iar tot ceea ce urmeaza sa vina este aproape. „In Ziua in care omul va vedea ceea ce au trimis inainte mainile sale”: acesta este lucrul care il preocupa si la care cauta scapare. Sa priveasca, asadar, in aceasta lume la ceea ce a trimis inainte pentru Locuinta statornicieii: „O, voi, cei care credeti! Temeti-va de Allah! Fiecare suflet sa priveasca la ceea ce a trimis inainte pentru ziua de maine. Si temeti-va de Allah! Allah stie bine ceea ce faceti...” [al-Hashr 59:18] si versetele care urmeaza. Daca gaseste bine, sa-L laude pe Allah; iar daca gaseste altceva, sa nu se invinoveasca decat pe sine. De aceea, necredinciosii isi vor dori moartea, din pricina regretului si a caintei cumplite. Ii cerem lui Allah sa ne ocroteasca de necredinta si de tot raul. El este Darnic, Generos.

S-a incheiat.

Sura an Naziat

VERSETELE 1 LA 46

Revelata la Mecca

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator.

Versetele 1 la 14

وَاللّٰزِعَاتِ غَرْقًا ﴿١﴾ وَالنَّشِطَاتِ نَشْطًا ﴿٢﴾ وَالسَّابِحَاتِ سَبْحًا ﴿٣﴾
فَالسَّابِقَاتِ سَبْقًا ﴿٤﴾ فَالْمُدْبِرَاتِ أَمْرًا ﴿٥﴾

1. Pe cei care smulg cu putere, 2. pe cei care desprind cu usurinta, 3. pe cei care plutesc, 4. pe cei care se intrec 5. si pe cei care randuiesc porunca!

يَوْمَ تَرْجُفُ الرَّاجِفَةُ ﴿٦﴾ تَتَّبِعُهَا الرَّادِفَةُ ﴿٧﴾ قُلُوبٌ يَوْمَئِذٍ وَاجِفَةٌ ﴿٨﴾
أَبْصَرُهَا خَشِيعَةٌ ﴿٩﴾

6. In Ziua in care va avea loc prima zguduire, 7. urmata de cea de-a doua, 8. inimi, in Ziua aceea, vor fi cuprinse de spaima, 9. iar privirile lor vor fi plecate.

يَقُولُونَ أَءِنَّا لَمَرْدُودُونَ فِي الْحَافِرَةِ ﴿١٠﴾ أَءِذَا كُنَّا عِظْمًا تَخِرَّةً ﴿١١﴾
قَالُوا تِلْكَ إِذًا كَرَّةٌ خَاسِرَةٌ ﴿١٢﴾ فَإِنَّمَا هِيَ زَجْرَةٌ وَاحِدَةٌ ﴿١٣﴾ فَإِذَا هُمْ
بِالسَّاهِرَةِ ﴿١٤﴾

10. Ei spun: „Oare vom fi adusi inapoi la starea dintai, 11. chiar dupa ce vom fi oase putrezite?” 12. Ei spun: „Aceea ar fi, asadar, o intoarcere pierzatoare!” 13. Nu va fi decat un singur strigat, 14. si iata-i pe suprafata pamantului!

Comentariul versetelor 1 la 5

Aceste juraminte sunt pe ingerii cei nobili si pe faptele lor, care arata supunerea lor desavarsita fata de porunca lui Allah si graba cu care o indeplinesc. Este posibil ca lucrul asupra caruia se face juramantul sa fie rasplata si invierea, deoarece dupa aceea sunt amintite starile Zilei Invierii. Este posibil si ca lucrul asupra caruia se face juramantul sa fie acelasi cu lucrul pe care se jura, adica sa fi jurat pe ingeri, deoarece credinta in ei este unul dintre cei sase stalpi ai credintei. Totodata, faptele lor amintite aici cuprind rasplatirea de care se ocupa ingerii la moarte, inaintea ei si dupa ea.

A spus: „Pe cei care smulg cu putere”: sunt ingerii care smulg sufletele cu putere si patrund adanc in smulgerea lor, pana cand sufletul iese, pentru a fi rasplatit pentru faptele sale. „Si pe cei care desprind cu usurinta”: sunt tot ingerii, care scot sufletele cu putere si vioiciune. Sau desprinderea usoara este pentru sufletele credinciosilor, iar smulgerea este pentru sufletele necredinciosilor.⁶³

„Si pe cei care plutesc”: cei care strabat vazduhul, urcand, coborand si plutind. „Si pe cei care se intrec”: ii intrec pe altii, grabindu-se sa indeplineasca porunca lui Allah, si ii intrec pe diavoli in transmiterea revelatiei catre trimisii lui Allah, pentru ca acestia sa nu o poata asculta pe ascuns. „Si pe cei care randuiesc porunca”: ingerii pe care Allah i-a insarcinat cu randuirea multora dintre treburile lumii de sus si ale celei de jos: ploile, plantele, arborii, vanturile, marile, sarcinile din pantece, animalele, Paradisul, Focul si altele.

Comentariul versetelor 6 la 9

„In Ziua in care va avea loc prima zguduire”: este venirea Ceasului. „Urmata de cea de-a doua”: cealalta zguduire, care vine in urma ei si o urmeaza. „Inimi, in Ziua aceea, vor fi cuprinse de spaima”: vor fi tulburate de grozavia celor pe care le vad si le aud. „Iar privirile lor vor fi plecate”: injosite si umilite. Teamă le-a stapanit inimile, groaza i-a uluit, parerea de rau i-a copleșit și amaraciunea pierderii a pus stăpanire pe ei.

Comentariul versetelor 10 la 14

„Ei spun”: necredinciosii spun in aceasta lume, tagaduind: „Chiar dupa ce vom fi oase putrezite?”, adica oase roase de vreme si faramitate. „Ei spun: Aceea ar fi, asadar, o intoarcere pierzatoare!” Socoteau cu neputinta ca Allah

⁶³ Nota editiei arabe: manuscrisul B foloseste aici termenul pentru „smulgere” si in cazul sufletelor credinciosilor, in locul termenului pentru „desprindere”. Traducerea urmeaza textul de baza, care deosebeste cele doua formulari.

sa-i invie si sa-i aduca inapoi dupa ce vor fi devenit oase putrezite, din nestiinta lor cu privire la puterea lui Allah si din indrazneala fata de El. Allah a aratat cat de usor Ii este acest lucru: „Nu va fi decat un singur strigat”: se va sufla in Trambita si toate fapturnile se vor afla deodata „pe suprafata pamantului”, adica ridicate pe fata pamantului, privind. Allah le va aduna, va judeca intre ele cu dreptate si le va rasplati.⁶⁴

Versetele 15 la 26

هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ مُوسَى ﴿١٥﴾ إِذْ نَادَاهُ رَبُّهُ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى ﴿١٦﴾ أَذْهَبَ إِلَى فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَى ﴿١٧﴾ فَقُلْ هَلْ لَكَ إِلَى أَنْ تَزَكَّى ﴿١٨﴾ وَأَهْدِيكَ إِلَى رَبِّكَ فَتَخْشَى ﴿١٩﴾ فَأَرَاهُ الْآيَةَ الْكُبْرَى ﴿٢٠﴾ فَكَذَّبَ وَعَصَى ﴿٢١﴾ ثُمَّ أَدْبَرَ يَسْعَى ﴿٢٢﴾ فَخَشَرَ فَنَادَى ﴿٢٣﴾ فَقَالَ أَنَا رَبُّكُمُ الْأَعْلَى ﴿٢٤﴾ فَأَخَذَهُ اللَّهُ نَكَالَ الْآخِرَةِ وَالْأُولَى ﴿٢٥﴾ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَعِبْرَةً لِمَنْ يَخْشَى ﴿٢٦﴾

15. Ti-a ajuns povestea lui Musa? 16. Cand Domnul sau l-a chemat in valea sfanta Tuwa: 17. „Du-te la Faraon, caci el a intrecut masura! 18. Si spune-i: Ai voi sa te curatesti 19. si sa te calauzesc catre Domnul tau, astfel incat sa te temi de El?” 20. Apoi i-a aratat semnul cel mare. 21. Insa el a tagaduit si s-a razvratit. 22. Apoi s-a intors, straduindu-se impotriva lui. 23. A adunat oamenii si a strigat, 24. spunand: „Eu sunt domnul vostru cel mai inalt!” 25. Atunci Allah l-a apucat cu o pedeapsa pilduitoare pentru Viata de Apoi si pentru aceasta viata. 26. In aceasta este o invatatura pentru cel care se teme.

Allah Preainaltul ii spune Profetului Sau Muhammad, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra lui: „Ti-a ajuns povestea lui Musa?” Intrebarea priveste un lucru mare, petrecut cu adevarat; sensul ei este: ti-a ajuns povestea lui. „Cand Domnul sau l-a chemat in valea sfanta Tuwa”: locul in care Allah i-a vorbit, l-a cinstit cu misiunea de trimis, i-a dat revelatia si l-a ales. I-a spus: „Du-te la Faraon, caci el a intrecut masura!” Opreste-l de la tirania, asocierea de parteneri cu Allah si nesupunerea lui, cu vorbe blande si o adresare delicata, poate isi va aminti ori se va teme. „Si spune-i: Ai voi sa te curatesti”: ai dori sa dobandesti o insusire laudabila, o trasatura frumoasa

⁶⁴ Nota editiei arabe: autorul nu a oferit o explicatie separata pentru versetul 10.

pentru care se intrec cei cu minte? Sa-ti curatesti sufletul de murdaria necredintei si a tiraniei, prin credinta si fapte bune. „Si sa te calauzesc catre Domnul tau”: sa ti-L arat si sa-ti lamuresc ce Il multumeste si ce Il manie. „Astfel incat sa te temi de El”: de Allah, odata ce cunosti calea cea dreapta.

Faraon a refuzat chemarea lui Musa. Atunci, „i-a aratat semnul cel mare”: felul acesta de semne mari, ceea ce nu exclude existenta mai multora. „Si-a aruncat toiagul si, iata, acesta era un sarpe adevarat. Si si-a scos mana, iar ea era alba pentru cei care priveau” [ash-Shuara 26:32–33]. „Insa el a tagaduit” adevarul „si s-a razvratit” impotriva poruncii. „Apoi s-a intors, straduindu-se impotriva lui”: se straduia sa infrunte si sa combata adevarul. „A adunat”: si-a strans ostasii. „Si a strigat”, spunandu-le: „Eu sunt domnul vostru cel mai inalt!” Ei i s-au supus si i-au recunoscut pretentia mincinoasa, cand el i-a amagit. „Atunci Allah l-a apucat cu o pedeapsa pilduitoare pentru Viata de Apoi si pentru aceasta viata”: Allah a facut din pedepsirea lui o dovada, un avertisment si un semn al pedepsei din aceasta viata si din Viata de Apoi.⁶⁵

„In aceasta este o invatatura pentru cel care se teme”: cel care se teme de Allah este cel care trage folos din semne si invataturi. Cand vede pedeapsa lui Faraon, intelege ca oricine se trufeste, se razvratesc si Il infrunta pe Imparatul Preainalt va fi pedepsit de El in aceasta lume si in Viata de Apoi. Insa cel din a carui inima a plecat teama de Allah nu crede in semne, chiar daca i-ar veni toate.

Versetele 27 la 33

ج
 ءَآنتُمْ أَشَدُّ خَلْقًا أَمَ السَّمَاءُ بَنَاهَا ﴿٢٧﴾ رَفَعَ سَمَكَهَا فَسَوَّيَهَا ﴿٢٨﴾
 وَأَغْطَشَ لَيْلَهَا وَأَخْرَجَ ضُحَاهَا ﴿٢٩﴾ وَالْأَرْضَ بَعْدَ ذَلِكَ دَحَاهَا ﴿٣٠﴾
 أَخْرَجَ مِنْهَا مَاءَهَا وَمَرْعَاهَا ﴿٣١﴾ وَالْجِبَالَ أَرْسَاهَا ﴿٣٢﴾ مَتَاعًا لَّكُمْ
 وَلِأَنْعَمِكُمْ ﴿٣٣﴾

27. Sunteti voi mai greu de creat sau cerul pe care El l-a zidit? **28.** I-a inaltat bolta si l-a intocmit desavarsit. **29.** I-a intunecat noaptea si i-a scos la iveala lumina zilei. **30.** Iar pamantul, dupa aceea, l-a intins. **31.** A scos din el apa si pasunea lui, **32.** iar muntii i-a intarit, **33.** spre folosul vostru si al vitelor voastre.

⁶⁵ Nota editiei engleze: pedeapsa lui Faraon in aceasta lume a fost inecul, iar in Viata de Apoi va fi Focul Gheenei; explicatia este atribuita lui ash-Shawkani si altor talcuitori.

Allah Preainaltul le arata o dovada limpede celor care tagaduiesc invierea si socotesc cu neputinta ca El sa aduca din nou trupurile la viata, spunand: „Sunteti voi”, oamenilor, „mai greu de creat sau cerul”, cu trupul sau urias, alcatuirea puternica si inaltimea uimitoare, pe care Allah „l-a zidit”? „I-a inaltat bolta”: trupul si forma sa. „Si l-a intocmit desavarsit”: cu o trainicie si o desavarsire care uimesc mintile si lasa fara grai cugetele. „I-a intunecat noaptea”: a facut-o intunecata, astfel incat bezna a cuprins toate zarile cerului si fata pamantului s-a intunecat. „Si i-a scos la iveala lumina zilei”: a facut sa apara lumina cea mare cand a adus soarele, iar oamenii s-au raspanzit pentru nevoile religiei lor si ale vietii lor lumesti.

„Iar pamantul, dupa aceea”, adica dupa crearea cerului, „l-a intins”: a pus in el foloasele sale. A lamurit aceasta prin cuvintele: „A scos din el apa si pasunea lui, iar muntii i-a intarit”: i-a fixat pe pamant. Asadar, intinderea pamantului a avut loc dupa crearea cerurilor, dupa cum arata aceste versete nobile. Crearea pamantului insusi a precedat insa crearea cerului, dupa cum a spus Preainaltul: „Spune: Voi nu credeti in Cel care a creat pamantul in doua zile si Ii faceti semeni? Acesta este Domnul lumilor” [Fussilat 41:9], pana la cuvintele: „Apoi S-a indreptat spre cer, care era fum, si i-a spus lui si pamantului: Veniti amandoua, de voie sau fara voie! Au spus: Venim de bunavoie. Si le-a facut sapte ceruri...” [Fussilat 41:11-12].

Cel care a creat cerurile cele marete, cu luminile si corpurile lor ceresti, si pamantul cel gros si prafos, cu cele necesare fapturilor si cu foloasele lor, ii va invia negresit pe cei raspunzatori de faptele lor si ii va rasplati pentru ele. Cel care a facut bine va avea rasplata cea buna, iar cel care a facut rau sa nu invinoveasca decat propriul suflet. De aceea, dupa acestea a amintit venirea Ceasului si apoi rasplatarea, spunand:

Versetele 34 la 41

فَإِذَا جَاءَتِ الطَّامَّةُ الْكُبْرَى ﴿٣٤﴾ يَوْمَ يَتَذَكَّرُ الْإِنْسَانُ مَا سَعَى ﴿٣٥﴾
وَبُرِّزَتِ الْجَحِيمُ لِمَن يَرَى ﴿٣٦﴾ فَأَمَّا مَنْ طَغَى ﴿٣٧﴾ وَءَاثَرَ الْحَيَاةِ
الدُّنْيَا ﴿٣٨﴾ فَإِنَّ الْجَحِيمَ هِيَ الْمَأْوَى ﴿٣٩﴾ وَأَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ
وَنَهَى النَّفْسَ عَنِ الْهَوَىٰ ﴿٤٠﴾ فَإِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَأْوَى ﴿٤١﴾

34. Iar cand va veni Nenorocirea cea mare, 35. in Ziua in care omul isi va aminti ce a savarsit 36. si Iadul va fi scos la vedere pentru oricine priveste, 37. atunci, pentru cel care a intrecut masura 38. si a ales viata lumeasca,

39. Iadul va fi salasul. 40. Iar pentru cel care s-a temut sa stea inaintea Domnului sau si si-a oprit sufletul de la pofte, 41. Paradisul va fi salasul.

Adica atunci cand va veni Ziua Invierii cea mare si greaua incercare, pe langa care orice alta greutate pare usoara, parintele va uita de copilul sau, tovarasul de tovarasul sau si fiecare indragostit de cel iubit. „Omul isi va aminti ce a savarsit” in aceasta lume, bine sau rau. Va dori sa i se adauge faptelor bune fie si cat greutatea unui fir de praf si il va intrista si mahni orice sporire a faptelor rele, chiar cat greutatea unui fir de praf. Va sti ca pricina castigului si a pierderii sale este ceea ce a savarsit in aceasta lume. Toate mijloacele si legaturile din viata lumeasca vor fi intrerupte, in afara faptelor. „Si Iadul va fi scos la vedere pentru oricine priveste”: va fi aratat limpede tuturor, pregatit pentru oamenii sai si gata sa-i ia, asteptand porunca Domnului sau.

„Atunci, pentru cel care a intrecut masura”: a depasit hotarul, indraznind sa savarseasca pacatele mari si nelimitandu-se la hotarele puse de Allah. „Si a ales viata lumeasca” in locul Vietii de Apoi: si-a indreptat stradania spre ea si si-a petrecut timpul cufundat in placerile si poftele ei, uitand Viata de Apoi si faptele pentru ea. „Iadul va fi salasul” sau: locuinta si asezarea celui aflat in aceasta stare.

„Iar pentru cel care s-a temut sa stea inaintea Domnului sau”: s-a temut de infatisarea inaintea Lui si de rasplatirea Lui dreapta, iar aceasta teama i-a inraurit inima. „Si si-a oprit sufletul de la pofte”: de la poftele care il abat de la ascultarea fata de Allah. Dorinta sa a ajuns sa urmeze ceea ce a adus Trimisul, iar el a luptat impotriva inclinatiilor si poftelor care il impiedicau de la bine. „Paradisul”, care cuprinde tot binele, bucuria si desfatarea, „va fi salasul” celui cu aceasta insusire.

Versetele 42 la 46

يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَاهَا ﴿٤٢﴾ فِيمَ أَنْتَ مِنْ ذِكْرِهَا ﴿٤٣﴾
إِلَىٰ رَبِّكَ مُنْتَهَاهَا ﴿٤٤﴾ إِنَّمَا أَنْتَ مُنْذِرٌ مِّنْ يَّخْشَاهَا ﴿٤٥﴾ كَانَهُمْ يَوْمَ
يُرَوْنَهَا لَمْ يَلْبَثُوا إِلَّا عَشِيَّةً أَوْ ضُحَاهَا ﴿٤٦﴾

42. Ei te intreaba despre Ceas: „Cand va veni?” 43. Ce stii tu despre vremea lui, ca sa o vestesti? 44. Numai Domnului tau li apartine cunoasterea lui. 45. Tu esti doar un avertizator pentru cel care se teme de el. 46. In Ziua in care il vor vedea, li se va parea ca nu au zabovit decat o seara sau dimineata ei.

Cei indarjiti, care tagaduiesc invierea, te intreaba „despre Ceas”: cand va avea loc? „Cand va veni?” Allah le-a raspuns prin cuvintele: „Ce stii tu despre vremea lui, ca sa o vestesti?” Ce folos aveti tu si ei din amintirea lui si din cunoasterea momentului venirii sale? Aceasta nu aduce niciun rezultat. Intrucat cunoasterea Ceasului nu le aduce robilor vreun folos religios sau lumesc, ci folosul se afla in ascunderea lui de ei, Allah a tainuit aceasta cunoastere tuturor fapturilor si a pastrat-o numai pentru Sine. A spus: „Numai Domnului tau Ii apartine cunoasterea lui”: la El se opreste cunoasterea lui, dupa cum a spus in alt verset: „Ei te intreaba despre Ceas: Cand va veni? Spune: Cunoasterea lui este numai la Domnul meu. Numai El il va dezvalui la timpul sau” [al-Araf 7:187].

„Tu esti doar un avertizator pentru cel care se teme de el”: avertizarea ta ii foloseste doar celui care se teme de venirea Ceasului si de infatisarea inaintea lui Allah. Pe acestia nu-i preocupa decat pregatirea pentru el si faptele savarsite in vederea lui. Cat despre cel care nu crede in el, nu trebuie sa i se dea atentie lui ori indarjirii sale, deoarece aceasta se sprijina pe tagaduire si impotrivire. Cand cineva ajunge in aceasta stare, a-i raspunde este un lucru zadarnic, de care Cel mai intelept dintre judecatori este mai presus.⁶⁶

S-a incheiat. Lauda lui Allah, Domnul lumilor!

⁶⁶ Nota editiei arabe: manuscrisul B are aici „cel intelept este mai presus de aceasta”, in loc de referirea la „Cel mai intelept dintre judecatori” din textul de baza.

Sura Abasa

VERSETELE 1 LA 42

Revelata la Mecca

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator.

Versetele 1 la 10

عَبَسَ وَتَوَلَّى ﴿١﴾ أَنْ جَاءَهُ الْأَعْمَى ﴿٢﴾ وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّهُ يَزَكَّى ﴿٣﴾
أَوْ يَذَّكَّرُ فَتَنْفَعَهُ الذِّكْرَى ﴿٤﴾ أَمَّا مَنْ أَسْتَغْنَى ﴿٥﴾ فَأَنْتَ لَهُ
تَصَدَّى ﴿٦﴾ وَمَا عَلَيْكَ إِلَّا يَزَكَّى ﴿٧﴾ وَأَمَّا مَنْ جَاءَكَ يَسْعَى ﴿٨﴾ وَهُوَ
يَخْشَى ﴿٩﴾ فَأَنْتَ عَنْهُ تَلَهَّى ﴿١٠﴾

1. S-a incrunat si s-a intors, 2. fiindca a venit la el orbul. 3. Si de unde sa stii? Poate ca el s-ar curati 4. ori ar primi indemnul, iar aducerea aminte i-ar folosi. 5. Cat despre cel care se socoteste lipsit de nevoie, 6. lui ii dai tu atentie, 7. desi nu esti raspunzator daca el nu se curateste. 8. Iar cat despre cel care a venit la tine grabindu-se, 9. avand teama, 10. pe el il neglijezi.

Pricina revelarii acestor versete nobile este ca un credincios orb a venit sa-l intrebe pe Profet, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra lui, si sa invete de la el. Venise si un om bogat, iar Profetul, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra lui, dorea cu ardoare calauzirea oamenilor. S-a indreptat spre bogat si i-a dat atentie, intorcandu-se de la orbul sarac, in speranta calauzirii acelui bogat si cu dorinta ca acesta sa se curateasca. Allah l-a muștrat cu aceasta muștrare blanda, spunand:⁶⁷

„S-a incrunat”: la fata. „Si s-a intors”: cu trupul, din pricina venirii orbului la el. Apoi a aratat folosul atentiei acordate lui: „Si de unde sa stii? Poate ca el”,

⁶⁷ Nota editiei arabe: credinciosul orb era Abdullah ibn Umm Maktum; sunt citate Sunan at-Tirmidhi, nr. 3331, si al-Mustadrak al lui al-Hakim, 2/514. Editia engleza precizeaza ca Profetul vorbea cu fruntasi ai qurayshitilor, nadajduind ca vor primi islamul, iar Abdullah a staruit sa primeasca raspuns la intrebarea sa.

orbul, „s-ar curati”: s-ar curati de insusirile josnice si s-ar impodobi cu purtari frumoase. „Ori ar primi indemnul, iar aducerea aminte i-ar folosi”: si-ar aminti cele care ii sunt de folos si ar trage folos din acea aducere aminte. Acesta este un folos mare, urmarit prin trimiterea mesagerilor, prin predicile celor care indeamna si prin aducerile aminte ale celor care povatuiesc. De aceea, sa-i dai atentie celui care a venit el insusi, avand nevoie de aceasta si dorind-o, este lucrul cel mai potrivit si obligatoriu.

Insa atentia pe care o acorzi bogatului care se socoteste lipsit de nevoie, care nu intreaba si nu cauta invatatura fiindca nu doreste binele, impreuna cu neglijarea celui care este mai important decat el, nu se cuvine. Nu esti raspunzator daca el nu se curateste. Daca nu se curateste, tu nu vei fi tras la raspundere pentru raul pe care il savarseste. Aceasta arata regula cunoscuta potrivit careia nu se paraseste un lucru sigur pentru unul inchipuit si nici un folos cert pentru unul presupus. Totodata, trebuie sa-i acorzi celui care cauta cunoasterea, are nevoie de ea si o doreste mai multa atentie decat altuia.

Versetele 11 la 16

كَلَّا إِنَّهَا تَذْكِرَةٌ ﴿١١﴾ فَنَنْشَاءُ ذِكْرَهُ ﴿١٢﴾ فِي صُحُفٍ
مُكْرَمَةٍ ﴿١٣﴾ مَرْفُوعَةٍ مُّطَهَّرَةٍ ﴿١٤﴾ بِأَيْدِي سَفَرَةٍ ﴿١٥﴾ كِرَامٍ
بَرَّةٍ ﴿١٦﴾

11. Nicidecum! Ea este o aducere aminte. 12. Cine voieste, sa ia aminte la ea. 13. In file cinstite, 14. inaltate si curatite, 15. in mainile unor mesageri, 16. nobili si drepti.

Allah Preainaltul spune: „Nicidecum! Ea este o aducere aminte”: cu adevarat, aceasta povata este o aducere aminte de la Allah, prin care El le-a amintit robilor Sai. Le-a lamurit in Cartea Sa cele de care au nevoie si le-a aratat calea cea dreapta, deosebind-o de ratacire. Odata ce aceasta s-a lamurit, „cine voieste, sa ia aminte la ea”: sa lucreze potrivit ei, asemenea cuvintelor Preainaltului: „Spune: Adevarul este de la Domnul vostru! Cine voieste, sa creada, iar cine voieste, sa nu creada!” [al-Kahf 18:29].

Apoi a amintit locul acestei aduceri aminte, i-a aratat maretia si i-a inaltat rangul, spunand: „In file cinstite, inaltate”: in ce priveste valoarea si rangul. „Curatite”: ferite de neajunsuri, de atingerea diavolilor si de orice incercare a acestora de a fura ceva din ele. Ele sunt „in mainile unor mesageri”: ingerii care sunt mesageri intre Allah si robii Sai. „Nobili”: plini de bine si binecuvantare.

„Drepti”: in inimile si faptele lor. Toate acestea tin de pazirea Cartii lui Allah: El i-a facut pe ingerii nobili, puternici si evlaviosi intermediari prin care ea ajunge la trimisi si nu le-a dat diavolilor nicio cale spre ea. Aceasta cere credinta in ea si primirea ei cu acceptare.

Versetele 17 la 23

قُتِلَ الْإِنْسَانُ مَا أَكْفَرَهُ ﴿١٧﴾ مِنْ أَيِّ شَيْءٍ خَلَقَهُ ﴿١٨﴾ مِنْ نُطْفَةٍ خَلَقَهُ فَقَدَّرَهُ ﴿١٩﴾ ثُمَّ السَّبِيلَ يَسَّرَهُ ﴿٢٠﴾ ثُمَّ أَمَاتَهُ فَأَقْبَرَهُ ﴿٢١﴾ ثُمَّ إِذَا شَاءَ أَنشَرَهُ ﴿٢٢﴾ كَلَّا لَمَّا يَقْضِ مَا أَمَرَهُ ﴿٢٣﴾

17. Sa piara omul! Cat de necredincios este! 18. Din ce l-a creat El? 19. Dintr-o picatura l-a creat si i-a hotarat masura. 20. Apoi i-a usurat calea. 21. Apoi l-a facut sa moara si sa fie ingropat. 22. Apoi, cand va voi, il va invia. 23. Nicidecum! El inca nu a indeplinit ceea ce i-a poruncit.

Insa omul, cu toate acestea, nu staruie decat in necredinta. De aceea, Preainaltul a spus: „Sa piara omul! Cat de necredincios este!” Cat de nerecunoscator este fata de binefacerile lui Allah si cat de indarjit se impotriveste adevarului, dupa ce acesta i s-a lamurit, desi este una dintre cele mai slabe fapturi! Allah l-a creat dintr-o apa neinsemnata, apoi i-a randuit alcatuirea si l-a intocmit ca om desavarsit la infatisare, inzestrandu-l cu puterile sale vazute si ascunse. „Apoi i-a usurat calea”: i-a inlesnit mijloacele religioase si lumesti, l-a calauzit pe cale si i-a lamurit-o, apoi l-a pus la incercare prin porunci si interdictii. „Apoi l-a facut sa moara si sa fie ingropat”: l-a cinstit prin ingropare si nu l-a lasat asemenea celorlalte animale, ale caror lesuri raman pe fata pamantului. „Apoi, cand va voi, il va invia”: il va ridica dupa moarte, pentru rasplatire. Numai Allah Se ingrijeste de om si il trece prin aceste stari; nimeni nu l-a fost partas la aceasta. Cu toate acestea, omul nu indeplineste ceea ce Allah i-a poruncit si nici ceea ce El i-a facut obligatoriu, ci ramane mereu dator fata de cele cerute!

Versetele 24 la 32

فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ إِلَى طَعَامِهِ ﴿٢٤﴾ أَنَّا صَبَبْنَا الْمَاءَ صَبًّا ﴿٢٥﴾ ثُمَّ شَقَقْنَا
 الْأَرْضَ شَقًّا ﴿٢٦﴾ فَأَنْبَتْنَا فِيهَا حَبًّا ﴿٢٧﴾ وَعَيْنًا وَقَضْبًا ﴿٢٨﴾
 وَزَيْتُونًا وَنَخْلًا ﴿٢٩﴾ وَحَدَائِقَ غُلْبًا ﴿٣٠﴾ وَفَلَكَهًا وَآبًا ﴿٣١﴾ مَتَلَعًا
 لَّكُمْ وَلَا نَعْمَكُمْ ﴿٣٢﴾

24. Sa priveasca omul la hrana sa! 25. Noi am varsat apa din belsug, 26. apoi am despicat pamantul, 27. si am facut sa creasca in el grane, 28. struguri si plante de nutret, 29. maslini si curmali, 30. gradini cu arbori desi, 31. fructe si iarba, 32. spre folosul vostru si al vitelor voastre.

Apoi l-a indrumat sa priveasca si sa cugete la hrana sa si la felul in care aceasta a ajuns la el, dupa ce a trecut prin numeroase etape pe care Allah i le-a inlesnit. A spus: „Sa priveasca omul la hrana sa! Noi am varsat apa din belsug”: am coborat pe pamant ploaie din belsug. „Apoi am despicat pamantul” pentru plante. „Si am facut sa creasca in el” felurite soiuri de mancaruri gustoase si de alimente placute: „grane”, ceea ce cuprinde toate felurile de boabe; „struguri si plante de nutret”, adica lucerna; „maslini si curmali”. Le-a amintit in mod aparte pe acestea patru datorita numeroaselor lor foloase si avantaje. „Si gradini cu arbori desi”: livezi cu multi arbori, ale caror ramuri se intrepatrund. „Fructe si iarba”: fructele sunt cele pe care omul le mananca cu placere, precum smochinele, strugurii, piersicile, rodiile si altele; iarba este ceea ce mananca animalele si vitele. De aceea a spus: „Spre folosul vostru si al vitelor voastre”, pe care Allah le-a creat si vi le-a supus. Cine priveste aceste binefaceri este dator sa-I multumeasca Domnului sau, sa se straduiasca sa se intoarca spre El, sa I se supuna si sa creeze vestirile Sale.

Versetele 33 la 42

فَإِذَا جَاءَتِ الصَّاحَةُ ﴿٣٣﴾ يَوْمَ يَفِرُّ الْمَرْءُ مِنْ أَخِيهِ ﴿٣٤﴾ وَأُمُّهُ
وَأَبِيهِ ﴿٣٥﴾ وَصَلَّتْهُ وَبَنِيهِ ﴿٣٦﴾ لِكُلِّ أَمْرٍ مِنْهُمْ يَوْمَئِذٍ شَأْنٌ
يُغْنِيهِ ﴿٣٧﴾ وَجْوهٌ يَوْمَئِذٍ مُسْفَرَةٌ ﴿٣٨﴾ ضَاكِكَةٌ مُسْتَبْشِرَةٌ ﴿٣٩﴾
وَوُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ عَلَيْهَا غَبَرَةٌ ﴿٤٠﴾ تَرْهَقُهَا قَتَرَةٌ ﴿٤١﴾ أُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرَةُ
الْفَجَرَةُ ﴿٤٢﴾

33. Iar cand va veni Strigatul asurzitor, 34. in Ziua in care omul va fugi de fratele sau, 35. de mama sa si de tatal sau, 36. de sotia sa si de fiii sai, 37. fiecare dintre ei va avea, in Ziua aceea, o grija care ii va fi de ajuns. 38. In Ziua aceea, unele chipuri vor fi luminoase, 39. surazatoare si bucuroase. 40. Iar alte chipuri, in Ziua aceea, vor fi acoperite de praf, 41. invaluite in intunecime. 42. Acestia sunt necredinciosii cei nelegiuiti.

Adica atunci cand va veni strigatul Zilei Invierii, de groaza caruia urechile vor fi asurzite si inimile se vor tulbura din pricina spaimelor pe care le vor vedea oamenii si a nevoii lor cumplite de faptele savarsite inainte, omul va fugi de cei mai dragi si mai milosi fata de el: „de fratele sau, de mama sa si de tatal sau, de sotia sa si de fiii sai”. Aceasta fiindca „fiecare dintre ei va avea, in Ziua aceea, o grija care ii va fi de ajuns”: va fi preocupat de sine si de izbavirea sa si nu va mai putea sa se indrepte spre altcineva.

Atunci fapturile se vor imparti in doua cete: fericiti si nefericiti. Cat despre cei fericiti, „chipurile lor, in Ziua aceea, vor fi luminoase”: pe ele vor aparea bucuria si veselia, pentru ca isi vor sti scaparea si izbanda de a dobandi desfatara. Vor fi „surazatoare si bucuroase”. Chipurile celor nefericiti „in Ziua aceea, vor fi acoperite de praf, invaluite in intunecime”: negre, intunecate si sumbre, deznadajduite de orice bine si constiente de nefericirea si pieirea lor. „Acestia”, care au aceasta infatisare, „sunt necredinciosii cei nelegiuiti”: cei care au fost nerecunoscatori fata de binefacerea lui Allah, au tagaduit semnele Sale si au indraznit sa incalce interdictiile Lui. Ii cerem lui Allah iertare si ocrotire, caci El este Darnic, Generos.

Lauda lui Allah, Domnul lumilor!

Sura at Takwir

VERSETELE 1 LA 29

Revelata la Mecca

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator.

Versetele 1 la 14

إِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ ﴿١﴾ وَإِذَا النُّجُومُ انْكَدَرَتْ ﴿٢﴾ وَإِذَا الْجِبَالُ
سُيِّرَتْ ﴿٣﴾ وَإِذَا الْعِشَارُ عُطِّلَتْ ﴿٤﴾ وَإِذَا الْوُحُوشُ حُشِرَتْ ﴿٥﴾
وَإِذَا الْبِحَارُ سُجِّرَتْ ﴿٦﴾ وَإِذَا النُّفُوسُ زُوِّجَتْ ﴿٧﴾ وَإِذَا الْمَوْءُودَةُ
سُيِّتَتْ ﴿٨﴾ بِأَيِّ ذَنْبٍ قُتِلَتْ ﴿٩﴾ وَإِذَا الصُّحُفُ نُشِرَتْ ﴿١٠﴾ وَإِذَا
السَّمَاءُ كُشِطَتْ ﴿١١﴾ وَإِذَا الْجَحِيمُ سُعِّرَتْ ﴿١٢﴾ وَإِذَا الْجَنَّةُ
أُزْلِفَتْ ﴿١٣﴾ عَلِمَتْ نَفْسٌ مَّا أُخْضِرَتْ ﴿١٤﴾

1. Cand soarele va fi infasurat, 2. cand stelele isi vor pierde stralucirea, 3. cand muntii vor fi pusi in miscare, 4. cand camilele gestante vor fi parasite, 5. cand fiarele vor fi adunate, 6. cand marile vor fi aprinse, 7. cand sufletele vor fi puse alaturi de cele asemenea lor, 8. cand fetita ingropata de vie va fi intrebata 9. pentru ce pacat a fost ucisa, 10. cand foile vor fi deschise, 11. cand cerul va fi indepartat, 12. cand Iadul va fi intetit 13. si cand Paradisul va fi apropiat, 14. fiecare suflet va sti ce a adus cu sine.

Adica atunci cand se vor petrece aceste lucruri infricosatoare, fapturile se vor deosebi unele de altele si fiecare va sti ce a pregatit pentru Viata de Apoi si ce a adus cu sine, bine sau rau. Aceasta fiindca, in Ziua Invierii, soarele va fi infasurat, adica strans si invelit, iar luna isi va pierde lumina; ambele astre vor fi aruncate in Foc. „Cand stelele isi vor pierde stralucirea”: se vor schimba si se vor imprastia de pe orbitele lor. „Cand muntii vor fi pusi in miscare”: vor

deveni gramezi de nisip curgator, apoi asemenea lanii scarmanate, dupa care se vor schimba si vor deveni pulbere risipita, fiind indepartati din locurile lor.⁶⁸

„Cand camilele gestante vor fi parasite”: in Ziua aceea, oamenii isi vor parasi cele mai de pret averi, pe care le ingrijeau si le pazeau mereu. Va veni asupra lor ceva care ii va face sa uite de ele. Prin camilele gestante a aratat camilele care sunt urmate de puii lor, cele mai de pret averi ale arabilor de atunci. Acest inteles cuprinde tot ceea ce este pretios.⁶⁹

„Cand fiarele vor fi adunate⁷⁰”: vor fi stranse pentru Ziua Invierii, pentru ca Allah sa faca dreptate intre ele si sa le arate robilor desavarsirea dreptatii Sale. Va face dreptate chiar si oii fara coarne impotriva celei cu coarne, apoi i se va spune: „Fa-te tarana!⁷¹” „Cand marile vor fi aprinse”: vor fi aprinse si, in ciuda maretiei lor, vor deveni un foc arzator.

„Cand sufletele vor fi puse alaturi de cele asemenea lor”: fiecare faptuitor va fi alaturat unuia asemenea lui. Cei drepti vor fi adunati cu cei drepti, iar nelegiuitii cu nelegiuitii; credinciosii vor fi insotiti cu hurii cu ochi mari, iar necredinciosii cu diavolii. Aceasta este asemenea cuvintelor Preainaltului: „Cei care nu au crezut vor fi manati in cete spre Gheena” [az-Zumar 39:71], „iar cei care s-au temut de Domnul lor vor fi manati in cete spre Paradis” [az-Zumar 39:73] si „Adunati-i pe cei care au fost nedrepti si pe cei asemenea lor!” [as-Saffat 37:22].

„Cand fetita ingropata de vie va fi intrebata”: aceasta este ceea ce faceau oamenii nestiutori din vremea ignorantei, ingropandu-si fiicele de vii fara alta pricina decat teama de saracie. Ea va fi intrebata „pentru ce pacat a fost ucisa”. Se stie ca nu are niciun pacat, insa aceasta intrebare este o muștrare si o dojana pentru ucigasii ei. „Cand foile”, care cuprind faptele bune si rele savarsite de oameni, „vor fi deschise”: vor fi desfasurate si impartite celor carora le apartin.

⁶⁸ Nota editiei engleze: potrivit explicatiilor atribuite lui Ibn Ashur, infasurarea soarelui poate desemna prabusirea lui spre interior si incetarea luminii, iar imprastierea astrelor este explicata prin iesirea lor de pe orbite si ciocnirea lor, in urma tulburarii gravitatiei in cosmos.

⁶⁹ Nota editiei engleze: camila aflata intr-un stadiu inaintat al gestatiei era foarte pretioasa pentru stapanul ei; parasirea ei arata groaza care ii face pe oameni sa uite tot ce le era drag. In comentariul arab consultat, autorul descrie aici camilele ca fiind urmate de puii lor, formulare pastrata in traducere.

⁷⁰ Nota editiei engleze: dupa Ibn Ashur, fiarele care se evita de obicei se vor strange fara sa se atace, fiind copleșite de frica. Aceasta explicatie plaseaza evenimentele din versetele 81:1–6 inainte de Ceas, iar pe cele de la versetul 7 incolo in Ziua Invierii. Autorul comentariului arab intelege aici adunarea animalelor ca adunare pentru judecata din Ziua Invierii.

⁷¹ Nota editiei arabe: relatarea este consemnata de Ibn Jarir at-Tabari in Tafsir, 24/180, si este inclusa de al-Albani in as-Silsilah as-Sahihah, nr. 1966.

Unul isi va lua cartea in mana dreapta, iar altul o va lua in mana stanga ori din spatele sau.⁷²

„Cand cerul va fi indepartat”: inlaturat, dupa cum a spus Preainaltul: „In Ziua in care cerul se va despica, aratand norii” [al-Furqan 25:25], „in Ziua in care vom infasura cerul asa cum se infasoara sulul cu scrieri” [al-Anbiya 21:104] si „Intregul pamant va fi in Pumnul Lui in Ziua Invierii, iar cerurile vor fi infasurate in Dreapta Sa” [az-Zumar 39:67]. „Cand Iadul va fi intetit”: focul sau va fi aprins, va arde cu putere si se va invapaia cum nu se invapaiase inainte. „Si cand Paradisul va fi apropiat”: adus aproape de cei cu teama de Allah.

„Fiecare suflet va sti”: toate sufletele, caci forma nehotarata apare intr-o exprimare conditionala. „Ce a adus cu sine”: faptele pe care le-a savarsit si pe care le va gasi de fata, dupa cum a spus Preainaltul: „Si vor gasi de fata tot ceea ce au facut” [al-Kahf 18:49].

Aceste infatisari prin care Allah a descris Ziua Invierii tulbura inimile, sporesc nelinistea, fac trupurile sa tremure si raspandesc frica. Ii indeamna pe cei cu minte sa se pregateasca pentru acea Zi si ii opresc de la tot ceea ce atrage musturarea. De aceea, unii dintre predecesorii dreptcredinciosi au spus: Cine doreste sa priveasca Ziua Invierii ca si cum ar vedea-o cu ochii sai sa cugete la sura „Cand soarele va fi infasurat”.

Versetele 15 la 29

فَلَا أُقْسِمُ بِأَنْفُسِ ﴿١٥﴾ الْجَوَارِ الْكُنَّسِ ﴿١٦﴾ وَاللَّيْلِ إِذَا
عَسَسَ ﴿١٧﴾ وَالصُّبْحِ إِذَا تَنَفَّسَ ﴿١٨﴾ إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ
كَرِيمٍ ﴿١٩﴾ ذِي قُوَّةٍ عِنْدَ ذِي الْعَرْشِ مَكِينٍ ﴿٢٠﴾ مُطَاعٍ ثَمَّ
أَمِينٍ ﴿٢١﴾

15. Jur pe cele care se retrag, **16.** care alearga si se ascund, **17.** pe noapte, cand se aterne, **18.** si pe dimineata, cand rasufla: **19.** acesta este cuvantul unui trimis nobil, **20.** inzestrat cu putere, cu rang inalt la Stapanul Tronului, **21.** ascultat acolo si vrednic de incredere.

⁷² Nota editiei engleze: inainte de islam, printre motivele invocate pentru ingroparea fetelor de vii se afla, pe langa teama de saracie, si teama de rusinea ca ele sa fie capturate si inrobite de dusmani. Versetele condamna aceasta practica.

وَمَا صَاحِبُكُمْ بِمَجْنُونٍ ﴿٢٢﴾ وَلَقَدْ رَآهُ بِالْأَفْقِ الْمُبِينِ ﴿٢٣﴾ وَمَا هُوَ عَلَى
 الْغَيْبِ بِضَنِينٍ ﴿٢٤﴾ وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَيْطَانٍ رَجِيمٍ ﴿٢٥﴾ فَأَيْنَ
 تَذْهَبُونَ ﴿٢٦﴾ إِنَّ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ﴿٢٧﴾ لِمَنْ شَاءَ مِنْكُمْ أَنْ
 يَسْتَقِيمَ ﴿٢٨﴾ وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٢٩﴾

22. Tovarăsul vostru nu este nebun. 23. El l-a văzut la orizontul limpede. 24. Si nu este zgărcit cu cele nevăzute. 25. Acesta nu este cuvântul unui diavol alungat. 26. Atunci, încotro va îndreptați? 27. El nu este decât o aducere aminte pentru lumi, 28. pentru cel dintre voi care vrea să urmeze calea cea dreaptă. 29. Insa voi nu veți decât dacă vrea Allah, Domnul lumilor.

Allah Preainaltul a jurat „pe cele care se retrag”: astrele care se retrag, adică raman în urma miscării obișnuite a astrelor spre răsărit. Acestea sunt cele șapte astre ratacitoare: soarele, luna, Venus, Jupiter, Marte, Saturn și Mercur. Ele au două miscări: una spre apus, împreună cu celelalte astre și cu sfera cerească, și una potrivnică acesteia, spre răsărit, proprie numai acestor șapte. Allah a jurat pe ele în starea retragerii lor, adică a ramanerii în urma, în starea miscării lor și în starea ascunderii lor, adică atunci când nu se vede ziua. Este posibil să fie vorba despre toate astrele ratacitoare și despre altele.

„Pe noaptea, când se aterne”: când vine; s-a spus și că înseamnă când se retrage. „Si pe dimineata, când rasuflă”: când se ivesc semnele diminetii și lumina se revărsa puțin câte puțin, până când se întregeste și răsare soarele.

Acestea sunt semne mari. Allah a jurat pe ele pentru a arăta temeinicia transmiterii Coranului, marea lui și paza lui de orice diavol alungat. A spus: „Acesta este cuvântul unui trimis nobil”: Jibril, pacea fie asupra lui, care l-a coborât de la Allah Preainaltul, după cum a spus: „El este o revelație de la Domnul lumilor. Cu el a coborât Duhul cel vrednic de încredere asupra inimii tale, pentru că tu să fii dintre avertizatori” [ash-Shuara 26:192–194]. Allah l-a descris ca nobil datorită caracterului său ales și numeroaselor însușiri laudabile. El este cel mai de seamă dintre ingeri și cel mai înalt în rang înaintea Domnului sau.

„Înzestrat cu putere”: pentru a îndeplini ceea ce Allah i-a poruncit. Din puterea lui face parte faptul că a răsturnat locuințele neamului lui Lut asupra lor și i-a nimicit. „La Stăpanul Tronului”: Jibril este apropiat de Allah, are un rang înalt și o cinste pe care Allah i-a daruit-o numai lui. „Cu rang înalt”: are o poziție și un rang mai presus de rangurile tuturor ingerilor.

„Ascultat acolo”: Jibril este ascultat în adunarea cea de sus, deoarece se numără printre îngerii apropiați de Allah. Porunca sa este îndeplinită și părerea lui este urmată. „Si vrednic de încredere”: el este înzestrat cu loialitate și îndeplinește ceea ce i s-a poruncit, fără să adauge, să scadă ori să treacă dincolo de hotărul care i-a fost pus. Toate acestea arată cinstea Coranului înaintea lui Allah, căci l-a trimis prin acest înger nobil, descris prin aceste însușiri desăvârșite. În mod obișnuit, regii nu trimit pe cineva de mare cinste decât pentru cele mai însemnate însărcinări și pentru cele mai nobile mesaje.⁷³

După ce a amintit vrednicia trimisului dintre îngerii, care a adus Coranul, a amintit vrednicia trimisului dintre oameni, asupra cărora a coborât Coranul și care i-a chemat pe oameni la el. A spus: „Tovarasul vostru”, Muhammad, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui, „nu este nebun”, așa cum spun dușmanii care îi tagaduiesc misiunea și pun pe seama lui afirmatii prin care vor să discrediteze ceea ce a adus. Dimpotrivă, el are mintea cea mai desăvârșită dintre oameni, judecata cea mai temeinică și vorbirea cea mai adevărată.

„El l-a văzut la orizontul limpede”: Muhammad, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui, l-a văzut pe Jibril, pacea fie asupra lui, la orizontul limpede, adică la cea mai înaltă întindere pe care o cuprinde privirea.⁷⁴

„Si nu este zgărcit cu cele nevăzute”: în privința celor revelate lui de Allah, el nu poate fi învinuit că ar adauga, ar scădea sau ar tăina vreă parte. El este cel vrednic de încredere pentru locuitorii cerului și ai pământului, care a transmis mesajele Domnului sau cu deplină limpezime. Nu a fost zgărcit cu nimic față de bogat sau sărac, conducător sau supus, barbat sau femeie, locuitor al orașului sau beduin. De aceea, Allah l-a trimis într-o comunitate nestiutoare, lipsită de carte, iar el nu a murit până când aceștia nu au devenit învățați devotați Domnului și cunoscători desăvârșiți. La ei se afla culmea științelor și cea mai înaltă pricepere în desprinderea înțeleșurilor subtile; ei sunt învățătorii, iar alții nu pot spera la mai mult decât să le fie ucenici.

„Acesta nu este cuvântul unui diavol alungat”: după ce a amintit maretia Cartii Sale și vrednicia ei prin menționarea celor doi trimiși nobili prin mijlocirea cărora a ajuns la oameni, și după ce i-a laudat așa cum i-a laudat, a înălțat de la ea orice neajuns sau lipsă care i-ar putea stărbi adevărul. A spus: „Acesta nu este cuvântul unui diavol alungat”: aflat la cea mai mare depărtare de Allah și de apropierea Sa.

⁷³ Nota ediției arabe: manuscrisul B are „are sub porunca sa ostii dintre îngerii apropiați de Allah”, în loc de „se numără printre îngerii apropiați de Allah”.

⁷⁴ Nota ediției arabe: relatarea este în Sahih Muslim, nr. 177; editorul trimite și la comentariul surei an-Najm.

„Atunci, încotro va îndreptați?": cum va poate trece prin minte așa ceva? Unde v-a plecat judecata, de ati pus adevărul aflat pe treapta cea mai înaltă a sincerității pe aceeași treapta cu minciuna, care este lucrul cel mai josnic și mai ticalos? Nu este aceasta decât o răsturnare a adevărilor!

„El nu este decât o aducere aminte pentru lumi": prin el își amintesc de Domnul lor, de însușirile Sale desăvârșite și de faptul că El este mai presus de neajunsuri, de vicii și de asemanarea cu alții. Prin el își amintesc poruncile, interdicțiile și înțelepciunile lor, precum și hotărârile privitoare la destin, Legea revelată și răsplătire. El le aminteste, în ansamblu, cele de folos în ambele vieți; lucrând potrivit lui, dobândesc fericirea în amândouă.

„Pentru cel dintre voi care vrea să urmeze calea cea dreaptă", după ce i s-au lămurit deosebiriile dintre calea cea dreaptă și rătăcire, dintre călăuzire și pierzanie. „Insa voi nu voiti decât dacă vrea Allah, Domnul lumilor": voința Sa se împlineste și nimic nu i se poate împotrivi și nimic nu o poate opri. Acest verset și cele asemenea lui sunt un răspuns pentru cele două grupări: qadaritii care neaga predestinarea și qadaritii care susțin constrângerea, după cum s-a arătat mai înainte prin alte versete asemenea lui. Allah știe mai bine și Lui I se cuvine lauda.

Sura al Infitar

VERSETELE 1 LA 19

Revelata la Mecca

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator.

Versetele 1 la 5

إِذَا السَّمَاءُ انْفَطَرَتْ ﴿١﴾ وَإِذَا الْكَوَاكِبُ انْتَثَرَتْ ﴿٢﴾ وَإِذَا الْبِحَارُ
فُجِّرَتْ ﴿٣﴾ وَإِذَا الْقُبُورُ بُعْثِرَتْ ﴿٤﴾ عَلِمْتَ نَفْسُ مَا قَدَّمَتْ
وَأَخَّرَتْ ﴿٥﴾

1. Cand cerul se va despica, 2. cand astrele se vor imprastia, 3. cand marile vor fi revarsate unele in altele 4. si cand mormintele vor fi rascolite, 5. fiecare suflet va sti ce a trimis inainte si ce a lasat in urma.

Adica atunci cand cerul se va despica si se va crapa, stelele sale se vor imprastia si frumusetea sa va disparea, marile se vor revarsa unele in altele, devenind o singura mare, iar mormintele vor fi rascolite, scotandu-i afara pe mortii din ele. Acestia vor fi adunati pentru a sta inaintea lui Allah, ca sa fie rasplatiti pentru fapte. Atunci valul va fi inlaturat, cele ascunse vor iesi la iveala si fiecare suflet va sti ce castiguri si pierderi are cu sine.

Atunci, cel nedrept isi va musca mainile cand va vedea ce a trimis inainte si va fi sigur de nefericirea vesnica si de pedeapsa fara sfarsit. Tot atunci, cei cu teama de Allah, care au savarsit fapte bune, vor dobandi izbanda cea mare, desfatarea statornica si scaparea de pedeapsa Iadului.⁷⁵

⁷⁵ Nota editiei arabe: manuscrisul B dezvoltă această descriere: „cand isi vede faptele zadarnicite, cantarul usor, nedreptatile adunate impotriva lui si faptele rele aduse inaintea sa”.

Versetele 6 la 12

يَأْتِيهَا الْإِنْسَنُ مَا غَرَّكَ بِرَبِّكَ الْكَرِيمِ ﴿٦﴾ الَّذِي خَلَقَكَ فَسَوَّاكَ
فَعَدَلَكَ ﴿٧﴾ فِي أَيِّ صُورَةٍ مَّا شَاءَ رَكَّبَكَ ﴿٨﴾ كَلَّا بَلْ تُكْذِبُونَ
بِالَّذِينَ ﴿٩﴾ وَإِنَّ عَلَيْكُمْ لَحَافِظِينَ ﴿١٠﴾ كِرَامًا كَاتِبِينَ ﴿١١﴾ يَعْلَمُونَ
مَا تَفْعَلُونَ ﴿١٢﴾

6. O, omule! Ce te-a amagit in privinta Domnului tau Cel Generos, 7. Care te-a creat, te-a intocmit si ti-a dat o alcatuire armonioasa? 8. El te-a alcatuit in orice chip a voit. 9. Nicidecum! Voi tagaduiti rasplatirea. 10. Insa asupra voastra vegheaza pazitori, 11. nobili scribi, 12. care stiu ceea ce faceti.

Allah Preainaltul il mostra pe omul care nu-I implineste dreptul si indrazneste sa-I nesocoteasca poruncile: „O, omule! Ce te-a amagit in privinta Domnului tau Cel Generos?” Oare dispretuiesti drepturile Sale, socotesti pedeapsa Sa neinsemnata sau nu crezi in rasplatirea Lui? Oare nu El este „Cel care te-a creat, te-a intocmit” in cea mai frumoasa alcatuire „si ti-a dat o alcatuire armonioasa”? Te-a alcatuit drept si echilibrat, cu cele mai frumoase forme si infatisari. Se cuvine oare sa fii nerecunoscator fata de binefacerea Celui care ti-a daruit-o sau sa tagaduiesti binefacerea Binefacatorului? Aceasta nu vine decat din nestiinta, nedreptatea, impotrivirea si nesocotinta ta! Lauda-L, asadar, pe Allah pentru ca nu ti-a dat chip de caine, de magar ori de alt animal asemenea lor. De aceea a spus Preainaltul: „El te-a alcatuit in orice chip a voit.”

Prin cuvintele Sale: „Nicidecum! Voi tagaduiti rasplatirea”, arata ca, in ciuda acestei povatuiiri si aduceri aminte, voi continuati sa tagaduiti rasplatirea. Cu toate acestea, veti fi negresit trasi la socoteala pentru faptele voastre. Allah a pus asupra voastra ingeri nobili, care va consemneaza cuvintele si faptele si le cunosc. Aici intra faptele inimilor si faptele madularelor. Se cuvine, asadar, sa-i cinstiti si sa-i respectati.

Versetele 13 la 19

إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ ﴿١٣﴾ وَإِنَّ الْفُجَّارَ لَفِي جَحِيمٍ ﴿١٤﴾ يَصْلَوْنَهَا يَوْمَ
 الدِّينِ ﴿١٥﴾ وَمَا هُمْ عَنْهَا بِغَائِبِينَ ﴿١٦﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمُ
 الدِّينِ ﴿١٧﴾ ثُمَّ مَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمُ الدِّينِ ﴿١٨﴾ يَوْمَ لَا تَمْلِكُ نَفْسٌ لِنَفْسٍ
 شَيْئًا وَالْأَمْرُ يَوْمَئِذٍ لِلَّهِ ﴿١٩﴾

13. Cei drepti se vor afla in desfatara, 14. iar nelegiuitii se vor afla in Iad, 15. unde vor arde in Ziua Rasplatirii 16. si din care nu vor lipsi. 17. Si de unde sa stii tu ce este Ziua Rasplatirii? 18. Apoi, de unde sa stii tu ce este Ziua Rasplatirii? 19. In Ziua in care niciun suflet nu va putea face nimic pentru alt suflet, intreaga porunca Ii va apartine lui Allah.

Prin cei drepti sunt avuti in vedere cei care implinesc drepturile lui Allah si ale robilor Sai si staruie in bine, atat prin faptele inimilor, cat si prin faptele madularelor. Rasplata lor este desfatara inimii, a sufletului si a trupului, in aceasta lume, in viata dintre moarte si inviere si in salasul statornicieii. „Iar nelegiuitii”: cei care nu au implinit drepturile lui Allah si ale robilor Sai, ale caror inimi au devenit nelegiuite, astfel incat si faptele lor au devenit nelegiuite, „se vor afla in Iad”: in pedeapsa dureroasa, in aceasta lume, in viata dintre moarte si inviere si in salasul statornicieii. „Unde vor arde”: vor fi chinuiti acolo cu cea mai aspra pedeapsa. „In Ziua Rasplatirii”: Ziua in care sunt rasplatite faptele. „Si din care nu vor lipsi”: vor ramane in el si nu vor iesi.

„Si de unde sa stii tu ce este Ziua Rasplatirii? Apoi, de unde sa stii tu ce este Ziua Rasplatirii?” Aceste cuvinte arata grozavia acelei Zile aspre, care uimeste mintile. „In Ziua in care niciun suflet nu va putea face nimic pentru alt suflet”, chiar daca i-ar fi ruda apropiata sau prieten sincer. Fiecare va fi preocupat de sine si nu va cauta izbavirea altuia. „Intreaga porunca Ii va apartine lui Allah”: El este Cel care va judeca intre robi si va lua dreptul celui nedreptatit de la cel care l-a nedreptatit. Allah stie mai bine.

Sura al Mutaffifin

VERSETELE 1 LA 36

Revelata la Medina⁷⁶

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator.

Verselele 1 la 6

وَيْلٌ لِّلْمُطَفِّفِينَ ﴿١﴾ الَّذِينَ إِذَا أَتَّكَلُوا عَلَى النَّاسِ يَسْتَوْفُونَ ﴿٢﴾ وَإِذَا
كَالُوهُمْ أَوْ وَزَنُوهُمْ يُخْسِرُونَ ﴿٣﴾ أَلَا يَظُنُّ أُولَٰئِكَ أَنَّهُم مَّبْعُوثُونَ ﴿٤﴾
لِيَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٥﴾ يَوْمَ يَقُومُ النَّاسُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦﴾

1. Vai celor care insala la masura, 2. celor care, atunci cand primesc cu masura de la oameni, cer masura intreaga, 3. dar, atunci cand le dau cu masura sau le cantaresc, le dau mai putin! 4. Oare nu cred acestia ca vor fi inviati 5. intr-o Zi mareata, 6. in Ziua in care oamenii se vor infatisa inaintea Domnului lumilor?

„Vai”: un cuvânt care vesteste pedeapsa și osândă. „Celor care insala la masura”: Allah i-a explicat prin cuvintele: „Celor care, atunci când primesc cu masura de la oameni, cer masura întreaga”. Când primesc de la oameni plata a ceea ce li se cuvine, o iau întreaga, fără nicio lipsă. „Dar, atunci când le dau cu masura sau le cantaresc”: când le dau oamenilor ceea ce acestia au de primit de la ei, prin măsurare ori cântărire, „le dau mai puțin”: le scad din drept. Aceasta se întâmplă fie prin folosirea unei măsuri sau a unui cântar cu care se da mai puțin, fie prin neumplerea măsurii și neîmplinirea greutății, fie prin alt mijloc. Este furt din averile oamenilor și lipsa de dreptate față de ei. Dacă această amenințare este adresată celor care le micșorează oamenilor drepturile prin masura și cântar, atunci cel care le ia averile cu silă ori prin furt merita cu atât mai mult amenințarea adresată celor care insala la masura.

⁷⁶ Nota ediției arabe: în textul de bază, sura este prezentată ca fiind revelată la Medina; manuscrisul B o prezintă ca fiind revelată la Mecca.

Versetul nobil arata ca, asa cum omul ia de la oameni ceea ce i se cuvine, tot astfel trebuie sa le dea tot ceea ce li se cuvine de la el, in privinta averilor si a tranzactiilor. Mai mult, intelesul general cuprinde si argumentele si afirmatiile. Cei care dezbat obisnuiesc ca fiecare sa tina la argumentele pe care le are. De aceea, omul trebuie sa arate si argumentul in favoarea adversarului sau pe care acesta nu-l cunoaste si sa cerceteze dovezile adversarului la fel cum le cerceteaza pe ale sale. In aceasta privinta se deosebesc dreptatea omului de partinirea si nedreptatea sa, smerenia de trufia sa si intelepciunea de nesabuinta sa. Ii cerem lui Allah sa ne ajute sa implinim tot binele.

Comentariul versetelor 4 la 6

Apoi Allah Preainaltul i-a amenintat pe cei care insala la masura si la cantar si Si-a aratat mirarea fata de starea lor si de staruinta lor in ceea ce fac, spunand: „Oare acestia nu cred ca vor fi inviati intr-o Zi mare, in Ziua in care oamenii vor sta inaintea Domnului lumilor?” Ceea ce le-a dat indrazneala sa insele este lipsa credintei lor in Ziua de Apoi. Daca ar fi crezut in ea si ar fi stiut ca vor sta inaintea lui Allah, Care le va cere socoteala pentru lucrurile mici si mari, ar fi incetat sa faca aceasta si s-ar fi cait.

Versetele 7 la 17

كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْفُجَّارِ لَفِي سِجِّينَ ﴿٧﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا سِجِّينَ ﴿٨﴾ كِتَابٌ مَّرْقُومٌ ﴿٩﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿١٠﴾ الَّذِينَ يَكْذِبُونَ يَوْمَ
الَّذِينَ ﴿١١﴾ وَمَا يُكْذَبُ بِهِ إِلَّا كُلُّ مُعْتَدٍ أَثِيمٍ ﴿١٢﴾ إِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِ
آيَاتُنَا قَالَ أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿١٣﴾ كَلَّا بَلْ رَانَ عَلَىٰ قُلُوبِهِم مَّا كَانُوا
يَكْسِبُونَ ﴿١٤﴾ كَلَّا إِنَّهُمْ عَنْ رَبِّهِمْ يَوْمَئِذٍ لَّحَجُوبُونَ ﴿١٥﴾ ثُمَّ إِنَّهُمْ
لَصَالُوا الْآخِثِينَ ﴿١٦﴾ ثُمَّ يُقَالُ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ ﴿١٧﴾

7. Nicidecum! Cartea celor nelegiuiti se afla in Sijjin. 8. Si ce te-ar putea face sa stii ce este Sijjin? 9. O carte insemnata. 10. Vai in Ziua aceea de cei care tagaduiesc, 11. care tagaduiesc Ziua Rasplatii! 12. Si nu o tagaduiesc decat cel care incalca limitele si este plin de pacate. 13. Cand ii sunt recitate versetele Noastre, spune: „Povesti ale celor de demult!” 14. Nicidecum! Ci ceea ce

agoniseau le-a acoperit inimile.⁷⁷ 15. Nicidecum! In Ziua aceea, ei vor fi impiedicati sa-L vada pe Domnul lor. 16. Apoi vor arde in Iad. 17. Apoi li se va spune: „Acesta este lucrul pe care il tagaduati!”

Allah Preainaltul spune: „Nicidecum! Cartea celor nelegiuiti”; aceasta ii cuprinde pe toti nelegiuitii dintre necredinciosi, ipocriti si cei care incalca poruncile, „se afla in Sijjin”. Apoi a explicat aceasta, spunand: „Si ce te-ar putea face sa stii ce este Sijjin? O carte insemnata”, adica o carte in care sunt consemnate faptele lor rele. Sijjin este locul stramt si apasator, opus lui Illiyyun, unde se afla cartea celor drepti, dupa cum va urma. S-a spus ca Sijjin se afla in partea cea mai de jos a celui de-al saptelea pamant, fiind adapostul celor nelegiuiti si locul in care vor ramane dupa intoarcerea lor.

„Vai in Ziua aceea de cei care tagaduiesc!” Apoi i-a descris prin cuvintele: „care tagaduiesc Ziua Rasplatii”, adica Ziua in care Allah ii va judeca pe oameni dupa faptele lor. „Si nu o tagaduieste decat cel care incalca limitele”, trecand dincolo de ceea ce Allah a ingaduit, spre ceea ce El a interzis, „si este plin de pacate”, adica savarseste multe pacate. Incalcarea limitelor il impinge sa tagaduiasca, iar trufia il face sa respinga adevarul. De aceea, „cand ii sunt recitate versetele Noastre”, care dovedesc adevarul si adevarul celor aduse de trimisi, el le tagaduieste, li se impotriveste si spune: acestea sunt „povesti ale celor de demult”, adica inchipuri ale inaintasilor si istorisiri ale popoarelor de odinioara, care nu vin de la Allah. Spune aceasta din trufie si incapatanare.

Cat despre cel care este drept si urmareste adevarul limpede, acesta nu tagaduieste Ziua Rasplatii, caci Allah i-a adus dovezi hotaratoare si argumente stralucite, care fac din ea o certitudine deplina, limpede pentru intelegerea sa precum soarele pentru vedere. Asa nu este insa cel a carui inima a fost acoperita de ceea ce a agonisit si de pacatele sale: el este impiedicat sa vada adevarul. De aceea, a fost rasplatit prin faptul ca este impiedicat sa-L vada pe Allah, asa cum inima sa a fost impiedicata, in aceasta lume, sa vada semnele lui Allah. „Apoi”, alaturi de aceasta pedeapsa cumplita, „vor arde in Iad”. Apoi li se va spune, ca mustrare si dojana: „Acesta este lucrul pe care il tagaduati!” Asadar, El a mentionat trei feluri de pedeapsa pentru ei: pedeapsa Iadului, pedeapsa mustarii si a invinuirii si pedeapsa de a fi impiedicati sa-L vada pe Domnul lumilor. Aceasta din urma cuprinde nemulțumirea si mania Lui fata de ei si este mai grea pentru ei decat pedeapsa Focului.

⁷⁷ Nota editiei engleze: pacatele repetate acopera inima. Intr-un hadith se arata ca, atunci cand dreptcredinciosul pacatuiese, pe inima lui apare un punct negru; daca se caieste, renunta la pacat si cere iertare, inima i se curata, iar daca staruie in pacate, pata se mareste pana o acopera. Relatarea este consemnata de Ahmad si at-Tirmidhi si calificata drept autentica de al-Albani. Editia engleza citeaza si explicatia lui Ibn Ashur: aceasta acoperire ii impiedica sa inteleaga Coranul si deosebirea lui fata de povestile celor de demult.

Sensul implicit al versetului arata ca dreptcredinciosii Il vor vedea pe Domnul lor in Ziua Invierii si in Paradis. Bucuria de a-L privi va intrece toate celelalte placeri. Ei vor fi incantati de cuvintele pe care El li le va adresa si se vor bucura de apropierea Lui. Allah a mentionat aceasta in mai multe versete din Coran, iar relatarile de la Trimisul lui Allah despre acest lucru au ajuns la noi prin numeroase lanturi independente de transmitere.

Aceste versete avertizeaza impotriva pacatelor, deoarece ele se astern peste inima si o acopera putin cate putin, pana cand lumina ei se stinge si intelegerea ei moare. Atunci, adevarurile i se rastoarna: vede falsul drept adevar si adevarul drept fals. Aceasta este una dintre cele mai mari pedepse ale pacatelor.⁷⁸

Versetele 18 la 28

كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْإِبْرَارِ لَفِي عَلَيْنَ ﴿١٨﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا عَلَيْنَ ﴿١٩﴾
 كِتَابٌ مَرْقُومٌ ﴿٢٠﴾ يَشْهَدُهُ الْمُقَرَّبُونَ ﴿٢١﴾ إِنَّ الْإِبْرَارَ لَفِي
 نَعِيمٍ ﴿٢٢﴾ عَلَى الْأَرَائِكِ يَنْظُرُونَ ﴿٢٣﴾ تَعْرِفُ فِي وُجُوهِهِمْ نَضْرَةَ
 النَّعِيمِ ﴿٢٤﴾ يُسْقَوْنَ مِنْ رَحِيقٍ مَخْتُومٍ ﴿٢٥﴾ خَتَمَهُ مَسْكِ وَفِي ذَلِكَ
 فَلْيَتَنَافَسِ الْمُتَنَفِسُونَ ﴿٢٦﴾ وَمَرَا جَهُ مِنْ تَسْنِيمٍ ﴿٢٧﴾ عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا
 الْمُقَرَّبُونَ ﴿٢٨﴾

18. Nicidecum! Cartea celor drepti se afla in Illiyyun.⁷⁹ 19. Si ce te-ar putea face sa stii ce este Illiyyun? 20. O carte insemnata, 21. la care sunt martori cei apropiati. 22. Cu adevarat, cei drepti se vor afla in desfatare, 23. privind de pe divane. 24. Vei recunoaste pe chipurile lor stralucirea desfatarii. 25. Li se va da sa bea dintr-un vin curat, pecetluit, 26. a carui pecete este moscul. Si pentru aceasta sa se intreaca cei care vor sa se intreaca! 27. Iar amestecul lui va fi din Tasnim, 28. un izvor din care vor bea cei apropiati.

Dupa ce a mentionat ca scrierea faptelor celor nelegiuiti se afla in locul cel mai de jos si mai stramt, a aratat ca scrierea faptelor celor drepti se afla in locul

⁷⁸ Nota editiei arabe: textul de baza numeste aceasta una dintre cele mai mari pedepse ale pacatelor; manuscrisul B spune numai ca este una dintre pedepsele lor.

⁷⁹ Nota editiei engleze: citandu-l pe az-Zamakhshari, aceasta prezinta si interpretarea potrivit careia Illiyyun este numele registrului cu faptele bune ale celor drepti dintre djinni si oameni; numele sau este legat de inaltimea treptelor din Paradis la care vor ajunge. Comentariul autorului de mai jos urmeaza explicatia potrivit careia Illiyyun este locul cel mai inalt al Paradisului.

cel mai înalt, mai întins și mai larg și că ea este o carte însemnată. „La care sunt martori cei apropiați” dintre îngerii cei nobili și sufletele profetilor, ale celor pe deplin sinceri și ale martirilor. Allah îi pomeneste cu lauda în adunarea cea mai înaltă. Illiyyun este un nume al părții celei mai înalte a Paradisului.

După ce a menționat cartea lor, a arătat că ei se afla în desfătare, un nume care cuprinde desfătarea inimii, a sufletului și a trupului. „De pe divane”, adică de pe paturi împodobite cu asternuturi frumoase, „privind” desfătările pe care Allah le-a pregătit pentru ei și privind Fata Domnului lor Cel Generos. Tu, cel care privești, „vei recunoaște pe chipurile lor strălucirea desfătărilor”, adică frumusețea, prospețimea și lumina ei. Succesiunea plăcerilor, a bucuriilor și a veseliei din chipul lumina, frumusețe și strălucire.

„Li se va da să bea dintr-un vin curat”, una dintre cele mai bune și mai plăcute bauturi, „pecetluit”. Despre acea bautură spune: „a cărei pecete este moscul”. Este posibil ca „pecetluit” să însemne că este ferită de pătrunderea oricărui lucru care i-ar putea micșora plăcerea sau i-ar putea strica gustul, iar pecetea cu care este închisă este din mosc. Este posibil și că la fundul vasului din care vor bea vinul curat să se afle un rest, acesta fiind moscul cel mai puternic mirositor. Asadar, depunerea care, în această lume, este de obicei aruncată va avea în Paradis această însușire.

„Și pentru aceasta”, pentru desfătarea trainică a cărei frumusețe și măreție nu le cunoaște decât Allah, „să se întreacă cei care vor să se întreacă!” Adică să se grăbească spre ea și spre faptele care duc la ea. Pentru aceasta se cuvine cel mai mult să fie daruite clipele pretioase ale vieții și să se întreacă bărbații vrednici, cautând să ajungă la ea. Amestecul acestei bauturi va fi „din Tasnim”, un izvor „din care vor bea cei apropiați”, fără amestec. Ea este, fără îndoială, cea mai aleasă dintre bauturile Paradisului. De aceea, este oferită curată celor apropiați, care au treapta cea mai înaltă dintre fapături, iar oamenilor dreptei le este oferită amestecată cu vinul curat și cu alte bauturi delicioase.

Versetele 29 la 36

إِنَّ الَّذِينَ أَجْرَمُوا كَانُوا مِنَ الَّذِينَ ءَامَنُوا يَضْحَكُونَ ﴿٢٩﴾ وَإِذَا مَرُّوا بِهِمْ
 يَتَغَامَزُونَ ﴿٣٠﴾ وَإِذَا انْقَلَبُوا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ انْقَلَبُوا فَكِهِينَ ﴿٣١﴾ وَإِذَا رَأَوْهُمْ
 قَالُوا إِنَّ هَٰؤُلَاءِ لَضَالُّونَ ﴿٣٢﴾ وَمَا أُرْسِلُوا عَلَيْهِمْ حَافِظِينَ ﴿٣٣﴾
 فَالْيَوْمَ الَّذِينَ ءَامَنُوا مِنَ الْكُفَّارِ يَضْحَكُونَ ﴿٣٤﴾ عَلَىٰ الْأَرَائِكِ
 يَنْظُرُونَ ﴿٣٥﴾ هَلْ ثُبَّ الْكُفَّارُ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٣٦﴾

29. Cei care savarseau nelegiuri radeau de cei care credeau, 30. iar cand treceau pe langa ei, isi faceau semne cu ochiul. 31. Si cand se intorceau la ai lor, se intorceau veseli. 32. Iar cand ii vedeau, spuneau: „Acestia sunt, cu siguranta, rataciti!” 33. Dar nu au fost trimisi ca pazitori asupra lor. 34. Astazi, cei care au crezut rad de necredinciosi, 35. privind de pe divane. 36. Oare nu au fost rasplatiti necredinciosii pentru ceea ce faceau?

Dupa ce a mentionat rasplata nelegiuitilor si rasplata celor care fac bine si a aratat marea deosebire dintre ele, Allah Preainaltul a spus ca, in aceasta lume, nelegiuitii ii batjocoreau pe dreptcredinciosi, ii luau in deradere si „radeau” de ei. „Isi faceau semne cu ochiul” unii altora cand dreptcredinciosii treceau pe langa ei, dispretuindu-i si injosindu-i. Cu toate acestea, ii vezi linistiti, fara sa le treaca prin minte vreo teama.

„Si cand se intorceau la ai lor”, dimineata sau seara, „se intorceau veseli”, adica bucurosi si multumiti. Aceasta este una dintre cele mai mari forme de amagire: sa uneasca raul cel mai mare cu sentimentul de siguranta in aceasta lume, de parca le-ar fi venit o carte si o fagaduinta de la Allah ca se vor numara printre cei fericiti. Ei au hotarat despre sine ca sunt cei calauziti, iar despre dreptcredinciosi ca sunt rataciti, nascocind minciuni despre Allah si cutezand sa spuna despre El ceea ce nu stiu. Allah Preainaltul a spus: „Dar nu au fost trimisi ca pazitori asupra lor”, adica nu au fost trimisi ca supraveghetori ai dreptcredinciosilor, cu indatorirea de a le inregistra faptele, incat sa se straduiasca sa-i invinuiasca de ratacire. Aceasta atitudine a lor nu este decat incapatanare, impotrivire si joaca, fara niciun temei si nicio dovada.

De aceea, rasplata lor in Viata de Apoi va fi de aceeasi natura cu fapta lor. Allah Preainaltul a spus: „Astazi”, adica in Ziua Invierii, „cei care au crezut rad de necredinciosi”, cand ii vad zbatandu-se in chinuri cumplite, dupa ce tot ceea ce nascocisera a disparut. Dreptcredinciosii se vor afla in cea mai deplina

odihna si liniste, „de pe divane”, adica de pe paturi impodobite, „privind” desfatarile pe care Allah le-a pregatit pentru ei si privind Fata Domnului lor Cel Generos. „Oare nu au fost rasplatiti necredinciosii pentru ceea ce faceau?” Adica nu au primit oare o rasplata de aceeasi natura cu fapta lor? Asa cum, in aceasta lume, au ras de dreptcredinciosi si i-au invinuit de ratacire, dreptcredinciosii vor rade de ei in Viata de Apoi, cand ii vor vedea in chinul si pedeapsa care sunt rasplata abaterii si a ratacirii. Da, au fost rasplatiti pentru ceea ce faceau, prin dreptatea si intelepciunea lui Allah. Allah este Atotstiutor, Intept.

Sura al Inshiqaq

VERSETELE 1 LA 25

Revelata la Mecca

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator.

Versetele 1 la 15

إِذَا السَّمَاءُ انشَقَّتْ ﴿١﴾ وَأَذْنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ ﴿٢﴾ وَإِذَا الْأَرْضُ
مُدَّتْ ﴿٣﴾ وَأَلْقَتْ مَا فِيهَا وَتَخَلَّتْ ﴿٤﴾ وَأَذْنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ ﴿٥﴾
يَأْتِيهَا الْإِنْسُنُ إِنَّكَ كَادِحٌ إِلَىٰ رَبِّكَ كَدْحًا فُلُتْقِيهِ ﴿٦﴾ فَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ
كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ ﴿٧﴾ فَسَوْفَ يُحَاسَبُ حِسَابًا يَسِيرًا ﴿٨﴾ وَيَنْقَلِبُ إِلَىٰ أَهْلِهِ
مَسْرُورًا ﴿٩﴾ وَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ وَرَاءَ ظَهْرِهِ ﴿١٠﴾ فَسَوْفَ يَدْعُوا
ثُبُورًا ﴿١١﴾ وَيَصْلَىٰ سَعِيرًا ﴿١٢﴾ إِنَّهُ كَانَ فِي أَهْلِهِ مَسْرُورًا ﴿١٣﴾
إِنَّهُ ظَنَّ أَنْ لَنْ يَحُورَ ﴿١٤﴾ بَلَىٰ إِنَّ رَبَّهُ كَانَ بِهِ بَصِيرًا ﴿١٥﴾

1. Cand cerul se va despica 2. si va asculta de Domnul sau, asa cum i se cuvine, 3. cand pamantul va fi intins, 4. va arunca afara ceea ce se afla in el si se va goli 5. si va asculta de Domnul sau, asa cum i se cuvine! 6. O, omule! Tu te trudesti din greu catre Domnul tau si Il vei intalni. 7. Cel caruia i se va da cartea sa in mana dreapta 8. va avea parte de o socoteala usoara 9. si se va intoarce bucuros la ai sai. 10. Iar cel caruia i se va da cartea sa pe la spate 11. va chema pieirea 12. si va arde intr-un Foc aprins. 13. El era bucuros printre ai sai. 14. El credea ca nu se va mai intoarce. 15. Ba da! Domnul sau il vedea prea bine.

Allah Preainaltul spune, aratand schimbarile care se vor petrece cu marile corpuri in Ziua Invierii: „Cand cerul se va despica”, adica se va rupe si partile sale se vor desparti unele de altele, stelele sale se vor imprastia, iar soarele si luna sa isi vor pierde lumina. „Si va asculta de Domnul sau”, adica va da

ascultare poruncii Lui, isi va pleca auzul si va lua aminte la cuvintele Lui, „asa cum i se cuvine”, caci este supus si carmuit sub stapanirea unui Mare Rege, a Carui porunca nu este incalcata si a Carui hotarare nu este contrazisa.

„Cand pamantul va fi intins”, adica se va cutremura si se va zgudui, muntii de pe el vor fi sfaramati, iar cladirile si reperele sale vor fi daramate si netezite. Allah il va intinde asa cum se intinde o piele, pana cand va deveni foarte larg si ii va cuprinde pe toti cei adunati pentru judecata, oricat de multi vor fi. Va deveni un ses neted, in care nu vei vedea nici adancitura, nici ridicatura. „Va arunca afara ceea ce se afla in el” dintre morti si comori „si se va goli” de acestea. Se va sufla in Trambita, iar mortii vor iesi din morminte la suprafata pamantului. Pamantul isi va scoate comorile, care vor fi asemenea unor coloane uriase, vazute de fapturi. Acestea vor regreta cele pentru care se intreceau. „Si va asculta de Domnul sau, asa cum i se cuvine.”

„O, omule! Tu te trudesti din greu catre Domnul tau si Il vei intalni.” Adica tu te indrepti spre Allah, infaptuind cele legate de poruncile si interdictiile Lui si apropiindu-te de El prin bine sau prin rau. Apoi Il vei intalni pe Allah in Ziua Invierii si nu vei ramane fara rasplata Lui, fie prin har, fie prin dreptate: prin har, daca esti dintre cei fericiti, si prin pedeapsa, daca esti dintre cei nefericiti.

De aceea a infatisat in amanunt rasplata, spunand: „Cel caruia i se va da cartea sa in mana dreapta”, acestia fiind cei fericiti, „va avea parte de o socoteala usoara”. Aceasta este infatisarea usoara inaintea lui Allah: Allah il va face sa-si recunoasca pacatele, pana cand robul va crede ca este pierdut. Atunci, Allah Preainaltul ii va spune: „Ti le-am ascuns in aceasta lume, iar astazi ti le voi ascunde.”⁸⁰ „Si se va intoarce bucuros la ai sai”, in Paradis, deoarece a scapat de pedeapsa si a dobandit rasplata.

„Iar cel caruia i se va da cartea sa pe la spate”, adica in mana stanga, din spatele sau, „va chema pieirea”, din pricina rusinii, a dezonoarei si a faptelor pe care le va gasi in cartea sa, fapte savarsite de el pentru care nu s-a cait. „Si va arde intr-un Foc aprins”, adica Focul il va inconjura din toate partile si va fi intors pe toate partile in chinul lui. Aceasta deoarece „el era bucuros printre ai sai”: invierea nu-i trecea prin minte, savarsea rele si nu se gandea ca se va intoarce la Domnul sau si ca va fi oprit inaintea Lui. „Ba da! Domnul sau il vedea prea bine”, astfel ca nu se cuvine ca El sa-l lase de izbeliste, fara sa-i porunceasca sau sa-i interzica ceva, fara sa-l rasplateasca sau sa-l pedepseasca.

⁸⁰ Nota editiei arabe: relatarea este consemnata de al-Bukhari (nr. 6070) si Muslim (nr. 2768). Formularea autorului, „astazi ti le voi ascunde”, este pastrata aici; in aceste doua relatari, cuvintele sunt: „astazi ti le iert”.

Versetele 16 la 25

فَلَا أُقْسِمُ بِالشَّفَقِ ﴿١٦﴾ وَالَّيْلِ وَمَا وَسَقَ ﴿١٧﴾ وَالْقَمَرِ إِذَا
 اتَّسَقَ ﴿١٨﴾ لَتَرَكِبَنَّ طَبَقًا عَنْ طَبَقٍ ﴿١٩﴾ فَمَا لَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٢٠﴾
 وَإِذَا قُرِئَ عَلَيْهِمُ الْقُرْآنُ لَا يَسْجُدُونَ ﴿٢١﴾ بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا
 يَكْذِبُونَ ﴿٢٢﴾ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يُوعُونَ ﴿٢٣﴾ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٢٤﴾
 إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ ﴿٢٥﴾

16. Jur pe amurg, 17. pe noapte si pe ceea ce ea aduna⁸¹ 18. si pe luna, cand se implineste, 19. ca veti trece dintr-o stare in alta! 20. Ce au ei de nu cred 21. si, cand li se recita Coranul, nu se prosterneaza? 22. Ba cei care nu cred tagaduiesc! 23. Si Allah stie prea bine ceea ce ascund. 24. Vesteste-le, asadar, o pedeapsa dureroasa! 25. In afara de cei care cred si savarsesc fapte bune: ei vor avea parte de o rasplata neintrerupta.

In acest loc, Allah a jurat pe semnele noptii. A jurat pe amurg, adica lumina soarelui care mai ramane si cu care incepe noaptea, „pe noapte si pe ceea ce ea aduna”, adica pe vietuitoarele si celelalte lucruri pe care le cuprinde, „si pe luna, cand se implineste”, adica atunci cand devine plina de lumina, ajungand luna plina, in cea mai frumoasa stare a sa si aducand cele mai multe foloase.

Lucrul asupra caruia se face juramantul este cuvantul Lui: „Veti trece”, voi, oamenii, „dintr-o stare in alta”, adica prin mai multe etape si stari diferite: de la picatura la cheag, apoi la bucata de carne, apoi la insuflarea sufletului. Dupa aceea, omul este nou-nascut, copil mic, apoi copil care poate deosebi lucrurile. Apoi ajunge sa fie raspunzator de indatoririle religioase, de porunci si de interdictii. Dupa aceea moare, apoi este inviat si rasplatit dupa faptele sale. Aceste stari diferite prin care trece robul arata ca Allah singur este Cel adorat, Cel caruia I se recunoaste unicitatea, Cel care ii carmuieste pe robii Sai prin intelepciunea si indurarea Lui. Robul este sarac si neputincios, aflat sub carmuirea Celui Atotputernic, Celui Indurator.

Cu toate acestea, multi oameni nu cred. „Si, cand li se recita Coranul, nu se prosterneaza”, adica nu se supun Coranului si nu urmeaza poruncile si interdictiile sale. „Ba cei care nu cred tagaduiesc!” Ei se impotrivesc adevarului

⁸¹ Nota editiei engleze: noaptea ii aduna pe oameni si pe celelalte vietuitoare, care, dupa ce au fost raspanditi in timpul zilei, se intorc la locuintele si adaposturile lor pentru a se odihni. Explicatia este atribuita lui ash-Shawkani si Ibn Ashur.

dupa ce acesta a devenit limpede. Asadar, nu este de mirare ca nu cred si nu se supun Coranului, caci nu exista leac pentru cel care tagaduieste adevarul din incapatanare. „Si Allah stie prea bine ceea ce ascund”, adica ceea ce fac si ceea ce intentioneaza in ascuns. Allah cunoaste ceea ce ascund si ceea ce arata si ii va rasplati dupa faptele lor. De aceea a spus: „Vesteste-le, asadar, o pedeapsa dureroasa!” Vestirea poarta acest nume deoarece isi lasa urmele pe chip, prin bucurie sau intristare.

Aceasta este starea celor mai multi oameni: tagaduiesc Coranul si nu cred in el. Printre oameni exista insa si un grup de oameni pe care Allah i-a calauzit, astfel ca au crezut in Allah si au primit cele aduse de trimisi. Ei „cred si savarsesc fapte bune”, iar pentru acestia „va fi o rasplata neintrerupta”, adica o rasplata care nu se sfarseste, ci ramane vesnic, cuprinzand ceea ce niciun ochi nu a vazut, nicio ureche nu a auzit si ceea ce nu i-a trecut prin minte niciunui om. Lauda lui Allah!

Sura al Buruj

VERSETELE 1 LA 22

Revelata la Mecca

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator.

Versetele 1 la 22

وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْبُرُوجِ ﴿١﴾ وَالْيَوْمِ الْمَوْعُودِ ﴿٢﴾ وَشَاهِدٍ وَمَشْهُودٍ ﴿٣﴾
قُتِلَ أَصْحَابُ الْأَخْذُودِ ﴿٤﴾ النَّارِ ذَاتِ الْوُقُودِ ﴿٥﴾ إِذْ هُمْ عَلَيْهَا
قُعُودٌ ﴿٦﴾ وَهُمْ عَلَى مَا يَفْعَلُونَ بِالْمُؤْمِنِينَ شُهُودٌ ﴿٧﴾ وَمَا نَقَمُوا مِنْهُمْ إِلَّا
أَنْ يُؤْمِنُوا بِاللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ ﴿٨﴾ الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿٩﴾ إِنَّ الَّذِينَ فَنَوُوا الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ ثُمَّ لَمْ
يَتُوبُوا فَلَهُمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ وَلَهُمْ عَذَابُ الْحَرِيقِ ﴿١٠﴾ إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ذَلِكَ الْفَوْزُ
الْكَبِيرُ ﴿١١﴾ إِنَّ بَطْشَ رَبِّكَ لَشَدِيدٌ ﴿١٢﴾ إِنَّهُ هُوَ يَبْدِئُ
وَيُعِيدُ ﴿١٣﴾ وَهُوَ الْغَفُورُ الْودُودُ ﴿١٤﴾ ذُو الْعَرْشِ الْمَجِيدُ ﴿١٥﴾ فَعَالٌ
لَمَّا يُرِيدُ ﴿١٦﴾ هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْجُنُودِ ﴿١٧﴾ فِرْعَوْنُ وَثَمُودُ ﴿١٨﴾
بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي تَكْذِيبٍ ﴿١٩﴾ وَاللَّهُ مِنْ وَرَائِهِمْ مُحِيطٌ ﴿٢٠﴾ بَلْ هُوَ
قُرْءَانٌ مَجِيدٌ ﴿٢١﴾ فِي لَوْحٍ مَحْفُوظٍ ﴿٢٢﴾

1. Jur pe cerul cu constelatii, 2. pe Ziua promisa, 3. pe martor si pe ceea ce este marturisit! 4. Blestemati sa fie cei ai santului, 5. ai focului plin de vreascuri, 6. cand sedeau in jurul lui 7. si erau martori la ceea ce le faceau dreptcredinciosilor! 8. Ei nu le gaseau alta vina decat aceea ca aveau credinta

in Allah, Cel Atotputernic, Cel Vrednic de Lauda, 9. Caruia Ii apartine stapanirea cerurilor si a pamantului. Si Allah este Martor la toate. 10. Cei care i-au chinuit pe dreptcredinciosi si pe dreptcredincioase, apoi nu s-au cait, vor avea parte de pedeapsa Iadului si de pedeapsa arderii. 11. Cei care cred si savarsesc fapte bune vor avea Gradini pe sub care curg rauri. Aceasta este marea izbanda. 12. Cu adevarat, pedeapsa Domnului tau este aspra! 13. El este Cel care creeaza intaia oara si readuce la viata. 14. El este Atoateiertator, Cel Iubitor, 15. Stapanul Tronului, Cel Plin de Slava, 16. Cel care face tot ceea ce voieste. 17. Ti-a ajuns oare istorisirea ostirilor, 18. ale lui Faraon si ale neamului Thamud? 19. Ba cei care nu cred staruie in tagaduire, 20. iar Allah ii cuprinde din toate partile. 21. Ci acesta este un Coran plin de slava, 22. aflat pe o Tabla Pastrata.

„Jur pe cerul cu constelatii”, adica cerul cu locuri care cuprind pozitiiile soarelui, ale lunii si ale stelelor, al caror mers urmeaza cea mai desavarsita randuiala si ordine. Aceasta arata desavarsirea puterii si a indurarii lui Allah Preainaltul, precum si cuprinderea stiintei si a intelepciunii Sale. „Pe Ziua promisa”, adica Ziua Invierii, in care Allah a promis ca va aduna fapturile, de la cele dintai pana la cele din urma, pe cele apropiate si pe cele indepartate. Aceasta promisiune nu poate fi schimbata, iar Allah nu-Si incalca fagaduinta. „Pe martor si pe ceea ce este marturisit!” Aceasta ii cuprinde pe toti cei carora li se potriveste aceasta descriere: cel care vede si cel vazut, cel care este de fata si ceea ce este adus de fata, privitorul si lucrul privit. Lucrul asupra caruia se face juramantul il constituie semnele uimitoare ale lui Allah, intelepciunea Sa vadita si indurarea Sa cuprinzatoare, pe care le cuprinde acest juramant. S-a spus si ca lucrul asupra caruia se face juramantul este cuvantul Lui:

„Blestemati sa fie cei ai santului!” Aceasta este o invocare a pieirii asupra lor. Santurile sunt gropi sapate in pamant. Cei ai santului erau niste necredinciosi printre care se aflau dreptcredinciosi. Au incercat sa-i sileasca sa intre in religia lor, insa dreptcredinciosii au refuzat. Atunci, necredinciosii au sapat un sant in pamant, au aprins focul in el si s-au asezat in jurul lui. I-au pus pe dreptcredinciosi la incercare si i-au adus in fata focului: pe cel care le dadea ascultare il lasau liber, iar pe cel care ramanea statornic in credinta il aruncau in foc. Aceasta este culmea razboiului impotriva lui Allah si impotriva celor dreptcredinciosi din obstea Sa. De aceea, Allah i-a blestemat, i-a nimicit si i-a amenintat, spunand: „Blestemati sa fie cei ai santului!”⁸² Apoi a explicat santul prin cuvintele: „ai focului plin de vreascuri, cand sedeau in jurul lui si erau martori la ceea ce le faceau dreptcredinciosilor”.

⁸² Nota editiei arabe: istorisirea oamenilor santului este consemnata de Muslim (nr. 3005).

Aceasta este una dintre cele mai mari forme de tiranie si de impietare a inimii. Ei au unit necredinta in semnele lui Allah, impotrivirea fata de ele si razboiul impotriva celor care le urmau cu chinuirea acestora printr-o pedeapsa care sfasie inimile si cu privirea lor in timp ce erau aruncati in ea. Totusi, nu le gaseau dreptcredinciosilor alta vina decat o insusire pentru care acestia sunt laudati si prin care isi gasesc fericirea: ei credeau „in Allah, Cel Atotputernic, Cel Vrednic de Lauda”, Cel care are puterea prin care supune toate lucrurile si este vrednic de lauda in cuvintele, faptele si insusirile Sale. „Caruia Ii apartine stapanirea cerurilor si a pamantului”, toate fiind fapturi si robi ai Sai, pe care ii carmuieste asa cum voieste. „Si Allah este Martor la toate”, prin stiinta, auzul si vederea Sa. Oare acesti razvratiti nu s-au temut ca Cel Atotputernic, Cel cu putere deplina, ii va prinde? Oare nu stiau ca toti sunt ai lui Allah si ca nimeni nu are stapanire asupra altcuiva fara ingaduinta Stapanului? Sau le era necunoscut faptul ca Allah le cuprinde toate faptele si ii va rasplati pentru ele? Nicidecum! Necredinciosul se afla in amagire, iar cel nestiutor, in orbire si ratacire de la calea cea dreapta.⁸³

Apoi i-a amenintat, le-a facut fagaduinte si i-a chemat la cainta, spunand: „Cei care i-au chinuit pe dreptcredinciosi si pe dreptcredincioase, apoi nu s-au cait, vor avea parte de pedeapsa Iadului si de pedeapsa arderii”, adica pedeapsa cumplita care arde. Al-Hasan, fie ca Allah sa aiba mila de el, a spus: „Priviti aceasta marinimie si darnicie! Ei i-au ucis pe cei apropiati Lui si pe cei care I se supuneau, iar El ii cheama la cainta.”⁸⁴

Dupa ce a mentionat pedeapsa celor nedrepti, a aratat rasplata dreptcredinciosilor, spunand: „Cei care cred” in inimile lor „si savarsesc fapte bune” cu madularele lor „vor avea Gradini pe sub care curg rauri. Aceasta este marea izbanda”, dobandita de ei prin multumirea lui Allah si prin salaslul cinstirii Sale.

„Cu adevarat, pedeapsa Domnului tau este aspra!” Adica pedeapsa Lui pentru cei care savarsesc nelegiuiri si pacate mari este puternica si aspra, iar El ii pandeste pe cei nedrepti. Allah Preainaltul a spus: „Astfel este pedeapsa Domnului tau cand pedepseste cetatile care sunt nedrepte. Pedeapsa Lui este dureroasa si aspra.”

„El este Cel care creeaza intaia oara si readuce la viata.” El singur creeaza fapturile intaia oara si le creeaza din nou, fara ca cineva sa-I fie partas in aceasta.

⁸³ Nota editiei arabe: manuscrisul B are aici „cel nedrept se afla in nestiinta si orbire”, in locul formularii din textul de baza, „cel nestiutor, in orbire si ratacire de la calea cea dreapta”. Editia engleza urmeaza varianta manuscrisului B.

⁸⁴ Nota editiei arabe: este vorba despre al-Hasan al-Basri. A se vedea Tafsir Ibn Kathir, 8/393.

„El este Atoateiertator”, Care iarta toate pacatele celui care se caieste si trece peste faptele rele ale celui care Ii cere iertare si se intoarce la El, „Cel Iubitor”, Cel pe care cei apropiati Lui Il iubesc cu o iubire careia nimic nu-i seamana. Asa cum nimic nu-I seamana in insusirile maretiei, frumusetii, intelesurilor si faptelor Sale, tot astfel, iubirea pentru El din inimile celor alesi dintre fapturile Sale, nascuta din aceste insusiri, nu seamana cu nicio alta iubire. De aceea, iubirea pentru El este temelia adorarii: ea intrece si biruieste toate celelalte iubiri, iar daca acestea nu o urmeaza, devin o pedeapsa pentru cei care le poarta. El, Preainaltul, este Cel Iubitor, Care ii iubeste pe cei apropiati Lui, dupa cum a spus: „El ii iubeste, iar ei Il iubesc.” Al-wudd este iubirea curata.

In alaturarea Numelui „Cel Iubitor” celui de „Atoateiertator” se afla un inteles subtil: ea arata ca, atunci cand oamenii pacatosi se caiesc inaintea lui Allah si se intorc la El, El le iarta pacatele si ii iubeste. Asadar, nu se spune ca le iarta pacatele, dar iubirea Sa nu se mai intoarce la ei, asa cum au spus unii care au gresit. Dimpotriva, Allah Se bucura de cainta robului Sau mai mult decat se bucura un om care isi pierde animalul de calarie, pe care se aflau hrana, bautura si cele de care avea nevoie, intr-un pustiu in care risca sa piara. Dupa ce isi pierde speranta de a-l mai gasi, se culca la umbra unui copac, asteptand moartea. In timp ce se afla astfel, iata ca animalul de calarie sta langa capul sau, iar el ii apuca haturile. Allah Se bucura de cainta robului mai mult decat se bucura acest om de animalul sau de calarie, desi bucuria acestuia este cea mai mare bucurie care poate fi inchipuita. Lui Allah I se cuvin lauda, preamarirea si iubirea curata. Cat de mare este bunatatea Lui, cat de mult bine daruieste, cat de imbelsugata este binefacerea Lui si cat de cuprinzatoare este darnicia Sa!⁸⁵

„Stapanul Tronului, Cel Plin de Slava”, adica Stapanul Tronului maret. Din maretia acestuia face parte faptul ca el cuprinde cerurile, pamantul si Kursi. Acestea sunt, in raport cu Tronul, asemenea unui inel aruncat intr-un pustiu fata de intregul pamant. Allah a pomenit in mod aparte Tronul datorita maretiei lui si fiindca, dintre fapuri, el are o apropiere deosebita de El, Preainaltul. In citirea cu forma de genitiv, cuvantul „plin de slava” este un atribut al Tronului, iar in citirea cu forma de nominativ este un atribut al lui Allah. Slava inseamna cuprinderea si maretia insusirilor.⁸⁶

⁸⁵ Nota editiei arabe: relatarea este consemnata de al-Bukhari (nr. 6308) si Muslim (nr. 2744), de la mai multi companioni, in formulari diferite.

⁸⁶ Nota editiei arabe: relatarea lui Abu Dharr este calificata drept autentica de al-Albani, prin ansamblul cailor sale de transmitere, in as-Silsilah as-Sahihah (nr. 109). Trimiterea corecta la al-Asma wa as-Sifat de al-Bayhaqi este 2/300, nr. 862; nota araba tipareste nr. 58, numar care corespunde relatarii din Kitab al-Arsh de Ibn Abi Shaybah. Nota araba atribuie lui al-Albani o precizare despre singura relatare autentica atribuita Profetului (marfu) privind descrierea Tronului; in textul original al lui al-Albani, precizarea priveste descrierea Kursi-ului.

„Cel care face tot ceea ce vrea”, adica orice lucru vrea, il face. Cand vrea un lucru, ii spune: „Fii!”, si el este. Nimeni nu face tot ceea ce vrea in afara de Allah. Daca faptele vrea un lucru, vointa lor are nevoie de sprijin si intampina piedici. Vointa lui Allah nu are nevoie de sprijin si nimeni nu poate impiedica ceea ce El vrea.

Apoi a mentionat dintre faptele Sale ceea ce dovedeste adevarul celor aduse de trimisii Sai, spunand: „Ti-a ajuns oare istorisirea ostirilor, ale lui Faraon si ale neamului Thamud?” Ei i-au socotit mincinosi pe trimisi, iar Allah i-a facut sa fie dintre cei nimiciti.

„Ba cei care nu cred staruie in tagaduire”, adica ei continua sa tagaduiasca si sa se impotrivasca. Semnele nu le folosesc, iar povetele nu au niciun efect asupra lor.

„Iar Allah ii cuprinde din toate partile”, adica ii cuprinde prin stiinta si puterea Sa, asemenea cuvintelor Lui: „Cu adevarat, Domnul tau sta la panda.” Aici se afla o amenintare aspra pentru necredinciosi cu pedeapsa Celui in a Carui putere se afla si sub a Carui carmuire sunt.

„Ci acesta este un Coran plin de slava”, adica are intelesuri cuprinzatoare si marete si mult bine si multa cunoastere. „Aflat pe o Tabla Pastrata”, ferita de schimbare, adaugire si omisiune, precum si de diavoli. Aceasta este Tabla Pastrata, in care Allah a inscris toate lucrurile. Acest fapt arata maretia Coranului, insemnatatea lui si treapta sa inalta la Allah Preainaltul. Allah stie cel mai bine. S-a incheiat explicatia acestei sure.

Sura at Tariq

VERSETELE 1 LA 17

Revelata la Mecca

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator.

Versele 1 la 17

وَالسَّمَاءِ وَالطَّارِقِ ﴿١﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا الطَّارِقُ ﴿٢﴾ النَّجْمُ
الْقَابِ ﴿٣﴾ إِنَّ كُلَّ نَفْسٍ لَّمَّا عَلَيْهَا حَافِظٌ ﴿٤﴾ فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ مِمَّ
خُلِقَ ﴿٥﴾ خُلِقَ مِنْ مَّاءٍ دَافِقٍ ﴿٦﴾ يَخْرُجُ مِنْ بَيْنِ الصُّلْبِ
وَالْتَرَائِبِ ﴿٧﴾ إِنَّهُ عَلَى رَجْعِهِ لَقَادِرٌ ﴿٨﴾ يَوْمَ تُبْلَى السَّرَائِرُ ﴿٩﴾ فَمَا لَهُ
مِنْ قُوَّةٍ وَلَا نَاصِرٍ ﴿١٠﴾ وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الرَّجْعِ ﴿١١﴾ وَالْأَرْضِ ذَاتِ
الصَّدْعِ ﴿١٢﴾ إِنَّهُ لَقَوْلُ فَصْلٍ ﴿١٣﴾ وَمَا هُوَ إِلَّا هَزْلٌ ﴿١٤﴾ إِنَّهُمْ
يَكِيدُونَ كَيْدًا ﴿١٥﴾ وَأَكِيدُ كَيْدًا ﴿١٦﴾ فَمَهْلِكُ الْكَافِرِينَ أَهْلَهُمْ
رُودًا ﴿١٧﴾

1. Jur pe cer si pe cel care vine noaptea! 2. Si ce te-ar putea face sa stii ce este cel care vine noaptea? 3. Steaua cu lumina patrundatoare. 4. Nu exista niciun suflet fara un pazitor asupra lui. 5. Sa priveasca omul din ce a fost creat! 6. A fost creat dintr-un lichid care tasneste, 7. care iese dintre sira spinarii si oasele pieptului. 8. El are, cu siguranta, putere sa-l aduca inapoi, 9. in Ziua in care tainele vor fi cercetate. 10. Atunci, el nu va avea nici putere, nici ajutor. 11. Jur pe cerul care trimite ploaia din nou 12. si pe pamantul care se despică! 13. Cu adevarat, acesta este un cuvânt care desparte adevarul de fals 14. si nu este o gluma. 15. Ei urzesc un viclesug, 16. iar Eu urzesc un plan. 17. Da-le, asadar, ragaz necredinciosilor! Mai lasa-le putin ragaz!

Allah Preainaltul spune: „Jur pe cer si pe cel care vine noaptea!” Apoi a explicat „cel care vine noaptea” prin cuvintele: „Steaua cu lumina patrundatoare”, adica steaua luminoasa a carei lumina strapunge cerurile si trece prin ele, pana cand este vazuta pe pamant. Explicatia corecta este ca aceasta denumire cuprinde toate stelele cu lumina patrundatoare. S-a spus si ca este Saturn, care strapunge cele sapte ceruri si trece prin ele, astfel incat este vazut de acolo.⁸⁷ A fost numit „cel care vine noaptea” deoarece apare noaptea. Lucrul asupra caruia se face juramantul este cuvantul Lui: „Nu exista niciun suflet fara un pazitor asupra lui”, care ii inregistreaza faptele bune si rele, iar sufletul va fi rasplatit pentru faptele sale inregistrate.

„Sa priveasca omul din ce a fost creat!” Adica sa cugete la crearea si la inceputul sau. El a fost creat „dintr-un lichid care tasneste”, adica sperma, „care iese dintre sira spinarii si oasele pieptului”. Este posibil sa insemne dintre sira spinarii barbatului si partea pieptului femeii, adica sanii ei. Este posibil si ca sensul sa fie sperma care tasneste, adica sperma barbatului, si ca locul din care aceasta iese sa se afle intre sira spinarii si oasele pieptului sau. Poate ca aceasta explicatie este mai potrivita, deoarece lichidul a fost descris ca tasnind, lucru simtit si vazut atunci cand tasneste, iar acesta este sperma barbatului. Tot astfel, cuvantul taraib se foloseste pentru barbat, caci oasele pieptului sau corespund locului sanilor femeii. Daca ar fi fost avuta in vedere femeia, s-ar fi spus „dintre sira spinarii si sani” sau ceva asemanator. Allah stie cel mai bine.

Cel care l-a adus pe om la existenta dintr-un lichid care tasneste si iese din acest loc greu accesibil are putere sa-l aduca inapoi in Viata de Apoi si sa-l creeze din nou pentru inviere, ridicarea din morminte si rasplata. S-a spus si ca intelesul este: Allah are putere sa readuca lichidul tasnit in sira spinarii. Desi acest inteles este adevarat, nu acesta este sensul urmarit de verset. De aceea a spus apoi: „In Ziua in care tainele vor fi cercetate”, adica vor fi puse la incercare cele ascunse in piepturi, iar binele si raul din inimi se vor arata pe chipuri, dupa cum a spus Allah Preainaltul: „In Ziua in care unele chipuri se vor albi, iar altele se vor innegri.” In aceasta lume, multe lucruri raman ascunse si nu se arata deschis oamenilor. In Ziua Invierii, insa, se va arata dreptatea celor drepti si nelegiuirea celor nelegiuiti, iar lucrurile vor deveni vadite. „Atunci, el nu va avea nici putere”, de la sine, cu care sa se apere, „nici ajutor” din afara, prin care sa biruiasca. Acest juramant priveste, asadar, oamenii care faptuiesc, atat in timpul faptelor lor, cat si la rasplatirea lor.

Apoi a facut un al doilea juramant asupra adevarului Coranului, spunand: „Jur pe cerul care trimite ploaia din nou si pe pamantul care se despică!” Cerul

⁸⁷ Nota editiei engleze: termenul arab najm, redat aici prin „stea”, poate desemna un corp ceresc, inclusiv o planeta.

readuce ploaia in fiecare an, iar pamantul se despica pentru a face sa creasca plantele, prin care traiesc oamenii si animalele. De asemenea, cerul aduce din nou, in fiecare clipa, cele randuite si hotararile dumnezeiesti, iar pamantul se despica pentru iesirea mortilor. „Cu adevarat, acesta”, adica acest Coran, „este un cuvânt care desparte adevarul de fals”, un adevar limpede si vadit. „Si nu este o gluma”, ci este un lucru serios. El este cuvântul care desparte gruparile si parerile si prin care sunt solutionate neintelegerile.

„Ei”, adica cei care il socotesc mincinos pe Trimis, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra lui, si tagaduiesc Coranul, „urzesc un viclesug”, ca sa respinga prin uneltirea lor adevarul si sa intareasca falsul, „iar Eu urzesc un plan”, ca sa fac sa se arate adevarul, chiar daca necredinciosilor nu le place, si sa resping falsul pe care l-au adus. Astfel se poate sti cine va birui: omul este prea slab si prea neinsemnat ca sa-L invinga prin uneltirea sa pe Cel Atotputernic, Cel Atotstiutor. „Da-le, asadar, ragaz necredinciosilor! Mai lasa-le putin ragaz!” Ei vor afla sfarsitul faptelor lor atunci cand pedeapsa se va abate asupra lor. S-a incheiat explicatia acestei sure. Lauda lui Allah, Domnul lumilor!⁸⁸

⁸⁸ Nota editiei arabe: manuscrisul B are aici „vor face”, in loc de „vor afla”, formularea textului de baza.

Sura al Ala

VERSETELE 1 LA 19

Numita si Sabbih. Revelata la Mecca

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator.

Versetele 1 la 19

سَبِّحْ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى ﴿١﴾ الَّذِي خَلَقَ فَسَوَّى ﴿٢﴾ وَالَّذِي قَدَّرَ
فَهَدَى ﴿٣﴾ وَالَّذِي أَخْرَجَ الْمَرْعَى ﴿٤﴾ فَجَعَلَهُ غُثَاءً أَحْوَى ﴿٥﴾
سُنُقَرُكَ فَلَا تَنْسَى ﴿٦﴾ إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ إِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ وَمَا يَخْفَى ﴿٧﴾
وَنُيْسِرُكَ لِلْيُسْرَى ﴿٨﴾ فَذَكَرْ إِنَّ نَفْعَ الذِّكْرِى ﴿٩﴾ سَيَذَكَّرُ مَنْ
يَخْشَى ﴿١٠﴾ وَتَجَنَّبْهَا الْأَشْقَى ﴿١١﴾ الَّذِي يَصْلَى النَّارَ
الْكُبْرَى ﴿١٢﴾ ثُمَّ لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحْيَى ﴿١٣﴾ قَدْ أَفْلَحَ مَنْ
تَزَكَّى ﴿١٤﴾ وَذَكَرَ اسْمَ رَبِّهِ فَصَلَّى ﴿١٥﴾ بَلْ تُؤْثِرُونَ الْحَيَاةَ
الدُّنْيَا ﴿١٦﴾ وَالْآخِرَةَ خَيْرَ وَأَبْقَى ﴿١٧﴾ إِنَّ هَذَا لَفِي الصُّحُفِ
الْأُولَى ﴿١٨﴾ صُحُفِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى ﴿١٩﴾

1. Preamareste Numele Domnului tau, Cel Preainalt, 2. Care a creat si a dat o infatisare desavarsita, 3. Care a randuit si a calauzit, 4. Care a facut sa rasara pasunea, 5. apoi a prefacut-o in resturi uscate, intunecate! 6. Noi te vom face sa reciti, iar tu nu vei uita, 7. decat ceea ce Allah vointe. El stie ceea ce este vadit si ceea ce este ascuns. 8. Si Noi te vom indruma spre ceea ce este usor. 9. Asadar, povatuiește, daca povata este de folos! 10. Cel care se teme va lua aminte, 11. iar cel mai nefericit o va ocoli, 12. cel care va arde in Focul cel mare, 13. apoi nici nu va muri in el, nici nu va trai. 14. A izbandit cel care s-a curatit, 15. a pomenit Numele Domnului sau si a implinit rugaciunea. 16. Insa voi preferati viata aceasta, 17. desi Viata de Apoi este mai buna si mai

trainica. 18. Cu adevarat, aceasta se afla in scripturile de odinioara, 19. in scripturile lui Ibrahim si Musa.

Allah Preainaltul porunceste preamarirea Sa, care cuprinde pomenirea Lui, adorarea Lui, supunerea inaintea slavei Sale si smerenia inaintea maretiei Sale. Aceasta preamarire trebuie sa fie potrivita maretiei lui Allah Preainaltul: sa fie pomenite Numele Sale cele frumoase, mai presus de orice alt nume, fiecare cu intelesul sau maret si slavit, si sa fie pomenite faptele Sale. Printre acestea se afla faptul ca El a creat fapturile si le-a dat o infatisare desavarsita, adica le-a intocmit temeinic si le-a creat in cel mai bun chip. „Care a randuit”, printr-o randuiala pe care o urmeaza toate cele randuite, „si a calauzit” toate fapturile spre aceasta. Aceasta este calauzirea generala, al carei inteles este ca El a calauzit fiecare faptura spre ceea ce ii este de folos.

El pomeneste aici si binefacerile Sale din aceasta lume. De aceea a spus: „Care a facut sa rasara pasunea”, adica a coborat apa din cer si, prin ea, a facut sa creasca felurite plante si iarba multa, de care s-au bucurat oamenii, animalele domestice si toate vietuitoarele. Apoi, dupa ce vegetatia si-a incheiat perioada de prospetime care i-a fost randuita, plantele s-au ofilit si iarba s-a uscat. „Apoi a prefacut-o in resturi uscate, intunecate”, adica negre, facand-o maruntita si putrezita.

El pomeneste aici si binefacerile Sale religioase. De aceea a aratat binefacerea temeliei si a izvorului lor, Coranul, spunand: „Noi te vom face sa reciti, iar tu nu vei uita”, adica vom pastra ceea ce ti-am revelat din Carte si il vom aseza in inima ta, astfel incat sa nu uiti nimic din el. Aceasta este o mare veste buna de la Allah pentru robul si Trimisul Sau, Muhammad, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra lui: Allah il va invata o stiinta pe care nu o va uita, „decat ceea ce Allah voieste”, dintre lucrurile pe care intelepciunea Sa cere sa le faca uitate, pentru un folos si o intelepciune desavarsita. „El stie ceea ce este vadit si ceea ce este ascuns.” Printre acestea se afla si faptul ca El stie ce le este de folos robilor Sai; de aceea legiuieste ceea ce voieste si hotaraste ceea ce doreste.

„Si Noi te vom indruma spre ceea ce este usor.” Aceasta este o alta veste buna: Allah ii usureaza Trimisului Sau, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra lui, calea spre ceea ce este usor in toate treburile sale si face ca Legea si religia Sa sa fie usoare.

„Asadar, povatuieste” prin Legea lui Allah si prin versetele Sale, „daca povata este de folos”, adica atat timp cat povata este primita si indemnul este ascultat, fie ca prin ea se obtine tot ceea ce se urmareste, fie numai o parte. Sensul implicit al versetului este ca, daca povata nu aduce folos, ci sporeste raul sau micsoreaza binele, ea nu este poruncita, ci interzisa. In privinta povetelor, oamenii se impart in doua categorii: cei care trag folos si cei care nu trag folos.

Pe cei care trag folos i-a mentionat prin cuvantul Lui: „Cel care se teme va lua aminte”, adica cel care se teme de Allah. Teama de Allah Preainaltul si cunoasterea faptului ca El rasplateste faptele il fac pe rob sa se opreasca de la ceea ce Allah uraste si sa se straduiasca sa savarseasca binele.

Pe cei care nu trag folos i-a mentionat prin cuvintele Lui: „Iar cel mai nefericit o va ocoli, cel care va arde in Focul cel mare”, adica focul aprins care ajunge pana la inimi. „Apoi nici nu va muri in el, nici nu va trai”, adica va fi chinuit cu o pedeapsa dureroasa, fara odihna si fara ragaz, pana cand isi va dori moartea, dar nu o va dobandi. Allah Preainaltul a spus: „Nu se va hotari asupra lor sa moara si nu li se va usura nimic din pedeapsa lui.”

„A izbandit cel care s-a curatit”, adica a castigat si a avut izbanda cel care si-a curatit sufletul si l-a ferit de asocierea de partasi lui Allah, de nedreptate si de purtarile rele. „A pomenit Numele Domnului sau si a implinit rugaciunea”, adica pomenirea lui Allah i-a devenit o insusire si i-a patruns inima, facandu-l sa lucreze ceea ce Il multumeste pe Allah, mai ales rugaciunea, care este masura credintei. Acesta este intelesul acestui verset nobil. Cat despre cel care a explicat „s-a curatit” prin plata zakat al-fitr, iar „a pomenit Numele Domnului sau si a implinit rugaciunea” prin rugaciunea de Eid, aceasta explicatie intra in sensul cuvintelor si reprezinta unele dintre cazurile lor particulare, insa nu este singurul inteles.

„Insa voi preferati viata aceasta”, adica o puneti inaintea Vietii de Apoi si alegeti placerile ei, imputinate, tulburate si trecatoare, in locul Vietii de Apoi. „Desi Viata de Apoi este mai buna si mai trainica”: este mai buna decat aceasta lume in toate insusirile dorite si „mai trainica”, deoarece este un salas al vesniciei, al dainuirii si al curatiei, pe cand aceasta lume este un salas al pieirii. Dreptcredinciosul intelept nu alege ceea ce este mai josnic in locul a ceea ce este mai bun si nu alege placerea unei clipe cu pretul unei suferinte vesnice. Iubirea acestei lumi si preferarea ei inaintea Vietii de Apoi sunt radacina oricarui pacat.

„Cu adevarat, aceasta”, adica poruncile bune si vestile vrednice de incuviintare care v-au fost mentionate in aceasta sura binecuvantata, „se afla in scripturile de odinioara, in scripturile lui Ibrahim si Musa”, cei mai nobili dintre trimisi dupa Muhammad, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra lui si asupra lor toti. Aceste porunci se afla in fiecare Lege revelata, deoarece urmaresc binele in ambele lumi si sunt folositoare in orice timp si in orice loc. S-a incheiat. Lauda lui Allah!

Sura al Ghashiyah

VERSETELE 1 LA 26

Revelata la Mecca

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator.

Versetele 1 la 16

هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْغَاشِيَةِ ﴿١﴾ وَجُوهُ يُومَدُ خَشَعَةً ﴿٢﴾ عَامِلَةٌ
نَاصِبَةٌ ﴿٣﴾ تَصَلَّى نَارًا حَامِيَةً ﴿٤﴾ تُسْقَى مِنْ عَيْنٍ عَائِنَةٍ ﴿٥﴾ لَيْسَ لَهُمْ
طَعَامٌ إِلَّا مِنْ ضَرِيحٍ ﴿٦﴾ لَا يُسْمِنُ وَلَا يُغْنِي مِنْ جُوعٍ ﴿٧﴾ وَجُوهُ يُومَدُ
نَاعِمَةٌ ﴿٨﴾ لَسَعِيهَا رَاضِيَةٌ ﴿٩﴾ فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ ﴿١٠﴾ لَا تَسْمَعُ فِيهَا
لُغِيَّةً ﴿١١﴾ فِيهَا عَيْنٌ جَارِيَةٌ ﴿١٢﴾ فِيهَا سُرُرٌ مَرْفُوعَةٌ ﴿١٣﴾ وَأَنْكَوَابٌ
مَوْضُوعَةٌ ﴿١٤﴾ وَنَمَارِقُ مَصْفُوفَةٌ ﴿١٥﴾ وَزَرَابِيُّ مَبْثُوثَةٌ ﴿١٦﴾

1. Ti-a ajuns oare vestea Celei care acopera totul? 2. Unele chipuri vor fi in Ziua aceea umilite, 3. trudite si ostenite, 4. arzand intr-un Foc fierbinte, 5. adapate dintr-un izvor clocotitor. 6. Ei nu vor avea alta hrana decat planta spinoasa numita dari, 7. care nici nu ingrasa, nici nu potolestea foamea. 8. Alte chipuri vor fi in Ziua aceea pline de desfatate, 9. multumite de straduinta lor, 10. intr-o Gradina inalta. 11. Acolo nu vei auzi vorbe desarte. 12. In ea se afla un izvor curgator. 13. In ea se afla paturi inaltate, 14. Si cupe asezate, 15. Si perne randuite, 16. Si covoare asternute.

Allah Preainaltul aminteste starile Zilei Invierii si grozaviile ei coplesitoare, care vor cuprinde faptele prin asprimea lor. Oamenii vor fi rasplatiti pentru faptele lor si se vor desparti in doua grupuri: un grup in Paradis si un grup in Focul aprins. El a vestit starea ambelor grupuri.

Despre locuitorii Focului a spus: „In Ziua aceea, unele fete”, adica in Ziua Invierii, vor fi „umilite”, din pricina injosirii, a rusinii si a dezonoarei; „trudite si ostenite”, adica obosite de chin, tarate pe fete, iar focul le va acoperi

chipurile. Este posibila si intelegerea ca vorbele Sale „Unele chipuri vor fi in Ziua aceea umilite, trudite si ostenite” se refera la viata lumeasca: ei savarseau acte de adorare si fapte, dar, fiindca le lipsea conditia acestora, anume credinta, ele vor deveni in Ziua Invierii pulbere risipita.

Totusi, desi aceasta posibilitate este corecta ca inteles, contextul nu o indica. Interpretarea corecta, de care suntem siguri, este prima, deoarece afirmatia este legata de un timp precis, Ziua Invierii; de asemenea, aici se urmareste descrierea locuitorilor Focului in general, pe cand aceasta a doua posibilitate se refera numai la o mica parte dintre ei. In plus, pasajul descrie starea oamenilor atunci cand ii va cuprinde Evenimentul Coplesitor, fara sa trateze starile lor din viata lumeasca.

Cuvintele Sale „Arzand intr-un Foc fierbinte” insemna un foc cu o caldura foarte puternica, ce ii inconjoara din toate partile. „Adapate dintr-un izvor clocotitor”, adica extrem de fierbinte: „Iar daca vor cere ajutor, li se va da ca ajutor o apa asemenea metalului topit, care le va arde fetele” [Al-Kahf 18:29]. Aceasta este bautura lor. Cat despre hrana lor: „Ei nu vor avea alta hrana decat planta spinoasa numita dari, care nici nu ingrasa, nici nu potoleste foamea”. Aceasta deoarece prin hrana se urmareste unul dintre doua lucruri: fie sa potoleasca foamea celui care o mananca si sa-i inlature durerea, fie sa-i hraneasca trupul, ferindu-l de slabire. Aceasta hrana nu face niciunul dintre cele doua lucruri, ci este o hrana extrem de amara, urat mirositoare si josnica. Ii cerem lui Allah sa ne fereasca!

Cat despre oamenii binelui, fetele lor vor fi in Ziua Invierii „pline de desftare”: prospectimea placerilor ii va cuprinde, trupurile lor vor straluci de aceasta prospectime, chipurile le vor fi luminoase si vor fi nespuse de bucurosi. „De straduinta lor”, adica de faptele bune si de binefacerile fata de robii lui Allah pe care le-au savarsit in viata lumeasca, vor fi „multumite”, fiindca vor gasi rasplata pastrata si inmultita. Vor lauda urmarile acestei stradanii si vor dobandi tot ceea ce isi doresc. Aceasta se va petrece deoarece ei se vor afla „intr-o gradina” care cuprinde toate felurile de placeri, „inalta” atat prin locul ei, cat si prin locuintele sale. Locul ei este in cele mai inalte inaltime, iar locuintele ei sunt salasuri inalte, cu incaperi peste care sunt construite alte incaperi. De acolo vor privi darurile de cinste pe care Allah li le-a pregatit. „Roadele ei sunt aproape” [Al-Haqqah 69:23], adica are din belsug fructe delicioase, frumoase si usor de cules. Ei le vor putea lua in orice stare s-ar afla, fara sa fie nevoiti sa urce intr-un pom si fara sa existe vreun fruct la care sa nu poata ajunge.

„In ea”, adica in Paradis, „nu vei auzi vorba desarta”: niciun cuvnt zadarnic sau neadevarat, cu atat mai putin vorbire interzisa. Dimpotriva, toate cuvintele

lor vor fi frumoase si folositoare, cuprinzand pomenirea lui Allah si a binefacerilor Sale neinterupte asupra lor, precum si buna purtare intre cei care traiesc impreuna, ceea ce bucura inimile si largeste piepturile.

„In ea se afla un izvor curgator”. Aici, cuvantul „izvor” desemneaza felul acestora: in ea se afla izvoare curgatoare, pe care ei le fac sa tasneasca si le indreapta cum vor si oriunde doresc. „In ea se afla paturi inaltate”. Paturile sunt locurile ridicate pe care stau, inalte atat prin ele insele, cat si prin asternuturile moi si confortabile asezate pe ele. „Si cupe asezate”, adica vase pline cu felurite bauturi delicioase, puse inaintea lor, pregatite pentru ei si aflate la indemana si la alegerea lor; baietii vesnic tineri vor umbla printre ei cu acestea. „Si perne randuite”, adica perne din matase, brocart si alte materiale pe care numai Allah le cunoaste. Ele vor fi randuite pentru a se aseza si a se rezema pe ele, iar ei vor fi scutiti de a le pune ori de a le randui singuri. „Si covoare asternute”; acestea sunt covoare frumoase, rasandite astfel incat sa umple locurile unde stau, din toate partile.

Versetele 17 la 26

أَفَلَا يَنْظُرُونَ إِلَى الْإِبِلِ كَيْفَ خُلِقَتْ ﴿١٧﴾ وَإِلَى السَّمَاءِ كَيْفَ رُفِعَتْ ﴿١٨﴾ وَإِلَى الْجِبَالِ كَيْفَ نُصِبَتْ ﴿١٩﴾ وَإِلَى الْأَرْضِ كَيْفَ سُطِحَتْ ﴿٢٠﴾ فَذَكَرْ إِنَّمَا أَنْتَ مُذَكَّرٌ ﴿٢١﴾ لَسْتَ عَلَيْهِمْ بِمُصَيِّرٍ ﴿٢٢﴾ إِلَّا مَنْ تَوَلَّى وَكَفَرَ ﴿٢٣﴾ فَيُعَذِّبُهُ اللَّهُ الْعَذَابَ الْأَكْبَرَ ﴿٢٤﴾ إِنَّ إِلَيْنَا إِيَابَهُمْ ﴿٢٥﴾ ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا حِسَابَهُمْ ﴿٢٦﴾

17. Oare nu privesc ei la camile, cum au fost create, 18. Si la cer, cum a fost inaltat, 19. Si la munti, cum au fost asezati, 20. Si la pamant, cum a fost intins? 21. Asadar, adu-le aminte! Tu esti doar unul care aduce aminte. 22. Nu esti stapanitor asupra lor. 23. Insa pe cel care se intoarce si nu crede, 24. Allah il va pedepsi cu pedeapsa cea mai mare. 25. Intr-adevar, la Noi este intoarcerea lor, 26. Apoi Noua Ne revine socoteala lor.

Allah Preainaltul ii indeamna pe cei care nu-l cred pe Trimis, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra lui, precum si pe ceilalti oameni, sa cugete la fapturile lui Allah care dovedesc unicitatea Sa: „Oare nu privesc ei la camile,

cum au fost create?”. Oare nu privesc la crearea lor minunata si la felul in care Allah le-a supus robilor, pentru numeroasele foloase de care au nevoie?⁸⁹

„Si la munti, cum au fost asezati”, intr-o infatisare uimitoare, prin care pamantul a dobandit stabilitate si este ferit de tulburare; Allah a asezat in ei atatea foloase marete. „Si la pamant, cum a fost intins?”, adica a fost desfasurat pe o intindere larga si facut cat se poate de lesnicios, pentru ca robii sa se aseze pe suprafata lui, sa-l poata ara, sa planteze in el, sa construiasca si sa strabata drumurile sale.

Sa stii ca intinderea pamantului nu contrazice faptul ca este o sfera rotunda, inconjurata din toate partile de sferele ceresti, asa cum dovedesc textele transmise, ratiunea, simturile si observatia. Acest lucru este mentionat si cunoscut de multi oameni, mai ales in aceste vremuri, cand oamenii au ajuns sa cunoasca cea mai mare parte a regiunilor sale prin mijloacele pe care Allah li le-a dat si care apropie ceea ce este departe. Intinderea ar contrazice numai forma sferica a unui corp foarte mic, care, daca ar fi aplatizat, nu ar mai avea o rotunjime vrednica de amintit. Cat despre corpul pamantului, care este foarte mare si intins, el poate fi sferic si totodata intins; cele doua lucruri nu se contrazic, asa cum stiu cei priceputi.

„Asadar, adu-le aminte! Tu esti doar unul care aduce aminte”, adica aminteste-le oamenilor, povatuieste-i, avertizeaza-i si vesteste-le bucurie, fiindca tu ai fost trimis sa chemi fapturile la Allah si sa le aduci aminte. Nu ai fost trimis ca stapanitor care sa-i constranga, nici ca insarcinat cu faptele lor. Daca ai implinit ceea ce iti revine, nu ai nicio vina dupa aceea. Este asemenea cuvintelor Sale: „Tu nu esti un constrangator asupra lor. Asadar, adu aminte prin Coran celui care se teme de amenintarea Mea!” [Qaf 50:45].

Cuvintele Sale „Insa pe cel care se intoarce si nu crede” se refera la cel care se intoarce de la ascultare si nu crede in Allah. „Allah il va pedepsi cu pedeapsa cea mai mare”, adica pedeapsa aspra si neincetata.

„Intr-adevar, la Noi este intoarcerea lor”, adica intoarcerea fapturilor si adunarea lor in Ziua Invierii. „Apoi Noua Ne revine socoteala lor” pentru binele si raul pe care le-au savarsit.

Lauda lui Allah, Stapanul lumilor!

⁸⁹ Nota editiei arabe: in niciunul dintre cele doua manuscrise autorul nu a comentat separat versetul „Si la cer, cum a fost inaltat” (88:18).

Sura al Fajr

VERSETELE 1 LA 30

Revelata la Mecca

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator.

Versetele 1 la 5

وَالْفَجْرِ ﴿١﴾ وَلَيَالٍ عَشْرٍ ﴿٢﴾ وَالشَّفْعِ وَالْوَتْرِ ﴿٣﴾ وَاللَّيْلِ إِذَا يَسِرُ ﴿٤﴾ هَلْ فِي ذَلِكَ قَسَمٌ لِّذِي حِجْرِ ﴿٥﴾

1. Pe zori, 2. Si pe zece nopti, 3. Si pe cel par si pe cel impar,⁹⁰ 4. Si pe noapte, cand trece! 5. Oare se afla in acestea un jurament pentru cel inzestrat cu judecata?

Intelesul aparent este ca lucrul asupra caruia se depune juramantul este chiar cel prin care se jura. O asemenea folosire este ingaduita si intalnita atunci cand este vorba despre un lucru vadit si insemnat, cum este cazul aici. Allah Preainaltul a jurat pe zori, care reprezinta sfarsitul noptii si inceputul zilei, deoarece plecarea noptii si venirea zilei cuprind semne care arata desavarsirea puterii lui Allah Preainaltul si faptul ca El randuieste toate lucrurile, iar adorarea nu I se cuvine decat Lui. La ivirea zorilor are loc o rugaciune aleasa si mareata, pe care se cuvine ca Allah sa jure. De aceea a jurat dupa aceea pe cele zece nopti. Potrivit parerii corecte, acestea sunt ultimele zece nopti din Ramadan sau primele zece nopti din Dhu al-Hijjah. Sunt nopti care cuprind zile alese, in care au loc acte de adorare si fapte de apropiere de Allah care nu se intalnesc in altele.⁹¹

In cele zece nopti din Ramadan se afla Noaptea Hotararii, care este mai buna decat o mie de luni. In timpul zilelor lor se tine postul de la sfarsitul Ramadanului, unul dintre marii stalpi ai Islamului. In cele zece zile din Dhu al-

⁹⁰ Nota editiei engleze: potrivit unei interpretari mentionate de Ibn Ashur si de alti comentatori, „cel par” este a zecea zi din Dhu al-Hijjah, Ziua Jertfei, iar „cel impar” este a noua zi, Ziua de Arafah.

⁹¹ Nota editiei arabe: a se vedea Zad al-Maad de Ibn al-Qayyim, 1/56, despre compararea meritelor primelor zece zile din Dhu al-Hijjah si ale ultimelor zece nopti din Ramadan.

Hijjah are loc sederea la Arafah, in care Allah le daruieste robilor Sai o iertare ce-l intristeaza pe Satana. Satana nu a fost vazut mai umilit si mai alungat decat in Ziua de Arafah⁹², din pricina pogorarii ingerilor si a milei lui Allah asupra robilor Sai pe care le vede. In aceste zile se indeplinesc multe dintre riturile Hajjului si ale Umrei. Acestea sunt lucruri marete, vrednice ca Allah sa jure pe ele. „Si pe noapte, cand trece!”, adica atunci cand inainteaza si isi lasa intunericul asupra robilor, iar ei se linistesc, se odihnesc si isi gasesc tihna, prin mila si intelegciunea Lui, Preainaltul. „Oare se afla in acestea”, care au fost amintite, „un juramant pentru cel inzebrat cu judecata?”, adica pentru cel care are minte. Da, chiar si o parte dintre acestea este de ajuns pentru cel care are o inima sau isi pleaca urechea si este cu luare-aminte.

Versetele 6 la 14

أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِعَادٍ ﴿٦﴾ إِرَمَ ذَاتِ الْعِمَادِ ﴿٧﴾ الَّتِي لَمْ يُخْلَقْ
مِثْلُهَا فِي الْبَلَدِ ﴿٨﴾ وَثَمُودَ الَّذِينَ جَابُوا الصَّخِرَ بِالْوَادِ ﴿٩﴾ وَفِرْعَوْنَ ذِي
الْأَوْتَادِ ﴿١٠﴾ الَّذِينَ طَغَوْا فِي الْبَلَدِ ﴿١١﴾ فَأَكْثَرُوا فِيهَا
الْفُسَادَ ﴿١٢﴾ فَصَبَّ عَلَيْهِمْ رَبُّكَ سَوْطَ عَذَابٍ ﴿١٣﴾ إِنَّ رَبَّكَ
لَبَّالْمُرْصَادِ ﴿١٤﴾

6. Oare nu ai vazut ce a facut Domnul tau cu Ad, 7. Iram, cei cu stalpi, 8. Asemenea carora nu au fost creati altii in tinuturi, 9. Si cu Thamud, cei care au taiat stanca in vale, 10. Si cu Faraon, cel cu tarusi, 11. Care au intrecut masura in tinuturi 12. Si au inmultit stricaciunea in ele? 13. Atunci Domnul tau a revarsat asupra lor un bici de pedeapsa. 14. Cu adevarat, Domnul tau sta la panda.

Allah Preainaltul spune: „Oare nu ai vazut”, cu inima si cu intelegerea ta, „ce a facut” cu aceste neamuri razvratite: cu Ad, adica Iram, tribul cunoscut din Yemen, „cei cu stalpi”, adica cei cu mare putere, trufie si tiranie? „Asemenea carora nu au fost creati altii in tinuturi”, adica in toate tinuturile, in privinta puterii si a tariei. Este asa cum le-a spus profetul lor, Hud, pacea fie asupra lui: „Si amintiti-va ca El v-a facut urmasi dupa neamul lui Nuh si v-a sporit puterea

⁹² Nota editiei arabe: relatarea despre Satana in Ziua de Arafah este consemnata de Malik in al-Muwatta, Cartea Hajjului, capitolul Jami al-Hajj, si, prin el, de Abd ar-Razzaq (nr. 8832), ca relatare mursal de la Talhah ibn Ubayd Allah ibn Kurayz (numele este prescurtat in nota araba), adica fara mentionarea companionului in lantul transmiterii.

trupului. Asadar, amintiti-va de binefacerile lui Allah, poate ca veti izbandi!” [Al-Araf 7:69].

„Si cu Thamud, cei care au taiat stanca in vale”, adica in valea al-Qura. Prin puterea lor, ei au taiat stancile si si-au facut locuinte in ele. „Si cu Faraon, cel cu tarusi”, adica stapanul ostasilor care i-au intarit domnia asa cum tarusii intaresc ceea ce se doreste a fi sustinut prin ei. „Care au intrecut masura in tinuturi”; aceasta descriere se refera la Ad, Thamud, Faraon si la cei care le-au urmat calea. Ei au intrecut masura in tinuturile lui Allah si i-au vatamat pe robii lui Allah in religia si in viata lor lumeasca. De aceea a spus: „Si au inmultit stricaciunea in ele”, adica savarsirea necredintei si a ramurilor ei dintre feluritele pacate, precum si stradania de a lupta impotriva trimisilor si de a-i abate pe oameni de la calea lui Allah. Cand au ajuns la un grad de razvratire care le-a atras pieirea, Allah a trimis asupra lor o parte din pedeapsa Sa si un bici de chin. „Cu adevarat, Domnul tau sta la panda” fata de cel care nu-L asculta. El ii da un scurt ragaz, apoi il apuca asa cum apuca Cel Atotputernic, Cel Atotstapanitor.

Versetele 15 la 20

فَأَمَّا الْإِنْسَانُ إِذَا مَا ابْتَلَاهُ رَبُّهُ فَأَكْرَمَهُ وَنَعَّمَهُ فَيَقُولُ رَبِّي أَكْرَمَنِ ﴿١٥﴾
وَأَمَّا إِذَا مَا ابْتَلَاهُ فَقَدَرَ عَلَيْهِ رِزْقَهُ فَيَقُولُ رَبِّي أَهْنَنِ ﴿١٦﴾ كَلَّا بَلْ لَا
تُكْرِمُونَ الْيَتِيمَ ﴿١٧﴾ وَلَا تَحَاضُّونَ عَلَى طَعَامِ الْمَسْكِينِ ﴿١٨﴾ وَتَأْكُلُونَ
الْثَرَاثَ أَكْلًا لَّمًّا ﴿١٩﴾ وَتُحِبُّونَ أَمْوَالَ حُبًّا جَمًّا ﴿٢٠﴾

15. Cat despre om, atunci cand Domnul sau il pune la incercare, il cinsteste si-i daruieste belsug, el spune: „Domnul meu m-a cinstit!” **16.** Dar cand il pune la incercare si-i micsoreaza mijloacele de trai, el spune: „Domnul meu m-a injosit!” **17.** Nicidecum! Dimpotriva, voi nu-l cinstiti pe orfan, **18.** Si nu va indemnati unii pe altii sa-l hraniti pe sarman, **19.** Si mancati mostenirea, inghitind-o in intregime,⁹³ **20.** Si iubiti averea cu o dragoste mare.

Allah Preainaltul vesteste despre firea omului, asa cum este ea: el este nestiutor, nedrept si nu cunoaste urmarile. El socoteste ca starea in care se afla va continua si nu se va schimba. Crede ca faptul ca Allah il cinsteste in viata

⁹³ Nota editiei engleze: az-Zamakhshari si al-Baghawi explica faptul ca mostenitorii de sex masculin pastrau intreaga avere pentru ei, lipsindu-i de partea lor pe ceilalti indreptatiti, precum femeile si orfanii; aceasta era o nedreptate grava.

lumeasca si revarsa binefaceri asupra lui arata ca este cinstit si apropiat de El. Iar daca „ii micsoreaza mijloacele de trai”, adica i le restrange astfel incat are numai cat ii ajunge, fara sa-i prisoseasca, el crede ca aceasta este o injosire din partea lui Allah. Allah respinge aceasta socoteala spunand: „Nicidecum!”. Nu oricine primeste de la Mine binefaceri in aceasta lume este cinstit la Mine si nu oricine caruia i-am restrans mijloacele de trai este injosit la Mine. Bogatia si saracia, belsugul si stramtorarea sunt o incercare si o testare din partea lui Allah pentru robii Sai, ca sa vada cine va raspunde prin recunostinta si rabdare, pentru a-i darui o rasplata imbelsugata, si cine nu va face aceasta, pentru a-l trece prin chinul cel greu.

De asemenea, faptul ca preocuparea robului se opreste numai la dorintele sale arata o slabiciune a ravnei. De aceea, Allah i-a muștrat pentru lipsa lor de grija fata de starea fapturilor nevoiase, spunand: „Nicidecum! Dimpotriva, voi nu-l cinstiti pe orfan”, care si-a pierdut tatal si pe cel care ii castiga traiul si are nevoie sa-i fie mangaiata inima si sa fie tratat cu bunatate. Voi nu-l cinstiti, ci il injositi. Aceasta arata lipsa milei din inimile voastre si lipsa dorintei de a face bine. „Si nu va indemnati unii pe altii sa-l hraniti pe sarman”, adica nu va incurajati reciproc sa-i hraniti pe cei nevoiasi, dintre saraci si sarmani. Aceasta se intampla din pricina zgarceniei fata de bunurile lumesti si a iubirii puternice pentru ele, care s-a statornicit in inimi.

De aceea a spus: „Si mancati mostenirea”, adica averea lasata in urma, „inghitind-o in intregime”, cu lacomie, fara sa lasati nimic din ea. „Si iubiti averea cu o dragoste mare”, adica foarte puternica. Aceasta este asemenea cuvintelor Sale: „Dar voi alegeti viata lumeasca, desi Viata de Apoi este mai buna si mai dainuitoare” [Al-Ala 87:16-17] si: „Nicidecum! Dimpotriva, voi iubiti viata grabnica si lasati deoparte Viata de Apoi” [Al-Qiyamah 75:20-21].

Versetele 21 la 30

كَلَّا إِذَا دُكَّتِ الْأَرْضُ دَكًّا دَكًّا ﴿٢١﴾ وَجَاءَ رَبُّكَ وَالْمَلَكُ صَفًّا
 صَفًّا ﴿٢٢﴾ وَجَاءَ يَوْمَئِذٍ بِجَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ يَتَذَكَّرُ الْإِنْسَانُ وَأَنَّى لَهُ
 الذِّكْرَى ﴿٢٣﴾ يَقُولُ يَلِيْتَنِي قَدِمْتُ لِحَيَاتِي ﴿٢٤﴾ فَيَوْمَئِذٍ لَا يُعَذِّبُ
 عَذَابُهُ أَحَدًا ﴿٢٥﴾ وَلَا يُوثِقُ وَثَاقُهُ أَحَدًا ﴿٢٦﴾ يَأْتِيهَا النَّفْسُ
 الْمُطْمَئِنَّةُ ﴿٢٧﴾ أَرْجِعِي إِلَىٰ رَبِّكَ رَاضِيَةً مُّرْضِيَةً ﴿٢٨﴾ فَأَدْخُلِي فِي
 عَبْدِي ﴿٢٩﴾ وَأَدْخُلِي جَنَّتِي ﴿٣٠﴾

21. Nicidecum! Cand pamantul va fi sfaramat, lovitura dupa lovitura, 22. Si va veni Domnul tau, iar ingerii vor fi rand dupa rand, 23. Si in Ziua aceea va fi adus Iadul, atunci omul isi va aduce aminte; dar la ce-i va mai folosi aducerea-aminte? 24. Va spune: „O, de-as fi trimis ceva inainte pentru viata mea!” 25. In Ziua aceea nimeni nu va pedepsi asemenea pedepsei Lui 26. Si nimeni nu va lega asemenea legarii Lui. 27. O, tu, suflet linistit, 28. Intoarce-te la Domnul tau, multumit si primit cu multumire! 29. Intra printre robii Mei 30. Si intra in Paradisul Meu!

„Nicidecum!”, adica nu tot ceea ce iubiti dintre averi si placerile pentru care va intreceti unii cu altii va ramane pentru voi. Inaintea voastra se afla o zi mareata si o spaima cumplita, in care pamantul, muntii si tot ceea ce se afla pe ei vor fi sfaramate, pana cand pamantul va deveni o campie neteda, fara adancituri si fara ridicaturi. Allah va veni in umbre de nori pentru a judeca intre robii Sai, iar toti ingerii cei nobili, locuitorii cerurilor, vor veni „rand dupa rand”: ingerii fiecarui cer vor veni intr-un rand si vor inconjura fapturile aflate sub ei. Aceste randuri sunt randuri de supunere si smerenie inaintea Imparatului, Cel Atotstapanitor. „Si in Ziua aceea va fi adus Iadul”, condus de ingeri cu lanturi. Cand se vor petrece aceste lucruri, „atunci omul isi va aduce aminte” de binele si raul pe care le-a trimis inainte. „Dar la ce-i va mai folosi aducerea-aminte?”: timpul ei va fi trecut si prilejul ei se va fi dus. Atunci, plin de regret pentru neglijenta sa fata de Allah, „va spune: O, de-as fi trimis ceva inainte pentru viata mea!”, adica o fapta buna pentru viata mea vesnica si nepieritoare. Este asemenea cuvintelor Sale: „Va spune: O, de-as fi urmat o cale impreuna cu Trimisul! Vai mie! De nu l-as fi luat pe cutare drept prieten apropiat!” [Al-Furqan 25:27-28]. Aceasta dovedeste ca viata pe care trebuie sa

ne straduim sa o dobandim, sa o desavarsim si sa-i intregim desfatarile este viata din salasul statorniciei, fiindca acela este salasul vesniciei si al dainuirii.

„In Ziua aceea nimeni nu va pedepsi asemenea pedepsei Lui” pe cel care a neglijat acea Zi si a uitat sa lucreze pentru ea. „Si nimeni nu va lega asemenea legarii Lui”: ei vor fi legati in lanturi de foc, tarati pe fete in apa clocotita, apoi arsi in Foc. Aceasta este rasplata nelegiuitilor.

Cat despre cel care a crezut in Allah, si-a gasit linistea in El si i-a crezut pe trimisii Sai, lui i se va spune: „O, tu, suflet linistit”, linistit prin pomenirea lui Allah, odihnit in iubirea Lui si care si-a gasit bucuria in El, „intoarce-te la Domnul tau”, Cel care te-a crescut prin binefacerile Sale si a revarsat asupra ta bunatatea Sa, prin care ai devenit unul dintre cei apropiati si iubiti de El, „multumit si primit cu multumire”: multumit de Allah si de rasplata cu care te-a cinstit, iar Allah multumit de tine. „Intra printre robii Mei si intra in Paradisul Meu!” Aceste cuvinte ii sunt adresate sufletului in Ziua Invierii si ii sunt adresate si in timpul agoniei si al mortii.

Lauda lui Allah, Stapanul lumilor!

Sura al Balad

VERSETELE 1 LA 20

Numita si La uqsim. Revelata la Mecca

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator.

Versetele 1 la 20

لَا أُقْسِمُ بِهَذَا الْبَلَدِ ﴿١﴾ وَأَنْتَ حِلٌّ بِهَذَا الْبَلَدِ ﴿٢﴾ وَوَالِدٍ وَمَا
وَلَدَ ﴿٣﴾ لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي كَبَدٍ ﴿٤﴾ أَيْحَسِبُ أَنْ لَنْ يَقْدَرَ عَلَيْهِ
أَحَدٌ ﴿٥﴾ يَقُولُ أَهْلَكْتُ مَالًا لُبَدًا ﴿٦﴾ أَيْحَسِبُ أَنْ لَمْ يَرْمِهِ أَحَدٌ ﴿٧﴾
أَلَمْ نَجْعَلْ لَهُ عَيْنَيْنِ ﴿٨﴾ وَلِسَانًا وَشَفَتَيْنِ ﴿٩﴾ وَهَدَيْنَاهُ النَّجْدَيْنِ ﴿١٠﴾
فَلَا اقْتَحَمَ الْعَقَبَةَ ﴿١١﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْعَقَبَةُ ﴿١٢﴾ فَكُّ رَقَبَةٍ ﴿١٣﴾
أَوْ إِطْعَمٌ فِي يَوْمٍ ذِي مَسْغَبَةٍ ﴿١٤﴾ يَتِيمًا ذَا مَقْرَبَةٍ ﴿١٥﴾ أَوْ مِسْكِينًا
ذَا مَتْرَبَةٍ ﴿١٦﴾ ثُمَّ كَانَ مِنَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ وَتَوَاصَوْا
بِالْمَرْحَمَةِ ﴿١٧﴾ أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ ﴿١٨﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا
هُمُ أَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ ﴿١٩﴾ عَلَيْهِمْ نَارٌ مُؤَصَّدَةٌ ﴿٢٠﴾

1. Jur pe aceasta cetate, 2. Iar tu salasluiesti in aceasta cetate, 3. Si pe parinte si pe ceea ce a nascut! 4. Cu adevarat, Noi l-am creat pe om in truda. 5. Oare socoteste ca nimeni nu va avea putere asupra lui? 6. El spune: „Am risipit avere multa!” 7. Oare socoteste ca nimeni nu l-a vazut? 8. Oare nu i-am dat doi ochi, 9. Si o limba si doua buze, 10. Si nu i-am aratat cele doua cai? 11. Dar el nu a strabatut urcusul greu. 12. Si ce te va face sa stii ce este urcusul greu? 13. Eliberarea unui rob 14. Sau hranirea, intr-o zi de foamete, 15. A unui orfan dintre rude 16. Sau a unui sarman lipit de pamant. 17. Apoi sa fie dintre cei care cred, se indeamna unii pe altii la rabdare si se indeamna unii

pe altii la mila. 18. Acestia sunt cei ai dreptei. 19. Iar cei care nu cred in semnele Noastre sunt cei ai stangii. 20. Asupra lor va fi un Foc inchis.

Allah Preainaltul jura pe „aceasta cetate” sigura, care este Mecca cea cinstita, cel mai ales dintre toate tinuturile, mai ales in timpul salasluirii Trimisului, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra lui, in ea. „Si pe parinte si pe ceea ce a nascut!”, adica pe Adam si pe urmasii lui.

Lucrul asupra caruia se depune juramantul este afirmatia Sa: „Cu adevarat, Noi l-am creat pe om in truda”. Este posibil ca prin aceasta sa se inteleaga greutatile pe care le indura si le infrunta in viata lumeasca, in viata dintre moarte si inviere si in Ziua martorilor. El trebuie sa se straduiasca sa savarseasca faptele care il vor elibera de aceste greutati si ii vor aduce bucurie si fericire neintrerupte. Daca nu va face astfel, va continua sa indure chinul cel aspru pentru totdeauna. Este posibila si intelegerea: Noi l-am creat pe om in cea mai buna alcatuire si cu o faptura puternica, astfel incat sa poata actiona si sa poata savarsi lucrari grele. Cu toate acestea, el nu l-a multumit lui Allah pentru aceasta mare binefacere, ci s-a trufit din pricina bunastarii si a indraznit impotriva Creatorului sau. Din nestiinta si nedreptate, a socotit ca aceasta stare ii va dainui si ca va avea o putere nestingherita, care nu-i va fi luata. De aceea a spus Allah Preainaltul: „Oare socoteste ca nimeni nu va avea putere asupra lui?”.

El intrece masura si se faleste cu averile pe care le-a cheltuit pentru poftele sale, spunand: „Am risipit avere multa!”, adica multa avere, gramadita una peste alta. Allah Preainaltul a numit cheltuirea pentru pofte si pacate o risipire care nimiceste averea, fiindca cel care cheltuiește nu trage niciun folos din ceea ce a cheltuit, iar din cheltuirea sa nu-i raman decat regretul, pierderea, oboseala si lipsa. El nu este asemenea celui care cheltuiește pentru multumirea lui Allah, pe calea binelui, fiindca acesta a facut negot cu Allah si a castigat de multe ori mai mult decat a cheltuit. Allah a spus, amenintandu-l pe cel care se faleste cu ceea ce a cheltuit pentru pofte: „Oare socoteste ca nimeni nu l-a vazut?”. Oare socoteste ca Allah nu-l vede in aceasta fapta si ca nu-i va cere socoteala pentru lucrurile mici si mari? Ba da, Allah l-a vazut, i-a pastrat faptele si i-a randuit pe scribii cei nobili sa scrie tot binele si raul pe care le-a savarsit.

Apoi i-a amintit binefacerile Sale, spunand: „Oare nu i-am dat doi ochi, si o limba si doua buze?”, pentru frumuseti, vedere, vorbire si celelalte foloase necesare pe care acestea le aduc. Acestea sunt binefacerile vietii lumesti. Apoi a amintit binefacerile religiei: „Si nu i-am aratat cele doua cai?”, adica drumul binelui si drumul raului. I-am aratat deosebirea dintre calauzire si ratacire si dintre calea dreapta si abatere. Aceste daruri imbelsugate cer robului sa

implineasca drepturile lui Allah, sa-I multumeasca pentru binefacerile Sale si sa nu se foloseasca de ele pentru a savarsi neascultari fata de Allah.

Insa acest om nu a facut astfel: „Dar el nu a strabatut urcusul greu”, adica nu a patruns pe el si nu l-a trecut, fiindca si-a urmat poftetele, iar acest urcus ii este greu.

Apoi a explicat acest urcus prin cuvintele Sale: „Eliberarea unui rob”, adica eliberarea lui din robie prin dezrobire sau ajutarea lui sa-si achite contractul de eliberare. Cu atat mai mult intra aici eliberarea captivului musulman aflat la necredinciosi. „Sau hranirea, intr-o zi de foamete”, adica de foamete cumplita, prin a da de mancare atunci cand oamenii au cea mai mare nevoie: „A unui orfan dintre rude”, unind astfel faptul ca este orfan, sarac si ruda; „sau a unui sarman lipit de pamant”, adica lipit de tarana din pricina nevoii si a lipsurilor.

„Apoi sa fie dintre cei care cred”, savarsind fapte bune; adica au crezut cu inimile lor in tot ceea ce trebuie crezut si au savarsit fapte bune cu madularele lor. Aici intra orice cuvant si orice fapta obligatorie sau recomandata. „Se indeamna unii pe altii la rabdare” in ascultarea de Allah, in ferirea de neascultarea fata de El si in indurarea hotararilor Sale dureroase. Ei se incurajeaza reciproc sa implineasca acestea si sa li se supuna, indeplinindu-le pe deplin, cu pieptul larg deschis si cu sufletul linistit. „Si se indeamna unii pe altii la mila” fata de fapturi, dand celor nevoiasi, invatandu-i pe cei nestiutori, implinind tot ceea ce le este necesar si ajutandu-i in treburile lor religioase si lumesti. De asemenea, fiecare sa iubeasca pentru ei ceea ce iubeste pentru sine si sa urasca pentru ei ceea ce uraste pentru sine.⁹⁴

„Acestia”, care au implinit aceste insusiri si carora Allah le-a dat izbanda sa strabata acest urcus, „sunt cei ai dreptei”, fiindca au indeplinit ceea ce Allah le-a poruncit dintre drepturile Sale si drepturile robilor Sai si au parasit ceea ce le-a interzis. Acesta este semnul fericirii si dovada ei.

„Iar cei care nu cred in semnele Noastre”, aruncand aceste lucruri in spatele lor, fara sa creada cele vestite de Allah si fara sa aiba credinta in El, fara sa savarseasca fapte bune si fara sa aiba mila de robii lui Allah, aceia „sunt cei ai stangii”. „Asupra lor va fi un Foc inchis”, adica incuiat, cu stalpi prelungi asezati in spatele usilor sale, ca acestea sa nu se deschida, astfel incat ei sa ramana in stramtorare, neliniste si chin.

Lauda lui Allah!

⁹⁴ Nota editiei arabe: in ambele manuscrise, autorul foloseste aici formularea „cei care cred si savarsesc fapte bune”. Cuvintele „savarsind fapte bune” au fost pastrate in explicatie; ele nu fac parte din textul versetului 90:17.

Sura ash Shams

VERSETELE 1 LA 15

Revelata la Mecca

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator.

Versetele 1 la 15

وَالشَّمْسِ وَضُحَاهَا ﴿١﴾ وَالْقَمَرِ إِذَا تَلَّهَا ﴿٢﴾ وَالنَّهَارِ إِذَا جَلَّهَا ﴿٣﴾
وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَاهَا ﴿٤﴾ وَالسَّمَاءِ وَمَا بَنَاهَا ﴿٥﴾ وَالْأَرْضِ وَمَا
طَحَّاهَا ﴿٦﴾ وَنَفْسٍ وَمَا سَوَّاهَا ﴿٧﴾ فَأَلْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا ﴿٨﴾ قَدْ
أَفْلَحَ مَنْ زَكَّاهَا ﴿٩﴾ وَقَدْ خَابَ مَنْ دَسَّاهَا ﴿١٠﴾ كَذَّبَتْ ثَمُودُ
بَطْنُوهَا ﴿١١﴾ إِذِ انْبَعَثَ أَشْقَاهَا ﴿١٢﴾ فَقَالَ لَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ نَاقَةَ اللَّهِ
وَسُقَاهَا ﴿١٣﴾ فَكَذَّبُوهُ فَعَقَرُوهَا فَدَمْدَمَ عَلَيْهِمْ رَبُّهُم بِذَنبِهِمْ
فَسَوَّاهَا ﴿١٤﴾ وَلَا يَخَافُ عُقْبَاهَا ﴿١٥﴾

1. Pe soare si pe stralucirea lui, 2. Si pe luna, cand il urmeaza, 3. Si pe zi, cand il scoate la iveala, 4. Si pe noapte, cand il acopera, 5. Si pe cer si pe Cel care l-a cladit, 6. Si pe pamant si pe Cel care l-a intins, 7. Si pe suflet si pe Cel care l-a intocmit 8. Si i-a insuflat nelegiuirea si evlavia sa! 9. Cu adevarat, a izbandit cel care il curata 10. Si a pierdut cel care il pangareste. 11. Thamud a tagaduit din pricina razvratirii sale, 12. Cand s-a ridicat cel mai nelegiuit dintre ei. 13. Atunci Trimisul lui Allah le-a spus: „Paziti-va sa vatamati camila lui Allah si dreptul ei la apa!” 14. Insa ei l-au socotit mincinos si au injunghiat-o. Atunci Domnul lor i-a nimicit pentru pacatul lor, cuprinzandu-i deopotriva. 15. Si El nu Se teme de urmarea acesteia.

Allah Preainaltul a jurat prin aceste semne marete asupra sufletului care izbandeste si asupra altor suflete, cele nelegiuite. El a spus: „Pe soare si pe stralucirea lui”, adica pe lumina lui si pe folosul care vine de la el. „Si pe luna,

cand il urmeaza”, adica il urmeaza in fazele sale si in lumina. „Si pe zi, cand il scoate la iveala”, adica face vadit si lumineaza ceea ce se afla pe suprafata pamantului. „Si pe noapte, cand il acopera”, adica acopera fata pamantului, astfel incat ceea ce se afla pe ea devine intunecat. Alternanta intunericului si a luminii, a soarelui si a lunii in aceasta lume, cu randuiala, desavarsire si in folosul robilor, este una dintre cele mai mari dovezi ca Allah cunoaste orice lucru, are putere asupra oricarui lucru si ca numai El este Cel vrednic de adorare, iar orice altceva adorat in afara Lui este fals. In cuvintele „Si pe cer si pe Cel care l-a cladit”, este posibil ca particula araba „ma” sa fie un pronume relativ, astfel incat juramantul sa fie pe cer si pe Cel care l-a cladit, adica Allah Preainaltul. Este posibila si valoarea ei de particula care formeaza un substantiv verbal, astfel incat juramantul sa fie pe cer si pe cladirea lui, care se afla la culmea trainicieii, desavarsirii si frumusetii pe care le putem concepe. Asemenea este si afirmatia Sa: „Si pe pamant si pe Cel care l-a intins”, adica l-a desfasurat si l-a largit, astfel incat fapturile sa se poata folosi de el in toate felurile.

In cuvintele „Si pe suflet si pe Cel care l-a intocmit” este posibil sa fie vorba despre sufletul tuturor fapturilor vii, asa cum sustine aceasta formulare generala. Este posibil si ca juramantul sa fie pe sufletul omului supus obligatiilor religioase, dupa cum arata ceea ce urmeaza. In orice caz, sufletul este un semn mare dintre semnele Sale, pe care se cuvine sa jure: el are o finete si o usurinta deosebite, este iute in deplasare si miscare, in schimbare si in felul in care este influentat, precum si in trairile sale, precum preocuparea, vointa, intentia, iubirea si ura. Fara el, trupul ar fi doar o statuie fara niciun folos. Intocmirea lui in starea in care se afla este unul dintre semnele marelui Allah.

Cuvintele Sale „Cu adevarat, a izbandit cel care il curata” inseamna: cel care si-a curatat sufletul de pacate, l-a purificat de defecte, l-a inaltat prin ascultarea de Allah si l-a ridicat prin cunoasterea folositoare si fapta buna. „Si a pierdut cel care il pangareste”, adica si-a ascuns sufletul cel nobil, care nu este vrednic sa fie inabusit si ascuns, pangarindu-l cu josnicii, defecte si pacate, parasind ceea ce il desavarseste si il face sa creasca si folosind ceea ce il urateste si il injoseste.

„Thamud a tagaduit din pricina razvratirii sale”, adica din pricina depasirii masurii, a trufiei fata de adevar si a arogantei fata de trimisul lor. „Cand s-a ridicat cel mai nelegiuit dintre ei”, adica cel mai nelegiuit din trib, Qudar ibn Salif⁹⁵, pentru a injunghia camila, dupa ce ei s-au inteles asupra acestui lucru, i l-au poruncit, iar el le-a dat ascultare. Atunci „Trimisul lui Allah” le-a spus, adica Salih, pacea fie asupra lui, i-a avertizat: „Camila lui Allah si dreptul ei la apa!”, adica paziti-va sa injunghiati camila lui Allah, pe care El a facut-o un semn mare pentru voi. Nu raspundeti binefacerii lui Allah, prin care va adapa cu laptele ei, injunghiind-o! Ei l-au socotit mincinos pe profetul lor Salih „si au injunghiat-o. Atunci Domnul lor i-a nimicit pentru pacatul lor”, adica i-a distrus si i-a cuprins cu pedeapsa Sa. A trimis asupra lor strigatul de deasupra lor si cutremurul de sub ei, astfel incat au ramas cazuti in genunchi, fara viata. Nu mai gaseai printre ei pe nimeni care sa cheme ori sa raspunda. „Cuprinzandu-i deopotriva”, adica i-a facut egali in pedeapsa. „Si El nu Se teme de urmarea acesteia”, adica de consecinta ei. Cum S-ar teme Cel Atotstapanitor, de sub a Carui putere si carmuire nu iese nicio faptura, Cel Intept in tot ceea ce a hotarat si a legiuit?

S-a incheiat. Lauda lui Allah!

⁹⁵ Nota editiei arabe: a se vedea al-Bukhari (nr. 3377) si Muslim (nr. 2855).

Sura al Layl

VERSETELE 1 LA 21

Revelata la Mecca

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator.

Versetele 1 la 21

وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَى ﴿١﴾ وَالنَّهَارِ إِذَا تَجَلَّى ﴿٢﴾ وَمَا خَلَقَ الذَّكَرَ
وَالْأُنثَى ﴿٣﴾ إِنَّ سَعْيَكُمْ لَشَتَّى ﴿٤﴾ فَأَمَّا مَنْ أَعْطَى وَاتَّقَى ﴿٥﴾
وَصَدَّقَ بِالْحُسْنَى ﴿٦﴾ فَسَنِيَرُهُ لِلْيُسْرَى ﴿٧﴾ وَأَمَّا مَنْ بَخِلَ
وَأَسْتَغْنَى ﴿٨﴾ وَكَذَّبَ بِالْحُسْنَى ﴿٩﴾ فَسَنِيَرُهُ لِلْعُسْرَى ﴿١٠﴾ وَمَا
يُغْنِي عَنْهُ مَالُهُ إِذَا تَرَدَّى ﴿١١﴾ إِنَّ عَلَيْنَا لَلْهُدَى ﴿١٢﴾ وَإِنَّ لَنَا لَلْآخِرَةَ
وَالْأُولَى ﴿١٣﴾ فَأَنْذَرْتُكُمْ نَارًا تَلَظَّى ﴿١٤﴾ لَا يَصْلَاهَا إِلَّا
الْأَشْقَى ﴿١٥﴾ الَّذِي كَذَّبَ وَتَوَلَّى ﴿١٦﴾ وَسَيَجْزِيهَا الْآتَى ﴿١٧﴾
الَّذِي يُؤْتِي مَالَهُ يَتَزَكَّى ﴿١٨﴾ وَمَا لِأَحَدٍ عِنْدَهُ مِنْ نِعْمَةٍ تُجْزَى ﴿١٩﴾
إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِ الْأَعْلَى ﴿٢٠﴾ وَلَسَوْفَ يَرْضَى ﴿٢١﴾

1. Pe noapte, cand acopera, 2. Si pe zi, cand se arata luminoasa, 3. Si pe Cel care a creat barbatul si femeia! 4. Cu adevarat, stradaniile voastre sunt felurite. 5. Cat despre cel care daruieste si se teme de Allah, 6. Si crede in cele mai bune, 7. Ii vom usura calea catre ceea ce este usor. 8. Iar celui care este zgarcit si se socoteste lipsit de nevoie 9. Si tagaduieste cele mai bune, 10. Ii vom usura calea catre ceea ce este greu. 11. Averea nu-i va fi de niciun folos cand va pieri. 12. Cu adevarat, Noua Ne revine calauzirea 13. Si ale Noastre sunt Viata de Apoi si viata de acum. 14. V-am avertizat despre un Foc ce arde cu flacari, 15. In care nu va arde decat cel mai nelegiuit, 16. Care a tagaduit si s-a intors. 17. Si va fi tinut departe de el cel mai evlavios, 18. Care isi da

averea pentru a se curata, 19. Fara sa rasplateasca prin aceasta vreo binefacere a cuiva fata de el, 20. Ci numai cautand Fata Domnului sau, Cel Preainalt. 21. Si, cu siguranta, el va fi multumit.

Acesta este un juramant al lui Allah pe timpul in care au loc faptele robilor, in feluritele lor stari. El a spus: „Pe noapte, cand acopera”, adica invaluieste fapturile in intunericul ei, astfel incat fiecare se linisteste la adapostul si in locuinta sa, iar robii se odihnesc de truda si de oboseala. „Si pe zi, cand se arata luminoasa” pentru fapturi, care se lumineaza cu lumina ei si se raspandesc pentru a se ingriji de treburile lor.

„Si pe Cel care a creat barbatul si femeia!” Daca particula „ma” are valoare de pronume relativ, atunci este un juramant pe Sine, Cel Nobil, descris ca fiind Creatorul barbatilor si al femeilor. Iar daca particula formeaza un substantiv verbal, atunci este un juramant pe crearea de catre El a barbatului si a femeii si pe desavarsirea intelepciunii Sale in aceasta: El a creat, din fiecare fel de vietuitoare pe care vointe sa-l pastreze, un mascul si o femela, pentru ca specia sa dainuie si sa nu piara. I-a condus pe fiecare catre celalalt prin lantul dorintei si i-a facut potriviti unul pentru altul. Binecuvantat fie Allah, Cel mai bun dintre creatori!

Afirmatia Sa „Cu adevarat, stradaniile voastre sunt felurite” este lucrul asupra caruia se depune juramantul. Stradaniile voastre, voi cei supusi obligatiilor religioase, se deosebesc mult, potrivit deosebirii faptelor inele, a masurii lor si a ravnei cu care sunt savarsite, precum si potrivit scopului urmarit prin ele. Este acesta Fata lui Allah, Cel Preainalt si Vesnic, astfel incat fapta sa dainuie prin dainuirea Lui si sa-i foloseasca celui care a savarsit-o? Sau este un scop trecator si pieritor, astfel incat stradania sa se piarda odata cu disparitia lui si sa piara odata cu pieirea lui? Aceasta este starea oricarei fapte prin care se urmareste altceva decat Fata lui Allah Preainaltul.

De aceea a infatisat pe larg starea faptuitorilor si descrierea faptelor lor, spunand: „Cat despre cel care daruieste”, adica ofera ceea ce i s-a poruncit dintre actele de adorare care tin de avere, precum zakatul, cheltuielile, ispasirile, milosteniile si cheltuirea pentru felurile de bine; precum si actele de adorare trupesti, ca rugaciunea, postul si altele, si cele care le imbina, precum Hajjul, Umra si altele asemenea; „si se teme de Allah”, ferindu-se de ceea ce i s-a interzis dintre lucrurile oprite si pacatele de toate felurile; „si crede in cele mai bune”, adica socoteste adevarata marturisirea ca nu exista alta divinitate vrednica de adorare in afara lui Allah, impreuna cu toate convingerile religioase pe care le arata ea si cu rasplata din Viata de Apoi care decurge din ele, „ii vom usura calea catre ceea ce este usor”. Ii vom inlesni treaba si ii vom face usoara

orice fapta buna, precum si parasirea oricarui rau, fiindca a implinit mijloacele usurintei, iar Allah i-a daruit aceasta usurinta.

„Iar celui care este zgarcit” cu ceea ce i s-a poruncit, parasind cheltuirea obligatorie si recomandata si neavand inima sa implineasca ceea ce ii revine; „si se socoteste lipsit de nevoie” fata de Allah, lasand deoparte adorarea Lui, fara sa vada ca sufletul sau are cea mai mare nevoie de Domnul sau si ca nu poate dobandi mantuire, izbanda sau reusita decat daca El este Cel pe care il iubeste, Il adora, Il cauta si spre care se indreapta; „si tagaduieste cele mai bune”, adica acele convingeri bune pe care Allah le-a poruncit robilor sa le socoteasca adevarate, „ii vom usura calea catre ceea ce este greu”, adica spre starea grea si insusirile vrednice de ocara. Ii va fi inlesnit raul oriunde s-ar afla si ii vor fi randuite faptele de neascultare. Ii cerem lui Allah sa ne fereasca!

„Averea nu-i va fi de niciun folos”, averea care l-a facut sa intreaca masura, sa se creada lipsit de nevoie si sa fie zgarcit, „cand va pieri”, adica atunci cand va fi nimicit si va muri. Omul nu este insotit decat de fapta sa buna. Cat despre averea din care nu a dat ceea ce era obligatoriu, aceasta va fi o nenorocire pentru el, fiindca nu a trimis din ea nimic inainte pentru Viata sa de Apoi.

„Cu adevarat, Noua Ne revine calauzirea”, adica drumul calauzirii drepte duce la Allah si apropie de multumirea Sa. Cat despre ratacire, caile ei sunt inchise fata de Allah si nu-l duc pe cel care le urmeaza decat la pedeapsa cea aspra.

„Si ale Noastre sunt Viata de Apoi si viata de acum”, ca stapanire si carmuire, fara ca El sa aiba vreun asociat in ele. Asadar, cei care cauta ceva sa-si indrepte cererea catre El si sa-si desprinda nadejdea de fapturi.

„V-am avertizat despre un Foc ce arde cu flacari”, adica se aprinde si dogoreste. „In care nu va arde decat cel mai nelegiuit, care a tagaduit” vestea „si s-a intors” de la porunca.

„Si va fi tinut departe de el cel mai evlavios, care isi da averea pentru a se curata”, adica urmarind sa-si curete si sa-si purifice sufletul de pacate si intinari, cautand Fata lui Allah Preainaltul. Aceasta arata ca, daca o cheltuiala recomandata presupune parasirea unei obligatii, precum achitarea unei datorii, intretinerea cuiva sau altele asemenea, ea nu este legiuita. Mai mult, potrivit multor invatati, darul sau este respins, deoarece omul nu se curata prin savarsirea unei fapte recomandate care il face sa piarda o obligatie.

„Fara sa rasplateasca prin aceasta vreo binefacere a cuiva fata de el”: nicio faptura nu i-a facut acestui om evlavios o binefacere fara ca el sa o fi rasplatit. Ba este posibil ca el sa fie cel care le-a facut oamenilor binefaceri, astfel incat este un rob devotat numai lui Allah, fiindca el este legat numai de binefacerea Lui. Cat despre cel caruia i-a ramas de rasplatit o binefacere a oamenilor, pe

care nu a recompensat-o si nu a inapoiat-o, acela va fi nevoit sa le acorde ceva si sa faca pentru ei lucruri care ii micsoreaza sinceritatea.

Acest verset il cuprinde pe Abu Bakr as-Siddiq, Allah sa fie multumit de el; mai mult, s-a spus ca a fost revelat datorita lui. Nimeni nu-i facuse o binefacere pe care el sa mai trebuiasca sa o rasplateasca, nici macar Trimisul lui Allah, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra lui, in afara de binefacerea adusa de Trimis, care nu poate fi rasplatita: chemarea la religia Islamului si invatarea calauzirii si a religiei adevarului. Allah si Trimisul Sau au asupra fiecarui om o binefacere care nu poate fi rasplatita sau intoarsa. Versetul ii cuprinde pe toti cei care au aceasta insusire aleasa: nu le-a ramas de rasplatit nicio binefacere a fapturilor, astfel incat faptele lor sunt inchinate sincer Fetei lui Allah Preainaltul. De aceea a spus: „Ci numai cautand Fata Domnului sau, Cel Preainalt”. „Si, cu siguranta, el va fi multumit”, acest om evlavios, prin feluritele daruri de cinste si rasplati pe care Allah i le va da.

Lauda lui Allah, Stapanul lumilor!

Sura ad Duha

VERSETELE 1 LA 11

Revelata la Mecca

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator.

Verselele 1 la 11

وَالضُّحَى ﴿١﴾ وَاللَّيْلِ إِذَا سَجَى ﴿٢﴾ مَا وَدَّعَكَ رَبُّكَ وَمَا قَلَى ﴿٣﴾
وَلَلْآخِرَةُ خَيْرٌ لَّكَ مِنَ الْأُولَى ﴿٤﴾ وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ فَتَرْضَى ﴿٥﴾
أَلَمْ يَجِدْكَ يَتِيمًا فَآوَى ﴿٦﴾ وَوَجَدَكَ ضَالًّا فَهَدَى ﴿٧﴾ وَوَجَدَكَ عَائِلًا
فَأَغْنَى ﴿٨﴾ فَاَمَّا الْيَتِيمَ فَلَا تَقْهَرْ ﴿٩﴾ وَاَمَّا السَّائِلَ فَلَا تَنْهَرْ ﴿١٠﴾ وَاَمَّا
بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ ﴿١١﴾

1. Pe lumina diminetii, 2. Si pe noapte, cand se aterne! 3. Domnul tau nu te-a parasit si nici nu te-a urat.⁹⁶ 4. Iar ceea ce va urma va fi mai bun pentru tine decat ceea ce a fost inainte. 5. Domnul tau iti va darui si vei fi multumit. 6. Oare nu te-a gasit orfan si ti-a dat adapost? 7. Si te-a gasit fara calauzire si te-a calauzit?⁹⁷ 8. Si te-a gasit sarac si te-a imbogatit? 9. Asadar, pe orfan sa nu-l asupresti, 10. Iar pe cel care cere sa nu-l alungi cu asprime, 11. Si despre binefacerea Domnului tau sa vorbești!

Allah Preainaltul a jurat pe zi, atunci cand se raspandeste lumina ei, pe lumina diminetii, si pe noapte „cand se aterne”, cand intunericul ei se lasa si

⁹⁶ Nota editiei engleze: potrivit explicatiei atribuite lui ash-Shawkani si altor comentatori, revelatia incetase pentru un timp, aproximativ cincisprezece zile, iar necredinciosii spuneau in batjocura ca Domnul sau il parasise. Sura a venit pentru a-l linisti si a-l mangaia pe Profet, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra lui.

⁹⁷ Nota editiei engleze: ash-Shawkani, az-Zamakhshari si Ibn Ashur explica faptul ca Trimisul lui Allah, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra lui, credea in unicitatea lui Allah si inainte de profetie, dar nu cunostea calea Islamului, randuielile si invataturile ei pana cand Allah l-a calauzit prin revelatie.

devine deplin, asupra grijii pe care Allah o poarta Trimisului Sau, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra lui. El a spus: „Domnul tau nu te-a parasit”, adica nu te-a lasat de cand a inceput sa-ti poarte de grija si nu te-a neglijat de cand te-a crescut si te-a ocrotit, ci continua sa te creasca in chipul cel mai desavarsit si sa te inalte treapta dupa treapta. „Si nici nu te-a urat”, adica Allah nu te-a urat de cand te-a iubit. Negarea unui lucru indica afirmarea contrariului sau, iar o negare lipsita de alt continut nu constituie o lauda decat daca implica afirmarea unei desavarsiri. Aceasta este starea trecuta si prezenta a Trimisului, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra lui: cea mai desavarsita si mai deplina stare, iubirea lui Allah pentru el si dainuirea ei, inaltarea lui in treptele desavarsirii si grija neintrerupta a lui Allah fata de el.

Cat despre starea lui viitoare, El a spus: „Iar ceea ce va urma va fi mai bun pentru tine decat ceea ce a fost inainte”, adica fiecare stare ulterioara dintre starile tale este mai buna decat cea dinainte. El, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra lui, nu a incetat sa urce treptele inaltimii; Allah i-a intarit religia, l-a ajutat impotriva dusmanilor sai si l-a indrumat spre ceea ce este drept in toate imprejurarile, pana cand a murit, dupa ce ajunsese la o stare la care nu au ajuns nici cei dintai, nici cei de pe urma, in privinta virtutilor, binefacerilor, bucuriei ochilor si veseliei inimii.

Apoi, dupa toate acestea, nici nu mai intreba despre starea lui in Viata de Apoi, despre amanuntele cinstirii si felurile binefacerilor! De aceea, El a spus: „Domnul tau iti va darui si vei fi multumit”. Acest lucru nu poate fi exprimat decat prin aceasta formulare cuprinzatoare, care le include pe toate.

Apoi i-a amintit binefacerile Sale, prin imprejurarile sale personale pe care le cunostea, spunand: „Oare nu te-a gasit orfan si ti-a dat adapost?” Adica te-a gasit fara mama si fara tata: tatal si mama ta murisera pe cand nu te puteai ingriji singur. Allah ti-a dat adapost, iar bunicul tau, Abd al-Muttalib, te-a luat in grija. Cand a murit bunicul sau, Allah l-a dat in grija unchiului sau Abu Talib, pana cand l-a sprijinit prin ajutorul Sau si prin credinciosi. „Si te-a gasit fara calauzire si te-a calauzit?” Adica te-a gasit fara sa stii ce este Cartea si nici credinta; te-a invatat ceea ce nu stiai si ti-a daruit reusita de a implini cele mai bune fapte si de a avea cele mai bune purtari. „Si te-a gasit sarac si te-a imbogatit?” Adica lipsit de avere. Allah te-a imbogatit prin tinuturile pe care ti le-a deschis, ale caror averi si venituri au fost aduse la tine. Asadar, Cel care a indepartat de la tine aceste lipsuri va indeparta de la tine orice lipsa. El este Cel care te-a adus la bunastare, ti-a dat adapost, te-a ajutat si te-a calauzit. Asadar, multumeste-I pentru binefacerea Sa.

De aceea, El a spus: „Asadar, pe orfan sa nu-l asupresti”. Adica sa nu te porti rau cu orfanul, sa nu-ti pierzi rabdarea cu el si sa nu-l alungi cu asprime.

Dimpotriva, cinsteste-l, da-i ceea ce iti sta in putinta si poarta-te cu el asa cum ai dori sa se poarte altii cu copilul tau dupa tine. „Iar pe cel care cere sa nu-l alungi cu asprime.” Adica sa nu rostesti fata de cel care cere vorbe prin care sa-l indepartezi de ceea ce cere, certandu-l si purtandu-te aspru. Dimpotriva, da-i ceea ce iti sta in putinta sau raspunde-i cu bunatate si binefacere. Aici intra atat cel care cere avere, cat si cel care cere cunoastere. De aceea, celui care invata pe altii i se porunceste sa se poarte frumos cu cel care invata, sa-l intampine cu cinste si sa fie bland cu el, caci astfel il ajuta sa-si atinga scopul si il cinsteste pe cel care se straduieste sa aduca folos oamenilor si tinuturilor.

„Si despre binefacerea Domnului tau sa vorbești!” Aceasta cuprinde binefacerile religioase si pe cele lumesti. Adica lauda-L pe Allah pentru ele si aminteste-le in mod anume, daca exista un folos in aceasta; altfel, vorbeste despre binefacerile lui Allah in general. Caci vorbirea despre binefacerea lui Allah indeamna la multumire pentru ea si face inimile sa-L iubeasca pe Cel care a daruit-o, fiindca inimile sunt facute sa-l iubeasca pe cel care le face bine.

Sura ash Sharh

VERSETELE 1 LA 8

Revelata la Mecca

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator.

Versetele 1 la 8

أَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَ ﴿١﴾ وَوَضَعْنَا عَنكَ وِزْرَكَ ﴿٢﴾ الَّذِي أَنْقَضَ
ظَهْرَكَ ﴿٣﴾ وَرَفَعْنَا لَكَ ذِكْرَكَ ﴿٤﴾ فَإِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا ﴿٥﴾ إِنَّ مَعَ
الْعُسْرِ يُسْرًا ﴿٦﴾ فَإِذَا فَرَغْتَ فَانصَبْ ﴿٧﴾ وَإِلَىٰ رَبِّكَ فَارْغَبْ ﴿٨﴾

1. Oare nu ti-am deschis pieptul, 2. Si nu am indepartat de la tine povara ta, 3. Care iti apasa spatele? 4. Si nu am inaltat pomenirea ta? 5. Caci, cu greutatea vine si usurarea. 6. Cu greutatea vine si usurarea. 7. Asadar, cand ai terminat, straduieste-te, 8. Si spre Domnul tau indreapta-ti dorinta!

Allah Preainaltul ii spune Trimisului Sau, amintindu-i binefacerea Sa: „Oare nu ti-am deschis pieptul?” Adica nu l-am largit pentru randuielile religiei, pentru chemarea la Allah, pentru insusirea purtarilor nobile, pentru indreptarea spre Viata de Apoi si pentru inlesnirea faptelor bune? Pieptul sau nu era stramt si apasat, incat cu greu sa se supuna binelui si cu greu sa-l gasesti destins. „Si nu am indepartat de la tine povara ta”, adica pacatul tau, „care iti apasa spatele”, adica il ingreuna, dupa cum a spus Preainaltul: „Pentru ca Allah sa-ti ierte pacatele de mai inainte si pe cele de mai tarziu”.

„Si nu am inaltat pomenirea ta?” Adica am ridicat pomenirea ta si ti-am dat lauda buna si inalta la care nu a ajuns nicio alta faptura. Allah nu este pomenit fara ca, impreuna cu El, sa fie pomenit Trimisul Sau, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra lui, precum la intrarea in Islam, in chemarea la rugaciune, in iqamah, in predici si in alte imprejurari prin care Allah a inaltat pomenirea Trimisului Sau Muhammad, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra lui. El are in inimile comunitatii sale o iubire, o cinstire si o preamarire pe care, dupa Allah Preainaltul, nu le are nimeni altcineva. Fie ca Allah sa-l rasplateasca

pentru comunitatea sa cu cea mai buna rasplata cu care a fost rasplatit vreun profet pentru comunitatea lui!

Cuvintele Sale: „Caci, cu greutatea vine si usurarea. Cu greutatea vine si usurarea” sunt o veste mareata: ori de cate ori exista greutate si dificultate, usurarea le insoteste si se afla alaturi de ele. Chiar daca greutatea ar intra in vizuina unei soparle, usurarea ar intra dupa ea si ar scoate-o afara, dupa cum a spus Preainaltul: „Allah va aduce, dupa greutate, usurare”. Si dupa cum a spus Profetul, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra lui: „Izbavirea vine impreuna cu stramtorarea, iar cu greutatea vine usurarea”⁹⁸.

Forma hotarata a cuvintului „greutatea” in cele doua versete arata ca este vorba despre aceeasi greutate, iar forma nehotarata a cuvintului „usurare” arata repetarea ei. Asadar, o greutate nu va birui doua usurari.

Articularea sa cu alif si lam, care indica includerea tuturor cazurilor si sensul general, arata ca fiecare greutate, oricat de mare ar ajunge dificultatea ei, este insotita, la sfarsitul ei, de usurare.

Apoi Allah i-a poruncit in primul rand Trimisului Sau, iar prin el si credinciosilor, sa-I multumeasca si sa implineasca datoria fata de binefacerile Sale. El a spus: „Asadar, cand ai terminat, straduieste-te”. Adica atunci cand ai terminat treburile tale si nu a mai ramas in inima ta ceva care sa o impiedice, straduieste-te in adorare si in rugaciunea de cerere. „Si spre Domnul tau”, numai spre El, „indreapta-ti dorinta!” Adica doreste cu cea mai mare ravna ca rugaciunea ta sa primeasca raspuns si cererile tale sa fie primite⁹⁹. Nu fi dintre cei care, atunci cand au timp liber, se joaca si se indeparteaza de Domnul lor si de pomenirea Lui, ajungand astfel dintre cei pierduti.

S-a mai spus ca sensul este: atunci cand ai terminat rugaciunea si ai implinit-o, straduieste-te in rugaciunea de cerere si indreapta-ti dorinta spre Domnul tau, cerandu-I cele de care ai nevoie.

Cei care au sustinut aceasta interpretare au adus-o ca dovada pentru randuirea rugaciunii de cerere si a pomenirii lui Allah dupa rugaciunile obligatorii. Allah stie mai bine aceasta.

S-a incheiat. Lauda lui Allah.

⁹⁸ Nota editiei arabe: pasajul face parte din sfatul Profetului, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra lui, adresat lui Ibn Abbas. Formularea citata se gaseste in relatarea mai lunga din Musnad Ahmad, 1/307 (nr. 2804). Nota araba trimite si la at-Tirmidhi (nr. 2516), care reda o versiune mai scurta a sfatului, fara aceste cuvinte despre izbavire si usurare, si o califica drept hasan sahih, adica buna si autentica.

⁹⁹ Nota editiei arabe: manuscrisul B are aici „primirea actelor tale de adorare”, in loc de „primirea cererilor tale”. Editia engleza urmeaza aceasta varianta.

Sura at Tin

VERSETELE 1 LA 8

Revelata la Mecca

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurador.

Versetele 1 la 8

وَالَّتَيْنِ وَالزَّيْتُونَ ﴿١﴾ وَطُورِ سَيْنِينَ ﴿٢﴾ وَهَذَا الْبَلَدِ الْأَمِينِ ﴿٣﴾ لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ ﴿٤﴾ ثُمَّ رَدَدْنَاهُ أَسْفَلَ سَافِلِينَ ﴿٥﴾ إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ ﴿٦﴾ فَمَا يُكَذِّبُكَ بَعْدُ بِالذِّكْرِ ﴿٧﴾ أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَحْكَمَ الْحَاكِمِينَ ﴿٨﴾

1. Pe smochin si pe maslin, 2. Si pe Muntele Sinai, 3. Si pe aceasta cetate sigura! 4. Noi l-am creat pe om in cea mai buna alcatuire. 5. Apoi l-am coborat in cel mai de jos loc, 6. Afara de cei care cred si savarsesc fapte bune, caci ei vor avea o rasplata neintrerupta. 7. Asadar, ce te mai face sa tagaduiesti, dupa aceasta, Rasplata? 8. Oare nu este Allah Cel mai intelept dintre judecatori?

„Smochinul” este smochinul cunoscut, si tot astfel este si „maslinul”. El a jurat pe acesti doi pomi datorita numeroaselor foloase ale pomilor si ale fructelor lor si pentru ca ei se gasesc cu precadere in tinutul Sham, locul profetiei lui Isa, fiul lui Maryam, pacea fie asupra lui. „Si pe Muntele Sinai”, adica muntele Sinai, locul profetiei lui Musa, pacea fie asupra lui. „Si pe aceasta cetate sigura”, adica Mecca cea cinstita, locul profetiei lui Muhammad, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra lui. Preainaltul a jurat, asadar, pe aceste locuri sfinte, pe care le-a ales si din care i-a trimis pe cei mai buni si mai nobili profeti.

Lucrul asupra caruia se face juramantul este afirmatia Sa: „Noi l-am creat pe om in cea mai buna alcatuire”. Adica avand o alcatuire desavarsita, madulare bine proportionate si statura dreapta, fara sa-i lipseasca nimic din ceea ce ii este necesar, nici pe dinafara, nici pe dinauntru.

Cu toate aceste binefaceri marete, pentru care ar trebui sa multumeasca, cele mai multe fapturi se abat de la multumirea fata de Binefacator. Sunt ocupate cu distractia si cu joaca si se multumesc pentru ele inele cu cele mai josnice lucruri si cu purtari decazute. De aceea, Allah le-a coborat „in cel mai de jos loc”, adica in partea cea mai de jos a Focului, locul pacatosilor razvratiti impotriva Domnului lor. Fac exceptie cei carora Allah le-a daruit credinta, fapta buna si purtarile virtuozose si inalte. Ei vor avea, pentru aceasta, locasurile inalte si „o rasplata neintrerupta”, adica fara sfarsit: placeri imbelsugate, bucurii necontenite si binefaceri numeroase, intr-o vesnicie care nu se sfarseste si intr-o fericire care nu se schimba, ale carei roade si umbra sunt dainuitoare.

„Asadar, ce te mai face sa tagaduiesti, dupa aceasta, Rasplata?” Adica ce anume te face, omule, sa tagaduiesti Ziua rasplatirii faptelor, dupa ce ai vazut atatea dintre semnele lui Allah, prin care dobandesti certitudinea, si atatea dintre binefacerile Sale, care te obliga sa nu tagaduiesti nimic din ele? „Oare nu este Allah Cel mai intelept dintre judecatori?” Oare intelepciunea Sa cere sa lase faptele fara rost, fara sa li se porunceasca, fara sa li se interzica, fara sa fie rasplatite si fara sa fie pedepsite? Sau Cel care l-a creat pe om treapta dupa treapta, le-a daruit oamenilor binefaceri, bunuri si bunatati pe care nu le pot numara si i-a crescut in chip frumos trebuie neaparat sa-i readuca intr-un salas care este locul lor de statornicire, tinta catre care se indreapta si spre care se indreapta pasii lor?¹⁰⁰

S-a incheiat. Lauda lui Allah.

¹⁰⁰ Nota editiei arabe: manuscrisul B are „sa nu tagaduiesti nimic din ceea ce ti-a vestit”, in locul referirii din textul de baza la binefacerile Sale. Editia engleza urmeaza varianta manuscrisului B.

Sura al Alaq

VERSETELE 1 LA 19

Revelata la Mecca

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator.

Versetele 1 la 19

أَقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ ﴿١﴾ خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ ﴿٢﴾ أَقْرَأْ وَرَبُّكَ
الْأَكْرَمُ ﴿٣﴾ الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ ﴿٤﴾ عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ ﴿٥﴾ كَلَّا
إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنَافٍ ﴿٦﴾ أَنْ رَأَاهُ اسْتَعْجَىٰ ﴿٧﴾ إِنَّ إِلَىٰ رَبِّكَ
الرُّجْعَىٰ ﴿٨﴾ أَرَأَيْتَ الَّذِي يَنْهَىٰ ﴿٩﴾ عَبْدًا إِذَا صَلَّىٰ ﴿١٠﴾ أَرَأَيْتَ إِنْ
كَانَ عَلَى الْهُدَىٰ ﴿١١﴾ أَوْ أَمَرَ بِالتَّقْوَىٰ ﴿١٢﴾ أَرَأَيْتَ إِنْ كَذَّبَ
وَتَوَلَّىٰ ﴿١٣﴾ أَلَمْ يَعْلَم بِأَنَّ اللَّهَ يَرَىٰ ﴿١٤﴾ كَلَّا لَئِنْ لَمْ يَنْتَهِ لَنَسْفَعًا
بِالنَّاصِيَةِ ﴿١٥﴾ نَاصِيَةٍ كَذِبَةٍ خَاطِئَةٍ ﴿١٦﴾ فَلْيَدْعُ نَادِيَهُ ﴿١٧﴾
سَدِّعُ الزَّبَانِيَةَ ﴿١٨﴾ كَلَّا لَا تَطِعُهُ وَاسْجُدْ وَاقْتَرِبْ ﴿١٩﴾

1. Citeste in numele Domnului tau, care a creat!¹⁰¹ 2. L-a creat pe om dintr-un cheag de sange. 3. Citeste! Iar Domnul tau este Cel mai Generos, 4. Cel care l-a invatat prin condei, 5. L-a invatat pe om ceea ce nu stia. 6. Nicidecum! Omul intrece masura, 7. Fiindca se vede lipsit de nevoi. 8. La Domnul tau va fi intoarcerea. 9. L-ai vazut pe cel care opreste 10. Un rob atunci cand se roaga? 11. Ai vazut daca acesta este pe calea cea dreapta 12. Sau porunceste teama de Allah? 13. Ai vazut daca acela tagaduieste si intoarce spatele? 14. Oare nu stie ca Allah vede? 15. Nicidecum! Daca nu inceteaza, il vom apuca de partea din

¹⁰¹ Nota editiei engleze: al-Qurtubi, ar-Razi, an-Nasafi si alti comentatori explica aceasta porunca drept recitarea a ceea ce urma sa-i fie revelat din Coran, incepand cu Numele lui Allah, prin formula „In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator”.

fata a capului, 16. De partea din fata a unui cap mincinos si pacatos. 17. Sa-i cheme, asadar, pe cei din adunarea sa! 18. Noi ii vom chema pe pazitorii Iadului. 19. Nicidecum! Nu-i da ascultare, ci prosterneaza-te si apropie-te!

Aceasta sura este prima dintre surele coranice pogorata asupra Trimisului lui Allah, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra lui. Ea i-a fost pogorata la inceputul profetiei, pe cand nu stia ce este Cartea si nici credinta. Jibril, pacea si binecuvantarea fie asupra lui, a venit la el cu mesajul si i-a poruncit sa citeasca. El s-a impotrivit, spunand: „Eu nu stiu sa citesc”¹⁰². Jibril a staruit pana cand a citit. Atunci Allah a pogorat asupra lui: „Citeste in numele Domnului tau, care a creat”, adica toate fapturile.

Apoi l-a amintit in mod deosebit pe om si a pomenit inceputul crearii lui, „dintr-un cheag de sange”. Cel care l-a creat pe om si a purtat de grija randuirii sale trebuie neaparat sa-l indrume prin porunci si interdictii, triminand trimisii si pogorand cartile. De aceea, dupa porunca de a citi, a fost amintita crearea omului.

Apoi El a spus: „Citeste! Iar Domnul tau este Cel mai Generos”. Adica are atribute multe si cuprinzatoare, multa generozitate si binefacere si o darnicie intinsa. Din generozitatea Sa face parte faptul ca i-a invatat pe oameni felurile cunoasterii. „Cel care l-a invatat prin condei, l-a invatat pe om ceea ce nu stia.” Preainaltul l-a scos din pantecele mamei sale fara sa stie nimic, i-a dat auzul, vazul si inima si i-a inlesnit mijloacele cunoasterii. L-a invatat Coranul, l-a invatat intelegiunea si l-a invatat prin condeiul cu care se pastreaza cunostintele si se consemneaza drepturile, iar scrierile devin pentru oameni mesageri care tin locul vorbirii lor. A Lui sunt lauda si binefacerea, pentru ca le-a daruit robilor Sai aceste binefaceri, pe care ei nu le pot rasplati si pentru care nu pot multumi indeajuns. Apoi le-a daruit bunastare si belsug in mijloacele de trai.

Insa omul, din nestiinta si nedreptatea sa, atunci cand se vede bogat, intrece masura, se poarta nedrept si se razvratesc impotriva calauzirii. Uita ca „la Domnul” sau „va fi intoarcerea” si nu se teme de rasplata. Mai mult, poate ajunge sa paraseasca el insusi calauzirea si sa-i cheme si pe altii sa o paraseasca, oprind de la rugaciune, care este cea mai buna dintre faptele credintei.

Allah ii spune acestui razvratit si trufas: „Ai vazut”, tu, cel care il opresti pe rob atunci cand se roaga, „daca acesta”, robul care se roaga, „este pe calea cea dreapta”, cunoscand adevarul si lucrand dupa el, „sau porunceste” altuia „teama

¹⁰² Nota editiei arabe: relatarea despre inceputul revelatiei este consemnata in cele doua culegeri Sahih, ale lui al-Bukhari si Muslim.

de Allah”? Oare se cuvine sa fie oprit cel care are o asemenea insusire? Oare oprirea lui nu este una dintre cele mai mari impotriviri fata de Allah si dintre cele mai mari razboiri impotriva adevarului? Caci oprirea nu se indreapta decat spre cel care el insusi nu este calauzit sau care le porunceste altora contrariul temerii de Allah. „Ai vazut daca acela”, cel care opreste, „tagaduieste” adevarul „si intoarce spatel” poruncii? Oare nu se teme de Allah si de pedeapsa Lui? „Oare nu stie ca Allah vede” ceea ce lucreaza si face?

Apoi l-a amenintat, daca staruie in starea sa, spunand: „Nicidecum! Daca nu inceteaza” ceea ce spune si face, „il vom apuca de partea din fata a capului”, adica il vom apuca cu putere de partea din fata a capului. Aceasta merita o asemenea pedeapsa, caci este „partea din fata a unui cap mincinos si pacatos”: mincinos in vorbele sale si pacatos in faptele sale.

„Sa-i cheme”, asadar, acesta, asupra caruia s-a adeverit pedeapsa, „pe cei din adunarea sa”, adica pe cei care stau impreuna cu el, pe insoitorii sai si pe cei din jurul lui, ca sa-l ajute impotriva a ceea ce a cazut asupra lui. „Noi ii vom chema pe pazitorii Iadului”, adica pe pazitorii Gheenei, pentru a-l apuca si a-l pedepsi. Sa vada atunci care dintre cele doua parti este mai puternica si mai capabila! Aceasta este starea celui care opreste si pedeapsa cu care a fost amenintat.

Cat despre cel oprit, Allah i-a poruncit sa nu dea atentie acestui om care il opreste si sa nu se supuna opririi sale. El a spus: „Nicidecum! Nu-i da ascultare”, caci el nu porunceste decat ceea ce aduce pierdere. „Ci prosterneaza-te” inaintea Domnului tau „si apropie-te” de El prin prosternare si prin celelalte feluri de ascultare si fapte de apropiere, fiindca toate acestea te apropie de multumirea Sa si de El. Aceasta este o regula generala pentru oricine opreste de la bine si pentru oricine este oprit de la el, chiar daca versetele au fost pogorate cu privire la Abu Jahl, cand l-a oprit pe Trimisul lui Allah, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra lui, de la rugaciune, l-a chinuit si i-a pricinuit suferinta.¹⁰³

S-a incheiat. Lauda lui Allah, Domnul lumilor.

¹⁰³ Nota editiei arabe: manuscrisul B spune aici ca Abu Jahl „l-a sicanat”, in loc de „l-a chinuit”. Editia engleza urmeaza aceasta varianta.

Sura al Qadr

VERSETELE 1 LA 5

Revelata la Mecca

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator.

Verselele 1 la 5

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ ﴿١﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ ﴿٢﴾ لَيْلَةُ الْقَدْرِ
خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ ﴿٣﴾ تَنْزِيلُ الْمَلَكِ وَالرُّوحُ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ مِنْ كُلِّ
أَمْرٍ ﴿٤﴾ سَلَامٌ هِيَ حَتَّىٰ مَطْلَعِ الْفَجْرِ ﴿٥﴾

1. Noi l-am pogorat in Noaptea Hotararii. 2. Si de unde sa stii tu ce este Noaptea Hotararii? 3. Noaptea Hotararii este mai buna decat o mie de luni. 4. In ea coboara ingerii si Duhul, cu ingaduinta Domnului lor, pentru orice hotarare. 5. Ea este pace pana la ivirea zorilor.

Allah Preainaltul spune, aratand virtutea Coranului si inaltimea rangului sau: „Noi l-am pogorat in Noaptea Hotararii”, dupa cum a spus Preainaltul: „Noi l-am pogorat intr-o noapte binecuvantata”. Aceasta pentru ca Allah Preainaltul a inceput pogorarea Coranului in Ramadan, in Noaptea Hotararii, si prin ea a aratat robilor o indurare cuprinzatoare, pentru care ei nu pot multumi indeajuns. Ea a fost numita Noaptea Hotararii datorita maretiei rangului si virtutii ei la Allah si pentru ca in ea se hotarasc cele ce vor fi in acel an: termenele vietilor, mijloacele de trai si celelalte hotarari ale destinului.

Apoi a preamarit insemnatatea ei si i-a aratat maretia, spunand: „Si de unde sa stii tu ce este Noaptea Hotararii?” Caci insemnatatea ei este mare, iar rangul ei este inalt.

„Noaptea Hotararii este mai buna decat o mie de luni.” Adica, prin virtutea ei, echivaleaza cu o mie de luni, iar fapta savarsita in ea este mai buna decat fapta savarsita in o mie de luni in care nu se afla aceasta noapte. Acesta este un lucru care uimeste mintile si lasa ratiunea cuprinsa de mirare: Binecuvantatul si Preainaltul a daruit acestei comunitati, slaba in putere si in tarie, o noapte in

care fapta egaleaza si depaseste fapta din o mie de luni, adica durata vietii unui om care traieste mult, peste optzeci de ani.

„In ea coboara ingerii si Duhul”, adica ei coboara in numar mare, „pentru orice hotarare”.

„Ea este pace”, adica este ferita de orice nenorocire si rau, datorita belsugului binelui ei, „pana la ivirea zorilor”. Adica incepe la apusul soarelui si se incheie la ivirea zorilor. Hadithurile despre virtutea ei au fost transmise pe numeroase cai, aratand ca se afla in Ramadan, in ultimele zece nopti ale lui, mai ales in noptile impare. Ea ramane in fiecare an pana la venirea Ceasului. De aceea, Profetul, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra lui, se retragea in moschee si sporea adorarea in ultimele zece nopti din Ramadan, cautand Noaptea Hotararii. Allah stie mai bine.¹⁰⁴

¹⁰⁴ Nota editiei arabe: a se vedea Sahih al-Bukhari, Cartea virtutii Noptii Hotararii, si Sahih Muslim, capitolul despre virtutea Noptii Hotararii, indemnul de a o cauta si perioadele in care este cel mai probabil sa fie gasita. Autorul descrie aceste relatari drept mutawatir, adica transmise prin numeroase cai independente.

Sura al Bayyinah

VERSETELE 1 LA 8

Revelata la Medina

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator.

Verselele 1 la 8

لَمْ يَكُنِ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ مُنْفَكِّينَ حَتَّى تَأْتِيَهُمُ
الْبَيِّنَةُ ﴿١﴾ رَسُولٌ مِنَ اللَّهِ يَتْلُو صُحُفًا مُطَهَّرَةً ﴿٢﴾ فِيهَا كُتِبَ
قِيمَةٌ ﴿٣﴾ وَمَا تَفَرَّقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ
الْبَيِّنَةُ ﴿٤﴾ وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ وَيُقِيمُوا
الصَّلَاةَ وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ وَذَلِكَ دِينُ الْقِيَمَةِ ﴿٥﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ
الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أُولَئِكَ هُمْ شَرُّ
الْبَرِيَّةِ ﴿٦﴾ إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُمْ خَيْرُ
الْبَرِيَّةِ ﴿٧﴾ جَزَاءُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتُ عِلْيَٰنٍ تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ذَلِكَ لِمَنْ خَشِيَ رَبَّهُ ﴿٨﴾

1. Cei care nu au crezut dintre oamenii Cartii si dintre politeisti nu aveau sa se desprinda pana cand nu le venea dovada limpede: 2. Un trimis de la Allah, care recita foi curate, 3. In care sunt scrieri drepte. 4. Iar cei carora li s-a dat Cartea nu s-au dezbinat decat dupa ce le-a venit dovada limpede. 5. Si nu li s-a poruncit decat sa-L adore pe Allah, inchinandu-I Lui religia cu sinceritate, ca oameni ai credintei drepte, sa implineasca rugaciunea si sa dea zakatul. Aceasta este religia dreapta. 6. Cei care nu au crezut dintre oamenii Cartii si dintre politeisti vor fi in Focul Gheenei, ramanand vesnic in el. Ei sunt cele mai rele fapturi. 7. Cei care cred si savarsesc fapte bune sunt cele mai bune fapturi. 8. Rasplata lor la Domnul lor va fi gradinile sederii vesnice, pe sub

care curg rauri, in care vor ramane pentru totdeauna. Allah este multumit de ei, iar ei sunt multumiti de El. Aceasta este pentru cel care se teme de Domnul sau.

Allah Preainaltul spune: „Cei care nu au crezut dintre oamenii Cartii”, adica dintre evrei si crestini, „si dintre politeisti”, dintre toate celelalte feluri de comunitati, „nu aveau sa se desprinda” de necredinta si de ratacirea in care se aflau. Adica ei continuau sa se afle in abaterea si ratacirea lor, iar trecerea vremii nu facea decat sa le sporeasca necredinta, „pana cand nu le venea dovada limpede”, adica dovada clara si argumentul stralucitor.

Apoi a explicat aceasta dovada, spunand: „Un trimis de la Allah”. Adica Allah l-a trimis sa-i cheme pe oameni la adevar si a pogorat asupra lui o Carte pe care el o recita, pentru a-i invata pe oameni intelepciunea, pentru a-i curati si pentru a-i scoate din intuneric la lumina. De aceea, El a spus: „Care recita foi curate”, adica ferite de apropierea diavolilor, pe care nu le ating decat cei curatiti, fiindca ele cuprind cel mai inalt fel de cuvânt. De aceea, a spus despre ele: „In care”, adica in acele foi, „sunt scrieri drepte”, adica vestiri adevarate si porunci drepte, care calauzesc spre adevar si spre o cale dreapta. Cand le vine aceasta dovada, devine limpede cine cauta adevarul si cine nu urmareste sa-l caute, astfel incat cel care pierde sa piara dupa o dovada limpede, iar cel care traieste sa traiasca dupa o dovada limpede.

Daca oamenii Cartii nu cred in acest Trimis si nu i se supun, aceasta nu este ceva nou in ratacirea si indaratnicia lor. Caci ei nu s-au despartit, nu s-au contrazis si nu au devenit partide „decat dupa ce le-a venit dovada limpede”, care le impune celor la care ajunge sa se uneasca si sa fie de acord. Insa, din pricina rautatii si a josniciei lor, calauzirea nu le-a sporit decat ratacirea, iar limpezimea intelegerii nu le-a sporit decat orbirea.

Aceasta, desi toate cartile au adus o singura temelie si o singura religie. In toate legiuirile, „nu li s-a poruncit decat sa-L adore pe Allah, inchinandu-I Lui religia cu sinceritate”. Adica prin toate actele lor de adorare, cele vazute si cele launtrice, sa urmareasca Fata lui Allah si apropierea de El. „Ca oameni ai credintei drepte”, adica intorcandu-se si indepartandu-se de toate celelalte religii care contrazic religia unicitatii lui Allah. El a amintit in mod deosebit rugaciunea si zakatul, desi amandoua intra in cuvintele Sale: „Sa-L adore pe Allah, inchinandu-I Lui religia cu sinceritate”, datorita virtutii si cinstei lor si pentru ca ele sunt cele doua acte de adorare prin a caror implinire omul implineste toate randuielile religiei. „Aceasta”, adica unicitatea lui Allah si sinceritatea in religie, este „religia dreapta”: religia statornica, dreapta, care duce la gradinile desfatarilor, iar celelalte cai duc la Iad.

Apoi a amintit rasplata necredinciosilor dupa ce le-a venit dovada limpede, spunand: „Cei care nu au crezut dintre oamenii Cartii si dintre politeisti vor fi in Focul Gheenei”. Pedeapsa lui i-a inconjurat, iar osanda lui este grea asupra lor. „Ramanand vesnic in el”, fara ca pedeapsa sa le fie usurata, iar ei sunt lipsiti de nadejde in el. „Ei sunt cele mai rele fapturi”, fiindca au cunoscut adevarul si l-au parasit si au pierdut atat aceasta lume, cat si Viata de Apoi.

„Cei care cred si savarsesc fapte bune sunt cele mai bune fapturi”, fiindca L-au adorat pe Allah, L-au cunoscut si au dobandit binefacerile acestei lumi si ale Vietii de Apoi.

„Rasplata lor la Domnul lor va fi gradinile sederii vesnice.” Adica gradini in care vor locui, fara sa plece din ele, fara sa le paraseasca si fara sa doreasca ceva mai presus de ele. „Pe sub care curg rauri, in care vor ramane pentru totdeauna. Allah este multumit de ei, iar ei sunt multumiti de El.” El este multumit de ei pentru ca au implinit cele ce Li sunt placute, iar ei sunt multumiti de El pentru felurile de cinstire si marile rasplati pe care li le-a pregatit. „Aceasta”, adica aceasta rasplata frumoasa, „este pentru cel care se teme de Domnul sau”: pentru cel care se teme de Allah, se opreste de la neascultarea Lui si implineste ceea ce El i-a impus.

S-a incheiat. Lauda lui Allah.

Sura az Zalzalah

VERSETELE 1 LA 8

Revelata la Medina¹⁰⁵

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator.

Versetele 1 la 8

إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْزَالَهَا ﴿١﴾ وَأَخْرَجَتِ الْأَرْضُ أَثْقَالَهَا ﴿٢﴾ وَقَالَ
الْإِنْسَانُ مَا لَهَا ﴿٣﴾ يَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ أَخْبَارَهَا ﴿٤﴾ بِأَنَّ رَبَّكَ أَوْحَى
لَهَا ﴿٥﴾ يَوْمَئِذٍ يَصْدُرُ النَّاسُ أَشْتَاتًا لِيُرَوْا أَعْمَالُهُمْ ﴿٦﴾ فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ
ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ ﴿٧﴾ وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ ﴿٨﴾

1. Cand pamantul va fi zguduit de cutremurul sau, 2. Si pamantul isi va scoate poverile, 3. Iar omul va spune: „Ce se intampla cu el?” 4. In Ziua aceea isi va istorisi vestile, 5. Fiindca Domnul tau i-a poruncit. 6. In Ziua aceea oamenii vor iesi in cete felurite, ca sa le fie aratate faptele lor. 7. Cine face un bine cat greutatea unui fir de praf il va vedea. 8. Si cine face un rau cat greutatea unui fir de praf il va vedea.

Allah Preainaltul vesteste ceea ce se va intampla in Ziua Invierii: pamantul se va cutremura, se va zgudui si se va clatina, pana cand vor cadea cladirile si semnele aflate pe el, muntii sai se vor sfarama, iar dealurile sale vor fi nivelate. Va deveni o intindere neteda, fara adancituri si fara ridicaturi. „Si pamantul isi va scoate poverile”, adica mortii si comorile aflate in pantecele lui.

„Iar omul va spune”, cand va vedea lucrul mare care s-a petrecut cu pamantul, coplesit de acesta: „Ce se intampla cu el?” Adica ce anume i s-a intamplat?

„In Ziua aceea”, pamantul „isi va istorisi vestile”. Adica va depune marturie despre binele si raul savarsite de cei care au faptuit pe suprafata lui. Pamantul

¹⁰⁵ Nota de comparare a editiilor: sursa araba prezinta aceasta sura ca fiind revelata la Medina; editia engleza o prezinta ca fiind revelata la Mecca. Textul de fata urmeaza sursa araba.

se numara printre martorii care vor marturisi despre faptele robilor. Aceasta pentru ca „Domnul tau i-a poruncit”, adica i-a poruncit sa vesteasca ceea ce s-a faptuit pe el, iar el nu se impotriveste poruncii Sale.

„In Ziua aceea oamenii vor iesi” de la locul adunarii pentru Judecata, dupa ce Allah va judeca intre ei, „in cete felurite”, adica in grupuri deosebite, „ca sa le fie aratate faptele lor”. Adica Allah sa le arate faptele rele si faptele bune pe care le-au savarsit si sa le arate rasplata lor deplina.

„Cine face un bine cat greutatea unui fir de praf il va vedea. Si cine face un rau cat greutatea unui fir de praf il va vedea.” Aceste cuvinte cuprind tot binele si tot raul. Caci, daca omul vede si este rasplatit pentru greutatea unui fir de praf, care este unul dintre cele mai mici lucruri, cu atat mai mult va vedea ceea ce este mai mare. Dupa cum a spus Preainaltul: „In Ziua in care fiecare suflet va gasi de fata binele pe care l-a facut si raul pe care l-a facut, va dori sa fie intre el si acesta o departare mare”, si: „Vor gasi de fata ceea ce au savarsit”. In aceasta se afla indemnul la savarsirea binelui, chiar daca este putin, si avertizarea impotriva savarsirii raului, chiar daca este neinsemnat.

Sura al Adiyat

VERSETELE 1 LA 11

Revelata la Mecca

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator.

Versetele 1 la 11

وَالْعَدِيَّتِ صَبْحًا ﴿١﴾ فَالْمُورِيَّتِ قَدْحًا ﴿٢﴾ فَالْمُغِيرَتِ صَبْحًا ﴿٣﴾
فَأَثَرُنَ بِهِ نَقْعًا ﴿٤﴾ فَوَسْطَنَ بِهِ جَمْعًا ﴿٥﴾ إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ
لَكَنُودٌ ﴿٦﴾ وَانَّهُ عَلَىٰ ذَٰلِكَ لَشَهِيدٌ ﴿٧﴾ وَانَّهُ لِحُبِّ الْخَيْرِ لَشَدِيدٌ ﴿٨﴾
* أَفَلَا يَعْلَمُ إِذَا بُعْثِرَ مَا فِي الْقُبُورِ ﴿٩﴾ وَحُصِّلَ مَا فِي الصُّدُورِ ﴿١٠﴾
إِنَّ رَبَّهُم بِهِمْ يَوْمَئِذٍ لَّخَبِيرٌ ﴿١١﴾

1. Pe cele care alearga gafaind, 2. Si scot scantei, lovind, 3. Si navalesc in zori, 4. Starnind atunci praful, 5. Si patrund astfel in mijlocul unei multimi! 6. Omul este nerecunoscator fata de Domnul sau. 7. Si el este martor la aceasta. 8. Iar iubirea lui pentru avere este puternica. 9. Oare nu stie ce va fi cand se va rascoli ceea ce se afla in morminte 10. Si se va scoate la iveala ceea ce se afla in piepturi? 11. Domnul lor, in Ziua aceea, va fi pe deplin cunoscator al lor.

Allah, Binecuvantatul si Preainaltul, a jurat pe cai, datorita semnelor Sale stralucitoare si binefacerilor Sale vadite aflate in ei, cunoscute fapturilor. Preainaltul a jurat pe ei intr-o stare care nu le este comuna cu alte feluri de animale, spunand: „Pe cele care alearga gafaind”, adica alearga cu o alergare puternica si iute, din care se aude gafaitul: sunetul rasuflarii lor in piept atunci cand alergarea se inteteste.

„Si scot scantei”, lovind cu copitele pietrele pe care calca. „Lovind”, adica focul tasneste din taria si puterea copitelor lor, atunci cand alearga.

„Si navalesc” asupra dusmanilor „in zori”. Aceasta descrie ceea ce se intampla de obicei, caci atacul are loc cel mai adesea dimineata.

„Starnind atunci”, prin alergarea si navalirea lor, „praful”. „Si patrundand astfel”, cu calaretii lor, „in mijlocul unei multimi”, adica ajung in mijlocul multimii dusmanilor asupra carora au navalit.

Lucrul asupra caruia se face juramantul este afirmatia Sa: „Omul este nerecunoscator fata de Domnul sau”. Adica el nu da binele pe care Allah l-a pus in seama sa. Firea si alcatuirea omului sunt astfel incat sufletul sau nu da cu usurinta drepturile care ii revin, implinindu-le pe deplin si fara lipsuri. Dimpotriva, firea lui este inclinata spre lene si spre retinerea drepturilor materiale si trupesti pe care le datoreaza, afara de cel pe care Allah l-a calauzit si care a iesit din aceasta stare, ajungand la darnicie in implinirea drepturilor.

„Si el este martor la aceasta.” Adica omul insusi este martor la ceea ce cunoaste in sine din retinere si nerecunostinta; nu se poate lepada de aceasta si nu o poate nega, fiindca este un lucru limpede si vadit. Este posibil si ca pronumele sa se refere la Allah Preainaltul: robul este nerecunoscator fata de Domnul sau, iar Allah este martor la aceasta. In acest sens se afla amenintarea si avertizarea aspra pentru cel care este nerecunoscator fata de Domnul sau, prin faptul ca Allah ii este martor.

„Iar iubirea lui”, adica a omului, „pentru avere este puternica”. Adica iubeste mult averea. Iubirea pentru ea este cea care l-a facut sa paraseasca drepturile pe care trebuie sa le implineasca, punand dorinta sufletului sau inaintea multumirii Domnului sau. Toate acestea se intampla fiindca si-a marginit privirea la aceasta lume si a ramas nepasator fata de Viata de Apoi.

De aceea, indemnandu-l sa se teama de Ziua amenintarii, El a spus: „Oare nu stie”, acest om amagit, „ce va fi cand se va rascoli ceea ce se afla in morminte”? Adica atunci cand Allah ii va scoate pe morti din mormintele lor pentru a-i aduna si a-i invia. „Si se va scoate la iveala ceea ce se afla in piepturi”, adica va fi dezvaluit si aratat ceea ce se afla in ele, binele si raul ascunse in piepturi. Taina va deveni publica, iar cele launtrice vor deveni vadite; pe chipurile fapturilor se va arata urmarea faptelor lor.

„Domnul lor, in Ziua aceea, va fi pe deplin cunoscator al lor.” Adica El cunoaste faptele lor vazute si launtrice, ascunse si vadite, si ii va rasplati pentru ele. El a amintit in mod deosebit cunoasterea lor in acea Zi, desi ii cunoaste in orice moment, fiindca aici se are in vedere rasplatirea faptelor, care decurge din cunoasterea si cuprinderea lor de catre Allah.

Sura al Qariah

VERSETELE 1 LA 11

Revelata la Mecca

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurador.

Versetele 1 la 11

الْقَارِعَةُ ﴿١﴾ مَا الْقَارِعَةُ ﴿٢﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْقَارِعَةُ ﴿٣﴾ يَوْمَ يَكُونُ
النَّاسُ كَالْفَرَاشِ الْمَبْثُوثِ ﴿٤﴾ وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ الْمَنْفُوشِ ﴿٥﴾
فَأَمَّا مَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ ﴿٦﴾ فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ ﴿٧﴾ وَأَمَّا مَنْ خَفَّتْ
مَوَازِينُهُ ﴿٨﴾ فَأُمُّهُ هَاوِيَةٌ ﴿٩﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا هِيَ ﴿١٠﴾ نَارُ
حَامِيَةٍ ﴿١١﴾

1. Izbitoarea! 2. Ce este Izbitoarea? 3. Si de unde sa stii tu ce este Izbitoarea?
4. Ziua in care oamenii vor fi asemenea fluturilor imprastiati, 5. Iar muntii vor
fi asemenea lanii scarmanate. 6. Cat despre cel ale carui talere vor fi grele,
7. El va avea o viata multumitoare. 8. Iar cat despre cel ale carui talere vor fi
usoare, 9. Mama lui va fi Abisul. 10. Si de unde sa stii tu ce este el? 11. Un foc
dogoritor!

„Izbitoarea” este unul dintre numele Zilei Invierii. A fost numita astfel
fiindca ii loveste pe oameni si ii ingrozește prin spaimile ei. De aceea, El i-a
aratat maretia si grozavia, spunand: „Izbitoarea! Ce este Izbitoarea? Si de unde
sa stii tu ce este Izbitoarea?”

„Ziua in care oamenii vor fi”, din pricina friicii si groazei puternice,
„asemenea fluturilor imprastiati”. Adica asemenea lacustelor raspandite, care se
reversa unele in altele. Fluturii sunt vietatile care apar noaptea si se amesteca
unele cu altele, nestiind incotro sa mearga. Cand li se aprinde un foc, se
napustesc spre el, din pricina slabei lor intelegeri. Asa va fi starea oamenilor, a
celor inzestrati cu ratiune.

Cat despre muntii masivi si tari, ei vor fi „asemenea lanii scarmanate”: lana scarmanata, care a devenit foarte usoara si slaba, pe care o poarta cea mai mica adiere. Preainaltul a spus: „Si vezi muntii, socotindu-i nemiscati, desi ei trec precum trec norii”. Apoi vor deveni praf risipit, se vor pierde si nu va mai ramane din ei nimic care sa poata fi vazut. Atunci vor fi asezate balantele, iar oamenii se vor imparti in doua categorii: fericiti si nefericiti.

„Cat despre cel ale carui talere vor fi grele”, adica faptele sale bune vor cantari mai mult decat faptele sale rele, „el va avea o viata multumitoare”, in gradinile desfatarii.

„Iar cat despre cel ale carui talere vor fi usoare”, fiindca nu are fapte bune care sa poata sta impotriva faptelor sale rele, „mama lui va fi Abisul”. Adica adapostul si locuinta lui vor fi Focul, unul dintre numele caruia este Abisul. El va fi pentru acesta asemenea unei mame de care nu se desparte, dupa cum a spus Preainaltul: „Pedeapsa lui este necurmata”. S-a mai spus ca sensul este ca crestetul sau va cadea in Foc, adica va fi aruncat in Foc cu capul in jos. „Si de unde sa stii tu ce este el?” Aceasta arata grozavia lui. Apoi l-a explicat prin cuvintele Sale: „Un foc dogoritor”, adica de o caldura cumplita, a carui caldura este de saptezeci de ori mai mare decat caldura focului din aceasta lume. Cautam adapost la Allah de el.

Sura at Takathur

VERSETELE 1 LA 8

Revelata la Mecca

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator.

Versetele 1 la 8

أَلْهَكُمُ التَّكَاثُرُ ﴿١﴾ حَتَّى زُرْتُمُ الْمَقَابِرَ ﴿٢﴾ كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٣﴾ ثُمَّ
كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٤﴾ كَلَّا لَوْ تَعْلَمُونَ عِلْمَ الْيَقِينِ ﴿٥﴾ لَتَرَوُنَّ
الْجَحِيمَ ﴿٦﴾ ثُمَّ لَتَرَوُنَّهَا عَيْنَ الْيَقِينِ ﴿٧﴾ ثُمَّ لَتَسْأَلُنَّ يَوْمَئِذٍ عَنِ النَّعِيمِ ﴿٨﴾

1. Intrecerea in a avea tot mai mult v-a distras, 2. Pana cand ati vizitat mormintele. 3. Nicidecum! Vetii sti! 4. Apoi, nicidecum! Vetii sti! 5. Nicidecum! Daca ati sti cu o cunoastere neindoielnica! 6. Vetii vedea negresit iadul. 7. Apoi il veti vedea negresit cu certitudinea vederii. 8. Apoi, in Ziua aceea, veti fi intrebati negresit despre desfatate.

Allah Preainaltul ii mostra pe robii Sai pentru ca se ocupa cu altceva decat lucrul pentru care au fost creati: adorarea Lui singur, fara niciun asociat, cunoasterea Lui, intoarcerea catre El si punerea iubirii fata de El inaintea oricarui lucru. „V-a distras” de la cele amintite „intrecerea in a avea tot mai mult”. El nu a precizat lucrul in a carui inmultire se intrec, pentru a cuprinde tot ceea ce oamenii cauta sa aiba din belsug si cu care se lauda: averi, copii, ajutoare, ostiri, slujitori, rang si altele asemenea, prin care fiecare urmareste sa-l intreaca pe celalalt, fara sa urmareasca prin aceasta Fata lui Allah.

Nepasarea, distractia si preocuparea voastra au continuat „pana cand ati vizitat mormintele”. Atunci vi s-a ridicat valul, insa dupa ce nu mai puteati lua totul de la inceput. Cuvintele Sale: „Pana cand ati vizitat mormintele” arata ca barzakh-ul este un salas prin care se trece spre Viata de Apoi, fiindca Allah i-a numit vizitatori si nu i-a numit locuitori statornici. Aceasta dovedeste invierea si rasplatirea faptelor intr-un salas dainuitor, care nu piere.

De aceea, i-a amenintat: „Nicidecum! Vetii sti! Apoi, nicidecum! Vetii sti! Nicidecum! Daca ati sti cu o cunoastere neindoielnica!” Adica, daca ati cunoaste ceea ce va asteapta cu o cunoastere care ajunge la inimi, intrecerea in a avea tot mai mult nu v-ar fi distras si v-ati fi grabit sa savarsiti fapte bune. Insa lipsa cunoasterii adevarate v-a adus la starea pe care o vedeti. „Veti vedea negresit Iadul”, adica veti ajunge in Ziua Invierii si veti vedea Iadul pe care Allah l-a pregatit pentru necredinciosi.

„Apoi il veti vedea negresit cu certitudinea vederii”, adica prin vederea ochilor, dupa cum a spus Preainaltul: „Nelegiuitii vor vedea Focul, vor sti ca vor cadea in el si nu vor gasi nicio cale de a se abate de la el”.

„Apoi, in Ziua aceea, veti fi intrebati negresit despre desfatate”, cea de care v-ati bucurat in aceasta lume: ati multumit pentru ea, ati implinit dreptul lui Allah in privinta ei si nu v-ati folosit de ea pentru a-I fi neascultatori, astfel incat El sa va daruiasca o desfatate mai inalta si mai buna? Sau v-ati lasat amagiti de ea, nu ati multumit pentru ea si poate chiar v-ati folosit de ea pentru a savarsi pacate, astfel incat El sa va pedepseasca pentru aceasta? Preainaltul a spus: „Si in Ziua in care cei care nu au crezut vor fi adusi in fata Focului: V-ati risipit lucrurile bune in viata voastra lumeasca si v-ati bucurat de ele; astazi veti primi ca rasplata pedeapsa umilintei...” si pana la sfarsitul versetului.

Sura al Asr

VERSETELE 1 LA 3

Revelata la Mecca

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator.

Versetele 1 la 3

وَالْعَصْرِ ﴿١﴾ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ ﴿٢﴾ إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَّصُوا بِالحَقِّ وَتَوَّصُوا بِالصَّبْرِ ﴿٣﴾

1. Pe timp! 2. Cu adevarat, omul este in pierdere, 3. Afara de cei care cred, savarsesc fapte bune, se indeamna unii pe altii la adevar si se indeamna unii pe altii la rabdare.

Allah Preainaltul a jurat pe timp, adica pe noapte si pe zi, in care au loc faptele si lucrarile robilor, ca fiecare om este in pierdere. Cel aflat in pierdere este opusul celui care castiga, iar pierderea are trepte numeroase si deosebite. Ea poate fi o pierdere deplina, asemenea starii celui care a pierdut atat viata lumeasca, cat si Viata de Apoi, a fost lipsit de desfatari si a ajuns sa merite Iadul.

Omul poate fi in pierdere si numai in anumite privinte. De aceea, Allah a cuprins in pierdere fiecare om, afara de cel care are patru insusiri:

Credinta in ceea ce Allah a poruncit sa fie crezut. Credinta nu poate exista fara cunoastere, fiindca este o ramura a acesteia si nu se implineste decat prin ea.

Fapta buna. Aceasta cuprinde toate faptele de bine, vadite si ascunse, care tin de drepturile lui Allah si de drepturile robilor Sai, fie ele obligatorii sau recomandate.

Indemnul reciproc la adevar, adica la credinta si la fapta buna: oamenii se povatuiesc unii pe altii in aceasta privinta, se incurajeaza si isi trezesc dorinta de a le implini.

Indemnul reciproc la rabdare in ascultarea de Allah, in ferirea de neascultarea fata de El si in indurarea hotararilor Sale dureroase. Prin primele doua lucruri, robul se desavarseste pe sine, iar prin ultimele doua ii desavarseste pe ceilalti. Prin implinirea celor patru lucruri, robul este ferit de pierdere si dobandeste castigul cel mare.

Sura al Humazah

VERSETELE 1 LA 9

Revelata la Mecca

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator.

Versetele 1 la 9

وَيْلٌ لِّكُلِّ هُمَزَةٍ لُّمَزَةٍ ﴿١﴾ الَّذِي جَمَعَ مَالًا وَعَدَّدَهُ ﴿٢﴾ يُحْسِبُ أَنَّ مَالَهُ
أَخْلَدَهُ ﴿٣﴾ كَلَّا لَيُنْبَذَنَّ فِي الْحُطَمَةِ ﴿٤﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا
الْحُطَمَةُ ﴿٥﴾ نَارُ اللَّهِ الْمَوْقُودَةُ ﴿٦﴾ الَّتِي تَطَّلِعُ عَلَى الْآفَاقَةِ ﴿٧﴾ إِنَّهَا
عَلَيْهِمْ مُّؤَصَّدَةٌ ﴿٨﴾ فِي عَمَدٍ مُّمدَّدةٍ ﴿٩﴾

1. Vai fiecarui batjocoritor si defaimator, 2. Care aduna avere si o numara, 3. Socotind ca averea lui il va face nemuritor! 4. Nicidecum! El va fi aruncat in cea care sfarama. 5. Si ce te va face sa stii ce este cea care sfarama? 6. Focul aprins al lui Allah, 7. Care patrunde pana la inimi. 8. El va fi inchis asupra lor, 9. Cu stalpi prelungi.

„Vai”, adica o amenintare, o nenorocire si o pedeapsa aspra, „fiecarui batjocoritor si defaimator”, celui care ii batjocoreste pe oameni prin faptele sale si ii defaimeaza prin vorbele sale. Batjocoritorul este cel care le gaseste cusur oamenilor si ii ataca prin gesturi si fapte, iar defaimatorul este cel care le gaseste cusur prin vorbele sale.

Printre insusirile acestui batjocoritor si defaimator se numara faptul ca nu are alta preocupare decat sa adune avere, sa o numere si sa se bucure de ea. El nu doreste sa o cheltuiasca pe caile binelui, pentru pastrarea legaturilor de rudenie si pentru altele asemenea.

Din nestiinta, „socoteste ca averea lui il va face nemuritor” in aceasta lume. De aceea, toata truda si stradania lui urmaresc inmultirea averii, prin care crede ca isi prelungeste viata. Nu stie ca zgarcenia scurteaza vietile si pustieste casele, iar binefacerea sporeste viata.

„Nicidecum! El va fi aruncat”, adica azvarlit, „in cea care sfarama. Si ce te va face sa stii ce este cea care sfarama?”. Aceste cuvinte ii arata maretia infricosatoare si inspaimanta prin starea ei. Apoi a explicat-o spunand: „Focul aprins al lui Allah”, al carui combustibil sunt oamenii si pietrele, „care”, prin asprimea lui, „patrunde pana la inimi”, adica strabate trupurile pana la inimi.

Pe langa aceasta caldura cumplita, ei sunt inchisi in el si si-au pierdut nadejdea ca vor iesi. De aceea a spus: „El va fi inchis asupra lor”, adica incuiat, „cu stalpi” asezati in spatele usilor, „prelungi”, pentru ca ei sa nu iasa din el: „Ori de cate ori vor voi sa iasa din el, vor fi intorsi in el” [As-Sajdah 32:20]. Cautam adapost la Allah de aceasta si Ii cerem iertare si ocrotire.

Sura al Fil

VERSETELE 1 LA 5

Revelata la Mecca

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurador.

Versetele 1 la 5

أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ الْفِيلِ ﴿١﴾ أَلَمْ يَجْعَلْ كَيْدَهُمْ فِي
تَضْلِيلٍ ﴿٢﴾ وَأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا أَبَابِيلَ ﴿٣﴾ تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ مِّنْ
سِجِّيلٍ ﴿٤﴾ فَجَعَلَهُمْ كَعَصْفٍ مَّأْكُولٍ ﴿٥﴾

1. Oare nu ai vazut ce a facut Domnul tau cu oamenii elefantului? 2. Oare nu a facut zadarnica uneltirea lor? 3. Si a trimis asupra lor pasari in stoluri, 4. Care aruncau asupra lor pietre din lut intarit, 5. Si i-a facut asemenea paielor mancate.

Oare nu ai vazut, dintre dovezile puterii lui Allah, ale maretiei Sale, ale milei Sale fata de robii Sai, ale unicitatii Sale si ale adevarului Trimisului Sau Muhammad, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra lui, ceea ce Allah a facut cu oamenii elefantului? Ei au uneltit impotriva Casei Sale Sfinte si au vrut sa o darama. S-au pregatit pentru aceasta, au adus elefanti ca sa o distruga si au strans o ostire din Abisinia si Yemen careia arabii nu-i puteau tine piept. Cand s-au apropiat de Mecca, iar arabii nu aveau puterea de a se apara, locuitorii din Mecca au iesit din cetate de frica lor. Atunci Allah a trimis asupra lor pasari in stoluri, adica in grupuri raspandite, care purtau pietre incinse din lut intarit. Ele au aruncat cu acestea asupra lor si i-au urmarit deopotriva pe cei aflati departe si pe cei aflati aproape, pana cand au pierit si s-au stins, ajungand asemenea paielor mancate. Allah i-a aparat de raul lor si a intors uneltirea lor asupra lor insisi. Povestea lor este bine cunoscuta si vestita. Aceasta s-a petrecut in anul in care s-a nascut Trimisul lui Allah, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra lui, si a ajuns sa fie una dintre prevestirile chemarii sale si dintre dovezile misiunii sale. Lui Allah I se cuvin lauda si multumirea!

Sura Quraysh

VERSETELE 1 LA 4

Revelata la Mecca

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator.

Versetele 1 la 4

لَا يَلْفُ قُرَيْشٍ ﴿١﴾ إِلَّا لَهُمْ رَحَلَةُ الشَّتَاءِ وَالصَّيْفِ ﴿٢﴾ فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ
هَذَا الْبَيْتِ ﴿٣﴾ الَّذِي أَطْعَمَهُمْ مِنْ جُوعٍ وَآمَنَهُمْ مِنْ خَوْفٍ ﴿٤﴾

1. Pentru obisnuinta celor din Quraysh, 2. Obisnuinta lor de a calatori iarna si vara, 3. Sa-L adore pe Stapanul acestei Case, 4. Care i-a hranit, ferindu-i de foame, si le-a dat siguranta, ferindu-i de teama.

Multi dintre exegeti au spus ca aceasta constructie prepozitionala este legata de sura dinaintea ei. Intelesul este: am facut ceea ce am facut cu oamenii elefantului pentru Quraysh, pentru siguranta lor, pentru buna randuiala a treburilor lor si pentru desfasurarea statornica a calatoriilor lor, iarna spre Yemen si vara spre Sham, pentru negot si castig.

Allah i-a nimicit pe cei care au voit sa le faca rau si a facut sa creasca in inimile arabilor respectul fata de Sanctuar si fata de locuitorii lui. Astfel, arabii i-au respectat si nu s-au atins de ei in nicio calatorie pe care au vrut sa o faca. De aceea, El le-a poruncit sa fie recunoscatori, spunand: „Sa-L adore pe Stapanul acestei Case”, adica sa-L socoteasca Unic si sa-I inchine numai Lui adorarea; „Care i-a hranit, ferindu-i de foame, si le-a dat siguranta, ferindu-i de teama”. Belsugul mijloacelor de trai si siguranta fata de teama se numara printre cele mai mari binefaceri lumesti care cer recunostinta fata de Allah Preainaltul. Tie, o, Allah, Ti se cuvin lauda si multumirea pentru binefacerile Tale vadite si ascunse! Allah a legat in mod aparte stapanirea Sa de aceasta Casa, datorita vredniciei si cinstei ei; altminteri, El este Stapanul tuturor lucrurilor.

Sura al Maun

VERSETELE 1 LA 7

Revelata la Mecca

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator.

Versetele 1 la 7

أَرَأَيْتَ الَّذِي يُكَذِّبُ بِالْإِيمَانِ ﴿١﴾ فَذَلِكَ الَّذِي يَدْعُ الْيَتِيمَ ﴿٢﴾ وَلَا يُحِضُّ
عَلَى طَعَامِ الْمِسْكِينِ ﴿٣﴾ فَوَيْلٌ لِلْمُصَلِّينَ ﴿٤﴾ الَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ
سَاهُونَ ﴿٥﴾ الَّذِينَ هُمْ يُرَاءُونَ ﴿٦﴾ وَيَمْنَعُونَ الْمَاعُونَ ﴿٧﴾

1. L-ai vazut pe cel care tagaduieste Rasplata? 2. Acela este cel care il respinge cu asprime pe orfan 3. Si nu indeamna la hranirea sarmanului. 4. Vai celor care se roaga, 5. Dar sunt nepasatori fata de rugaciunea lor, 6. Care vor sa fie vazuti de oameni 7. Si refuza pana si micile ajutoare!

Allah Preainaltul spune, mustrandu-l pe cel care paraseste drepturile Sale si drepturile robilor Sai: „L-ai vazut pe cel care tagaduieste Rasplata?”, adica invierea si rasplatirea, necrezand astfel in ceea ce au adus trimisii.

„Acela este cel care il respinge cu asprime pe orfan”, adica il impinge cu violenta si duritate si nu are mila de el, din pricina impietirii inimii sale si fiindca nu nadajduieste la o rasplata si nu se teme de o pedeapsa.

„Si nu indeamna” pe altul „la hranirea sarmanului”. Cu atat mai mult, el insusi nu-l hraneste pe sarman.

„Vai celor care se roaga”, adica celor care se angajeaza sa implineasca rugaciunea, dar sunt „nepasatori fata de rugaciunea lor”: o neglijeaza, ii lasa timpul sa treaca si ii incalca stalpii. Aceasta se intampla fiindca nu acorda insemnate poruncii lui Allah, neglijand rugaciunea, care este cel mai insemnat act de ascultare. Nepasarea fata de rugaciune este cea pentru care omul merita mustrare si invinuire. Cat despre uitarea din timpul rugaciunii, aceasta i se

poate intampla oricui, chiar si Profetului, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra lui.¹⁰⁶

De aceea, Allah i-a descris pe acestia prin dorinta de a fi vazuti de oameni, prin impietire si prin lipsa milei, spunand: „Care vor sa fie vazuti de oameni”, adica savarsesc faptele pentru a fi vazuti de oameni. „Si refuza pana si micile ajutoare!”, adica refuza sa dea lucruri a caror oferire ca imprumut sau dar nu le aduce paguba, precum un vas, o galeata, un topor sau altele asemenea, pe care oamenii obisnuiesc sa le ofere si sa le puna la dispozitie. Din pricina marii lor lacomii, acesti oameni refuza micile ajutoare. Cum vor proceda atunci cu lucrurile mai mari decat acestea?!

Aceasta sura indeamna la hranirea orfanului si a sarmanilor si la incurajarea celorlalti sa faca aceasta; la grija fata de rugaciune si la pastrarea ei; la sinceritate in rugaciune si in toate celelalte fapte; la savarsirea binelui si la oferirea unor lucruri usoare, precum imprumutarea unui vas, a unei galeti, a unei carti si a altora asemenea, fiindca Allah l-a muștrăat pe cel care nu face aceasta. Allah Preaslăvitul știe mai bine.¹⁰⁷

¹⁰⁶ Nota editiei arabe: in relatarea lui Ibn Masud, Profetul, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra lui, spune ca este om si uita asemenea celorlalti oameni, cerandu-le sa-i aminteasca atunci cand uita. Relatarea se gaseste la al-Bukhari (nr. 401) si Muslim (nr. 572).

¹⁰⁷ Nota editiei arabe: manuscrisul B are „cinstirea orfanului”, in loc de „hranirea orfanului”, formularea textului de baza. Editia engleza urmeaza varianta manuscrisului B.

Sura al Kawthar

VERSETELE 1 LA 3

Revelata la Mecca

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurador.

Versetele 1 la 3

إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ ﴿١﴾ فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَأَنْحَرْ ﴿٢﴾ إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ
الْأَبْتَرُ ﴿٣﴾

1. Cu adevarat, Noi ti-am daruit al-Kawthar. 2. Asadar, roaga-te Domnului tau si adu jertfa! 3. Cu adevarat, cel care te uraste este cel lipsit de orice bine.

Allah Preainaltul ii spune Profetului Sau Muhammad, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra lui, amintindu-i binefacerea Sa asupra lui: „Cu adevarat, Noi ti-am daruit al-Kawthar”, adica binele cel mult si harul imbelsugat. Printre acestea se numara ceea ce Allah ii va da Profetului Sau in Ziua Invierii din raul numit al-Kawthar si din Bazinul¹⁰⁸ a carui lungime este cat o luna de mers, iar latimea lui cat o luna de mers. Apa lui este mai alba decat laptele si mai dulce decat mierea. Vasele lui sunt cat stelele cerului, prin numar si stralucire. Cel care va bea din el o singura inghititura nu va mai inseta niciodata.¹⁰⁹

Dupa ce a amintit binefacerea Sa asupra lui, i-a poruncit sa fie recunoscator pentru ea, spunand: „Asadar, roaga-te Domnului tau si adu jertfa!”. A amintit in mod aparte aceste doua acte de adorare fiindca ele sunt cele mai alese dintre actele de adorare si cele mai marete fapte de apropiere de Allah. Rugaciunea cuprinde smerenia inimii si a madularelor inaintea lui Allah si trecerea prin feluritele forme de robie fata de El. Prin aducerea jertfei, robul se apropie de

¹⁰⁸ Nota editiei arabe: relatarea despre al-Kawthar este consemnata de Muslim (nr. 400), de la Anas. In manuscrisul B, si Bazinul este numit aici al-Kawthar.

¹⁰⁹ Nota editiei arabe: a se vedea si Sahih Muslim (nr. 2300), relatarea lui Abu Dharr despre Bazin.

Allah oferind cele mai bune animale de jertfa pe care le are si dand din averea pe care sufletele au fost facute sa o iubeasca si sa o pastreze cu zgarcenie.¹¹⁰

„Cu adevarat, cel care te uraste”, adica te dusmaneste, te defaimeaza si te dispretuieste, „este cel lipsit de orice bine”, cel lipsit de fapte si de pomenire. Cat despre Muhammad, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra lui, el este cu adevarat cel desavarsit, care are desavarsirea posibila pentru o faptura: o pomenire inaltata, multi sprijinatori si multi urmasi. Pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra lui!

¹¹⁰ Nota editiei arabe: manuscrisul B spune ca acestea sunt „printre cele mai alese acte de adorare”, in loc de „cele mai alese”. Editia engleza urmeaza aceasta varianta.

Sura al Kafirun

VERSETELE 1 LA 6

Revelata la Mecca

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator.

Versetele 1 la 6

قُلْ يَٰٓأَيُّهَا الْكَافِرُونَ ﴿١﴾ لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ ﴿٢﴾ وَلَا أَنتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ ﴿٣﴾ وَلَا أَنَا عَابِدٌ مَّا عَبَدْتُمْ ﴿٤﴾ وَلَا أَنتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ ﴿٥﴾ لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ ﴿٦﴾

1. Spune: „O, voi, necredinciosilor! 2. Eu nu ador ceea ce adorati voi, 3. Si nici voi nu adorati ceea ce ador eu. 4. Si nici eu nu voi adora ceea ce ati adorati voi, 5. Si nici voi nu adorati ceea ce ador eu. 6. Voi aveti religia voastra, iar eu am religia mea!”

Spune-le necredinciosilor in mod deschis si limpede: „Eu nu ador ceea ce adorati voi”, adica dezleaga-te de ceea ce ei adora in afara lui Allah, in mod vadit si ascuns. „Si nici voi nu adorati ceea ce ador eu”, fiindca nu-I inchinati numai Lui adorarea voastra. Adorarea voastra inchinata Lui, atunci cand este amestecata cu asocierea de partasi, nu se numeste adorare. A repetat aceasta pentru ca prima afirmatie sa arate ca fapta nu are loc, iar a doua sa arate ca nesavarsirea ei este o insusire statornica. De aceea a deosebit cele doua grupuri si a facut o despartire intre cele doua tabere, spunand: „Voi aveti religia voastra, iar eu am religia mea!”. Este asemenea cuvintelor Sale: „Spune: Fiecare lucreaza dupa felul sau” [Al-Isra 17:84] si: „Voi sunteti dezlegati de ceea ce fac eu, iar eu sunt dezlegat de ceea ce faceti voi” [Yunus 10:41].

Sura an Nasr

VERSETELE 1 LA 3

Revelata la Medina¹¹¹

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator.

Versetele 1 la 3

إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ ﴿١﴾ وَرَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا ﴿٢﴾ فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْهُ إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا ﴿٣﴾

1. Cand va veni ajutorul lui Allah si cucerirea 2. Si ii vei vedea pe oameni intrand in religia lui Allah in cete, 3. Atunci preamareste-L pe Domnul tau cu lauda si cere-I iertare! Cu adevarat, El primeste mereu cainta.

Aceasta sura nobila cuprinde o veste buna, o porunca adresata Trimisului Sau atunci cand aceasta se va implini, o aluzie si o atentionare asupra celor care decurg din aceasta.

Vestea buna este ajutorul lui Allah pentru Trimisul Sau, cucerirea cetatii Mecca si intrarea oamenilor „in religia lui Allah in cete”, astfel incat multi vor deveni dintre adeptii si sprijinatorii sai, dupa ce se numarasera printre dusmanii sai. Aceasta veste buna s-a implinit.

Cat despre porunca de dupa venirea ajutorului si a cuceririi, Allah i-a poruncit Trimisului Sau sa-I fie recunoscator pentru aceasta, sa-L preamareasca cu lauda si sa-I ceara iertare.

Cat despre aluzie, aici se afla doua indicatii. Prima este ca ajutorul pentru religie va dainui si va spori atunci cand Trimisul Il va preamari pe Allah cu lauda si li va cere iertare, fiindca aceasta este o forma de recunostinta, iar Allah spune: „Daca sunteti recunoscatori, va voi da si mai mult” [Ibrahim 14:7]. Aceasta s-a intamplat in vremea califilor bine calauziti si, dupa ei, in aceasta comunitate: ajutorul lui Allah a continuat pana cand Islamul a ajuns acolo unde

¹¹¹ Nota editiei arabe: manuscrisul A prezinta aceasta sura ca fiind revelata la Mecca, in timp ce textul de baza o prezinta ca fiind revelata la Medina.

nicio alta religie nu ajunsese, iar in el au intrat oameni care nu intrasera in alta religie. Aceasta a durat pana cand comunitatea a ajuns la neascultarea de Allah la care a ajuns; atunci El i-a incercat prin dezbinarea cuvintului lor si imprastiarea treburilor lor, si s-a intamplat ceea ce s-a intamplat. Cu toate acestea, aceasta comunitate si aceasta religie au parte de o mila si de o bunatate a lui Allah care nu pot fi inchipuie si nu trec prin minte.

A doua indicatie este ca sorocul Trimisului lui Allah, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra lui, se apropiase. Explicatia este ca viata lui a fost o viata aleasa, pe care Allah a jurat, iar lucrurile alese se incheie cu cererea iertarii, precum rugaciunea, Hajjul si altele. Porunca lui Allah catre Trimisul Sau de a-L lauda si de a-I cere iertare in aceasta stare indica faptul ca viata sa ajunsese la sfarsit, pentru ca el sa se pregateasca de intalnirea cu Domnul sau si sa-si incheie viata prin cele mai alese fapte pe care le putea savarsi. Pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra lui! El pune Coranul in practica si rostea aceste cuvinte in rugaciunea sa, spunand adesea in inclinare si in prosternare: „Slava Tie, o, Allah, Domnul nostru, si Tie Ti se cuvine lauda! O, Allah, iarta-ma!”¹¹².

¹¹² Nota editiei arabe: relatarea Aishei este consemnata de al-Bukhari (nr. 4967 si 4968) si Muslim (nr. 484).

Sura al Masad

VERSETELE 1 LA 5

Numita si Tabbat. Revelata la Mecca

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator.

Verselele 1 la 5

تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَتَبَّ ﴿١﴾ مَا أَغْنَىٰ عَنْهُ مَالُهُ وَمَا كَسَبَ ﴿٢﴾
سَيَصْلَىٰ نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ ﴿٣﴾ وَأَمْرَأَتُهُ حَمَّالَةَ الْحَطَبِ ﴿٤﴾ فِي جِيدِهَا
حَبْلٌ مِّن مَّسَدٍ ﴿٥﴾

1. Sa piara mainile lui Abu Lahab si sa piara el! 2. Averea lui si ceea ce a castigat nu-i vor fi de niciun folos. 3. El va arde intr-un Foc cu flacari, 4. La fel si sotia lui, purtatoarea de lemne, 5. Care va avea la gat o funie din fibre rasucite.

Abu Lahab era unchiul Profetului, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra lui. Dusmania si vatamarea lui fata de acesta erau puternice: nu avea nici religie care sa-l opreasca, nici grija pentru legatura de rudenie. Allah sa-l urateasca! Allah l-a muștrat cu aceasta mare muștrare, care ramane o rusine asupra lui pana in Ziua Invierii, spunand:

„Sa piara mainile lui Abu Lahab”, adica mainile lui au pierdut si el a fost nenorocit, „si sa piara el!”, astfel incat nu a castigat.

„Averea lui”, pe care o avea si care l-a facut sa intreaca masura, „si ceea ce a castigat nu-i vor fi de niciun folos”: ele nu au indepartat de la el nimic din pedeapsa lui Allah atunci cand aceasta s-a abatut asupra lui.

„El va arde intr-un Foc cu flacari”, adica Focul il va inconjura din toate partile. „La fel si sotia lui, purtatoarea de lemne”; si ea il vatama mult pe Trimisul lui Allah, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra lui. Ea si sotul ei se ajutau reciproc la pacat si dusmanie; raspandea raul si se straduia cat putea de mult sa-l vatame pe Trimis, pacea si binecuvantarea lui Allah fie asupra lui. Isi aduna poverile pacatelor in spate, asemenea celui care aduna lemne si pentru

care a fost pregatita la gat o funie „din fibre rasucite”, adica din fibre de palmier. Sau intelesul este ca ea va cara in Foc lemne pentru sotul ei, purtand la gat o funie din fibre rasucite.

In orice caz, in aceasta sura se afla un semn stralucit dintre semnele lui Allah. Allah a revelat aceasta sura pe cand Abu Lahab si sotia lui nu pierisera inca si a vestit ca ei vor fi negresit pedepsiti in Foc. Aceasta implica faptul ca ei nu aveau sa imbratiseze Islamul. Lucrurile s-au petrecut intocmai asa cum a vestit Cunoscatorul celor nevazute si al celor vazute.

Sura al Ikhlas

VERSETELE 1 LA 4

Revelata la Mecca

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator.

Versetele 1 la 4

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ﴿١﴾ اللَّهُ الصَّمَدُ ﴿٢﴾ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ﴿٣﴾ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ ﴿٤﴾

1. Spune: „El este Allah, Unicul. 2. Allah, Cel de care toate au nevoie. 3. El nu a nascut si nu a fost nascut 4. Si nimeni nu-I este egal”.

„Spune”, cu hotarare, crezand in ceea ce spui si cunoscand intelesul: „El este Allah, Unicul”, adica unicitatea Ii apartine numai Lui. El este Unicul, Singurul care are desavarsirea, Cel caruia Ii apartin Numele cele mai frumoase, attributele desavarsite si preainalte si faptele sfinte, Cel care nu are nici egal, nici asemenea.

„Allah, Cel de care toate au nevoie”, adica Cel catre care se indreapta toate nevoile. Locuitorii lumii de sus si ai celei de jos au cea mai mare nevoie de El, Ii cer implinirea nevoilor lor si se indreapta spre El pentru treburile lor insemnate, fiindca El este desavarsit in insusirile Sale: Cel Atotstiutor, a Carui cunoastere este desavarsita; Cel Bland, a Carui blandete este desavarsita; Indurator, a Carui indurare este desavarsita si cuprinde orice lucru. La fel sunt toate celelalte insusiri ale Sale.

Din desavarsirea Sa face parte faptul ca „El nu a nascut si nu a fost nascut”, datorita desavarsitei Sale lipse de nevoie.

„Si nimeni nu-I este egal”: nici in Numele Sale, nici in attributele Sale, nici in faptele Sale. Binecuvantat si Preainalt este El!

Asadar, aceasta sura cuprinde unicitatea lui Allah in Numele si attributele Sale.

Sura al Falaq

VERSETELE 1 LA 5

Revelata la Mecca

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator.

Versetele 1 la 5

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ﴿١﴾ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ﴿٢﴾ وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا
وَقَبَ ﴿٣﴾ وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ ﴿٤﴾ وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا
حَسَدَ ﴿٥﴾

1. Spune: „Caut adapost la Stapanul zorilor, 2. De raul a ceea ce El a creat, 3. De raul intunericului atunci cand se lasa, 4. De raul celor care sufla in noduri 5. Si de raul invidiosului atunci cand invidiaza”.

„Spune”, cautand ocrotire: „Caut adapost”, adica ma refugiez, ma pun la adapost si ma tin sub ocrotirea „Stapanului zorilor”, Cel care face sa crape bobul si samburele si Cel care face sa se iveasca dimineata.

„De raul a ceea ce El a creat”. Aceasta cuprinde tot ceea ce Allah a creat dintre oameni, djinni si animale. Se cauta ocrotire la Creatorul acestora impotriva raului care se afla in ele.

Apoi, dupa exprimarea generala, a amintit lucruri aparte, spunand: „De raul intunericului atunci cand se lasa”, adica de raul care se afla in noapte atunci cand ii invaluieste pe oameni si in ea se raspandesc multe dintre duhurile rele si animalele vatamatoare.

„De raul celor care sufla in noduri”, adica de raul vrajitoarelor care se ajuta in vrajile lor sufland in nodurile pe care le fac pentru vrajitorie.

„Si de raul invidiosului atunci cand invidiaza”. Invidiosul este cel caruia ii place ca binefacerea sa dispara de la cel invidiat, astfel incat se straduieste sa o inlature prin mijloacele pe care le are la indemana. De aceea, este nevoie sa se caute ocrotire la Allah impotriva raului sau si pentru zadarnicirea uneltirii lui. In aceasta categorie intra si cel care vatama prin deochi, fiindca deochiul nu vine decat de la un invidios cu fire rea si suflet necurat.

Asadar, aceasta sura cuprinde cautarea ocrotirii impotriva tuturor felurilor de rau, in general si in mod aparte. Ea arata ca vrajitoria este reala, ca trebuie sa ne temem de vatamarea ei si sa cautam ocrotire la Allah impotriva ei si a celor care o practica.

Sura an Nas

VERSETELE 1 LA 6

Revelata la Medina

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In Numele lui Allah, Cel Milostiv, Indurator.

Versetele 1 la 6

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ ﴿١﴾ مَلِكِ النَّاسِ ﴿٢﴾ إِلَهِ النَّاسِ ﴿٣﴾ مِنْ شَرِّ
الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ ﴿٤﴾ الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ ﴿٥﴾ مِنَ الْجِنَّةِ
وَالنَّاسِ ﴿٦﴾

1. Spune: „Caut adapost la Stapanul oamenilor, 2. Imparatul oamenilor, 3. Dumnezeuul oamenilor, 4. De raul soptitorului care se retrage, 5. Care sopteste in piepturile oamenilor, 6. Dintre djinni si oameni”.

Aceasta sura cuprinde cautarea ocrotirii la Stapanul oamenilor, Imparatul lor si Dumnezeuul lor impotriva Satanei, care este radacina tuturor relelor si izvorul lor. Din ispita si raul sau face parte faptul ca sopteste in piepturile oamenilor, le infrumusesteaza raul, il infatiseaza intr-o forma buna si le starneste dorinta de a-l savarsi. Ii descurajeaza de la bine si li-l infatiseaza intr-o forma diferita de cea adevarata. El se afla mereu in aceasta stare: sopteste, apoi se retrage, adica inceteaza sa soptasca atunci cand robul Il pomeneste pe Domnul sau si li cere ajutorul pentru a-l indeparta.

Asadar, robul trebuie sa ceara ajutor si ocrotire si sa se adaposteasca la Stapanul tuturor oamenilor. Toate fapturile se afla sub stapanirea si imparatia Sa, iar El tine fiecare vietuitoare de suvita fruntii. Trebuie sa se adaposteasca si la Dumnezeuul pentru a Carui adorare au fost create. Aceasta adorare nu li se implineste decat prin indepartarea raului dusmanului lor, care vrea sa-i desprinda de ea, sa se aseze intre ei si aceasta si sa-i faca din ceata sa, pentru a ajunge printre locuitorii Focului aprins. Dupa cum soptitorul poate fi dintre djinni, tot astfel poate fi dintre oameni. De aceea a spus: „Dintre djinni si oameni”.

Lauda lui Allah, Stapanul lumilor, la inceput si la sfarsit, in cele vadite si in cele ascunse! Il rugam pe El, Preainaltul, sa-Si desavarseasca binefacerea asupra noastra si sa ne ierte pacatele care s-au asezat intre noi si multe dintre binecuvantarile Sale, greselile si poftetele care au indepartat inimile noastre de la cugetarea asupra versetelor Sale. Nadajduim si speram ca El sa nu ne lipseasca de binele care se afla la El din pricina raului care se afla la noi. Caci nimeni nu-si pierde nadejdea in indurarea lui Allah, afara de oamenii necredinciosi, si nimeni nu deznadajduieste de mila Lui, afara de cei rataciti. Binecuvantarea si pacea lui Allah fie asupra Trimisului Sau Muhammad, asupra familiei sale si asupra tuturor companionilor sai: binecuvantare si pace neintrerupte si vesnice, in toate timpurile! Lauda lui Allah, prin a Carui binefacere se implinesc faptele bune!

Domnul nostru, primeste de la noi si iarta-ne! Cu adevarat, Tu esti Atoateiertator, Indurator.

Repertoarul pasajelor comentate

Referinta indica sura si versetul. Numarul din dreapta indica pagina la care incepe pasajul.

Juzul 28 Sura al Mujadilah

58:1-4.....	1
58:5.....	5
58:6-7.....	5
58:8-9.....	7
58:10.....	8
58:11.....	9
58:12-13.....	10
58:14-19.....	11
58:20-21.....	13
58:22.....	14

Juzul 28 Sura al Hashr

59:1-17.....	16
59:1-7 comentariu.....	19
59:8-10 comentariu.....	25
59:11-17 comentariu.....	27
59:18-21.....	30
59:22-24.....	32

Juzul 28 Sura al Mumtahanah

60:1-9.....	34
60:10-11.....	41
60:12.....	43
60:13.....	44

Juzul 28 Sura as Saff

61:1-3.....	45
61:4.....	46
61:5.....	46
61:6-9.....	47
61:10-14.....	50

Juzul 28 Sura al Jumuah

62:1.....	54
62:2-4.....	54
62:5-8.....	56
62:9-11.....	58

Juzul 28 Sura al Munafiqun

63:1-6.....	61
63:7-8.....	64
63:9-11.....	65

Juzul 28 Sura at Taghabun

64:1-4.....	67
64:5-6.....	68
64:7.....	69
64:8.....	70
64:9-10.....	71
64:11-13.....	72
64:14-15.....	74
64:16-18.....	75

Juzul 28 Sura at Talaq

65:1-3.....	77
65:4-5.....	81
65:6-7.....	82
65:8-12.....	84

Juzul 28 Sura at Tahrim

66:1-5.....	87
66:6.....	90
66:7.....	91
66:8.....	92
66:9.....	92
66:10-12.....	93

Juzul 29 Sura al Mulk

67:1-4.....	96
67:5-11.....	98
67:12.....	100
67:13-14.....	100
67:15.....	101
67:16-18.....	102
67:19.....	103
67:20-21.....	103
67:22.....	104
67:23-26.....	104
67:27-30.....	105

Juzul 29 Sura al Qalam

68:1-7.....	108
68:8-16.....	110
68:17-33.....	112
68:34-41.....	115
68:42-43.....	116
68:44-52.....	117

Juzul 29 Sura al Haqqah

69:1-8.....	120
69:9-12.....	121
69:13-18.....	123
69:19-24.....	124
69:25-37.....	125
69:38-52.....	127

Juzul 29 Sura al Maarij

70:1-7.....	130
70:8-18.....	132
70:19-35.....	134
70:36-39.....	137
70:40-44.....	138

Juzul 29 Sura Nuh

71:1-28.....	140
71:1-4 comentariu.....	142
71:5-9 comentariu.....	143
71:10-16 comentariu.....	144
71:17-20 comentariu.....	144

71:21-24 comentariu.....	145
71:25-28 comentariu.....	145

Juzul 29 Sura al Jinn

72:1-2.....	147
72:3-5.....	148
72:6-7.....	149
72:8-10.....	149
72:11-14.....	150
72:15-17.....	151
72:18-28.....	152

Juzul 29 Sura al Muzzammil

73:1-11.....	156
73:12-14.....	159
73:15-19.....	159
73:20.....	160

Juzul 29 Sura al Muddaththir

74:1-7.....	164
74:8-10.....	166
74:11-31.....	166
74:32-56.....	170

Juzul 29 Sura al Qiyamah

75:1-6.....	174
75:7-15.....	175
75:16-19.....	176
75:20-25.....	177
75:26-40.....	179

Juzul 29 Sura al Insan

76:1-3.....	181
76:4-31.....	182
76:4 comentariu.....	184
76:5-7 comentariu.....	184
76:8-10 comentariu.....	185
76:11-14 comentariu.....	185
76:15-16 comentariu.....	186
76:17-20 comentariu.....	186
76:21-22 comentariu.....	187
76:23-26 comentariu.....	188

76:27–31 comentariu.....	188
--------------------------	-----

Juzul 29 Sura al Mursalat

77:1–15.....	190
77:16–19.....	192
77:20–24.....	192
77:25–28.....	193
77:29–34.....	193
77:35–40.....	194
77:41–45.....	195
77:46–50.....	196

Juzul 30 Sura an Naba

78:1–5.....	197
78:6–16.....	198
78:17–30.....	199
78:31–36.....	201
78:37–40.....	202

Juzul 30 Sura an Naziat

79:1–14.....	204
79:1–5 comentariu.....	205
79:6–9 comentariu.....	205
79:10–14 comentariu.....	205
79:15–26.....	206
79:27–33.....	207
79:34–41.....	208
79:42–46.....	209

Juzul 30 Sura Abasa

80:1–10.....	211
80:11–16.....	212
80:17–23.....	213
80:24–32.....	214
80:33–42.....	215

Juzul 30 Sura at Takwir

81:1–14.....	216
81:15–29.....	218

Juzul 30 Sura al Infitar

82:1–5.....	222
82:6–12.....	223
82:13–19.....	224

Juzul 30 Sura al Mutaffifin

83:1–6.....	225
83:4–6 comentariu.....	226
83:7–17.....	226
83:18–28.....	228
83:29–36.....	230

Juzul 30 Sura al Inshiqaq

84:1–15.....	232
84:16–25.....	234

Juzul 30 Sura al Buruj

85:1–22.....	236
--------------	-----

Juzul 30 Sura at Tariq

86:1–17.....	241
--------------	-----

Juzul 30 Sura al Ala

87:1–19.....	244
--------------	-----

Juzul 30 Sura al Ghashiyah

88:1–16.....	247
88:17–26.....	249

Juzul 30 Sura al Fajr

89:1–5.....	251
89:6–14.....	252
89:15–20.....	253
89:21–30.....	255

Juzul 30 Sura al Balad

90:1–20.....257

Juzul 30 Sura ash Shams

91:1–15.....260

Juzul 30 Sura al Layl

92:1–21.....263

Juzul 30 Sura ad Duha

93:1–11.....267

Juzul 30 Sura ash Sharh

94:1–8.....270

Juzul 30 Sura at Tin

95:1–8.....272

Juzul 30 Sura al Alaq

96:1–19.....274

Juzul 30 Sura al Qadr

97:1–5.....277

Juzul 30 Sura al Bayyinah

98:1–8.....279

Juzul 30 Sura az Zalzalah

99:1–8.....282

Juzul 30 Sura al Adiyat

100:1–11.....284

Juzul 30 Sura al Qariah

101:1–11.....286

Juzul 30 Sura at Takathur

102:1–8.....288

Juzul 30 Sura al Asr

103:1–3.....290

Juzul 30 Sura al Humazah

104:1–9.....292

Juzul 30 Sura al Fil

105:1–5.....294

Juzul 30 Sura Quraysh

106:1–4.....295

Juzul 30 Sura al Maun

107:1–7.....296

Juzul 30 Sura al Kawthar

108:1–3.....298

Juzul 30 Sura al Kafirun

109:1–6.....300

Juzul 30 Sura an Nasr

110:1–3.....301

Juzul 30 Sura al Masad

111:1–5.....303

Juzul 30 Sura al Ikhlas

112:1–4.....305

Juzul 30 Sura al Falaq

113:1–5.....306

Juzul 30 Sura an Nas

114:1–6.....308